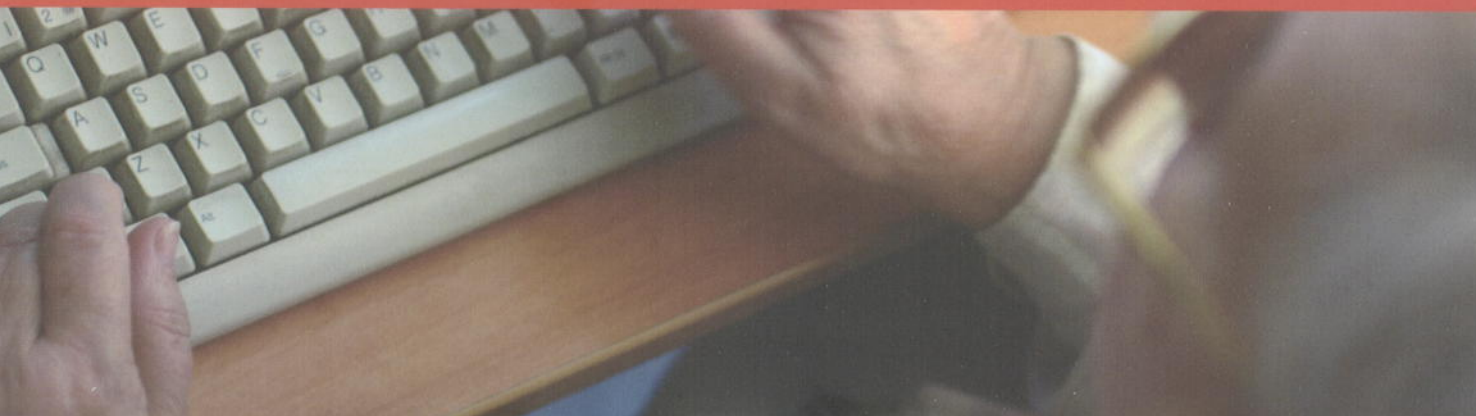




Balanç del Pla de Govern



PdG
PLA DE GOVERN
2004-2007



Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Molt Honorable President de la Generalitat
Pasqual Maragall i Mira

Honorable Conseller de la Presidència
Joaquim Nadal i Ferreras

Secretari del Govern
Ernest Maragall i Mira

La redacció del Balanç del Pla de Govern ha estat duta a terme des de la Direcció General de Coordinació Interdepartamental, amb l'estreta i valuosa col·laboració d'un extens conjunt de persones de tots els departaments de la Generalitat.

Barcelona, estiu del 2006.

Podeu trobar tota la informació referent al Pla de Govern 2004-2007 a l'adreça www.gencat.cat/pladegovern

Dipòsit legal: B-38.944-2006

Index

Presentació del President de la Generalitat	9
Presentació del Secretari del Govern	11
Més i millor autogovern	17
Presentació del Conseller Joan Saura	19
1.1 Aprofundiment de l'autogovern	
1.1.1 Nou Estatut d'autonomia	22
1.1.2 Avançar cap al reconeixement del caràcter plurinacional de l'Estat	25
1.1.3 Redefinir l'àmbit competencial de la Generalitat	27
1.2 Reforçament de la qualitat democràtica i nous valors socials	
1.2.1 Nova Llei electoral	30
1.2.2 Reformar els organismes consultius i fiscalitzadors de la Generalitat	31
1.2.3 Més i millor democràcia: generar una política de participació des de la Generalitat	33
1.2.4 Millorar l'atenció al ciutadà, l'eficàcia i la transparència en la gestió pública	36
1.2.5 Promoure una administració de justícia accessible, propera i eficient	42
1.2.6 Impulsar els mitjans audiovisuals en el marc del sistema comunicacional català	47
1.2.7 Enfortir nous valors, la solidaritat, la cooperació i la cultura de la pau	50
1.3 Impuls de les relacions de la Generalitat amb l'Estat, la Unió Europea i altres organismes internacionals	
1.3.1 Augmentar la participació i la presència de la Generalitat en les polítiques, organismes i institucions de l'Estat espanyol	54
1.3.2 Assegurar la presència i la intervenció de la Generalitat en la UE.	57
1.3.3 Promoure la participació de la Generalitat en els fòrums i organismes internacionals	62
1.3.4 Establir acords internacionals amb altres entitats polítiques	66
1.4 Nova organització de l'Administració	
1.4.1 Ordenar les administracions catalanes basant-se en els nivells territorials	68
1.4.2 Fomentar polítiques de concertació amb organismes i institucions d'àmbit local	72

	1.5 Finances públiques
77	1.5.1 Nou sistema de finançament
80	1.5.2 Modernització del sistema pressupostari. Rigor i eficiència en la gestió de les finances públiques
84	1.5.3 Simplificació i millora del sistema tributari de Catalunya
87	Polítiques de seguretat
89	Presentació de la Consellera Montserrat Tura
92	Assumir la coordinació de les polítiques de seguretat a Catalunya
99	Impulsar la prevenció de riscos en matèria de seguretat i promocionar la convivència i el civisme
107	Un nou impuls econòmic
109	Presentació del Conseller Antoni Castells
	2.1 Euroregió i internacionalització
112	2.1.1 Augmentar la internacionalització de l'economia catalana
117	2.1.2 Consolidar l'Euroregió Pirineus-Mediterrània, tot convertint Catalunya en el seu motor productiu
	2.2 Ocupació i treball
120	2.2.1 Potenciar la creació d'ocupació i millorar-ne la qualitat
124	2.2.2 Reduir la sinistralitat laboral
127	2.2.3 Avançar cap a un marc català de relacions laborals
130	2.2.4 Potenciar l'autoocupació i l'economia social
	2.3 Competitivitat econòmica i industrial
133	2.3.1 Augmentar la competitivitat de les empreses catalanes
139	2.3.2 Impulsar la recerca i la innovació
	2.4 Comerç i Turisme
146	2.4.1 Potenciar el model comercial català
152	2.4.2 Avançar cap a un model turístic competitiu, sostenible i de qualitat
155	2.4.3 Potenciar el model de consum com a element de competitivitat i qualitat de vida

2.5 Societat del coneixement

2.5.1 Estendre l'ús de les TIC al conjunt de la població 157

2.5.2 Augmentar la qualitat i la competitivitat del sistema universitari 161

2.6 Agricultura i pesca

2.6.1 Impulsar la competitivitat del sector agroalimentari 165

2.6.2 Modernitzar el sector pesquer 174

2.7 Sector financer

2.7.1 Potenciar l'existència de centres de decisió financera a Catalunya 177

2.7.2 Potenciar el paper estratègic dels organismes financers de la Generalitat 179

Una nació socialment avançada 181

Presentació de la Consellera Marina Geli 183

3.1 Política educativa

3.1.1 Impulsar l'educació pública com a eix vertebrador del sistema educatiu català 186

3.1.2 Augmentar la qualitat del sistema educatiu per adequar-lo als nous reptes socials 193

3.2 Polítiques d'acció social

3.2.1 Universalitzar els serveis socials 199

3.2.2 Garantir la cohesió social, en especial dels col·lectius amb major risc d'exclusió 204

3.2.3 Garantir la igualtat d'oportunitats i drets de les dones 213

3.2.4 Enfortir les polítiques de suport a les famílies 219

3.2.5 Reforçar les polítiques adreçades a la joventut 223

3.3 Salut i polítiques sanitàries

3.3.1 Fomentar la salut pública 227

3.3.2 Millorar l'assistència sanitària i adaptar el sistema a les malalties cròniques 234

3.3.3 Dissenyar l'organització i el finançament del nou model sanitari 245

3.4 Política cultural

- 252 3.4.1 Garantir l'accés a la cultura
- 262 3.4.2 Donar suport a la creació cultural a través de la innovació artística, la consolidació del sistema productiu i la projecció exterior de la cultura catalana

3.5 Política lingüística

- 268 3.5.1 Fomentar l'ús social del català

275 Una nova política territorial i ambiental

277 Presentació del Conseller Joaquim Nadal

4.1 Energia

- 279 4.1.1 Garantir la qualitat del subministrament d'energia
- 281 4.1.2 Desenvolupar les fonts d'energia renovables
- 283 4.1.3 Fomentar l'estalvi i l'eficiència energètica

4.2 Política i ordenació territorial

- 287 4.2.1 Impulsar una política de planificació territorial i de reordenació del territori
- 297 4.2.2. Aconseguir barris segurs i dignes i dotar els ajuntaments de major capacitat d'actuació urbanística

4.3 Habitatge

- 305 4.3.1 Garantir l'accés a l'habitatge digne a tota la població
- 309 4.3.2 Promoure la rehabilitació d'habitatges

4.4 Biodiversitat i desenvolupament sostenible


- 313 4.4.1 Impulsar l'Agenda 21 de Catalunya
- 316 4.4.2 Establir instruments d'inspecció i control ambiental
- 318 4.4.3 Establir una nova cultura de l'aigua

4.5 Política de prevenció de la contaminació

- 324 4.5.1 Impulsar la recollida selectiva i la gestió dels residus
- 328 4.5.2 Establir mesures de protecció sobre diversos tipus de contaminació

4.6 Infraestructures

- 331 4.6.1 Afavorir les xarxes, les connexions i el transport públic ferroviari
 - 339 4.6.2 Millorar la xarxa viària de Catalunya
-



4.6.3 Un nou model de mobilitat: fomentar el transport públic de persones	345
4.6.4 Potenciar els ports catalans com a centres logístics del sud d'Europa	355
4.6.5 Promoure la xarxa d'aeroports de Catalunya. Fons de promoció de noves rutes aèries	361
4.6.6 Crear estructures logístiques com a factor de competitivitat	366

Tres anys de govern

La legislatura que s'inicià a les darreries de 2003 conclourà un any abans de completar-se un mandat sencer per la convocatòria d'eleccions a la tardor de 2006. Abans de produir-se la dissolució del Parlament és una obligació política, basada en els criteris de rigor, exigència i transparència, donar a conèixer amb paràmetres objectius l'estat de compliment del Pla de Govern que recull, en molt bona mesura, el conjunt dels compromisos subscrits amb la ciutadania a l'inici de la legislatura.

És evident que en tractar-se d'una legislatura escapçada alguns compromisos queden pendents en part, i haurien requerit d'aquest any per tal de completar-se. Però també és molt evident que en el projecte de garantir millor la planificació, atendre les persones i els territoris i avançar cap a polítiques d'igualtat i cohesió social, s'han fet passes significatives endavant. La dimensió d'aquests canvis serà jutjada pel temps, la història i la ciutadania, i no ens és permès de fer-ho nosaltres mateixos. Sí, però, que és just que aportem el conjunt de dades bàsiques per acreditar que s'ha donat resposta al conjunt d'objectius nacionals, institucionals i estratègics, desplegant iniciatives que havien de sacsejar velles inèrcies i aportar nous plantejaments.

L'obra de govern es significa per la posada en marxa de noves orientacions estratègiques que tenen la voluntat d'afegir valor a la tasca quotidiana de la governació de Catalunya.

- Amb el Pacte Nacional per a l'Educació disposem per primera vegada un marc estable per definir una política educativa de llarg abast.
- Amb l'Acord Estratègic hem situat la concertació entre els agents econòmics i socials com a vector de creixement.
- Amb la Llei de Barris hem fet una aposta innovadora per construir capital social sobre la base de ciutats segures, barris nous i escoles dignes.
- Amb l'Euroregió estem expressant la nostra manera d'estar i de tenir un paper actiu a Europa.
- I amb la ingent tasca planificadora realitzada hem volgut assentar les bases d'una Catalunya de més qualitat.


En el panorama legislatiu les tasques de redacció, debat i votació del nou Estatut d'Autonomia de Catalunya han diluït la força d'una acció legislativa de rellevància, que ha establert les bases d'un futur construït des de la seguretat jurídica i, alhora, el compromís amb els ciutadans en el terreny de les polítiques territorials i de les polítiques personals per atendre els drets bàsics reconeguts per l'ordenament vigent i reforçats ara amb el nou Estatut. Drets i Lleis drecen, així, un pont amb les polítiques tangibles que les persones esperen notar i percebre amb evidència pràctica.

En el camp més directe dels programes i les polítiques concretes, el desplegament de les previsions pressupostàries ha donat peu a un conjunt de mesures que aquí es repassen i relacionen, tot fent l'inventari de la fiabilitat de la despesa pública al servei dels ciutadans.

La sola relació ja acredita que s'han fet avenços importants en el terreny del sanejament dels comptes públics, la millora de la gestió de la salut i de



Pasqual Maragall
Molt Honorable
President de la Generalitat



les seves prestacions o en el desplegament de les polítiques de seguretat i d'emergències. També posa de relleu els compromisos assolits en matèria d'ocupació i política energètica, els grans canvis en la política d'infraestructures i salts qualitatius i quantitius en les polítiques i la construcció d'habitatges. Demostra que hem aplicat més exigència i rigor en les polítiques de sostenibilitat, hem ofert una resposta valenta i coherent en el desplegament d'equipaments judicials i penitenciaris, hem iniciat obres de vells compromisos en matèria de regadius i hem introduït millores en la col·laboració i les aportacions als governs locals de Catalunya. Finalment, palesa que hem impulsat pactes de present i futur per la recerca i la innovació, hem establert una nova planificació del comerç, estem avançant cap a una millora substancial del parc d'instal·lacions esportives, hem aprofundit en el mapa d'equipaments culturals i les activitats relacionades amb la llengua i la cultura catalanes, i hem desplegat noves polítiques socials bàsiques per donar resposta a les expectatives de les persones i del conjunt de la societat.

Aquest balanç positiu no exclou que expressem la nostra insatisfacció pel fet que caldria anar encara molt més lluny. Aquest és un balanç que es queda a mig camí, que nega qualsevol autocomplaença i llença el repte d'una major exigència i una millor resposta al conjunt dels ciutadans. L'obligació moral, ètica, política dels governants és mantenir-se exigents i garantir que en aquestes matèries mai no ens podem donar per satisfets del tot.

D'altra banda, també ens podem preguntar si aquesta etapa de la governació de Catalunya ha suposat realment un canvi significatiu en la política catalana. Estic convençut que més que un canvi consumat, hem de parlar d'un canvi iniciat: s'han obert nous camins en la política catalana que ens porten cap a un canvi de cultura política. Són els camins de l'alternança democràtica, del catalanisme com a cultura cívica compartida, del nou Estatut com l'eina més potent per autogovernar-nos que mai hàgim tingut, de l'Espanya plural com a projecte necessari i el d'una Europa interioritzada a la governació de Catalunya.

Ara Catalunya –la seva ciutadania– ha de decidir si seguim els camins oberts. És molt més que una decisió electoral. És una decisió que implica el compromís de la societat catalana amb el seu propi esdevenidor.

Introducció

El 12 de desembre del 2003 se signava el Pacte del Tinell. Aquell dia s'expressaven, al mateix temps, la decisió comuna dels tres grups d'esquerres per donar forma a la nova majoria parlamentària i, d'altra banda, l'acord entorn al contingut més ambiciós plantejat mai a Catalunya des de la recuperació de l'autogovern al 1978.

Naixia el Govern Catalanista i d'Esquerres; es verificava, per fi, l'alternança que defineix els nostres sistemes democràtics.

Tres reptes apareixen nítidament ja en aquell moment: el primer, sostenir la coalició, el segon, governar amb solvència i resultats, i el tercer, assolir el nou Estatut, que era la proposta que cimentava el Pacte.


La primera tasca era clara: convertir el Pacte en Programa de Govern, concretar objectius, fites, terminis, mitjans, funcions i responsabilitats. Calia, al més ràpidament possible, quallar en un projecte compartit, fer síntesi operativa de la suma de forces, idees, il·lusions i objectius que cada un dels tres components aportaven al Pacte. Calia, en una paraula, convertir la coalició en un autèntic Govern.

Cal admetre avui que aquesta tasca ha requerit més esforços i dedicació del que esperàvem. El manteniment de l'equilibri intern de la coalició ha exigut energies i temps que hauríem volgut bolcats en altres direccions. Diferències de concepció ben legítimes, objectius programàtics propis de cadascú i no sempre fàcilment compatibles, cultures polítiques internes prou distintes, representació territorial i social ben definides per cada força amb aspectes complementaris però també, a voltes, contradictoris. Tot plegat, expressió de la riquesa i la diversitat de les esquerres catalanes. Les distàncies eren conegudes i conscients per tothom. Res impedia, res impedeix encara avui que, amb els mateixos ingredients, es pugui dur endavant un projecte tan ambiciós com el plantejat i que, com les pàgines que segueixen mostraran, s'ha acomplert en bona mesura.

El segon repte, el de governar amb solvència i resultats, demanava un altre tipus d'esforç. Calia, en primer lloc, fer-se amb la institució, conèixer els seus ritmes, hàbits, vicis i virtuts. Calia, després, dominar-la, ser capaç d'identificar canvis, de transformar processos, eliminar llast, abundantíssim, crear noves regles de comportament, nous processos de decisió. Però sobretot, calia, simultàniament, posar en marxa totes les polítiques anunciades per omplir els dèficits acumulats per anys d'inèrcia o deixadesa, adoptar les mesures de sanejament imprescindibles, iniciar els sempre llargs processos de projecció, contractació i execució de les fortíssimes inversions previstes per a infraestructures i equipaments a tot Catalunya.

És a dir, calia posar a tota marxa una maquinària rovellada, amb algunes peces excel·lents i moltes altres defectuoses, que ens rebia amb una barreja d'expectació, temor i desconfiança. Segurament es tractava de sentiments ben explicables després de 23 anys d'acomodació a una sola manera d'entendre l'Acció de Govern, la relació amb els ciutadans i el sentit de la responsabilitat en la gestió dels recursos públics.

Avui podem dir, amb un cert orgull, que la institució ha canviat i que ho fet a millor. Desigualment, amb claroscurs i desequilibris certament, però amb



resultats prou indiscutibles. No ens referim, per ara, als resultats de l'Acció de Govern. Parlem de les actituds, de la responsabilitat individual i col·lectiva, de la passió i la professionalitat de tants i tants funcionaris i treballadors. Més transparència, més instruments de coordinació, més comunicació entre departaments, més transversalitat conscient i efectiva, més rendiment de comptes.

També, per què no admetre-ho, aparició de fortes lògiques departamentals lligades a l'exigible assoliment de programes sectorials molt ambiciosos i a la legítima aspiració personal i partidària d'evidenciar èxits de gestió recuperables políticament. Però la resultant ha estat positiva en termes d'organització activa i tensionada i en termes d'eficiència en la gestió dels recursos públics rebuts dels ciutadans.

En qualsevol cas, la recerca del punt d'equilibri imprescindible entre cohesió i autoritat central, d'una banda, i descentralització-autonomia de gestió departamental, d'una altra, es una assignatura pendent en la nostra institució de govern. Les polítiques transversals de recursos humans, d'organització, d'aplicació de models de gestió directa o indirecta, de patrimoni, de control pressupostari de despeses i inversions, de sistemes d'informació comuns i tecnologies de la informació, entre altres, demanen la definició d'escenaris de decisió i impuls que superin els resultats, apreciables però insuficients de la pura coordinació general o la responsabilitat directa de cada un dels titulars.

Pel que fa a la pròpia Acció de Govern, la valoració ha de ser clarament positiva. Les pàgines que segueixen en són mostra contundent. El Pla de Govern, és a dir, la formalització operativa interna del Pacte del Tinell, s'articula a l'entorn de quatre eixos bàsics i de 67 objectius sectorials representats i despleats per prop d'un miler de mesures i actuacions concretes.

El primer eix, l'anomenat MÉS I MILLOR AUTOGOVERN, inclou totes les polítiques d'aprofundiment de l'autogovern, amb el nou Estatut en primer terme, però també les relacionades amb la qualitat democràtica, les relacions amb l'Estat i la Unió Europea i el desplegament institucional intern del país: la pròpia administració autonòmica, l'organització territorial, la relació amb el món local.

L'objectiu més important del Govern s'ha aconseguit amb escreix: L'Estatut de Catalunya és ja una realitat esplèndida i una potentíssima eina de construcció del millor futur per a tots els ciutadans i ciutadanes. Al marge del procés llarg i complex que ens ha dut fins al final del camí, el referèndum del passat 18 de juny, el cert és que el país disposa d'un nou marc on desplegar polítiques completes en tots els àmbits. L'expressió de les nostres esperances col·lectives resumida per la "Catalunya rica i plena" del nostre himne és ara més a prop que mai, és al nostre abast, és la fita exigible per qualsevol govern que els catalans decideixin tenir i pel conjunt de la societat.

En el mateix context hem de valorar les decisions que s'han anat produint en relació amb la presència de Catalunya a Europa amb especial significació en dos camps: la presència de consellers del Govern de Catalunya a les sessions dels Consells de Ministres, actuant en representació de l'Estat, i el reconeixement



ment exprés que les institucions europees han fet del dret dels ciutadans a usar el català com a llengua de relació directa, així com del dret dels nostres representants, consellers i diputats, a expressar-se en català en les seves intervencions oficials.

Però també en la resta de matèries integrades en aquest eix els resultats són tangibles i expliquen canvis en profunditat: el desplegament dels mossos o la millora de la seguretat viària, l'aprovació primer i el desplegament efectiu del Pla de presons, una de les evidències clamoroses del nou paradigma que el Govern de Catalunya representa. Hem passat de la incapacitat per prendre les decisions més urgents a la planificació, negociació local, ubicació precisa i construcció dels nous equipaments penitenciaris. Claredat en la proposta, transparència del procés, compensació justa, decisió ferma. Aquesta és la forma d'actuar del nou Govern de Catalunya.

Com també és un contrast radical amb períodes anteriors la política en relació amb el món local. El respecte institucional i l'increment significatiu de les aportacions econòmiques són els trets que marquen el nou caràcter de la relació entre l'Administració autonòmica i la local. És la millor preparació del període de profunda renovació institucional que som a punt d'iniciar: nova organització territorial, traspàs de competències i recursos als ajuntaments, nova Llei electoral catalana.

Pel que fa al creixement econòmic i la innovació, definidors del segon eix del Pla de Govern, els resultats són quasi espectaculars: creixement sostingut que iguala el global espanyol després de molts anys, creació de 304.700 nous llocs de treball i reducció de l'atur a mínims històrics (7% al Gener 2006, i una mica més del 6% al Juliol 2006), acord per la competitivitat i la internacionalització de l'economia catalana amb empresaris i sindicats. Però també ho són pel que fa a la pròpia institució: El pressupost consolidat ha passat d'uns 22.000 M€ a 30.000 M€ en tres anys (sense cap increment de la pressió fiscal), el dèficit acumulat s'ha reduït en un 83,5% durant els exercicis 2004 i 2005 (passant de 1.264 milions de resultat no financer l'any 2003 fins a 209 M€ l'any 2005), la despesa desplaçada (de 2.903 M€ a la liquidació 2003 a 2.225 M€ a la liquidació 2005)) –especialment greu a la sanitat catalana – es en procés de desaparició definitiva, la gestió pressupostària és ja una referència de rigor inqüestionable, les inversions comencen a apropar-se als nivells que mai haurien hagut d'abandonar.

El Pla de l'energia, la creació de centres tecnològics avançats i instituts de recerca de primera fila mundial, especialment en l'àmbit de les biotecnologies, són altres fites ben plantades en aquest període que enorgulleixen el Govern i tot el país. Com ho són també la Llei d'horaris comercials i Pla territorial d'equipaments comercials, a punt de tancar-se en aquest moment, que han servit per posar ordre i acordar regles bàsiques en el complex món del petit i mitjà comerç, que ha d'afrontar la creixent competitivitat de les grans superfícies.

En l'amplíssim camp de les polítiques socials, el tercer eix però el que rep la major part dels recursos públics, prop del 55,64 % del pressupost total de la Generalitat, el compliment dels objectius previstos, i en molts casos la supe-


ració, la profunditat i la transcendència dels canvis impulsats, no permet una síntesis de resum que faci justícia a la tasca realitzada. El conjunt de polítiques reformadores dels sistemes de salut, la posada en marxa real, per fi, del servei públic d'escoles bressol, el Pacte per a l'Educació subscrit amb tots els sectors de la comunitat educativa, la nova Llei de prestacions socials, i la de Serveis socials, que per primer cop establirà un autèntic catàleg de drets personals en aquest camp, són potser les fites més remarcables d'un balanç que ha de ser vist en tota la seva amplitud i detall per ser valorat com es mereix.

Consideració a part s'ha de fer de la política cultural, que, igualment, no admet comparació amb períodes anteriors. Als èxits més visibles de la recuperació dels papers confiscats després de la Guerra Civil, la presència a Guadalajara, l'any 2004, i la nominació com a país invitat a la Fira de Frankfurt, hi hem d'afegir les línies de fons segurament més importants: En la línia confirmada de doblar el pressupost de Cultura hem d'inscriure el Pla d'infraestructures i equipaments culturals que ja és operatiu, i aporta recursos i projectes per tot Catalunya d'acord amb els Ajuntaments respectius, les noves i exemplars formes de distribució d'ajudes a la creació, amb participació i protagonisme dels propis sectors, la preparació ja molt avançada del nou Consell de les Arts i la Cultura, concepte innovador que canviarà per bé hàbits i formes sovint contraris a la imprescindible llibertat i independència de la creació artística.

El conjunt de les polítiques que tenen relació amb els territoris, les infraestructures, la sostenibilitat, l'agricultura, el cicle de l'aigua o l'habitatge, conformen el quart eix del Pla de Govern. També en aquest cas es fa difícil resumir en poques paraules la riquíssima diversitat d'actuacions, mesures, nous plans directors i generals, legislació sectorial i, molt especialment, projectes d'inversió ja completats o en curs: l'accent evident en la xarxa ferroviària, però també les millores en carreteres i els nous trams i desdoblaments d'autovies, són missatges inequívocs de confirmació del compromís que del nou Govern pel reequilibri territorial. De la mateixa manera, la reducció de l'enorme dèficit acumulat en les inversions associades al cicle de l'aigua, sanejament i subministrament, i al del tractament de residus, justifica amb escreix la tasca realitzada en ambdós camps.

En el cas de l'habitatge, s'han començat a aplicar amb magnífics resultats, que es veuran confirmats i ampliat a mig termini, noves línies i conceptes tant pel que fa a l'adquisició de sòl en col·laboració amb els ajuntaments, com en la projecció, la construcció i posada a disposició del mercat dels habitatges de protecció oficial que el país necessita després de tants anys de deixadesa o instrumentalització d'aquestes polítiques. En el cas de l'agricultura, la tasca ha estat igualment feixuga però profitosa: el Canal Segarra-Garrigues esdevé per fi una realitat incipient, el conjunt de les actuacions sectorials, les inversions en regs arreu del país, les concentracions parcel·làries, la nova legislació contractual posen ordre i raó en un sector considerat fins ara amb criteris més paternalistes que econòmics i socials.

És en el marc d'aquestes polítiques que s'han produït, com era previsible, les controvèrsies internes i els processos de debat i decisió més complexos que el Govern ha hagut d'afrontar: Bracons, Xarxa Natura, interconnexió i alta



tensió, Quart Cinturó en són els noms, però la qüestió de fons és la consecució de l'equilibri necessari entre respecte mediambiental, creixement econòmic, dotació d'infraestructures i equipaments, dret dels territoris a construir un futur propi sense hipoteques ni dependències. Només un govern com l'actual de Catalunya, decidit a mirar de cara els problemes i no a amagar-los ni ignorar-los, està en condicions de plantejar bé, primer, i resoldre efectivament, després, tots els assumptes pendents mai degudament tractats i les noves qüestions que en aquest àmbit apareixen en tot procés de desenvolupament econòmic i social.

Tanquem, doncs, aquesta introducció forçosament injusta amb la realitat de l'Acció de Govern d'aquests 1.000 dies. Potser el més important és l'enorme quantitat de resultats concrets, de polítiques de canvi iniciades, de nous hàbits adquirits, de nous i millors criteris de relació amb la societat i els ciutadans. En tot cas, el futur que deixem obert és tan engrescador com exigent. El nou Estatut ens ofereix un horitzó de realització col·lectiva apassionant. Tenim molt per construir, hem assumit la plena responsabilitat sobre quasi tots els aspectes que conformen la vida, els drets i les esperances dels nostres ciutadans i ciutadanes. I per fer-ho comptem amb una institució renovada i uns professionals preparats que només esperen bona direcció, responsabilitat i qualitat en la gestió, passió en la defensa de l'interès general.

Ernest Maragall i Mira
Secretari del Govern

1 Més i millor autogovern

Balanç del Pla de govern



Millora de l'autogovern i impuls de noves polítiques

Una característica emblemàtica del govern catalanista i d'esquerres ha estat, sense cap mena de dubte, la voluntat i la capacitat demostrades per entomar amb valentia i ambició els grans reptes del nostre país i, a més, fer-ho plantejant un canvi profund en els valors i en els continguts. Així, aquesta actitud agosarada trenca amb l'estratègia dels tímids avenços. Representa, en canvi, una aposta decidida per posar Catalunya en el camí que ens porta al nivell dels països més avançats d'Europa. Lluny de preferir amagar les qüestions pendents, lluny d'esquivar les necessitats d'avenç social i nacional del nostre país, aquest Govern ha sabut fer un salt decisiu endavant en aspectes fonamentals per al progrés de Catalunya. I, a més, aquest canvi l'ha dut a terme des de nous valors, amb un contingut clarament progressista i catalanista.

Sens dubte les importants transformacions iniciades durant aquests tres anys es posen de manifest en diferents àmbits. I en particular els Departaments agrupats dins la Comissió de Política Institucional en són un excel·lent exemple d'aquest canvi. En aquest sentit destaca, per sobre de tot, l'impuls a la reforma de l'Estatut d'Autonomia, el principal compromís del nou Govern després de quasi 25 anys sense canvis. Es tractava d'una necessitat del nostre país massa temps ajornada i que el Govern va considerar imprescindible dur a terme per a poder afrontar el segle XXI millorant el benestar del conjunt de la ciutadania de Catalunya. Avui el poble de Catalunya pot sentir-se satisfet per comptar amb un nou Estatut que ens ha permès assolir el major nivell d'autogovern de la nostra història contemporània i dota al nostre país d'un enorme potencial de progrés en tots els àmbits.


Però l'acció del Govern ha estat molt més àmplia i d'això en dona fe la publicació que teniu a les mans. A les properes pàgines trobareu, per exemple, el salt donat en l'àmbit de la col·laboració amb els municipis. L'augment de transferències és tan important que clarament podem parlar d'una nova etapa en la manera d'entendre i de promocionar l'importantíssim paper que porten a terme els nostres ajuntaments atenent a les demandes ciutadanes des de la proximitat. A un pla ben diferent, també es pot destacar l'avenç substancial que ha viscut el català assolint una fita històrica, la possibilitat d'utilitzar-lo de manera oficial a les institucions de la Unió Europea. Aquest fet suposa un pas endavant imprescindible cap a la seva plena equiparació amb la resta de llengües oficials de la UE. I a un nivell més sectorial, es poden posar tot tipus d'exemples d'una acció decidida i compromesa, des del Pla director d'equipaments penitenciaris, que fa front a un dèficit llargament arrossegat i que aquest Govern ha volgut encarar apostant per la reinserció social dels interns, fins el desplegament als districtes de Barcelona dels Mossos d'Esquadra, fet, a més, des d'un model de proximitat a les necessitats de la ciutadania, passant pel gran creixement dels recursos destinats a la cooperació al desenvolupament. En les següents pàgines trobareu moltes més mostres de l'acció decidida d'aquest Govern.

Amb la mateixa empena i decisió que les accions anteriors, també s'han dut a terme durant aquests anys intensos treballs per tal de dotar a Catalunya d'una organització territorial i d'una llei electoral pròpies i ajustades a la



Joan Saura

Conseller de Relacions Institucionals i Participació
President de la Comissió de Govern de Política Institucional




nostra realitat. La complexitat d'aquestes qüestions no va evitar en cap moment que s'entomés el debat obertament i que es treballés intensament per arribar a l'imprescindible acord polític que, tanmateix, encara no ha estat possible, primer per la prioritat en l'elaboració del nou Estatut i, després, per l'avançament de les eleccions. En tot cas queda la bona feina realitzada per tal de reprendre el diàleg novament en la propera legislatura.

A més d'entomar els grans reptes pendents com a país i donar-los un impuls decisiu, el Govern de la Generalitat i, en concret, la Comissió de Política Institucional, s'ha caracteritzat per l'impuls de polítiques noves, inexistents fins ara però que responen a les inquietuds presents a la nostra societat. És el cas de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània com a objectiu estratègic de primer ordre. Aquest espai d'intercanvi cultural i econòmic ha de permetre el progrés conjunt de totes les regions implicades per acabar esdevenint un dels principals motors d'Europa, així com també a nivell internacional. Igualment innovadores han estat les polítiques de recuperació de la memòria democràtica o de promoció de la cultura de pau. Per fi el Govern de la Generalitat compta amb iniciativa pròpia en aquests àmbits i així també la societat civil, que durant tant de temps hi ha estat treballant, es veu recolzada en la seva actuació. En aquestes dues darreres qüestions queda pendent, però, aprovar en el Parlament les lleis que consolidin aquests projectes.

Finalment, també es motiu d'orgull poder afirmar que no només s'han impulsat polítiques innovadores i ambicioses, sinó que, a més, s'ha demostrat que hi ha una manera diferent de governar: una manera més participativa, més transparent, més dialogant, més oberta a la ciutadania. Aquesta nova forma de governar comença, precisament, per atorgar el protagonisme al Parlament, cambra de representació de tots els catalans i catalanes. Per això s'ha dut a terme la reforma del seu reglament, per a que la seva activitat sigui més àgil, més decisiva, més eficaç en el control del govern i en l'activitat legislativa. Pel que fa pròpiament al govern, s'han pres acords i s'han impulsat reformes legislatives encaminades a garantir la seva plena transparència. Amb aquest objectiu, per exemple, s'ha regulat la incompatibilitat dels alts càrrecs de la Generalitat i s'ha reformat la llei de l'audiovisual.

Però el canvi en la manera de governar es demostra, sobretot, en la importància i el valor que li donem directament a la gent, veritable protagonista de l'actuació dels poders públics. Durant aquest període la ciutadania ha pogut participar activament en les principals polítiques dutes a terme, començant per la mateixa reforma de l'Estatut d'Autonomia. Perquè no només cal escoltar a la ciutadania a les eleccions, un cop cada quatre anys. El diàleg amb la societat civil, l'obertura a les seves propostes, la recerca de consensos, són fruit del convenciment que la imposició no porta enlloc. En aquest sentit també s'ha reformat la Iniciativa Legislativa Popular, per a facilitar i recolzar que els ciutadans i ciutadanes de Catalunya puguin presentar propostes de llei al Parlament. Aquest Govern de la Generalitat està segur que només amb el compromís i la col·laboració de tothom trobarem la manera d'afrontar els grans reptes de progrés social, polític, ecològic i econòmic del nostre país.



Ambició de progrés social i nacional, innovació, transparència i participació ciutadana són característiques pròpies de l'acció demostrada durant aquests anys pel Govern catalanista i d'esquerres. No són només paraules, les accions que trobareu tot seguit així com l'anàlisi del seu compliment demostren, precisament, la voluntat de ser honestos, rigorosos i de continuar avançant en el futur. Conèixer en profunditat el què s'ha fet i el que queda per fer ens permet també fer autocrítica, ser exigents amb nosaltres mateixos i renovar alhora la il·lusió i l'empenta. Aquesta és, al nostre entendre, la millor manera de continuar treballant des del Govern de la Generalitat per a la millora del benestar de tots i cadascun dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

1.1.1

Nou Estatut d'Autonomia

Punt de partida

El Pla de Govern estableix en el seu primer punt el principal objectiu institucional del primer govern d'esquerreres i catalanista de Catalunya després de la democràcia: aprovar en la legislatura un nou Estatut d'Autonomia, elaborat en la mesura del possible amb les aportacions del teixit civil del país i aprovat amb el màxim suport parlamentari.

Altrament, es reconeixia que la iniciativa institucional corresponia al Parlament i que el Govern i el seu President havien de proporcionar l'impuls polític i el suport tècnic necessari en tot el decurs del procés.

Per primer cop la redacció d'un text estatutari es va fer amb un procés previ de participació ciutadana

Desenvolupament de l'Acció del Govern

El procés d'elaboració del nou EAC ha estat complex, llarg i ple d'instants de gran intensitat institucional, com correspon a la transcendència de l'objectiu que es perseguia.

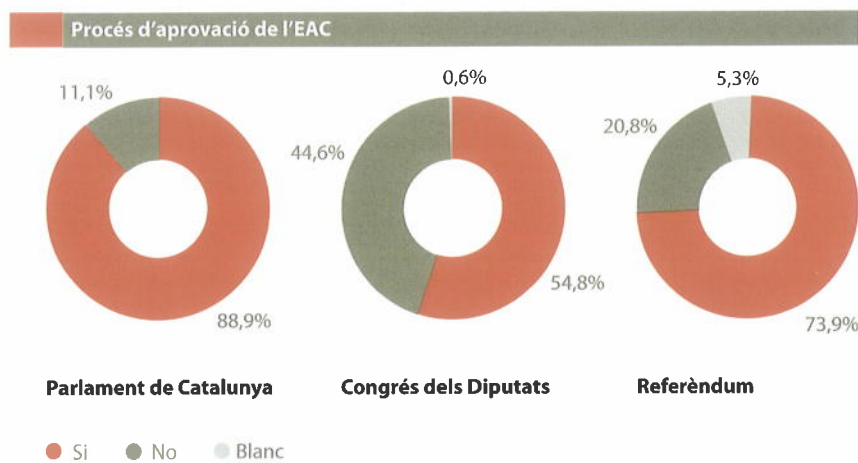
El Govern va endegar **una campanya explicativa del procés estatutari des de l'inici** i va promoure la recollida d'aportacions, ja fos d'entitats i associacions o dels mateixos ciutadans, individualment.

Per a aquesta finalitat es va disposar d'un espai web i es van fer trobades amb 500 entitats representants de la societat civil catalana i, per diverses vies, es van recollir més de 100.000 aportacions i suggeriments.

Identificant els moments més rellevants del procés d'aprovació de l'EAC, es poden recordar algunes de les seves fites més significatives:

- La Ponència parlamentària va disposar, per anar avançant en el seu treball, de la feina prèvia de l'Institut d'Estudis Autònoms.
- El juliol de l'any 2005 la Ponència va establir un primer text, que fou remès al Consell Consultiu per a la seva revisió. El punt de redacció més complex va ser **el del finançament, que va comptar amb una proposta del Govern.**
- El passat 30 de setembre de 2005, el Ple del Parlament de Catalunya va aprovar la proposta de reforma de l'EAC, per 120 vots a favor i 15 en contra. Posteriorment, el seu President va remetre la proposta a les Corts Generals.
- Un cop a les Corts, la proposta va ser admesa a tràmit i va ser debatuda en el ple del Congrés en la seva totalitat. Un cop aprovada, es va remetre a la Comissió Constitucional, on es podien presentar esmenes al seu articulat.

- El 21 de març de 2006 la Comissió Constitucional va votar el dictamen sobre la reforma de l'EAC que havien preparat els diputats espanyols i catalans. La Comissió va introduir alguns canvis en el text, fet que va comportar la pèrdua del suport d'Esquerra Republicana de Catalunya.
- Després, l'EAC passà al ple del Congrés per a la seva votació, on es va aprovar per 189 vots a favor, 154 en contra i dues abstencions. Conseqüentment, el text va passar al Senat.
- El 10 de maig el Senat va aprovar igualment el text de l'EAC i el va remetre a la Generalitat perquè el sotmetés a referèndum.
- El 18 de juny el text de la reforma va ser sotmès a referèndum. Durant la campanya propugnaven el sí PSC, CiU i IC-V i el no ERC i el PP. Malgrat una participació més baixa de la desitjada (48,85%), el resultat va resultar ser massivament majoritari pel sí, que va guanyar amb un 73,23%, envers un 20,57% que va obtenir el no i un 5,28% de vots en blanc.



Amb el nou Estatut **Catalunya amplia i reforça l'autogovern**, les seves institucions, els seus recursos i les seves competències. Igualment, el nou EAC conté per primer cop un catàleg de drets i deures dels ciutadans i de principis rectors de les polítiques públiques.

Les voluntats de Catalunya que expressa el text estatutari **s'han volgut explicar per part del Govern a tots els nivells polítics i socials** en el conjunt d'Espanya. El Govern ha dut a terme aquesta tasca amb constància arreu de la geografia espanyola, malgrat incomprendiments en algun cas o, en d'altres, la franca hostilitat de sectors de dreta, que no han dubtat en expressar visceralment la seva disconformitat. El grau d'acceptació ciutadà del text, expressat democràticament, suposa el final d'aquest debat.

Catalunya ha volgut explicar el nou EAC al conjunt d'Espanya

Tot i que els partits polítics que finalment van oposar-se al nou EAC van participar en el procés de redacció, és cert que **el nivell de consens polític quant al text final de l'estatut no ha estat unànim**e, contràriament a la voluntat que expressava el Pla de Govern.

Igualment, la posició final d'ERC va propiciar la seva sortida del Govern i, en conseqüència, l'escurçament de la legislatura.

Malgrat això, atès que el Govern entén que **cal fer del text finalment aprovat i referendat una valoració molt netament positiva**, es considera que aquest primer i fonamental objectiu del Pla de Govern és un **objectiu assolit**.

1.1.2

Avançar cap al reconeixement del caràcter plurinacional de l'Estat

Punt de partida

El PdG estableix en aquest objectiu un **conjunt de fites concretes**, que abastaven tant el reconeixement de la llengua i la cultura catalanes a diferents nivells, com les reformes d'institucions de l'Estat, per tal que en la seva concepció i estructura reflectissin aquest caràcter plurinacional.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

L'espai en el qual s'ha desenvolupat el debat i les decisions sobre la realitat plurinacional de Catalunya ha estat el nou EAC. El primer fet essencial ha estat **el reconeixement explícit en el preàmbul del text que Catalunya és una nació**. Això fa possible, per inducció, reconèixer implícitament que Espanya és una realitat plurinacional.

Establert això, l'element següent ha estat el tractament donat a la llengua catalana en el nou EAC, **el coneixement de la qual esdevé un dret i un deure dels catalans**. També és rellevant reconèixer com el Govern Central ha defensat, a demanda dels governs autonòmics implicats, l'ús de les llengües cooficials de l'Estat a les institucions de la UE.

Igualment, **el tractament donat a l'EAC de l'estructura del poder judicial és per primer cop un exemple d'apropament de l'administració de la justícia als ciutadans**. Així, per una banda, el nou Consell de Justícia es configura com una institució de govern del poder judicial a Catalunya, desconcentrant el Consell General del Poder Judicial. Per altra banda, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya passa a ser una veritable darrera instància de tots els processos judicials que s'inicien a Catalunya, deixant en mans del Tribunal Suprem la unificació de la doctrina que afecti exclusivament el Dret estatal.

És també en termes generals que es pot afirmar, per múltiples aspectes del text estatutari, que d'alguna manera **la relació entre Catalunya i el conjunt d'Espanya es dona en termes de reconeixement efectiu de nació i per tant de plurinacionalitat del conjunt de l'Estat**. Aquest esperit, però, s'haurà de veure confirmat en el decurs del temps per la dinàmica institucional que es vagi assentant amb la creació efectiva dels nous òrgans estatutaris.

Fora del marc de l'EAC, també ha suposat un avenç cap el reconeixement del caràcter plurinacional de l'Estat la II conferència de presidents que va tenir lloc el 10 de setembre de 2005 al Senat, a la qual hi van assistir el president del Govern, José Luis Rodríguez Zapatero i els Ministres d'Administracions Públiques, Jordi Sevilla, i d'Economia i Hisenda, Pedro Solbes, per part de

Progrés del reconeixement jurídic del català a Catalunya i a Europa

El reconeixement del fet nacional de Catalunya, primer pas cap al caràcter plurinacional d'Espanya.

Les seleccions esportives catalanes no han pogut encara competir en general internacionalment.

l'executiu i els presidents de les 17 comunitats autònomes, Ceuta i Melilla. El tema tractat més rellevant fou el finançament sanitari. Altrament, **s'ha treballat també en altres àmbits com el reconeixement de les seleccions esportives catalanes.** Aquest reconeixement s'ha volgut treballar d'acord amb els esportistes i a les federacions, únics i legítims subjectes de la pràctica esportiva de competició. S'ha donat únicament suport a aquelles federacions que voluntàriament volien iniciar un procés de reconeixement internacional. En el cas de la Federació Catalana de Patinatge, es va produir un reconeixement previ que no va ser finalment referendat, en un procés en què la política va jugar més que l'esport. Altres federacions segueixen ara mateix els seus propis processos. El foment de la projecció exterior de l'esport català va ser una de les competències que van decaure en el tràmit al Congrés del nou EAC.

Balanç

La reforma de l'EAC ha servit com a punt de partida perquè altres comunitats autònomes enduguin processos de reforma dels seus estatuts, que si tenen un esperit similar, **avançaran de forma conjunta en el reconeixement del caràcter plurinacional de l'Estat.** Les propostes d'Estatut d'Andalusia i Galícia així semblen indicar-ho. El nou EAC ja determina una nova relació amb l'Estat que es perfila en aquest sentit.

Tanmateix, **no s'han assolit encara aspectes molt rellevants que es pretenien,** com era propiciar la reforma del Senat en una cambra representativa de les comunitats autònomes. Atesa la necessitat de reformar la CE i la negativa del Partit Popular a fer-ho, aquesta fita sembla llunyana.

Conseqüentment, atès que manca encara molt per fer però que s'han trencat algunes inèrcies fortes en sentit contrari, es pot qualificar aquest objectiu com un **objectiu en vies d'assolir-se.**

1.1.3

Redefinir l'àmbit competencial de la Generalitat

Punt de partida

En aquest àmbit, el **Pla de Govern identificava una llista finita de transferències** que es plantejava incorporar al conjunt de competències pròpies de la Generalitat en el decurs de la legislatura.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Òbviament **el marc de discussió estatutari ha estat, gairebé en tots els casos, l'espai on s'han incorporat les novetats competencials**. Per tant, tot i que calgui esperar a la seva transferència efectiva, el fet que una nova competència aparegui en el text de l'EAC es pot interpretar com a fet definitiu als efectes de balanç.

Algunes de les novetats conceptuals que incorpora l'EAC respecte al conjunt de competències són:

- Usar, com a tècnica legislativa, la definició detallada i l'especificació de les submatèries de cada competència.
- **Establir una tipologia definida de competències: exclusives, compartides i executives.**
- Acotar l'abast de les competències estatals de foment.
- Precisar l'abast territorial de les competències.
- Reconèixer la possibilitat de realitzar l'acció exterior derivada de les competències de la Generalitat.

A més, el nou Estatut incorpora **cinquanta noves competències**. En els quadres següents, es reflecteix amb quasi exhaustivitat les matèries del nou catàleg de competències de la Generalitat, segons el que estableix el nou EAC.

L'Estatut incorpora cinquanta noves competències

El nou EAC dificulta la laminació de les competències de la Generalitat

1.2.1

Nova Llei electoral

Punt de partida

El Pla de Govern preveia **l'elaboració d'una llei electoral pròpia**, basada en els principis d'igualtat de vot entre tots els electors i electores, d'equitat en matèria de gènere i d'expressió de la representació territorial.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Aquest compromís va quedar ajornat, com a conseqüència a la manca de voluntat de consens de l'oposició amb el Govern, fins a l'aprovació del nou Estatut i, per tant, a hores d'ara, i un cop aprovat l'Estatut, resta pendent de desenvolupar. En qualsevol cas, la nova llei electoral haurà de tenir en compte allò que estableix el nou Estatut en el seu article 56 sobre "composició i règim electoral", entre d'altres:

- Un sufragi universal, lliure, igual, directe i secret.
- Un sistema electoral de representació proporcional que assegurí la representació adequada de totes les zones del territori de Catalunya.
- Uns criteris de paritat entre homes i dones en l'elaboració de les llistes electorals.

Balanç

El compromís inicial plantejat en el Pla de Govern d'elaborar una llei electoral pròpia no ha pogut ser assolit en aquesta legislatura.

Per tant, s'estima que aquest objectiu del Pla de Govern 2004-2007 és un **objectiu pendent d'assolir**.

1.2.2

Reformar els organismes consultius i fiscalitzadors de la Generalitat

Punt de partida

Modernitzar i reforçar la transparència dels òrgans consultius i fiscalitzadors de l'activitat de l'Administració pública han estat dos eixos importants de l'actuació de la Generalitat al llarg de la legislatura. Amb la reforma dels organismes ja existents i la creació de nous organismes, s'ha volgut apropar la gestió de les administracions al ciutadà i donar major confiança a les actuacions que des de l'àmbit públic es realitzen.

Inicialment i en aquest àmbit, al Pla de Govern es preveia **crear una Oficina Pressupostària del Parlament, reformar les lleis de la Sindicatura de Comptes, del Síndic de Greuges, del Consell Consultiu i del Consell Audiovisual, així com elaborar el projecte de llei de la Comissió Jurídica Assessora.**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Una vegada esgotada la legislatura, ha estat possible reformar tres d'aquests organismes:

El 28 de juny del 2004 es va aprovar la primera d'aquestes lleis, la de modificació del **Consell Audiovisual de Catalunya** i posteriorment la Llei 22/2005, de la comunicació audiovisual de Catalunya, en la qual s'actualitzen i amplien els poders del Consell.

S'ha aprovat també la Llei de la **Comissió Jurídica Assessora** (Llei 5/2005), per tal de potenciar-la, agilitzar-la i convertir-la en un òrgan que pugui afrontar amb garanties els reptes futurs de les administracions catalanes i les noves necessitats de la ciutadania.

Així mateix, el nou Reglament del Parlament de Catalunya, aprovat el mes de desembre del 2005, inclou la **creació d'una Oficina Pressupostària del Parlament**, que tindrà com a funció principal efectuar un seguiment i un control adequats de l'execució del pressupost.

A banda, i amb la mateixa voluntat de dotar de major fiabilitat i credibilitat les actuacions del sector públic, **s'ha reformat el Consell de Treball Econòmic i Social**, mitjançant la Llei 7/2005. Aquesta reforma ha aprofundit la funció d'assessorament del Govern i la d'observador qualificat de la realitat socioeconòmica i laboral de Catalunya d'aquest ens, així com la seva independència en l'emissió de dictàmens i informes.

S'han aprovat les lleis del Consell Audiovisual, de la Comissió Jurídica Assessora

S'ha aprovat, després d'un llarg debat al si del Govern, també i es troba en fase de tramitació parlamentària el Projecte de Llei de creació de l'Oficina Antifrau, que tindrà com a principal funció vetllar per la transparència, l'objectivitat i la legalitat en l'actuació de l'Administració, així com fomentar l'eficàcia i l'eficiència en la gestió dels fons públics. L'Oficina té com a tasques prioritàries:

- Investigar possibles casos d'ús fraudulent de fons públics
- Prevenir i alertar de les conductes del personal de l'Administració i alts càrrecs que tinguin o puguin tenir com a resultat la destinació o l'ús irregular de fons públics
- Cooperar amb l'autoritat competent per esclarir infraccions administratives

Balaç

En definitiva, amb la voluntat d'apropar i generar confiança entre la ciutadania envers l'Administració pública, durant aquesta legislatura s'han fet avenços importants en la modernització i la transparència dels òrgans consultius i fiscalitzadors de l'activitat de l'Administració pública.

Tot i així, com succeeix en altres àmbits, el fet que la legislatura hagi estat més curta en relació amb les previsions inicials ha dificultat l'aprovació final d'altres lleis que han quedat pendents.

S'estima per tant l'**objectiu en vies d'assolir-se**.

1.2.3

Més i millor democràcia: generar una política de participació des de la Generalitat

Punt de partida

Els processos de participació són un mitjà per millorar la capacitat de resposta política, per contribuir a millorar tant el disseny com els resultats d'unes polítiques que, **ahora, han de millorar el benestar dels ciutadans**. Davant els requeriments d'una societat cada vegada més complexa i diversa, és necessari definir uns processos que permetin una relació més propera entre els gestors públics i la pròpia societat.

El Pla de Govern plantejava per tal d'assolir una major participació de la ciutadania en el conjunt d'iniciatives del Govern

- 1 **Reformar la Llei 2/1995, d'iniciativa legislativa popular**
- 2 **Fomentar la participació en el disseny i l'execució de les polítiques de la Generalitat**
- 3 **Donar suport als ens locals en l'aprofundiment democràtic i en el desplegament d'experiències de participació**
- 4 **Impulsar iniciatives destinades a afavorir la participació d'entitats i persones (joves, dones, immigrants) i a buscar en el diàleg la resolució dels conflictes**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Per tal d'afavorir i impulsar la participació dels ciutadans en els afers públics, s'ha aprovat la **Llei 1/2006, d'iniciativa legislativa popular**, que reforma del text de 1995. Aquesta llei és una de les més avançades d'Europa, en tant que rebaixa de 18 a 16 anys l'edat necessària per recolzar la iniciativa, amb l'objectiu de fomentar així la participació dels joves sense dret de vot. Una altra novetat és la possibilitat que s'atorga als promotors d'intervenir en la tramitació parlamentària de la normativa, defensant-la davant del Parlament, o retirant-la si els sembla convenient. Quant al nombre de signatures per tramitar una iniciativa, es disminueix de 65.000 a 50.000, **ahora que s'allarga el termini per recollir-les fins a 120 dies prorrogables per causes justificades**.

El Govern s'ha compromès no només en l'àmbit parlamentari, sinó també en el de la millora de la qualitat democràtica i de la participació dels ciutadans en els afers públics. Per tal **d'incorporar la participació en les polítiques de la Generalitat**, s'ha treballat en dues direccions:

- Millorar el disseny i el funcionament dels diversos **Consells, Taules i/o Comissions**, des dels quals la societat civil catalana fa el seguiment i aporta idees a les polítiques sectorials de la Generalitat. Per exemple,

La Llei d'iniciativa legislativa popular fomenta la participació dels joves encara sense dret de vot

A la Generalitat hi ha 126 espais estables de participació i s'ha iniciat un procés de transformació en les seves funcions, estructures i dinàmiques de funcionament: **Consell de Serveis Socials, Taula Cívica de la Ciutadania o Consells Socials de Salut**

s'han fet propostes per modificar el disseny i el funcionament del Consell de Serveis Socials, del Consell per a l'Ús Sostenible de l'Aigua o de la Taula Cívica de la Ciutadania. Ara mateix s'està treballant en el reglament dels Consells Socials de Salut en el territori.

- Incorporar la participació en l'elaboració de les **lleis, els plans i els programes** que donen forma a les polítiques de la Generalitat. Com a exemples, destacaríem els processos participatius que han acompanyat l'elaboració de l'Estatut, de la Llei de serveis socials, la Llei d'infància o, ara en marxa, l'aplicació de la Directiva Marc de l'Aigua a la gestió de les conques de Catalunya.

La ciutadania en l'elaboració del nou Estatut d'autonomia de Catalunya: algunes dades

- **Comunicació:** 200.000 tríptics informatius i 200 actes en el territori.
- **Participació:** trobades amb 500 entitats, més de 100.000 aportacions individuals, 10 jornades temàtiques, 12.000 intervencions en el fòrum electrònic, 6.000 correus electrònics i 7.000 de postals, actes i tallers en municipis, escoles, entitats, universitats.
- **Difusió del text:** 300.000 consultes al web www.gencat.net/nouestatut, 175.000 descàrregues en català i 68.000 en castellà, 973 d'adhesions d'entitats i 670 mocions de suport d'ens locals.
- **Referèndum:** el text de l'Estatut repartit a totes les llars catalanes, 1.200.000 exemplars de la guia de lectura, 1.000.000 de comparatives amb l'Estatut de 1979, 1.000 exemplars dels quaderns temàtics, materials d'informació sectorial, traduccions a l'aranès, al braille, al francès i a l'anglès, i edició de 1.500 DVD per a persones sordes.

D'altra banda, i per tal de fomentar la participació ciutadana també en l'àmbit de l'**Administració local**, s'han fet les actuacions següents:

La Generalitat ha destinat uns 3.000.000 € per donar suport a vora 350 projectes de participació en l'àmbit local

- S'ha posat en marxa un programa que inclou, com a element central, una **línia de subvencions als ens locals de Catalunya** en matèria de participació per valor de 970.000 € l'any 2005 i 1.800.000 € l'any 2006. Aquests recursos ha permès, durant aquests dos anys, donar suport a gairebé 350 projectes locals de participació i aprofundiment democràtic.
- Aquesta línia d'ajuts s'ha complementat amb un suport específic de 200.000 € als processos participatius en el desplegament de la **Llei de barris**, en un **pla de formació**, en la convocatòria del primer **Premi a la Innovació Democràtica**, en el conveni per impulsar un **postgrau en participació ciutadana** a la Universitat de Girona, o en el suport a diversos seminaris i iniciatives que, en aquest àmbit, ens han proposat els ens locals de Catalunya.

Finalment, s'han impulsat iniciatives destinades a **fomentar la participació d'aquells que, per diverses raons, menys participen**. També s'ha treballat en el **foment del teixit associatiu** i en la recerca de **maneres alternatives, dialogants i participatives, d'abordar els conflictes públics**. En aquest darrer aspecte s'ha posat l'èmfasi en els conflictes territorials.

- S'han realitzat seminaris i s'han produït materials sobre com fomentar la participació de les dones, s'ha elaborat un mapa dels consells locals vinculats a la immigració, i s'ha impulsat un estudi sobre la participació dels joves als centres de secundària.
- Des d'una iniciativa interdepartamental, s'han analitzat els **registres d'entitats de Catalunya**, un primer pas per conèixer la seva realitat i per dissenyar les polítiques de suport més adequades. També, amb l'IDES-CAT, s'ha treballat en el disseny d'indicadors per poder valorar la fortalesa del **capital social a Catalunya**.
- Respecte a la **contribució de la participació en la resolució de conflictes**, s'han iniciat diverses línies de treball des de les quals s'han analitzat experiències, s'ha entrat en contacte amb els actors socials, i s'ha preparat, com a objectiu final, guies de bones pràctiques per millorar la gestió d'aquelles polítiques que poden generar tensions en el territori. Els fòrums **"Presons i Territori"** i **"Medi Natural"** han estat exemples en aquesta direcció.

Balanç

Des del Govern s'ha fomentat la participació ciutadana en l'adopció de les polítiques públiques; i en la difusió dels valors i dels principis democràtics.

Cal destacar la participació en la reforma de l'Estatut, un dels grans projectes de país, en el qual s'han recollit tant les aportacions de la societat civil organitzada com de la ciutadania a títol individual.

També volem subratllar l'èxit d'una política de caràcter transversal i interinstitucional que ha obert la possibilitat d'implicar més gent en una manera diferent de treballar.

Es pot considerar, per tant, un **objectiu assolit**.

1.2.4

Millorar l'atenció al ciutadà, l'eficàcia i la transparència en la gestió pública

Punt de partida

Millorar l'atenció al ciutadà, l'eficàcia i la transparència en la gestió pública és un objectiu estratègic per al Govern, que vol garantir una administració més eficient, més descentralitzada i més propera al ciutadà, tot subratllant els valors de la transparència, l'austeritat, la qualitat i la professionalitat. La voluntat de construir un model propi d'administració pública a Catalunya implicava ja al Pla de Govern els objectius següents:

- 1 Definició d'un model de funció pública**
- 2 Millorar l'accessibilitat de l'Administració pública** a través de mitjans electrònics, consolidant un model multicanal (telèfon, Internet, teletext digital, etc.), descentralitzant l'Administració de la Generalitat en el territori i en benefici dels ens locals, fomentant l'ús del programari lliure i els processos de concertació en el disseny de les polítiques públiques.
- 3 Impulsar la transparència en l'Administració pública**, establint criteris d'objectivitat i de transparència en la contractació d'obres i serveis, processos d'avaluació dels serveis de l'Administració, i els mecanismes de publicitat i control parlamentari més adequats, reforçant els mecanismes d'avaluació i de control interns en l'elaboració, l'execució i la gestió del pressupost.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Definició d'un model de funció pública

Per tal de treballar en la definició del model de funció pública s'ha elaborat el Llibre blanc de la Funció Pública Catalana.

La finalitat del **Llibre blanc de la Funció Pública Catalana** consisteix a analitzar quina és la situació actual de la funció pública a Catalunya, és a dir, del personal al servei de les administracions públiques catalanes, i avaluar si aquesta peça essencial per a la gestió i la realització dels interessos públics respon adequadament als nous reptes que la societat catalana planteja. Aquest llibre posa de manifest aspectes tan rellevants com la manca de competència exclusiva de Catalunya per determinar aspectes organitzatius de règim de prestació de serveis dels treballadors públics (la política retributiva, els sistemes de cobertura de llocs de treball, els procediments de selecció, etc.)

El Llibre blanc de la Funció Pública Catalana aposta per la creació d'una funció pública catalana vertebrada a l'entorn d'uns instruments reguladors comuns, d'uns sistemes d'estructuració flexibles i adaptatius, d'unes institu-

cions i eines de planificació i de gestió integrades i coordinades per a totes les organitzacions prestadores de serveis públics a Catalunya. És per això que es proposa millorar els sistemes de selecció de personal, reformar els sistemes de provisió de llocs de treball, universalitzar la carrera professional, reorganitzar el sistema retributiu i institucionalitzar la direcció pública. El Govern s'ha proposat convocar amb periodicitat regular els concursos i oposicions de personal funcionari, per tal de reduir l'interinatge, evitar la discrecionalitat i el favoritisme en la provisió provisional de llocs de treball i reforçar el respecte als principis de mèrit, capacitat i igualtat d'oportunitats.

S'ha incrementat el nombre de places ofertades de 2004 a 2006, amb un total de 15.663 places per accedir a l'Administració de la Generalitat, de les quals 7.195 corresponen a personal docent, 4.386 a cossos de mossos d'esquadra i 1.591 a personal de salut. Cal esmentar també les dues convocatòries específiques, adreçades a persones amb dificultats d'integració laboral per raó de la seva capacitat intel·lectual, per proveir 45 places en règim de personal laboral fix.

L'accessibilitat a l'Administració pública

La transparència, la qualitat en el servei, l'accessibilitat i la universalitat de la informació demana disposar d'uns potents instruments de comunicació directa amb els ciutadans.

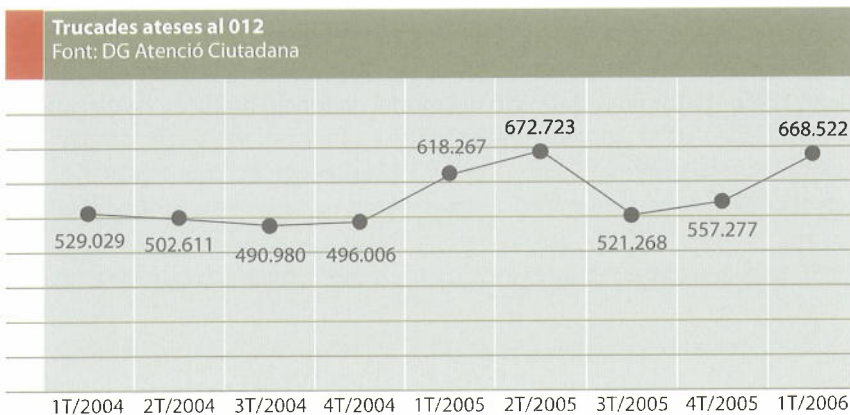
Des de l'inici de la legislatura, el Govern ha treballat per posar en marxa un sistema integrat d'informació i servei al ciutadà, en diferents vessants.

- **Servei telefònic 012**

Una d'elles és la **unificació de les diferents i disperses plataformes telefòniques d'informació** (no d'emergències) que ja existien, per tal d'oferir al ciutadà, en canvi, un número únic i conegut. Aquest procés, a causa de la gran quantitat de serveis d'informació a integrar, encara continua.

Com a reforç, finalment, cal dir que s'ha incrementat també la presència en els mitjans de comunicació del **servei 012**.

L'acceptació dels ciutadans d'aquestes millores queda palesa en les gràfiques següents, on es reflecteix, per trimestres, el nombre de trucades ateses al telèfon 012.

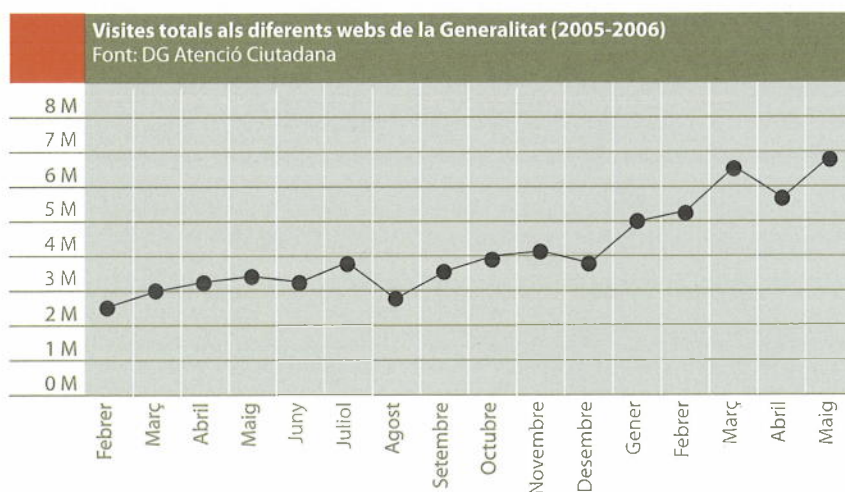


L'increment de trucades al 012 entre l'any 2004 (2.018.632 trucades) i el 2005 (2.369.535) ha estat del 17,4%. El primer trimestre del 2006 segueix també aquesta tendència amb un fort creixement ja que es produeix un increment del 8% en relació amb el nombre de trucades ateses el mateix trimestre de l'any anterior.

- **Gencat.cat**

Cal parlar, també, en segon terme del canal electrònic per excel·lència, el web. El gencat.cat ha estat objecte de canvis i remodelacions. Des del mes d'octubre del 2005, tant la conceptualització de l'espai com el seu aspecte extern, o els seus processos interns de captació i organització de la informació, fins al propi maquinari informàtic, tot s'ha modificat per fer de debò del web de la Generalitat el més avançat en tecnologia, informació i servei de Catalunya.

L'acceptació dels ciutadans es demostra amb les xifres següents de visites al gencat.cat i altres webs de la Generalitat.



L'increment de visites és sostingut al llarg de tot el període 2005-primer semestre del 2006. El mes de maig d'aquest any, s'ha assolit concretament la xifra de 6.658.761 visites.

Dins dels serveis que s'ofereixen al ciutadà des del Gencat i el 012, s'ha remodelat el servei d'inscripcions de **"Vacances en Família"** i **"l'Estiu és teu"** evolucionant el sistema amb la incorporació de sistemes de reconeixement intel·ligent de veu (IVR) complementat amb un procés de sorteig. El ciutadà pot efectuar la seva inscripció de forma còmoda (Internet, 012) i sense preses (les 24 hores del dia durant 15 dies de període d'inscripció), i rep després en el seu mòbil un número de sorteig. Finalitzat el període d'inscripció, es realitza el procés de sorteig, que assignarà les places disponibles als ciutadans corresponents, conclou així un procés còmode, accessible i transparent per tots els ciutadans que opten per a serveis d'aquesta tipologia. Aquest servei obre el camí a una nova filosofia de relació amb el ciutadà.

- **DOGC digital**

En el marc de la societat de la informació, i amb la voluntat que el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) sigui un servei públic, universal i gratuït, el Govern s'ha plantejat la idoneïtat d'impulsar la seva publicació només amb format digital.

- **El nou Registre Electrònic d'Empreses i Licitadors (RELI) i el Portal e-Tributs**

En la mateixa línia de facilitar al ciutadà i a les empreses la seva relació amb l'Administració, apropant-li els serveis, s'ha posat en funcionament el **Registre Electrònic d'Empreses i Licitadors (RELI) i el Portal e-Tributs**. El RELI és un registre administratiu electrònic, on les empreses poden disposar les seves dades de personalitat jurídica, capacitat, representació i solvència per poder contractar amb les administracions públiques. Aquest servei és operatiu des d'una web i permet a les empreses tenir una acreditació per contractar amb les administracions, evitant realitzar aquesta gestió en cadascun dels concursos en què vulguin participar. El portal e-Tributs permet als ciutadans realitzar les seves operacions relatives als tributs gestionats des de la Generalitat per internet, sense necessitat de desplaçar-se.

- **Implementació del Servei d'Informació de Licitacions (SIL)**

S'ha implementat el Servei d'Informació de Licitacions (SIL), que permet la consulta de totes les licitacions en curs de l'Administració de la Generalitat que són objecte de publicació al DOGC.

- **El foment de l'administració electrònica i de l'intercanvi telemàtic d'informació entre institucions públiques o privades**

S'han posat en marxa una sèrie d'actuacions que faciliten la interoperabilitat entre les administracions públiques. Entre aquestes actuacions destaca el disseny de la plataforma d'integració i col·laboració administrativa (PICA), que ha de fer possible els intercanvis d'informació entre els diferents departaments de la Generalitat, entre les diferents administracions públiques i entre diferents organismes i institucions, per tal d'aconseguir la desitjada simplificació documental en benefici del ciutadà, un dels grans pilars de l'administració electrònica.

- **L'AOC apropa l'Administració als ciutadans amb els tràmits en línia**

El Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC) desenvolupa un programa de gran abast que té com a objectiu millorar la relació entre els ciutadans i les administracions públiques i consolidar un sistema que permeti estalviar temps i diners al ciutadà en la realització de les seves gestions. Entre els projectes destaca l'e-TRAM.

L'e-TRAM és un projecte que permet que els municipis ofereixin als seus ciutadans per Internet els 36 tràmits municipals més comuns i demanats i fer-ho sense inversió tecnològica. S'han signat convenis amb les diputacions de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona i s'han adherit a l'e-tram 158 ajuntaments de Catalunya.

L'intercanvi de volants telemàtics de padró electrònic entre les administracions, amb garanties jurídiques evita que els ciutadans hagin d'acreditar el seu domicili en els seus tràmits. Actualment s'accedeix o s'està en procés d'accés a padrons municipals que representen fins al 82,27% de la població catalana.

El foment de l'ús de la signatura electrònica amb l'emissió dels diversos certificats digitals de l'Agència Catalana de Certificació. El certificat idCAT permet als ciutadans realitzar tràmits amb les administracions per Internet amb totes les garanties jurídiques i seguretat plena. En aquests moments els ciutadans poden obtenir el seu certificat digital, de manera gratuïta, a l'Agència Catalana de Certificació (www.catcert.net) (www.idcat.net) i també

a qualsevol punt de la xarxa d'entitats de registre idCAT, amb més de 75 ens públics arreu de Catalunya.

- **Fomentar l'ús del programari lliure**

Pel que fa a l'ús del programari lliure, el Govern ha posat en marxa tot un seguit d'actuacions i programes dels quals destaquem el Pla pl.ct, de promoció del programari lliure a Catalunya, la creació de l'Oficina Tècnica Programari Lliure (OTPL) i la difusió de la campanya "Tu tries, programari lliure en català".

- **Descentralitzar l'Administració de la Generalitat en el territori i en benefici dels ens locals**

Per tal de facilitar l'accés dels ciutadans als serveis que ofereix l'Administració de la Generalitat alguns departaments han iniciat un procés de descentralització en el territori en benefici de l'eficàcia, la qualitat i la proximitat dels serveis als ciutadans.

El Departament de Salut ha estat un dels més actius en l'àmbit de la descentralització. La seva actuació però, ja està desenvolupada en altres punts del document.

Impulsar la transparència en l'administració pública

En l'àmbit de la funció pública, al web del Departament de Governació i Administracions Públiques (www.gencat.net/governacio-ap/administracio/index.htm), actiu des de l'abril de 2005, s'ofereix la informació referida als càrrecs públics (titulars i retribucions), al personal eventual (noms i retribucions), a les condicions i situacions dels empleats públics (dades estadístiques, publicació de les condicions retributives i contractuals, relacions de llocs de treball, polítiques socials, mobilitat...) i a l'accés a l'Administració (processos selectius i gestions telemàtiques).

El Departament de Justícia ha coordinat l'elaboració de l'**Informe sobre 'Bon Govern i transparència administrativa'**, que conté un conjunt de propostes que han d'orientar les actuacions de les administracions catalanes amb l'objectiu d'assegurar la transparència en l'ús dels recursos públics. Aquest informe formula més de cinquanta recomanacions i propostes dirigides a les administracions públiques de Catalunya. I assenjala els principis que han d'orientar les actuacions de les administracions públiques catalanes, dels seus organismes i empreses i dels seus responsables polítics i professionals per assegurar la transparència en la gestió dels recursos públics i la igualtat en l'accés a la informació per part de la ciutadania, organitzacions i empreses.

- **Establir processos d'avaluació dels serveis de l'Administració, i els mecanismes de publicitat i control parlamentari més adequats**

S'ha creat el **nou Centre d'Estudis d'Opinió (CEO)**, que és l'òrgan encarregat d'elaborar, dirigir i coordinar els diferents estudis, així com de donar-los a conèixer. El Decret els defineix i classifica en dos tipus: en estudis d'opinió en matèria política i electoral i en estudis en matèria d'actituds i opinions de la societat catalana per avaluar les polítiques i els serveis de l'Administració catalana.

- **Reforçar els mecanismes d'avaluació i de control interns en l'elaboració, l'execució i gestió del pressupost.**

El Parlament de Catalunya va instar la creació de l'**Oficina de seguiment i control pressupostari**, amb la finalitat de potenciar els principis d'eficiència i transparència en la gestió dels fons públics, en especial pel que fa a l'Administració de la Generalitat.

L'Informe sobre el Bon Govern i la transparència administrativa assenjala que l'accés a la informació és un factor clau

S'han iniciat els treballs legislatius de la Llei de procediment i organització de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i, actualment, s'està elaborant el Decret sobre les mesures de millora de la qualitat del servei públic.

- **Millorar la planificació i la transparència de les campanyes de publicitat institucional i els processos d'elaboració i distribució dels estudis d'opinió**

En iniciar-se la legislatura es va prendre el compromís de millorar la transparència, molt específicament en l'àmbit de les campanyes de publicitat institucional. Responent a aquest compromís, en el primer semestre del 2006 i un cop es va disposar de les dades de despesa liquidada de l'any 2005, el Govern va fer públiques davant el Parlament aquestes dades

Despesa de publicacions i propaganda

Font: Departament de la Presidència

Any	Pressupost inicial	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes
2005	12.356.314	15.328.706	14.321.541
2004	9.785.620	11.309.960	10.590.230
2003	4.643.379	39.866.666	39.157.567
2002	4.408.998	30.980.903	30.641.687
2001	12.924.378	8.719.584	8.719.584
2000		4.738.719	4.738.719
1999		12.924.378	12.924.378

• El Pla de Govern 2004-2007

El Govern ha creat una nova figura que vol relacionar la seva activitat amb els ciutadans sobre uns paràmetres de compromisos inicials i d'avaluació final dels resultats. Existeix la voluntat de que els ciutadans puguin tenir una referència de quines polítiques està executant el Govern en relació als compromisos presos a l'inici de la legislatura.

Balanç

Com a novetat destacar que, per primera vegada, s'ha realitzat el **Llibre blanc de la Funció Pública Catalana** d'orientació de la situació actual i que obre un escenari de reflexió cap al nou disseny a configurar. Pel que fa a l'accés a l'Administració pública, també s'ha apostat per un increment en nous serveis que utilitzen les noves tecnologies de la informació i la comunicació. I aquells serveis que ja existien s'han adequat a la nova realitat de les TIC, com són la creació del nou web de gencat.cat amb la nova estructura de continguts. També, s'han facilitat recursos per tal de fomentar l'ús del programari lliure i s'ha elaborat l'Informe sobre el **'Bon Govern i transparència administrativa'** que detalla i recomana que per gaudir d'una administració pública transparent cal garantir l'accés a la informació. Pel que fa a la coordinació de l'acció d'informació al ciutadà dels diversos departaments de la Generalitat, mitjançant un Pla director dels sistemes d'informació al ciutadà i l'aprovació de la carta als ciutadans, que identifiqui els drets i els deures d'aquests en la seva relació amb l'Administració de la Generalitat, resten en vies d'assoliment però a nivell global l'**objectiu s'ha assolit**.

1.2.5

Promoure una administració de justícia accessible, propera i eficient

Punt de partida

Els compromís del Govern de la Generalitat ha estat fer arribar la justícia a la societat de manera que es percebi més propera al ciutadà i sigui, al mateix temps, més ràpida, eficient i més intel·ligible. Un bon funcionament de l'administració de justícia garanteix la bona qualitat de l'Estat de dret.

Els principals objectius que s'han impulsat des del Departament de Justícia són:

- 1 **Assegurar l'accessibilitat al servei en igualtat de condicions.**
- 2 **Apropar el servei públic de la justícia a la societat on s'imparteix.**
- 3 **Garantir l'eficiència en l'organització i prestació de serveis.**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Abans de començar amb el desenvolupament dels objectius, cal fer esment de dos factors que cal tenir en compte a l'hora de l'anàlisi:

- L'aprovació del **nou Estatut d'Autonomia de Catalunya**, que conté un conjunt d'articles que regulen diferents àmbits sobre els quals té competència el Departament de Justícia i que configura un nou escenari. Així, el títol III tracta del poder judicial a Catalunya i diversos articles del títol IV regulen les competències en matèria d'associacions i fundacions, dret civil, justícia juvenil, sistema penitenciari, entre d'altres. El tractament donat pel nou Estatut d'Autonomia a l'estructura del Poder Judicial, comporta una descentralització, tant pel que fa al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que es configura com a darrera instància jurisdiccional, com pel que fa al nou Consell de Justícia de Catalunya, òrgan de nova creació que assumirà funcions descentralitzades de govern del poder judicial a Catalunya.
- Els estudis oficials indiquen que els ciutadans encara tenen una percepció negativa del servei de la justícia. El Govern s'ha plantejat contribuir a la millora d'aquesta percepció.

Assegurar l'accessibilitat al servei en igualtat de condicions

L'assistència jurídica gratuïta és un dret reconegut a la Constitució per a les persones que acrediten insuficiència de recursos. El marc legal que el desplega ha configurat un sistema en el qual els col·legis d'advocats i els procuradors són els prestadors del servei per compte de l'Administració, que és qui fa front a la despesa generada.

La demanda d'aquest servei s'ha incrementat de manera molt notable durant els darrers anys a causa de canvis socials i legals: judicis ràpids, immigració, justícia juvenil i violència de gènere.

Un dels grans objectius que s'havia proposat l'actual Govern era assegurar l'accessibilitat al servei de justícia en igualtat de condicions. I per tal d'aconseguir-ho, el Departament ha treballat amb la voluntat que el servei es presti amb la millor qualitat possible per tal d'obtenir la màxima transparència i eficiència en l'ús dels recursos que s'hi apliquen, en col·laboració amb els col·legis d'advocats i procuradors que gestionen la seva prestació. **Cal destacar l'augment de les contraprestacions econòmiques a advocats i procuradors i la reducció dels terminis de pagament, així com la creació d'un nou servei d'orientació jurídica en l'àmbit penitenciari.** Amb voluntat d'explorar alternatives de millora es va constituir un grup d'experts que ha elaborat un document treball que està rebent aportacions dels sectors interessats i que servirà de base per a l'eventual reforma del sistema.



S'ha millorat econòmicament el servei de torns d'ofici

Apropar el Servei Públic de la justícia a la societat on s'imparteix

És important destacar que la situació de partida pel que fa a infraestructures judicials i a nombre de jutges no és favorable per Catalunya. Les infraestructures judicials es trobaven en mal estat de conservació. I pel que fa al nombre de jutges, Catalunya, amb 9,1 jutges per 100.000 habitants l'any 2004, es situa per sota de la mitjana espanyola de 9,54 jutges.

Entre d'altres actuacions al llarg de la legislatura, s'han creat **46 nous òrgans judicials** en el període 2004-2006, entre ells els nous jutjats de violència contra la dona i els jutjats especialitzats en matèria mercantil.

És previst que la posada en marxa de la **nova oficina judicial** sigui una reforma clau per augmentar l'eficiència en el funcionament de la justícia. El Departament ha elaborat una definició del model que s'aplicarà a Catalunya, ha creat un grup de treball amb la participació dels diferents col·lectius implicats i està treballant en les diferents aplicacions informàtiques que es requeriran. També s'ha aprovat el decret de creació de les unitats administratives que assumiran la gestió dels recursos humans i econòmics assignats a les demarcacions judicials.

S'ha aconseguit que fossin creats 46 nous òrgans judicials

Un altre punt que s'ha impulsat des del Departament de Justícia és el de la **justícia de proximitat**. L'any 2005 es va crear una comissió amb l'Ajuntament de Barcelona per preparar el desplegament de la justícia de proximitat. L'Ajuntament de Barcelona s'ocuparà de la infraestructura dels jutjats i el Departament de Justícia dels aspectes normatius. Els nous jutjats de proximitat tindran competència en matèria de reclamacions civils de quantia menor i desnonaments per manca de pagament, així com en matèria de les faltes contra les persones o contra el patrimoni privat i públic, els furtus i les faltes contra l'ordre públic, i altres conductes que atempten contra la convivència. Està previst que aquests jutjats s'implantïn com a prova pilot a la ciutat de Barcelona.

El Govern ha pretès també reformar i actualitzar la **legislació catalana** i fer un pas endavant en el procés de codificació del Dret Civil Català.

En aquest sentit **el Departament ha elaborat 6 projectes de llei, que deixaran el Codi Civil elaborat en més d'un 80%**. S'ha aprovat la Llei que regula el Llibre cinquè del Codi Civil de Catalunya en matèria de drets reals

i el Govern ha presentat al Parlament el projecte de llei de contractes de conreu i els projectes de llei dels Llibres segon, tercer i quart del Codi Civil de Catalunya, sobre persona i família, persones jurídiques i successions.

S'ha realitzat un programa de normalització del català adreçat a jutges, secretaris i fiscals

S'està treballant així mateix per a la **normalització del català** en l'àmbit judicial. En aquest sentit s'ha realitzat un programa de formació individualitzada adreçada a jutges, secretaris i fiscals. S'ha impulsat l'ús del català per part de tots els operadors jurídics i s'han facilitat les eines informàtiques per a la traducció automàtica, correcció i consulta. Val a dir que, dels 625 jutges i magistrats que exerceixen a Catalunya el 30 de juny de 2005, un 43% al·legava coneixements del català i un 57% no n'al·legava. També cal destacar que el Departament va elaborar i distribuir a tots els òrgans judicials una *Carta de drets lingüístics* per facilitar el seu exercici per part dels usuaris de la justícia.

Garantir l'eficàcia en l'organització i prestació de serveis

Durant aquests dos últims anys, amb la voluntat de poder definir millores en l'àmbit que examinem, s'ha elaborat el **Llibre Verd de la Justícia**, amb 102 recomanacions per a la millora del servei públic de la justícia a Catalunya que s'han d'anar posant a la pràctica. El llibre Verd, en l'elaboració del qual hi han participat diversos experts, ha de servir com a instrument de debat i d'orientació de la política judicial a Catalunya, englobant tot allò que ha de definir una estratègia de futur.

Garantir l'eficàcia en la prestació del servei suposa també millorar la gestió de la política de personal, la gestió informàtica en l'àmbit judicial i la reforma de les instal·lacions.

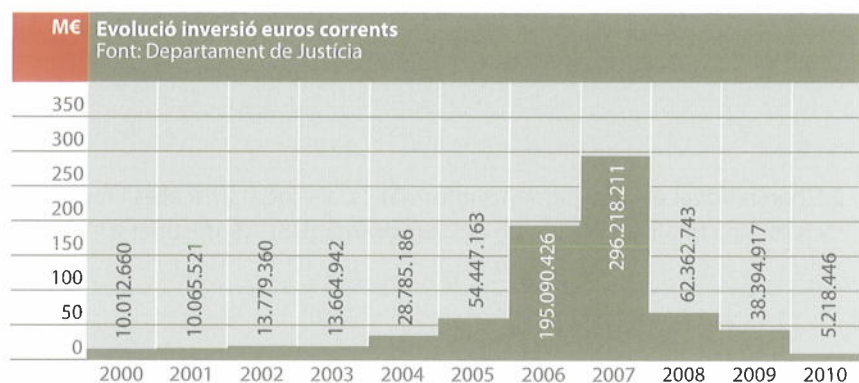
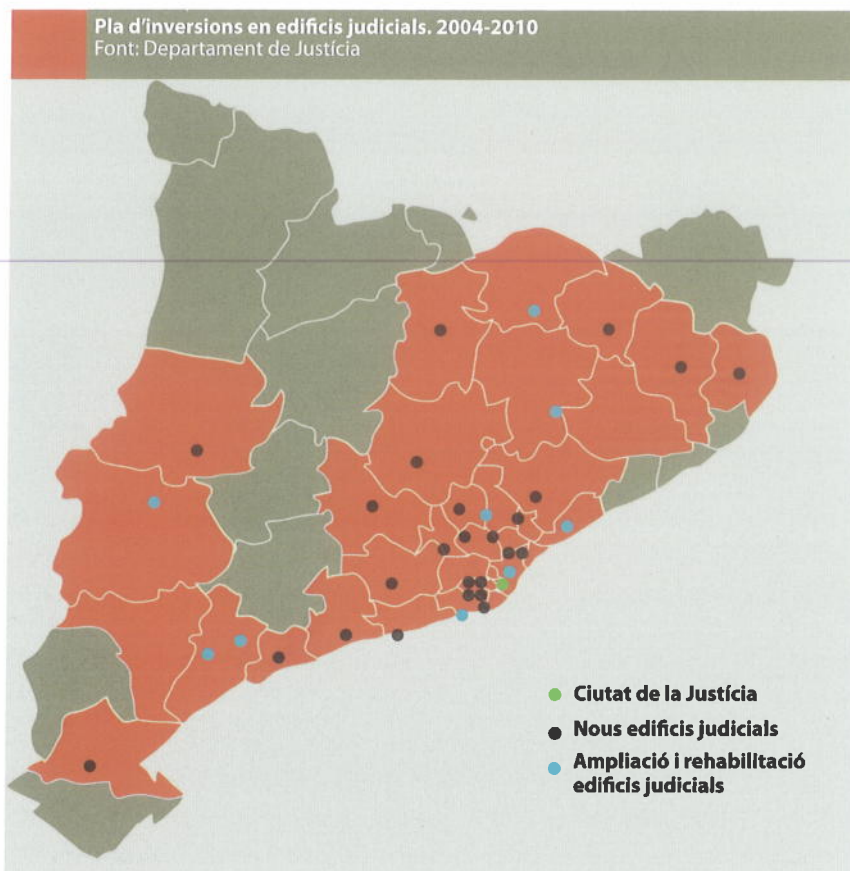
En aquest sentit s'han dut a terme diverses actuacions:

1 En l'**àmbit de personal** s'ha signat un acord de condicions laborals per quatre anys que busca implicar els funcionaris en la millora del servei. Així mateix, s'ha iniciat el procés d'aplicació del nou decret 47/2006 sobre personal interí que millorarà la preparació prèvia dels interins que es destinen als jutjats. També s'han cobert més de 800 noves places per dotar adequadament els nous òrgans judicials creats i s'ha intensificat la formació que rep el personal de l'Administració de justícia.

Per aconseguir uns **judges, fiscals i secretaris** judicials més estables, s'ha endegat un programa de preparació d'oposicions que augmentarà el nombre de catalans que accedeixen a aquests cossos, facilitant així la seva estabilització a Catalunya.

2 S'han renovat els equipaments informàtics als jutjats, fiscalies i registres civils. S'ha finalitzat l'aplicació del **programa IUSCAT**, destinat a impulsar la renovació de sistemes d'informació per millorar la qualitat del servei, l'eficàcia en la tramitació i oferir les màximes garanties de seguretat jurídica. **S'hi han destinat 18 M€ en una operació de rènting per renovar i ampliar el parc informàtic del Departament i s'han incorporat 8.000 ordinadors.** Així mateix, s'ha posat en marxa una intranet específica que dona servei a tot el personal dels jutjats i de fiscalia.

3 Cal destacar la forta inversió que s'està fent en edificis judicials: des del departament es vol renovar i millorar la situació dels edificis judicials, amb el Pla de Renovació del Parc Immobiliari Judicial 2004-2010 amb una inversió superior als 500 M€ en aquest període. Aquesta inversió renovarà els jutjats de 36 partits judicials que apleguen el 87% de la població de Catalunya.



520 M€ invertits en el període 2004-2010 distribuïts pel territori sobre 36 partits judicials apleguen el 87% de la població catalana

Pel que fa a la **Ciutat de la Justícia** es va modificar el projecte inicial, millorant la integració dels edificis en la trama urbana, aconseguint usos mixtos i uns volums d'edificació més compatibles amb el disseny urbanístic i el creixement residencial previst a la zona. **La revisió del projecte ha significat una disminució del cost de la inversió inicial en uns 36 M€.**

La Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat comprèn la construcció de més de 232.368 m² i l'import que s'hi ha destinat és de 252 M€. El primer semestre de 2007 es lliuraran els primers edificis construïts de la Ciutat de la Justícia. El primer edifici que entrarà en funcionament serà el destinat a l'Institut de Medicina Legal de Catalunya i en segon lloc ho farà el que allotjarà els jutjats de l'Hospitalet.

S'ha de tenir en compte que la tasca de caràcter social, relacionada amb la política penitenciària i de justícia juvenil que realitza el Govern està recollida en l'eix 3 d'aquest Balanç, ja que aquesta és sobretot una política social clau del Govern.

Cal esmentar finalment dos importants contribucions legislatives: la Llei 7/2006 de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals i la Llei 2/2005 que permet que parelles homosexuals puguin adoptar en igualtat de condicions que les parelles heterosexuales.

Balanç

S'han tirat endavant moltes actuacions per tal que els objectius establerts a l'inici de la legislatura es puguin acomplir, s'ha avançat de manera substantiva en la renovació del parc immobiliari, en la renovació de la infraestructura informàtica, en els treballs de la posada en marxa de la nova oficina judicial i la reordenació de serveis de suport per tal que l'administració de justícia es modernitzi i obtingui un millor reconeixement social.

Per tot això, s'estima que en aquest apartat del Pla de Govern 2004-2007 l'**objectiu** es troba **en vies d'assolir-se**, doncs les inversions realitzades donaran el seu fruit a mig termini.

1.2.6

Impulsar els mitjans audiovisuals catalans en el marc del sistema comunicacional català

Punt de partida

Els mitjans audiovisuals són clau a Catalunya, com a la resta de societats modernes, per diferents factors: el seu rol institucional, com a proveïdors d'informació veraç i independent als ciutadans, a nivell nacional i local; pel seu rol de dinamització de l'ús de la llengua, i finalment com a compradors de productes audiovisuals i, per tant, estimuladors de la indústria cultural.

El Pla de Govern plantejava un seguit d'iniciatives en aquestes diferents línies:

- 1 **Completar la legislació actual introduint més elements d'independència del poder polític**
- 2 **Assegurar el finançament i una gestió modèlica de la CCRTV en un moment de canvi cap a la TDT**
- 3 **Fer del procés de transició a la TDT una oportunitat d'ordenació del sector**
- 4 **Establir vincles sòlids amb els altres territoris de parla catalana**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

El desplegament normatiu d'aquesta legislatura ha tingut la seva seu principal al Parlament. El propi Govern va expressar a l'inici de la legislatura que per la matèria que es tractava aquest era l'espai adient. Han vist la llum en aquest període una reforma de la Llei del CAC que aportava competències clau a aquest organisme i **el desembre de 2005 la Llei de l'Audiovisual, que referma un model d'independència que ja frueix de ple consens entre les forces polítiques catalanes.**

El govern, amb els grups que li han donat suport, ha treballat per a l'aprovació d'una llei de la CCRTV que ja disposa d'un text gairebé final. El model a assumir per la corporació és el d'un ens independent, gestionat i governat amb criteris professionals.

Una CCRTV al capdavant de la transició al digital

Aquestes novetats legislatives s'han vist complementades amb un Contracte-Programa de la CCRTV que li aporta **un augment de recursos de 337 M€ respecte del conveni anterior i fixa l'aportació del Govern fins al 2009 en 1.161 M€.** El Contracte-Programa inclou el mandat de fer la transició a la TDT en clau de servei públic, aportant una programació variada i de qualitat en català.

Un nou corpus legislatiu assegura la independència dels mitjans públics

Televisió de Catalunya, en la nova TDT, emetrà set canals i reservarà l'espai radioelèctric del vuitè per a millorar la qualitat i la interactivitat dels altres canals. Molts d'aquests tindran un caràcter marcat de servei públic i de punta de llançà creativa i tecnològica.

La televisió pública és l'emissora més vista i preferida a Catalunya, i encapça la els rànquings d'audiències en informatius.

Catalunya Ràdio ha seguit sent l'emissora de referència en informació i entreteniment, manté el lideratge per dotzè any consecutiu. Pel que fa a Catalunya Cultura, s'ha reconduït l'emissora cap a un nou plantejament especialment orientat al públic jove, després de la palesa manca de sortida del seu format inicial.

El lideratge de Catalunya Ràdio no ha impedit però, la consolidació d'una oferta privada en català que any rere any ha augmentat el nombre d'oients de manera molt significativa.

És molt important ressenyar que, durant aquesta legislatura, les emissores de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió han mantingut el lideratge sense abandonar el model de qualitat en els continguts, i amb **una gestió economicofinancera exemplar, objecte de diverses distincions.**

El desplegament digital

La Televisió Digital Terrestre ha començat la seva explotació massiva i en molt pocs anys serà la tecnologia única per ones terrestres. Atès el caràcter de servei universal de la televisió, el Govern impulsa el desplegament de la TDT arreu de Catalunya. En el cas de la CCRTV, ja es cobreix des de fa anys les principals àrees urbanes. Per tal de fer possible la cobertura de tot el principat amb aquesta tecnologia, **s'ha endegat un concurs per executar més de dues-centes instal·lacions i complir aquest objectiu.**

Aquesta actuació s'emmarca en el pla que el Govern va presentar per tal d'aconseguir en el termini més breu possible que tot el territori disposi d'accés a aquesta tecnologia i que tots els operadors emetin des de totes les instal·lacions. El fet de ser primers en aquest desplegament és, en primer lloc, una obligació d'equilibri territorial, però també és una mostra de cara a la indústria que el Govern té un compromís amb les noves tecnologies. El Govern vol que els canvis que necessàriament comportarà aquesta tecnologia (a nivell de continguts i de serveis) **tinguin Catalunya com a base de creació i desenvolupament.**

Les televisions locals

Catalunya va ser pionera a Espanya en matèria de comunicació local audiovisual i per això existeixen una munió d'emissores municipals i privades que al cap dels anys han anat sorgint i compleixen una important funció al territori. La manca històrica de regulació a tots els nivells va fer, però, que aquestes apareguessin desordenadament i que fessin, a vegades, mal ús de l'espai comú que és l'espectre radioelèctric.

El pas a la TDT ha comportat, per fi, que a nivell de l'Estat es desplegués la normativa necessària per tal de completar la necessària ordenació d'aquest àmbit de la comunicació. El Govern, sempre dialogant amb els agents principals del sector, ha conduït el procés primer millorant el dibuix de demarcacions que havia fet l'Estat i després atorgant, per concurs en el cas dels operadors privats, les concessions que donen per primer cop seguretat jurídica a aquestes empreses. D'aquesta manera es pot també procedir a sol·licitar l'aturada d'emissions en analògic a totes aquelles televisions que no disposin de concessió en digital, segons marca la llei.

El Govern impulsa el desplegament de la TDT arreu de Catalunya

Per fi les televisions locals gaudeixen d'un entorn legal i administratiu ordenat

Acord per intercanviar emissions TV3 – IB3

Els senyals de la CCRTV s'han vist històricament al conjunt de territoris de parla catalana per mitjà d'iniciatives particulars que no tenien solidesa jurídica. El Govern ha volgut resoldre aquesta circumstància per la via de la proposta de creació d'un espai comú d'intercanvi de senyals de les televisions de parla catalana.

Així, l'any 2005 es va assolir un acord amb el Govern Balear per tal que TV3 i el C33 tinguessin freqüències pròpies reservades a les Illes i el nou canal IB3 es veïés al principat de Catalunya. Aquest acord es concreta també en el dibuix d'un futur canal múltiple anomenat Euroregió i que haurà de poder tenir cobertura als diferents territoris que la formen. El Govern vol que es pugui dur a terme una iniciativa similar amb la Generalitat Valenciana.

Nous instruments per als mitjans locals

Amb la vocació de proporcionar instruments que fessin més viables els mitjans de comunicació locals, que sovint tenen una viabilitat econòmica més difícil, el Govern ha volgut promoure iniciatives que facilitessin l'establiment de mitjans al territori.

En primer lloc consolidant **l'Agència Catalana de Notícies, un projecte que no havia aixecat mai el vol i que s'ha enfortit en aquesta legislatura**. Integrada en el holding CCRTV, ha rebut una injecció econòmica de 9 M€ fins al 2007 per tal de poder proporcionar serveis útils i a costos raonables a televisions, ràdios i premsa local.

També s'ha promogut la creació d'un Baròmetre Català de la Comunicació, que permeti als empresaris de la comunicació local tenir idea de les seves audiències i poder així tenir més facilitats per contractar publicitat. A aquesta finalitat s'hi ha dedicat una despesa pluriennal de 3,4 M€.

Finalment, s'han dut a terme convocatòries anuals amb publicitat i transparència per poder donar ajudes directes a mitjans en funció de criteris objectius.

Catalunya i Balears intercanvien els senyals de les seves emissores públiques

Balanç

La transició a les tecnologies digitals no és per al sector audiovisual només un canvi tecnològic. És un canvi de model i d'entorn que obliga a repensar el negoci com a tal. En el marc del sistema audiovisual català això implicava un canvi en la normativa de base i una adequació de l'operador públic, la CCRTV, amb una aportació econòmica i un programa a mig termini per fer la transició. Aquestes passes fonamentals s'han donat.

Igualment s'ha progressat en l'ordenació i el reforç dels mitjans locals per tal de facilitar en la mesura del possible la seva viabilitat econòmica, reconeixent la seva funció territorial.

Atès que no s'han conclòs del tot totes les tasques que estaven marcades (aprovació final pel Parlament de la Llei de la CCRTV, consorci únic de comunicació local, etc.) cal considerar aquest com un **objectiu en vies d'assolir-se**.

1.2.7

Enfortir nous valors, la solidaritat, la cooperació i la cultura de la pau

Punt de partida

Catalunya ha estat capdavantera i ha expressat amb importants mobilitzacions socials el seu compromís pel foment de la pau i la solidaritat internacional en múltiples iniciatives.

D'altra part, en els darrers anys, també s'ha posat de manifest la necessitat d'enfortir i de participar de forma directa en els processos de cooperació internacional i de donar suport als països en vies de desenvolupament.

Per aconseguir aquests objectius en el PdG es definien els compromisos següents:

- 1 **Foment de la cooperació i de la solidaritat internacional.**
- 2 **Foment de la pau.**
- 3 **Potenciar les entitats i els ciutadans, en l'àmbit del voluntariat i l'associacionisme.**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Foment de la cooperació i de la solidaritat internacional

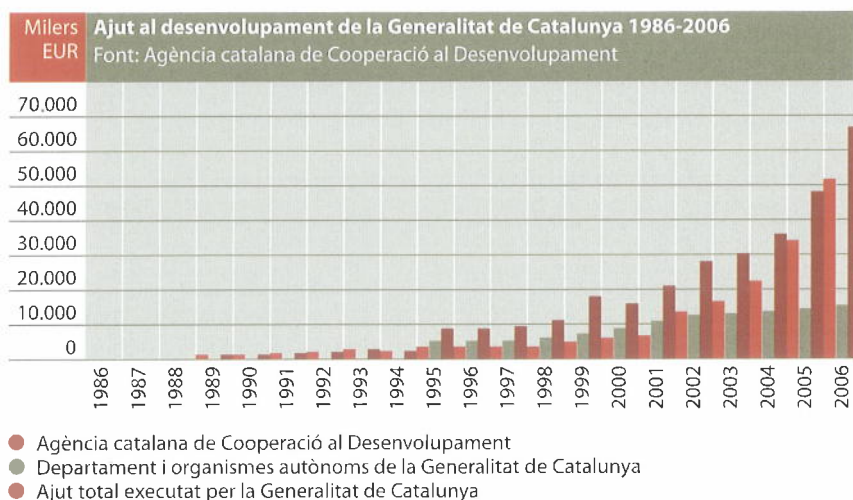
El **Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2003-2006** és el principal instrument de planificació estratègica de la Generalitat (amb 12 objectius marcats) per establir, amb una periodicitat quadriennal, les previsions de recursos i les prioritats geogràfiques i sectorials.

Aquest Pla Director es concreta, any rere any, en els **Plans Anuals de Cooperació al Desenvolupament**, tret de sortida d'una política pública de cooperació. La suma dels recursos dels diferents plans anuals indiquen que s'ha destinat un total de 131 M€ al desenvolupament (77-80% d'aquests recursos), ajut humanitari general i ajut humanitari d'emergència (7-10%) i educació/capacitats (12-15%): 31,2 M€ el 2004, 43 M€ l'any 2005 i 56,9 M€ l'any 2006.

- En relació al **desenvolupament**, voldríem destacar el reforç de la cooperació directe, imprescindible per a construir una veritable política pública de cooperació al desenvolupament; l'augment de la cooperació multilateral, a través fonamentalment dels organismes del sistema de Nacions Unides i la millora de la concentració sectorial i geogràfica de les actuacions.
- **En relació a l'ajut humanitari**, han pres protagonisme dos nous instruments com són la creació del **Comitè Català d'Ajuda Humanitària i d'Emergència**, un organisme que ha de coordinar les actuacions de les diferents administracions públiques amb les ONG d'acció humanitària i **els convenis específics amb ONG** i organitzacions especialitzades.
- **En relació a l'educació i capacitats**: s'han atorgat diverses subvencions i s'han signat diferents convenis, entre els quals destaquem els signats amb els sindicats UGT Catalunya (400.000€) i CCOO (400.000€) per a l'enfortiment sindical i la promoció dels drets humans laborals al Tercer Món.

Finalment, val a dir que a banda dels recursos que la Secretaria i l'Agència de Cooperació destinen a Ajut Oficial al Desenvolupament, els diversos departaments també porten a terme accions en els àmbits de la solidaritat internacional i de la cooperació al desenvolupament (13 M€ l'any 2006, un 6% més que el 2005).

En definitiva, amb aquests increments, podem afirmar que hi ha hagut un **creixement exponencial dels recursos destinats a la cooperació al desenvolupament en el nostre país**. Així doncs, la xifra total d'ajut oficial al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya per al 2006 representa un 0,36% dels tributs propis, amb un creixement del 18% respecte al 2005.



El Consell Català de Foment de la Pau i l'Institut Internacional per a la Pau, uns referents internacionals en matèria de pau

El Memorial Democràtic, element dinamitzador de les polítiques públiques de restitució de la memòria democràtica

Xarxanet, l'Escola del Voluntariat i el Consell Català del Voluntariat, eines de promoció del voluntariat i de l'associacionisme català

Foment de la pau

La construcció de la pau també és un dels eixos de la cooperació catalana perquè no hi ha desenvolupament sense pau ni pau sense desenvolupament. Així, amb la finalitat de promoure la cultura de la pau i de preservar la memòria històrica de la lluita per la democràcia i els seus valors, s'han fet les actuacions següents:

- **El Consell Català de Foment de la Pau**, previst en la Llei catalana de foment de la pau, l'òrgan consultiu i de participació de la societat per al foment de la pau en les activitats de la Generalitat de Catalunya i dels ens locals, adscrit a l'ACCD.
- Una convocatòria específica de **subvencions per dur a terme accions de construcció de pau** i una altra per dur a terme activitats de foment de la pau i de la cultura de la pau.
- La creació del **Memorial Democràtic** és un projecte de govern que té per objectiu el desplegament de les polítiques públiques adreçades a la recuperació, la commemoració i el foment de la memòria democràtica del període marcat per la II República, la Generalitat republicana, la guerra civil, l'exili i la deportació, la repressió de la dictadura i la lluita contra el franquisme, i el reconeixement i difusió dels valors de les diverses tradicions de la cultura democràtica com a fonament de la democràcia actual. D'ençà de la seva creació el gener de 2004, el Programa per al Memorial Democràtic ha treballat en una doble dimensió: la redacció del projecte de Llei de creació del Memorial Democràtic, que va ser aprovat pel govern el 14 de març de 2006 i, la realització d'un seguit d'actuacions: **convocatòria pública de subvencions 2005 i 2006**, l'homenatge als deportats i deportades catalans als camps nazis, la **commemoració** de dues efemèrides de gran significat: el **75è aniversari de la proclamació de la República** i el **70è de l'esclat de la Guerra Civil** i l'inici d'una activitat pública que prefiguren les tasques que haurà d'assumir la futura institució.

A més a més, s'ha elaborat el **Projecte de Llei de l'Institut Català Internacional per a la Pau**, que pretén impulsar una política pública de foment de la pau que ha estat aprovat pel Govern i tramès al Parlament.

L'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament també ha recolzat econòmicament i institucionalment les iniciatives de construcció de pau a **Colòmbia** (275.000€). S'ha col·laborat amb **Bolívia** per tal de desenvolupar la governabilitat democràtica del país amb el redisseny del sistema administratiu i especialment el d'autonomies. I un equip d'observadors electorals catalans format per tècnics i diputats del Parlament de Catalunya han participat en les **eleccions presidencials de l'Autoritat Nacional Palestina a Jerusalem** (2005) i també a les legislatives (2006).

Finalment, s'han signat convenis amb l'Escola de Cultura de la Pau de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) pel recolzament dels programes de la Unitat d'Alerta de Processos de Pau i Iniciatives de Diplomàcia de Segona Via, de Desarmament i de Drets Humans (350.000€). I també per a la realització de 6 programes sobre prevenció, gestió i intervenció directa en conflictes i postresolucions (750.000€).

Potenciar les entitats i ciutadans, en l'àmbit del voluntariat i l'associacionisme

Les línies d'actuació que s'han realitzat en l'àmbit de les polítiques de promoció del voluntariat i l'associacionisme han estat les següents:

- La creació del **Consell Català del Voluntariat** com a òrgan de participació en l'acció del Govern i d'assessorament, consulta i participació de les entitats, col·lectius i persones expertes que actuen en l'àmbit del voluntariat. **Per primera vegada, les entitats elegeixen per votació els seus representants.**
- S'ha realitzat la promoció i s'ha donat suport i projecció a l'associacionisme i al voluntariat amb la creació de **Xarxanet.org**. Es tracta d'un portal d'internet de la Xarxa Associativa i de Voluntariat de Catalunya que vol convertir-se en la gran porta d'entrada al món de l'associacionisme, el voluntariat, el civisme i la solidaritat, en tots els àmbits (social, ambiental, cooperatiu i drets humans, comunitari, etc.). I un punt de trobada per compartir informació, serveis i projectes, tot facilitant processos de treball en xarxa entre entitats, persones, federacions, escoles, administracions, empreses, universitats...
- Potenciació de la formació en l'àmbit del voluntariat a través de l'**Escola de Voluntariat**, que és la gran trobada formativa anual del món de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya. Aquesta Escola cobreix els objectius de formació, reflexió i intercanvi d'experiències de les persones que dediquen part del seu temps a millorar la nostra societat des de les seves entitats.
- Incorporació del Govern de la Generalitat en les grans xarxes de voluntariat a nivell mundial amb la formalització de l'**Adhesió al Consell Europeu de Voluntariat**.



Balanç

Aquest és el darrer any de vigència del Pla director de la Cooperació Catalana 2003-2006 i el primer que ha tingut la Generalitat. S'ha treballat a favor d'una **ajuda humanitària eficaç, d'una cooperació de qualitat, d'un desenvolupament transformador, d'una pau justa** i d'un consum responsable. Tot i l'increment exponencial de recursos que el Govern ha destinat a la cooperació al desenvolupament, encara estem lluny del 0,7% (0,36%), però l'avanç ha estat considerable.

En relació al **foment de la pau** i el **voluntariat**, la fita més important ha estat la creació de diversos organismes, com el **Consell Català del Voluntariat**, per posar les bases en avenços substantius en aquests terrenys, per tant aquest és un **objectiu en vies d'assolir-se**.

1.3.1

Augmentar la participació i presència de la Generalitat en les polítiques, organismes i institucions de l'Estat espanyol

Punt de partida

La consideració constitucional de la Generalitat com a Estat no havia tingut traducció a la pràctica, és a dir, els principis pel qual les institucions d'autogovern de les nacionalitats i regions es converteixen en Estat, el de la plurinacionalitat d'Espanya i el principi d'autonomia que ha d'informar l'exercici de competències estatals i la configuració de les seves institucions, no s'havien incorporat en la legislació aprovada després de la Constitució. No obstant, l'aprovació del nou Estatut d'Autonomia ha donat un nou impuls a aquestes relacions.

Els dos objectius fixats en aquest àmbit per aquesta legislatura eren:

- 1 Promoure i establir la participació de la Generalitat en els tràmits previstos i en la designació de membres en les institucions, organismes i empreses estatals**
- 2 Regular l'estatut del President de la Generalitat com a representant ordinari de l'Estat a Catalunya**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Els dos objectius fixats en aquest àmbit per aquesta legislatura han estat regulats, bàsicament, amb el nou EAC.

Promoure i establir la participació de la Generalitat en els tràmits previs i en la designació de membres en les institucions, organismes i empreses estatals

El nou Estatut d'Autonomia incorpora, per primera vegada, com una de les principals novetats respecte de l'Estatut de 1979, la regulació de les relacions de la Generalitat amb l'Estat i amb les altres comunitats autònomes (capítol I del títol V). Així, s'incrementa la capacitat de la Generalitat de Catalunya per participar i ser present en les polítiques, organismes i institucions de l'Estat espanyol.

D'aquesta manera, el nou Estatut pretén, un cop afirmada i definida la titularitat de les competències autonòmiques (títol IV), establir la manera en què la Generalitat es relaciona amb l'Estat i amb les altres CA. Hi ha previstos tres mecanismes de relació: primerament, mecanismes bilaterals o multilaterals de col·laboració amb l'Estat i amb altres Comunitats Autònomes.

L'Estatut de 2006 incorpora per primera vegada un capítol dedicat a les relacions de la Generalitat amb l'Estat espanyol

Segonament, la participació en institucions i en procediments de presa de decisions estatals (s'esmenta la participació de la Generalitat en la designació de membres del Tribunal Constitucional, del Consell General del Poder Judicial i en altres organismes econòmics i socials com ara el Banc d'Espanya, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions, el Consell Econòmic i Social o l'Agència Tributària). I en darrer lloc, la Comissió Bilateral Generalitat-Estat que **constitueix el marc general i permanent de relació entre el Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat** als efectes següents: la participació i la col·laboració de la Generalitat en l'exercici de les competències estatals que afectin l'autonomia de Catalunya; l'intercanvi d'informació i l'establiment, quan s'escaigui, de mecanismes de col·laboració amb les respectives polítiques públiques i els assumptes d'interès comú.

No obstant això, les relacions Generalitat-Estat d'aquesta legislatura encara s'han materialitzat en el marc de l'EAC de l'any 1979. Aquesta tasca l'ha centralitzat el departament de Relacions Institucionals i Participació, que és l'encarregat, a través de la **Comissió Bilateral Administració de l'Estat-Generalitat de Catalunya** (òrgan encarregat d'impulsar programes i actuacions pel desenvolupament de polítiques comunes, com també, iniciar negociacions per evitar la presentació de conflictes de competència i recursos d'inconstitucionalitat o per retirar els que hi ha en curs), d'impulsar i coordinar les relacions de col·laboració i cooperació entre la Generalitat de Catalunya i el Govern de l'Estat i, molt especialment, amb les altres comunitats autònomes. Amb aquesta finalitat, s'han informat preceptivament tots els projectes de **convenis de col·laboració i cooperació** i s'ha creat un **registre** per tal que els departaments de la Generalitat i la ciutadania en general tinguin accés als convenis subscrits per la Generalitat de Catalunya amb l'Estat o amb altres comunitats autònomes.

Cal destacar, també en relació a aquest àmbit de relacions Generalitat-Estat, el canvi de la localització de la **Comissió del Mercat de Telecomunicacions de Madrid a Barcelona**.

En el marc d'aquestes relacions intergovernamentals es pot destacar, finalment, les ja existents entre el Govern de la Generalitat i les Forces Armades, a través de la **Comissió Mixta Generalitat – Forces Armades** per a una sèrie d'activitats culturals i formatives, i que es concreten en un conveni marc amb el Ministeri de Defensa, del que destaca la ampliació de la tasca dels arxivers que treballen en els arxius del Tribunal Militar Territorial Tercer, que conté 110.000 procediments judicials (1939-1978) dels quals s'ha iniciat la informatització dels fitxers corresponents.

Regular l'estatut del President de la Generalitat com a representant ordinari de l'Estat a Catalunya

El nou Estatut d'Autonomia regula en el seu article 67.1 que "el president o presidenta té la representació ordinària de l'Estat a Catalunya", per tant, es reconeix que aquesta institució d'autogovern és Estat.

El nou EAC reconeix que el President/a de la Generalitat té la representació ordinària de l'Estat a Catalunya

Balanç

Les actuacions emmarcades dins d'aquest ambiciós objectiu polític estaven clarament supeditades a l'aprovació del nou Estatut d'Autonomia que les havia de regular. Per tant, en tant que s'ha aprovat un nou EAC i que aquest regula i incrementa aquesta participació i presència de la Generalitat en les polítiques, organismes i institucions de l'Estat espanyol, considerem que es tracta d'un **objectiu assolit**.

Més i millor autogovern

Impuls de les relacions de la Generalitat amb l'Estat, la Unió Europea i altres organismes internacionals

1.3.2

Assegurar la presència i la intervenció de la Generalitat a la UE

Punt de partida

Europa i la consecució d'objectius històrics en l'àmbit europeu s'ha erigit com **una de les quatre línies principals de l'acció internacional de la Generalitat de Catalunya** durant aquesta legislatura. Cal tenir en compte que la Unió Europea condiona una part important de les polítiques que es duen a terme als estats membres, sobretot en temes específics d'interès comú, i és, alhora, un clar referent polític.

Bàsicament, aquesta tasca s'ha dut a terme:

- 1 Fomentant **la participació de la Generalitat en la formació de la voluntat estatal en les institucions comunitàries.**
- 2 Assegurant la **presència dels representants de la Generalitat en la representació de l'estat espanyol.**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Fomentar la participació de la Generalitat en la formació de la voluntat estatal en les institucions comunitàries

D'una banda, durant aquesta legislatura el govern ha fet públic el seu posicionament, bàsicament davant les perspectives financeres i la reforma de la política regional europea 2007-2013: defensa de l'objectiu 2 dels Fons Estructurals, defensa d'un període transitori del Fons de Cohesió i defensa d'una més gran proporció de fons transfronterers. Tots aquests posicionaments es van formalitzar el 8 de febrer de 2005 amb l'aprovació del document "Posició del Govern en relació amb les perspectives financeres de la UE 2007-2013 i la reforma de la política regional".

D'altra banda, la Generalitat ha acudit en diverses ocasions a les reunions de la Comissió de coordinadors de la Conferència per Assumptes Relacionats amb les Comunitats Europees a Madrid, on s'han debatut aspectes relatius a l'aplicació pràctica de l'acord sobre la participació de les comunitats autònomes (CA) al Consell de Ministres de la UE.

Assegurar la presència dels representants de la Generalitat en la representació de l'estat espanyol

En aquest sentit, el 9 desembre de 2004 es va adoptar un acord en el marc de la Conferència per a Assumptes Relacionats amb les Comunitats Europees (CARCE) que possibilita la participació directa d'un representant de les comunitats autònomes (CA), amb rang de conseller, en determinades reunions del Consell de la Unió Europea. Aquest acord representa un pas endavant en la participació de les CA a la UE.

Catalunya ha fet públic el seu posicionament en relació a un tema important com és la reforma de la política regional de la UE i ha participat en reunions en relació a la participació de les CA al Consell de Ministres de la UE

L'adopció d'aquest acord representa una garantia en la defensa dels interessos de Catalunya davant la UE i una participació activa en els seus òrgans de govern

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Fomentar la participació de la Generalitat en la formació de la voluntat estatal en les institucions comunitàries

D'una banda, durant aquesta legislatura el govern ha fet públic el seu posicionament, bàsicament davant les perspectives financeres i la reforma de la política regional europea 2007-2013: defensa de l'objectiu 2 dels Fons Estructurals, defensa d'un període transitori del Fons de Cohesió i defensa d'una més gran proporció de fons transfronterers. Tots aquests posicionaments es van formalitzar el 8 de febrer de 2005 amb l'aprovació del document "Posició del Govern en relació amb les perspectives financeres de la UE 2007-2013 i la reforma de la política regional".

D'altra banda, la Generalitat ha acudit en diverses ocasions a les reunions de la Comissió de coordinadors de la Conferència per Assumptes Relacionats amb les Comunitats Europees a Madrid, on s'han debatut aspectes relatius a l'aplicació pràctica de l'acord sobre la participació de les CA al Consell de Ministres de la UE.

Assegurar la presència dels representants de la Generalitat en la representació de l'estat espanyol

En aquest sentit, el 9 de desembre de 2004 es va adoptar un acord en el marc de la Conferència per a Assumptes Relacionats amb les Comunitats Europees (CARCE) que possibilita la participació directa d'un representant de les comunitats autònomes (CA), amb rang de conseller, en determinades reunions del Consell de la Unió Europea. Aquest acord representa un pas endavant en la participació de les CA a la UE.

Fins avui, **Catalunya ha estat una de les comunitats autònomes més actives en la participació en afers europeus**. Les formacions del Consell de la UE, en les quals s'està aplicant inicialment aquesta participació, són les següents:

- 1 Ocupació, Política Social, Sanitat i Consumidors
- 2 Agricultura i Pesca
- 3 Medi Ambient
- 4 Educació, Joventut i Cultura

Durant el 2005, Catalunya va representar la resta de comunitats autònomes en els àmbits d'agricultura i pesca, de medi ambient (primer semestre) i d'educació (segon semestre). El primer semestre de 2006 els consellers de Cultura, Treball i Indústria i Benestar i Família han assistit als diferents consells de la UE. Gràcies als acords subscrits entre el Govern espanyol i el Consell de Ministres, tots els membres del Govern de Catalunya poden utilitzar el català en les seves intervencions en aquesta institució europea.

Altres fites

A banda d'aquests àmbits principals, en el marc europeu s'han aconseguit altres fites importants, entre d'altres:

- La normalització de l'ús del català en la majoria de les institucions europees pot definir-se com una de les fites més importants de la legislatura. En aquest àmbit, s'han conclòs acords similars amb el Consell de Ministres de la UE, la Comissió Europea, el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions i el Parlament Europeu (els ciutadans poden adreçar-se en català i altres llengües cooficials a aquesta institució). Precisament, el discurs en català del President de la Generalitat en el si

Catalunya ha estat una de les CA més actives en la defensa dels interessos autonòmics en el si de la UE

La normalització de l'ús del català i altres llengües cooficials ha estat una fita rellevant d'aquesta legislatura

del Comitè de les Regions va suposar que per primera vegada s'utilitzés el català en una reunió oficial de la UE (vegeu la fitxa destacada sobre el tema).

- La **presència** dels Mossos d'Esquadra, per primer cop, en organismes **internacionals** com l'Europol, en relació a grans delictes: terrorisme (espanyol i internacional), delinqüència organitzada i immigració il·legal.

Finalment, val a dir que l'Estatut regula les relacions de la Generalitat amb la Unió Europea i d'altres organismes internacionals (capítol II del títol V) i que, per tant, les accions futures en aquest àmbit caldrà inserir-les en aquest nou marc.

Balanç

Per tant, Catalunya ha assolit clarament l'objectiu d'**assegurar la seva presència i intervenció en la UE**, essent **una de les CA amb la participació més activa en la defensa dels interessos autonòmics en el si de la Unió** i, a més a més, s'ha aconseguit el reconeixement parcial de l'oficialitat de la llengua catalana per part de la Unió Europea.

Per tot això, s'estima que aquest **objectiu** es troba **assolit**.

Els compromisos estratègics

El reconeixement institucional del català a la UE

Tot i que el català no és llengua oficial i de treball de la UE, progressivament el Govern de l'Estat, a iniciativa de la Generalitat de Catalunya, ha anat negociant el reconeixement d'un ús oficial limitat del català i les altres llengües cooficials espanyoles en les institucions de la UE.

Cronologia:

13/12/2004: sol·licitud formal, del Govern de l'Estat, de reconeixement a la UE de totes les llengües que són cooficials a l'Estat espanyol.

13/06/2005: resposta a la petició espanyola, per part de la UE (Consell de Ministres d'Afers Generals i Relacions Exteriors de la Unió Europea), que possibilita un ús oficial i limitat d'aquestes llengües en les diverses institucions de la UE. Per fer-la operativa, cal adoptar **acords administratius bilaterals** entre el Govern espanyol i cada una de les institucions:

- **Acord amb el Consell de Ministres (07/11/2005)**

S'autoritza l'ús oficial en aquesta institució de les llengües distintes del castellà que tenen estatut de llengües oficials segons la Constitució espanyola (CE) i s'estableixen 3 àmbits d'aplicació: el primer es refereix a les comunicacions escrites adreçades al Consell; el segon, a les intervencions orals durant una sessió del Consell, i el tercer, a la publicitat dels actes adoptats en codecisió, és a dir, als actes que han de ser aprovats conjuntament pel Consell i el Parlament Europeu.

- **Acord amb el Comitè de les Regions –CdR– (16/11/2005)**

Aquest Acord segueix el mateix model que l'anterior, és a dir, d'una banda, la possibilitat que els ciutadans es puguin adreçar en català a aquesta institució i rebre-hi una resposta s'articula a partir de la intermediació d'un organisme designat per l'Estat que garantirà les traduccions al castellà, tant de l'escrit formulat, com de la resposta del CdR, llevat que, en aquest últim cas, els serveis administratius del Comitè estiguin en condicions de contestar en català per ells mateixos. En segon lloc, l'acord permetrà als membres del CdR utilitzar el català en les sessions plenàries, sempre que aquesta opció hagi estat comunicada prèviament al seu Secretariat General.

- **Acord amb la Comissió Europea (21/12/2006)**

Qualsevol persona física o jurídica que resideixi o que tingui la seu a Espanya es pot adreçar per escrit en català a la Comissió Europea i rebre'n una resposta en aquesta mateixa llengua. El procediment previst estableix que l'escrit haurà d'anar dirigit a l'organisme competent designat pel Govern espanyol amb aquesta finalitat, el qual l'enviarà a la Comissió juntament amb una traducció al castellà. La Comissió comunicarà la seva resposta en castellà a l'esmentat organisme, el qual s'encarregarà de facilitar-ne una traducció en la llengua original de l'escrit. En el cas que la Comissió ho decideixi, però, podrà respondre directament al ciutadà en català.

- **Acord amb el Comitè Econòmic i Social (07/06/2005)**

S'autoritza l'ús oficial en aquesta institució de les llengües distintes del castellà que tenen estatut de llengües oficials segons la CE. L'acord reconeix la possibilitat que els ciutadans puguin adreçar comunicacions escrites en català a aquesta institució i rebre'n una resposta en la mateixa llengua.

- **Acord amb el Parlament Europeu –PE – (03/07/2006)**

Vistiplau a la possibilitat que els ciutadans que s'adrecin per escrit a aquesta institució puguin utilitzar el català. Els serveis del PE s'ocuparan de realitzar les traduccions dels escrits que els ciutadans adrecin al PE, garantint així la confidencialitat de les comunicacions. La Delegació del Govern a Brussel·les ha realitzat les gestions oportunes per tal d'assolir aquest acord que constitueix el primer pas que ha de permetre de manera progressiva implantar l'ús de llengües com el català en aquesta institució europea.

1.3.3

Promoure la participació de la Generalitat en els fòrums i organismes internacionals

Punt de partida

Conscients del prestigi i relacions preexistents, l'objectiu principal d'aquesta legislatura ha estat situar Catalunya a l'avantguarda dels governs de proximitat, començant pel nivell euroregional i acabant a escala mundial, construint aliances amb governs locals, regionals, estatals, i amb organitzacions internacionals, posant per davant els avenços pràctics en la consecució d'objectius concrets de desenvolupament, diversitat, innovació i construcció de la pau.

Concretament, i en aquest àmbit, s'ha impulsat:

- 1 **La participació de la Generalitat en organismes internacionals.**
- 2 **La projecció internacional de Catalunya.**
- 3 **La reestructuració de l'acció exterior.**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Participació de la Generalitat en organismes internacionals

D'una banda, la **participació de la Generalitat en organismes internacionals** s'ha materialitzat, bàsicament, en l'assistència de representants de la Generalitat a la 33 **Sessió de la Conferència General de la UNESCO** (París, octubre 2005), on es va aprovar la Convenció Internacional sobre la Diversitat Cultural.

De l'altra, ha estat important la **creació de centres o l'elecció de Catalunya com a seu d'organismes internacionals**:

- El **Secretariat Permanent de les societats de la Creu Roja i la Mitja Lluna a la Mediterrània** s'ha instal·lat a Barcelona.
- El **Centre Internacional de Formació d'Autoritats Locals** (Centre CIFAL), que neix com a desena oficina d'una xarxa mundial integrada dins el Programa de Cooperació Descentralitzada de l'Institut de les Nacions Unides per a la Formació i Investigació (UNITAR). Aquest centre es dedica a la formació i a la investigació de temes de seguretat i diversitat cultural per garantir i fomentar la convivència.
- Fruit de l'acord de l'ONU amb el Govern català s'ha creat, amb seu a Barcelona, l'**Oficina de la Campanya del Mil·lenni de Nacions Unides**. Es tracta del primer acord signat entre un govern subestatal i les Nacions Unides, a través del qual la Generalitat donarà suport financer, amb una

aportació de 850.000€ anuals, i en forma de recursos humans en àrees com la sensibilització a escala mundial i l'esforç per implicar-hi els governs de proximitat.

Finalment, en aquest marc i com a novetat en aquesta legislatura, s'ha apostat per **promoure la presència de professionals i estudiants catalans en organitzacions internacionals** com ara les Nacions Unides o la Unió Europea, organitzant missions d'observació electoral a diversos països i col·laborant estretament amb diverses organitzacions internacionals amb l'objectiu de combatre la pobresa i de conscienciar els països occidentals del suport que necessiten els països en vies de desenvolupament.

Projecció internacional de Catalunya

El **protagonista indiscutible** de la legislatura en la nostra acció exterior ha estat, sense cap mena de dubte, **la Mediterrània. L'acció exterior en la regió** s'ha centrat en portar a terme una **política equilibrada**, recuperant de l'oblit en que els tenia l'acció exterior de Catalunya, alguns països estratègics (Algèria i Turquia), i buscar un equilibri en les relacions amb zones en conflicte, que ha passat per una intensificació notable dels contactes amb les dues parts enfrontades (el Marroc i el Front Polisari; Israel i l'Autoritat Nacional Palestina) i un suport decidit a les iniciatives de pau.

A banda de l'**activitat exterior realitzada pel President** de la Generalitat de Catalunya **a la regió** (Marroc, Algèria, Turquia, l'Orient Mitjà), cal remarcar la celebració de la **Cimera Euromediterrània** a Barcelona (novembre 2005), amb motiu del desè aniversari de la Declaració de Barcelona. Aquest esdeveniment internacional va reunir els caps d'estat i de govern dels països membres de la Unió Europea i de dotze estats de la conca sud de la Mediterrània. Coincidint amb aquesta Cimera, la Generalitat va organitzar, juntament amb d'altres institucions, tot un seguit d'iniciatives entre les quals destaquem el Fòrum Euromed de Salut, la Conferència Euromed Dones, la Conferència Regional Euromed i la Trobada de Ministres de Medi Ambient Euromediterranis.

A més a més, encara en l'àmbit mediterrani, la Generalitat ha impulsat un **Fons de Capital Risc per a projectes empresarials al Marroc, Algèria i Tunísia** en cooperació amb altres organismes estatals i internacionals, i ha participat, també, en la creació de la **Xarxa Euromediterrània per a la Protecció de Menors Migrants (REMI)**, amb seu a Marsella. L'entitat neix amb els objectius de millorar el coneixement del fenomen dels menors immigrants no acompanyats i de les polítiques corresponents en l'espai de l'Euromediterrània, així com sensibilitzar els estats, les organitzacions intergovernamentals i l'opinió pública.

Finalment, a part de les actuacions en l'àmbit Mediterrani, també s'han desenvolupat **actuacions en d'altres àrees geogràfiques** –Amèrica Llatina i Àsia, especialment– i fòrums. En aquest sentit, volem destacar:

- En relació a **Amèrica Llatina**, el país amb el qual s'ha mantingut una relació més estreta ha estat **Mèxic**, sobretot fruit de l'elecció de Catalunya com a convidada d'honor de la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara. En aquest àmbit geogràfic cal destacar la participació, per primer cop, de la Generalitat al **Fòrum Social Mundial a Porto Alegre** (Brasil, 2005); els viatges institucionals del President a l'Uruguai, Brasil i Xile; i les entrevistes amb els presidents de Xile, l'Argentina i la República Dominicana.

La Conca del Mediterrani ha estat la protagonista indiscutible de la projecció internacional de Catalunya

- En relació a **Àsia**, s'ha intensificat la feina amb quatre estats estratègics per a Catalunya: la **Xina** (Xangai i Guangdong), el **Japó**, **Corea** (Gyeonggi) i l'**Índia**.

Reestructuració de l'acció exterior

Finalment, també s'ha portat a terme una **reestructuració dels organismes encarregats de l'acció exterior del Govern i dels Consorcis participats per la Generalitat**. Aquesta tasca té una visibilitat exterior escassa, però ha permès el Govern de proveir-se eines més eficaces per conduir la seva projecció internacional.

Destaquen:

- La creació de la **Delegació del Govern a Brussel·les**, que a partir de l'aprovació de l'Estatut, passarà a anomenar-se Delegació del Govern davant la UE.
- L'àmplia reforma del **Patronat Català Pro Europa** per adaptar-ne l'estructura a les necessitats del Govern i convertir-lo en un instrument proactiu, en estreta col·laboració amb la resta de departaments de la Generalitat de Catalunya.
- La reorganització de l'**Institut Ramon Llull** per a la promoció exterior de la cultura catalana i la creació de dos nous organismes amb vocació internacional: la Casa de les Llengües i l'Institut Català Internacional per la Pau.
- Les modificacions en consorcis participats per la Generalitat, com l'**Institut Europeu de la Mediterrània** i, sobretot, l'Institut Català de la Cooperació Iberoamericana, ara **Casa Amèrica Catalunya**, seguint el model reeixit de la Casa d'Àsia.
- L'expansió de l'activitat de la **Casa d'Àsia**, amb la qual s'ha mantingut un intens treball que ha tingut un enorme èxit en els àmbits cultural, econòmic, institucional, social i de desenvolupament, i en activitats destacades com el Fòrum hispano-xinès, la Tribuna Espanya-Corea i el Fòrum hispanojaponès, tots ells celebrats a Barcelona.
- La nova orientació del **CIDOB** com autèntic think-tank de temes internacionals i de migracions a Catalunya, complementat amb la creació d'un centre universitari, l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI).
- El procés de racionalització de la presència a l'exterior, amb un estudi conjunt amb tots els departaments que gestionen **oficines a l'exterior** que serveix de base per a la necessària reestructuració i coordinació.
- La **Maison de la Catalogne**, a París, s'ha convertit en un servei a disposició de tots els departaments de la Generalitat i els ciutadans.
- Posada en funcionament del **Catalan Center** a la New York University amb vocació d'aglutinar les activitats científiques i culturals a Nova York, en coordinació amb les oficines econòmiques que el CIDEM i el COPCA tenen a la ciutat.

- També s'han establert, en el marc de la futura creació de l'Institut Català Internacional per la Pau, les bases de relació amb centres internacionals de pau de referència, com poden ser l'INCORE (Irlanda del Nord), el PRIO (Noruega), el SIPRI (Suècia) o bé el International Center for Transitional Justices (USA).

Finalment, val a dir que l'Estatut de 2006 regula les relacions de la Generalitat amb la Unió Europea i d'altres organismes internacionals (capítol II del títol V), així com la seva pròpia acció exterior (capítol III del títol V) i que, per tant, les accions futures en aquest àmbit caldrà inserir-les en aquest nou marc.

Balanç

Els contactes i relacions actives amb diferents regions del món i organismes internacionals, mantinguts o establerts durant aquest període, demostren el gruix adquirit per la nostra xarxa internacional i la càrrega de futur que contenen els múltiples projectes que traspassen les nostres fronteres.

Durant aquesta legislatura s'ha situat l'actuació exterior de Catalunya en l'entorn que li és propi, l'entorn mediterrani, amb l'organització d'esdeveniments rellevants com la **Cimera Euromediterrània** i s'ha portat a terme una **racionalització necessària dels organismes encarregats de l'acció exterior del Govern**, entre d'altres.

El balanç és, sens dubte, molt positiu. Per tot això, s'estima que aquest **objectiu** es troba **en vies d'assolir-se** plenament.

1.3.4

Establir acords internacionals amb altres entitats polítiques

Punt de partida

Amb l'objectiu d'incrementar el **paper estratègic de Catalunya** com a territori capdavanter per establir la connexió entre la Mediterrània occidental/sud d'Europa i el nucli central de l'Europa comunitària, s'ha impulsat la construcció de l'**Euroregió**.

La voluntat de conformar aquest espai de col·laboració implica:

- 1 Conformar l'**Euroregió Pirineus-Mediterrània**.
- 2 Definir un **nou marc de cooperació transfronterera** en els aspectes en els quals la Generalitat tingui competències plenes.

Constitució de l'Euroregió Pirineus Mediterrània

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Conformar l'Euroregió Pirineus-Mediterrània

El mes d'octubre de 2004 es va **constituir formalment l'Euroregió Pirineus Mediterrània** amb la participació dels territoris de l'Aragó, les Illes Balears, Catalunya, Languedoc-Roussillon i Midi-Pyrénées. Aquest és un **projecte prioritari de l'acció exterior**, molt vinculat a l'estratègia d'internacionalització de l'economia catalana prevista en "l'Acord Estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana" (vegeu l'apartat 2.1.2). L'Euroregió esdevé un espai de cooperació entre les regions franceses i espanyoles de l'eix mediterrani europeu.

Des de la seva constitució han estat diverses les reunions celebrades on s'han analitzat els projectes en curs o s'analitzen noves propostes a desenvolupar. Entre els projectes euroregionals destaquem: l'Observatori Socioeconòmic; l'Hospital transfronterer de la Cerdanya i el Capcir; la Xarxa Euroregional de Cambres de Comerç; l'EuroBioRegió i el Portal Cultura.

Definir un nou marc de cooperació transfronterera

Com a novetat en aquesta legislatura, convé destacar la incorporació de Catalunya i de la resta de comunitats autònomes a les cimeres bilaterals hispanofranceses. Així mateix, la participació de les comunitats autònomes i les regions franceses frontereres a la primera reunió hispanofrancesa sobre cooperació transfronterera que va tenir lloc a Barcelona el 17 d'octubre del 2005, amb l'assistència dels caps de govern espanyol i francès, ha permès avançar temes sectorials clau com les infraestructures de comunicació i interconnexions energètiques; la competitivitat, innovació i creixement econòmic; i l'assistència sanitària i/o cooperació sanitària transfronterera entre ambdós costats dels Pirineus (posada en marxa de l'Hospital Transfronterer de Puigcerdà).

La incorporació de Catalunya a les trobades entre França i Espanya ha permès avançar en temes clau en les relacions entre ambdós Estats

Altres fites en aquest àmbit de la cooperació transfronterera són:

- Donar continuïtat a través de **nous continguts als acords i relacions ja existents**. Així, a Catalunya ha ostentat la Presidència d'associacions de cooperació com:

La **Comunitat de Treball dels Pirineus** (abril de 2003/setembre de 2005): s'han revitalitzat les activitats d'aquesta associació de cooperació transfronterera amb més de vint anys d'història, amb l'atorgament de més veu per als actors del territori pirinenc, fet que es va materialitzar en l'organització del XXII Consell Plenari a la Seu d'Urgell (setembre de 2004).

També s'ha donat continuïtat amb nous continguts als projectes i relacions heretades de l'anterior legislatura

Els **Quatre Motors per Europa** (novembre de 2005/gener de 2006): va ser una ocasió per reorientar els objectius d'aquesta associació de cooperació. Les prioritats van ser l'obertura a nous socis, la incorporació de la societat civil i el sector privat a la cooperació, l'orientació cap a aspectes estratègics d'innovació i noves tecnologies i la dimensió mediterrània. La presidència va culminar amb la reunió al Marroc dels seus presidents (Pasqual Maragall, Generalitat de Catalunya; Jean-Jack Queyranne, regió de Rhône-Alpes; Roberto Formigoni, regió de la Llombardia, i Willi Stächele, ministre d'Estat del land de Baden-Württemberg, en representació del president, Günter Öttinger), amb motiu de la Missió dels Quatre Motors, Gal·les i Flandes a Rabat, sobre desenvolupament sostenible i tecnologies mediambientals a la Mediterrània (gener de 2006), en el marc de la qual es va realitzar el traspàs de la presidència a Rhône-Alpes.

- Participar a les **principals xarxes regionals europees** (REGLE –Conferència de Presidents de Regions amb Poder Legislatiu–, ARFE –Associació de Regions Frontereres d'Europa–, CRPM –Conferència de Regions Perifèriques i Marítimes d'Europa–). En aquestes xarxes, en què Catalunya sovint gaudeix d'un lideratge reconegut, s'han fet els primers passos per impulsar una nova arquitectura, menys complexa i més eficient.
- Rellançar les **relacions bilaterals europees**, per exemple amb la regió polonesa de Wielkopolska.

Balanç

L'objectiu de construcció de l'Euroregió Mediterrània Pirineus ha estat abastament assolit. A més de la formalització dels acords corresponents, s'han començat a desenvolupar projectes més concrets.

Per tot això, s'estima que aquest **objectiu** es troba **assolit**.

1.4.1

Ordenar les administracions catalanes basant-se en els nivells territorials

Punt de partida

El Pla de Govern replantejava el marc de competències en l'àmbit de les administracions locals per tal de facilitar un acostament de les competències als nivells més propers al ciutadà, mitjançant la constitució de les vegueries i de les Àrees Metropolitanas, i l'increment del paper de les administracions locals. Uns objectius que s'inclouen en el nou Estatut i que amb la seva aprovació facilitarà l'impuls marcat pel Govern sobre la nova organització territorial.

La voluntat del govern de formular una nova organització territorial de Catalunya, en que es donés més pes al món local, i per altra banda la pròpia Generalitat es descentralitzés també cap a les delegacions territorials no s'ha pogut dur a terme. Hi ha però actuacions emblemàtiques que són l'expressió d'aquesta voluntat i marquen un nou tarannà.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Pel Govern de la Generalitat ha estat important cedir més protagonisme i competències als ajuntaments, ja que la importància del govern local a la Catalunya actual i la seva tradició municipalista obliguen a fixar unes bases sòlides de col·laboració entre la Generalitat i els ens locals en benefici dels ciutadans, de la protecció dels seus drets i de la satisfacció de les seves necessitats.

Era, per tant, necessari adoptar les mesures que facilitessin una col·laboració lleial entre nivells de govern, milloressin l'eficàcia i l'eficiència de les seves actuacions i portessin al reconeixement ciutadà el paper positiu que tenen totes les administracions.

Els poders locals només administren aproximadament un 20% dels recursos públics, el mateix percentatge que dues dècades enrere. Com que el concepte de municipi ha variat en els últims anys, aquest escenari s'ha de corregir amb un procés de descentralització progressiu.

Les vegueries i la nova organització territorial

El nou Estatut preveu que els principis bàsics que donaran forma a aquesta nova organització territorial seran **l'establiment de les vegueries**, la devolució a l'administració local d'un rol principal, executant el principi de subsidiarietat i el reconeixement de les Àrees Metropolitanas com s'especifica en l'article 93 del nou Estatut.

Un nou model d'ordenació territorial que es recull a l'article 151 del nou Estatut i que determina: "correspon a la Generalitat, respectant la garantia

El nou Estatut inclou en la nova organització territorial les vegueries

institucional que estableixen els articles 140 i 141 de la Constitució, la competència exclusiva sobre organització territorial que pretén evitar la superposició innecessària i no coincident de diferents nivells administratius sobre un mateix territori, amb el màxim consens parlamentari i territorial”.

Les vegueries, veritable clau de volta del nou entramat institucional al territori, es configuren com a entitat que permetrà descentralitzar de manera efectiva el Govern de la Generalitat i organitzar l'aparell administratiu en els territoris. Així mateix, hauran de jugar un paper de màxima rellevància en l'organització de la cooperació local, com es concreta en els articles 2.3, 90 i 91 del nou Estatut de Catalunya.

L'article 2.3 detalla que *“els municipis, les vegueries, les comarques i els altres ens locals que les lleis determinin integren també el sistema institucional de la Generalitat, com a ens en els quals aquesta s'organitza territorialment, sens perjudici de llur autonomia”.* I l'article 90.1 diu que *“la vegueria és l'àmbit territorial específic per a l'exercici del govern intermunicipal de cooperació local i té personalitat jurídica pròpia. La vegueria també és la divisió territorial adoptada per la Generalitat per a l'organització territorial dels seus serveis”.*

Per tal de descentralitzar i coordinar competències amb els municipis i enfortir el llaç de cooperació local a través de la gestió de les actuacions del Govern, els Departaments de Salut, Interior i Medi Ambient i Habitatge han posat en marxa programes que configuren un nou model d'organització territorial basat en les vegueries.

Noves delegacions territorials del Govern

El Govern de Catalunya ha reestructurat els òrgans territorials de l'Administració de la Generalitat per reforçar els delegats del Govern. Així, els delegats, a més de les funcions de representació institucional i de coordinació general, participen directament en les principals dels departaments a les seves demarcacions.

També s'ha creat un Consell de Direcció dels Serveis Territorials a cada demarcació, coordinat pel delegat del Govern i format pels diferents directors dels Serveis Territorials dels departaments.

És important, però, destacar la creació de dos delegacions com són la de les comarques de la Catalunya Central i les comarques de l'Alt Pirineu i Aran. L'objectiu de la seva creació va ser garantir la presència plena i efectiva de la Generalitat arreu del territori. I donar carta de naturalesa política als dos territoris que hauran d'esdevenir vegueria. Les seves funcions són de representació, informació, coordinació i règim interior amb el Govern.

Noves competències pel Conselh Generau dera Val d'Aran

Al Conselh Generau dera Val d'Aran s'han traspassat competències en matèria d'avaluació d'impacte ambiental, gestió i recuperació del medi natural i defensa dels consumidors i usuaris, que s'afegeixen a totes la que ja tenia anteriorment.

L'àmbit de la salut posa en marxa una prova pilot de descentralització seguint el nou model de vegueries

- El Departament de Salut ha estat pioner en adaptar-se a la futura organització territorial en vegueries, creant 7 regions sanitàries a través del DECRET 105/2005, de 31 de maig, de **delimitació de les regions sanitàries** i dels sectors sanitaris del Servei Català de la Salut.

Creació de les noves delegacions territorials a la Catalunya Central i a l'Alt Pirineu i Aran

Els departaments de Salut, Medi Ambient i Habitatge i Interior inicien actuacions de coordinació de competències amb el món local

Educació i cooperació municipal

- S'ha desenvolupat un model de cooperació i cogestió en matèria educativa entre el Departament d'Educació i Universitats i els ajuntaments incorporant, efectivament, els ajuntaments a la programació i la planificació escolar del territori: dels ensenyaments no obligatoris (0-3 anys) i de règim especial (ensenyaments artístics, arts plàstiques i disseny, de música i formació de persones adultes) que en el marc del Pacte Nacional per a l'Educació es completarà, reglamentàriament, en la propera legislatura. En aquest sentit, s'ha creat la Comissió Mixta Departament d'Educació i Ajuntaments que ha realitzat treballs de cooperació en la creació de les 30.000 places i construcció i sostenibilitat de les mateixes, seguiment de la implantació dels Plans Educatius d'Entorn, anàlisi de l'estat de l'educació d'adults i les taules mixtes amb les Oficines Municipals d'Escolarització per determinar necessitats i fer propostes de planificació.

Coordinació amb les policies locals

- Per donar suport a la protecció i seguretat del món local, s'ha signat un conveni de col·laboració amb les entitats municipalistes de Catalunya (ACM i FMC) per tal que els Mossos d'Esquadra i les guàrdies urbanes es coordinin en matèria de policia d'espectacles, activitats recreatives i establiments públics. I per acord de la Comissió de Policia de Catalunya s'està elaborant un programari específic de gestió comuna per a les Polícies locals de Catalunya. Així, s'han signat 141 convenis amb els ajuntaments per a la connexió de les policies locals al Sistema d'Informació Policial del Cos de Mossos d'Esquadra. Actualment, n'hi ha 6 en tramitació.
- Cal destacar la signatura del **Conveni marc de coordinació i col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona en matèria de seguretat pública i policia**. En aquest sentit, la imatge dels dos cossos, Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana, treballant units en una sala de comandament conjunta, exemplifica l'assoliment d'una antiga demanda social -que els cossos de seguretat sumin esforços- que ara ha pogut materialitzar-se.
- S'ha col·laborat i donat **suport econòmic i tècnic als ajuntaments** en l'àmbit de la seguretat viària mitjançant l'elaboració del **Pla Local de Seguretat Viària** (PLSV). Actualment s'està treballant en el PLSV de 26 municipis. La línia de col·laboració i suport als ajuntaments també compta amb la cessió d'equips de control d'infraccions per a les policies locals (etilòmetres digitals i evidencials i radars mòbils i en trípede).

Convenis amb els ajuntaments per a la promoció i la creació d'Oficines Locals d'Habitatge

Entre els anys 2004 i el mes de juny d'enguany s'han signat 126 convenis amb diferents ajuntaments que permetran la construcció de 5.783 habitatges protegits.

També en l'àmbit de la cooperació local s'han signat 70 convenis amb els ajuntaments mitjans i grans de Catalunya, així com amb els Consells Comarcals, per a la creació d'Oficines Locals d'Habitatge que facin funcions d'atenció de sol·licituds, d'informació, de tramitació d'expedients, de mediació entre propietaris i llogaters i de Registre de sol·licitants d'habitatge protegit.

Balanç

Durant aquests anys el Govern ha iniciat els treballs de definició i de creació de les Comissions per tal de configurar la nova organització territorial de Catalunya: un nou model basat en les vegueries que s'ha definit des del Govern amb l'objectiu d'incorporar-lo, com així ha estat, en el nou Estatut i que es desenvoluparà amb la seva aprovació.

El Govern volia descentralitzar la seva pròpia administració i per altra banda retornar competències als municipis. Atès que aquest procés no ha fet més que començar es considera que aquest **objectiu** està **pendent d'assolir-se**.

1.4.2

Fomentar polítiques de concertació amb organismes i institucions d'àmbit local

Punt de partida

Per fomentar el paper dels municipis el Pla de Govern plantejava atorgar al món local un marc de competències més ampli, assignant de forma progressiva aquelles competències en particular que fan referència a les necessitats més bàsiques de la població. Per realitzar aquesta tasca preveia també atorgar recursos econòmics suficients per fer front a les competències assignades i coordinar en general les activitats desenvolupades en el seu territori.

Això es concretava en afavorir la cooperació municipal, reconèixer els alcaldes com a representants ordinaris de la Generalitat, i redefinir i incrementar els recursos del Fons de Cooperació Local i del Pla Únic d'Obres i Serveis.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

A banda del desenvolupament competencial del món local que promou el nou EAC, al llarg de la legislatura la Generalitat ha procurat dotar els ajuntaments de recursos suficients perquè puguin dur a terme les tasques que tenen assignades.

Així cal fer balanç del volum de recursos econòmics traspassats al món local.

Augment de la cooperació de la Generalitat amb els ens locals

La taula següent recull l'evolució de les **transferències** dels departaments de la Generalitat a les corporacions locals en el període 2002-2005, i distingeix entre les dels departaments i les seves entitats autònomes i les de les empreses de la Generalitat.

Transferències de la Generalitat a les corporacions locals en el període 2002-2005
Font: Departament de Governació i Administracions Públiques

	Departaments i entitats autònomes	Increment anual	Empreses de la Generalitat (MEUR)	Increment anual	Total (MEUR)	Increment anual (MEUR)
2002	391,4		46,6		438	
2003	398,5	1,8%	64,2	37,78%	462,6	5,62%
2004	468,9	17,7%	63,7	-0,7%	532,6	15,13%
2005	606,1	29,3%	82,6	29,6%	688,7	29,30%

Com es pot observar, l'evolució de les transferències als ens locals ha estat més que notable. Caldria destacar que els més de 688 M€ transferits el 2005 representen un increment del 29% respecte al volum de recursos de l'any anterior i un 57% respecte als del 2002.

Entre totes aquestes transferències destaquem les següents:

El Pla Únic d'Obres i Serveis: El Govern incrementa un 47,8% el PUOSC

L'esforç del Govern en matèria de cooperació municipal ha estat molt remarcable en comparació amb la legislatura anterior. A través del Pla Únic d'Obres i Serveis (PUOSC), principal eina de cooperació econòmica amb els municipis del país, el Govern destinarà als ajuntaments 445 M€ per al quadrienni 2004-2007, **un 47,8% més que el quadrienni anterior**. Pel que fa a l'any 2004, s'hi van destinar 86,2 M€; l'any 2005, un import de 108,8 M€ i l'any 2006, un total de 136M€.

El Fons de Cooperació Local del 2003 al 2006 per als ajuntaments s'ha incrementat un 161,32%

El Departament de Governació i Administracions Públiques ha augmentat progressivament la dotació del **Fons de Cooperació Local de Catalunya (FCLC)**. El 2004 va destinar 43 M€ als ajuntaments (39% més que el 2003), el 2005 va destinar-hi 59 milions (un 37% més) i la Llei de pressupostos de 2006 hi destina 80,8 milions (un 37,1% més). Pel que fa als consells comarcals, s'hi han destinat 27,7 M€ l'any 2004, 33 M€ l'any 2005 i 34 M€ l'any 2006.

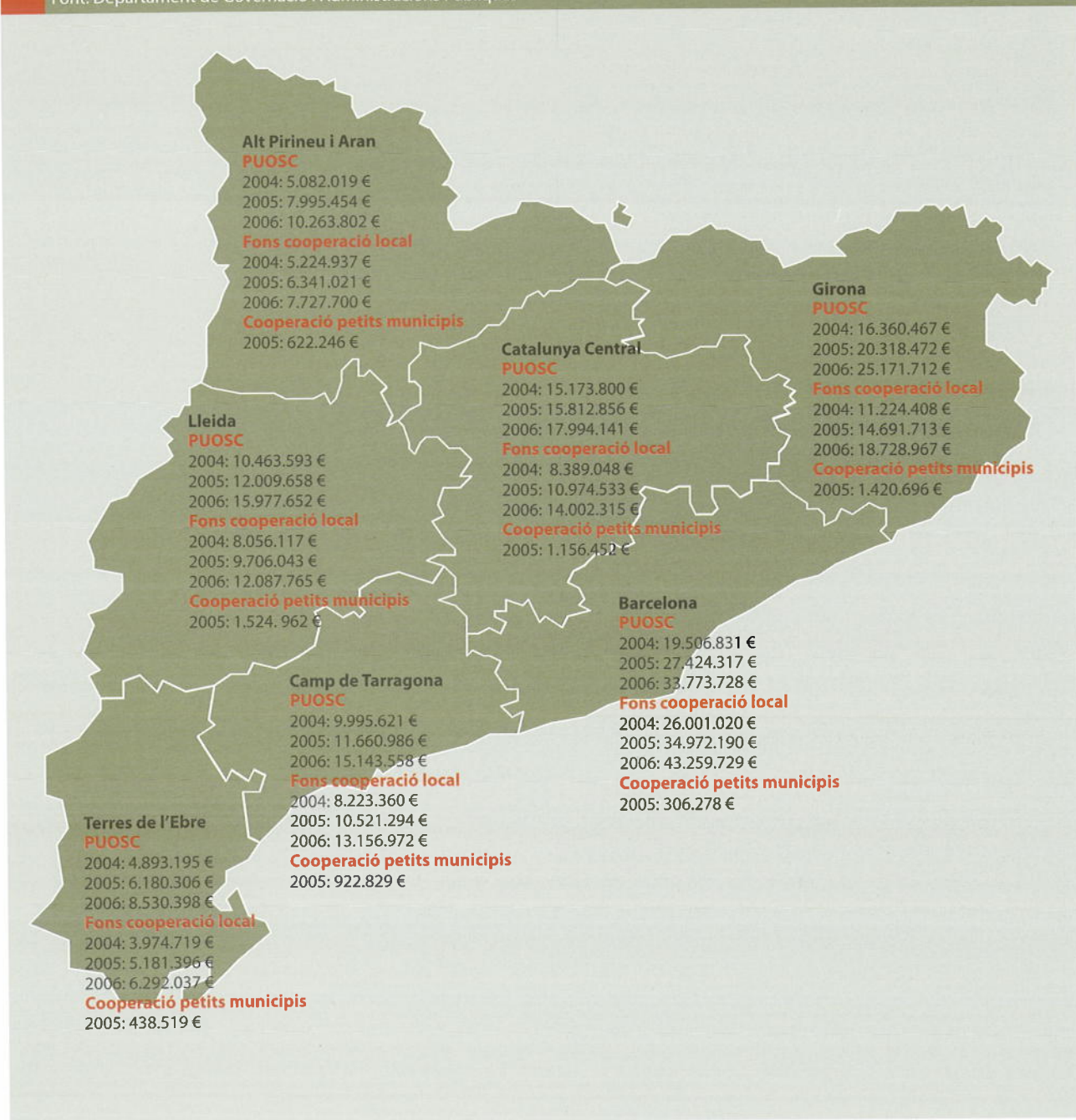
El Fons FEDER de la Unió Europea inverteix 68,8 M€

Pel que fa a les subvencions de la Unió Europea a través dels Fons Estructurals FEDER per a les anualitats 2004-2005, corresponent a les actuacions dels ens locals de Catalunya incorporades al Document únic de programació per a la zona Objectiu 2 de Catalunya, en estat de 68,8 M€.

Subvencions per a noves tecnologies als municipis

Cal destacar les subvencions en noves tecnologies que s'han lliurat als municipis, amb un import de 6 M€ per a l'any 2004 i 7,4 M€ per a l'any 2005, per tal de millorar els processos de gestió interna i la prestació de serveis d'informació i tramitació, l'adequació de sistemes d'informació a la Llei orgànica de protecció de dades i la implantació de projectes pilot innovadors als ajuntaments i consells comarcals.

13,4 M€ dels anys 2004 i 2005 en noves tecnologies per a la millora de la gestió interna i la prestació de serveis d'informació



Altres ajuts i suport al món local

Amb la finalitat de complementar el suport econòmic a municipis petits s'han atorgat 6,39 M€ als ajuntaments de menys de 2.000 habitants amb baixa suficiència econòmica.

Es va establir una línia d'ajuts de màquines llevaneu als ajuntaments, man-comunitats de municipis i consells comarcals de l'Alta Ribagorça, Alt Urgell, Cerdanya, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Ripollès i Val d'Aran. Es van adjudicar 10 vehicles llevaneu, amb un pressupost total d'1.595.000 €.

- **Llei de modificació de l'article 81 del Text Refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya**

Per donar impuls a les entitats descentralitzades s'ha aprovat la Llei de modificació de l'article 81 del Text Refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. Aquesta nova llei de modificació preveu que, en el cas de vacant de la Presidència de cadascuna de les entitats municipals descentralitzades, aquesta sigui ocupada per la següent persona que hagi obtingut més vots populars en les eleccions d'aquest òrgan unipersonal.

També, per impulsar la cooperació i la prestació conjunta de serveis entre els municipis, amb la formació de mancomunitats i comunitats de municipis, especialment entre els de menor dimensió, s'ha signat un Conveni amb la Diputació de Barcelona amb el compromís mutu de desistir dels plets que mantenen respecte a la cooperació inversora en obres i serveis de competència municipal.

- **Assessorament al món local**

El Govern ha finançat, a través de subvencions, els serveis comarcals d'assistència jurídica, econòmica i tècnica als municipis amb 1,2 M€ l'any 2004 i 3 M€ l'any 2005. A través del portal **www.municat.net s'ha pogut oferir als ajuntaments nous serveis** en matèria de personal i d'assessorament per a la contractació de pòlisses d'assegurances.

- **Llei 1/2006 del Règim especial del municipi de Barcelona: Carta Municipal de Barcelona**

Ha culminat el procés d'aprovació (en el darrer Ple es va aprovar la Llei de modificació de la Carta Municipal) que aprofundeix en els mecanismes de participació ciutadana, reforça la pràctica democràtica i estimula la cooperació entre l'Ajuntament i el moviment associatiu i els agents socials, com a factor de progrés i cohesió. Barcelona és el nucli central d'un continu urbà i d'un territori que s'expressa en realitats municipals plurals i amb valor propi, però que, pel seu caràcter metropolità, requereix coordinació, enteniment i l'aplicació de criteris comuns en àmbits diversos. La Carta Municipal de Barcelona s'ha de convertir en el model a seguir per la resta de municipis de Catalunya.

La Carta Municipal de Barcelona reforça la pràctica democràtica i del moviment associatiu

L'increment dels recursos destinats al món local ha estat molt important al llarg de la legislatura. Tots els instruments financers de que disposa la Generalitat per dotar de recursos als municipis han crescut. Aquest augment tan substancial no és fruit d'una major disponibilitat pressupostària conjuntural: és la prova d'un canvi en la percepció que es té del món local des del Govern. La Generalitat ha de ser el finançador d'aquells projectes que en benefici del seu territori dissenyi el món local. Així doncs, aquest augment de recursos s'hauria de seguir veient incrementat en futur a mesura que els ajuntaments vagin adquirint noves competències delegades. Per tant aquest **objectiu** es considera **assolit**.

1.5.1

Nou Sistema de Finançament

Punt de partida

Catalunya necessita més recursos per atendre nous reptes econòmics i socials. La voluntat de disposar d'una economia competitiva i de millorar el nivell de benestar fa necessària la disposició de recursos per resoldre mancances. En definitiva, són necessaris més recursos i més competències per tal de poder atendre amb un alt nivell de qualitat els serveis públics fonamentals, com l'educació, la sanitat, l'habitatge, els serveis socials o la seguretat, així com disposar de més infraestructures per potenciar la recerca, la innovació i l'ús de les noves tecnologies i per invertir en la millora de l'estructura i la producció de serveis socials.

Les conclusions dels estudis sobre el dèficit fiscal català demostren que la nostra economia té un gran potencial de creixement però que ha estat, en part, contingut fins ara per criteris redistributius discutibles i poc lògics dels del punt de vista d'eficiència econòmica.

La revisió de l'Acord de finançament ha de contenir els punts bàsics següents:

- 1 Increment en l'autonomia financera de la Generalitat.**
- 2 Creació de l'Agència Tributària de Catalunya i del Consorci Tributari amb l'Estat com a ens responsables de la gestió i de la recaptació dels impostos pagats a Catalunya.**
- 3 Disposar de més capacitat normativa sobre els impostos cedits i/o compartits amb l'Estat.**
- 4 Increment de la inversió de l'Estat en infraestructures.**
- 5 L'establiment d'uns mecanismes clars i transparents d'anivellament que garanteixin la solideritat i no penalitzin Catalunya.**
- 6 Una millora substancial de la suficiència financera.**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

El nou model de finançament, inclòs al text de l'Estatut votat el 18 de juny pels catalans es basa en els següents grans criteris:

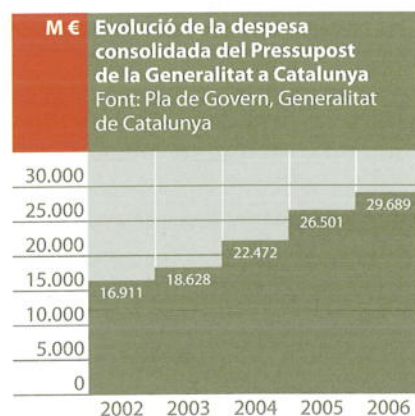
Increment de l'autonomia financera

Els ingressos procediran del rendiment dels impostos pagats a Catalunya. A tal efecte, s'incrementa el percentatge d'aquests impostos que corresponen a la Generalitat: l'IRPF s'incrementa del 33% al 50%, el de l'IVA del 35% al 50% i els impostos especials del 40%, al 58%. També es produeix un augment de la capacitat normativa de manera que la Generalitat participarà en la fixació dels elements essencials dels tributs i específicament s'atribueix

L'Agència Tributària de Catalunya i un futur consorci amb l'Agència Tributària de l'Estat gestionaran els impostos pagats a Catalunya

Un model més solidari que també es traduirà en més ingressos per a la Generalitat

Les inversions de l'Estat a Catalunya s'equiparen al pes del PIB de l'economia catalana al conjunt espanyol durant els propers 7 anys.



un increment en capacitat de decisió sobre l'IRPF i capacitat sobre la fase minorista de l'IVA i dels impostos especials.

L'Agència Tributària de Catalunya serà l'encarregada de recaptar els impostos propis i dels impostos totalment cedits. També es recull el compromís de crear en dos anys un consorci juntament amb l'administració tributària de l'Estat de participació paritària per a la gestió de la resta dels impostos recaptats a Catalunya, segons la seva naturalesa.

Mecanismes de solidaritat potents i equitatius

La Generalitat contribuirà a la solidaritat amb les altres comunitats autònomes, de manera que aquestes puguin prestar nivells similars de serveis realitzant un esforç fiscal similar. Alhora, el major esforç fiscal realitzat pels ciutadans de Catalunya, mesurat pels impostos pagats en relació a la mitjana, s'ha de traduir en uns majors ingressos per al Govern de Catalunya.

Compromís inversor en infraestructures

La **inversió en infraestructures per part de l'Estat a Catalunya serà equivalent a la participació percentual del PIB** de Catalunya en el conjunt, i això per un període de 7 anys.

Durant el període 1991-2005 la inversió estatal a Catalunya va ser el 12% del total (10% sense comptar l'efecte TGV), mentre que el PIB català és el 18,8 % del total espanyol i la població catalana representa el 16,5% de l'espanyola.

Jerarquia normativa

Desapareix la jerarquia normativa de la LOFCA sobre l'Estatut. D'acord amb l'article 201.1 "les relacions d'ordre tributari i financer entre l'Estat i la Generalitat són regulades per la Constitució, per aquest Estatut i per la Llei orgànica a que fa referència l'apartat tercer de l'article 157 de la Constitució".

En definitiva, el nou sistema de finançament incrementarà l'autonomia financera, serà un model territorial més equitatiu i solidari i millorarà la suficiència de recursos a Catalunya.

L'evolució del pressupost de la Generalitat demostra la necessitat creixent d'atendre la societat amb més i millors serveis.

La millora que suposa el nou text estatutari és clara, en reunir les característiques bàsiques dels models dels països federals: fa compatible l'autonomia financera de la Generalitat amb el compliment d'un principi explícit de solidaritat, és a dir, s'aconsegueix, un equilibri entre els principis d'autonomia i igualtat; proporciona a la Generalitat ingressos que provenen fonamentalment dels tributaris i no de les subvencions; instrumenta mecanismes d'anivellament potents i transparents, fent possible la igualtat sense perjudicar a ningú.

El model de finançament del nou Estatut representa un canvi substancial respecte l'actual. Totes les mesures que s'hi preveuen permeten assegurar que Catalunya experimentarà un augment important dels seus recursos, que ha de permetre dur a terme les polítiques que Catalunya necessita i els seus ciutadans reclamen, tant en l'àmbit dels serveis públics fonamentals (educació, sanitat, serveis socials, etc.) com en el de la competitivitat de la nostra economia.

El nou finançament està previst que impliqui una millora en la suficiència de recursos per Catalunya, fet que ha de reportar associat una qualitat major en el nivell de serveis a la seva ciutadania.

Ens trobem davant d'un model de finançament que tot i restar pendent de desenvolupament i aplicació, ha d'aportar més recursos per Catalunya i més capacitat de decidir sobre els nostres impostos.

Podem per tant parlar d'una clara millora del model de finançament de Catalunya i que s'han afegit a l'important avenç en els recursos per la salut a Catalunya que ha suposat l'Acord de finançament sanitari de 2005 en el marc de la Conferència de Presidents Autonòmics i que ha de permetre millorar el finançament entre 500 i 750 M€.

El Pla de Govern 2004-2007, respecte a l'assoliment d'un model de finançament per a Catalunya més just i equitatiu, presenta doncs en aquest cas un **objectiu assolit**.

Modernització del sistema pressupostari. Rigor i eficiència en la gestió de les finances públiques

Punt de partida

Al llarg de la legislatura s'han produït canvis importants en el procés pressupostari.

El pressupost de la Generalitat és l'eina que reflecteix l'acció de govern i que permet assignar i gestionar els recursos d'aquesta administració. És un instrument que ha d'evolucionar d'acord amb una societat cada cop més avançada i que demanda més i millors serveis als quals la Generalitat ha de fer front amb una restricció de recursos. Això es produeix juntament amb una major demanda d'informació sobre la destinació i l'ús que se'n fa dels recursos públics.

Per tant, l'objectiu a l'inici de la legislatura era modernitzar el procés pressupostari de la Generalitat d'acord amb els principis de transparència, eficàcia i eficiència.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Rigor i eficiència en la gestió de les finances públiques

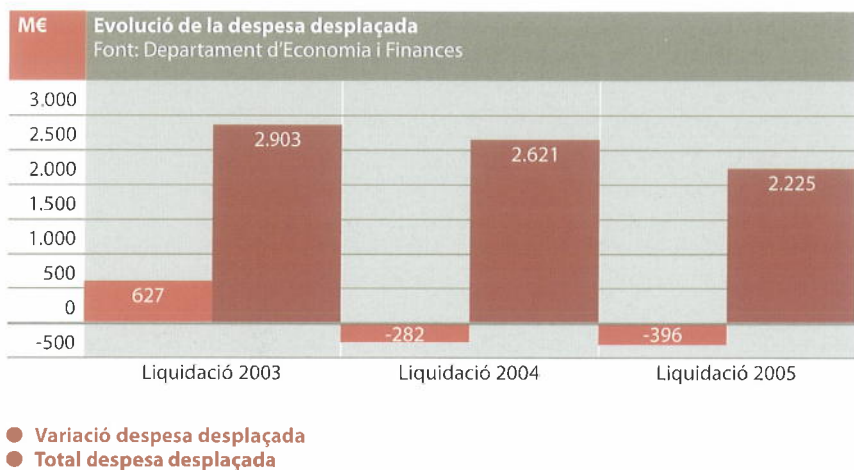
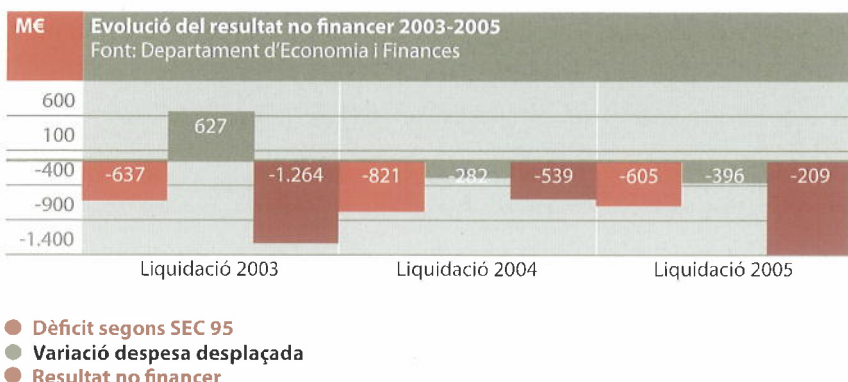
L'informe econòmic i financer sobre la situació de l'Hisenda de la Generalitat a 31/12/03 mostrà que els comptes de la Generalitat presentaven un dèficit (SEC) de 1.264 milions de dèficit i un deute de 17.364 milions d'euros. També es va constatar un important volum de despesa no comptabilitzada, i desplaçada cap a exercicis futurs, que s'havia acumulat en els darrers anys. Dels 1.746 milions pendents a l'any 1999, s'havia passat als 2.903 milions a finals del 2003; dels quals, 690 s'havien generat durant l'any 2003.

El coneixement d'aquesta realitat va fer prioritzar el sanejament de les finances de la Generalitat a partir del Pla de Sanejament 2005-2008 amb la voluntat d'aportar rigor i disciplina pressupostària com a millor instrument per a dotar als ciutadans de les inversions i els serveis que precisen.

Sanejament i reducció del dèficit

El dèficit de les finances públiques s'ha reduït un 83'5% durant els exercicis 2004 i 2005, passant de 1.264 milions de resultat no financer de l'any 2003 que va detectar l'informe economico-financer, s'han rebaixat fins a 209 milions d'euros el 2005. El balanç financer dels anys 2004-2005 presenta també una important reducció del dèficit en termes SEC 95, que a finals del 2005 era de 605 milions d'euros, per sota de les previsions marcades pel Pla de Sanejament. Durant aquest període, també s'han absorbit 678 milions d'euros del total de despesa desplaçada acumulada del 2003 (2.903 milions d'euros), definint una tendència clarament contrària a la del govern anterior, que comportava l'acumulació de despeses no comptabilitzades.

L'exercici 2005 s'ha caracteritzat també per una disminució de les formes atípiques d'endeutament i una reorganització del deute. Això ha comportat que passi de 4'50% el 2003 al 3'92% el 2005.



Aquestes xifres impliquen un estricte compliment del Pla de Sanejament, que preveu arribar a l'equilibri pressupostari l'any 2008. Aquest pla fixava per a l'any 2005 un dèficit màxim del 0'08% del PIB Estatal (650 milions d'euros).

Millor gestió de l'endeutament

Pel que fa a la gestió de l'endeutament, el volum total de deute ha passat de representar un 11'82% del PIB català l'any 2003 a un 11,78% l'any 2005.

En dos anys, el cost mitjà de l'endeutament s'ha reduït més de mig punt.

Mentre que l'any 2003 era del 4,50%, el 2005 ha baixat fins al 3,92%.

S'ha restablert l'equilibri bàsic entre la capacitat de retorn del deute, mesurada per l'estalvi, i la vida mitjana del deute viu. Igualment s'ha reduït de forma dràstica l'ús de formes no financeres de l'endeutament, dels 3.494 milions d'euros de l'any 2003 s'ha passat a 2.275 milions a finals del 2005.

S'ha absorbit dins de l'endeutament de la Generalitat el deute centrifugat cap a les Universitats (742 M €) i el SCS (1.070 M €). Està previst fer el mateix amb la CCRTV (1.047 M €) en el proper exercici.

Aquest resultat mostren l'esforç del govern per sanejar els comptes públics i enfortir financerament la institució.

Modernització del sistema pressupostari de la Generalitat

El cicle pressupostari es divideix en diferents fases: l'elaboració, l'execució i el control i avaluació. Pel que fa a la fase d'elaboració, aquesta és responsabilitat del Govern i implica tots els nivells i tots els organismes de la Generalitat. Aquesta fase culmina amb la presentació del pressupost davant el Parla-

Per primera vegada el pressupost s'ha elaborat per programes i amb un procés transparent

ment per al seu debat i posterior aprovació. Un cop aprovat, s'entra en la fase d'execució del pressupost, és a dir el procés de realització dels ingressos i les despeses que es preveuen. Finalment, un cop executat, el pressupost és sotmès als controls interns i externs pertinents.

A mitjans de l'any 2005 es va iniciar el procés d'elaboració del Pressupost 2006. Amb aquests pressupostos s'inicien una sèrie de canvis els trets principals dels quals es destaquen a continuació:

Per primera vegada el procés d'elaboració es va basar en unes normes publicades al DOGC i per tant a l'abast de tothom. La publicació d'aquestes normes ha suposat un canvi important en el procés pressupostari ja que es van fer explícits els criteris i les directrius amb l'objectiu de dotar el procés d'elaboració d'un major grau de transparència.

D'altra banda, en els pressupostos per al 2006 s'inicia un canvi cap a la **pressupostació orientada a resultats**. Això vol dir que a part de la informació financera, els pressupostos incorporen informació sobre els objectius que es volen assolir amb els recursos que s'assignen i s'estableix un sistema d'indicadors que han de permetre fer un seguiment del compliment dels objectius. Es generalitza la classificació de la despesa per programes i s'estén al conjunt d'organismes que formen part de l'àmbit del pressupost. Cada programa pressupostari conté informació sobre els recursos assignats, sobre la missió del programa, en base al diagnòstic de la situació, sobre els objectius a assolir, sobre les activitats que es faran per tal d'assolir aquests objectius i, finalment, sobre els indicadors de seguiment.

Un altre dels canvis introduïts en els pressupostos per al 2006 fa referència a l'**àmbit institucional** que s'ha ampliat substancialment incorporant-hi tots els organismes i entitats que han estat classificats com a Administració pública de la Generalitat, d'acord amb les normes del Sistema Europeu de Comptes (SEC 95). Això significa que, per primer cop, s'han inclòs als pressupostos de la Generalitat consorcis i fundacions amb participació majoritària de la Generalitat. En conjunt, els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2006 inclouen els pressupostos de 112 entitats, xifra que representa un augment de 19 entitats respecte de les incloses en els pressupostos per al 2005.

Lligat amb el punt anterior, s'ha efectuat també una tasca d'homogeneïtzació de les diferents classificacions econòmiques existents. Fins l'exercici 2006, coexistien al si de la Generalitat classificacions econòmiques diferents pels diferents tipus d'organismes, fet que dificultava la consolidació dels comptes de tots ells. Les 4 classificacions existents s'han unit en una única, fet que permet donar informació agregada de tots els organismes, tant en la part d'ingressos com de despeses.

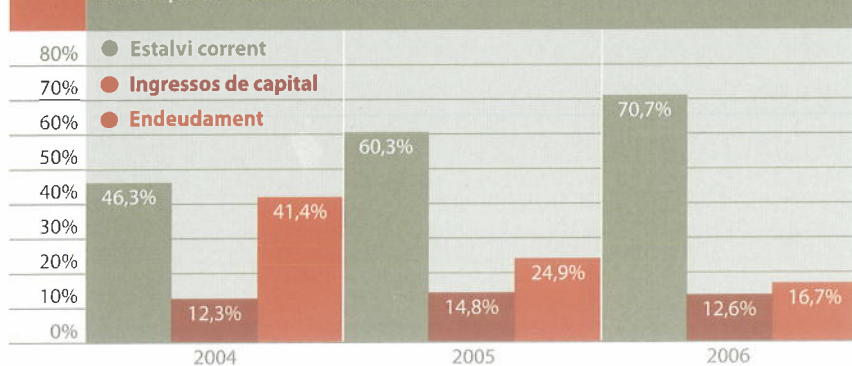
Canvis en l'orientació dels pressupostos

Al llarg de la legislatura, els Pressupostos de la Generalitat han evolucionat, **posant més èmfasi en les polítiques de caire social, la millora de les condicions de competitivitat de l'economia catalana** i l'equilibri territorial i la sostenibilitat. El volum d'inversions ha augmentat de forma notòria. Mentre que a l'any 2003 la Generalitat invertia 365 € per habitant, la previsió del pressupost pel 2006 es de 691 € per habitant. Pràcticament s'ha doblat el volum d'inversió pública, assolint una xifra propera als 6.000 milions d'euros.

L'increment de l'estalvi corrent també ha permès incrementar les inversions sense per això haver d'augmentar la pressió fiscal sobre els ciutadans. Concretament en els pressupostos del 2006 hi figura un increment de l'estalvi corrent del 20,6%.

L'increment de l'estalvi corrent en la gestió del pressupost ha permès finançar inversions sense increment de pressió fiscal

Finançament de la inversió. Administració pública de la Generalitat en termes SEC 95 (base 1995). % sobre la inversió total
Font: Departament d'Economia i Finances



Balanç

El nou Govern ha generat una cultura de rigor i disciplina pressupostària, trencant amb la situació precedent, on es disposava d'un pressupost, però es gestionava en base a uns escenaris, diferents a les previsions del pressupost, que contemplaven les actuacions que realment s'havien de fer.

Pel que fa al sanejament de les finances públiques, els resultats realment obtinguts han estat fins i tot, sensiblement millors dels que es van preveure en el seu moment i mostren l'esforç del govern per sanejar els comptes públics i enfortir financerament la institució.

Els canvis en el procés pressupostari introduïts en aquesta legislatura ha permès posar en marxa el pas des d'un sistema de pressupostació tradicional basat en els inputs i en els procediments, a un sistema de pressupostació orientat a resultats, amb la finalitat d'assegurar que el pressupost compleix amb la doble funció de control de l'estabilitat pressupostària i d'instrument d'assignació de recursos, tot garantint el seu ús eficaç i eficient. Tot això, sota el paraigües del principi de transparència, la qual cosa ha comportat un increment de la informació a l'abast del ciutadà, bàsicament a través d'Internet.

Per tant en aquest àmbit podem considerar **l'objectiu com assolit.**

1.5.3

Simplificació i millora del sistema tributari de Catalunya

Punt de partida

Catalunya necessita més recursos per atendre els nous reptes econòmics i la creixent demanda de serveis al ciutadà. El nou sistema de finançament ens ha de permetre arribar a una suficiència de recursos, mitjançant un augment d'ingressos que provenen bàsicament de la recaptació d'impostos.

El sistema tributari de la Generalitat es basa en el procés de gestió i recaptació dels impostos propis, dels impostos cedits i dels parcialment cedits per part de l'Estat.

La voluntat del Govern de dotar-se d'una Administració àgil, eficient i moderna s'estén a l'àmbit de la gestió tributària, en tant que és una part més del procés de relació amb els ciutadans. Es per aquest motiu que s'han d'implementar en aquest àmbit les noves tecnologies per facilitar al màxim els procediments tributaris en les seves diferents fases.

Igualment, tant l'atenció personal als contribuents en la presentació dels seus documents, com l'optimització dels circuits interns administratius, han de ser objectius de millora constant.

Desenvolupament de l'acció del Govern

L'Administració de la Generalitat s'encarrega de tot el procés (gestió, inspecció, recaptació i liquidació) en els impostos cedits, que actualment són els següents: Successions i donacions, patrimoni, transmissions patrimonials i actes jurídics documentats i tributs sobre el joc.

En canvi, els tributs parcialment cedits, dels quals l'Estat cedeix un percentatge del rendiment, són l'Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), l'Impost sobre el valor afegit (IVA) i alguns impostos especials.

El Departament d'Economia i Finances, i les seves delegacions territorials, són els responsables de l'execució i control dels procediments d'aplicació dels tributs de la Generalitat.

Tributs i nou model de finançament

Segons el model de finançament del nou Estatut, els ingressos han de procedir del rendiment dels impostos pagats a Catalunya. L'augment bàsic d'ingressos ve donat pels **més alts percentatges de participació en la cistella d'impostos compartits amb l'Estat** (50% IRPF, 50% IVA i 58% impostos especials). També es produeix un augment de la capacitat normativa, amb decisions compartides, sobre alguns dels impostos no cedits totalment.

L'Agència Tributària de Catalunya serà un organisme de nova creació, encarregat de recaptar els impostos propis i els totalment cedits. També es recull el compromís de crear en dos anys un consorci de participació pari-

L'Agència Tributària de Catalunya i un futur consorci gestionaran tots els impostos pagats a Catalunya.

tària amb l'administració tributària de l'Estat, per a la gestió de la resta dels impostos recaptats a Catalunya.

Amb la finalitat d'analitzar aquests aspectes, estudiar els fonaments de diferents sistemes fiscals i financers i proposar les bases d'un nou model d'Administració Tributària, s'ha creat el Programa per a la reforma de l'Administració Tributària de Catalunya.

Reforma de l'Impost sobre successions i donacions

Amb la futura regulació, aprovada pel Govern, però en tràmit parlamentari, es pretén reduir en gran mesura el nombre de ciutadans afectats per aquest tribut i també rebaixar-lo per a aquelles persones que heretin patrimonis modestos.

Els canvis també beneficien els contribuents amb un grau de parentiu més proper al causant o donant. Per aconseguir-ho, augmenta de forma considerable el mínim exempt i redueixen per a tothom els tipus impositius. També es suavitzta la tributació dels familiars llunyans i no parents. La pressió fiscal sobre els béns no bonificats que s'hereten, com és el cas de l'habitatge no habitual, es redueix un 30%.

El Portal e-Tributs

El **portal tributari e-Tributs** constitueix una iniciativa emmarcada en el projecte Administració Oberta de Catalunya (AOC), amb l'objectiu d'aplicar els beneficis que ofereixen les noves tecnologies de la informació i la comunicació en les relacions entre l'administració i la ciutadania.

Es tracta de crear **una autèntica oficina virtual** de les àrees involucrades en els processos dels tributs gestionats per la Generalitat. Això ha d'incloure, en un futur molt immediat, oferir la possibilitat de realitzar per via telemàtica les diverses transaccions relatives a aquests tributs, amb les garanties degudes de seguretat i de privadesa de les dades personals

Assistència al contribuent

La Generalitat presta també un servei d'assistència gratuïta als contribuents en la confecció de declaracions. Aquest servei, en col·laboració amb l'Agència Estatal, fa referència als Impostos sobre el Patrimoni i sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF).

A la passada campanya de renda 2005 es van assolir les següents xifres:

Nombre de declaracions confeccionades i esborranys confirmats/rectificats i de les declaracions i esborranys presentats
Font: Departament d'Economia i Finances, Portal e-Tributs

Total campanya 2005

Rendes	Patrimonis	Esborranys	Total
39.719	2.697	511	42.927

Impost sobre successions: modificacions que persegueixen aconseguir un impost més just i equitatiu

eTributs

Campanyes de renda: un sistema d'ajuda gratuït al contribuent en la confecció de les seves declaracions.

El nou finançament incrementarà la capacitat de gestió i de recaptació d'ingressos de Catalunya, per tant el sistema tributari català experimenta un creixement que haurà de traduir-se en una qualitat major del nivell d'atenció i servei al ciutadà.

La reforma de l'impost sobre successions constitueix una de les actuacions emblemàtiques en matèria tributària i confirma la voluntat del Govern de configurar un sistema tributari més just i equitatiu. Amb les modificacions previstes, un 80% dels ciutadans en quedarà exempt i la pressió fiscal mitjana es reduirà un 24% per a tots els contribuents. Tot i això, aquesta modificació no ha pogut ser aprovada.

L'evolució cap a una Administració puntera i eficaç en la prestació de serveis, es veu clarament reflectida amb la incorporació de les noves tecnologies a la gestió tributària i el portal e-Tributs. La seva progressió a una veritable oficina virtual permetrà la tramitació telemàtica dels tributs, estalviant costos i temps a l'Administració i als contribuents.

A tots aquests elements s'ha d'afegir que el nivell de pressió fiscal del sistema és manté estable, no s'incrementa. La pressió fiscal, mesurada en termes relatius al PIB català, és manté constant, segons les dades dels pressupostos per a l'any 2006.

Per tots aquests motius, el Pla de Govern 2004-2007 respecte a la millora del sistema tributari, es pot parlar d'un **objectiu en vies d'assolir-se**.

Polítiques de seguretat

Balanç del Pla de govern



La seguretat, factor de progrés

La seguretat és un element de progrés. El Govern de la Generalitat presidit per Pasqual Maragall ha situat com una prioritat política la millora i desenvolupament de les polítiques de seguretat i convivència. Els reptes de la Catalunya contemporània, amb els efectes profunds relacionats amb el canvi de model econòmic i l'evolució social i cultural han incrementat la complexitat de la convivència. El disseny de les polítiques de seguretat i emergències s'han centrat en resolució de l'agenda de prioritats preestablertes en programa de Govern per a aquest mandat, però també han incorporat i planificat noves solucions i estratègies per fer possible encarar els reptes de futur des d'una concepció avançada i progressista de la seguretat.

La seguretat és un dret universal de tots els ciutadans. Per a fer possible aquest dret, a més del paper central de les administracions públiques, és imprescindible la implicació activa de la societat. En aquest sentit, la seguretat és un bé comú del qual tota la ciutadania en té drets i deures. Les qualitats d'aquest concepte de seguretat impliquen la projecció d'uns valors i actituds cíviques que cal enfortir: la corresponsabilitat, la idea de respecte, la consideració de bé comú bàsic per a la convivència i el progrés social.

La concepció integral de la seguretat supera velles fronteres: de la seguretat als espais públics, a la seguretat alimentària; de la seguretat a les places i carrers als nous espais privats d'ús públic; dels espais físics als espais virtuals; de la seguretat a la llar a la seguretat ambiental; a més d'una bona capacitat de reacció, sistemes de prevenció avançats. De la reacció a la prevenció.


L'impuls de les polítiques de prevenció ha anat acompanyada de la millora de les estratègies d'intervenció reactiva i de les infraestructures i recursos amb el que es possible fer front als riscos individuals i col·lectius relacionats.

El Govern s'hi ha implicat de ple, en un esforç en el que de forma directa o indirecta s'han mobilitzat recursos i establert prioritats des de tots els departaments. Només amb aquesta concepció oberta i àmplia de la seguretat és possible dissenyar polítiques públiques que encarin els nous reptes provocats pels canvis de la globalització. El desenvolupament d'una societat justa; l'accés a l'educació; la transmissió de valors de la comunitat; la creació de riquesa econòmica i d'oportunitats socials; la cohesió i millora dels barris, pobles, ciutats i territoris; l'enfortiment institucional; són alguns dels àmbits en els que es pot incidir per evitar els conflictes de la convivència i la seguretat. En aquest sentit, l'aprovació de la Llei de Barris, el Pacte Nacional per l'Educació o l'Acord per a la Internacionalització i competitivitat de l'Economia Catalana o el Pla d'Infraestructures són alguns dels exemples, d'entre molts d'altres, de la importància de l'acció d'aquest govern amb un impacte directe en la millora de les condicions per a la convivència i la seguretat.

Els recursos esmerçats en el disseny de noves estratègies operatives i prioritats dels actors de la seguretat i l'emergència han estat fonamentals per aconseguir els resultats positius que presenta aquest balanç de govern. A més de l'acció coordinada amb altres departaments, el departament d'Interior ha incrementat en més d'un 60% el seu pressupost que ha permès la gestió de tres línies prioritàries:




Montserrat Tura i Camafreita
Consellera d'Interior
Presidenta de la Comissió de Govern
per a la Seguretat de Catalunya



l'increment i millora dels efectius i infraestructures; la innovació en el disseny de sistemes d'intervenció i de tecnologia; i un notable esforç en la planificació a mig i llarg termini de les actuacions de seguretat i emergències.

A tall de resum, els àmbits principals en el camp de la seguretat i les emergències són quatre:

- En matèria de seguretat ciutadana el nou Estatut d'Autonomia de Catalunya ha fet possible avenços importants. Un aspecte imprescindible per a garantir la coordinació institucional i de les forces i cossos de seguretat és la creació d'una Junta de Seguretat presidida pel President de la Generalitat de Catalunya. S'ha donat un important impuls a la coordinació amb les policies locals, amb la signatura de 132 nous convenis. La realització amb èxit del desplegament per al 2004, 2005 i 2006: la comarca de l'Anoia, la ciutat de Barcelona, i a part del Vallès Occidental i una part del Baix Llobregat, doblant la població catalana atesa pels mossos d'Esquadra respecte l'any 2003. Aquest repte ha suposat un increment del 42% dels nombre de mossos d'esquadra; un increment del 45% del nombre de comissaries, del 131% dels metres quadrats construïts i del 656% d'inversió destinada, en tres anys.
 - En matèria de trànsit i seguretat viària, tot i la dramàtica xifra de morts en accidents de trànsit que continua fent de la seguretat a l'asfalt una prioritat absoluta, les polítiques de "tolerància zero" han permès reduir en un 38% el nombre de morts a les carreteres catalanes respecte el mateix període del 2003. A més, s'ha aconseguit reduir en 10 KM/h la velocitat mitjana en trams controlats.
 - Les emergències i la seguretat civil han estat una prioritat absoluta. N'és una prova l'increment pressupostari d'un 73% respecte els pressupostos de l'any 2003, que han permès la incorporació de més bombers, millors infraestructures i equipament i l'increment i la renovació del vehicles de la Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil. Amb aquesta acció la flota de vehicles s'ha renovat de forma radical, i tot i l'increment del nombre d'incendis, s'ha reduït en un 80% la superfície d'hectàrees cremades.
 - L'acció en la seguretat, garanties i millores en les condicions en les que es desenvolupa l'activitat de joc i d'espectacles ha estat també una prioritat. S'ha desenvolupat la regulació en matèria de joc i espectacles públics, i ha estat possible encarar amb projectes específics temes tan delicats com el fenomen de la prostitució, les condicions dels establiments d'espectacles, i de protecció de les persones amb ludopaties. S'han incrementat en un 76,5 % les actuacions de control en locals de joc i espectacles, i la bona gestió de les loteries públiques catalanes han permès doblar els beneficis que es destinen a programes de polítiques socials.
-



Tot i això, el factor més important que ha permès assolir aquest resultat rau en la professionalitat, experiència i motivació de les persones que treballen permanentment per la seguretat i les emergències: són persones que protegeixen persones.

Assumir la coordinació de les polítiques de seguretat a Catalunya

Punt de partida

La seguretat, en un sentit ampli, s'ha convertit en una de les preocupacions principals de la societat catalana i en ingredient fonamental per a la qualitat de vida individual i el progrés social. Així, en els darrers anys, ha passat a ocupar un lloc prominent a l'agenda política.

En aquest context, les polítiques de seguretat s'han d'entendre en un sentit ampli, no merament policial, i el Govern de la Generalitat es proposava al PdG la coordinació en aquest àmbit. Les línies d'actuació tenien per objectiu:

- 1 **Avançar en el model de comandament únic dels cossos i forces de seguretat**
- 2 **Coordinar les diferents polítiques de seguretat**
- 3 **Garantir la presència dels agents del Cos de Mossos d'Esquadra a tot el territori**

Una Junta de Seguretat de Catalunya presidida pel President de la Generalitat, una reivindicació històrica de l'autogovern

Desenvolupament de l'acció del Govern

El model de comandament únic dels cossos i forces de seguretat: Una Junta de Seguretat de Catalunya

En aquest primer eix d'actuació, la fita més important aconseguida ha estat la constitució de **la Junta de Seguretat de Catalunya, que presidida pel President de la Generalitat, serà des d'ara l'òrgan encarregat de la coordinació de les polítiques de seguretat** i de l'activitat dels cossos policials de l'Estat i de Catalunya (incloses les policies locals). S'ha assolit així una reivindicació històrica de l'autogovern de Catalunya.

En aquest mateix àmbit, cal destacar la configuració de la Policia de la Generalitat — Mossos d'Esquadra com a policia integral i ordinària, en substitució de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, i amb competències en matèria de crim organitzat i terrorisme.

La Generalitat participarà a través de la Junta de Seguretat en el bescanvi d'informació en l'àmbit internacional i en les relacions de col·laboració amb les autoritats policiaques d'altres països. Igualment la Generalitat, d'acord amb l'Estat, estarà present en els grups de treball de col·laboració amb les policies d'altres països.

Construir institucions, desenvolupar polítiques de seguretat

Mes enllà de l'Estatut, el Govern ha impulsat una nova estructuració de les polítiques de seguretat que han tingut per fil conductor **la construcció d'institucions i la coordinació efectiva dels diferents actors amb responsabilitats en aquest àmbit**. Així, un breu resum de les iniciatives dutes a terme seria:

- Constitució de la **Comissió de Govern per a la Seguretat** que s'ha integrat en el sistema de Comissions de Govern. S'hi coordinen les polítiques de seguretat en allò que pugui afectar cada departament.
- S'ha aprovat el **Projecte de Llei de creació de l'Institut de Seguretat de Catalunya**, com a organisme autònom administratiu, adscrit al Departament d'Interior, com a centre de formació i recerca en l'àmbit de la seguretat de l'Administració de la Generalitat, que ha de reunificar l'escola de Policia de Catalunya i l'Escola de Bombers i Seguretat Civil de Catalunya. Aquesta institució ha d'esdevenir un centre únic de formació i recerca en l'àmbit de la seguretat per tal de garantir polítiques de formació, selecció i carrera professional per als diferents cossos que integren el sistema de seguretat, tant públic com privat.
- S'ha aprovat el **projecte de llei de regulació del servei públic d'atenció de trucades d'urgència** i de creació de l'entitat de dret públic "Centre d'atenció i gestió de trucades d'urgència 112 Catalunya". Aquesta llei ha de permetre realitzar un salt qualitatiu en la implantació efectiva del número únic 112 d'atenció d'emergències i de serveis d'urgència sanitària, amb la creació d'un organisme en el qual, a més dels departaments de la Generalitat afectats, hi participaran les principals institucions i operadors que intervenen a les emergències. L'objectiu principal és assolir una resposta, ràpida, senzilla, eficaç i coordinada als requeriments d'assistència de qualsevol ciutadà en matèria d'emergències, seguretat i urgències sanitàries. Així mateix, en dos anys s'ha incrementat en un 44% el nombre de trucades efectives al telèfon 112.
- S'ha treballat en l'estructuració d'un **model de sistema de policia de Catalunya** entès com a conjunt d'institucions, recursos i mitjans que garanteixen la prestació dels serveis de policia a tots els ciutadans en el territori de Catalunya, en base a les competències de la Generalitat i els ajuntaments en matèria de seguretat. Aquest sistema incorporarà un conjunt d'institucions comuns a tots els cossos de policia de les institucions pròpies de Catalunya que garantirien l'ètica policial i l'atenció dels ciutadans en els casos de mal funcionament dels serveis de policia.
- Elaboració i **aprovació del Pla General de Seguretat de Catalunya 2006 – 2007**.
- Elaboració d'un **informe anual sobre la situació de la seguretat a Catalunya** per tal d'informar sobre l'estat de la qüestió a la ciutadania. S'han presentat al Parlament els informes 2004 i 2005 sobre la Seguretat a Catalunya en compliment de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya.

Més coordinació en l'àmbit de la seguretat

Preparació d'un salt conceptual, tecnològic i operatiu en el telèfon 112 d'emergències i urgències sanitàries

Increment del 44% en dos anys del nombre de trucades al telèfon 112

Coordinar les polítiques de seguretat

En l'àmbit de la **coordinació entre els diferents cossos policials** que actuen a Catalunya, s'han realitzat diverses actuacions, que també tenen l'objectiu d'augmentar la participació del món local. Es poden citar les més rellevants:

- **Conveni marc de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública i policia**, a la ciutat de Barcelona per treballar en estreta coordinació amb la Guàrdia Urbana. L'objecte del conveni marc és establir els principis generals que hauran d'informar el desplegament i la seva adaptació a l'organització territorial de la ciutat, així com aquells en els quals s'hauran de basar les relacions entre les dues administracions en matèria de seguretat pública i entre els respectius cossos policials. El conveni també regula els òrgans principals de coordinació, col·laboració i cooperació.
- Aquests tres anys s'han signat **35 nous convenis de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública i policia** amb ajuntaments, amb motiu del desplegament de la PG-ME, per tal de millorar la coordinació entre Mossos d'Esquadra i policies locals.
- **Conveni de col·laboració amb les entitats municipalistes de Catalunya** (ACM i FMC) per a la coordinació dels Mossos d'Esquadra i les guàrdies urbanes en matèria de policia d'espectacles, activitats recreatives i establiments públics.
- **Convenis d'integració de les policies locals al sistema d'informació policial en matèria de bases de dades i sistemes d'informació**. Aquesta és una de les línies de major eficàcia per tal de prevenir i combatre els delictes. En concret, aquests tres anys s'han signat 97 nous convenis, arribant a un total de 147 convenis.
- El **curs de formació bàsica de l'Escola de Policia de Catalunya**, adreçat tan a aspirants a mosso d'esquadra com a policia local, esdevé un element més de coordinació entre els cossos que configuren la policia de Catalunya. Aquest curs ha crescut de manera rellevant, i s'ha passat de formar 1.249 alumnes (970 mossos d'esquadra i 278 policies locals) el curs 2002/2003, amb un total de 54.000 hores lectives, a formar **1.700 alumnes** (1.289 mossos d'esquadra i 411 policies locals) el curs 2005/2006, amb un total de 72.000 hores lectives.
- **Xarxa de telecomunicacions unificada RESCAT**, per a la coordinació dels diferents serveis i cossos de seguretat i d'emergències, i que en una primera fase s'ha estès a Barcelona amb una inversió de 5,7 M€ i es preveu estendre a la resta del territori amb una inversió prevista de 15,9 M€. L'objectiu és obtenir una xarxa única de país de titularitat pròpia que permeti la integració de cossos i agents operatius: Mossos d'Esquadra, Guàrdia Urbana de Barcelona, resta de policies locals, bombers de la Generalitat i de Barcelona, ambulàncies, agents rurals i altres.

També s'ha de considerar el **Pla de treball permanent amb entitats dedicades a la lluita contra la violència domèstica** per reflexionar i debatre sobre la complexitat de la convivència.

35 nous convenis signats amb ajuntaments per millorar la coordinació entre Mossos d'Esquadra i policies locals

97 nous convenis per a la integració de les policies locals al sistema d'informació policial

Més formació policial: increment del 33% en mossos d'esquadra, del 48% en policies locals, i del 33% en hores lectives

Integració en una xarxa única de telecomunicacions dels Mossos d'Esquadra, els Bombers, la Guàrdia Urbana de Barcelona, i oberta a policies locals i a altres operadors públics de seguretat i emergències

En l'àmbit de la seguretat privada s'ha aprovat l'adaptació **de l'exercici de competències en aquesta matèria a la nova jurisprudència del Tribunal Constitucional**. S'han adequat els òrgans competents a les funcions que tenen encomanades per llei i a l'estructura del Departament d'Interior. D'altra banda, l'Estatut contempla el reconeixement de les competències executives en seguretat privada pel que fa a la inspecció, control i sanció dels serveis que es presten a Catalunya, la coordinació entre tots els agents que intervenen i la facultat d'autoritzar centres de formació a Catalunya, i d'autorització d'aquelles que tinguin el seu domicili social a Catalunya.

Garantir la presència dels agents del Cos de Mossos d'Esquadra a tot el territori

El desplegament territorial com a policia ordinària i integral, en substitució de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, es va iniciar l'any 1994 a la comarca d'Osona. Actualment la Policia de la Generalitat té competències plenes a les regions policials de Girona, Ponent, Pirineu Occidental, Central, Metropolitana Nord i Metropolitana Barcelona i a la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat. Des de l'any 2000 també és responsable de l'ordenació i la vigilància del trànsit a tot Catalunya.

Actualment la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra disposa d'un total de **11.786 efectius**, dels quals 1.206 són funcionaris en pràctiques. A més a més, el mes d'octubre de 2006 1.316 aspirants iniciaran el Curs de formació bàsica a l'Escola de Policia de Catalunya. El procés de desplegament finalitzarà a final de l'any 2008, moment en el qual es preveu que hi haurà **15.296 efectius**.

Les actuacions més importants, que es concreten tot seguit, tenen com a principal objectiu complir el desplegament de la Policia de la Generalitat — Mossos d'Esquadra arreu de Catalunya, d'acord amb el calendari previst. Pel que fa a l'incorporació de membres procedents d'altres forces i cossos de seguretat de l'Estat, cal tenir en compte que es va aprovar la Llei 1/2004, de 24 de maig, de modificació de l'article 22 de la Llei 10/1994, de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra que va permetre realitzar l'any 2004 una oferta d'ocupació pública de 112 noves places del Cos de Mossos d'Esquadra de la Generalitat de Catalunya destinada als membres de les forces i cossos de seguretat de l'Estat i 202 places l'any 2005.

Aquest desplegament es suporta amb les noves instal·lacions de les unitats centrals i especialitzades (Policia Científica, TÈDAX, GEI, Brigada Mòbil, Unitat Canina, Unitat de Subsòl,...) ubicades en el **Complex Central dels Mossos d'Esquadra a Sabadell - Terrassa**, amb una dotació de 2.100 efectius, construcció de 4 edificis, un aparcament de 203 places i una inversió de 77,5M€.

Un model de servei basat en la proximitat al ciutadà. El model de servei de la Policia de la Generalitat — Mossos d'Esquadra es fonamenta en una nova concepció de la seguretat basada en la prevenció. La clau, doncs, és la proximitat al ciutadà. A més a més del patrullatge de proximitat i la investigació bàsica, cal destacar els serveis següents:

- Oficina d'Atenció al Ciutadà: dependències policials on es reben i es tramiten les denúncies en relació amb les infraccions penals i on s'atenen les consultes de la ciutadania.
- Oficina d'Atenció a la Víctima: en l'àmbit de la violència domèstica, les comissaries atenen la víctima, li proporcionen un seguiment del seu cas, l'orienten i l'informen dels recursos socials i legals de què disposa.
- Oficina de Relacions amb la Comunitat: té com a finalitat relacionar-se de

Dotació i formació de més de 4.500 nous Mossos d'Esquadra, 25 comissaries noves i en construcció (164.000 m2), i 2.080 nous vehicles

Suport al desplegament: Instal·lació unitats centrals i especialitzades

Concepció de la seguretat basada en la prevenció i la proximitat al ciutadà:

- 65 oficines d'atenció al ciutadà
- 55 oficines d'atenció a la víctima
- 53 oficines de relacions amb la comunitat

Els compromisos estratègics

El desplegament dels Mossos d'Esquadra

Un dels compromisos estratègics més importants d'aquesta legislatura ha estat donar compliment al desplegament territorial de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra d'acord amb el calendari establert.

Cronologia:

El desplegament s'havia **iniciat** l'any 1994 a la comarca **d'Osona** i es preveu que **finalitzi** l'any **2008 a les comarques del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre**. Per al Govern les fites en aquest àmbit són:

2004: desplegament a l'**Anoia** (nova comissaria a Igualada amb una inversió de 2,6 M€ i una dotació de 119 efectius i 20 vehicles), **predesplegament** a la ciutat de **Barcelona** (construcció d'una comissaria provisional al carrer d'Andreu Nin, amb 700 efectius i 103 vehicles) i **reforçament de la seguretat** a les **comarques tarragonines** (amb 100 efectius i 24 vehicles).

2005: esperat i històric desplegament a la **ciutat de Barcelona** (la construcció de 10 comissaries a la ciutat, una per districte, i de dues oficines de denúncies, amb un total de 71.362 m² disponibles, i l'equipament de tots els mitjans necessaris, han representat una inversió total de 130 M€). Així mateix, s'ha dotat la ciutat de 2.614 agents i 538 vehicles).

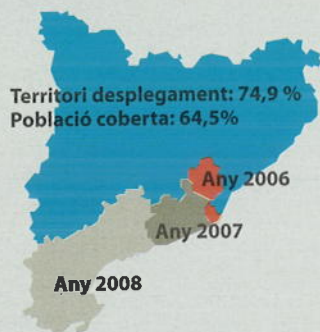
2006: desplegament al **Vallès Occidental, part del Baix Llobregat** (Esplugues de Llobregat, Prat de Llobregat, Cornellà de Llobregat i Sant Just Desvern) i complementàriament al municipi de Reus (13 noves comissaries, amb una inversió de 50,4 M€ i amb 28.595 m² disponibles, que es dotaran amb 1.500 efectius policials i 394 vehicles).

2007 (previst): desplegament a la **resta del Baix Llobregat** (Sant Feliu de Llobregat, Martorell, Sant Boi de Llobregat, Gavà, Castelldefels, Viladecans i Sant Vicenç dels Horts), **Garraf, Alt Penedès, Baix Penedès. Reforç de complementarietat a Mora d'Ebre**.

2008 (previst): **Tarragonès, Alt Camp-Conca de Barberà, Baix Camp-Priorat, Baix Ebre, Montsià i Terra Alta-Ribera d'Ebre**. Tot i així, s'ha reforçat la seguretat en aquestes comarques amb una major presència d'efectius.

Actualment la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra disposa d'un total d'11.792 efectius, dels quals 1.206 són funcionaris en pràctiques. El mes d'octubre de 2006, 1.316 aspirants iniciaran el Curs de formació bàsica a l'Escola de Policia de Catalunya. El procés de desplegament s'acabarà al final de l'any 2008, moment en el qual es preveu que hi haurà 15.296 efectius.

Desplegament dels Mossos d'Esquadra



Indicadors i recursos del desplegament

Concepte	Des'04	Des'06	Increment
Territori	71,90%	76,90%	7%
Població	39,90%	78,90%	98%
Efectius	8.283	11.792	42%
Comissaries	58	84	45%
m ² construïts	132.193	304.875	131%
Inversió	16M€	121M€	656%
Vehicles	1.782	2.818	58%
Pressupost anual DGSC	327,7M€	583,2 M€	78%

El repte del desplegament com a policia integral i ordinària és oferir un servei de seguretat de qualitat i eficaç en substitució de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i la implantació del model de proximitat per garantir la coordinació amb la policia local.

manera estable amb entitats, associacions o col·lectius, per conèixer les seves necessitats en matèria de seguretat i informar-los adequadament.

En aquest àmbit també cal tenir en compte les següents actuacions:

- La proximitat dels cossos de seguretat s'ha vist traduït amb una **major presència en el territori** dels Mossos d'Esquadra. (Veure apartat 3.6.1). **S'ha duplicat el percentatge de població coberta pel Cos de Mossos d'Esquadra: del 39,7% l'any 2003 al 78,9% el 2006.**
- La creació de juntes locals i consells de seguretat, la signatura de convenis amb ajuntaments (veure apartat 1.4.1) i la disposició d'una nova xarxa de radiocomunicacions en matèria de seguretat i emergències, així com la l'elaboració del Pla Local de Seguretat Viària, ha permès consolidar un **model de servei policial i la coordinació entre els diferents cossos policials.**

Més mossos, més a prop: increment de 3.509 efectius policials

Major coordinació entre cossos policials i administracions responsables

Resum de dades

Índex de victimització		
Font: Departament d'Interior		
	2003	2005
Barcelona	20	20,6
Regió Metropolitana	14,5	15
Conjunt àmbit desplegament	10,85	10,52
Àmbit sense desplegament	16,6	18,2
Total	18,4	18,6

Avaluació dels ciutadans dels serveis de seguretat (0-10) 2005	
Font: Departament d'Interior	
Mossos d'Esquadra	6,74
Polícia Local	5,95
Cos Nacional de Policia	6,25
Guàrdia Civil	6,12

Puntuació del nivell de seguretat (0-10) 2005	
Font: Departament d'Interior	
Mitjana	6
Barcelona	5,2
No desplegament	5,8
Desplegament	6,62

Percepció de civisme Millora /Empitjorament 2005	
Font: Departament d'Interior	
Barcelona	15,8/26,0
Regió Metropolitana	19,4/24,2
No desplegament	15,15/27,45
Desplegament	15,8/21,37
Mitjana	17,5/24,6

Percepció de nivell de seguretat en el municipi (0-10)		
Font: Departament d'Interior		
	2003	2005
Valoració del problema de la inseguretat	6,3	6
Ha millorat	22,5	21,2
Sequeix igual	59,1	52
Ha empitjorat	14,2	21,8

Altres dades		
Font: Departament d'Interior		
	2003	2005
Inversió en noves comissaries	28,5 M€	52 M€
Nombre de vehicles policials	1.772	2.818
% territori cobert	71,9 %	76,9 %
Nombre de mossos	8.283	11.786
Nombre de comissaries	58	84
Nombre de patrulles diàries	880	1.146
Terminals de telecomunicacions	7.378	10.582
Núm trucades a 112	3,01M	5,59M

La qüestió més destacada de la legislatura ha estat el **compliment del calendari** del desplegament dels Mossos d'Esquadra, és a dir, l'assumpció per part d'aquest cos de la responsabilitat de protegir els ciutadans i ciutadanes, i per tant, tenir a Catalunya una policia pròpia i propera. En aquest marc, la fita més important i complexa ha estat el **desplegament a la ciutat de Barcelona**.

Amb el desplegament de l'any 2006, els Mossos d'Esquadra seran presents al 76.9% del territori i el 78,9% de la població coberta, amb un increment d'efectius del 42.4% i d'infraestructures del 44.8% respecte de l'any 2003

Per avançar cap al comandament únic dels cossos i forces de seguretat és clau la regulació establerta pel nou Estatut d'acord amb la qual el **president de la Generalitat presideix**, per primer cop, la **Junta de Seguretat de Catalunya**.

El Govern ha elaborat projectes de llei d'un importància significativa com el que regula el Servei Públic d'Atenció de Trucades d'Urgència, el que crea l'Institut de Seguretat Pública o l'avantprojecte que estructura el Sistema de Policia de Catalunya.

Per tot això, es pot considerar que aquest és un **objectiu assolit**.

Impulsar la prevenció de riscos en matèria de seguretat i promoure la convivència i el civisme

Punt de partida

La percepció de seguretat en el nostre entorn és un factor determinant en els nivells de qualitat de vida. Per tant, les mesures aplicables per un govern en matèria de seguretat han de ser dirigides a garantir una seguretat permanent per a tots els ciutadans i en tots els àmbits que puguin vulnerar-la: seguretat enfront d'accions violentes d'altres, però també seguretat enfront de situacions climatològiques extremes, com ara incendis o inundacions.

El concepte de seguretat que s'havia aplicat des d'anteriors Governos estava orientat a la capacitat de reacció. L'actual Govern ha volgut modificar aquesta tendència i avançar cap a una concepció basada en la prevenció i la promoció de la convivència i el civisme. Els eixos d'actuació en aquest sentit són:

- 1 **Potenciar la proximitat als ciutadans en les polítiques de seguretat**, apropant els efectius de seguretat i també sensibilitzant la població.
- 2 **Potenciar la planificació en matèria de prevenció**, per tal de garantir una seguretat permanent.

Desenvolupament de l'acció del Govern

Potenciar la proximitat als ciutadans en les polítiques de seguretat

El Govern entén proximitat en un doble sentit: el de l'excel·lència dels serveis policíacs i d'emergències, però també el del coneixement i la sensibilització dels ciutadans envers el concepte de prevenció. En aquest àmbit cal tenir en compte les següents actuacions:

- **Campanyes preventives de trànsit** en diferents mitjans de comunicació, per tal de conscienciar la població sobre determinades actituds i comportaments en la conducció. Des de l'any 2004 s'han realitzat 3 grans campanyes publicitàries; "Conduir + Alcohol o Drogues: El pitjor viatge" l'any 2006, "Al carrer i a la carretera, no corris el risc de perdre-ho tot" l'any 2005 i "A l'asfalt tu ets el més feble. No corris" l'any 2004.

Potenciar la planificació en matèria de prevenció

A l'hora de fer prevenció en matèria de seguretat, cal evitar la improvisació i les actuacions aïllades, ja que aquestes acaben resultant poc operatives. La planificació esdevé doncs un element clau en les polítiques de prevenció.

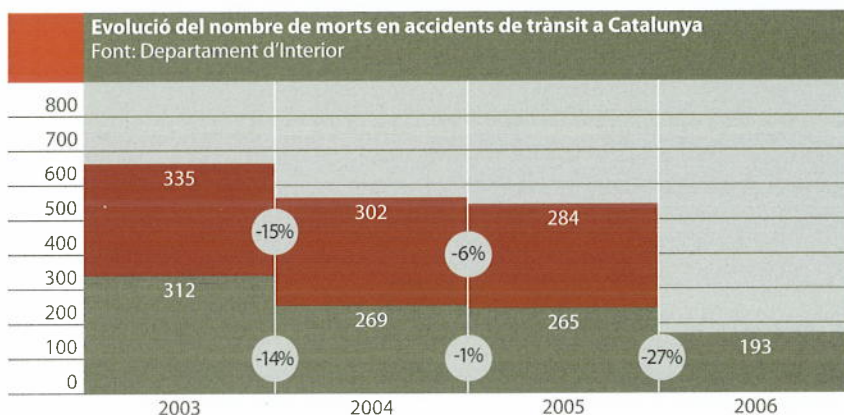
L'any 2005 es va reduir en un 18% el nombre de morts en accidents de trànsit respecte l'any 2003

Alguns fets que cal destacar en matèria de planificació són els següents:

En l'àmbit de trànsit i seguretat viària

- El mes de febrer de 2004 es va proposar a la Direcció General de Tràfic la **implantació del carnet per punts**.
- **L'any 2005 es va reduir en un 18% el nombre de morts en accidents de trànsit respecte l'any 2003**, i en un 23% el nombre de morts en accidents soferts en vies interurbanes. Així mateix, **el primer semestre de 2006 s'ha reduït un 38% el nombre de morts en accidents de trànsit respecte el mateix període de l'any 2003**. El Pla de Seguretat Viària 2005-2007 té per objectiu aconseguir una reducció del 30% de les víctimes mortals respecte a l'any 2000. Aquesta fita s'inscriu en l'objectiu de la Unió Europea de reduir un 50% les morts per accident de trànsit l'any 2010 en relació a l'any 2000.

El primer semestre de 2006 s'ha reduït un 38% el nombre de morts en accidents de trànsit respecte el mateix període de l'any 2003



- Morts 2on Semestre
- Morts 1er Semestre

- Aplicació de polítiques de **tolerància zero per combatre l'excés de velocitat i sinistralitat a les carreteres catalanes**, amb la potenciació dels controls policials, l'increment de proves d'alcoholèmia i mitjançant campanyes preventives i programes formatius per a conscienciar i sensibilitzar la població.
- **El Pla Integral contra la Velocitat Excessiva (PIVE)** constitueix una de les línies mestres del Pla de Seguretat Viària.

Increment de 3 a 58 radars fixes. Reducció en un 32% dels accidents mortals en els trams controlats per radars

Increment de 3 a 58 radars fixes instal·lats:

S'han instal·lat sistemes de comprovació objectiva de velocitat a la xarxa viària catalana per tal d'aconseguir una mobilitat segura i sense riscos. Dels tres radars instal·lats l'any 2003, s'ha passat a 58 radars instal·lats en 80 cabines. Els primers resultats d'aquest Pla han evidenciat que en els trams controlats per radars la velocitat mitjana s'ha reduït en 10 Km/h i el nombre d'accidents amb víctimes mortals i ferits greus han disminuït d'un 32%.

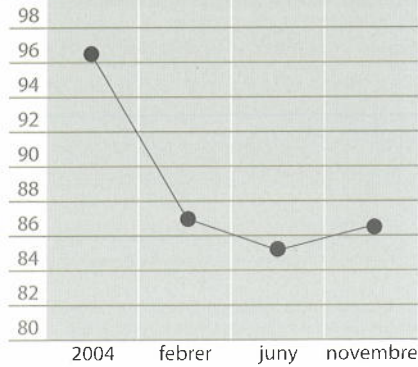
Reducció de la velocitat mitjana en els trams controlats

Font: Departament d'Interior

Velocitat mitjana abans	96,5 km/h
Velocitat mitjana després	86,5 Km/h
Reducció aconseguida	10 Km/h

Velocitats mitjanes

Font: Departament d'Interior



Reducció en 10 km/h de la velocitat mitjana en els trams controlats per radars

- **El Pla Local de Seguretat Viària (PLSV)** és l'altre eix del Pla de Seguretat Viària 2005-2007 mitjançant el qual es concreta la participació de l'àmbit local pel que fa a la seguretat viària. El principal objectiu és reduir l'accidentalitat a la xarxa urbana, atès que aquest tipus de vies concentren el 82,7% dels accidents de trànsit. El Servei Català de Trànsit presta el suport i l'assistència tècnica necessaris als municipis i ciutats de Catalunya per contribuir de forma efectiva en la millora de la seguretat viària a les vies urbanes. Així doncs, s'han signat 12 convenis d'elaboració per a la redacció del PLSV i s'estan portant a terme els treballs preliminars d'elaboració a 14 municipis més.

- **Creació de l'Observatori Català de la Seguretat Viària** com a eina de seguiment i avaluació continuada dels objectius del Pla de Seguretat Viària 2005-2007, que permet recollir i harmonitzar totes les dades sobre el trànsit, a tots els nivells, per tal d'ajudar a determinar encara amb més precisió les línies d'actuació.

Finalment, cal destacar el fet que el **Servei Català de Trànsit** ha obtingut la certificació ISO 9001:2000 dels processos i activitats compresos entre la incoació del procediment sancionador de trànsit i la notificació de la resolució sancionadora. És el primer organisme en l'àmbit estatal a rebre aquesta certificació de qualitat, que objectivament incideix en el servei ofert al ciutadà, i contribueix així també a la reducció de la sinistralitat i la mortalitat a la xarxa viària de Catalunya.

En l'àmbit d'emergències i seguretat civil

En aquest àmbit cal destacar l'esforç pressupostari realitzat amb un increment del 73,8% l'any 2006 respecte a l'any 2003, el qual ha permès dur a terme un conjunt d'actuacions destinades a la millora i l'increment dels mitjans personals i materials, tal i com es concreta tot seguit.

- Millora i ampliació dels recursos i les infraestructures dels bombers

Ingrés de 387 nous bombers:

El cos de Bombers de la Generalitat ha augmentat significativament el seu nombre d'efectius gràcies a la convocatòria de tres noves promocions de bombers funcionaris, amb un total de 387 noves places, de tal manera que el nombre de bombers funcionaris ha crescut un 10,5%, fins a un total de 2.329 efectius. Així mateix, en aquests tres anys el Departament d'Interior també ha adequat l'escala de comandaments a aquest increment d'efectius.

Implicació de les administracions locals en el Pla de Seguretat Viària

Les emergències han esdevingut una prioritat total amb un increment pressupostari del 73,8%

Convocatòria de places de bombers

Font: Departament d'Interior

Any	Noves places de bombers
2004	137
2005	125
2006	125

Més bombers: 387 noves places de bomber

Pla de millora dels parcs de bombers de 62,4 M€

5 nous parcs de bombers i previsió de 64 obres noves, d'ampliació o millora

Renovació de la flota de vehicles d'extinció d'incendis: 341 vehicles nous

Construcció de nous parcs de bombers, i reforma i condicionament dels parcs existents, amb una inversió plurianual global de 62,4 milions d'euros:

S'ha planificat i s'ha començat a executar un pla per reformar, ampliar i millorar les instal·lacions dels bombers, amb una inversió plurianual global prevista de 62,4 milions d'euros. Aquest esforç servirà per dotar el Cos de Bombers de la Generalitat d'unes infraestructures modernes i de qualitat.

Després d'una avaluació inicial global, ja s'han elaborat els projectes per a la construcció dels nous parcs, i per a les reformes i millores de les instal·lacions que s'han de renovar, i s'han iniciat l'execució les obres.

S'han acabat les obres de **construcció dels nous parcs de bombers** de Sort, Mollerussa, Montblanc, Cambrils i Amposta, i estan planificades les obres següents:

Obres previstes per Regions d'Emergències
Font: Departament d'Interior

Regió d'Emergències	Noves edificacions	Reformes i ampliacions	Obres de millora	Total
Centre	1	4	6	11
Girona	2	1	14	15
Lleida i Val d'Aran	1	2	4	4
Metropolitana Nord	1	4	3	7
Metropolitana Sud	1	4	2	6
Tarragona	-	2	4	6
Terres de l'Ebre	-	2	1	3
Altres*	3	1	-	3
Total	9	20	35	64

* Centre logístic de Martorell, Hangar mitjans aeris, heliport de Cerdanyola i Escola de Bombers

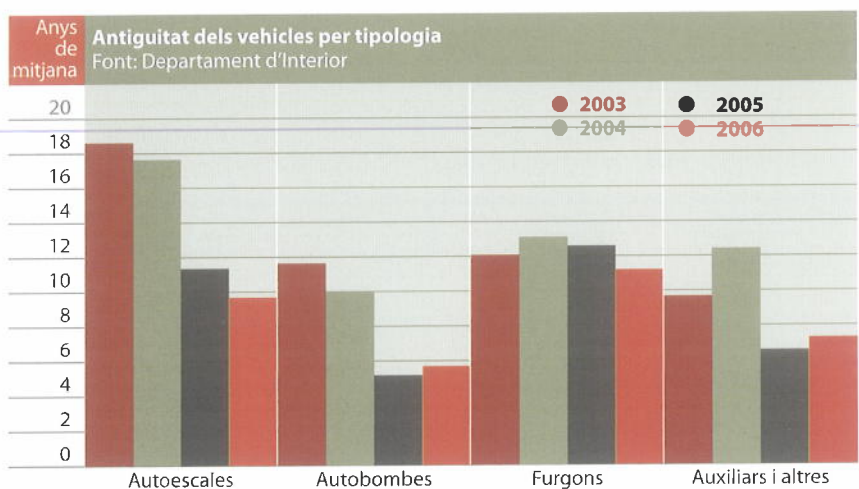
Renovació de la flota de vehicles d'extinció d'incendis de més de 15 anys d'antiguitat, amb l'adquisició de 341 vehicles nous en tres anys, dels quals 163 són autobombes forestals, que representen una renovació del 50,5% , i amb una inversió total de 85,6 milions d'euros:

- Any 2004: 58 autobombes i 3 autoescales. Inversió de 23,9 M€.
- Any 2005: 102 vehicles pesats i 76 vehicles lleugers. Inversió de 43,4 M€.
- Any 2006: 78 vehicles operatius, 19 especials i 5 vehicles auxiliars. Inversió de 18,3 M€.

Aquest esforç inversor ha servit per assolir l'objectiu de **reduir l'antiguitat de la flota de vehicles:**

Mitjana dels anys d'antiguitat dels vehicles				
Font: Departament d'Interior				
Anys	Autoescales	Autobombes	Furgons	Auxiliars i altres
2003	18,7 anys	11,8 anys	11,9 anys	9,5 anys
2004	17,7 anys	10,1 anys	12,9 anys	10,3 anys
2005	11,2 anys	5,3 anys	12,3 anys	6,3 anys
2006	9,8 anys	5,7 anys	11,2 anys	7,2 anys
Reducció	-47,6%	-51,7%	-5,9%	-24,2%

Reducció de més del 50% de l'antiguitat dels vehicles d'extinció d'incendis



Renovació i millora dels equipaments dels bombers: nous mitjans aeris, vestuari de bombers i equipament informàtic:

Millora dels equipaments dels bombers

- Reforçament i renovació dels mitjans aeris. Increment fins a 33 aparells per la campanya d'estiu. Inversió de 5 M€.
- Renovació i millora del vestuari de bombers. Inversió de 2,9 M€
- Millora de l'equipament informàtic i adquisició d'ordinadors per als parcs de bombers. Inversió de 1,9 M€.
- Renovació i millora de la xarxa de sirenes d'avís a la població. Inversió de 0,7 M€.
- Renovació dels equips de radiocomunicacions amb 2.160 nous terminals. Inversió de 3,6 M€.

- **L'increment dels recursos humans i dels mitjans materials per a la campanya forestal, i el redisseny dels protocols operatius d'actuació en incendis forestals**, ha permès fer front a un increment del 23% del nombre d'incendis forestals l'any 2005 respecte l'any 2003, amb un resultat d'una reducció del 79% d'hectàrees cremades, malgrat l'adversitat climatològica.

Reducció del 79% d'hectàrees cremades, malgrat l'adversitat climatològica i l'increment del 23% d'incendis forestals

- Disseny d'una **nova estratègia de lluita contra l'incendi forestal**
- **Revisió de les quanties de les compensacions corresponents a les prestacions dels membres del cos de bombers voluntaris** de la Generalitat. Entre d'altres aspectes, s'ha actualitzat la compensació per assistència a sinistres i serveis de reraguarda, que era vigent des de l'any 1992.

- **Acord aconseguit amb els sindicats per doblar els serveis complementaris del Cos d'Agents Rurals assignant recursos superiors als 6 M€, o la posada en pràctica d'un conjunt de mesures excepcionals associades a la prohibició d'encendre foc o al tancament de determinats accessos, o la concessió d'ajuts als ajuntaments per a actuacions de foment de mesures de protecció d'incendis forestals en urbanitzacions.**
- **Revisió del Pla especial d'emergència exterior del sector químic de Tarragona (PLASEQTA), s'ha fet necessària la seva revisió per tal d'adaptar-lo als canvis que s'han produït en la normativa relativa a la prevenció d'accidents greus, així com a l'evolució que s'ha operat en la indústria petroquímica de Tarragona, que ha comportat a banda d'un increment de noves instal·lacions industrials, canvis en la seva activitat industrial, com també en l'entorn organitzatiu.**
- **Elaboració i implantació de nous plans d'emergències: INUNCAT, contaminació de l'Ebre, ProciCat, PlaseqCat, etc.**

Resum de dades

Bombers i actuacions Font: Departament d'Interior		
	2003	2005
Hectàrees cremades	19.728	10.988
Nombre d'incendis urbans	14.803	15.959
Nombre d'incendis vegetació	5.790	7.151
Nombre de salvaments	5693	5360
Nombre d'altres actuacions	52594	54517
Nombre de plans d'emergències	63	176
Nombre d'efectius bombers funcionaris	2.107	2.329
Nombre d'efectius bombers voluntaris	2132	2277
Forestals i altres	1.166	1.559
Mitjans aeris campanya forestal	28	29
Capacitat extintora	48.900	57.900

Bombers i actuacions Font: Departament d'Interior	
	2006
Personal torres de guaita	160
Torres de guaita noves i reformades(04-06)	31
Parc de bombers amb actuacions totals o parcials (04-06)	111
Nombre vehicles bombers	720
Vehicles renovats (04-06)	342

Nova regulació en matèria de joc, espectacles públics, activitats recreatives i serveis sexuals remunerats

En l'àmbit de joc i apostes, espectacles i locals d'oci

- S'ha acabat la redacció de l'**Avantprojecte de Llei d'espectacles públics i activitats recreatives**, que derogarà la vigent Llei 10/1990 sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics.
- S'ha acabat la redacció de l'**Avantprojecte de llei de limitació i regulació dels serveis sexuals remunerats**.
- Elaboració de **noves disposicions per a la regulació i control del joc i espectacles**. En aquest sentit s'ha actualitzat la normativa de jocs i apostes mitjançant l'aprovació d'un nou decret que integra de forma unitària la normativa de jocs i apostes. També s'han regulat els criteris de

l'habilitació i les funcions del personal de control d'accés de determinats establiments d'espectacles i activitats recreatives.

- Incrementat significatiu de les **actuacions de control i de l'activitat de policia administrativa** en matèria de joc i espectacles.
- **43 acords de col·laboració amb els ens locals** per a l'aplicació de bones pràctiques en matèria d'espectacles, activitats recreatives i establiment públics d'oci.
- Adjudicació d'un nou contracte per al funcionament i desenvolupament de les loteries de la Generalitat organitzades per l'EAJA, mitjançant concurrència pública. Aquest nou contracte ha facilitat l'obertura a noves tecnologies i ha permès **duplicar la destinació de beneficis recaptats a finalitats socials**: l'any 2003 es van destinar 9 milions d'euros a polítiques socials i l'any 2006 se'n destinaran 18 milions d'euros.

Increment del 76,5% de les actuacions de control en matèria de joc i espectacles

Duplicació dels beneficis de les loteries de la Generalitat destinats a polítiques socials

Resum de dades

Actuacions de control en matèria de espectacles Font: Departament d'Interior		Actuacions en sales de jocs Font: Departament d'Interior	
		2005	
2003	1.339	Cens en matèria de prohibicions a bingos i casinos	48657
2005	5.216	Cens de controladors d'accés a sales de joc	1.124

Balanç

El balanç és favorable pel que fa a les actuacions que s'han portat a terme en matèria de polítiques de prevenció i lluita contra els incendis. El Govern hi ha destinat més recursos i ha adoptat mesures especials en aquest àmbit.

Pel que fa a la millora de la seguretat viària es manté la tendència detectada fa alguns anys de reducció de l'accidentalitat. Les actuacions del Govern en la lluita contra la velocitat excessiva i les altres causes de l'accidentalitat donen bons resultats. No obstant, encara falta una major implicació de l'àmbit local en la seguretat viària amb l'elaboració dels Plans Locals de Seguretat Viària.

Per tot això es pot valorar aquesta acció de Govern com un **objectiu en vies d'assolir-se**.

2 Un nou impuls econòmic

Balanç del Pla de govern



Una economia per competir en el món global

En el moment d'examinar amb un mínim de perspectiva l'Acció de Govern ens adonem de la importància de les transformacions que està experimentant el nostre país.

La situació econòmica de Catalunya és bona i, cal dir-ho, avui aquest és un diagnòstic àmpliament compartit. Estem creixent a taxes anuals del 3,6% (3,5% el darrer trimestre de 2005, 3,6% el primer de l'any 2006), les més elevades dels darrers cinc anys. El triple que l'economia europea. Hem tancat el diferencial respecte a l'economia espanyola que ha existit, de manera persistent, des de fa deu anys, i de fet el primer trimestre de 2006 podem afirmar que l'economia catalana torna a créixer per sobre del conjunt de l'economia espanyola.

També les xifres d'ocupació mostren el bon comportament de la nostra economia. Al llarg de l'any 2005 l'economia catalana ha estat capaç de crear 175.000 llocs de treball, amb un creixement anual d'entorn el 5,6%, i el primer semestre de 2006 manté el dinamisme del nostre mercat de treball. Des de desembre de 2003 fins ara, s'han creat més de 300.000 llocs de treball. La taxa d'ocupació se situa en el 71%, set punts per damunt de la zona euro i de la mitjana de l'economia espanyola. I, el que és més important, també per damunt del 70% que l'Agenda de Lisboa havia fixat com a objectiu per assolir l'any 2010 a la Unió Europea.

D'altra banda, i amb tota la prudència necessària, perquè els corrents de fons només es poden verificar quan disposem d'una certa perspectiva, podem afirmar que aquest creixement té lloc a la vegada que s'està produint una transformació del nostre model productiu en la bona direcció. Ho demostra el fet que els dos components més dinàmics de l'economia són la inversió, i sobretot la inversió en béns d'equipament, i les exportacions. En canvi, la construcció, tot i que continua creixent per damunt del conjunt, està moderant el seu creixement. Continua essent un motor de la nostra economia, i és bo que sigui així, però no el seu únic motor.


Així mateix, l'economia catalana està fent front amb èxit al gran repte de la internacionalització. La nostra és ja una economia fortament internacionalitzada. La ràtio d'obertura (la suma de les exportacions i les importacions de béns i serveis en relació amb el PIB) assoleix percentatges propers al 100% i el pes de les exportacions sobre el PIB s'ha més que doblat entre l'any 1986, quan vam entrar a la Unió Europea, i l'any 2005.

A Catalunya internacionalització i creixement han anat de la mà. El PIB per capita de Catalunya ha passat d'estar situat en el 84% de la mitjana comunitària l'any 1986 al 110% de la Unió Europea (dels quinze) l'any 2005. La internacionalització, l'obertura de portes i finestres, l'entrada d'aire fresc s'han mostrat clarament positius per a l'economia catalana.

Ara hem de continuar aquest camí, sabent que cal fer front a alguns reptes formidables. Entre altres, i molt en primer lloc, el de la transformació del nostre model de competitivitat. Avui la competitivitat de la nostra economia no es pot sustentar en costos salarials més baixos, sinó en millor productivitat, més qualificació i més capacitat per incorporar coneixement en la producció.



Antoni Castells i Oliveres
Conseller d'Economia i Finances
President de la Comissió de Govern
d'Economia



Aquest diagnòstic és el que està en la base de l'Acord estratègic per la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, signat el 16 de febrer de 2005 per les organitzacions sindicals i patronals i el Govern. Aquest Acord, l'elaboració del qual va donar lloc a un any d'intens treball de concertació per part de les institucions signatàries i un conjunt d'entitats i d'experts àmpliament representatius de la nostra realitat econòmica i social, constitueix sens dubte el millor full de ruta de l'Acció de Govern per fer front als grans desafiaments que té al davant la nostra economia.


Per això l'actuació del Govern, concretada en el desplegament de les diferents polítiques i les diverses mesures, ha tingut com a eixos prioritaris les infraestructures físiques, la innovació i la recerca, la formació del capital humà i la creació d'un marc institucional favorable a l'activitat empresarial. Tot això sabent que competitivitat i cohesió social han d'anar de la mà. Perquè només un país cohesionat socialment, amb uns serveis públics universals i de qualitat, que garanteixin una igualtat bàsica a tots els ciutadans, ofereix les condicions per al progrés econòmic.

Tenim les condicions i els mitjans. Les hem tingudes al llarg d'aquests anys, malgrat les mancances del nostre sistema de finançament. El Govern ha demostrat que una bona gestió pressupostària permetia no solament fer un salt qualitatiu en la millora dels serveis que oferim als ciutadans, sinó carregar-nos de raó precisament per negociar un millor finançament. Justament perquè gestionem de forma exemplar els nostres recursos tenim autoritat per demanar un finançament just i a l'alçada del que esperem del nostre autogovern.

Per aquesta raó, el Govern dóna una importància especial a l'esforç de rigor i de sanejament pressupostari que ha dut a terme al llarg d'aquests anys. El dèficit real de l'exercici s'ha reduït de 1.265 milions d'euros l'any 2003, a 267 milions l'any 2005. En el mateix període la despesa desplaçada s'haurà reduït de 2.903 a 2.225 milions d'euros. I tot aquest esforç de gestió s'ha pogut dur a terme sense incrementar la pressió fiscal, potenciant l'esforç pressupostari en polítiques socials i infraestructures i procedint a la vegada a una reestructuració de la despesa pública en favor de la inversió, que entre 2003 i 2006 ha passat de 365 a 691 euros per habitant.

L'aprovació de l'Estatut obre una nova etapa en el nostre autogovern i ens ofereix un instrument especialment potent per fer front a aquests reptes que tenim al davant. En matèria de finançament, l'Estatut ens ha de proporcionar més recursos i més capacitat de decisió. Més capacitat de finançament per fer front, doncs, a les polítiques que ens fan falta. L'Estatut garanteix la contribució de Catalunya a la solidaritat amb les altres comunitats autònomes. Com ha de ser. Però sabent també que una part dels impostos que els ciutadans de Catalunya paguem per damunt de la mitjana espanyola ha de revertir, a través del Govern de Catalunya, en més recursos per a la Generalitat per poder dur a terme les polítiques i les polítiques que necessitem.

L'Estatut, a més, conté una disposició d'una singular importància, com és el compromís, per part de l'Estat, de destinar a Catalunya una proporció de la



inversió en infraestructures similar a la que tenim en termes de PIB. Aquesta disposició suposa, sens dubte, el reconeixement del greu dèficit en infraestructures que hi ha a Catalunya, a conseqüència de la insuficient dotació que li ha destinat l'Estat de manera persistent al llarg de les darreres dècades. Però sobretot constitueix la garantia que al llarg dels propers set anys l'Estat i la Generalitat podran actuar conjuntament i de manera decidida en un camp vital per a l'economia catalana.

Catalunya està en les millors condicions per fer front als reptes econòmics que ara té al davant. Una bona situació econòmica de partida, l'experiència d'uns anys de rigor i sanejament pressupostari posats al servei d'unes millors polítiques socials i unes millors infraestructures, l'exercici exemplar de concertació en pro d'un gran objectiu de país com és l'Acord estratègic per la competitivitat, un nou Estatut, que ens ofereix uns instruments de primer ordre.

Tot això al servei d'un país més fort i obert al món, conscient que la navegació en mar obert ens convé, i que sap que només projectant-se cap al món, i molt en primer lloc cap a Europa, podem créixer i ser competitius. Un país que confia en ell mateix i està segur de les seves forces. Un país que al llarg de la història s'ha fet a si mateix. Que sap que són els empresaris, els treballadors, els professionals, els protagonistes, en primera instància, de l'activitat econòmica. I un país que sap que els valors de la col·laboració entre institucions i entre el món de l'empresa i el de l'Administració i el valor de l'estabilitat són indispensables per fer la Catalunya gran i forta a la qual aspirem.

2.1.1

Augmentar la internacionalització de l'economia catalana

Punt de partida

L'economia catalana està fortament internacionalitzada. És una economia que mira cap enfora i a la qual l'obertura de portes i finestres li ha anat molt bé. Si analitzem l'evolució de la nostra economia des de l'entrada el 1986 al mercat comú podem concloure que ha estat summament positiva. La supressió de les barreres ha anat acompanyada de més creixement econòmic.

El nostre objectiu és que Catalunya continuï competint amb èxit al mercat exterior, que continuï amb aquest procés d'internacionalització, que les nostres empreses segueixin sent competitives per poder vendre els seus productes a l'exterior, que les empreses catalanes s'implantin a l'estranger i que el nostre país segueixi captant projectes d'inversió que aportin valor afegit a la nostra economia.

Per tal de garantir que el sector del comerç exterior català pugui seguir mantenint el ritme d'activitat i es desenvolupi en altres països de mercats emergents, el Govern va decidir treballar en dues línies d'acció:

- 1 **Atracció d'inversions**
- 2 **Foment de les exportacions i projecció internacional**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Atracció d'inversions

Per tal d'atreure les inversions d'empreses estrangeres a Catalunya, el Govern ha realitzat les actuacions següents:

Agència Catalana d'Inversions (ACI)

S'ha impulsat l'Agència Catalana d'Inversions, que, depenent del CIDEM, promou l'atracció d'inversions empresarials sòlides, generadores d'ocupació estable i de qualitat. Alhora, l'ACI també dóna suport a la consolidació de les empreses catalanes mitjançant l'assistència als seus processos d'acords tecnològics i productius amb empreses foranes i, en els processos de desinversió empresarial, activant polítiques específiques destinades a minimitzar les conseqüències. El balanç de la feina feta durant el 2005 per l'ACI es pot veure en el quadre que segueix a continuació.

- 138 projectes gestionats
- 32 nous projectes d'inversió empresarial implementats
- 158 M€ en inversions
- 1.509 nous llocs de treball
- 2.124 llocs de treball mantinguts.

Cal destacar també que el 2005, a Catalunya, les inversions estrangeres es van situar en 2.567 M€, amb un creixement del 33% respecte de l'exercici anterior. Catalunya atrau prop d'un 17% del total de les inversions estrangeres a l'Estat.

Catalunya va a treure més de 2.500 M€ d'inversions l'any 2005, un 33% més que l'any anterior

Observatori de Prospectiva industrial

S'ha creat l'Observatori de Prospectiva Industrial que té per objectiu conèixer la problemàtica dels diferents sectors i empreses catalanes, preveure'n l'evolució i suggerir futures línies d'actuació; així com facilitar una eina d'interlocució dels agents socials amb l'Administració.

Foment de les exportacions i projecció internacional

La segona línia d'actuació de les polítiques de suport a la internacionalització són els diferents ajuts i mecanismes de suport a les empreses per tal de fomentar l'exportació dels seus productes.

Pla Estratègic d'internacionalització de l'empresa catalana

El primer trimestre de l'any 2005 es va presentar el Pla d'Internacionalització de l'empresa catalana 2005-2008. El seu contingut respon a la necessitat que planteja el COPCA de fer un pas endavant en la internacionalització del país i aconseguir un augment considerable de la competitivitat de Catalunya en tots els seus sectors i tipus d'empresa.

El COPCA ha plantejat el nou model d'internacionalització a través de cinc eixos:

- 1 Posicionament de Catalunya en el seu entorn econòmic.
- 2 Impuls d'una nova generació d'empreses catalanes de caràcter multinacional.
- 3 Desenvolupament de polítiques proactives en sectors amb potencial de creixement, especialment en l'àmbit dels serveis.
- 4 Foment de la internacionalització de sectors amenaçats per la competència internacional.
- 5 Consolidació del COPCA com instrument de cohesió dels agents de la internacionalització de Catalunya, amb un model inserit en la societat del coneixement.

Els **objectius concrets establerts al Pla** són:

- Aconseguir un **flux d'inversió global d'inversió directa a l'estranger de 25.000 M€.**
- **Incrementar un 35% les exportacions.**
- Augmentar fins a **15.000 el nombre d'empreses exportadores** de forma regular.
- **Estructurar sectorialment les polítiques d'internacionalització** de petites, mitjanes i grans empreses.
- Incrementar el **pes de les exportacions dels serveis** fins arribar al **15%.**

Amb la voluntat de complir els objectius plantejats al Pla, s'ha desenvolupat tot un seguit d'accions en matèria d'internacionalització, de les quals se'n destaquen les principals en la taula que segueix a continuació.

Principals accions en matèria d'internacionalització

Font: COPCA i Departament d'Economia i Finances, Generalitat de Catalunya

Línies d'actuació	Accions concretes
Increment Pressupostos Generalitat	<ul style="list-style-type: none"> • 20% l'any 2005 • 28% l'any 2006
Consolidació COPCA com a eina per la Internacionalització	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporació dins Xarxa EuroInfo Centres • Creació Xarxa Mundial d'Agències per a la Internacionalització • 1,5 M€ per 129 missions empresarials l'any 2004 (+1.000 empreses participants) • 1,5 M€ per 111 missions empresarials l'any 2005 (+1.000 empreses participants) • 1,5 M€ per 124 missions empresarials l'any 2006 (+1.000 empreses participants) • Plataformes empresarials a 12 nous països • Xarxa de 38 centres a 31 països • Creació Observatori de Mercats Exteriors
Increment dels Ajuts Públics	<ul style="list-style-type: none"> • 1 M€ per beques i ajuts a joves per a pràctiques en empreses o institucions a l'estranger • 15,6 M€, l'any 2005 i 14,9 M€, l'any 2006 d'ajuda directa a la internacionalització

Observatori de mercats exteriors (OME)

L'Observatori de Mercats Exteriors del COPCA és una eina de seguiment de tendències sectorials, de mercat i tecnològiques que permetrà conèixer millor la realitat econòmica i l'evolució de l'entorn per a la correcta presa de decisions en el marc de la internacionalització. Actualment està promovent la realització d'un Projecte de recerca sobre innovació estratègica en els processos d'internacionalització per tal que l'empresa catalana afronti amb millors garanties d'èxit la seva sortida a l'exterior.

Anella internacional

Per tal de fer arribar la informació sobre els seus serveis al teixit empresarial català, el COPCA potencia el treball en xarxa a través de l'Anella Internacional, la plataforma de gestió i fòrum de debat que, mitjançant tecnologia web, es constitueix con un sistema d'intercanvi i gestió de coneixement entre els diferents agents de la internacionalització.

Facilitar mecanismes de finançament idonis

D'altra banda, un element clau de les polítiques de suport a la internacionalització han estat els diferents ajuts a les empreses. Les principals accions que s'han desenvolupat es mostren a continuació:

Propostes de Finançament en milers d'euros

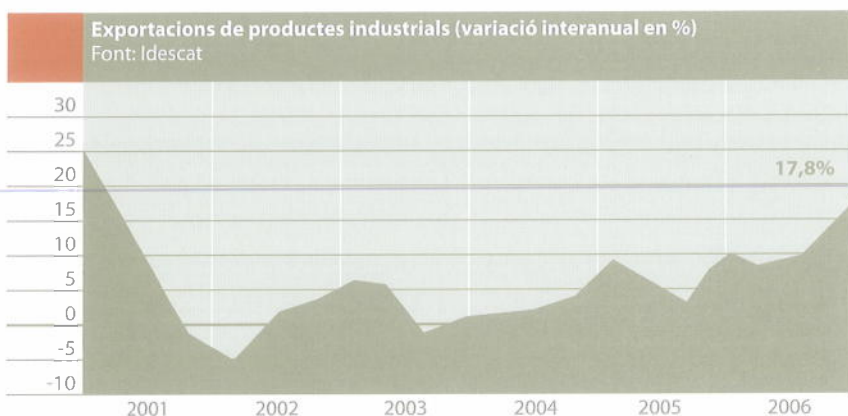
Font: COPCA i Departament d'Economia i Finances, Generalitat de Catalunya

	2004	2005	2006
Inici a l'Exportació	5.780	8.000	10.000
Internationalització de productes	245.000	251.309	266.666

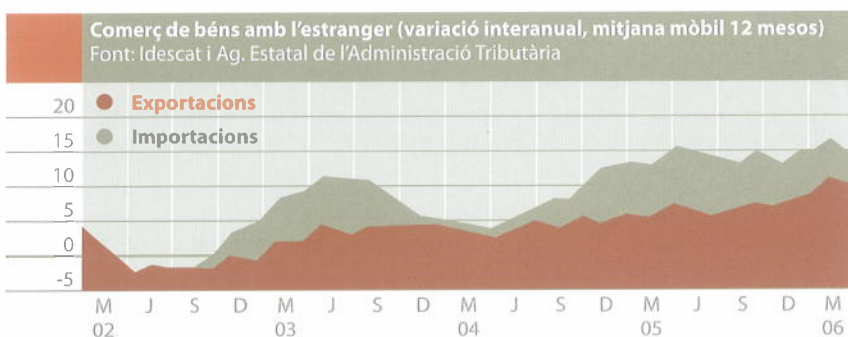
Altres accions destacades

D'altra banda, cal destacar que des de l'entrada en vigor de l'Acord Estratègic, s'ha creat un centre de promoció de negocis a Xangai; s'ha iniciat un programa de contractació pública internacional; i s'han creat noves plataformes empresarials a París, Varsòvia, Budapest i Praga.

Així, i gràcies en bona mesura a les actuacions realitzades pel Govern, en els darrers anys, a Catalunya, les exportacions, importacions i inversió directa a l'exterior han crescut a un ritme lleugerament superior al de països comparables al nostre.



El fort increment de les exportacions s'ha traduït en un augment del 9% d'aquestes en el primer trimestre del 2006 i un 13% fins l'abril



La taxa d'obertura de la nostra economia (que relaciona el pes d'exportacions més importacions amb el PIB) presenta una recuperació gradual i regular en els últims anys i sembla tornar a nivells anteriors:

Comerç exterior. Altres dades
Font: Departament d'Economia i Finances

Indicador	2002	2003	2004	2005
Taxa d'obertura (béns)	65,2%	62,9%	63,4%	64,4%
Pes exportacions béns sobre total estatal	27,97%	27,26%	26,84%	27,41%
Pes exportacions de béns de nivell tecnològic alt i mitjà alt	61,06%	61,08%	61,48%	62,88%

Balanç

Les actuacions realitzades per la Generalitat de Catalunya mostren un elevat grau de compliment dels compromisos contrets. De fet, totes les mesures que es van incloure en el seu moment en la part d'internacionalització de l'Acord Estratègic han estat ja impulsades i funcionen a ple rendiment.

Si a l'inici de la legislatura alguns auguraven un futur negre per a la nostra economia en el moment que es van donar certs processos de deslocalització, posteriorment s'ha vist que no només no ha estat així sinó que s'han concretat projectes d'inversió de primer nivell i de gran importància estratègica. Les empreses que s'han instal·lat a Catalunya han superat àmpliament les que s'han deslocalitzat.

De fet, avui podem dir que la nostra economia creix amb més força que en els últims cinc anys i bona part d'això s'explica per l'impuls exportador. A més, continuem sent la locomotora exportadora de l'Estat, atès que venem una tercera part dels productes que Espanya comercia amb l'estranger.

En conclusió, el Pla de Govern 2004-2007 en temes d'internacionalització s'està executant àmpliament i es pot considerar com un **objectiu assolit**.

2.1.2

Consolidar l'Euroregió Pirineus-Mediterrània, tot convertint Catalunya en el seu motor productiu

Punt de partida

Davant la realitat territorial i socioeconòmica que representa el conjunt de territoris que formen Catalunya, Aragó, les Illes Balears, Languedoc-Roussillon, i Midi-Pyrénées (13,2 milions d'habitants; 278 M€ de PIB; 0,5 M d'Universitaris), així com de les oportunitats que poden sorgir de la col·laboració entre aquestes regions, el Govern de la Generalitat ha volgut treballar en dues actuacions vinculades per tal d'impulsar la cooperació entre aquests territoris:

- 1 La **creació una Euroregió**, amb la finalitat que aquesta esdevingui un eix econòmic.
- 2 La motivació de **polítiques** que facilitin **el desenvolupament de l'Euroregió**.

En referència a la política exterior de Catalunya, l'acció duta a terme per l'anterior Govern es basava en un model de projecció reactiu a necessitats concretes del món empresarial i social català.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Creació de l'Euroregió

L'Euroregió Pirineus-Mediterrània va iniciar el seu camí el **29 d'octubre de 2004** amb la signatura al Palau de Pedralbes de la **Declaració Fundacional "L'Euroregió, un futur compartit"** per part dels presidents d'Aragó -Marcelino Iglesias-; les Illes Balears -Jaume Matas-; Catalunya -Pasqual Maragall-; Languedoc-Roussillon -Georges Frêche-; i Midi-Pyrénées -Martin Malvy-, amb la voluntat d'unir esforços per crear al nord-oest de la Mediterrània un pol de desenvolupament sostenible basat en la innovació i la inclusió social i territorial.

Actualment la presidència rotatòria l'ocupa actualment el president de Midi-Pyrénées, Martin Malvy, durant tot l'any 2006.

A partir de la formalització de l'Euroregió, es poden destacar les fites institucionals següents:

- La celebració de quatre reunions entre els Presidents de les cinc regions, així com la sèrie de declaracions institucionals relatives a projectes d'infraestructures i euroregió universitària i científica, detallades més endavant.
- La participació dels presidents de l'Euroregió en la primera videoconferència amb l'objectiu de tractar qüestions com ara la connexió França-Espanya a través del TGV; l'atorgament dels primers "labels" de l'Euroregió i

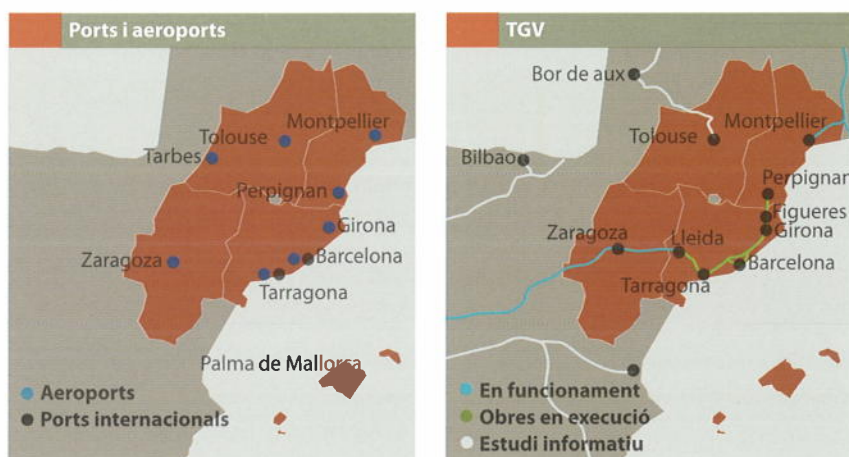
El 29 d'octubre es signa la Declaració Fundacional "L'Euroregió, un futur compartit" que formalitza la col·laboració entre les 5 regions

la posada en marxa de nous projectes. També van parlar sobre la situació del Primer Congrés de l'Euroregió, que tindrà lloc el juliol de l'any vinent a Toulouse.

Polítiques que desenvolupen l'Euroregió

Per tal d'impulsar l'Euroregió, els governs d'aquesta han treballat tant en la reclamació d'actuacions en matèria d'infraestructures necessàries pel creixement dels 5 territoris com en l'aplicació de polítiques comunes.

Pel que fa les actuacions en matèria de **garantir unes infraestructures de transport i connectivitat estratègiques**, es va fer una declaració comuna demanant als Governos Espanyol i Francès les actuacions necessàries per tal de solucionar els problemes actuals d'interconnexions d'una i altra banda dels Pirineus (alta velocitat i mercaderies).



En referència a l'**enfortiment de polítiques comunes** en diferents àmbits d'actuació, cal anomenar diferents projectes. Algunes d'aquestes accions comunes han estat:

- La creació de l'**EuroBioRegió**. Aquesta pretén establir, en el sector de la biomedicina i la biotecnologia per a la salut, aliances entre les àrees de Tolosa i Barcelona i facilitar les oportunitats que es produeixen tant a les Illes Balears com a l'Aragó i Llenguadoc-Rosselló.
- S'ha creat l'**Observatori Socioeconòmic de l'Euroregió** a partir de la col·laboració entre instituts d'estadística i altres serveis de les regions. Gràcies a l'Observatori s'estudiarà l'evolució dels indicadors socioeconòmics de l'Euroregió per analitzar-ne les fortaleses i les debilitats.
- El **Portal Cultura de l'Euroregió**, que té com a propòsit fer visible a Internet el conjunt de l'activitat cultural de tots els territoris que formen aquesta euroregió, tant pel que fa al públic cultural com als professionals del sector.
- La **Xarxa de Cambres de Comerç de l'Euroregió**. 40 cambres de comerç col·laboren en la promoció exterior, en potenciar el mercat interior de l'Euroregió i fomentar el traspàs d'experiències. La primera trobada va tenir lloc a Palma de Mallorca els dies 10 i 11 de novembre de 2005.

Una sèrie de projectes comuns enforteixen la cooperació entre els governs de l'Euroregió

També cal destacar una sèrie de projectes en fase de desenvolupament que s'indiquen a continuació:

- **L'Euroregió universitària i científica**, per fomentar la cooperació en temes de societat del coneixement i de la nova economia productiva.
- El futur **Centre de Recerca i Innovació en Turisme a les Illes Balears**, que promourà la innovació en l'empresariat turístic, vers a la competitivitat, el creixement econòmic i la sostenibilitat del sector.
- El projecte d'**Hospital Transfronterer de la Cerdanya**, que pretén dotar a les regions fronteres de la Cerdanya francesa (el Capcir) i catalana (la Cerdanya) d'una atenció sanitària propera als més de 30.000 habitants autòctons i a les més de 100.000 persones que hi resideixen durant períodes turístics.

L'Hospital Transfronterer atendrà a més de 100.000 persones de les regions de la Cerdanya francesa i catalana

Balanç

La pròpia **creació de L'Euroregió** és la **fitxa més rellevant** del projecte previst pel Govern. Aquesta constitueix una iniciativa que motiva, un projecte amb solidesa en la seva definició i amb un potencial demogràfic i econòmic molt destacat, com demostren les variables socioeconòmiques del conjunt de l'Euroregió, i sobretot es tradueix en un lideratge de l'Euroregió dins el seu àmbit d'actuació geoestratègica, bàsicament, el Sud d'Europa i la Mediterrània.

A més, l'Euroregió representa **un nou model en la política exterior catalana**, basat en la figura de la Generalitat de Catalunya com a motor d'impuls de les relacions exteriors dels interessos del nostre país.

No obstant aquests potencials, cal senyalar que diferents factors poden endarrerir el desenvolupament d'aquesta macroregió.

Així, la dificultat de poder decidir sobre algunes de les competències relatives a les infraestructures fan que l'impuls d'aquestes es tradueixi bàsicament en un conjunt de bones intencions.

D'altra part, la voluntat política també és un factor de pes en el ritme de consolidació d'aquesta regió. Així, la implicació en el projecte dels diferents territoris ha estat desigual en el temps, tot i que Catalunya sempre ha exercit de motor per tirar endavant aquesta Euroregió.

Ara bé, tenint en compte aquestes dificultats, sovint relacionades amb variables exògenes a l'Acció de Govern, si se segueixen impulsant projectes interregionals que fomentin economies d'escala i una diferenciació competitiva, **l'Euroregió podrà esdevenir un model d'intercanvi regional aplicable a altres zones de la Unió Europea**, per tant es pot concloure que pel que fa a aquest apartat del Pla de Govern ens trobem amb un **objectiu en vies d'assolir-se**.

2.2.1

Potenciar la creació d'ocupació i millorar-ne la qualitat

Punt de partida

Amb l'**objectiu bàsic** d'assolir la **plena ocupació**, amb el màxim grau d'estabilitat i de qualitat, el Govern ha dedicat esforços a ajudar els col·lectius més desfavorits i garantir un mercat laboral de qualitat. Les actuacions s'han concretat en dues línies d'actuació:

- 1 **La implantació de polítiques actives de suport a l'ocupació**, com a mecanismes de reinserció en el mercat laboral dels grups de població més fràgils.
- 2 **La millora de les condicions de treball** per a tots els col·lectius de treballadors.

S'han assolit els objectius fixats per la Unió Europea per al 2010 en taxes d'ocupació, tant per al conjunt de la població com per a les dones.

La taxa d'atur és actualment més baixa que a la resta de l'Estat (2,1 punts menys) i que a Europa (2 punts menys)

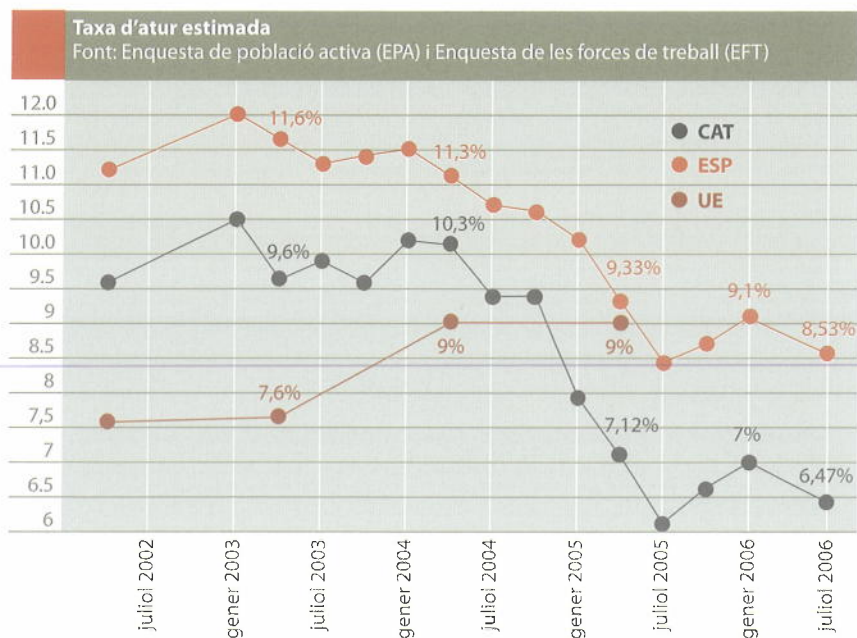
Desenvolupament de l'Acció del Govern

Assoliment de la plena ocupació

Arribar a nivells de plena ocupació efectiva és un objectiu estratègic que cal plantejar a mig i llarg termini, però els resultats actuals de l'ocupació catalana són molt positius, i a continuació destaquen els més rellevants:

- Una **taxa d'ocupació del 70,8%**, un nivell lleugerament superior a l'**objectiu fixat per la Unió Europea per 2010** (70%). Aquest nivell representa que 7 de cada 10 persones en edat de treballar, entre els 16 i els 64 anys, estan ocupades.
- En el cas de les **dones**, la taxa arriba al **60,5%**, també per sobre de l'objectiu europeu per a 2010.
- Des de finals del 2003, a Catalunya **s'han creat 304.700 llocs de treball**, que representen una mitjana de més de 400 per dia. Pel que fa a les dones, el creixement ha estat de 166.000 llocs de treball, un **increment superior al 13% en poc més de 2 anys**.
- Pel que fa a l'**ocupació industrial**, aquesta **ha augmentat** entre el quart trimestre **2003** (765.300 treballadors) i el primer trimestre **2006** (792.900), reflectint l'estabilitat de l'ocupació industrial malgrat els processos d'ajust i deslocalitzacions d'activitat industrial cap a altres països amb condicions laborals més desfavorables i costos salarials inferiors.
- La **taxa de temporalitat a Catalunya és actualment del 25,6%**, gairebé 10 punts percentuals per sota de la mitjana espanyola, però encara a certa distància de la mitjana europea (que se situa al voltant del 15%).

- Així mateix, pel que fa a l'atur, malgrat l'habitual repunt durant els primers mesos de l'any, **es manté en nivells (6,5%) notablement inferiors a la mitjana espanyola (8,5%) i que a la Unió Europea (9%).**



Implantació de polítiques actives de suport a l'ocupació

Per tal d'assolir la plena ocupació cal treballar amb col·lectius específics. És per això que s'ha dissenyat el **Pla integral de polítiques actives d'ocupació** i la **reforma del Servei d'Ocupació de Catalunya**.

Pel que fa al **Pla integral de polítiques actives d'ocupació**, destaca la **inversió de més de 150 M€** per al seu desenvolupament. D'aquesta inversió cal destacar les fites següents, com a més rellevants:

- La destinació per part del Servei d'Ocupació de Catalunya de **5,2 M€ per al desenvolupament de projectes de nous jaciments d'ocupació per al 2005-2006**.
- **La creació de 4 centres integrals de formació professional**, amb col·laboració interdepartamental entre Treball i Indústria i Educació, detallada en la fitxa annexa.
- **La constitució dels 2 primers Consorcis que acostaran les polítiques d'ocupació a la realitat socioeconòmica del territori**. Els consorcis integren administracions i agents socials en les polítiques d'inserció laboral al Vallès Occidental i l'Hospitalet de Llobregat. Podrà beneficiar-se de l'acció dels consorcis en total una població que suma 1.068.512 persones. Aquests dos consorcis pretenen doncs adaptar al màxim les polítiques ocupacionals a l'entorn on s'han de desenvolupar, cercant la màxima eficiència en la inserció laboral, així com la professionalitat i la competitivitat empresarial. En aquesta línia el Govern té la previsió d'implantar fins a 6 consorcis més abans del final d'aquesta legislatura.

Pla integral de polítiques actives, amb una dotació de 150 M€ per garantir la reinserció laboral de grups de població més fràgils

S'ha creat un nou model de servei d'ocupació, basat en l'atenció personalitzada arreu del territori, que en poc temps ha demostrat la seva capacitat funcional

La **Reforma del Servei d'Ocupació de Catalunya**, es va iniciar mitjançant la **supressió** definitiva, a principis de l'any 2004, del **Servei Català de Col·locació** (SCC) i l'impuls i desenvolupament del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC). Aquesta es tradueix en:

- Un **nou model modernitzat de servei d'ocupació**, especialitzat en la intermediació i potenciant l'**atenció personalitzada arreu del territori**.
- La **descentralització dels serveis centrals** i territorials del SOC cap a les oficines de treball (OTG) i s'ha millorat 52 oficines del SOC.

Millorar de les condicions de treball

En referència a la **millora de les condicions de treball**, s'ha treballat per garantir l'aplicació d'aquestes en el món empresarial des de les accions següents:

El govern ha revisat més de 40.000 contractes laborals per garantir unes condicions contractuals correctes

- La **revisió de més de 40.000 contractes**, dels quals **6.000 s'han convertit en indefinits**.
- S'han posat les bases d'un **nou marc català de relacions laborals**, que es reflecteix en la **Llei de creació del Consell de Relacions Laborals de Catalunya**.

Val a dir que, en referència a fomentar la cultura de condicions laborals de qualitat, manca impulsar un major desenvolupament dels incentius que permetin a les empreses fer els canvis culturals imprescindibles. Tot i així, la Inspecció de Treball vetlla contínuament perquè totes les relacions laborals estiguin estrictament ajustades a la legalitat.

Balanç

Catalunya ha complert el 2005 els objectius d'ocupació previstos per al 2010 a l'agenda de Lisboa, que fixaven la taxa d'ocupació en un 70%. Així doncs, malgrat la gran dificultat d'assolir la plena ocupació, sí que s'ha arribat a xifres molt positives, atès que cinc anys abans de la data fixada Catalunya ja compleix la taxa d'ocupació demanada per la Unió Europea, i se situa com una de les regions més avançades d'Europa.

Els altres objectius fixats per la legislatura s'han anat desenvolupant de forma constant: el **Pla integral de polítiques actives s'ha implementat amb millores molt importants pel que fa a la gestió i l'eficiència en l'assignació dels fons; s'ha incentivat l'anàlisi de la situació de col·lectius específics, i s'han posat les bases del nou model de Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)** entre altres actuacions.

En la línia dels projectes desenvolupats, cal seguir potenciant el SOC com a eina de recursos principal per a les persones aturades, i continuar motivant al teixit empresarial per tal que garanteixi una millora de les condicions laborals dels seus treballadors.

Per tot plegat, s'estima que aquest és un **objectiu en vies d'assolir-se**, en el qual s'ha avançat notablement, però que cal continuar-hi incidint.

Les noves polítiques

Els Centres Integrals de Formació Professional

En un exemple de col·laboració entre departaments, Educació i Treball i Indústria s'han creat els centres integrals de formació professional, que són una nova figura de centres, específica de Catalunya. Aquests centres neixen com a conseqüència del desenvolupament dels compromisos del Govern de la Generalitat en l'àmbit de l'ocupació i el treball, que preveu la realització d'un pla integral de formació professional a Catalunya que coordini els tres subsistemes (formació professional inicial, formació professional ocupacional i formació professional contínua) i l'experiència laboral, per tal de respondre de manera més adequada a les necessitats de les empreses i dels territoris.

Objectius:

- Donar resposta a les necessitats formatives de caràcter sectorial i territorial.
- Contribuir a la millora de la competitivitat dels sectors afectats.
- Optimitzar l'eficiència dels recursos disponibles en matèria de formació.
- Complementar els dispositius existents.

La Generalitat ha establert un procés de selecció de centres que vulguin gaudir de la condició de centres d'oferta integrada, sobre la base dels requisits següents:

- Disposar de sistemes de gestió de la qualitat i millora contínua
- Estar en disposició d'acreditar competències en les famílies professionals que integren

Una novetat que cal esmentar d'aquests centres és el desenvolupament del model de funcionament participat per les entitats i les institucions més representatives de cada sector; és a dir, l'Administració educativa (Departament d'Educació) i laboral (Departament de Treball i Indústria, Servei d'Ocupació de Catalunya), Administració local, consells comarcals, i entitats patronals, sindicals i empreses molt representatives dels sectors.

Dels 12 centres integrals previstos en el Pla de Govern, se n'han creat 4:

Centres integrals de formació professional

Font: Departament d'Educació i Universitats

Nom del centre	Àmbits d'actuació
CIFO de Sant Feliu de Llobregat	Automoció
CIFO de Tarragona	Química
Centre integral Lacetània (Manresa)	Electricitat, Electrònica, Automoció, Obra Civil i Mecànica
Centre integral Garrotxa (Olot)	Electricitat, Electrònica, Mecànica, Obra civil, Tèxtil, Agrari, Sanitari

2.2.2

Reduir la sinistralitat laboral

Punt de partida

Per tal de garantir una ocupació de qualitat, cal que aquesta vagi acompanyada d'una baixa sinistralitat. És per això que el Govern, dins la política laboral ha tingut com a objectiu clau **reduir la sinistralitat laboral**. Per tal d'acomplir aquest objectiu, es va decidir desenvolupar tres línies d'actuació concretes:

- 1 **Fomentar la formació per promoure la cultura de la seguretat i la salut en el treball**, per tal de conscienciar la societat i inculcar com a valor en el seu si la necessitat de prevenir al màxim els riscos laborals en el treball.
- 2 **Incrementar les mesures i els mitjans d'inspecció i control**.
- 3 **Assolir la delegació i el traspàs per part de l'Estat de les competències en matèria d'inspecció laboral**, incloent-hi el Cos d'inspectors.

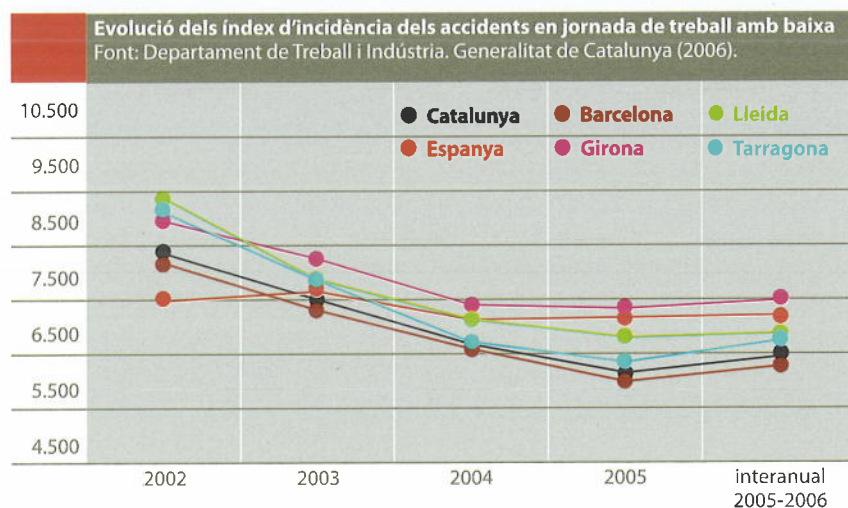
Desenvolupament de l'Acció del Govern

Reduir la sinistralitat laboral

En referència a la **reducció de la sinistralitat laboral**, cal assenyalar les fites següents:

La sinistralitat laboral era de 5.949 accidents per cada 100.000 treballadors i any a finals del 2005, el seu valor mínim des de l'any 2000.

- L'any **2005** s'arriba al **valor mínim de l'índex de sinistralitat** des de l'any 2000 (de 8.296 accidents per cada 100.000 treballadors/es l'any 2000, a 5.949 el 2005, una **reducció del 28,2%**). Actualment, en el primer trimestre 2006, aquest índex es troba en 6.168 accidents, a causa dels accidents lleus.



Sinistralitat laboral a Catalunya (juny 2005 - maig 2006)
 Font: Departament de Treball i Indústria, i Ministeri de Treball i Afers Socials

	total	lleus	greus	mortals
Barcelona	120.265	119.280	906	79
Girona	16.750	16.597	141	12
Lleida	8.544	8.424	110	10
Tarragona	15.078	14.907	151	20
Catalunya	160.637	159.208	1.308	121
Espanya abril 2005 - març 2006	934.048	923.544	9.519	985

- Pel que fa als **accidents mortals**, aquests també han tingut una tendència de disminució al llarg dels darrers anys, i s'han situat en un índex de 3,97 accidents l'any 2005, amb una **reducció de prop del 25% des de l'any 2003**.

Índex d'incidència ⁽¹⁾ d'accidents mortals
 Font: Departament de Treball i Indústria, Generalitat de Catalunya (2006)

	2002	2003	2004	2005	Interanual 2005-2006
total	7,93	6,28	6,05	3,97	4,66
agricultura (*)	32,75	0,00	47,41	24,78	23,78
indústria	7,22	6,43	5,83	4,14	4,52
construcció	23,20	18,29	20,34	13,56	14,27
serveis	5,91	4,57	3,86	2,40	3,16

(1) Índex d'incidència = nombre d'accidents per cada 100.000 afiliats a la Seguretat Social (Règim General i Règim Especial de la Mineria del Carbó)

(*) Els índexs del sector agrícola estan sobrevalorats atès que el règim d'afiliació majoritari és el Règim Especial Agrari, que no s'inclou en el denominador dels càlculs

Evolució de l'índex d'incidència d'accidents mortals
 Font: Departament de Treball i Indústria, Generalitat de Catalunya (2006)



Fomentar la formació per promoure la cultura de la seguretat i la salut en el treball

Sobre aquesta línia de treball es posen en marxa diferents iniciatives per conscienciar la població. A continuació destaquem les més rellevants:

- Campanya publicitària **"A la feina, cap risc"**, mitjançant la difusió en els mitjans de comunicació i merxandatge divers en diferents onades al llarg dels anys 2004, 2005 i 2006.
- Aprovació d'un **Decàleg d'actuacions de prevenció de riscos laborals** que pretén conscienciar i implicar la societat, i que inclou entre altres mesures, un Registre de delegats de prevenció de riscos laborals i un manual d'avaluació integral de riscos laborals.
- Des del 2004, **més de 10.000 alumnes** han rebut **formació en matèria de prevenció de riscos laborals**.
- **Enviament de 5.000 comunicacions a les empreses catalanes que pateixen més accidents laborals** perquè compleixin la llei de prevenció de riscos.

Creació de diferents materials de sensibilització per a tots els públics.

Aprovació del Pla per a la prevenció de riscos laborals 2005-2008 amb una inversió de 68 M€.

Incrementar les mesures i mitjans d'inspecció i control

Pel que fa a la pròpia activitat d'inspecció, la Inspecció de Treball i Seguretat Social, depèn orgànicament de l'Administració general de l'Estat (AGE), i funcionalment de l'AGE o de la de la Generalitat de Catalunya segons la matèria de què es tracti. Tenint en compte aquesta realitat, les actuacions més rellevants han estat les següents:

- **Aprovació del Pla de Govern per a la prevenció de riscos laborals (2005-2008) amb una dotació de 68 milions d'euros.** Es dona així compliment a una de les propostes prioritàries de l'*Acord Estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana*. L'objectiu és la reducció del nombre i la gravetat dels danys a la salut que es produeixen a la feina i la millora contínua de les condicions de seguretat i salut en el treball.
- **Habilitació de 50 tècnics** del Departament de Treball i Indústria que faran a partir del maig 2006 tasques de **vigilància i control** en matèria de salut i seguretat laboral.
- **Conveni amb la Fiscalia** per potenciar els mecanismes de coordinació i cooperació entre institucions amb competències en seguretat i salut laboral.
- Durant l'any 2005 s'ha realitzat una **campanya específica de control per part del Departament de Treball i Indústria sobre 815 empreses amb elevada sinistralitat** al llarg de tot el territori. Els resultats han estat positius, atès que l'índex d'incidència d'accidents laborals d'aquestes empreses ha passat de 130,61 (28.325 treballadors accidentats) el 2004 a 103,40 (23.043 treballadors accidentats) el 2005, **un 21% menys, ja que han disminuït de 170 a 123 els accidents greus i de 16 a 5 els accidents mortals.**

Balanç

S'ha aconseguit l'objectiu de reduir notablement els nivells de sinistralitat, i situar-los per sota de la mitjana espanyola. Tot i així, aquest és un aspecte en el qual cal que ni els empresaris, ni els treballadors, ni l'Administració, cadascun en el seu grau de responsabilitat, baixin la guàrdia en cap moment.

La feina feta en matèria de sensibilització ha estat molt positiva, ja que ha permès l'accés de la cultura de la protecció laboral a la majoria de la població catalana.

Pel que fa a la pròpia inspecció de la sinistralitat, s'han dut a terme actuacions encaminades a millorar-la, i es podran continuar realitzant avenços importants gràcies a la transferència de la Inspecció de Treball que recull el nou Estatut de Catalunya

Per tant, en la mesura de les possibilitats d'actuació que disposa el Govern en matèria de sinistralitat laboral, es pot considerar que és un **objectiu Assolit** en el qual s'han aconseguit avenços molt importants al llarg de la legislatura.

2.2.3

Avançar cap a un marc català de relacions laborals

Punt de partida

En política laboral, el Govern de la Generalitat de Catalunya ha treballat per assolir importants creixements del nivell d'ocupació, garantint igualment millores en la qualitat i les condicions de treball. Entre altres eixos que incideixen en la qualitat de l'ocupació (vegeu apartats 2.2.1 i 2.2.2), les relacions laborals tenen un ascendent important per garantir unes condicions laborals idònies. Per això el Govern ha treballat per potenciar l'establiment d'un marc de relacions laborals català, que permeti una millor adequació a les especificitats i les necessitats del nostre país. Les principals propostes desenvolupades han estat:

- 1 Impulsar un **marc de negociació col·lectiva** a Catalunya que constitueixi l'instrument prioritari de regulació de condicions laborals.
- 2 Consolidar l'actuació del **Tribunal Laboral de Catalunya** i promoure'n la descentralització.
- 3 **Divulgar els convenis col·lectius i pactes vigents a Catalunya**, mitjançant l'accés universal a aquesta informació a través de les noves tecnologies.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Impulsar un marc de negociació col·lectiva

En aquest àmbit, les actuacions del Govern han estat les següents:

- **Aprovació de la Llei 7/2005, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC)**, a iniciativa del Govern, per tal de garantir la **independència d'aquest organisme** i reforçar la seva funció assessora. La **Llei suprimeix els representants de les administracions** en els òrgans de la institució.
- **Aprovació del projecte de llei de creació del Consell de Relacions Laborals de Catalunya**, un òrgan **de participació institucional i de diàleg i concertació social en matèria de relacions laborals**, tal com es va recollir en l'Acord estratègic per a la internacionalització. Les seves funcions seran principalment de diàleg i participació institucional entre organitzacions sindicals, empreses i Administració.
- Creació del **Consell de Relacions Laborals**, de la **Comissió de Convenis Col·lectius de Catalunya**, amb l'objectiu general d'impulsar, **orientar i millorar l'estructura i els continguts de la negociació col·lectiva**. D'aquesta manera Catalunya serà la **primera Comunitat Autònoma** a

Gràcies a la Llei 7/2005, el CTESC esdevé un òrgan totalment independent

Catalunya serà la primera Comunitat Autònoma a tenir una Comissió de Convenis Col·lectius

disposar d'aquesta comissió especialitzada, així com les d'igualtat i no-discriminació i la d'inspecció de treball. El **pressupost previst** per aquest òrgan, inclòs al pressupost del 2006, és d'**1M€** (400.000 € per al Consell Català de Relacions Laborals i 600.000 € per a la Comissió de Convenis Col·lectius).

Consolidar l'actuació del Tribunal Laboral de Catalunya i promoure'n la descentralització.

Sobre aquest assumpte, l'acció del Govern ha estat la següent:

- **Descentralització de la primera seu del Tribunal Laboral de Catalunya a Lleida**, i inauguració de la nova seu a Barcelona.
- Millora del seu sistema de finançament, racionalitzant els pagaments i ajustant-los a les necessitats de l'òrgan (pagaments de la subvenció en dues úniques bestretes).
- El Tribunal ha actuat **des de la seva creació al 1992, en 6.182 procediments de solució de conflictes laborals**, que han afectat 125.240 empreses i un total d'1.800.810 treballadors i treballadores. **Durant el 2005 s'han fet 786 procediments (conciliacions o arbitratges), gairebé un 40% més que al 2002 (570).**

La pàgina web on es poden consultar 1.800 convenis de Catalunya ha rebut 388.149 visites des de la seva creació

Divulgar els convenis col·lectius i pactes vigents a Catalunya, mitjançant l'accés universal a aquesta informació a través de les noves tecnologies.

Aquesta actuació s'ha dut a través d'una pàgina web específica que permet consultar 1.800 convenis, millorant la divulgació d'informació en aquesta matèria així com facilitant-ne l'accés públic a empreses i ciutadans. Des de la seva creació aquest portal d'Internet ha rebut **388.149 visites**.

Adaptació de les empreses a realitats laborals

A més dels acords establerts en el Pacte de Govern, aquest ha treballat també perquè les empreses actualitzin la seva política de relacions laborals, concretament, mitjançant les accions següents:

Catalunya és l'única Comunitat Autònoma on s'exigeix un Pla Social a totes les empreses que presentin un Expedient de Regulació d'Ocupació

- El Departament de Benestar i Família ha iniciat l'elaboració d'un **Pla Estratègic per la conciliació de la vida laboral i familiar** que ha coincidit també amb l'inici d'una campanya de sensibilització per al repartiment paritari de les tasques a la llar. El Pla vol comptar amb la col·laboració de tots els agents socials.
- **Obligació de presentar un Pla Social en el moment de sol·licitar un Expedient de Regulació d'Ocupació**, com a requisit imprescindible per iniciar la seva tramitació. Amb aquesta mesura, d'aplicació a empreses de 50 o més treballadors, **Catalunya és el primer lloc d'Espanya on s'aplica aquest aspecte de l'Estatut dels treballadors**, d'acord amb una directiva europea de 1998 sobre acomiadaments col·lectius, i s'incentiva la responsabilitat social de les empreses. A més, el Govern exigeix que les empreses de més de 50 treballadors **incorporin el 2% de persones discapacitades** a les seves plantilles si volen accedir als ajuts públics. En les **convocatòries d'ajuts** s'han introduït altres **criteris socials**, que fan referència a la **igualtat de gènere** i a la **no-adjudicació** d'ajuts a empreses amb sancions molt greus en matèria de seguretat i salut en el treball.

La creació del Consell de Relacions Laborals de Catalunya respondrà a la doble necessitat de facilitar i racionalitzar el diàleg social, d'una banda, i donar cobertura amb caràcter estable a la participació institucional dels agents socials de l'altre. Per tant, fomentarà i facilitarà la cooperació i el diàleg permanent entre les organitzacions sindicals i empresarials i entre aquestes i l'Administració. També impulsarà la millora i la racionalització de la negociació col·lectiva de Catalunya. Amb l'aprovaçió de la llei, que actualment es troba en el tràmit parlamentari, aquest objectiu quedarà completament assolit.

Pel que fa a la resta d'objectius, és a dir, consolidar l'actuació del Tribunal Laboral de Catalunya, la divulgació de convenis col·lectius i la promoció de l'adaptació de la política laboral de les empreses a unes condicions laborals favorables també han estat assolits, amb la qual cosa es pot concloure que l'acció de Govern en matèria de relacions laborals ha estat **d'objectiu assolit**.

Per tant, es pot entendre que amb la sèrie de mesures aplicades en matèria relacions laborals, el Govern ha donat un pas més per tal de garantir un mercat de treball de qualitat en el nostre país.

2.2.4

Potenciar l'autoocupació i l'economia social

Punt de partida

L'elevada varietat de models d'autoocupació individual o d'economia cooperativa i social que existeixen a Catalunya és un factor de competitivitat que cal reforçar. Aquests col·lectius són insubstituïbles en la generació d'iniciatives creadores d'ocupació i riquesa, a més de dotar de flexibilitat el sistema productiu, de facilitar noves formes d'organització del treball i d'impulsar la mobilitat social.

El Govern ha volgut portar a terme una **política de suport tant als treballadors autònoms com a l'economia social** per tal que puguin transformar la seva capacitat emprenedora en empreses competitives. Per tal d'actuar en aquest àmbit s'han impulsat dues línies d'actuació:

- 1 **Impulsar la millora de la regulació jurídica** que reconegui la situació real de l'autònom
- 2 **Fomentar l'autoocupació i l'economia social**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Impulsar la millora de la regulació jurídica de l'autònom

Com que Catalunya no disposa de competències sobre la regulació jurídica dels autònoms, l'actuació del Govern ha estat bàsicament de donar suport i fer seguiment de la feina que està duent a terme el Ministeri de Treball i Assumptes Socials (MTAS) en l'elaboració de l'Estatut del treballador autònom.

Fomentar l'autoocupació i l'economia social

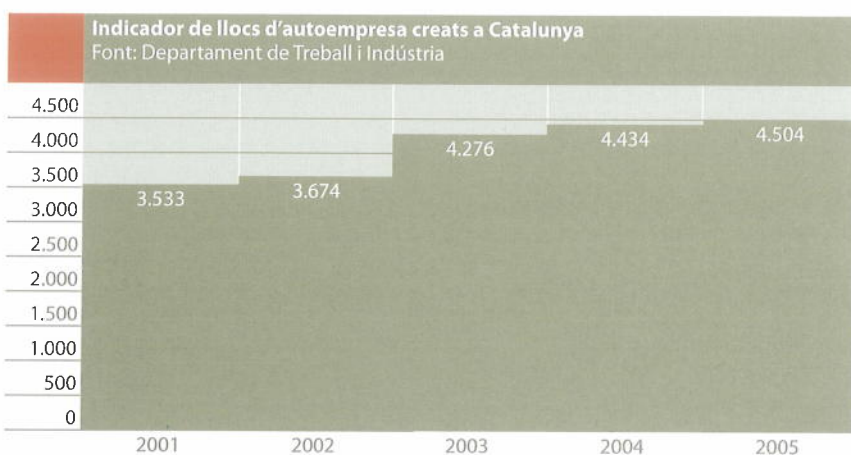
En el transcurs d'aquesta legislatura s'han dut a terme les actuacions següents:

- Posada en funcionament del **registre d'empreses d'inserció**, que permetrà centralitzar totes les empreses que participen en la inserció laboral de les persones.
- **Convocatòria d'ajudes del Programa Gènesi**, per analitzar la viabilitat empresarial de projectes empresarials que es realitzin a Catalunya, i **convocatòria de les subvencions per al foment de l'ocupació i la millora de la competitivitat de les cooperatives i societats laborals** per un import global superior als 3 M€.
- **Ajuts i subvencions per al foment de l'economia social i l'autoocupació, amb 2,8 M€.**

- **Programes específics de suport de cooperatives i societats anònimes laborals, amb 1,7 M€ destinats.**
- Els ajuts per a la creació d'empreses **sumen enguany un total d'1,6 M€.** Aquests fons són destinats per finançar arreu de Catalunya una xarxa de 330 entitats amb 850 tècnics que donen suport al Servei de Creació d'Empresa i assessoren els ciutadans interessats.
- **Ajuts al foment de l'economia cooperativa** per a l'any 2006, per un **import total de 4,5 M€** per potenciar aquesta forma d'organització empresarial.

Els ajuts per a la creació d'empreses sumen enguany un total d'1,6 M€
Una xarxa de 330 entitats donen assessorament a futurs empresaris

L'activitat duta a terme en matèria de promoció en l'autoocupació ha ajudat a consolidar el creixement d'aquest sector en el nostre país, com es pot veure en la taula adjunta, on s'incrementa en més d'un 28% el nombre de llocs de treball creats per l'autoempresa entre l'any 2001 i l'any 2005.



Cal ressaltar que entre el 2004 i el 2005 **s'han creat** a través del Servei de Creació d'Empreses i la seva xarxa d'entitats col·laboradores **4.655 noves microempreses i 8.938 llocs de treball**. La taxa de supervivència de les companyies –pervivència al cap de 5 anys de la seva fundació- obertes a través del Servei de Creació d'Empreses és del 68%, notablement superior a les companyies creades sense suport públic.

Creació de 4.655 noves micro-empreses i 8.938 llocs de treball



Balanç

Observant les actuacions realitzades, es troba necessari impulsar en un futur una política de promoció de banca ètica, que ajudaria a completar les iniciatives encetades per tal d'enfortir l'economia social.

D'altra banda, encara que s'han fet esforços per donar suport a l'autoocupació, la limitació de competències en matèria de treballadors autònoms sotmet l'acció del Govern a unes restriccions elevades.

És per això que en conjunt, encara que les actuacions dutes a terme han estat molt positives tant per l'economia social com pel sector de l'autoocupació, cal valorar l'acció del Govern com un **objectiu pendent d'assolir-se**.

2.3.1

Augmentar la competitivitat de les empreses catalanes

Punt de partida

Catalunya ha estat i és un motor important per a l'economia espanyola i una potència industrial a Europa. Aquesta posició ha de mantenir-se, perquè una economia forta permet el desenvolupament del país, i és el primer pas per garantir un major i millor benestar als seus ciutadans. El Govern, conscient de la importància de mantenir un teixit empresarial competitiu, i conscient del seu paper com a promotor d'iniciatives i garant del correcte funcionament del mercat (així com d'impulsor de propostes transversals), va decidir contribuir a la millora de la competitivitat de les empreses catalanes.

Aquesta voluntat per part del Govern es concentra en el compliment dels objectius fixats a nivell europeu en la Cimera de Lisboa de l'any 2000 i la seva posterior revisió i renovació. Els compromisos de la Cimera de Lisboa al nostre país es tradueixen en: convertir Catalunya en una economia més dinàmica i competitiva, basada en el coneixement, capaç de créixer econòmicament de manera sostenible i generar més i millors llocs de treball, i amb major cohesió social.

El Govern va tenir clar que aquests compromisos eren inaccessibles si no hi havia una **complicitat i una implicació de tots els agents socials**: organitzacions empresarials, els principals sindicats, i el mateix Govern.

A més, el Govern ha volgut potenciar **estratègies sectorials**, en les quals participen igualment sindicats, organitzacions empresarials i Administració, per donar suport a les activitats econòmiques més altament exposades a la competència internacional i al procés de globalització.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Catalunya havia estat tradicionalment el motor de l'economia espanyola però havíem perdut embranzida front d'altres pols de creixement. En el moment que podem mirar amb un mínim de perspectiva l'acció de govern ens adonem de la transformació que en molts aspectes ha experimentat aquest país. El creixement de la nostra economia és sòlid. L'any 2005, i el que portem de 2006, estem registrant els increments de PIB més alts dels darrers cinc anys. El nostre PIB per càpita se situa ja en el 108% de l'UE-15.

% variació interanual	Principals Dades Macroeconòmiques				
	Font: Departament d'Economia i Finances. Generalitat de Catalunya. Elaboració Pròpia (2006).				
	2002	2003	2004	2005	I-T06
PIB	2,5	2,9	3,1	3,3	3,6
IPI	1,2	-0,1	1,4	-2,6	3,8
Exportacions	1,6	1	4,4	7,1	17,6
Importacions	2,8	4,7	11,5	12,5	23,2
IPC	3,7	3,5	3,5	3,9	4,1

L'evolució actual de la nostra economia és molt positiva. Tenim un creixement sostingut del nostre PIB molt superior als nivells mitjans europeus. El nostre sector exterior es consolida novament, i manté nivells de creixement en clara recuperació. La taxa d'atur ha assolit mínims històrics, i la taxa d'ocupació ja ha superat clarament l'objectiu marcat a la Cimera de Lisboa 2000 (vegeu apartat 2.2.1)

Però tots aquests estímuls positius han de servir per esperonar el canvi real del nostre model productiu. Les noves regles de competència establertes per l'actual entorn econòmic i el desenvolupament de les economies emergents fan que l'Acord estratègic i la seva correcta execució siguin una de les prioritats bàsiques del Govern.

Per tal d'afrontar els reptes esmentats anteriorment, i incidir en el canvi necessari, el Govern s'ha dotat de dos instruments essencials. Per una banda, el nou model de finançament autonòmic del nou Estatut, que ha de permetre obtenir més recursos per poder obtenir màxima eficàcia de les polítiques públiques (vegeu apartat 1.5). I per l'altra, **l'Acord Estratègic per a la internacionalització, de la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana**, ja en ple funcionament.

L'Acord Estratègic, una nova filosofia d'actuació del Govern mitjançant un pacte consensuat amb els agents econòmics del país.

L'acord Estratègic

L'any 2004 es va fer la declaració de les bases de l'Acord i es van constituir el Consell d'Experts i les vuit comissions de treball formades per representants de les parts signants i diferents assessors.

El febrer del 2005 es va signar l'Acord entre el Govern i les organitzacions sindicals i empresarials més representatives (CCOO, UGT, Foment, Pimec, Fepime).

L'objectiu prioritari és augmentar la competitivitat mitjançant la millora de la productivitat de l'economia catalana. L'Acord s'estructura en 8 línies de treball i conté **86 mesures** amb un **pressupost aproximat de 3.000 M€ fins al 2007**.

A primers del mes d'abril es va constituir la Comissió de Seguiment de l'Acord amb la funció de vetllar pel compliment de les mesures consensuades per totes les parts i d'incorporar i desenvolupar noves propostes a l'Acord. (Per conèixer més a fons l'Acord i el seu estat actual vegeu fitxa annexa)

Més de 105 M€ destinats a la millora tecnològica i incorporació de coneixement al teixit industrial, mitjançant ajuts a projectes d'R+D+i.

Suport a la Innovació

El Govern ha destinat **34,5 M€ al finançament de projectes d'R+D+i empresarials l'any 2006**, per tal d'afavorir la millora tecnològica i la incorporació del coneixement al teixit industrial de Catalunya. Aquesta nova convocatòria d'ajuts se suma a les ja atorgades durant **els dos anys anteriors, per un import de gairebé 71 M€ adreçats a 1.111 projectes**. Durant el 2004-2006 s'han multiplicat per 5 les ajudes a empreses respecte al període 2000-2003.

Aquest concepte és un dels elements centrals de la política industrial per tal de millorar la competitivitat i la productivitat de les empreses catalanes.

Estratègies Sectorials

A més, s'han posat en marxa estratègies sectorials per impulsar mesures que afavoreixin la transformació industrial de determinats sectors altament exposats a la competència internacional.

El **Pla del Tèxtil 2005**, s'ha dotat amb **10,5 M€** l'any 2005 per impulsar la transformació del sector tèxtil català. Les principals línies del Pla incideixen en la millora de la competitivitat de l'empresa, els recursos humans i el territori. S'han convocat ajuts per a la formació dels treballadors d'empreses del sector tèxtil i de la confecció a Catalunya, afectats per expedients de suspensió de contractes, amb una despesa de 700.000 €.

L'**Observatori de Prospectiva Industrial**, recollit a l'Acord Estratègic per a la internacionalització de l'economia catalana, té per finalitat conèixer la problemàtica dels diferents sectors catalans, preveure'n l'evolució i suggerir el disseny de futures línies d'actuació.

Polítiques de suport i foment empresarial

L'any 2005, el pressupost mostra un **increment d'un 34%** respecte a l'any 2004 de **despesa destinada a la millora de la competitivitat** de la indústria catalana. De tots els programes, destaquen en importància pressupostària els de foment de la inversió, la recerca, desenvolupament i innovació industrial (28,9 M€) i els d'innovació i transferència tecnològica del CIDEM (5,6 M€).

En l'àmbit del **finançament empresarial**, la **creació de nous instruments** és un punt destacat en l'afavoriment de l'activitat econòmica. La nova línia de préstecs participatius o la línia de préstecs a llarg termini de les Pimes, dotada amb 200 M€, en són alguns exemples. La constitució de nous fons de titulització d'actius amb entitats financeres permet aportar al mercat més recursos per a les empreses; les operacions realitzades fins al moment sumen un import superior als 4.000 M€.

Per la seva banda, l'**Agència Catalana d'Inversions** ha aconseguit l'atracció i implantació de **34 nous projectes industrials**, que han suposat la **creació de 2.360 nous llocs de treball** directes i un **volum d'inversió de gairebé 141 M€**. Per cada euro de despesa real s'ha aconseguit atreure 60 euros d'inversió externa.

Finalment, el nou Pla per a la internacionalització per a l'empresa catalana suposa la millora del grau d'obertura de la nostra economia i la internacionalització de les nostres empreses (vegeu objectiu 2.1.1).

El Pla de mesures contra la inflació

Una vegada analitzades les recomanacions fetes per Grup d'Experts constituït amb la finalitat d'estudiar les causes i proposar l'orientació de les actuacions necessàries per a lluitar contra la inflació en l'àmbit català el govern va aprovar el Pla de mesures contra la inflació.

Aquest Pla comporta una actuació unitària des de la perspectiva de l'Acció de Govern, orientada a la seva funció reguladora, de defensa de la competència i a la millora de la seva eficiència, com també actuacions concretes en diversos àmbits: defensa dels consumidors i usuaris, mercats de béns, formació, sanitat, transport i logística, habitatge, energia i mesures en relació amb l'elaboració de l'índex de preus al consum.

Són 39 mesures, totes elles orientades a millorar el funcionament dels mercats, promoure la competència i l'increment de la productivitat i millorar l'eficàcia de l'Administració, entre d'altres.

Foment de l'activitat i finançament empresarial: nous instruments financers, captació de grans inversions i Pla d'Internacionalització.

El Govern ha fet un acurat diagnòstic del problema de la inflació a Catalunya. Amb el Pla de mesures es farà front a aquest problema.

Els compromisos estratègics

L'Acord Estratègic, que suposa una inversió de 3.000 M€ fins al 2007, és el nou instrument del Govern, nascut de l'esforç de consens i de diàleg amb empresaris i sindicats, amb l'objectiu d'orientar el futur model de la nostra economia. La finalitat prioritària és augmentar la competitivitat mitjançant la millora de la productivitat de l'economia catalana.

El document conté 86 mesures i s'estructura en 8 línies de treball:

- 1 Infraestructures de transport**
- 2 Telecomunicacions i energia**
- 3 Polítiques d'ocupació i formació**
- 4 Recerca, desenvolupament tecnològic i innovació**
- 5 Polítiques socials i relacions laborals**
- 6 Finançament de l'activitat econòmica**
- 7 Entorn afavoridor de l'activitat empresarial**
- 8 Internacionalització i projecció empresarial**

Amb ja més d'un any de plena vigència, el balanç de l'estat d'aplicació de l'Acord Estratègic és molt satisfactori. Durant el 2005 es varen iniciar ja les 86 mesures previstes, de les quals 43 es poden donar ja per assolides. Enguany és previst que se n'acabin d'implementar 14 més.

Alguns dels blocs destacats amb les seves mesures implementades són:

R+D+I (Mesures 1 a 9)

- El pressupost de la DG de Recerca per al 2005 va augmentar un 38% respecte a l'any anterior i per al 2006 ha augmentat un 15,2%. Des del 2003 l'augment ha estat d'un 72%
- Nou Projecte de Llei de foment de la ciència i la innovació empresarial i d'ordenació de la recerca, per tal d'estructurar el sistema de ciència i innovació tecnològica català, definir una carrera investigadora i establir mesures de foment i estímul de la ciència, la recerca i la transferència de tecnologia.
- Projecte de la Bioregió, clúster al voltant d'institucions de recerca biomèdica de Catalunya, sector en el qual Catalunya vol situar-se al capdavant.
- Més de 105 M€ destinats a ajuts empresarials en projectes d'R+D+I

Dotació de capital humà (Mesures 10 a 24)

- Pacte Nacional per a l'Educació i posada en marxa de 28 Plans Educatius d'Entorn
- 76 M€ per al 2005-2006 per dotar els centres escolars dels equipaments informàtics, telemàtics i audiovisuals necessaris per a la millora en la formació a través de les TIC
- Creació de 4 dels 12 centres de Formació Professional previstos fins al 2007

Infraestructures de transport i mobilitat (Mesures 25 a 38)

- Presentació del Pla d'autovies i iniciació de tots els eixos viaris de l'Acord, excepte l'eix Reus-Alcover
- La política de promoció de línies aèries ha assolit alguns èxits rellevants, com la posada en funcionament de la línia Barcelona-Xangai. I les accions de suport als aeroports regionals, com el de Girona

- Desenvolupament del Pla Estratègic del Port de Barcelona que ha de permetre a Catalunya ser la principal porta d'entrada de mercaderia d'Àsia
- Realització de 38 actuacions d'accés sostenible que afecten 64 municipis i 118 polígons industrials
- Pla estratègic de CIMALSA i projectes logístics de la Selva, el Camp, l'Empordà, el Penedès, l'Ebre i el Bages i centres intermodals del Far de l'Empordà i l'Aldea.

Infraestructures energètiques i mediambientals (Mesures 39 a 42)

- Aprovat el nou Pla de l'Energia 2006-2015
- Els programes d'inversió en infraestructures hídriques i de gestió de residus, l'any 2005 han executat 153 M€ i n'hi ha 195 M€ pressupostats per al 2006

Infraestructures i política de telecomunicacions (Mesures 43 a 46)

- Pla Director d'infraestructures de telecomunicacions, que garantirà la cobertura i l'accés a tot el territori català
- Impuls de l'ens gestor d'infraestructures
- Continuació del desenvolupament de l'Administració Oberta de Catalunya

Finançament de l'activitat empresarial (Mesures 54 a 63)

- Nova línia de finançament ICF que ofereix crèdits en condicions avantatjoses, amb un pressupost de 200 M€ per al 2005 i préstecs participatius per valor de 65 M€. Nous fons de titutització, que mobilitzaran més de 3.000 M€ en forma de més recursos financers per a les empreses

Internacionalització de l'economia (Mesures 47 a 53)

- Pla per a la internacionalització de l'empresa catalana 2005-2008, gestionat pel COPCA.
- Creació de l'Observatori de mercats exteriors, per conèixer els avantatges competitius dels diferents sectors empresarials en l'àmbit mundial
- Agència Catalana d'Inversions: 34 nou projectes industrials amb 2.360 nous llocs de treball i una inversió de 171 M€ associada
- Nou centre de negocis a Xangai i noves plataformes empresarials de París, Varsòvia, Budapest i Praga

Ocupació i relacions laborals (Mesures 64 a 80)

- Dotació de 150 M€ per a polítiques actives d'ocupació
- Reforma de fons del SOC i redacció del Pla general d'ocupació 2006-2008
- Aprovació del Projecte de Llei del Consell de Relacions Laborals i del Pla de Govern per a la prevenció de riscos laborals 2005-2008
- Tribunal Laboral de Catalunya, nou sistema de finançament i descentralització amb la inauguració de les seus de Lleida, Barcelona i la propera de Girona

L'Acció de Govern ha estat molt important, ja que hi ha hagut una prioritització clara de garantir un teixit empresarial competitiu per part de tots els Departaments implicats.

És cert que l'objectiu concret del Pla de Govern d'assolir totes les fites establertes a la Cimera de Lisboa no s'ha assolit al 100%, però les iniciatives dutes a terme han de garantir arribar-hi al llarg dels propers anys. No hem d'oblidar, però, que les variables exògenes a la nostra economia, especialment els preus energètics, poden tenir una repercussió en altres variables macroeconòmiques, i per tant dificultar el procés de millora competitiva del nostre teixit empresarial. Però, com s'ha comentat anteriorment, la voluntat política per part del Govern de prendre part en una millora de la nostra economia és clara. Aquest és un canvi significatiu respecte a etapes anteriors, ja que s'ha volgut fer amb l'acord de tots els agents implicats, i amb una intervenció en els fonaments que garanteixen una economia de futur, en les infraestructures de transport, en la recerca i el desenvolupament i en la internacionalització. És per això, doncs, que es pot considerar que en aquest assumpte l'Acció de Govern es pot valorar com a **objectiu en vies d'assolir-se**.

2.3.2

Impulsar la Recerca i la Innovació

Punt de partida

La capacitat de progrés de la societat a Catalunya així com la millora del benestar de les persones va molt lligada a l'augment de la productivitat de l'economia. I alhora, aquest últim factor depèn de moltes variables, entre les quals es troba el nivell tecnològic i innovador del teixit empresarial del país. Per tant, l'esforç en recerca, desenvolupament tecnològic i innovació (R+D+I) es converteix en un objectiu essencial en la política de Govern.

En aquest sentit, el Govern ha de crear una eina que emmarqui les accions necessàries per assolir l'objectiu d'una inversió global en R+D del 2% del PIB l'any 2007 (equivalent a la mitjana europea). D'altra banda, també s'ha de crear un marc de referència per a la definició del model català de recerca i innovació.

D'aquests instruments han de desenvolupar-se una sèrie de línies de treball, concretament:

- 1 Incrementar i millorar el capital humà dedicat a R+D+i
- 2 Incrementar i millorar el nivell d'infraestructures i equipaments d'R+D+i
- 3 Impulsar la transferència tecnològica i la col·laboració entre els diversos agents
- 4 Estimular la innovació empresarial

Desenvolupament de l'Acció de Govern

Catalunya, en matèria de recerca i innovació es troba per sota de la mitjana europea (2%), objectiu al qual es vol arribar. De fet, l'any 2004, el percentatge de despesa d'R+D sobre el PIB era d'un 1,34%.

	2000	2001	2002	2003	2004
% Despesa R+D sobre el PIB	1,09%	1,04%	1,19%	1,28%	1,34%

Un altre dels indicadors bàsics (de resultats) que pot definir l'estat de la recerca i la innovació d'un país és el nombre de patents generades per milió d'habitants, en el qual Catalunya presenta a l'Oficina Europea de Patents (OEP) aproximadament la meitat de patents que la mitjana de la Unió Europea mentre que supera àmpliament les presentades pel conjunt de l'Estat espanyol.

Nombre de patents generades per milió d'habitants
Fonts: Idescat i Indicadors del Pla de Govern. Elaboració Pròpia (2006)

	2001	2002
CAT	69,04	72,8
ES	28,8	25,5
UE-25	141,96	133,59

Nou Pla de Recerca i Innovació 2005-2008: una inversió global de més de 2.000 M€ en quatre anys.

Pla de Recerca i Innovació 2005-2008

L'aprovació del nou Pla de Recerca i Innovació (PRI) 2005-2008 ha estat l'acció principal al voltant de la qual han d'ubicar-se les resta d'actuacions. El PRI té com a **objectius incrementar el nombre d'investigadors** del sistema de recerca; **impulsar les infraestructures de recerca**, la **col·laboració** entre elles i la **qualitat de la recerca** que s'hi fa; **potenciar la transferència de tecnologia** i les **activitats tecnològiques emprenedores**; **millorar la coordinació de polítiques de recerca i innovació** de la Generalitat; i **promoure la difusió científica i tecnològica** entre la ciutadania. El **pressupost del PRI 2005-2008 supera els 860 M€**. A aquest import cal afegir-hi uns **800 M€ que es dediquen a la recerca universitària** i uns **400 M€ més d'àmbits d'altres departaments de la Generalitat** (amb el de Salut al capdavant). En total, tenint en compte els recursos directes i indirectes, el PRI representa **una inversió global per als propers quatre anys que supera els 2.000 M€**.

EL PRI s'estructura en 10 programes, entre els quals destaquen:

- Suport a la recerca.
- Suport a la transferència de tecnologia i coneixement.
- Centres i infraestructures de recerca.
- Foment de la innovació.

122 M€ per a 1.940 professionals

Incrementar i millorar el capital humà dedicat a R+D

El PRI preveu una **inversió en quatre anys de 122 M€ per oferir 1.940 places** per a formació i per a doctors tant al sector públic i privat. Concretament en el capítol de l'enfortiment de l'estructura de treballadors dedicats a la recerca i a la innovació les actuacions han estat:

- La Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (**ICREA**) ha **contractat 131 investigadors** en especialitats molt diverses. Aquest any **2006** la convocatòria ofereix **25 noves places**. El programa ICREA té com a objectiu ajudar a obrir noves línies de recerca i reforçar els grups existents a Catalunya, mitjançant la incorporació de personal investigador d'alt nivell científic.
- **Ampliació de les convocatòries** d'ajuts i beques gestionades per l'**Agència d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)**, que ha implicat ajuts al **finançament de projectes** específics de recerca, a estades de recerca **a l'exterior, a professors visitants, a la cooperació internacional**, als premis CIRIT, etc., per un import total d'**1,74 M€**.

Incrementar i millorar el nivell d'infraestructures i equipaments d'R+D

L'Acció de Govern en matèria de infraestructures s'ha desenvolupat en una política de creació de grans centres de recerca, amb la finalitat d'esdevenir pols d'atracció tecnològica. En aquest sentit l'Acció del Govern ha estat important, i en destaquen alguns punts rellevants:

- La **creació del Registre de Centres Tecnològics**, que permetrà l'ordenació del sistema català de transferència de tecnologia i la identificació de les entitats que componen l'oferta científica i tecnològica.
- Pel que fa a aquesta nova xarxa de centres tecnològics, s'ha impulsat la creació de nous centres previstos en l'Acord estratègic per a la competitivitat, com ara el Centre Tecnològic de la Logística a Catalunya, i la Fundació Privada Centre Tecnològic per a la Indústria Aeronàutica i de l'Espai. El primer estarà al Prat de Llobregat i donarà suport a la recerca per millorar la competitivitat del sector logístic. El segon s'ubicarà a Viladecans i potenciarà la competitivitat de la indústria aeronàutica i de l'espai a Catalunya. A més, s'han signat acords per a la creació del Centre Tecnològic Barcelona Media, i el de Difusió Tecnològica del Moble a la Sénia.
- Desenvolupament de la nova **Anella de l'Agroindústria**, que suposa una **aliança dels tres centres tecnològics especialitzats** en l'aplicació de la **biotecnologia en el sector agroalimentari**: el Centre Tecnològic de Noves Tecnologies i Processos d'Alimentació a **Monells-Girona**; el Centre Tecnològic Agroalimentari a **Lleida**, i el Centre Tecnològic de la Nutrició i la Salut a **Reus**. L'Anella constituirà una **eina de projecció, màrqueting i comercialització internacional** dels centres esmentats, i alhora farà de Catalunya un dels pols biotecnològics d'Europa.
- L'any 2005 es van **finançar 31 centres de recerca per un total de 32,6 M€**, entre els quals hi ha el Centre Tecnològic de Telecomunicacions de Catalunya, l'Institut Català d'Investigació Química, l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer, i l'Institut de Ciències Fotòniques.
- La **creació de la Bioregió de Catalunya, clúster** al voltant d'institucions **de recerca biomèdica** de Catalunya, sector en el qual Catalunya vol situar-se al capdavant en matèria de recerca i desenvolupament. L'Institut de Recerca Biomèdica és una de les infraestructures clau d'aquest projecte.
- Nou **Centre d'Investigació en Nanociència i Nanotecnologia**, amb una aportació de 16 M€, que contribuirà al desenvolupament d'aplicacions dins el camp de la microelectrònica i la biomedicina.
- Signatura del conveni per a la construcció de les instal·lacions del **Laboratori de Llum Sincrotró**, amb **13,2 M€** per la compra dels terrenys al Centre Direccional Cerdanyola del Vallès. A Europa hi ha 15 fonts de llum de sincrotró, però només 3 són d'última generació, similars a la que s'instal·larà al Vallès. És previst que el Sincrotró comenci a funcionar l'any 2009 i contribueixi a millorar la competitivitat científica i industrial de Catalunya.

Una política ambiciosa de grans centres de recerca i parcs científics.

El superordinador Mare Nostrum i el futur Laboratori de Llum del Sincrotró, dues infraestructures científiques de nivell internacional.

- També ha tingut un protagonisme especial el **superordinador Mare Nostrum**, al qual es destinaran **16 M€ en període 2005-2011**. Aquesta instal·lació puntera, ubicada a l'UPC, és un centre multidisciplinari obert a la comunitat científica i dedicada al foment de la col·laboració internacional.

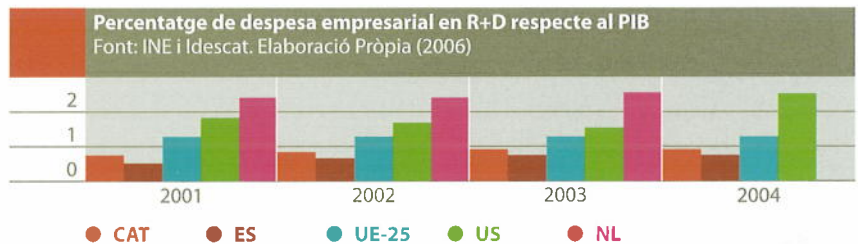
Impulsar la transferència tecnològica i la col·laboració entre els diversos agents

En aquest apartat cal destacar la constitució del **Consorti de Transferència de Coneixement (CTC)**, l'objecte del qual és promoure la transferència del coneixement científic generat a universitats i centres de recerca al teixit social i productiu.

Innovació Tecnològica

En aquest apartat el Govern ha treballat sobretot a enfortir la línia d'ajuts, ja que les empreses per si soles tenen interès a invertir en recerca i desenvolupament. No obstant això, a causa de la filosofia d'objectius que imperen en el sector privat, a vegades, la inversió tecnològica pot perdre pes en el global de la inversió, i per tant, cal impulsar i facilitar línies de recerca en els diferents sectors empresarials.

Percentatge de despesa empresarial en R+D respecte al PIB Font: INE i Idescat.				
	2001	2002	2003	2004
CAT	0,7	0,81	0,85	0,89
ES	0,53	0,58	0,61	0,62
UE-25	1,26	1,24	1,23	1,22
US	1,98	1,86	1,79	2,46



Així l'Acció del Govern ha estat la següent:

- **Inversió de més de 100 M€ adreçats a prop de 1.500 projectes d'R+D+I empresarials per al període 2004-2006** per tal d'insistir en la necessitat de la millora tecnològica i d'incorporació del coneixement al teixit industrial de Catalunya. En el **2004-2006 s'han multiplicat per 5 les ajudes** a empreses respecte al període **2000-2003**.
- Celebració del **Fòrum de la Innovació 2005**. El Fòrum és l'esdeveniment de referència en l'entorn empresarial català en temes d'innovació, ja que aplega més de 1.800 empresaris, emprenedors i agents implicats en el procés de la innovació.



Les noves polítiques

Els Centres de R+D+i

El **Pla de Recerca i Innovació de Catalunya 2005-2008** s'estructura en 10 programes d'actuacions, d'entre els quals destaca el **Programa de Centres i Infraestructures de recerca**.



Aquest programa s'entén com la necessitat de **considerar** a d'**altres agents** a més de les Universitats com a **impulsor de la recerca a Catalunya**. El programa s'inspira en el **model dels països més competitius**, on el **teixit investigador** està **format** per una trama d'**universitats, instituts i centres públics i privats** de recerca amb orientacions i estratègies concretes dins de certs sectors i certes disciplines científiques.

Objectius:

- Impulsar els canvis estructurals, d'organització i de coordinació per millorar la qualitat i la competitivitat de la recerca a Catalunya.
- Articular les relacions entre aquests centres de recerca i les universitats.
- Implantar un model de finançament lligat a l'avaluació de resultats de recerca.
- Potenciar la recerca transdisciplinària i la transferència de tecnologia.
- Aconseguir que els centres de R+i siguin reconeguts a la UE.

Les **Accions prioritàries del Programa** són:

Creació de la Xarxa de Ciència i Tecnologia de Catalunya (XACIT). Dins de la pàgina Web del Departament d'Educació es pot disposar d'una base de dades amb la informació de tots els centres de recerca de Catalunya. http://www10.gencat.net/dursi/ca/re/directori_r_d.htm

Potència i crear Centres de Recerca, en estreta col·laboració amb les universitats, amb l'objectiu d'assolir una dimensió institucional i un nivell científic que els permetin competir en l'àmbit internacional.

Crear i Consolidar la Xarxa de Parcs científics i tecnològics, que satisfacin les necessitats de la política de recerca i innovació de Catalunya.

Elaboració del **Pla d'Infraestructures Científiques i Tecnològiques 2005-2010**, que se centrarà en l'impuls dels equipaments i de les grans instal·lacions que beneficiïn la competitivitat econòmica i el progrés científic del país, aprofitant tant el potencial actual com les àrees tecnològiques de futur.

Creació de l'Anella de l'Agroindústria, fruit d'una estratègia compartida entre el Govern Català, els governs locals, les Universitats i centres de recerca, els parcs científics i tecnològics i el sector empresarial. L'Anella de l'Agroindústria serà una aliança de tres centres: el **Centre Tecnològic de Noves Tecnologies i Processos d'Alimentació (CENTA)**, a **Monells-Girona**; el **Centre Tecnològic Agroalimentari (CTA)**, a **Lleida**, i el **Centre Tecnològic de la Nutrició i la Salut (CTNS)** a **Reus** creats al llarg de l'any 2005.

Les noves polítiques

Creació de la BioRegió de Catalunya. La BioRegió de Catalunya és un nou model de desenvolupament regional que neix amb la voluntat de coordinar l'activitat en biotecnologia que es du a terme a Catalunya, principalment en l'àmbit de les ciències de la vida i agroalimentari. L'objectiu és consolidar Catalunya com a referent internacional amb una recerca d'excel·lència, un teixit empresarial competitiu i un sistema de transferència de coneixement sòlid i dinàmic.

Creació del **Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB)**, iniciativa de la Generalitat de Catalunya, de l'Ajuntament de Barcelona i de la Universitat Pompeu Fabra (UPF). El PRBB és una **gran infraestructura científica europea** que genera coneixements d'alt nivell per desxifrar la base genètica i molecular de la vida i ajudar a **solucionar els problemes de salut emergents**. El PRBB funciona mitjançant la **col·laboració de diversos centres de recerca públics i plataformes tecnològiques**, amb la presència de **destacats investigadors d'alt nivell**, que han treballat en els millors centres internacionals.

Creació del nou **Centre d'Investigació en Nanociència i Nanotecnologia**, que contribuirà al desenvolupament d'aplicacions dins el camp de la microelectrònica i la biomedicina.

Futura construcció de la **font de llum de sincrotró del Vallès (ALBA)**, que permetrà **reforçar la posició competitiva de la UE** en matèria de grans instal·lacions tecnològiques, facilitar **l'accés de les empreses del sud de la UE a una font de llum de sincrotró**, millorar el potencial científicotècnic de la UE, facilitar al **sector manufacturer català i espanyol** una **gran instal·lació científica adaptada a les seves necessitats i interessos**.

El Pla de Recerca i Innovació 2005-2008 neix amb un objectiu quantitatiu molt ambiciós: assolir una xifra d'inversió en recerca del 2% del PIB català al final del 2008.

L'assignació pressupostària per a la Direcció General de Recerca va créixer l'any 2005 el 38%, i un 15,2% l'any 2006, unes quantitats que demostren el grau d'implicació del Govern en la potenciació de les polítiques de recerca.

Tot i aquest esforç en recursos, hem de tenir en compte que la despesa en recerca té diverses components, i la component pública representa prop d'un terç del total. És per aquest motiu que les polítiques públiques tenen una capacitat d'incidència relativa en el resultat final d'aquest important indicador, però tampoc s'ha d'oblidar que el Govern és la institució que pot invertir en recerca amb independència d'altres prioritats pròpies.

El Pla de Govern 2004-2007 presenta un grau de compliment força positiu respecte a les principals actuacions previstes amb el Pla estratègic aprovat. S'ha observat un creixement del percentatge d'R+D sobre el PIB, que passat de l'1,09% l'any 2000, a l'1,34% l'any 2004.

Podem parlar doncs d'un **objectiu en vies d'assolir-se**, ja que serà l'execució definitiva del Pla la que donarà la resposta respecte al resultat final esperat. De fet, la inversió realitzada especialment en matèria de professionals i en infraestructures de recerca han d'encaminar la propera legislatura cap a increment continu del pes de la recerca i el desenvolupament en l'economia catalana, encara que el pas que s'ha realitzat en matèria d'R+D és molt important, i dona les guies per assolir perfectament una inversió en recerca del 2% del PIB per a l'any 2008.

2.4.1

Potenciar el model comercial català

Punt de partida

Preservar i potenciar el model comercial català és l'objectiu del Govern en matèria de comerç. El model comercial català es caracteritza per la coexistència equilibrada dels diferents formats de la distribució detallista, amb un pes específic important del comerç de petita i mitjana empresa en trama urbana. Cal destacar que aquest model comercial, a banda de la seva funció econòmica, vertebrava i cohesiona pobles, ciutats i barris.

Per tal d'assolir aquest objectiu, el Govern va fixar dues línies d'actuació:

- 1 La **dinamització i reordenació de les estructures comercials** urbanes.
- 2 El reforçament del **marc d'igualtat en les condicions de competència**.

A més, el Govern, sensible amb la tradició firaire catalana però conscient de la necessitat d'adaptació d'aquest sector als reptes del segle XXI, pretén treballar en la **modernització de les fires i promoure l'artesanía**.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Dinamització i reordenació de les estructures comercials

Pel que fa a la primera línia d'actuació, cal assenyalar el desplegament de les iniciatives següents:

- L'aprovació de la **lleï 18/2005, de 27 de desembre, d'equipaments comercials**. En el quadre annex es poden trobar les principals característiques de l'esmentada lleï, que impulsa un model comercial i de ciutat compacte, complex i socialment cohesionat.
- Realització del **Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials (PTSEC)**, que pretén consolidar un model de comerç urbà de proximitat, adequat a les necessitats dels ciutadans. El PTSEC preveu un creixement comercial total de 395.000m². Concretament, contempla un increment de 132.000m² de supermercats.
- Dins el PTSEC es preveu l'aprovació definitiva dels **programes d'orientació per a l'equipament comercial (POEC)**, que han de poder ser promoguts pels ajuntaments o per qualsevol altra entitat o persona interessada.
- Concessió **d'ajuts per impulsar la competitivitat de les petites i mitjanes empreses comercials**. Entre el 2004 i el 2006 s'hi van destinar **52,9 M€**.

Aprovació, a iniciativa del Govern, de la lleï 18/2005 d'equipaments comercials

- S'ha assolit un conveni amb Avalis Societat de Garantia Recíproca (SGR) per facilitar a les petites i mitjanes empreses comercials de Catalunya l'accés a crèdits tous amb avals garantits.
- Adhesió de 19.000 comerços de Catalunya als programes de dinamització comercial impulsats pel Govern.

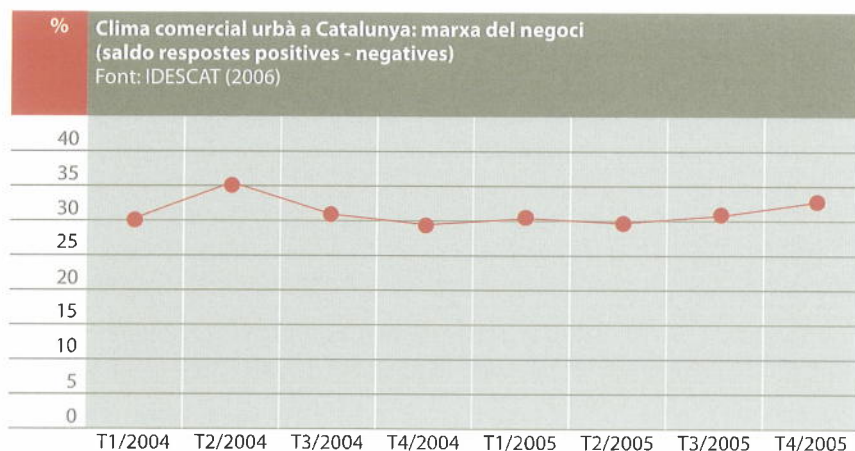
El reforçament del marc d'igualtat en les condicions de competència

Pel que fa a la segona línia d'actuació a què es feia referència anteriorment, cal dir que s'han acomplert les dues principals iniciatives que preveia el Pla de Govern 2004-2007:

- **El manteniment de l'impost sobre les grans superfícies comercials.**
La recaptació en aquesta matèria ha estat de 14 M€ l'any 2005, i la previsió per 2006 és de 14,4 M€.
- **Aprovació de la llei 8/2004, de 23 de desembre, d'horaris comercials,** que té per objectiu la preservació del model comercial català. **Els comerços podran obrir un màxim de 72 hores setmanals, un màxim de 12 hores diàries i només 8 dies festius l'any,** a excepció dels petits i mitjans comerços que venguin productes d'alimentació i que tinguin una superfície no superior a 150 metres quadrats, que no estaran sotmesos a limitacions horàries.

Aprovació, a iniciativa del Govern, de la llei 8/2004 d'horaris comercials

Una bona aproximació per analitzar la salut del comerç urbà és el *Clima comercial urbà de Catalunya*. El seu valor pel quart trimestre de 2005 va ser de 32,8% (percentatge net de respostes de percepció positiva del sector). Com es pot observar, la situació del sector és estable amb un percentatge baix d'enquestats que manifesten una marxa dolenta del negoci.



En referència a la política de promoció de les fires catalanes cal destacar l'esforç realitzat pel Govern en l'expansió de la Fira de Barcelona. En la fitxa annexa es troben les característiques d'aquesta expansió.



L'informe sobre l'impacte econòmic de la Fira sobre el seu entorn geogràfic estima que és de prop de 2.000 M€, un 2,4 % del PIB de Catalunya.

Això suposa que per cada euro que factura la Fira es genera un impacte econòmic de 18,2€ en el PIB català i, a més, la Fira crea al voltant de 41.000 llocs de treball entre els diferents sectors relacionats amb la seva activitat.

Dades de l'estudi elaborat pels professors del IESE, José Luis Nuño, Pedro Videla i Antonio Agustín.

Fira de Barcelona celebra cada any 80 salons amb 30.000 expositors i rep 3,5 milions de visitants. Té 15 salons que són referents a Europa i organitza el 75% dels grans salons industrials i professionals d'Espanya.

La Fira de Barcelona és una de les infraestructures de referència de l'economia catalana. A part del seu efecte en la internacionalització i projecció de la imatge de Catalunya, suposa un volum d'activitat destacat i que incideix, mitjançant diverses variables, en la generació de riquesa del país. Per tal de seguir sent un instrument de l'activitat empresarial del nostre país, Fira de Barcelona va elaborar en el seu moment un Pla estratègic.

Pla Estratègic de la Fira 2006-2015

- Més creixement sobre la base de la innovació i la qualitat
- Captació de grans salons i congressos internacionals
- Impuls a la dimensió internacional
- Acabament del recinte de Gran Via i remodelació de Montjuïc

El Projecte d'ampliació

L'ampliació del recinte permet complir un dels principals objectius del Pla Estratègic i preveu situar la institució com una de les principals protagonistes de la gran plataforma internacional d'activitat econòmica de l'Àrea de Barcelona.

L'any 2009, Fira de Barcelona finalitzarà les obres d'ampliació de les seves noves instal·lacions de Gran Via, situades a només 2,5 km de Montjuïc, el recinte històric.

Un cop finalitzat, el recinte de Gran Via tindrà un total de 240.000 m² d'exposició repartits en 6 pavellons i més de 5.000 places d'aparcament. Les obres hauran tingut un cost total de 942 M€. Aquest fet el converteix en el segon recinte firal més gran d'Europa.

Els 355.000 m² totals que disposarà la Fira l'any 2009 permetran realitzar una millor gestió del calendari firal i obtenir una major capacitat per acollir nous esdeveniments, a més d'afrontar els nous reptes de creixement i millorar l'eficàcia com a element clau per al posicionament nacional i internacional de les empreses.

Participació del Govern de la Generalitat de Catalunya

El Govern de la Generalitat de Catalunya, com a membre del Consell d'Administració de Fira 2000 SA, es compromet a aportar 85 M€ durant el període 2006-08 per a les obres d'ampliació. Tanmateix, s'impulsa la participació de l'ICF amb un préstec participatiu de 62 M€ i un altre per al finançament de les obres.

Amb aquest suport, el Govern català dona una empenta definitiva a l'ampliació de la Fira de Barcelona per tal de situar-la en el primer nivell europeu i potenciar el seu lideratge.

La línia 2 connectarà l'aeroport amb tots els recintes de Fira de Barcelona

A més, per tal de garantir el creixement de Fira de Barcelona, el Govern de la Generalitat preveu l'ampliació de la Línia 2 del metro, que permetrà la connexió del centre de la Ciutat amb els dos recintes de la Fira i amb l'Aeroport. Aquesta ampliació serà possible gràcies a l'aprofitament del túnel previst per la Línia 9.

D'aquesta manera, els dos recintes de la Fira de Barcelona (Fira 1 a la plaça d'Espanya i Fira 2 a la Gran Via) estaran connectats alhora amb el centre de la ciutat i l'aeroport.

2005 i 2006, anys excepcionals

Els magnífics resultats econòmics assolits el 2005 han representat la xifra més elevada d'ingressos de la història de la institució, amb 103,7 M€.

Ha estat un any d'innovació amb nous salons que s'han celebrat per primera vegada i molt destacats, especialment, pel seu volum i impacte econòmic i mediàtic.

Aquesta tendència positiva es manté clarament en el primer semestre de 2006. Hi ha un fort creixement dels ingressos, amb un excel·lent comportament dels salons propis (per exemple, de Hispack, Alimentaria, Motoh!BCN i Turisme), que han superat els millors registres del seus historials, i un destacat èxit dels salons externs i congressos, com ha estat la primera edició de 3GSM, amb 56.000 visitants, i les dues últimes edicions de Bread & Butter Barcelona, en les quals la convocatòria ha superat, amb els seus 48.800 de l'edició de gener i els 53.774 de la recent edició de juliol, les seves previsions més optimistes.

Les novetats legislatives

Llei 18/2005, de 27 de desembre, d'equipaments comercials

Objectiu

La Llei 18/2005, de 27 de desembre, d'equipaments comercials, vol fomentar un sistema de distribució eficient que asseguri l'aprovisionament dels consumidors amb el millor nivell de serveis possible i el mínim cost de distribució. També pretén la modernització del model de comerç urbà, com a eix de l'equilibri territorial de Catalunya en l'àmbit comercial, així com la introducció de noves mesures per evitar concentracions empresarials susceptibles de distorsionar la competència entre les petites, les mitjanes i les grans empreses.

La Llei d'Equipaments Comercials té per objecte preservar la funció que el comerç exerceix a les ciutats. En aquest sentit, s'impulsa un **model comercial**:

- **Compacte**, per **reduir la mobilitat** i evitar desplaçaments innecessaris.
- **Complex, combinant** l'ús **residencial** amb les activitats **comercials** i de serveis.
- **Cohesionat**, per **garantir** a la ciutadania la satisfacció de les seves necessitats sense haver de desplaçar-se.

A partir d'aquest nou model d'urbanisme comercial, la Llei té per objecte reforçar el model de comerç millorant el concepte de concentracions comercials per regular el creixement d'aglomeracions comercials perifèriques mitjançant un sistema d'agregació.

La llei estableix exempcions, a l'hora d'estar situades en la trama urbana consolidada, per als tipus d'establiments següents:

- Els grans establiments dedicats a la venda d'automòbils, maquinària, material de construcció, articles de sanejament, ferreteria i bricolatge i centres de jardineria, quan tenen una superfície de venda > a 2.500 m².
- Els ubicats dins d'estacions de tot tipus de transports de viatgers.
- Els localitzats en municipis situats a menys de 15 Km d'un pas fronterer.
- Els que s'ajustin als requisits previstos a la disposició addicional sisena de la Llei 17/2000, de 29 de desembre, d'equipaments comercials, i a la disposició transitòria sisena del present projecte de Llei.
- Els centres comercials de fabricants.

Balanç

Cal assenyalar que l'activitat del Govern s'ha distingit especialment pel desenvolupament de lleis i plans d'actuació que garanteixen el manteniment del model comercial català.

Caldria, però, treballar més en la modernització de fires i en la promoció de l'artesania com a complement de suport al teixit comercial de Catalunya.

Per tant, es pot afirmar que l'acció de govern encaminada a potenciar el model comercial català es pot considerar un **objectiu en vies d'assolir-se**.

2.4.2

Avançar cap a un model turístic competitiu, sostenible i de qualitat

Punt de partida

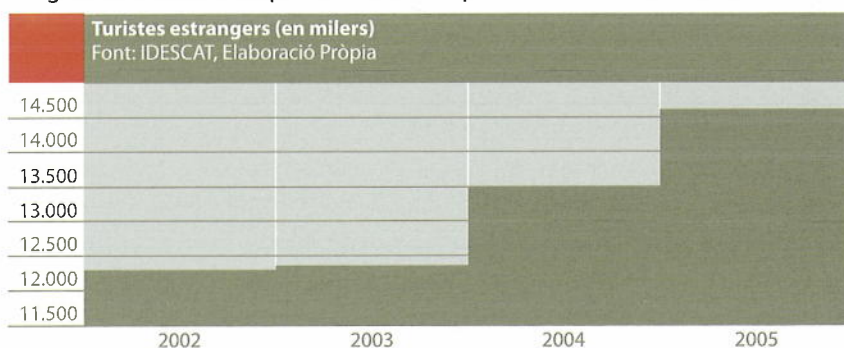
El turisme és un dels sectors bàsics de l'economia catalana (representa un 11% del PIB) i un factor cabdal de projecció exterior del país. L'objectiu del Govern en aquesta matèria ha estat consolidar un model turístic competitiu, sostenible i de qualitat, i que alhora valorés l'atractiu dels elements propis del país com la cultura, la història, la gastronomia o el paisatge. Per tal d'assolir aquest objectiu en el Pla de Govern 2004-2007 es van plantejar 3 línies d'actuació principals:

- 1 El desenvolupament de les infraestructures turístiques per tal de fer compatible creixement del sector en un marc d'equilibri territorial i de sostenibilitat
- 2 la **remodelació de la política de promoció** dels recursos i de les demarcacions turístiques de Catalunya
- 3 la configuració d'una **administració turística reformada**, més participativa i oberta, i un sistema de finançament més adequat

Desenvolupament de l'Acció del Govern

El mercat turístic català ha evolucionat positivament en els darrers anys:

- **El nombre de turistes estrangers no ha deixat de créixer any rere any, especialment després de l'estabilització de 2003**, passant de 12.324 mil turistes l'any 2002 a 14.680 l'any 2005 (increment de més del 19%). Les darreres dades relatives a gener-juny 2006 indiquen una presència de 6.504.424 turistes estrangers a Catalunya.
- D'altra banda, **l'estada mitjana** ha experimentat un certa tendència a la baixa, ja que s'ha passat de 8,5 dies el 2002 a 7,8 el 2005. S'ha d'assenyalar que aquesta disminució s'explica especialment per la gran ampliació de l'oferta de vols de baix cost i per l'increment dels punts d'arribada, gràcies al desenvolupament dels aeroports de Reus i de Girona.



Pla estratègic del Turisme de Catalunya

Pel que fa a la primera de les línies d'actuació, s'ha acomplert la principal iniciativa que contemplava el Pla de Govern 2004-2007, que era **l'elaboració del Pla Estratègic del Turisme a Catalunya**. Aquest és el primer instrument de planificació en què es dota el Govern en matèria de turisme. Aquest defineix el model de turisme del país amb l'horitzó del 2010. La missió del Pla es pot concretar en els punts següents:

- Establir les **bases de futur del model turístic** de Catalunya.
- Fixar un **marc de referència** tant per al sector públic com el privat.
- **Determinar i ordenar** els objectius i les directrius de la **política turística** del Govern de la Generalitat.

Administració turística reformada

Pel que fa a la reordenació de l'administració del sector turístic, el Pla Estratègic del Turisme preveu la creació d'una nova estructura organitzativa: **l'Agència Catalana de Turisme**. La prioritat d'aquest nou òrgan és donar un impuls quantitatiu i qualitatiu al turisme català i tindrà encomanades les funcions següents:

- **Reorganitzar la política de promoció** dels recursos i demarcacions turístiques de Catalunya, amb **una major implicació del sector privat en la promoció turística** mitjançant la participació d'aquest en l'Agència. Concretament en el **Consell de Direcció de l'Agència**, a condició que **participin en el finançament de la mateixa**.
- Reformar l'administració turística. **L'Agència Catalana de Turisme substituirà el Consorci de Turisme de Catalunya** i donarà un nou impuls a la promoció de la marca Catalunya i de les diferents marques específiques i segells de qualitat. El Govern ja ha aprovat el Projecte de Llei per a la creació de l'Agència Catalana de Turisme.

Remodelació de la política de promoció

Per desenvolupar la nova promoció turística, s'han posat en marxa mesures diferents:

- Creació de l'**Observatori del Turisme**, primer ens que es dedica a l'estudi i seguiment del turisme a Catalunya. Aquesta actuació forma part de l'Acord Estratègic per a la internacionalització de l'economia catalana i garanteix la representació i la participació de tots els sectors implicats. Alhora, també s'ha posat en marxa el Programa Nacional de Recerca Aplicada i Tecnologia Turística per a la gestió del coneixement turístic i la seva aplicació en la millora del sector de forma transversal, i, concretament, en la millora de la informació tant quantitativa com qualitativa de la demanda.
- **Potenciació de la Marca Catalunya**, per fer-la reconeguda internacionalment i com un fet clarament diferencial.
- Impuls a la promoció turística directa en els mercats emissors mitjançant el desenvolupament i l'optimització de les capacitats productives del Consorci de Turisme de Catalunya, amb un increment del 89% del nombre d'accions promocionals des de 2003 assolit amb només un augment del 10% d'estructura; la creació de 3 noves oficines a l'estranger (Xina,

S'ha elaborat el Pla Estratègic del Turisme a Catalunya, que esdevé el primer instrument de planificació turística del Govern

Aprovat el Projecte de Llei de l'Agència Catalana de Turisme, organisme que promoció Catalunya com a referent turístic internacional.

Alemanya i Itàlia); i la conceptualització del missatge promocional sobre dues bases; territoris i productes.

Cal assenyalar també que el Govern ha redactat el **Decret d'Establiments de turisme rural**, que ordena les característiques d'aquests establiments amb l'objectiu de garantir-ne una qualitat adequada per als clients. Alhora, regula el sector per situar-lo com a alternativa o complement econòmic a l'activitat pròpia del món rural.

D'altra banda, convé assenyalar que s'ha incrementat un 86% el pressupost de creació de producte turístic relacionat amb el patrimoni històric i artístic de Catalunya.

Balanç

Les accions dutes a terme en matèria de turisme són les necessàries per garantir el desenvolupament d'un mercat turístic propi, amb possibilitats de creixement econòmic, basat en un increment de la demanda, així com en la millora de la qualitat de l'oferta.

Per manca de temps, al llarg d'aquesta legislatura no s'ha pogut treballar amb més profunditat en temes com la qualitat de la oferta i la sostenibilitat del sector, així com la plena integració i respecte a l'entorn natural. Tanmateix, s'han iniciat moltes iniciatives de promoció turística.

Tot i que queda feina a fer, s'han posat els fonaments per impulsar en un futur un turisme de qualitat. Per tant, es pot considerar que en matèria de política turística tenim un **objectiu en vies assolir-se**.

Potenciar el model de consum com a element de competitivitat i qualitat de vida

Punt de partida

La Generalitat té competències en matèria de consum i és qui ha de vetllar per l'harmonia de les relacions entre els productors i els consumidors. El Pla de Govern 2004-2007 establia com a principal línia d'actuació la **unificació de les estructures de l'Administració dedicades a la defensa del consumidor** mitjançant la creació de l'Agència Catalana de Consum (ACC).

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Unificació de les estructures de l'Administració dedicades a la defensa del consumidor

Per complir aquest objectiu clar, unificar les organitzacions en defensa del consumidor, el Govern ha desenvolupat un nou òrgan de gestió:

- Aprovació, per iniciativa del Govern, de la Llei 9/2004, de creació de l'Agència Catalana del Consum (ACC). **L'agència ha assumit les funcions que fins aleshores exercien l'Institut Català del Consum i la Subdirecció General de Consum.** D'entre els seus objectius destaquen els de reforçar la capacitat d'inspecció, el de promoure el sistema arbitral de consum i el d'informar i formar els consumidors.

Aprovació, per iniciativa del Govern, de la Llei 9/2004, de creació de l'Agència Catalana de Consum

A partir de la creació de l'ACC, s'han pogut dur a terme diferents **actuacions per garantir un consum de qualitat:**

- **Control i Inspecció del mercat. Més de 38.000 actuacions inspectores**, a conseqüència de les quals s'ha **retirat més de 1 milió d'articles**. Imposició de 1.276 sancions, equivalents a **4,5 M€ en multes per incomplir la normativa** en matèria de consum. S'ha incrementat la plantilla en 13 nous inspectors i en 3 nous instructors.
- **Mediació i Arbitratge.** En aquest àmbit cal destacar **l'important augment de les mediacions realitzades per la Junta Arbitral de Consum de Catalunya (JACC)**. El 2005 un 31% de les reclamacions presentades a l'ACC es van resoldre per aquest procediment, cosa que ha significat un 26% d'increment respecte l'exercici anterior. Pel que fa a les reclamacions resoltes mitjançant arbitratge, aquestes van representar un 24% del total.
- **Formació i Informació al Consumidor.** S'han atès **més de 100.000 consultiques** entre els anys 2004 i 2005. S'han format més de 17.000 persones tant professionals com consumidors.

Retirada de més d'un milió d'articles de consum defectuosos gràcies a més de 38.000 inspeccions

- **Foment de la Defensa del Consumidor.** S'han concedit una sèrie d'ajuts, per un import de més de 800.000€ per als anys 2004 i 2005, a diferents entitats sense afany de lucre dedicades a la defensa dels Consumidors.

Balanç

La nova **Agència Catalana de Consum (ACC)** ja ha obtingut resultats remarcables, especialment pel que fa a l'activitat inspectora, la de mediació i la d'informació i formació.

A més, s'ha treballat en desenvolupar les competències de l'ACC, garantint la qualitat del consum, mitjançant accions d'inspecció, de formació i de foment de la defensa dels drets dels consumidors.

No obstant aquestes accions, cal fer encara molts passos per tal de garantir una defensa completa i automàtica dels drets dels consumidors.

Per tant, en política de consum, es pot concloure que el balanç és d'**objectiu pendent d'assolir-se.**

2.5.1

Estendre l'ús de les TIC al conjunt de la població

Punt de partida

Es pot justificar el fet de dur a terme polítiques TIC des del punt de vista de la competitivitat de l'economia. O es pot fer des de l'òptica de la igualtat d'oportunitats i de l'equilibri territorial. També, si es vol, es pot parlar de les TIC com una manera de reforçar les polítiques socials tradicionals (salut, benestar, etc). Tots els arguments són vàlids: les TIC impregnen gairebé tots els espais de la vida de les persones, individualment i en societat.

És per això que el Pla de Govern preveia treballar per incrementar i fer arribar de manera uniforme al conjunt de la població l'ús de les TIC, i per això preveïa tres línies d'actuació:

- 1 **Potenciar l'oferta de serveis formatius i de serveis útils per fer més atractiva l'adquisició de coneixement TIC**
- 2 **Assegurar l'existència d'infraestructures TIC arreu de Catalunya**
- 3 **Impulsar la indústria catalana del sector**

Així com d'altres més institucionals, com l'adquisició de competències pròpies.

Desenvolupament de l'acció del Govern

En el termini de la legislatura s'han produït notícies molt rellevants. Per un cantó i en primer lloc l'aprovació per part de les autoritats d'Internet del domini .cat, que suposa una excel·lent plataforma de futur desenvolupament per als continguts en llengua catalana a la xarxa. Per definició, aquesta havia de ser una iniciativa no governamental, i per tant ha estat gestionada amb èxit per entitats del teixit social i cultural català, però ha fruit del suport del Govern i del decisiu vistiplau del Govern Central.

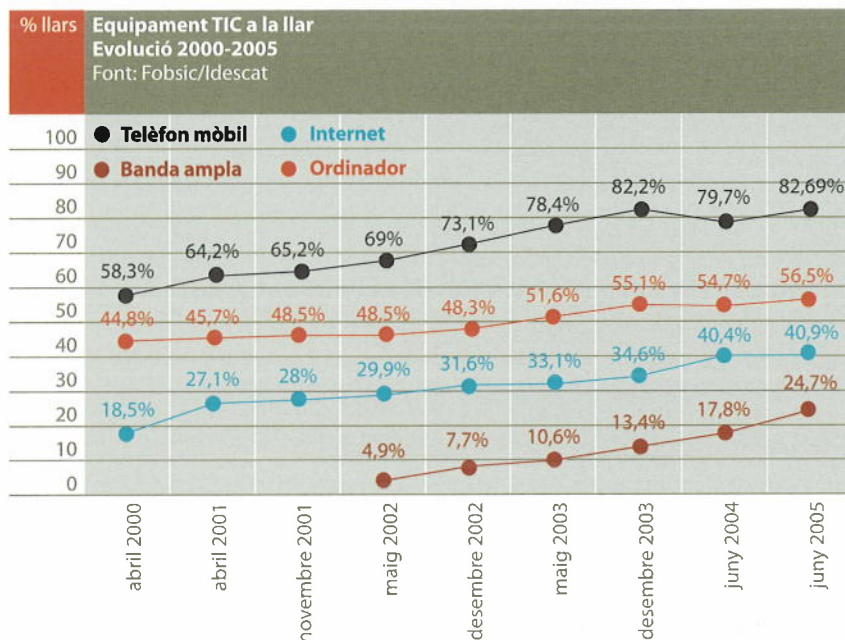
Per un altre cantó, el canvi de seu de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions, i la seva arribada a Barcelona, després d'una demanda formal del Govern, entesa, reconeguda i tenaçment treballada pel Govern Central, han estat un exemple d'una certa nova concepció de model d'Estat, on Catalunya té un paper institucional reconegut.

Els dos fets anteriors, tot i el seu pes específic, són tan sols elements favorables per a l'assoliment dels objectius expressats en el PdG, al voltant dels quals el Govern treballa a mig i llarg termini. El Govern, per primer cop, ha elaborat en aquesta legislatura dos Plans Directors. El Pla Director d'Infraestructures de Telecomunicacions (PDIT) i el Pla Director de Serveis i Continguts (PDSiC). Fins ara s'havien treballat només plans estratègics, dels quals no se'n donava compte del compliment i que no identificaven actuacions tangibles. Per primer cop es disposa d'instruments que marquen la pauta

inversora i a través dels quals es pot dur a terme una política sistemàtica fins al llarg termini.

També s'han produït notícies menys positives, com el desplaçament fora de Catalunya de la direcció corporativa de l'operadora Auna, després de la seva compra per part d'Ono. Per altra banda, Al-pi, tot i començar a tenir resultats operatius i comercials positius, té encara un deute acumulat que li impedeix créixer.

Pel que fa a les xifres bàsiques de penetració TIC en la societat, s'ha produït un creixement continuat però que encara no s'ha accelerat prou per reduir el diferencial que existeix amb els països comparables.



Infraestructures: una política territorial

Les xarxes de telecomunicacions són ja una xarxa més de servei, amb l'obligació d'estendre's en el temps més breu possible fins a tots els municipis. Sense banda ampla, cobertura de telefonia mòbil, o senyal de televisió, és difícil que un territori es desenvolupi. És per això que a través del PDIT s'han dut a terme tot un seguit de tasques:

Acord entre el Govern i Localret per constituir ITCAT, l'ens gestor d'infraestructures que impulsarà el desplegament de la xarxa on el servei sigui deficient

- L'acord amb Localret per constituir l'Ens gestor d'infraestructures ITCAT simbolitza la voluntat del conjunt de les administracions públiques catalanes d'impulsar el desenvolupament integrat d'infraestructures a Catalunya com a garantia d'equilibri territorial. Amb l'única voluntat d'impulsar l'oferta de serveis arreu, amb bona qualitat, i amb caràcter d'estricta neutralitat respecte de tots els operadors del mercat, es desplegarà progressivament de la xarxa amb especial atenció a les comarques on encara no existeix competència real entre operadores. ITCAT disposa ja d'un pla de desplegament i operació en aquest sentit.
- El projecte Banda Ampla Rural, que proporciona accés a Internet per a tecnologies sense fils via ràdio en els municipis on no hi arriba el servei ADSL, ha avançat prou per cobrir a hores d'ara en gran mesura les demarcacions de Lleida-Alt Pirineu i Tarragona-Terres de l'Ebre. A finals de juliol 2006 s'espera començar a cobrir significativament les comarques de Girona i les comarques centrals. Aquest projecte es basa en una tecnologia puntera

(WiMax) i no només dóna bon accés a Internet sinó que també permet serveis de telefonia fixa a llars que encara només podien tenir TRAC.

Dades del Projecte Banda Ampla Rural

S'han desplegat 79 Estacions Base (sistemes emetent des de torres, habitualment les mateixes des d'on s'emet el senyal de TV) de la xarxa del lot 1 (Lleida i Tarragona) que donen cobertura a 970 nuclis de població (59,8% dels possibles) i 916.111 habitants (75,7% del total d'aquestes demarcacions)

Està planificat el desplegament del lot 2 (Girona i Catalunya Central) per al final del mes de juliol 2006. Hi ha una prova pilot al Pla de l'Estany en funcionament (2 Estacions Base)

- La cobertura de la TDT en tot el territori està programada per estar llesta abans de l'apagada analògica del 2010, i ja s'han promogut els primers concursos per a la xarxa TDT de la CCRTV per assolir quotes de cobertura al voltant del 86% de la població.
- S'ha treballat també per proporcionar cobertura de telefonia mòbil i televisió convencional a illes territorials que encara no tenien servei (35.900 habitants de 10 poblacions)

I finalment s'ha dut a terme conjuntament amb les operadores una tasca mediàticament sorda però de clara importància, com és l'estudi per a l'ordenació de les estacions emissores de televisió i les torres de telefonia mòbil de 10 comarques, en l'àmbit rural, amb una proposta de minimització de l'impacte conjunt.

Formació, serveis, dinamització

Les polítiques de foment de les TIC són encara, com es deia, molt necessàries. La Generalitat disposa per sort, conjuntament amb el món local en molts casos, d'una xarxa d'equipaments per a aquesta finalitat: els telecentres. Aquesta xarxa no ha parat de créixer i assoleix a hores d'ara la xifra de 503 espais d'accés públic a Internet (inclou biblioteques).

Aquesta xarxa opera com a tal, generant iniciatives que es comparteixen i aprofundint en el coneixement conjunt de les polítiques de dinamització local.

El Govern, a més, ha subvencionat, en el marc d'una convocatòria pública amb un import d'1 M€, els ajuntaments i les entitats que duguessin a terme projectes de formació digital:

Relació de projectes de formació digital

	Nombre d'entitats	Nombre de cursos
Ajuntaments i Consells Comarcals	93	423
Entitats sense afany de lucre	57	322
Total	150	745

És interessant també esmentar, com a política de foment, que s'ha subvencionat 5.000 estudiants universitaris en la compra d'ordinadors portàtils. Finalment, cal esmentar que el Govern ha estat treballant en la definició d'un projecte pel qual els ciutadans puguin obtenir de manera massiva un certificat de capacitació en TIC, després d'adquirir els coneixements necessaris. Aquest certificat seria una eina útil per a les empreses i per als ciutadans, que serien conscients del nivell objectiu en TIC que tenen.

Estudi per a l'ordenació de les torres de telefonia mòbil de 10 comarques d'àmbit rural



Treball amb les empreses i el teixit productiu

Amb la vocació d'iniciar unes dinàmiques econòmiques positives que donin lloc a enfortir el teixit empresarial TIC a Catalunya, s'ha constituït el projecte TecnoRegió, participat per administracions, universitats i empreses, que determinarà en breu la fórmula per la qual constituir un pol o clúster de indústria TIC al voltant de projectes concrets. Aquesta iniciativa és complementària de l'existència d'un Centre Tecnològic de les empreses TIC, que també s'ha promogut. En aquest centre les empreses que fan R+D+i poden obtenir suport a la seva tasca.

Té sentit treballar en aquesta direcció ja que es constata l'èxit de la primera edició de la fira de telefonia mòbil 3GSM World Congress, la primera fira del seu sector a escala mundial, i per a l'establiment de la qual el Govern va treballar activament. La presència exitosa de les principals companyies del sector, i de 50.000 visitants de 190 països diferents, assenyalen l'atractiu potencial de Catalunya i de la seva capital en una indústria que ja treballa a escala global.

Balanç

El Govern és conscient que en una tasca de tant abast, s'han posat tan sols els fonaments en aquesta legislatura d'una política en TIC que de segur demana ser intensificada. Amb els Plans Directors aprovats s'han assenyalat les vies sobre les quals promoure les actuacions. S'ha dut a terme seguírament la tasca més feixuga, que ha promogut l'entesa institucional amb el territori i la constitució de complicitats amb el teixit econòmic i social.

Així doncs el Govern considera que aquest és un objectiu **en vies d'assolir-se** tot i que l'horitzó d'assoliment encara no és a prop.

2.5.2

Augmentar la qualitat i competitivitat del sistema universitari

Punt de partida

Catalunya compta amb un sistema universitari de llarga tradició i reconegut prestigi. Les universitats catalanes han contribuït de manera decisiva a la formació del creixement econòmic del nostre país tant a través de la formació del capital humà com a través de la recerca. Ara que la majoria dels països europeus estan immersos en la creació de l'Espai Europeu d'Educació Superior, que ha de permetre l'homogeneïtzació dels estudis universitaris dels països impulsors que depassen l'àmbit de la mateixa UE, Catalunya ha d'assegurar-se un model universitari de qualitat i competitivitat, per tal de poder ser una de les societats del coneixement rellevants de l'Europa del futur.

Per aquest motiu el Govern de la Generalitat de Catalunya va decidir que un dels punts claus a l'hora de treballar en l'àmbit de l'Educació era garantir un Sistema universitari Català de Qualitat i Competitivitat. A partir d'aquestes premisses, el Govern va definir els eixos d'actuació següents:

- 1 **Adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior**
- 2 **Millores en el Finançament Universitari**
- 3 **Promocionar el Professorat i millorar la qualitat docent**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior

En relació amb el sistema universitari, una de les tasques desenvolupades més important té a veure amb l'adaptació de les universitats catalanes a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), previst per al 2010. Davant d'aquest repte, les accions que s'han portat a terme han estat les següents:

- Inici el curs 2004-2005 del **Pla Pilot d'Adaptació de les titulacions** i actualment ja són **48 titulacions de grau i 16 màsters** els oferts amb les titulacions adaptades, amb més de 4.600 estudiants implicats. El curs 2005-2006 es posa en marxa una segona edició del pla amb 34 noves titulacions de grau i 2 màsters que eleven a més de 12.000 els estudiants que participen en titulacions adaptades a l'EEES.
- Igualment s'ha aprovat la programació universitària per al curs 2006-2007 en què s'implantaràn 154 nous màsters oficials, tots ells adaptats a la nova estructura dels estudis que dimana de l'Espai Europeu d'Educació Superior.

La internacionalització de les universitats catalanes passa per l'adaptació de les seves titulacions a l'Espai Europeu d'Educació Superior

Accés universitari gratuït pels majors de 64 anys, persones amb discapacitats i víctimes del terrorisme

- Igualment des del curs 2004-2005 ja es pot sol·licitar l'expedició del **Suplement Europeu del títol**, de manera que es facilita la mobilitat dels estudiants en garantir una major transparència sobre els estudis cursats. S'ha posat en marxa l'**Oficina de l'espai europeu del coneixement**, que té com a objectiu principal integrar les universitats, centres de recerca i agents socials als espais europeus d'educació superior i recerca.
- Entre les mesures previstes en la concepció de l'Espai Europeu d'Educació Superior, l'aprenentatge al llarg de tota la vida és un dels elements bàsics. És per això que s'ha treballat per fer més senzill l'accés universitari a diferents col·lectius (millores en l'accés des de la formació professional i per als majors de 25 anys, i gratuïtat per als majors de 64 anys, per a les persones amb un grau de discapacitat a partir d'un 33% i per a víctimes o familiars d'actes terroristes). S'ha signat un conveni entre la Generalitat i les universitats catalanes per establir el procediment mitjançant el qual es formalitza el reconeixement de crèdits entre els cicles formatius de grau superior de la formació professional específica i els estudis universitaris.
- En temes de foment dels Intercanvis Europeus, s'ha **complementat l'ajuda de la Beca Erasmus**, amb un suplement global de **1,8 M€ per al període 2004-2006**. A més, en aquest mateix període, s'ha dotat de **400.000€ per facilitar l'acolliment i la integració d'estudiants europeus** al nostre país i a la nostra llengua.
- En l'àmbit de la internacionalització del sistema universitari català i amb l'objectiu clar d'augmentar la seva qualitat i competitivitat, una altra fita assolida important és la **constitució de l'Euroregió Universitària**. Una trentena d'universitats i els responsables de la política d'educació superior i de recerca dels governs del Llenguadoc-Rosselló, l'Aragó, les Illes Balears, el Migdia Pirineus i Catalunya han constituït l'Euroregió universitària, que estableix un lligam entre l'ensenyament universitari, la recerca, la innovació i el desenvolupament econòmic que ha de permetre que aquesta zona ocupi un paper destacat en l'espai europeu de recerca del sud d'Europa.

El finançament universitari ha augmentat considerablement i l'èmfasi en el territori i en la distribució dels recursos ha estat molt important

Millores en el Finançament Universitari

Augmentar la qualitat i competitivitat requereix incrementar els recursos destinats a les universitats públiques. És per això que el **finançament universitari** ha experimentat les modificacions següents:

- **Incrementos pressupostaris d'un 9,7% l'any 2004, d'un 10,8% l'any 2005 i d'un 11,2% l'any 2006 (796,9 M€)**. Gràcies a aquests increments, el finançament a les universitats públiques catalanes assoleix els **6.000€ anuals de mitjana per alumne equivalent a temps complet** sobrepassant amb escreix el compromís de l'Acord del Tinell (5.000€), a la vegada que s'han escurçat les diferències entre universitats (aproximadament de 1.800€ a 1.400€).
- Amb l'aprovació de la **Llei de creació del Fons d'Acció Territorial de l'Educació Superior**, s'ha volgut donar suport al rol estratègic que juguen les universitats en el desenvolupament econòmic, social i cultural de la respectiva zona geogràfica d'influència. Aquesta llei esdevé un instrument financer i de cohesió territorial per incentivar el manteniment

d'estudis i centres universitaris, així com de centres de suport o associats per tal de consolidar els efectes positius que origina la seva existència en el territori.

- Promoció de la presència de centres d'educació superior en tot el territori mitjançant **el suport financer a les universitats privades promogudes per administracions públiques i a les corporacions locals de les quals depenen centres universitaris** per tal de contribuir a les despeses econòmiques que el manteniment d'aquests centres suposa per a aquestes corporacions locals, reconeixent amb aquest fet, la importància per al desenvolupament econòmic i social del sistema universitari. Aquestes ajudes han representat en el conjunt dels anys 2004-2006 una xifra de 15,1 M€.

Creació del **Campus territorial de les Terres de l'Ebre** que permet potenciar la diferència territorial i especialització dels campus. Aquest Campus oferirà estudis d'Infermeria, Ciències Empresarials i Turisme.

- En la mateixa línia de contribuir al reequilibri territorial s'ha atorgat prop d'**1 M€ en ajuts per als estudiants de l'Alt Pirineu i Aran**, per donar resposta a la necessitat de facilitar l'accés a la universitat, en igualtat d'oportunitats, de la població catalana.

Promocionar el Professorat i millorar la qualitat docent

Impulsar la qualitat docent així com millorar la carrera professional dels diferents estaments universitaris és una altra acció prioritària prevista. Així s'han realitzat les activitats següents:

- **Contractació estable de professorat** mitjançant el **Pla Jaume Serra i Hünter**, que pretén estimular una política de qualitat per a la contractació estable del professorat que cobreixi dèficits estructurals i impulsi àmbits d'especial interès. En el marc del pla, les universitats catalanes al llarg del període 2004-2006 hauran contractat un total de 270 professors, el 50% de les retribucions i el 100% de les càrregues socials dels quals van a càrrec de la Generalitat.
- **II Programa per a la promoció de Professorat Universitari Català**, amb un **augment** important dels **complements retributius per mèrits docents** en base a una avaluació prèvia de les universitats. Així mateix es preveu que entrin en vigor, amb caràcter general, els complements retributius del personal per mèrits docents, de recerca i de gestió. El conjunt d'aquestes actuacions sumen un **import total de 4,5 M€**.
- Acord entre les universitats, el govern i els sindicats pel qual els increments retributius del personal docent de les universitats s'equiparen als del personal funcionari al servei de l'Administració de la Generalitat.

Es contracten 270 professors amb el Pla Jaume Serra i Hünter

Pel que fa al funcionament intern de les universitats s'ha definit i concretat el pla d'actuació de la **Inspecció universitària** que té com a finalitat impulsar la supervisió i el seguiment del sistema universitari per millorar-ne l'eficiència.

Balanç

El sistema universitari català ha iniciat el seu procés d'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior i amb iniciatives com el suport als programes de mobilitat o l'Euroregió s'ha desenvolupat el seu procés d'internacionalització.

Pel que fa al finançament, d'una banda s'han incrementat els recursos destinats a les universitats i, de l'altra, s'ha impulsat l'acció territorial dels centres universitaris i el seu impacte sobre l'entorn de forma que ha contribuït al reequilibri territorial.

Les convocatòries del Pla Serra i Húnter han permès l'augment de la contractació de nous professors estables i s'han millorat les condicions laborals del professorat.

En els propers anys, cal garantir les actuacions encaminades a millorar la qualitat universitària, continuar el procés d'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior i dotar als centres de recursos per ser competitius en l'entorn universitari europeu.

Una vegada presentats els resultats de l'Acció del Govern en matèria d'Universitats es pot concloure que aquest apartat és un **objectiu en vies d'assolir-se**.

2.6.1

Impulsar la competitivitat del sector agroalimentari

Punt de partida

En els darrers 25 anys, coincidint amb la nostra integració a la Unió Europea, el sector primari català s'ha vist immers en una ràpida i profunda transformació. Tant l'entorn econòmic, com el social i tecnològic i, de manera molt especial, les tendències del mercat, han suposat canvis molt significatius per a la nostra agricultura, ramaderia i pesca.

Aquests nous escenaris, però, poden suposar també noves oportunitats per al sector. Disposem d'un sector productor i transformador de primer ordre a potenciar, així com d'un reconeixement cada cop més clar del paper multifuncional que exerceix l'activitat agrària com a garant de qualitat de vida, d'equilibri territorial i protecció i conservació mediambiental.

Des del Govern s'ha treballat en aquesta línia, desenvolupant una sèrie de polítiques que han fet possible que el món rural faci front a aquests nous reptes amb garanties.

Les principals línies d'actuació han estat les següents:

- 1 **La sostenibilitat del territori agrari**
- 2 **Tornar al món rural el prestigi i el seu paper estratègic**
- 3 **Millorar la competitivitat del sector**
- 4 **La Reorganització Administrativa** per fer de l'administració agrària una eina més participativa entre Govern i Sector.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Prèviament a l'explicació de les accions dutes a terme per part del Govern, cal assenyalar que anteriorment el Govern tenia una política reactiva a problemes i incidències relatives al món rural, amb una manca de planificació de projectes estructurals que fessin front a problemàtiques del sector, que s'han anat agreujant amb els anys.

De les quatre línies d'actuació presentades, desenvoluparem les tres primeres.

La sostenibilitat del territori agrari

El respecte al territori en el món rural sembla que hagi de ser automàtic a la pròpia activitat. No obstant, un mal ús dels recursos naturals, especialment de l'aigua, pot afectar negativament tant al territori com a l'activitat agrícola. És per això que en matèria de sostenibilitat territorial agrària, el Govern ha realitzat les actuacions següents:

A data d'avui, disposem de 19.878 ha d'obres en regadius acabades i 41.632 ha d'obres en execució.

El Canal Segarra-Garrigues, que beneficiarà més de 70.000 hectàrees de terreny a Lleida ja ha començat a executar-se

Durant el període 2004-2006 s'han invertit 66M€ en l'arranjament de 520Km de camins a tot Catalunya

El Congrés del Món Rural ha promogut en poc més d'un any més de 300 actes públics de participació per tot el territori i han mobilitzat unes 14.000 persones

La indústria agroalimentària, representa un 17% en el complex industrial de Catalunya.

- Més de 170 milions d'euros destinats a regadius pel període 2004-2006, d'entre els que destaquen l'Algerri-Balaguer, Garrigues Sud, Segrià Sud, Aldea Camarles i la Terra Alta. El ple desenvolupament d'aquests 6 regadius suposarà la transformació en reg de gairebé 105.000 ha del territori català. **A data d'avui, disposem de 19.878 ha d'obres en regadius acabades i 41.632 ha en execució.**

- El **Canal Segarra- Garrigues**, per la seva magnitud, requereix una menció específica. Transformarà en regadiu més de 70.000 ha de 75 municipis de sis comarques de l'interior de Catalunya. Aquesta és la infraestructura agrària de major abast a Catalunya, amb un pressupost total de 1.102M€, que ja ha començat a executar-se:

El 14 de juny de 2005 s'aprovà, a través de l'ICCA, un aval de 17M€ que desbloqueja l'inici de la construcció del primer tram del canal.

Estan ja licitades les obres del primer tram del canal principal i estan endegades les obres de la xarxa de distribució en els sectors 1 i 12.

Recentment s'ha aprovat el projecte d'execució de les obres de la xarxa de distribució de regadiu del sector 2, obra civil de l'estació de bombament.

- **Durant el període 2004-2006 s'han invertit 66M€ en l'arranjament de 520Km de camins a tot Catalunya.** A més, hi ha una inversió prevista en redacció de projectes de 15M€ que es preveu es puguin començar a contractar entre la tardor de 2006 i principis de 2007. I està en elaboració un Pla de camins en base a peticions de les diferents comarques catalanes.

Tornar al món rural el prestigi i el seu paper estratègic

Un element clau per preservar el sector agrari és el seu reconeixement per part de la resta de la població. La sensibilització dels ciutadans sobre el pes estratègic que té el món rural en la preservació de tradicions, de garant del territori i d'un sector econòmic on la qualitat és el factor més important, és un pas més per consolidar el món rural. A partir d'aquestes premisses, el Govern ha desenvolupat per primera vegada a Catalunya:

- El **1er Congrés del Món Rural de Catalunya**, les conclusions del qual apunten que el món rural i l'agricultura catalana són avui una oportunitat de futur per al conjunt de la nostra societat.
- L'establiment dels **Pactes Territorials, emmarcats dins el CMR**, com un instrument de concertació encarregat de concretar l'estratègia general de desenvolupament rural a 15 zones que abracen les 41 comarques catalanes. Aquests Pactes Territorials han permès la participació de tots els agents socials per establir les estratègies del nou Pla de Desenvolupament Rural 2007-2013 (PDR) que ara s'està redactant i s'ha de presentar al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA) abans de finals d'any.

Millorar la competitivitat del sector

Un altre punt molt important dins del món agrari és la **indústria agroalimentària**, que representa un **17% del complex industrial de Catalunya**. Aquest és el **primer sector industrial en vendes netes**, seguida de prop pel sector de la indústria química i per la fabricació de materials de transport. Davant d'aquest pes significatiu, des de la conselleria **s'ha actuat** en les

parcel·les següents: **la recerca i la competitivitat del sector**. A continuació es disposen les accions més destacades:

En matèria de recerca

Consolidació de l'Institut de Recerca i Tecnologies Agroalimentàries (IRTA) amb un pressupost destinat per part de DARP d'11 M€.

- Signatura del Conveni Marc per impulsar accions que enforteixin i incrementin les activitats **d'R+D+I a les comarques lleidatanes** focalitzades en la UdL i a la ciutat de Lleida.
- Creació del **Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida** en el marc de l'anella de l'agroindústria de Catalunya (Girona, Lleida i Reus).
- **Creació de la fundació Centre UdL-IRTA.**
- Constitució del **Centre d'Agrogenòmica: el Laboratori CSIC-IRTA.**
- Signatura d'un conveni per convertir la **Torre Marimon** en una Centre Experimental de l'IRTA.
- **Creació del Centre Tecnològic GIRO** (Gestió Integral de Residus Orgànics), del Centre de Recerca en Economia i Desenvolupament Agroalimentari **UPC-IRTA (CREDA)**, entre d'altres iniciatives que s'han vingut a sumar a les ja existents (**CREAF, CReSA, UdL-IRTA, Mas Badia**).
- D'altra banda, el DARP ha contribuït al desenvolupament de les TIC al món rural a través del seu PORTAL RURALCAT, que ha viscut un important increment de persones adscrites al llarg del darrer any, arribant a més de 6.300.

Creació del Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida, que s'emmarca en l'anella de l'AgroIndústria.

En matèria de competitivitat

- Dins el marc de l'Acord per la Competitivitat que s'ha subscrit entre el Govern i el conjunt d'agents socials i econòmics, s'ha presentat el **Pacte Estratègic pel Desenvolupament Agroalimentari de Catalunya**, un pacte orientat a posar en valor de l'aportació del sector primari al desenvolupament econòmic del territori, i a impulsar les polítiques adients que han de garantir la seva competitivitat en una economia globalitzada.
- Les cooperatives agràries són fonamentals al món rural perquè la seva rendibilitat socioeconòmica és clau en l'equilibri territorial del país. El Pla de Modernització i Concentració de cooperatives esdevé per tant un element clau per assegurar-la. **Durant aquesta legislatura el Pla ha beneficiat 39 cooperatives amb una subvenció total de més de 6.5M€ que generarà un inversió de més de 14M€.**
Aquest mes de juliol, s'ha aprovat a més, destinar més de 17M€ per finançar la pròrroga de l'esmentat Pla per al període 2006-2008.
Aquests 17M€ permetran completar les actuacions previstes i finançar uns **50 nous plans d'actuació** per al foment de la integració cooperativa, **els quals beneficiaran 10.000 empresaris socis de cooperatives.**

Els ajuts concedits pel Pla de Modernització i Concentració de Cooperatives al llarg d'aquesta legislatura, generaran una inversió de més de 14M€.

Aprovats un total de 997 projectes, amb un ajut total de 146M€ i una inversió en l'agroindústria catalana pel valor de 889M€

Durant la present legislatura l'Institut Català del Crèdit Agrari ha concedit 25 préstecs per un import global de més de 18M€.

Els Contractes Globals d'Explotació són una aposta per polítiques adaptades a cadascun dels nostres territoris, a cadascuna de les nostres explotacions

La llei de contractes de conreu té com a objectiu facilitar l'augment de dimensió de les explotacions agràries per tal de millorar-ne la competitivitat

222M€ destinats a garantir el relleu generacional i la modernització de les explotacions agràries

La diferenciació per la via de la qualitat és l'estratègia que permet millorar la nostra competitivitat a partir de produccions de gran valor afegit

- Amb l'objectiu de fomentar i impulsar la innovació i la millora en els processos de transformació i comercialització dels productes agraris, s'han aprovat un total de **997 projectes, amb un ajut total de 146M€ que han comportat inversions en l'agroindústria catalana pel valor de 889 M€.**
- Paral·lelament, els préstecs atorgats per l'**Institut Català del Crèdit Agrari** en el període desembre 2003- juliol 2006 a la agroindústria i comercialització de productes agraris ha estat de **25 préstecs per un import global de 18.316.191,66 €.**
- **Els Contractes Globals d'Explotació (CGE)** s'estendran a partir de 2007 per tot Catalunya amb l'objectiu de mantenir les línies tradicionals d'ajudes de la PAC, però incorporant línies d'acció social i mediambiental que seran beneficioses no només pel pagès, sinó també per a la resta de la societat. Degut a la innovació que representa aquesta fórmula de finançament, s'adjunta una fitxa tècnica amb més detalls.
- El **projecte de Llei de contractes de conreu**, aprovat pel Govern, amb l'objectiu d'afavorir els contractes d'arrendament per augmentar la dimensió de les explotacions, facilitar l'accés a la propietat i evitar l'abandonament de la terra. Actualment aquest projecte de Llei es troba en el Consell Consultiu, pas previ a la seva aprovació.
- Per tal d'afavorir el **relleu generacional** i la **modernització** de les explotacions agràries, el **DARP ha aprovat gairebé 8.500 ajuts per a inversions en plans de millora i uns 2.700 ajuts de instal·lació de joves agricultors per un import total de 222 M€.**
- **Aprovació del Decret de desenvolupament de la Llei de qualitat agroalimentària**, que regularà els distintius d'origen i qualitat, l'artesania alimentària i l'Inventari de productes de la terra. I crearà dos registres: el de distintius d'origen i qualitat i el d'entitats de control i certificació
- Impuls d'actuacions en l'àmbit de la promoció d'aliments amb distintius de qualitat. A data d'avui disposem d'**11 Denominacions d'Origen, 6 Denominacions d'Origen Protegides, 6 Indicacions Geogràfiques Protegides i 13 Marca de Qualitat.** Al llarg de la legislatura han estat aprovades més de 74 actuacions de foment de certificacions de qualitat per un import total de més de 1,8M€.
- Per la seva banda, el DARP a través de l'INCAVI, també ha dut a terme actuacions per a promocionar els vins catalans amb Denominació d'Origen: ha estat present a les fires de London Wine, VINEXPO (Burdos), Prowein a Alemanya, a l'EXPO AICHI (JAPÓ), a Alimentària i al Saló Barcelona Degusta. I Ha dut a terme anualment campanyes publicitàries de promoció dels vins catalans de qualitat "Tasta la diferència" i "Destapa el millor de tu mateix". Així mateix, i a nivell formatiu, destaquem l'adscripció de l'Escola de Viticultura i Enologia Mercè Rossell i Domènech d'Espells al DARP

- **Plans de reconversió sectorial.** Des del departament s'han desenvolupat mesures concretes per tal de regular sectors productius en crisi: Aprovació i publicació del **Registre de plantacions de fruita dolça de Catalunya amb una superfície total inscrita de 52.063,58 ha.** Posada en funcionament dels **Plans de Reconversió de les plantacions de fruita dolça** a partir de la campanya 2005/06. **El total de plans presentats ascendeix a 211 per a una superfície total de 3.602,28 ha.** I presentació de la prova pilot d'implantació de la targeta vitícola de Catalunya
- La declaració única agrària (DUN) consisteix en una declaració anual que ha de fer el titular d'una explotació agrària. També amb la DUN es poden activar i sol·licitar els drets d'ajut a Pagament Únic, essent aquest 2006, el primer any en què s'ha posat en marxa aquest pagament.
- Ja s'han activat els drets de Pagament Únic de **59.600 titulars.** Prèviament, durant la campanya 2005, es van comunicar les hectàrees i els imports de referència a 70.000 productors.
- A més, dins el marc de la DUN, s'han gestionat anualment més de 82.000 expedients de **primes agrícoles per un import de més de 140M€.** Així mateix, pel que fa a les **primes ramaderes,** es gestionen més de 15.000 expedients **per un import total de gairebé 91M€.**
- Destinats **més 38M€ en ajuts agroambientals** (arròs, fruits secs, agricultura ecològica i integrada, prats i pastures, ramaderia ecològica), essent novetat la línia de millora de pastures en zones de muntanya amb ramaderia equina. Destinats així mateix, més de **17 M€** per a actuacions de foment de **l'agricultura ecològica** (56.368 ha) i de **ramaderia ecològica** (332 explotacions). I en relació a les Agrupació de Defensa Vegetal (**ADV**), durant aquesta legislatura s'han aprovat un total de 217 expedients que suposen un ajut superior als **3,4M€.**
- En l'àmbit ramader, aprobada la **Llei de contractes d'integració ramadera** de Catalunya i creació de la Junta Arbitral de Contractes d'Integració.
- Implementació del **Sistema de Pesatge i Classificació de Canals Porcínes** que introdueix claredat i transparència en les relacions i transaccions entre els agents del sector porcí.
- Iniciada la tercera fase del programada de lluita contra l'Aujeszky. **L'objectiu és declarar Catalunya indemne d'Aujeszky a finals de l'any 2007.**
- S'ha de remarcar la voluntat de resoldre els problemes derivats de les dejeccions ramaderes. Creació del **consorci GESFER** i del primer **Centre de Gestió integral de Residus Orgànics (GIRO).** Important pas endavant en la millora de la gestió de les dejeccions ramaderes i de les bones pràctiques agràries.

Millora de l'eficiència i l'estalvi energètic

Signatura d'un acord marc entre el DARP i l'ICAEN per a la promoció de l'estalvi i l'eficiència energètica en l'agricultura.

Presentació de la prova pilot d'implantació de la targeta vitícola de Catalunya

Aquest 2006 ha estat el primer any en què s'ha posat en marxa el Pagament Únic. Ja s'han activat els drets de 59.600 titulars i s'han comunicat les hectàrees i els imports de referència a 70.000 productors.

Destinats més 38M€ en ajuts agroambientals, 17M€ per a actuacions de foment de l'agricultura i ramaderia ecològica i més de 3,4M€ a les Agrupacions de Defensa Vegetal

Aprovada la Llei de contractes d'integració ramadera de Catalunya i creació de la Junta Arbitral de Contractes d'Integració.

GESFER i el Centre de Gestió integral de Residus Orgànics (GIRO) són l'aposta del Govern per millorar la gestió de les dejeccions ramaderes.

El foment de les assegurances agràries és per al DARP, la millor mesura per fer front als danys ocasionats per inclemències meteorològiques

A la campanya 2004/05, s'ha incrementat un 65% la contractació d'assegurances, un 60% les hectàrees de cereals assegurades i s'ha passat de 53 animals assegurats el 2004 a més de 63.000

Hi ha hagut un augment de més del 95% de l'aportació pública a la contractació d'assegurances.

El Govern ha posat al dia la regularització i el pagament del Pla de Recuperació de les oliveres gelades: Ja s'han fet efectius ja gairebé 75M€ d'un Pla quantificat en 81M€.

Resolució d'incidències

A més d'aquestes accions planificades, el DARP ha treballat per tal de resoldre situacions d'emergència o imprevistes. El foment de les assegurances agràries és per al DARP, la millor mesura per fer front als danys ocasionats per inclemències meteorològiques

S'ha impulsat la creació de la línia específica de flor i planta ornamental, la multiconreu d'hortalisses i s'ha aconseguit cobertura per la pèrdua del potencial productiu de les oliveres afectades per les gelades.

En relació a la campanya 2004/05, s'ha incrementat un 65% la contractació d'assegurances, un 60% les hectàrees de cereals assegurades (més de 91.000), representa un 30% del total de cereals de secà; i s'ha passat de 53.000 animals assegurats el 2004 a més de 63.000. Les subvencions concedides per les administracions públiques en cereals i pastures han passat de 400.992 euros l'any 2004 a 785.045 el 2005, el que suposa un augment de més del 95% de l'aportació pública a la contractació d'assegurances. Els assegurats han pagat una mitjana del 50% del total de la prima, un cop descomptades les subvencions.

En el cas concret de la sequera:

Des del departament s'han activat tots els mecanismes d'alerta i s'ha fomentat la contractació d'assegurances. La partida pressupostària destinada a assegurances ha passat de 5 a 9M€.

La concessió dels 1.400 préstecs subvencionats per pal·liar els danys de la sequera del 2005 per un total de 14.554.228 euros, ha estat supeditada a la contractació d'assegurances per a la campanya 2006.

Enguany també s'ha acordat augmentar la subvenció fins un 40% per a 5 línies d'assegurança: assegurances integral i de rendiments de cereals, rendiment en l'olivera, sequera en pastures i rendiments de l'ametller. I s'han instal·lat 47 abeuradors arreu de Catalunya.

Pla de Recuperació de l'olivera

Aquesta línia té com a objectiu cobrir les despeses destinades a la recuperació de les plantacions d'olivera afectades per les gelades de 2001 que van afectar a 8.418 professionals. Ja s'han fet efectius gairebé 75M€ d'un Pla quantificat en 81M€.

Des del Govern s'ha fet tot un esforç per començar a modificar la forma de gestionar el món rural a Catalunya, amb el fi de fer d'aquest un sector empresarial més modern, més adaptat a les realitats internes del sector i al seu entorn. Així s'han tirat endavant, al llarg d'aquesta legislatura, actuacions molt importants per al sector agrari com són els Contractes Globals d'Explotació, els Pactes Territorials, la Llei de Contractes d'Integració Ramadera, el projecte de Llei de contractes de conreu, i l'impuls definitiu del Canal Segarra-Garrigues.

Les actuacions fetes són només l'inici d'un procés de reformació del sector que serà llarg i que caldrà seguir desenvolupant al llarg de la legislatura vinent, com per exemple, amb la reforma del propi DARP.

No obstant això, el canvi fet en la política agrícola catalana ha estat important, ja que s'ha passat d'un model de política reactiva a les incidències a un model proactiu, en el qual s'estan dissenyant una sèrie de polítiques estructurals que incideixen en les arrels de les problemàtiques de la pagesia i per aquest motiu es pot considerar que, en aquesta matèria, el resultat de l'Acció de Govern és un **objectiu assolit**.

Els compromisos estratègics



Rural'06

El Congrés del Món Rural de Catalunya s'ha iniciat amb la voluntat d'engegar un diàleg pedagògic que defineixi els punts forts, els punts dèbils, les oportunitats i les amenaces del món rural català. El Congrés s'ha desenvolupat en base a 3 eixos bàsics.

Tres eixos bàsics:

- **Globalització:**

En el marc dels compromisos de liberalització de mercats cal reforçar el paper de la nostra agricultura i ramaderia tot consolidant el paper de lideratge de la indústria agroalimentària catalana.

- **El futur del sector agroforestal:**

La reforma de la Política Agrària Comuna ha de permetre definir un marc de referència per preparar l'agricultura catalana per al futur, adaptar-la a les noves condicions i dibuixar unes estratègies emmarcades en el Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2007-2013.

- **Estratègies aplicables al desenvolupament del món rural:**

Impuls d'activitats agràries complementàries generadores de riquesa. Identificar i avaluar estratègies orientades a la gestió sostenible del món rural.

El passat mes de maig es va clausurar el Congrés del Món Rural després de 15 mesos de treballs al llarg i ample de tot el territori català, amb més d'un centenar d'actes (grups de treball, assemblees, jornades tècniques i fòrums per al diàleg) i amb la participació de 14.000 persones.

Les conclusions s'han emmarcat en 5 reptes:

- **El repte Món Rural/Món Urbà:** apropar la realitat del món rural a les ciutats, mitjançant programes pedagògics i de difusió cultural.
- **El repte de la competitivitat:** incorporar la Gestió Empresarial i l'R+D al món rural, coordinar la formació i desenvolupar exportacions competitives.
- **El repte de la sostenibilitat:** reconèixer la funció sostenible d'equilibri territorial; transversalitat de les polítiques que afecten el territori; promocionar els models de producció ecològics; aprofitar les energies alternatives; propiciar un Pacte per a l'ús de l'Aigua; Política de regadius sostenibles que impulsi l'activitat econòmica i social.
- **El repte de la vertebració social:** garantir uns serveis bàsics per a la població rural; Integració de la població rural; Reconèixer el paper de la dona dins el món rural; Prioritzar programes per fer atractiu el món rural als joves; Impulsar un Pla director de modernització i concentració cooperativa.
- **El repte Institucional:** una administració més propera, més àgil i més transversal; Una Política de Desenvolupament Rural; Aplicar el Contracte Global d'Explotació; Protegir el sòl en funció dels seus usos; Afavorir la transparència en el mercat de la terra.
- La creació de la **Fundació del Món Rural** com a plataforma d'iniciativa pública i privada que ha de garantir l'aplicació i el seguiment de les conclusions del Congrés del Món Rural.

Les noves polítiques

Contractes Globals d'Explotació per fer més competitives les explotacions agràries

Objectiu

La finalitat del CGE és incentivar les explotacions agràries a desenvolupar un projecte d'explotació que integri les funcions productives, mediambientals, econòmiques i socials de l'agricultura, amb l'objectiu de fomentar la viabilitat de les explotacions agràries i assolir un desenvolupament rural sostenible.

Es crea un acord de col·laboració entre l'administració i l'explotació agrícola que permeti integrar determinats ajuts de desenvolupament rural englobats en les tres àrees que es descriuen a continuació:

- Àrea 1: Millora de la competitivitat de l'explotació
- Àrea 2: Gestió Sostenible de l'activitat agrària
- Àrea 3: Diversificació de l'economia i qualitat de vida a les zones rurals.

Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació del Pla Pilot del CGE serà les comarques de l'Alt Urgell, el Berguedà, la Conca de Barberà i el Pla de l'Estany

Durada del contracte

La durada màxima del CGE en el Pla pilot serà de cinc anys, es preveu que a partir de 2007 s'amplii a tot Catalunya.

Pressupost destinat

L'any 2005 es van destinar 6 M€ a la millora i competitivitat de les explotacions agràries i enguany s'ha aprovat una convocatòria d'ajuts dins del Pla pilot del contracte Global d'Explotació, amb un pressupost plurianual de 7,5 M€.

Què representa el CGE

Representa una nova manera de gestionar els ajuts destinats a les explotacions agràries, amb un contracte que considera l'explotació en la seva globalitat i que contribuirà a assegurar-ne la viabilitat, la continuïtat i el lligam amb el territori.

Es mantenen les línies tradicionals d'ajudes de la PAC, però s'incorporen línies d'acció social i mediambiental que seran beneficioses no només pel pagès, sinó també per a la resta de la societat.

El CGE és un canvi de model en la gestió de les ajudes a l'explotació. A partir del CGE, les ajudes van vinculades a uns resultats i a unes fites per a cadascuna de les explotacions. La implantació d'aquest nou mecanisme de distribució de les ajudes representa una nova forma d'entendre el sector rural, motivant-lo a transformar-se en un sector on la gestió empresarial prengui més protagonisme i faciliti la competitivitat de les explotacions agràries.

Àmbit d'aplicació del Pla Pilot del CGE



2.6.2

Modernitzar el sector pesquer

Punt de partida

El sector de la pesca a Catalunya, com a la resta de la Unió Europea, és un sector altament subvencionat i només captura el 20% del peix que es consumeix al nostre país.

Tenint en compte aquesta situació, l'acció de govern s'ha centrat en què el **sector pugui assolir un creixement sostenible** i, alhora, **impulsar una major implicació dels pescadors en la comercialització** dels seus productes.

Celebració del 1er Congrés de la Pesca Marítima de Catalunya i creació del Consell de Pesca i Afers Marítics de Catalunya

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Davant de la situació del sector de la pesca, i per tal de millorar-ne la situació, el Govern ha realitzat les iniciatives següents:

- Celebració del primer **Congrés de Pesca Marítima de Catalunya**, per tal de debatre i reflexionar sobre l'estat de la pesca catalana.
- Arrel del Congrés de Pesca, es decideix crear el **Consell de Pesca i Afers Marítics de Catalunya**. Aquest organisme és l'òrgan interlocutor amb les organitzacions més representatives del sector per tal d'analitzar i debatre conjuntament aquells temes que afecten l'àmbit sectorial productiu, de l'aqüicultura i de la comercialització.

Un dels punts més importants del sector pesquer són les subvencions que ajuden el sector a tirar endavant, tant a Catalunya com a la resta de la UE. A continuació se'n detallen algunes de les més significatives:

- **Donar compliment al programa IFOP 2000-2006**. El govern va aprovar el programa d'ajuts estructurals al sector de la Pesca (IFOP Catalunya), per al període 2000-2006.
- El Govern va assolir l'any passat el 100% dels compromisos de la totalitat del programa IFOP 2000-2006 i, a més, cal destacar que s'ha aconseguit **un increment de l'aportació de l'IFOP a favor de Catalunya de 2'1 M€**.
- Aprovació del nou **Fons Europeu de la Pesca** per part de la UE, que substituirà l'actual IFOP a partir de l'1 de gener de 2007 i estarà dotat d'un pressupost de 3.849 M€ per al període 2007-2013, del qual es destinarà 1.000 M€ a l'Estat espanyol. El Govern, mitjançant el DARP, ha participat en la creació del reglament i es mostra satisfet per l'acceptació de les al·legacions presentades durant aquests dos anys per part del Consell de Ministres.

- **Obtenció del mateix nivell d'ajut per la flota pesquera amb independència de les regions de procedència.** Per tant, un pescador català, per modernitzar una barca, rebrà el mateix percentatge d'ajut que un pescador d'una altre CCAA, tema llargament reclamat pel Govern.
- S'ha incrementat l'ajut destinat a les confraries per serveis socials passant de 541.612€ el 2005 a 827.559 € el 2006. Així com també s'ha habilitat un **ajut per un import total d'1,2 M€** a les confraries, a causa de la **crisi del preu del gasoil** de 2005.
- S'han **duplicat els ajuts** a les federacions territorials de **confraries** de pescadors i ha **augmentat el 10% l'ajut de la Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors**.

Reconeixement d'igualtat entre flotes pesqueres de diferents Comunitats Autònomes pel que fa les ajudes

Pel que fa a les actuacions relatives a la implicació dels pescadors en la comercialització, el programa per a la millora de la qualitat dels nostres productes pesquers, sota el lema "**Peix nostre, peix de qualitat**", que té com a objectiu final la diferenciació dels nostres productes sota la marca "**Peix de la costa, el més fresc**", engloba:

- **Programa de formació** per a pescadors i guia de bones pràctiques per al maneig i tractament del peix a bord dels vaixells.
- **Reglament d'ús dels usuaris de les llotges elaborat** amb col·laboració de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària.
- **Guia de Bones Pràctiques** a les llotges, elaborat amb col·laboració de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària.
- Programa de Formació per a la **creació de la figura de Cap de Llotja**.

Programa per a la millora de la qualitat dels nostres productes pesquers, "PEIX NOSTRE, PEIX DE QUALITAT"

Paral·lelament, durant el present curs escolar, s'ha dut a terme a les Escoles de Catalunya la **campanya "Peix Creix"**, amb l'objectiu d'incentivar els nens per tal que aprenguin l'hàbit de menjar peix. L'impacte de la campanya ha arribat a 60.000 escolars.

A nivell d'estalvi energètic, s'ha presentat el **Programa d'estalvi i eficiència energètica del sector pesquer**. L'objectiu és sensibilitzar sobre la necessitat de gestionar i utilitzar de manera eficient l'energia, així com informar i assessorar els armadors sobre els diferents sistemes que permeten millorar l'eficiència energètica.

Presentat el Programa d'estalvi i eficiència energètica del sector pesquer

Per acabar, cal mencionar que el DARP ha estat el motor en l'aprovació del "**Plan integral de pesca del Mediterraneo**" per part del MAPA. Aquest Pla contempla diferents mesures tècniques de gestió dels recursos pesquers al Mediterrani espanyol.

Així mateix, cal destacar l'esforç que s'està fent per elaborar la **Llei de Pesca** que haurà de donar resposta a les necessitats actuals i futures del sector pesquer i aquícola. **L'objectiu primer** d'aquesta llei serà **d'ordenar les competències** de la direcció general de Pesca i Afers Marítims, tant de pesca extractiva, aquicultura, com en tots aquells aspectes relacionats amb els afers marítims. Aquesta norma haurà de ser aprovada a la futura legislatura.

Balanç

El sector pesquer està immers en una situació complexa, tot i que s'estan fent grans esforços des del Govern per mantenir un diàleg permanent amb el sector i realitzar aquelles actuacions que són al seu abast per tal que el sector pugui assolir un nivell alt de rendibilitat.

S'ha treballat per garantir les ajudes al sector i millorar-les en els casos possibles. No obstant això, cal desenvolupar la Llei de Pesca Marítima com a eina de regulació del sector.

Per tot això, s'estima que aquest **objectiu** es troba **en vies d'assolir-se**.

2.7.1

Potenciar l'existència de centres de decisió financera a Catalunya

Punt de partida

En l'àmbit del sector financer, **preservar i potenciar l'existència d'institucions financeres de primer nivell en el territori català**, era l'objectiu principal per a aquesta legislatura.

El sector financer català s'organitza bàsicament entorn de les caixes d'estalvi i, per tant, era important orientar l'actuació del Govern a la seva regulació i potenciació. En aquest sentit es preveia

- 1 **Orientar l'obra social de les caixes a cobrir necessitats socials**
- 2 **Reforçar els òrgans de govern de les caixes amb una representació adequada de la societat civil**
- 3 **Impulsar la presència directa en projectes punters de l'economia catalana**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Al llarg de la legislatura la col·laboració entre la Generalitat i les caixes d'estalvis s'ha reforçat. El Govern entén que es tracta d'institucions clau per al desenvolupament econòmic i social del país i, amb aquest objecte, el mes de març de 2005 **la Generalitat i la Federació Catalana de Caixes d'Estalvi** van crear una **comissió mixta** paritària per analitzar i posar en marxa propostes en tres àmbits: la col·laboració i participació de les caixes d'estalvi en infraestructures i aspectes estratègics per a l'economia catalana, la millora i el reforçament dels òrgans de govern de les Caixes i l'acció de l'Obra Social complementària amb l'acció dels poders públics.

Orientar l'obra social de les caixes a cobrir necessitats socials

En primer lloc cal destacar que s'han incrementat de forma notable les dotacions a Obra Social. Aquestes han incrementat el seu import entre 2003 i 2006 en un 58%, passant de 269 M€ a 426 M€.

Per altra banda, es va institucionalitzar un instrument per fomentar l'intercanvi d'informació que ha servit per guanyar en coordinació, complementarietat i eficàcia a l'hora de gestionar aquests tipus de recursos.

L'increment de dotacions i la major eficàcia derivada d'una major complementarietat té un efecte multiplicador i possibilita prestar millors serveis socials.

S'ha guanyat en coordinació i eficiència en la gestió de l'obra social

Increment en un 58% de l'aportació de les Caixes a les seves Obres Socials

Reforçar els òrgans de govern de les caixes amb una representació de la societat civil adequada

El Parlament ha aprovat **la llei que modifica la vigent llei de caixes de Catalunya** amb la voluntat de preservar i modernitzar el model català de caixes d'estalvi. Aquesta llei, aprovada per unanimitat, vol també reforçar els òrgans de govern d'aquestes entitats i incrementar la representativitat de la societat catalana en el si de les caixes.

Impulsar la presència directa en projectes punters de l'economia catalana

Amb la voluntat de fer de Catalunya una plaça financera de referència, el Govern ha dut a terme altres actuacions que demostren la capacitat d'especialització i d'acolliment de nous àmbits de contractació:

Barcelona és la seu de la primera borsa de drets d'emissió de l'Estat i del Fons Europeu de la Mediterrània

- S'ha impulsat **Barcelona com la seu de SENDECO2, la primera borsa de drets d'emissió de CO2 de l'estat**. La constitució d'aquesta borsa permetrà que les més de 1.000 empreses espanyoles afectades pel compliment del protocol de Kyoto puguin comprar i vendre les autoritzacions d'emissió de diòxid de carboni que els ha atorgat el Govern espanyol d'acord amb el Pla Nacional d'Assignacions. Les empreses podran intercanviar drets d'emissió amb instal·lacions de tot Europa.
- S'ha impulsat així mateix la creació del **Fons Europeu per a la Mediterrània**, amb seu a Barcelona. És un fons de capital risc que té per objecte promoure projectes empresarials al sud de la Mediterrània amb especial atenció als països del Magreb.

Balanç

Pel que fa als objectius fixats en relació a les caixes d'estalvi, s'ha aconseguit **millorar la gestió de l'obra social i s'ha aprovat el Text refós de modificació de les lleis de caixes anteriors**.

Paral·lelament, **s'ha impulsat Barcelona com a plaça financera de referència** del sud d'Europa, amb la implantació de dos seus d'organismes.

Cal, però, seguir treballant per enfortir el sector financer català, i és per això que en aquest apartat el Pla de Govern es pot valorar com un **objectiu en vies d'assolir-se**.

2.7.2

Potenciar el paper estratègic dels organismes financers de la Generalitat

Punt de partida

La Generalitat disposa de diversos organismes financers que han de servir **per facilitar des del govern el finançament dels sectors públic i privat catalans.**

L'Institut Català de Finances (ICF), el principal organisme financer de la Generalitat, té com a objectius generals d'actuació el sosteniment i la promoció d'activitats econòmiques que contribueixin al creixement econòmic i a la millora de la distribució de la riquesa d'aquells sectors que, per la seva transcendència social, cultural, innovadora o ecològica mereixen una atenció prioritària.

Concretament, l'ICF té els objectius següents:

- 1 La millora de la solvència i de la política de sanejament de la inversió creditícia**, per tal de potenciar la capacitat per complir amb la seva finalitat de foment de l'economia social i productiva de Catalunya.
- 2 La diversificació instrumental i la innovació en la oferta**, per donar resposta a les necessitats que determini la política del Govern de la Generalitat.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

En el període que examinem, l'ICF ha elaborat el **Pla Estratègic de l'Institut Català de Finances per al període 2005-2007** en què es materialitza la nova orientació d'aquest organisme, que es presenta a continuació.

Redacció del Pla Estratègic de la ICF per al període 2005-2007

La millora de la solvència i de la política de sanejament de la inversió creditícia

És important destacar que els comptes anuals de l'Institut mostren per a l'any 2005 un resultat positiu de 1.3 M€. Aquest resultat contrasta amb el negatiu de l'exercici anterior.

El sanejament de l'ICF es reflecteix, a part de en el resultat econòmic, en la millora d'alguns indicadors rellevants com són el coeficient de solvència, l'índex de morositat i la pròpia activitat:

- El **coeficient de solvència** ha estat l'**11,26 %**, és a dir, **0,7 punts superior al 2004**.
- La millora del sanejament ha **reduït l'índex de morositat del 5,4% al 3,5%**, i en un 25% els crèdits impagats.
- La reactivació ha suposat un **increment del 87,8% en l'activitat**.

S'ha creat ICF Equipaments per promocionar i gestionar equipaments públics

La diversificació instrumental i la innovació en la oferta

Per tal d'ampliar la oferta de productes financers, la ICF ha realitzat les accions següents:

- Creació de la empresa **ICF Equipaments SA**, amb la finalitat de **promocionar i gestionar equipaments públics**. En el seu primer any de funcionament ICF Equipaments ja va lliurar un total de 17 escoles i va rebre comandes per a **135 projectes d'inversió per un import global de 266 M€**. Durant el seu segon any de funcionament (2006), ja s'han fet inversions per un total de 96 M€ i compta amb una cartera de projectes en curs per un import superior als 500 M€.
- Creació, posada en marxa i consolidació d'**ICF Crèdit, línia de finançament a llarg termini per a petites i mitjanes empreses**, amb l'objectiu que aquestes puguin millorar el seu accés a instruments de finançament en condicions avantatjoses. La creació d'ICF s'emmarca en l'Acord Estratègic. Un terç dels projectes s'han adreçat a les pimes i als treballadors autònoms, un altre terç, a empreses del sector del comerç, del turisme i la hostaleria i un darrer terç, a empreses industrials.

Durant els anys 2004, 2005 i 2006 s'han realitzat des d'aquest organisme financer i també des de l'Institut Català de Crèdit Agrari (ICCA) diverses accions en favor de les empreses catalanes:

- Des de l'**ICF** s'han obert **dues línies de finançament per oferir crèdits** en condicions avantatjoses a **pimes**. En la línia de l'any 2005, 2.800 pimes s'han pogut beneficiar d'aquests crèdits.
- L'**ICCA** ha formalitzat **1.846 operacions per un import de 122 M€**, destinats bàsicament als **sectors agraris i pesquers**. Destaca l'impuls financer al canal Segarra-Garrigues.

Més de 2800 empreses s'han beneficiat de la Línia ICFcredit durant l'any 2005

Aval per 17,2 M€ a la Comunitat General de Regants del Canal Segarra-Garrigues

Balanç

El pla de Govern no fixava inicialment objectius per als organismes financers de la Generalitat. Tot i això, cal valorar com a positiva la seva actuació tant a nivell de les intervencions efectuades al sector privat com de la diversificació de la oferta dels productes de l'entitat.

Per tant, s'estima que en aquest apartat el Pla de Govern 2004-2007 presenta un **objectiu assolit**.

3 Una nació socialment avançada

Balanç del Pla de govern



La igualtat d'oportunitats, la prioritat.
El desenvolupament econòmic i la cohesió.
La més gran inversió en política social.

El Govern presidit per Pasqual Maragall es plantejà des de l'inici, a través de polítiques públiques, generar igualtat d'oportunitats, per tal que els ciutadans i ciutadanes puguin exercir com a tals.

El model de desenvolupament econòmic va acompanyat d'una gran inversió en programes socials per construir una nació socialment avançada, on el component de cohesió social es converteixi en un signe identitari d'aquest govern i del país.

Dins la política social prioritzem l'educació, la salut, els serveis socials, la cultura, la seguretat i l'habitatge, per això només la suma dels imports de despesa en salut, educació, benestar i família, i cultura representen més del 46% sobre el total del pressupost.

Tots els ciutadans i ciutadanes són subjectes destinataris de les polítiques socials, però especialment les persones més fràgils: infants, joves, persones grans, persones amb discapacitat, dones i famílies amb risc social.

L'accent més marcat del Govern en els programes socials té el seu màxim exponent en la proximitat, i en el fet de compartir les polítiques socials amb els municipis. La idea de "barris segurs i escoles dignes" és una de les grans orientacions d'aquesta política. El barri és l'àmbit idoni per als programes socials compartits entre les dues administracions, la local i l'autonòmica. Per això l'acció específicament social s'acompanya d'un dels projectes del Govern més ambiciosos, el Pla de barris, mitjançant el qual que ja s'han aprovat actuacions en més de 40 barris, que consisteixen en la rehabilitació de l'espai públic acompanyant a la resta de polítiques socials, discriminant positivament aquells territoris amb més necessitats des del punt de vista social.

Des de la mirada pròxima, des d'actuacions locals, hem construït programes transversals que busquen promoure la convivència, els valors del civisme i prevenir la violència.

La filosofia política que impregna el projecte social consisteix a aconseguir que les persones tinguin en la seva comunitat més pròxima (barri, poble) el referent positiu, que puguin sentir-se orgullosos, tranquils i segurs on viuen, per poder gaudir de les oportunitats en educació, salut, cultura o ocupació.


És en el municipi on l'arribada de nouvinguts (forta immigració econòmica) fa més fràgil la convivència i alhora on hi ha més oportunitats per assolir la cohesió social.

Amb el nou Estatut, Catalunya participarà molt més activament en el control de la immigració, dels seus fluxos i de la seva regularització, però la necessitat d'universalitzar uns serveis públics per a tothom i garantir la seva qualitat són els elements bàsics perquè la immigració que arriba s'adapti sense generar cap fractura social. D'aquí també la importància de la formació i de les polítiques d'acollida lingüística com a element integrador.

La nostra voluntat, doncs, és convertir Catalunya en una nació socialment avançada on els ciutadans i ciutadanes puguin reconèixer, i s'enorgulleixin



Marina Geli i Fàbrega
Consellera de Salut
Presidenta de la Comissió
de Govern de Polítiques Socials




de la seva qualitat de vida, de gaudir d'igualtat d'oportunitats, de ser lliures i de tenir un compromís amb el seu país: exercir de ciutadà.

Les polítiques socials constitueixen la prioritat fonamental del Govern de la Generalitat; per això més de la meitat dels recursos s'han destinat a aquesta finalitat.

- L'educació, com a gran prioritat, des de la petita infància amb les escoles bressol, fins a la formació continuada i unes universitats d'excel·lència (amb un increment de pressupost, només del Departament d'Educació, del 43,8% respecte al pressupost de 2003).
- La salut també ha estat un objectiu, tant des del punt de vista individual com col·lectiu, prioritzant la salut pública, millorant, modernitzant, humanitzant l'assistència i consolidant els programes socio-sanitaris amb un creixement pressupostari gens menyspreable del 42% en relació amb el pressupost de 2003.
- Polítiques de benestar i per a les famílies, com el gran suport per fer més real la igualtat d'oportunitats de les dones, de les famílies, dels infants i joves, les persones amb discapacitat i garantir les rendes mínimes dignes. Establint uns itineraris per la inclusió i universalitzant els serveis socials amb un 110% d'increment del pressupost dedicat a les accions.
- La cultura, com a política social, garantint l'accés a tothom, donant suport a la creació, la innovació i la projecció de la cultura, amb un increment de pressupost respecte al 2003 de gairebé el 60%.
- Polítiques globals de seguretat, de prevenció, protecció i promoció de la convivència i el civisme amb més de 1.500 M€ de pressupost (seguretat i protecció civil i justícia).
- Per uns habitatges dignes i uns barris segurs, amb polítiques globals de promoció de la convivència i el civisme amb la destinació de més de 1.500 M€ a seguretat i protecció civil, a justícia, i amb la construcció d'habitatges de protecció oficial, ajuts a llogaters, rehabilitació d'edificis i el Pla de barris.
- D'altra banda, tots els serveis per a la joventut, el suport directe a les polítiques de dones, la promoció de la llengua catalana i els esforços en esports i educació física també són polítiques específiques que reverteixen en un millor i major desenvolupament de la societat.

Les polítiques socials són alhora economia productiva i un dels sectors que generen més ocupació. Qualsevol despesa social genera riquesa.

En l'elaboració del nou Estatut d'autonomia de Catalunya, ja aprovat, la prioritització de la part social ha estat el gran paradigma, amb la participació molt activa dels moviments socials.



El nou marc estatutari ha obert grans i noves oportunitats, competencials, financeres i de filosofia política, fa una menció concreta i molt especial a la cohesió social amb un capítol dedicat als drets i deures i principis rectors, sempre compartint amb l'Estat, amb Europa i els organismes internacionals.

El desenvolupament econòmic, l'estabilitat i la nova visió institucional, juntament amb la consideració dels accents territorials i la prioritat pels programes socials, defineixen la política del Govern presidit per Pasqual Maragall.

3.1.1

Impulsar l'educació pública com a eix vertebrador del sistema educatiu català

Punt de partida

L'educació pública és l'eix vertebrador del sistema educatiu català i cal garantir que pugui acomplir la seva funció social i el seu caràcter universal públic, gratuït, laic, democràtic, coeducatiu, científic, integrador i compensador de les desigualtats. En aquest sentit, és imprescindible implicar la societat i la ciutadania en l'educació, essent la participació un valor i alhora un instrument clau del desenvolupament social. En donar compliment a aquest objectiu el Govern ha dut a terme les actuacions següents:

- 1 **Incrementar el pressupost destinat a l'educació**
- 2 **Millorar els centres educatius i els seus equipaments.**
- 3 **Millorar les condicions laborals i professionals del professorat.**
- 4 **Elaborar el Pacte Nacional d'Educació.**
- 5 **Cooperar amb els ajuntaments en l'educació de la ciutadania.**

Val a dir que la situació de partida era, d'una banda, un dèficit important a nivell estructural, amb un parc d'establiments escolars molt deficient. I de l'altra, l'oblit i el desapropiament que s'havia fet de l'enorme capital humà del sector i de la centralitat de l'escola pública com element de cohesió i de democratització. Per tant, calia donar un cop de timó en política educativa per complir els objectius fixats i sortir d'una inèrcia d'immobilitat.

L'educació ha estat una de les prioritats de Govern per aquesta legislatura

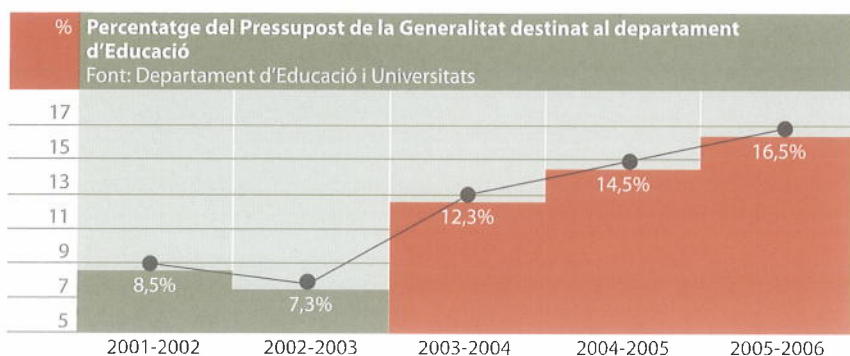
Desenvolupament de l'acció del Govern

El Govern ha fet una **aposta clara per l'educació**, per avançar cap a una escola de qualitat, capaç de donar resposta als reptes actuals (immigració i mobilitat centre-perifèria, entre d'altres) i a les tres funcions bàsiques que ha de realitzar el sistema educatiu: en la funció social de cohesió social i igualtat d'oportunitats, en la funció de l'educació ètica i ciutadana de la població i en la funció de la transmissió de la cultura, de coneixements científics, d'eines de treball i de capacitats que permetin a les persones preparar-se per accedir al mercat de treball.

Incrementar el pressupost destinat a l'educació

El primer pas essencial ha estat **incrementar les partides pressupostàries destinades a l'educació**, aquest augment de recursos ha estat progressiu i important –del 15% de mitjana (mentre que en legislatures anteriors era d'un 8%) en els pressupostos dels anys 2004, 2005 i 2006–. D'aquesta manera, si es manté aquest increment l'any 2010 s'arribarà a un percentatge de despesa equivalent a la mitjana de la Unió Europea, xifrada en un 5'6%

(UE dels 15. Inclou educació universitària i no universitària. Font: Consell Superior d'Avaluació. Sistema d'Indicadors d'Ensenyament a Catalunya. Octubre 2005).

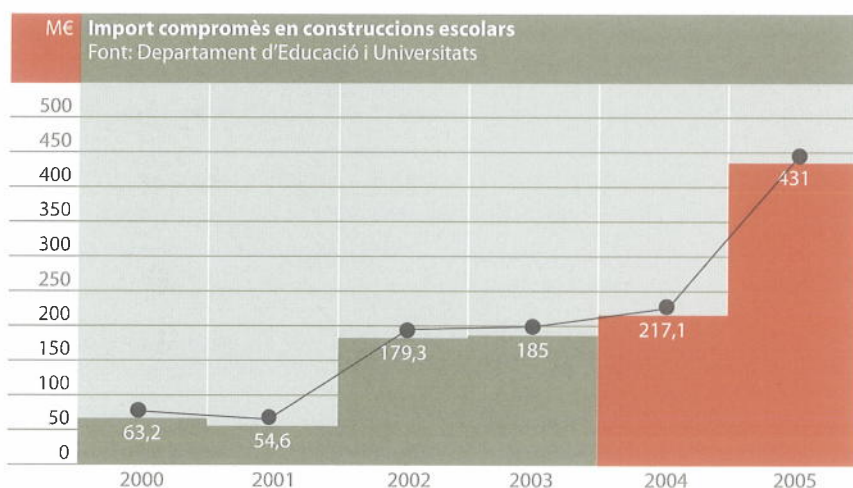


El pressupost en educació ha augmentat un 15% en el període 2004-2006, mentre que en les legislatures anteriors havia estat d'un 8% de mitjana

Millorar els centres educatius i els seus equipaments

La millora dels centres i equipaments s'ha fet a través del **Pla Quadriennal de Construccions Escolars 2004-2007**, dotat amb 1.500 M€, el govern ja ha aprovat 303 actuacions a centres educatius des de l'any 2004 amb un import de 943 M€. D'aquestes actuacions, 162 són noves construccions de centres escolars o substitucions d'edificis existents.

El Pla Quadriennal de Construccions Escolars 2004-2007 acaba amb el dèficit en centres educatius i equipaments que patíem



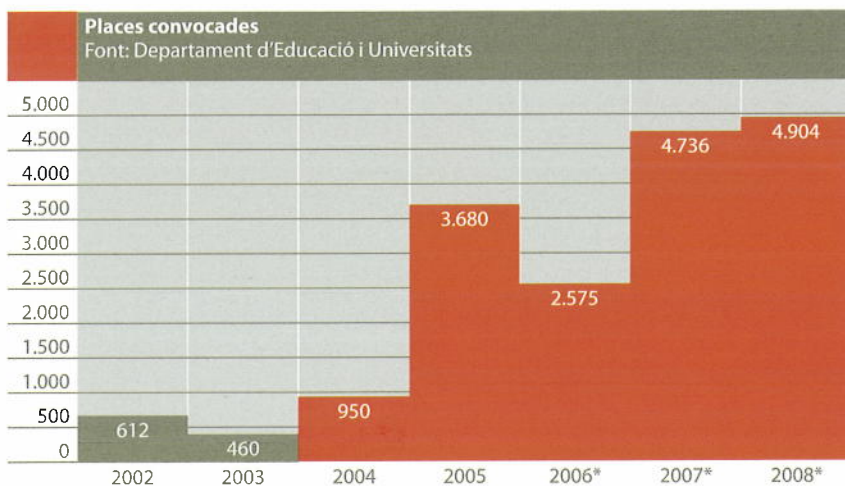
Posada en funcionament de 66 nous centres escolars per al proper curs

A més a més, per donar resposta a l'increment de l'alumnat del **curs vinent 2006-2007** (23.546 preinscripcions més que el curs anterior, un 2,8%), així com a la mobilitat interna de la població, el proper curs es posaran **en funcionament 66 nous centres docents**. D'aquests, 52 seran centres d'educació Infantil i Primària (CEIP) i 14 Instituts d'Ensenyament Secundari (IES). Respecte a mòduls provisionals, tenen data de caducitat, ja que cada mòdul que es col·loca va acompanyat d'un projecte de construcció i d'un calendari d'execució d'obres. El curs 2005-06 el Departament tenia instal·lats 643, xifra que es preveu reduir a 626 al juny del proper curs (2007). No obstant això, per motius poblacionals i, per tant, necessitats d'escolarització obligatòria d'alumnes, el nombre de mòduls arribarà fins a 677 durant el primer trimestre del curs vinent. Tanmateix, cal tenir en compte que al voltant d'un 10% dels mòduls instal·lats no s'utilitzaran com a aula, sinó per acollir altres serveis del centre (menjador, despatxos, etc.).

S'ha reconegut la tasca del personal docent

Millorar les condicions laborals i professionals del professorat

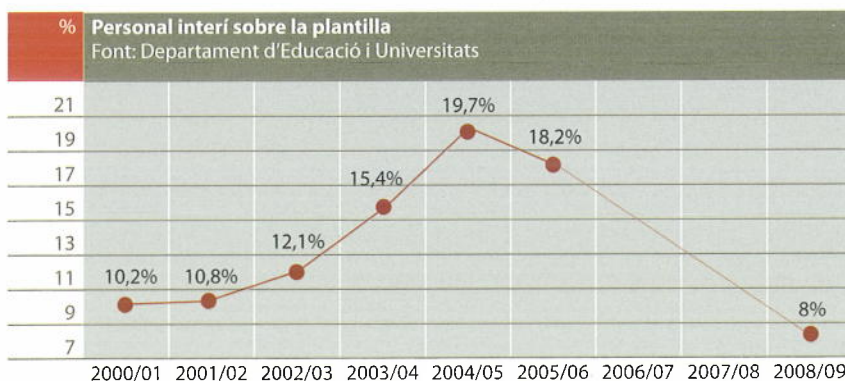
En l'àmbit del **personal docent** s'han realitzat diverses actuacions per al **reconeixement de la tasca del professorat, la millora en la retribució i la dotació de nous docents als centres educatius**. Concretament s'han incorporat 4.200 nous mestres, professors i altres professionals entre el cursos 2004-2005 i 2005-2006.



* Previsió de places que es convocaran

5.275 nous mestres el curs vinent 2006-2007, d'aquests 2.827 impartiran la sisena hora

Per al proper curs 2006-2007 està prevista la incorporació de 5.275 nous mestres. D'aquests, 2.827 es dedicaran a impartir la **sisena hora**, mentre que la resta estaran destinats a necessitats d'escolarització, programes d'innovació educativa, aules d'acollida i nous perfils professionals entre d'altres. Encara en aquest àmbit, cal destacar la convocatòria de 7.205 places a les oposicions als cossos docents que han contribuït a millorar les condicions laborals del professorat interí i substitut.



En aquesta mateixa línia va el **Pla de formació permanent 2005-2010** del professorat dotat amb 30 M€. Aquest nou Pla ha permès fer un canvi de prioritats en la formació als mestres i professors i adaptar-se a les noves necessitats de la nostra societat. Un dels canvis més importants respecte al que es feia ha estat la introducció de l'avaluació diferida per tal d'observar com repercuteix els aprenentatges adquirits en la formació a la pràctica docent i per tant, en la millora qualitativa de l'ensenyament. Els objectius han estat afavorir el model d'escola inclusiva, la innovació educativa i el currículum, les tecnologies de la informació i la comunicació, la millora personal i el desenvolupament professional i la gestió dels centres i dels serveis educatius.

Elaborar el Pacte Nacional per a l'educació

Un dels principals objectius assolits aquesta legislatura en l'àmbit educatiu ha estat la signatura del Pacte Nacional de l'Educació (*vegeu fitxa específica per aquest tema*).

Cooperar amb els ajuntaments en l'educació de la ciutadania

En relació a la cooperació amb els ajuntaments, en aquesta legislatura s'ha treballat conjuntament en dos temes: el Mapa de Llars d'Infants de Catalunya (2004-2008) i les Oficines d'Escolarització Municipal.

Així, per donar compliment a la creació de **30.000 places públiques de llars d'infants** es va elaborar el Mapa de Llars d'Infants de Catalunya (2004-2008) amb un import assignat de 150 M€, per a la creació de noves places i pel manteniment de les ja existents. Per primera vegada s'ha realitzat una planificació per comarques i municipis per donar resposta a una de les necessitats evidents de les famílies. En aquest sentit, fins al moment un total de 283 ajuntaments de Catalunya ja s'han compromès a crear 23.938 places, que representa un 79,8%. Malgrat aquestes dades avancen un bon ritme de compliment d'aquest compromís, en el moment actual, a juny de 2006, d'aquestes 23.938 places només n'hi ha construïdes 6.652.

El Pacte per l'Educació ha estat una de les grans fites de la legislatura

El Mapa de llars d'infants permetrà crear 30.000 places per nens de 0 a 3 anys de forma planificada per comarques i municipis

Els compromisos estratègics



El **Pacte nacional per a l'educació** suposarà una inversió de 1.200 M€ fins al curs 2008-2009. En la signatura del text hi han participat 20 entitats de la comunitat educativa, que representen centres educatius públics i concertats, mestres, professors, famílies, estudiants i ajuntaments.

5 eixos:

- 1 Família i educació
- 2 Servei públic educatiu
- 3 Corresponsabilitat dels ajuntaments amb l'educació
- 4 Professorat i altres professionals de l'educació
- 5 Autonomia de centre

1 Família i educació. 165,4 M€

- Ajuts per al funcionament de les AMPA i programes de formació
- Funcionament d'associacions d'estudiants i projectes participatius
- Acolliments matinals
- Obertura dels centres el primer dia de setembre fins a finals de juny
- Programa cooperatiu de llibres de text
- Beques menjador

2 Servei públic educatiu. 343,7 M€

- Aplicació de 5 hores setmanals complementàries a l'educació primària en centres públics. Això comportarà un increment de plantilla i ajuts per a alumnes que tenen germans a primària
- Ajuts a centres concertats que escolaritzin alumnes amb necessitats educatives específiques
- Estudi econòmic dels mòduls del concert
- Actualització per compensació del diferencial de l'IPC

3 Corresponsabilitat dels ajuntaments amb l'educació. 71,6 M€.

- Impuls i ampliació de les Oficines Municipals d'Escolarització
- Foment de programes de transició escola-treball
- Convenis per a l'obertura dels centres a l'inici de setembre i finals de juny
- Convenis per a activitats extraescolars

4 Professorat i altres professionals de l'educació. 467,5 M€.

- Pla marc de formació permanent
- Salut laboral
- Continuació del procés d'homologació de les condicions laborals i analogia retributiva del professorat dels centres concertats
- Promoció laboral del personal docent públic
- Altres professionals de l'educació

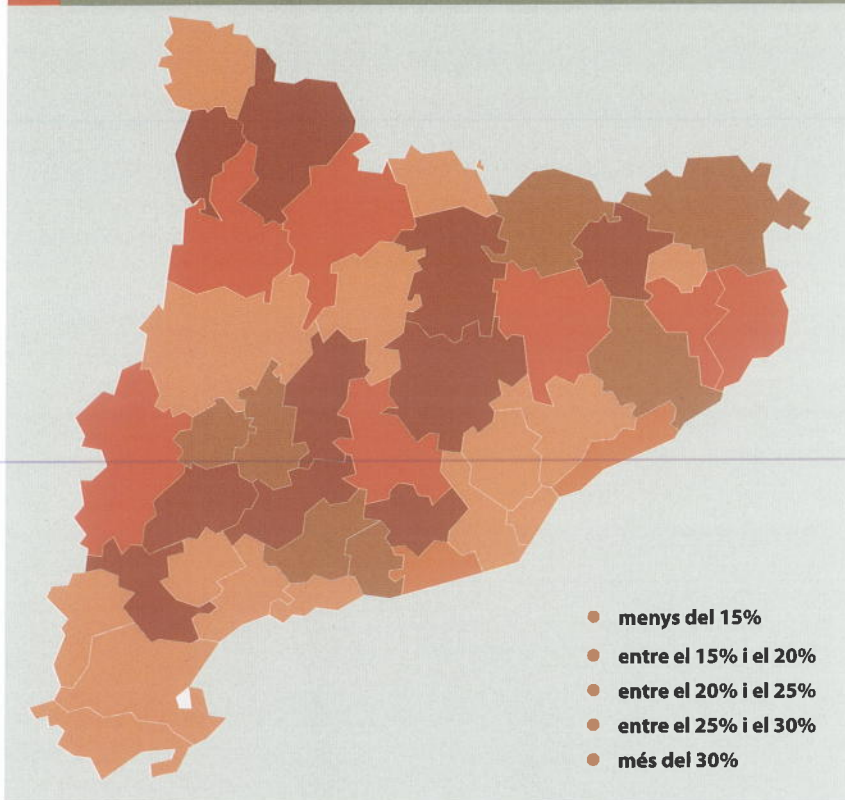
5 Autonomia de centre. 149,2 M€

- Millora de les dotacions per a funcionament ordinari
- Desplegament de l'autonomia de centres
- Programes d'innovació educativa
- Inspecció de l'educació
- Constitució de serveis educatius integrats
- Millora de les plantilles de professionals dels serveis educatius

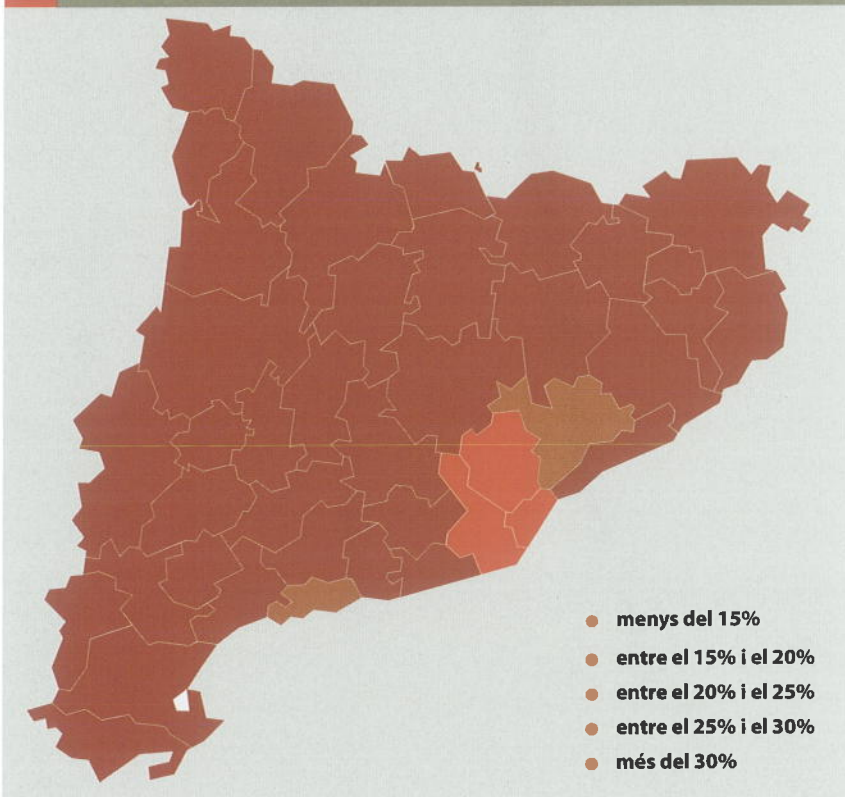
Properes passes:

Elaboració de la Llei catalana d'educació.

Distribució de l'oferta pública de llars d'infants per comarques l'any 2004
Font: Departament d'Educació i Universitats



Distribució de l'oferta pública de llars d'infants prevista per l'any 2008
Font: Departament d'Educació i Universitats



S'han creat 52 Oficines d'Escolarització Municipal per cooperar amb els ajuntaments en la gestió del sistema de matriculació

Per últim, i amb la finalitat de gestionar el procés d'escolarització de l'alumnat amb les Administracions locals, s'ha publicat el Decret 252/2004, pel qual s'estableix el procediment d'admissió de l'alumnat als centres docents en els ensenyaments sufragats amb fons públics. Aquesta normativa garanteix plena transparència en el procés d'admissió de l'alumnat als centres i facilita la integració educativa i social de l'alumnat amb necessitats educatives específiques. Fins al moment **52 Oficines Municipals d'Escolarització (OME)** han entrat en funcionament com a instruments de col·laboració entre el Departament d'Educació i els ajuntaments. (Informació: 2004: 12; 2005: 26 i 2006: 14)

Balanç

En política educativa cal destacar que s'ha treballat a molt bon ritme en la gran majoria d'objectius proposats per aquesta legislatura: s'ha incrementat espectacularment el pressupost dedicat a educació, mai s'havia invertit tant en infraestructures escolars com s'ha fet ara; s'ha reconegut la tasca que realitzen els professionals del sector millorant les seves condicions laborals; **s'ha signat el Pacte Nacional de l'Educació**; i s'ha avançat en la cooperació entre administracions en l'àmbit educatiu.

L'educació ha esdevingut una de les prioritats del Govern de la Generalitat de Catalunya per a aquesta legislatura, i el compliment de la major part dels objectius fixats a l'inici de legislatura així ho demostren. Restaria pendent, només, l'aprovació de la Llei Catalana d'Educació. Per tant, aquest és un **objectiu assolit**.

3.1.2

Augmentar la qualitat del sistema educatiu per adequar-lo als nous reptes socials

Punt de partida

Era absolutament necessari un canvi de rumb en la política educativa del nostre país que donés un nou impuls de confiança i de qualitat al sistema educatiu, ja que els resultats de diferents informes PISA (2000 i 2003) mostraven que el nivell dels estudiants en algunes matèries ens situaven per sota de la mitjana d'altres països de l'OCDE.

Tant l'informe del Consell Superior d'Avaluació del Departament d'Educació i Universitats "Resultats de l'alumnat de Catalunya i ítems alliberats. Informe PISA 2003" (publicat l'any 2005) com l'Informe de la Fundació Bofill "Les desigualtats educatives a Catalunya: PISA 2003" (publicat l'any 2006) destaquen que els resultats acadèmics obtinguts a Catalunya són més baixos del que li correspondria, tenint en compte el nivell d'inversió pública en educació. Des d'aquesta perspectiva comparada es pot concloure que a Catalunya, no només cal una major inversió pública en educació, sinó també que tingui un nivell més alt d'eficiència.

A més a més, a Catalunya hi ha un alt nivell de fracàs escolar que explica, en part, el problema de la baixa escolarització dels joves en l'etapa postobligatòria. Aquesta situació constitueix un problema que agreujarà el dèficit de treballadors qualificats previst per als propers anys.

Des del Govern de la Generalitat de Catalunya entenem que un sistema educatiu ha de garantir, en el marc de la societat del benestar i de la igualtat d'oportunitats, una formació adequada als reptes que tenim plantejats com a país. Per això el Govern ha desenvolupat les línies d'actuació següents:

- 1 Millorar l'acció educativa i instructiva**
- 2 Aconseguir una gestió autònoma i eficaç dels centres**
- 3 Millorar la formació professional, flexibilitzant l'oferta, facilitant la relació amb l'estructura productiva i coordinant la formació reglada, ocupacional i contínua**

Les mesures d'innovació educativa donen resposta als principals reptes educatius

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Durant aquests tres anys els objectius prioritaris en educació han estat concretats, entre altres, en l'aplicació de mesures per: atendre adequadament la població escolar, potenciar la formació professional, crear aules d'acollida, incrementar l'oferta d'escoles oficials d'idiomes i combatre el fracàs escolar.

Millorar l'acció educativa i instructiva

El Govern de la Generalitat ha fet un gran esforç per **crear i implantar mesures d'innovació educativa** que ofereixin als centres docents propostes d'acció vinculades a algun dels reptes de la societat actual: integració de l'alumnat nouvingut, atenció als alumnes amb necessitats especials i la consolidació de la llengua catalana. Els objectius generals d'aquestes mesures són:

- Promoure projectes que potenciïn la **incorporació de noves metodologies** en la dinàmica escolar i la millora dels resultats d'aprenentatge de l'alumnat.
- Donar **suport als projectes d'innovació** que estan portant a terme els centres educatius o grups de professors/es de diferents centres.
- **Difondre pràctiques educatives innovadores** que es duguin a terme i puguin ser d'interès per al conjunt de professors i professores.
- **Il·lusionar el professorat** per tal que trobi en la recerca de nous camins resposta als reptes que avui ens demana la pràctica docent.

Tot seguit relacionem les accions més destacades en l'àmbit de la **innovació educativa**:

Un total de 1.051 centres educatius públics i privats concertats disposaran d'una aula d'acollida el curs vinent 2006-2007

Aules d'Acollida			
Font: Departament d'Educació i Universitats			
Curs	Curs	Curs	Curs
2003-04	2004-05	2005-06	2006-07
0	649	936	1.051

- Creació de 1.051 **aules d'acollida**. L'aula d'acollida és un recurs orientat a la integració de l'alumnat nouvingut i especialment pensat per donar una resposta adequada a atendre les necessitats emocionals, lingüístiques i curriculars d'aquests, i alhora millorar la qualitat global de tots els estudiants del centre, veure fitxa annexa.
- També s'han posat en marxa les **Unitats de suport a l'educació especial** (USEE). Des del 2004 fins a l'actualitat s'han creat 57 USEE, 19 en CEIP, 34 en IES i 4 en centres concertats per millorar l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials. La previsió per al curs 2006-2007 és crear 64 USEE, a més a més de les ja existents. Aquestes unitats compten amb una dotació d'un professor i un educador. Per completar aquest recurs s'han signat 28 convenis amb ajuntaments per impulsar els **Plans educatius d'entorn**, amb un pressupost de 2,4 M€. Es tracta d'un instrument per donar una resposta integrada i comunitària a les necessitats educatives a través de la continuïtat de l'acció educativa fora de l'àmbit escolar i per posar en una mateixa direcció tots els recursos dedicats a l'educació per reduir el fracàs escolar i millorar el rendiment de tot l'alumnat.

Les noves polítiques

Aules d'Acollida

L'aula d'acollida és un recurs orientat a la integració de l'alumnat nouvingut i especialment pensat per donar una resposta adequada i atendre les necessitats emocionals, lingüístiques i curriculars d'aquest alumnat; això permet millorar la qualitat global de l'alumnat del centre.

Un total de 1.051 centres docents catalans comptaran amb una aula d'acollida el curs 2006-07, ja que el Departament d'Educació i Universitats preveu posar en funcionament 115 aules d'acollida noves.

La previsió territorialitzada de noves aules d'acollida per al curs vinent és la següent:

Aules d'Acollida per territoris, curs 2006-2007

Font: Departament d'Educació i Universitats

SS TT (curs 05-06)		Increment (curs 06-07)	Total
Barcelona- Ciutat	158	11	169
Barcelona-Comarq	269	37	306
Baix Llob- Anoia	89	8	97
Vallès Occidental	83	15	98
Girona	129	13	142
Lleida	79	16	95
Tarragona	89	11	100
Terres de l'Ebre	40	4	44
Total	936	115	1.051

La implantació d'una aula d'acollida en un centre educatiu implica una dotació docent (un tutor d'acollida), una dotació informàtica (quatre ordinadors, una impressora, un escàner, etc.), material didàctic i un pla de formació i assessorament sistemàtic. Però l'aula d'acollida implica, sobretot, un compromís explícit de l'equip directiu d'adequar progressivament tota la dinàmica general del centre cap a un centre acollidor i de qualitat per a tothom.

Per al curs vinent, el Departament d'Educació i Universitats ha ampliat les dotacions de professorat en 116 centres educatius que ja disposaven d'aula d'acollida, a fi de donar una millor atenció a l'alumnat nouvingut.

Els criteris del Departament per a l'adjudicació de les noves aules per al curs vinent són:

- Nombre d'alumnat nouvingut (darrers 24 mesos) superior a 9.
- Equilibri en l'oferta educativa de la zona, de manera que la dotació d'aules d'acollida contribueixi a la distribució equilibrada de l'alumnat nouvingut entre tots els centres.

- El **Pla de llengua i cohesió social** va ser creat per adequar el sistema educatiu a la creixent complexitat i pluralitat que ha anat adquirint la societat catalana. Es van destinar més de 35 M€ a diverses actuacions, per al curs 2004-2005, que tenien com a objectiu consolidar la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe, l'acollida i la integració a l'escola per a tot l'alumnat i promoure la igualtat d'oportunitats.

Aquest Pla inclou la implantació de 8 **programes d'innovació educativa** a **1.230** centres educatius, amb un pressupost total de 12 M€ per al curs 2006-2007. Els programes són els següents: Biblioteques escolars i gust per la lectura (PuntEdu); Coeducació i igualtat de gènere; Educació per a la ciutadania; Educació en comunicació audiovisual; Educació ambiental; Convivència i Mediació Escolar; Salut a l'Escola (vegeu epígraf 3.3.1) i Llengües estrangeres. Concretament, aquest últim (llengües estrangeres) s'ha implantat a 311 centres educatius amb la finalitat d'avançar l'aprenentatge de l'anglès des de l'educació infantil. El programa amb major implantació és el de foment de la lectura (PuntEdu) que s'aplicarà en més de 600 centres educatius. També en aquesta línia s'ha constituït el **Consell Assessor de la Llengua Catalana a l'Escola** per impulsar l'ús i el domini del català en el professorat i l'alumnat.

Programes d'innovació educativa Font: Departament d'Educació i Universitats		
Curs 2004-05	Curs 2005-06	Curs 2006-07
0	748	1.230
0	10 M€	12 M€

521 centres educatius s'han acollit al programa de reutilització de llibres de text que beneficia més de 113.000 alumnes

- El **Programa cooperatiu de reutilització de llibres de text** té per objectiu facilitar, mitjançant el sistema de préstecs, llibres de text i materials didàctics dels diferents nivells educatius. En l'actualitat 521 centres educatius s'han acollit a aquest Programa. Aquests centres rebran ajuts d'un total de 2,03 M€ i se'n beneficiaran més de 113.000 alumnes alhora que s'avança cap a la gratuïtat dels llibres de text. És previst que el proper curs 2006-2007 la participació sigui de 896 centres i prop de 200.000 alumnes beneficiats. El Departament d'Educació i Universitats invertirà 4 M€, la qual cosa suposarà un estalvi del 85%. La despesa mitjana mínima per cada fill o filla passarà de 1.700 € de l'actualitat a 250 €.

Programa cooperatiu de reutilització de llibres de text Font: Departament d'Educació i Universitats				
	Curs 2003-04	Curs 2004-05	Curs 2005-06	Curs 2006-07
Centres	0	0	521	896
Alumnes	0	0	113.000	200.000
Pressupost	0	0	2,3 M€	4 M€

- Amb l'objectiu de garantir l'ensenyament públic d'idiomes en una major part del territori, s'han creat 23 escoles oficials d'idiomes (EOI). Actualment estan en funcionament un total de 39 EOI, a 28 comarques, i donant cobertura a un 97% de la població a Catalunya.

Les mesures i programes d'innovació educativa tenen com un dels objectius combatre el fracàs escolar

El **Programa 2004-2007 del Departament d'Educació** (publicat el novembre de 2004) establia, com una de les principals mesures, reduir el fracàs escolar, en una doble línia: prevenir el fracàs en l'educació primària i reduir el fracàs instal·lat a l'educació secundària obligatòria. Per a això, l'esmentat programa anunciava l'elaboració d'un Pla per reduir el fracàs escolar i millorar el rendiment escolar i la cohesió social. Malgrat que aquest Pla no s'ha desplegat com a tal, totes les mesures i programes iniciats, entre altres els d'innovació educativa, aules d'acollida, USEE, ajuts per a alumnes amb ne-

cessitats educatives específiques als centres concertats, plans d'entorn, pla de llengua i cohesió social, plans d'autonomia de centres, etc., han tingut, com un dels eixos principals d'actuació, combatre el fracàs escolar.

Aconseguir una gestió autònoma i eficaç dels centres

Aquesta legislatura s'ha iniciat a Catalunya el **Pla d'Autonomia de Centres**, una important aposta per reforçar la seva capacitat d'actuació. Així, s'ha iniciat un pla pilot a 74 escoles amb l'objectiu d'incrementar la capacitat de gestió dels centres per millorar la qualitat educativa i reduir el fracàs escolar, millorar el rendiment general de l'alumnat i afavorir la cohesió social.

El Departament d'Educació i Universitats té previst incrementar cada any el nombre de centres participants al Pla d'autonomia de centres fins a la seva generalització a tot el sistema educatiu català. La cultura de gestió actual i la complexitat del canvi recomanen començar amb un nombre reduït de centre docents però es té visió d'un procés d'experimentació acumulatiu fins a la seva generalització.

Val a dir que aquest nou impuls de l'autonomia escolar exigirà a l'Administració educativa un esforç afegit en l'acompanyament als centres i els seus equips directius, alhora que un nou model de dotació de recursos que tracti singularment la diversitat de centres i territoris.

Millorar la formació professional, flexibilitzant l'oferta, facilitant la relació amb l'estructura productiva i coordinant la formació reglada, ocupacional i contínua

Des del Govern s'està fent un esforç considerable en la **potenciació i l'extensió de la Formació Professional**, ja que es tracta d'una bona oferta professionalitzadora (més del 70% de l'alumnat troba feina en menys de 6 mesos i la resta opta per seguir estudiant), dóna resposta a les necessitats del teixit productiu i de serveis del nostre país i és una bona eina per afavorir l'equilibri territorial i estimula l'esperit emprenedor. També al curs 2006-2007, s'hauran implantat un total de **151 nous cicles formatius als centres públics**. Això es tradueix en 4.500 noves places de formació professional distribuïdes al llarg del territori.

També, com preveu l'Acord estratègic per a la competitivitat de l'economia catalana, i **4 Centres Integrals d'FP**, dels 12 previstos per a la legislatura dins l'Acord d'Internacionalització (Manresa, Olot, Tarragona i Sant Feliu de Llobregat). Aquests centres oferiran de manera integrada: FP inicial i FP contínua, acreditació de competències professionals, innovació en metodologies i estratègies de formació i experimentació de nous currículums i transferència tecnològica. Aquests centres coordinen la formació professional reglada, l'ocupacional per a persones en atur i la contínua per a persones ocupades. També compten amb un servei d'orientació interactiva per atendre les necessitats d'ocupació i desenvolupament professional i amb sistemes de transició escola-treball.

Un altre dels reptes que afrontava el Govern en relació amb la FP era la necessitat **d'incrementar la demanda d'aquesta oferta formativa i adequar-la a les necessitats productives del país**. Per donar compliment al primer objectiu, el 2005 es va elaborar un Decret de mesures de **flexibilització de l'accés a la FP específica** (matrícula per crèdits, horaris i entorns adaptats...) i des de 2006 s'ofereix, experimentalment, estudiar determinats cicles formatius a distància (de les 328 places que es van implantar el gener del 2006, es passarà, el proper curs, a una oferta de 3.600 places). Per donar compliment al segon, s'han adoptat mesures per fer la FP més atractiva:

El Pla d'Autonomia de Centres s'ha iniciat en 74 escoles i significa un pas més en les polítiques de proximitat

Aquest Govern ha prioritzat la FP entre les seves actuacions

S'hauran implantat 151 nous cicles formatius als centres públics catalans i s'han creat 4 Centres Integrals de Formació Professional

Increment espectacular del nombre de places ofertes per estudiar cicles formatius a distància. De les 328 el curs 2005/06 a 3.600 el curs 2006/07

correspondència entre cicles formatius de grau superior i la Universitat; oferta de cursos pont de preparació per accedir a la universitat en 30 centres; acreditació de competències per a persones amb experiència laboral, però sense reconeixement oficial.

I finalment, i amb l'objectiu **d'incrementar la qualitat** de la FP, s'ha invertit en equipaments i s'ha implementat el Programa de qualitat i millora contínua.

Balanç

La política educativa d'aquests mil dies s'ha caracteritzat per les múltiples mesures innovadores que s'han implantat per tal de fer front al complex problema que suposa el fracàs escolar i la integració del nou alumnat. En definitiva, buscar noves respostes a noves qüestions i canviar el rumb en la política educativa del nostre país sumida en l'immobilisme.

Per tant, tot i que pel finiment de la legislatura no tenim una avaluació dels resultats dels nombrosos programes implementats, podem concloure que els **objectius fixats en el Pla de Govern estan en vies d'assolir-se.**

3.2.1

Universalitzar els serveis socials

Punt de partida

El sistema català de serveis socials es pot qualificar d'assistencialista, ja que, davant la insuficiència d'equipaments i serveis, per accedir-hi cal **demostrar una manca de recursos, la qual cosa deixa fora moltes persones**, sobretot de les classes mitjanes. Així, els serveis socials a Catalunya constitueixen un sistema feble per la manca de cobertura universal i el reconeixement específic del dret subjectiu a la seva utilització.

L'objectiu del Govern en aquest àmbit ha estat universalitzar el sistema, és a dir, garantir l'accés als serveis socials, davant una situació de necessitat en l'àmbit social, independentment de la situació econòmica. Per això calia: aprovar una **Llei de serveis socials**, que a banda d'universalitzar el sistema, també **descentralitzés** els serveis i anés acompanyada d'un **nou marc de finançament dels serveis socials**.

Val a dir que la necessitat de crear aquesta normativa és fruit de l'ambigüitat existent pel què fa a l'atribució de responsabilitats als diferents nivells de l'Administració, una dotació insuficient de recursos públics per finançar els serveis necessaris, una coordinació feble entre les administracions i entitats privades gestores de serveis socials a Catalunya, i una prestació de serveis molt centralitzada i burocratitzada.

Aquesta situació s'ha produït pel poc consens entre les diferents administracions públiques que tenen competències en serveis socials i pel curt desenvolupament reglamentari de les lleis vigents.

Desenvolupament de l'acció del Govern

El Projecte de Llei de Serveis Socials de Catalunya

Per tal d'universalitzar els serveis socials, el Govern va aprovar el **Projecte de Llei de Serveis Socials de Catalunya**, que no veurà la llum pel finiment de la legislatura, que havia de permetre la universalització dels serveis socials i poder avançar cap a un model flexible, àgil i descentralitzat, amb capacitat d'adaptació al territori i d'innovar ràpidament per fer front a les creixents i canviants necessitats socials.

Aprovat el Projecte de Llei d'universalització dels serveis socials però en tràmit al Parlament de Catalunya

El Projecte de Llei de Serveis Socials havia de permetre la universalització d'aquests serveis

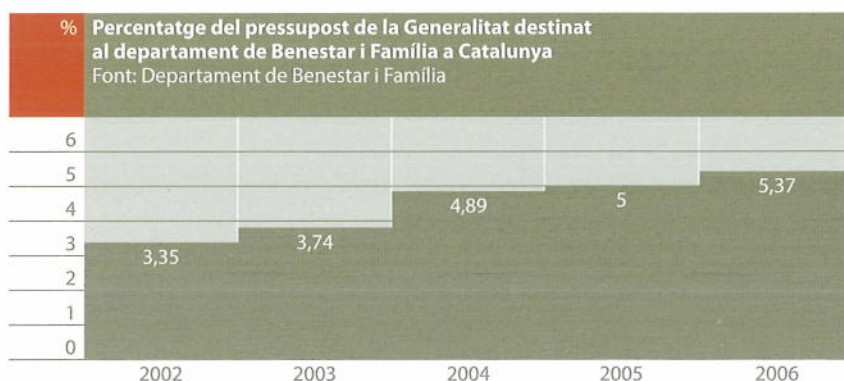
Un procés obert al sector: la normativa es va aprovar després d'un ampli i sistemàtic procés participatiu, en el qual s'ha intentat assolir el màxim consens possible de tots els sectors implicats en els serveis socials de Catalunya. Des del mes de juny del 2004:

- Es va constituir un Comitè Directiu i un Comitè d'Experts per elaborar la nova Llei de Serveis Socials.

- Es va redactar el document de bases, i es va endegar un procés participatiu, es van recollir més de 1200 folis d'aportacions, es va modificar el document de bases i es va elaborar una proposta de text articulat de la nova Llei.
- Finalment, es va portar a consulta dels Consells de Serveis Socials, Govern Local, Econòmic i Social, Sindicatura de Greuges i Institut Català de la Dona. I van participar tots els agents dels serveis socials de Catalunya, en el procés d'elaboració de la mateixa.
- Aprovació (17/01/2006) per part del Govern del Projecte de Llei de Serveis Socials de Catalunya.

El Govern ha complert el compromís de destinar més del 4% del pressupost de la Generalitat a polítiques de Serveis Socials

Un nou sistema de finançament dels serveis socials: el Projecte de Llei de Serveis Socials obre també la via a un nou sistema de finançament dels serveis socials. Un dels punts clau d'aquest nou sistema és arribar a la mitjana europea en despesa social com a percentatge del PIB català. D'aquesta forma, es donarà compliment sobrat a la resolució 887/V del Parlament de Catalunya sobre política social i benestar, en què s'instava al Govern de la Generalitat a destinar, com a mínim, un 4% del seu pressupost a polítiques de benestar i de serveis socials. És aquest un dels motius pels quals el percentatge del pressupost destinat al departament de Benestar i Família ha anat augmentat any darrera any durant aquesta legislatura, sempre per sobre el 4% i, en aquest últim any, s'ha situat ja en el 5,37%.



Altres actuacions paral·leles de la legislatura i relacionades amb aquest àmbit dels serveis socials són:

La nova llei de prestacions garanteix que cap ciutadà estigui per sota el llindar de la pobresa

- L'aprovació **de la llei de prestacions econòmiques d'assistència social**, pendent també d'aprovació pel Parlament. Aquesta llei garanteix que cap ciutadà de Catalunya estigui sota el llindar de la pobresa, assegurant uns ingressos suficients per a les persones amb rendes més baixes, veure fitxa específica sobre el tema.
- **La Programació territorial dels serveis socials especialitzats 2004-2007**, per a l'atenció de la gent gran amb dependències, de les persones amb discapacitats i de les persones amb malaltia mental de la xarxa bàsica de serveis socials de responsabilitat pública. Aquesta programació territorial és una eina bàsica elaborada per l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS) per a desenvolupar les polítiques del Govern de Catalunya en matèria de serveis socials, i s'ha presentat a totes les demarcacions territorials.

Les novetats legislatives

El Projecte de Llei de serveis socials

10 compromisos:

- Només s'avaluarà la renda de la persona usuària.
- Només es tindrà en compte la renda per a fixar l'aportació de l'usuari.
- Totes les persones que presentin una necessitat social tindran dret a accedir als serveis socials que la llei defineixi.
- Hi haurà una xarxa única de serveis socials de responsabilitat/d'atenció pública.
- El desplegament i la descentralització dels serveis socials es farà en un Consell conjunt de la Generalitat amb la Federació i l'Associació de Municipis.
- Servei personalitzat per a persones i famílies amb l'assignació d'un/a professional de referència, que els orientarà en totes les gestions que necessitin al llarg de la seva vida.
- Les persones amb greu situació de dependència comptaran amb el suport d'un/a assistent personal que els faciliti l'organització de la seva vida i amb ajut a domicili professional, si desitgen continuar vivint a la seva llar.
- Es regularà la participació de les entitats, sindicats i patronals, FMC i ACM i col·legis professionals en la planificació i l'avaluació dels serveis socials.
- El Govern aprovarà per decret una Cartera de Serveis Socials de vigència quadriennal. El Parlament aprovarà anualment, juntament amb la Llei de pressupostos, la tipologia i la població destinatàries de les prestacions garantides a la Cartera. Serà la primera llei de tot l'Estat que garantirà una cartera de serveis per llei, amb un model equivalent al de salut i educació, que és la garantia de drets i deures.
- Els ciutadans i ciutadanes que creguin que no són atesos correctament o que no es garanteixen els seus drets estatutaris o fixats per la llei, podran exigir-ne el compliment més fàcilment, administrativament o judicialment, a l'Administració.

Les novetats legislatives

Llei de prestacions socials de caràcter econòmic

L'objecte de la Llei és la regulació de les prestacions econòmiques d'assistència social, que tenen com a finalitat atendre les situacions de necessitat derivades de qualsevol contingència en la vida d'una persona que li impedeixi fer front a les despeses essencials imprescindibles per poder dur una vida digna.

Principals novetats:

- És un dels instruments econòmics més potents de lluita contra la pobresa.
- És una eina per garantir el camí cap a la igualtat real d'oportunitats.
- La seva finalitat és garantir una seguretat econòmica.
- Es fixa, com a novetat, un indicador de Renda de Suficiència (IRS) que per a l'any 2006 és de 7.137,2 €.
- Es distingeixen tres tipus de prestacions: les de dret subjectiu (joves extutelats, cònjuges supervivents, perceptors de pensions no contributives, famílies acollidores de menors i manteniment de necessitats bàsiques -FAS, LISMI i SOVI-), les de concurrència (ajuts a través de convocatòria pública) i les d'urgència social.

- **L'Acord Marc signat amb l'Associació de Municipis de Catalunya (ACM) i la Federació de Municipis de Catalunya (FMC)** en l'àmbit dels serveis socials d'atenció primària. Aquest acord garanteix una estabilitat financera i un increment pressupostari mitjà del 10% en la prestació de serveis socials d'atenció primària amb una dotació de 140 M€.

Balanç

La convocatòria d'eleccions, i per tant, la dissolució del Parlament ha fet que el projecte de Llei de serveis socials no hagi estat aprovat aquesta legislatura, tot i ser una de les prioritats del Govern pel que fa a la millora i aprofundiment de les noves polítiques socials al nostre país.

~~L'aprovació de la llei de prestacions socials de caràcter econòmic ha estat un pas significatiu en aquesta línia consolidant la lluita contra la pobresa i exclusió.~~

Amb tot, quan s'aprovi la nova llei marcarà un abans i un després en l'atenció social a Catalunya, donant un salt del model assistencialista cap a un nou model garantista i universal, en què el dret als serveis socials s'equipararà a altres drets universals com la salut o l'educació.

Per tant es tracta d'un **objectiu pendent**.

3.2.2

Garantir la cohesió social, en especial dels col·lectius amb major risc d'exclusió

Punt de partida

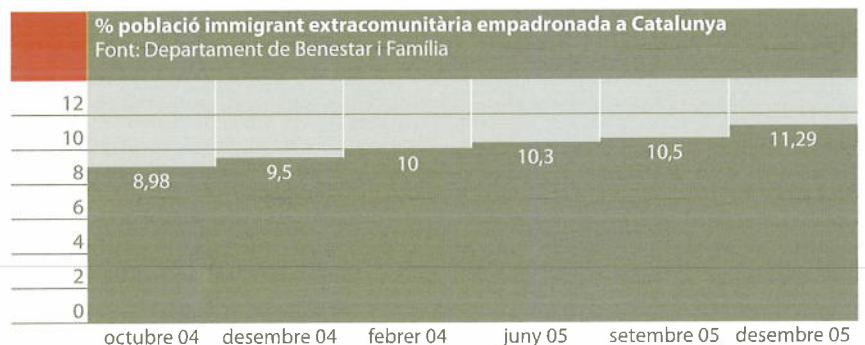
Hi ha determinats col·lectius que tenen un especial risc de veure's exclosos, totalment o parcial, del benestar que genera la nostra societat. Per tal que tothom pugui fruir d'aquest benestar, el Govern ha dut a terme diferents actuacions sectorials adreçades a aquells col·lectius susceptibles de quedar-ne exclosos, entre d'altres: immigrants, gent gran, persones amb dependència, etc.

La població estrangera s'ha multiplicat per cinc en sis anys

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Immigració

Catalunya ha passat de tenir 181.590 persones immigrades empadronades l'any 2000 a 939.321 a principis d'aquest any.



Les polítiques d'immigració han estat una prioritat del Govern i s'ha aprovat el Pla de Ciutadania i Immigració 2005-08

En canvi, ha disminuït el nombre d'immigrants en situació irregular com a conseqüència de les últimes regulacions dutes a terme pel Govern de l'Estat; això representa, a casa nostra, uns 18.000 immigrants irregulars menys.

El desenvolupament de polítiques d'immigració s'ha convertit en un tema prioritari d'aquest Govern, i de les actuacions portades a terme destaquem l'aprovació del Pla de Ciutadania i Immigració 2005-2008, que preveu millorar la qualitat i els recursos en les àrees més deficitàries en matèria d'atenció social a la ciutadania (en especial educació, salut i habitatge), prioritzant les dones i els joves. Igualment, impulsa la formació dels professionals dels serveis públics per adequar-los a la diversitat cultural dels usuaris.

Altres mesures destacades en aquest àmbit de la immigració són:

- Els recursos (16 M€) que enguany es destinen als programes d'acollida i integració d'immigrants, i a potenciar els serveis públics del món local, que suposa un increment d'un 21% respecte els recursos de l'any passat.

- La signatura del Conveni de Col·laboració entre el Ministeri de Treball i Afers Socials i el Departament de Benestar i Família per al desenvolupament d'actuacions d'acollida i integració d'immigrants suposa l'assignació de més de 40 milions d'euros dels Fons Interterritorials a Catalunya per aquest concepte.
- Un servei d'atenció diürna per a menors estrangers (La Riereta, amb 24 places) i un recurs de primera acollida de menors estrangers (El Castell, amb 14 places) amb la finalitat d'atendre el col·lectiu dels menors immigrants no acompanyats que arriben a Catalunya.
- Un nou espai de participació ciutadana en substitució del Consell Assessor d'Immigració que és la Taula Cívica de la Ciutadania per tal de fer front a la nova arribada de població a Catalunya.
- El Programa de retorn voluntari, que s'adreça a aquells immigrants que no han vist complertes les seves expectatives, que es troben en situació de vulnerabilitat social i que volen retornar voluntàriament al país d'origen. L'oficina de l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM), amb seu a la Secretaria per a la Immigració, gestiona el programa oferint atenció i ajuts per fer possible el retorn.

Gent Gran

La reducció de la mortalitat i el consegüent allargament de l'esperança de vida han donat lloc a un important augment del pes demogràfic de la gent gran i molt gran dins del conjunt de la població catalana. D'aquesta manera, si el 1981 els majors de 65 anys representaven un 11% del total de la població, el 2004 ja representaven gairebé un 17%. Pel que fa als majors de 85 anys, aquest segment de població representava el 2004 un 21% de la població major de 65 anys: de cada 5 persones de 65 anys i més, una en tenia 85 o més.

L'aprovació de la **nova llei de prestacions** garanteix que cap persona gran tingui uns ingressos per sota de l'índex de suficiència de Catalunya. També és important destacar, en relació a les **places residencials de finançament públic** per a la gent gran, que durant aquest any s'arribarà a les 17.483 places. Un increment important que també trobem en els habitatges

Evolució del percentatge de persones majors de 65 anys sobre el total de població	
Font: Departament de Benestar i Família	
2005	17%
2001	17%
1996	16%
1991	14%
1986	12%
1981	11%

La nova Llei de Prestacions garanteix que cap persona gran tingui ingressos per sota de l'índex de suficiència de Catalunya

Residències Gent Gran - Places Any				
Font: Departament de Benestar i Família				
	2003	2004	2005	2006
Pròpia	2.043	2.043	2.087	2.087
Gestió	2.074	2.074	2.474	2.706
Concert	727	704	690	690
Col·laboració	8.879	9.332	10.500	12.000
	13.723	14.153	15.751	17.483

tutelats i els centres de dia per a persones grans.

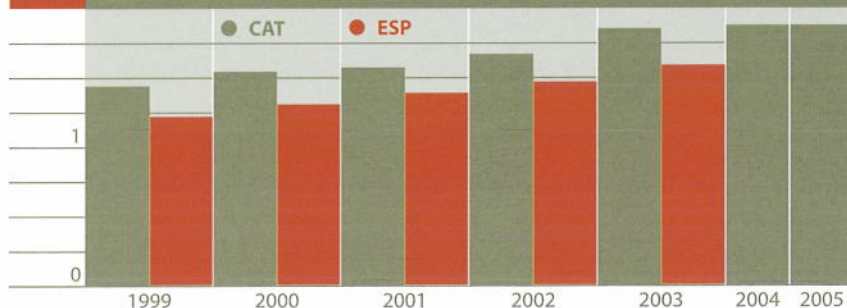
Altres ajuts a la dependència

Font: Departament de Benestar i Família

	2003	2004	2005
Places centres de dia	3.436	3.768	4.362
Atenció domiciliària	20.933	21.945	25.667
Telealarma	9.244	10.907	15.040

Places residencials amb finançament públic per cada 100 persones majors de 65 anys

Font: Departament de Benestar i Família



Per tal de garantir la igualtat real d'oportunitats per a tothom s'ha aprovat el Pla per a la Inclusió social de Catalunya

S'ha aprovat el Pla Integral del poble gitano per a l'equiparació sociocultural i econòmica, entre d'altres

El 4,6% de la població de Catalunya són persones amb dependència: majoritàriament persones grans, però també persones amb discapacitats, psíquiques o físiques, o persones amb problemes greus de salut mental

Finalment, també s'ha signat un conveni de col·laboració amb la Universitat Politècnica de Catalunya, la Fundació "La Caixa" i la Fundació Politècnica de Catalunya, que permet la integració d'alumnes de la Universitat Politècnica de Catalunya en el desenvolupament del programa "**Projecte d'Acostament de les Persones Grans a les Tecnologies de la Informació i la Comunicació**".

Pobresa i exclusió social

Per tal de lluitar contra l'exclusió social, **s'ha redactat i s'aprovarà el proper setembre pel Govern de la Generalitat el Pla per a la Inclusió Social de Catalunya**, que planteja una nova orientació política sobre les causes de l'exclusió social: que aquestes no siguin enteses només per motius de pobresa econòmica, sinó que promoguin garantir la igualtat real d'oportunitats per a tothom, posant èmfasi en el fet que la integració plena en la societat no passa exclusivament per la millora de l'espai econòmic i laboral de l'individu. El Pla tindrà vigència fins l'any 2009 i s'hi destinarà enguany 1,8 M€ complementaris.

Poble gitano

Fruit d'un mandat del Parlament de Catalunya (2001) el Departament de Benestar i Família va iniciar un treball sistemàtic per a la millora de la qualitat de vida de les persones gitanes a Catalunya. Així, s'ha aprovat el **Pla integral del Poble Gitano**. Aquest pla marca les línies d'actuació integrals a favor del poble gitano per tal de poder equiparar-lo socioculturalment i econòmicament amb la societat de la qual formen part, sensibilitzar la població catalana, donant a conèixer la cultura gitana com a integrant i membre de la cultura de Catalunya i, finalment, integrar la perspectiva de gènere per tal de donar respostes a les necessitats específiques de les dones gitanes a Catalunya.

Persones amb dependència

L'atenció a les persones amb dependència és una prioritat de l'actuació del Govern en aquesta legislatura. A Catalunya hi ha actualment un total de 332.000 persones amb dependència (un 4,6% de la població), dels quals més d'un 65% tenen més de 65 anys.

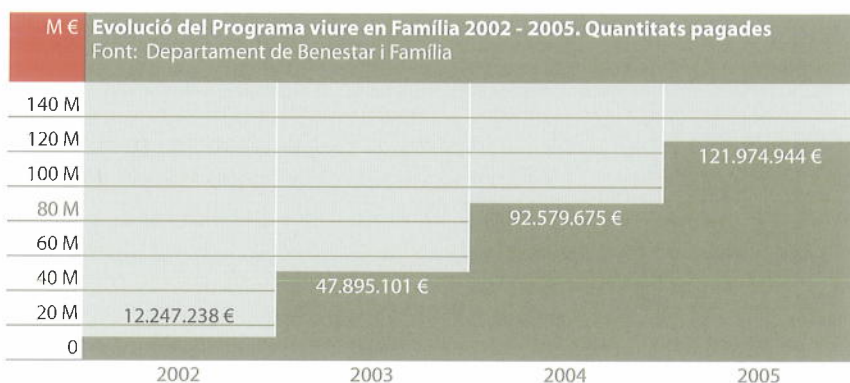
Prevalença de les persones amb dependència
Font: Departament de Benestar i Família

	Lleu	Moderada	Severa	Total
> 65 anys	74.000	70.000	66.000	210.000
< 65 anys	55.000	37.000	30.000	122.000
Total	129.000 (29%)	107.000 (32%)	96.000 (39%)	332.000

En aquesta línia, i fruit de la col·laboració de dos departaments (Benestar i Família i Salut), el Govern ha aprovat el **Programa per a la promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones amb dependències (ProdeP)**, que neix per ordenar i impulsar l'atenció a la dependència, millorar el suport a la vida autònoma i per avançar en la redacció de la Llei de l'Agència Catalana d'Atenció a les Persones amb Dependència. En aquest programa s'aposta per un model territorial i de coordinació social i sanitari per atendre les dependències. 88.000 persones i les seves famílies es beneficiaran en la primera fase d'implantació d'aquest Programa. Queda pendent, però, l'elaboració en aquesta legislatura de la **"Llei de l'Agència de la Dependència"**. Aquesta llei, la "Ley de Promoción de Autonomía Personal y Atención a las Personas Dependientes", juntament amb el nou Estatut, la llei de prestacions socials i la llei de serveis socials, configuraran un nou marc legal que transformarà la concepció dels drets socials al nostre país.

A més a més, el Departament de Benestar i Família ha incrementat la dotació pressupostària del **programa "Viure en Família"** dels 92,5 M€ destinats el 2004 als 122 milions de 2005. Això fa que aquest ajut arribi a més de 50.000 persones amb dependència. El programa "Viure en família" ha experimentat un canvi d'orientació, de manera que es prioritzarà l'atenció a les persones en situació d'alta dependència i la prestació de serveis a domicili. Cal garantir que la gent gran pugui romandre a casa si ho desitja.

El ProdeP neix per impulsar l'atenció a les persones dependents i és l'embrió de la futura Agència de la Dependència



Els serveis d'atenció a les persones discapacitades i amb malaltia mental s'han incrementat significativament. Els usuaris dels serveis d'atenció finançats per la Generalitat han crescut en més d'un 14%.

Pel que fa a l'atenció de les persones amb discapacitat psíquica volem destacar l'acord al qual s'ha arribat amb les entitats representatives del sector (APPS, Coordinadora de Profunds i Coordinadora de Tallers) per destinar 3 M€ a aquesta finalitat.

	2003	2004	2005	2006
Pròpia	61	61	61	61
Gestió	682	682	730	848
Concert.	118	1.319	1.583	1.774
	861	2.062	2.374	2.683

Es troba en fase de redacció el **Projecte de Llei d'Infància de Catalunya**

Infància i adolescència

En aquest àmbit, i durant aquesta legislatura, s'ha impulsat el Pla de xoc 2004-2007 per a la protecció de la infància i l'adolescència, que implica un notable increment de recursos. S'ha començat a materialitzar en:

- Elaborar el **Projecte de Llei d'infància de Catalunya**. Amb aquesta llei es vol ordenar la legislació catalana sobre infància, ara mateix dispersa, per tal que reguli tant l'àmbit de la infància desprotegida o en risc, com el de la resta d'infants i introduir innovacions normatives com la creació de la figura de l'acolliment permanent.
- Posar en marxa 10 nous **centres de desenvolupament infantil i d'atenció precoç** de manera que gairebé totes les comarques de Catalunya disposin d'aquest servei. 660 infants podran rebre el servei gràcies a l'augment del pressupost: 9 M€ el 2003, 11 milions el 2004 i 15 milions el 2005.
- Reforçar els **Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)**. Amb la incorporació de 48 nous educadors i educadores en els equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA) del territori -en conveni amb els ajuntaments i consells comarcals-, cosa que suposa un increment d'un 25% respecte als 188 professionals que actualment hi treballen. L'objectiu d'aquests educadors i educadores serà facilitar el treball de seguiment i orientació en el medi dels menors tutelats i que es troben en família. Això ha suposat un augment del finançament en un 11,2 %, amb un import total de 6.012.055€.
- Cal destacar que des del Govern s'ha impulsat un pla de 5 mesures per a millorar la detecció i l'abordatge dels casos de maltractament infantil. Aquest conjunt de mesures emfatitzen l'actuació preventiva de les administracions i els serveis socials quan hi hagi evidències de risc i desprotecció del menor.

Gais, lesbianes i transsexuals

Al llarg d'aquesta legislatura s'han fet grans avenços en el reconeixement dels drets d'aquests col·lectius, amb l'adopció de mesures com:

- **La legalització de les adopcions per part de les parelles homosexuals**: aprovació de la Llei 3/2005, de 8 d'abril, de modificació de la Llei 9/1998, del Codi de família, de la Llei 10/1998, d'unions estables de parella i de la llei 40/1991, del Codi de successions per causa de mort en el Dret Civil de Catalunya, en matèria d'adopció i tutela. La nova normativa equipara les persones homosexuals a les heterossexuals i els reconeix el dret que se'ls valori com a possibles pares o mares adoptants. També permet l'adopció conjunta, per part de les parelles homosexuals, de menors amb els quals no hi hagi hagut cap tipus de vincle. D'altra banda,

La Generalitat ha dissenyat, per primer cop, polítiques específiques per a les persones homosexuals i transsexuals

un dels membres de la parella homosexual també podrà adoptar el fill o la filla del seu company o la seva companya.

Va en aquesta mateixa línia el recentment aprovat **Projecte de Llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya**, per la qual s'equiparen la filiació biològica i les adopcions i acolliments, i també entre les unions estables de parella, tant heterosexuals com homosexuals, i els matrimonis del personal de les administracions públiques.

- **El Pla per a la no-discriminació de les persones homosexuals i transsexuals:** s'ha aprovat el **Programa per al col·lectiu gai, lesbianes i transsexuals** que té com a finalitat l'assoliment de la plena equiparació legal i evitar les actituds de discriminació. Aquesta és la **primera vegada que la Generalitat contempla en el seu Pla de Govern polítiques específiques per a les persones homosexuals i transsexuals**. El Departament de la Presidència serà l'encarregat de dissenyar i desplegar un Pla Interdepartamental per a la no-discriminació d'aquestes persones, centrant les seves actuacions entorn la igualtat, la llibertat i el benestar.

Col·laboració local

Amb la voluntat d'integrar en una dinàmica unificada el conjunt d'intervencions de caràcter social i comunitari que pugui acompanyar processos de millora i transformació dels barris de Catalunya, s'han:

- Aprovat els **nous plans integrals per a la qualitat socials als barris 2006-2008**.
- La **constitució del Consorci de Badalona Sud i del Consorci de Serveis Socials de Barcelona** signifiquen un avenç molt significatiu en el disseny d'un model de serveis socials proper als ciutadans en el que els ens locals tinguin un rol molt significatiu. L'organisme del Consorci de Badalona Sud té un pressupost inicial per la posada en funcionament de 140.354 euros.

Associacionisme i voluntariat

A Catalunya hi ha actualment unes 670.000 persones que realitzen tasques de voluntariat, que representen un 13,1% de la població, mentre que en la resta de l'Estat, el voluntariat se situa al voltant del 6%. Per això, la Generalitat vol conèixer i fomentar el treball de tantes persones que dediquen una part important del seu temps a fer tasques al servei del país i ajudar a la seva formació; això és una des les principals conclusions a les que s'ha arribat de la primera fase del **Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat**.

En el marc del foment del voluntariat i l'associacionisme s'ha:

- Creat el **Consell Català del Voluntariat** com a òrgan de participació en l'acció del Govern i d'assessorament, consulta i participació de les entitats, col·lectius i persones expertes que actuen en l'àmbit del voluntariat.
- Potenciat la **signatura del document de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i el Centre Europeu del Voluntariat (CEV)**, xarxa europea de centres estatals i nacionals de voluntariat de 22 països europeus més Israel. Aquesta col·laboració té com a objectiu posar a l'abast de les entitats catalanes les informacions generades per la resta d'entitats de voluntariat europees.

Els Plans integrals per a la qualitat social als barris acompanyaran els processos de millora iniciats per altres departaments en l'àmbit de les seves competències

Creat el Consell Català del Voluntariat

- Presentat, juntament amb la Taula d'entitats del Tercer Sector Social, la **iniciativa "Declara la teva solidaritat, no et costa res"**, coincidint amb l'inici de la campanya de la renda. Aquesta iniciativa ha de permetre impulsar les aportacions que reben les ONG de Catalunya a través del 0,52% de l'IRPF a "fins socials".

La política penitenciària i de justícia juvenil és també una política social, l'objectiu de la qual és la rehabilitació i la reinserció social i laboral de les persones sotmeses a mesures d'execució penal

Catalunya és l'única comunitat autònoma amb competències en matèria penitenciària

L'impuls del treball en els centres penitenciaris com a mesura principal per a la reinserció dels interns

El Govern ha apostat també per les mesures penals alternatives. Entre 2004 i 2005 la demanda d'aquestes mesures ha crescut un 191%



La política penitenciària i de justícia juvenil

La rehabilitació i la reinserció social i laboral de les persones sotmeses a mesures d'execució penal són els objectius fonamentals del sistema penitenciari i de justícia juvenil, tant per tractar-se d'un mandat constitucional com perquè el Govern ha definit la seva política penitenciària com una política social.

Catalunya és l'única comunitat autònoma amb competències en matèria penitenciària. El Departament ha elaborat un reglament que enforteix la direcció dels centres i garanteix l'orientació del sistema penitenciari a la reinserció. També s'han iniciat els treballs per a l'elaboració d'un reglament de justícia juvenil propi per donar un adequat desenvolupament a la Llei 27/2001, de 31 de desembre de justícia juvenil.

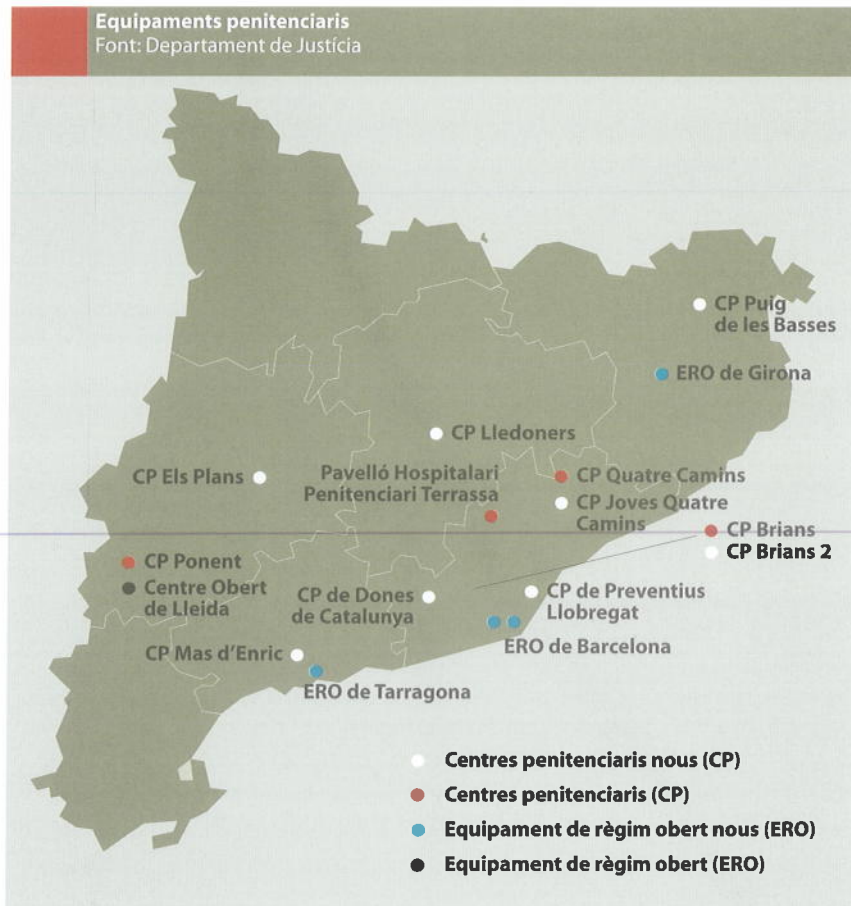
La formació i el treball productiu permeten als interns desenvolupar hàbits i habilitats per valer-se per si mateixos en el seu retorn a la societat. Per això s'ha **reformat i potenciat l'empresa pública CIRE** –Centre d'Iniciatives per a la Reinserció– com a instrument principal d'aquesta tasca. Això ha permès ampliar les oportunitats de treball productiu per als interns, mitjançant convenis amb organismes públics, empreses i entitats. Les persones ocupades constitueixen el 35% dels interns amb possibilitats de treballar. Les tasques comprenen prevenció d'incendis i millora forestal, neteja d'espais naturals; muntatge de components elèctrics, tapisseria, confecció, etc.; subministrament de materials i serveis a òrgans judicials; pintura de dependències administratives; muntatge de motocicletes o elaboració de productes amb la marca "Made in CIRE". Els tallers productius s'han ampliat també a l'àmbit de la justícia juvenil.

Gairebé el 100% dels interns amb delictes específics (agressions sexuals, delictes violents i de violència domèstica) estan rebent un tractament especialitzat. També s'han potenciat els tractaments per superar l'addicció a les drogues.

Mesures Penals Alternatives: les penes de presó no poden continuar essent el centre del sistema d'execució penal, perquè l'experiència demostra que aquestes penes només són útils com a últim recurs. El Govern ha apostat doncs per impulsar mesures sancionadores més efectives i més eficients. Per això el Departament de Justícia ha incrementat en 45 els psicòlegs i els treballadors socials destinats a gestionar els treballs en benefici de la comunitat i d'altres mesures penals alternatives. Això i els convenis signats amb els ajuntaments ha permès anar atenent el fort augment de mesures penals alternatives sol·licitades pels jutges.

Equipaments penitenciaris i recursos humans: al llarg de la legislatura la política penitenciària ha estat marcada per dos elements clau: uns equipaments penitenciaris heretats insuficients i obsolets (la darrera construcció d'un centre penitenciari a Catalunya datava de l'any 1991), i un fort i sostingut creixement de la població reclusa, d'uns 500 interns més cada any. Per fer front a aquesta situació, el Govern, a més d'algunes construccions d'urgència, va elaborar i està executant el **Pla d'equipaments penitenciaris**

Equipaments penitenciaris
Font: Departament de Justícia



Equipaments de justícia juvenil
Font: Departament de Justícia



** Nom provisional

Per fer front a la manca d'equipaments i al creixement de la població reclusa, s'ha elaborat i s'està executant el Pla d'equipaments penitenciaris 2004-2010, amb 11 nous equipaments, que permetran impulsar la reinserció

S'han regulat les mesures de compensació per als municipis on s'ubiquin nous centres penitenciaris

S'ha definit una nova política de recursos humans en aquest àmbit

S'han augmentat les places de justícia juvenil i s'ha elaborat el Pla director de justícia juvenil 2004-2007 per tal de donar una orientació estratègica a l'actuació en aquesta matèria

2004-2010, amb una **inversió prevista total de 740 M€**. Aquest pla crearà 6.500 noves places, que permetran atendre adequadament l'augment de la població reclusa i tancar les presons obsoletes, entre elles les tres de la ciutat de Barcelona. En diàleg amb els ajuntaments, el Govern ha definit una xarxa d'equipaments penitenciaris adequadament distribuïda en el territori. Es construeixen onze nous centres penitenciaris, dels quals cinc són centres oberts. El centre penitenciari de preventius s'ubicarà a la ciutat de Barcelona. El Govern ha aprovat també el Decret 335/2004, de 20 de juliol, que regula les **compensacions econòmiques i d'altra mena que reben els municipis** on s'instal·lin els centres penitenciaris.

En l'àmbit dels recursos humans, el Departament de Justícia ha iniciat el procés per a incorporar progressivament 1.500 funcionaris per les noves presons. També s'ha reforçat la plantilla de justícia juvenil. Així mateix, durant el període 2005-2008 tota la plantilla de professionals de presons rebrà formació sobre els objectius i els instruments de la política penitenciària. D'altra banda, s'ha signat un acord de condicions de treball per al període 2006-2009, que combina la satisfacció de les demandes legítimes dels treballadors, amb millores indispensables en la prestació del servei públic.

Justícia Juvenil: a l'inici de la legislatura el Govern va haver d'adoptar mesures urgents per augmentar les places als centres de justícia juvenil. El nombre de menors sota mesures **de Justícia Juvenil** continua augmentant, si bé es treballa per potenciar els programes de mediació i de medi obert enfront dels internaments. Es va elaborar el **Pla director de justícia juvenil 2004-2007** per tal de donar una orientació estratègica a l'actuació en aquesta matèria.

El gener de 2006 s'ha posat en marxa la primera Unitat Terapèutica especialitzada en el tractament de patologies mentals i drogodependències. També s'han concertat 40 places en centres de dia i comunitats terapèutiques. D'altra banda, el Departament de Justícia ha iniciat un pla pilot de prevenció de la delinqüència juvenil que dona suport a 17 ajuntaments en l'àmbit de la mediació comunitària.

Col·laboració social i institucional: per tal d'impulsar la col·laboració social i institucional en l'àmbit penitenciari i en el de Justícia Juvenil, s'ha creat la Comissió Interinstitucional per a la Reinserció Social, la Taula de Participació Social, la Taula Cívica Penitenciària, el Consell Assessor del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció, i la Comissió de Seguiment del Pla director de justícia juvenil.

Balanç

La diversitat de la nostra societat fa que s'hagin de diversificar també les polítiques de cohesió social que el Govern ha de dur a terme. L'objectiu del Govern ha estat la integració d'aquests col·lectius que es troben en un risc elevat d'exclusió social, una tasca complicada per la diversitat d'actuacions que cal desenvolupar. Per tant, aquest és un **objectiu en vies d'assolir-se**.

3.2.3

Garantir la igualtat d'oportunitats i drets de les dones

Punt de partida

Malgrat que formalment homes i dones tenen els mateixos drets i oportunitats, encara queda un llarg camí per arribar a la igualtat tant a nivell de retribucions, com discriminacions en el lloc del treball, ocupació de càrrecs, eradicació de violència de gènere... Són molts encara els punts de desigualtat. Per intentar canviar aquesta situació, les principals línies d'actuació d'aquesta legislatura s'han centrat bàsicament en:

- 1 **L'elaboració i l'execució del V Pla d'acció i desenvolupament de polítiques de dones 2005-2007**
- 2 **La introducció de la perspectiva de gènere en l'activitat ordinària de la Generalitat, fomentant la igualtat d'oportunitats entre homes i dones**
- 3 **L'eradicació de la violència de gènere i l'elaboració de l'Avantprojecte de llei contra la violència masclista**
- 4 **La dinamització i l'impuls de nous models de participació de dones: el Consell Nacional de Dones de Catalunya, les Assemblees territorials a les 5 demarcacions catalanes i els plans de participació municipals**

Desenvolupament de l'acció del Govern

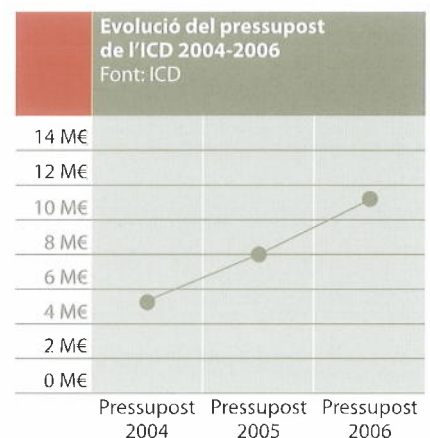
El Govern de la Generalitat és un Govern compromès en les polítiques de dones i ho ha demostrat en la implementació de diferents mesures per aconseguir una igualtat d'oportunitats real entre homes i dones.

L'elaboració i l'execució del V Pla d'Acció i desenvolupament de polítiques de dones a Catalunya 2005-2007

Aquest Pla, de caràcter transversal i aplicat de manera coordinada a tots els departaments, és el **principal instrument de planificació** en aquest àmbit. Aquesta legislatura s'ha **dotat**, per primera vegada, de **pressupost propi** d'altres departaments de la Generalitat, a banda del pressupost propi (35,3 M€ el 2005 i 48,8 M€ el 2006, fet que representa un increment del 38,2%).

En aquest marc, cal destacar també l'**increment del pressupost propi de l'Institut Català de les Dones**. L'any 2006 el pressupost és d'11,2 M€, fet que representa un increment del 43% respecte al pressupost del 2005, el qual ja s'havia incrementat en un 60% respecte al del 2004.

El Pla d'Acció ha tingut per primer cop, a banda del pressupost propi que s'ha incrementat, pressupost provinent dels diferents departaments de la Generalitat de Catalunya



El Pla s'estructura en 6 grans eixos:

- 1 Aconseguir una veritable transversalitat en el disseny i el desenvolupament de les polítiques de Govern, fent de la Generalitat una institució exemplificadora
- 2 Construir una cultura per a un nou contracte social
- 3 Incrementar la presència i la participació de les dones en tots els àmbits de la vida social, tenint en compte la seva diversitat
- 4 Reorganitzar els temps i els treballs per tal de fer de la vida quotidiana un eix vertebrador de les polítiques
- 5 Oferir una atenció integral davant les necessitats de les dones
- 6 Programa per a l'abordatge integral de les violències contra les dones.
Atenció
Coordinació i cooperació
Prevenició i sensibilització
Recerca i coneixement de la realitat

Algunes de les actuacions destacades incloses en aquest Pla són:

- L'increment dels ajuts als ens locals per desenvolupar polítiques de dones i l'increment de les subvencions a entitats, editorials, persones físiques i universitats

Evolució dels ajuts a ens locals i entitats, 2004-2006
Font: ICD

	2004		2005		2006	
	Projectes	Pressupost	Projectes	Pressupost	Projectes	Pressupost
Entitats	600	926.130 €	680	892.800 €	680	1.589.590 €
Ens locals			118	1.560.650 €	134	2.304.502 €
Editorials			8	18.100 €		60.000 €*
Universitats	25	105.800 €	56	494.529 €	81**	590.000 €*
Beques	7	28.000 €	20	147.676 €	81**	140.000 €*

* Pressupost previst, subvenció pendent de resolució

** Nombre de sol·licituds, subvenció pendent de resolució

S'ha creat la figura de les coordinadores territorials de l'ICD per desplegar efectivament en el territori les polítiques de dones

- La creació de la figura de les coordinadores territorials de l'ICD: aquesta figura de nova creació respon al compromís del Govern de la Generalitat d'aplicar i desplegar les polítiques de dones arreu del territori, objectiu recollit al V Pla d'acció i desenvolupament de les polítiques de dones a Catalunya 2005-2007. La creació de la figura de les coordinadores territorials pretén aconseguir una veritable transversalitat en el disseny i el desenvolupament de les polítiques del Govern.
- Els acords amb les universitats: l'Institut Català de les Dones establirà acords amb les universitats públiques de Catalunya per assignar crèdits a l'alumnat que participi a conferències sobre polítiques de dones. El cicle de conferències versarà sobre els temes següents: Perspectiva de les dones als mitjans de comunicació; Perspectiva de gènere a l'àmbit empresarial; noves organitzacions del temps per a dones i homes; i Prevenció de la violència vers les joves.
- La creació d'una xarxa de dones empresàries: les dones emprenedores són un col·lectiu que estan participant activament en el canvi de consi-

deració de les dones a l'àmbit empresarial. Des de l'Institut Català de les Dones es vol reconèixer aquest paper de lideratge i contribuir a enfortir les seves xarxes de comunicació i col·laboració i per això es crearà un Portal virtual.

- Les noves publicacions: aquesta legislatura s'han iniciat dues noves col·leccions: primera, Quaderns de l'Institut, que aplega títols que pretenen generar un espai de debat i pensament sobre les aportacions de les dones als diversos àmbits del coneixement. Se n'han editat 8 títols. Segona, Eines, una col·lecció amb un perfil d'aplicació pràctica, que té l'objectiu de proporcionar instruments vàlids de suport a les persones gestores i responsables públiques per a la implantació de forma transversal de la perspectiva de gènere en les polítiques públiques. Se n'han editat 3 títols. Dins d'aquesta mateixa col·lecció es publicaran tres guies per fer plans d'igualtat a les universitats, les empreses i els ens locals.

La introducció de la perspectiva de gènere a l'activitat ordinària de la Generalitat, fomentant la igualtat d'oportunitats entre homes i dones

En relació amb les polítiques de dones, la prioritat ha estat **incorporar el criteri de transversalitat a l'Acció de Govern**, és a dir: d'una banda, **promoure mesures específiques adreçades a les dones des de totes les àrees de la Generalitat**; i per l'altra, **incorporar la perspectiva de gènere a totes les polítiques i actuacions del Govern**. Aquesta és una fórmula metodològica que permet aconseguir els canvis estructurals necessaris per fer realitat la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Una eina important per treballar la transversalitat en l'Acció de Govern és la realització de l'**informe d'impacte de gènere** que realitza l'Institut Català de les Dones de les disposicions de caràcter general del Govern de la Generalitat de Catalunya, que després és adaptat pels departaments per tal d'incorporar-hi les propostes en matèria de polítiques de dones. Així s'ha incorporat la perspectiva de gènere en un total de 12 plans, 50 disposicions i 69 ordres de subvencions aprovades pel Govern.

En relació amb **la promoció de mesures específiques adreçades a les dones des de totes les àrees de la Generalitat**, podem destacar les següents actuacions:

- **Impuls del Programa de Coeducació**, promogut pel Departament d'Educació per potenciar la igualtat d'oportunitats i l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de sexe a les escoles (vegeu apartat 3.1.2).
- **Creació d'un Gabinet de Gènere per fomentar l'accés de la dona a l'esport**. La **Secretaria General de l'Esport**, amb el suport de l'ICD, ha creat el Gabinet de Gènere, un grup de treball contra les desigualtats entre homes i dones en aquest sector i que desenvolupa accions per facilitar l'accés de la dona al món esportiu, especialment en els òrgans de gestió i direcció. Així mateix la promoció de l'esport femení és un dels criteris que es valoren a l'hora d'atorgar subvencions.
- **Impuls del permís de paternitat de 4 setmanes i noves mesures de conciliació per al personal al servei de les administracions públiques catalanes**. Amb la Llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques catalanes, aprovada pel Parlament de Catalunya el mes de juny de 2006, s'incorpora el

La introducció del criteri de transversalitat en l'Acció de govern ha estat una constant aquesta legislatura, i ha convertit a la Generalitat en una institució exemplificadora en l'elaboració de polítiques, però també en la publicació de dades, etc.

S'ha creat el permís de paternitat de 4 setmanes

permís de paternitat de quatre setmanes a comptar des de la finalització del permís de maternitat. Aquesta llei també preveu permisos justificats i retribuïts per al personal públic que pateixi situacions de violència de gènere.

S'ha obert una línia de subvencions per a l'elaboració de Plans d'igualtat dins les empreses

- **Ajudes per a plans d'igualtat dins les empreses.** El Departament de Treball i Indústria ha consolidat una línia de subvencions per a l'elaboració de plans d'igualtat i la incorporació de l'Agent per a la igualtat a l'empresa amb l'objectiu de motivar i incentivar les empreses a prendre mesures per assolir la igualtat d'oportunitats en l'accés, la promoció, la retribució, i en la millora de les condicions de treball per afavorir la conciliació de la vida personal.
- **Control de situacions de discriminació laboral i de conciliació.** El Departament de Treball i Indústria fixa objectius específics a la Inspecció de Treball per a la detecció de situacions de discriminació directa o indirecta per raó de sexe, i mesures en matèria de conciliació de la vida personal, laboral i familiar. També fa seguiment dels convenis col·lectius perquè el seu contingut s'adeqüi a la legalitat en matèria de perspectiva de gènere, promovent que els agents socials introdueixin en la negociació col·lectiva clàusules que facilitin la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, i fa difusió dels convenis amb clàusules sobre conciliació i igualtat d'oportunitats, mitjançant una pàgina web de cerca dels convenis col·lectius vigents a Catalunya.
- **Millores per a les dones a través de la Llei de barris.** El Departament de Política Territorial i Obres Públiques, en la convocatòria de subvencions de 2006 de la Llei de barris destina un total de 2.245.875 € a atendre els projectes referents a la incorporació de la perspectiva de gènere en l'ús de l'espai i els equipaments urbans. Molts d'aquests projectes suposen millores per a la seguretat urbana i la construcció de nous espais per a la participació de les dones.
- **Iniciatives per a l'eradicació de l'ús del llenguatge sexista i androcèntric en l'Administració de la Generalitat.** Des de la Secretaria de Política Lingüística i de l'ICD s'han dut a terme accions formatives i s'ha editat material sobre aquesta temàtica.
- **Elaboració, per part del Departament d'Economia i Finances, d'uns pressupostos que s'ajustaran als criteris d'assignació de recursos amb observança del principi relatiu al foment de la igualtat de gènere,** segons l'aprovació d'una ordre que dicta les normes per a l'elaboració del Pressupost de la Generalitat per a l'any 2006.
- **Creació de la Comissió de Dona i Ciència per al desenvolupament de les polítiques de dones en l'àmbit de l'educació superior i la recerca del Consell Interuniversitari de Catalunya,** per part del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació.

En relació amb la **incorporació de la perspectiva de gènere a totes les polítiques i actuacions del Govern,** s'ha treballat també en dues línies:

- **Formació:** oferts més de 30 cursos en polítiques de dones adreçats al personal de l'Administració, tant pel que fa al personal dels diferents de-

partaments de la Generalitat com al personal de l'Administració local per a l'aplicació de la perspectiva de gènere en les polítiques que desenvolupen des dels seus àmbits de gestió.

- **Dades desglossades per sexe:** en data 14 de març de 2006 el Consell Executiu de la Generalitat va aprovar l'Acord relatiu a la producció i el desenvolupament d'estadístiques desagregades per sexes. Aquest acord estableix que totes les estadístiques relatives a població que generi l'Administració de la Generalitat, els seus organismes autònoms i les entitats de dret públic vinculades o dependents d'aquesta Administració, es recolliran, compilaran, analitzaran i presentaran desagregades per sexes. Aquesta obligació és extensible a tots els registres públics, fitxers automatitzats de dades personals, censos, estudis d'opinió, sondeigs, enquestes i d'altres similars, que siguin competència de la Generalitat. Aquestes dades han de ser útils, vàlides, fiables, comprovables, comparables i actualitzades, perquè puguin ser aprofitades per a investigacions acadèmiques, estudis, anàlisi estadística i planificació de polítiques públiques. A més, el dit acord preveu que les dades desagregades per sexes han de completar-se amb el desenvolupament d'indicadors qualitius, de manera que el conjunt d'indicadors estadístics aportin informació per aprofundir sobre les funcions econòmiques i socials que les dones i els homes desenvolupen a la nostra societat.

Eradicació de la violència de gènere

En el marc de la nova "**Ley orgánica de medidas de protección contra la violencia de género**", la Generalitat ha esmerçat esforços en la lluita contra la violència de gènere, amb l'adopció de mesures com:

- L'elaboració del **Projecte de llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista** amb un procés de participació social per poder-hi fer aportacions, però finalment i en part a causa de l'escurçament de la legislatura, aquesta llei no es podrà aprovar.
- **La creació del programa per a l'abordatge integral de les violències contra les dones**, amb el qual es pretén, des d'una visió integral que identifiqui la pluralitat de causes i tipologies, disminuir la incidència de les violències contra les dones, tot garantint una atenció de qualitat. Dins aquest programa i amb l'objectiu de la prevenció, s'ha dut a terme la campanya: "Talla amb els mals rotllos". Aquesta campanya s'adreçava a la població jove perquè s'allunyessin de les conductes agressives, el 2004 destinada específicament a les noies, i el 2005 als nois sota el lema "enRAONA".
A més de la campanya als mitjans de comunicació, dins del projecte "Talla amb els mals rotllos" s'han dut a terme accions formatives amb l'objectiu de crear una **xarxa de joves agents de prevenció en l'àmbit de les relacions abusives**. S'han format 73 nois i noies joves com a agents, als quals a través d'un curs se'ls ofereixen recursos per promoure relacions respectuoses entre les persones joves, tot fomentant la resolució no violenta dels conflictes. Aquests agents educatius han realitzat 109 tallers en 33 centres i enguany és previst posar en marxa una plataforma virtual que facilitarà la relació entre els i les joves que participen en el projecte.
- La **inauguració dels dos primers jutjats de violència contra les dones a Barcelona**, que són jutjats exclusius per a aquest tema.

S'ha creat el Programa per a l'abordatge integral de les violències contra les dones

Han entrat en funcionament a Barcelona els dos primers jutjats amb dedicació exclusiva a la violència de gènere

- L'elaboració d'un **protocol marc interdepartamental i d'un circuit nacional contra la violència vers les dones** pretenen establir i donar a conèixer un procediment. Són la concreció de la voluntat d'establir mecanismes de suport, coordinació i cooperació dins les institucions, altres agents socials i els equips i les persones que els integren per vetllar que les intervencions respecte a les dones en situació de violència garanteixin el dret a la informació, l'atenció, la recuperació i la reparació, tot definint les competències de cada agent i evitant duplicitats d'actuacions.
- **La línia 900 900 120 d'atenció a les dones en situació de violència.** Servei d'atenció telefònica gratuït i confidencial les 24 hores del dia. Atén una mitjana mensual de 758 trucades en 6 llengües diferents.

La dinamització i l'impuls de nous models de participació de dones: El Consell Nacional de Dones de Catalunya, les Assemblees territorials a les 5 demarcacions catalanes i els plans de participació municipals.

- **Constitució del nou Consell Nacional de Dones de Catalunya**, un òrgan participatiu i consultiu de l'Institut Català de les Dones, el qual reuneix les diferents entitats, associacions, grups, consells de dones del territori català per a aquelles qüestions vinculades al Pla d'actuació del Govern en polítiques de dones. Cal destacar un increment del 188% en el nombre d'entitats i associacions que hi participen. 264 entitats del món associatiu en formen part.
- **Creació de les Assemblees Territorials.** Han estat impulsades pel Consell Nacional de les Dones de Catalunya i sorgeixen amb la finalitat de fomentar la participació de les dones, tenint en compte la diversitat territorial; pretén que els grups de dones de tot Catalunya tinguin l'oportunitat de conèixer, proposar i intercanviar experiències entre elles i l'Institut Català de les Dones.
- **Plans de participació municipals.** Pretenen impulsar la integració de les dones en la vida social, promoure l'associacionisme i la seva incidència en les polítiques municipals.

Balanç

Els tres objectius relacionats amb el foment de la igualtat d'oportunitats s'han acomplert satisfactòriament i s'ha avançat força; la Generalitat s'ha convertit així en una **institució exemplar i clarament compromesa amb les dones**. L'objectiu **d'eradicar la violència de gènere** no s'ha acomplert, però l'evolució és favorable. Per tant, podem concloure que els objectius fixats són **objectius en vies d'assolir-se**.

A banda d'això, cal destacar que aquesta legislatura s'han obtingut bons resultats en l'àmbit del treball i en relació amb les dones. Així, s'ha fet un pas important en la **disminució de la taxa d'atur femenina** –que ha passat del 12,9% el 2004 al 8,9% el 2006- i en la **reducció del diferencial entre la taxa d'atur femenina i la masculina** –el gener de 2006 era del 3,3% i el gener de 2004 era del 4,3%-.

3.2.4

Enfortir les polítiques de suport a les famílies

Punt de partida

Els diversos tipus de família continuen essent, avui en dia, la unitat bàsica de convivència i el nucli bàsic de relacions afectives interpersonals. Les famílies, però, han de fer front a una sèrie de reptes derivats dels canvis socials, entre els quals cal destacar la incorporació de la dona al mercat de treball. En aquest context, els poders públics han de remoure les traves que dificulten el desenvolupament de les famílies, amb especial atenció al paper que en aquestes hi juga la dona.

L'objectiu principal és reforçar les polítiques de **suport a les famílies i a la infància**, afavorint:

- 1 Les famílies que tenen **necessitats especials** (persones dependents a càrrec, famílies monoparentals, famílies nombroses, fills amb malalties cròniques...).
- 2 Les famílies que estan en procés d'**adopció o acolliment d'infants**.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Suport a les famílies

Una de les línies tradicionals de suport ha estat la de garantir **ajuts econòmics** per a les famílies amb infants o persones dependents al seu càrrec. A més a més, en aquesta legislatura s'ha obert el tracte especial que rebien les famílies nombroses a altres famílies que necessiten un **suport addicional**: famílies monoparentals, amb infants acollits o adoptats. En aquesta línia, les accions empreses han estat:

- **Renovació del programa d'ajuts a les famílies amb infants a càrrec.** Els canvis més significatius d'aquesta legislatura han estat:

Les famílies monoparentals passen a tenir el mateix tractament que les nombroses, i, per tant, reben l'ajut per a infants de 0 a 6 anys i no de 0 a 3 com fins al moment.

S'ha **incrementat l'import** de la prestació universal per infants a càrrec, tal i com es veu en la taula que s'adjunta.

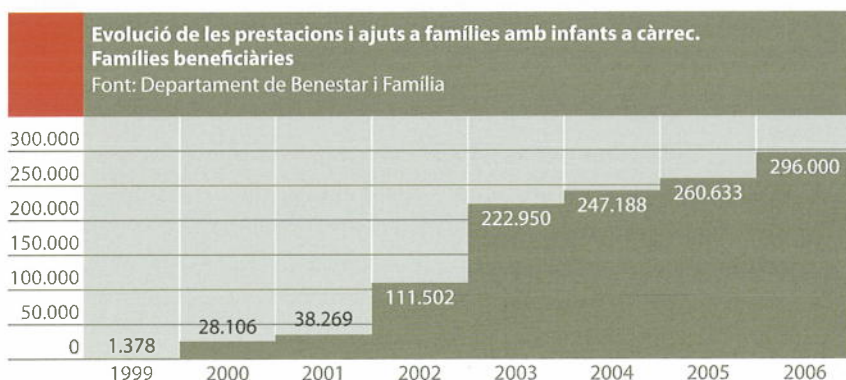
Es crea una **nova prestació econòmica universal per a part, adopció o acolliment múltiple**, i s'hi destinaran **136,2 M€**.

S'han garantit els ajuts econòmics de les famílies amb infants a càrrec, incrementant els imports i el nombre de beneficiaris

Gairebé 300.000 famílies amb infants a càrrec s'estan beneficiant dels ajuts de la Generalitat

S'han creat nous ajuts: dos d'universals i un tercer sotmès a nivell de renda

Import en euros a l'any per tipus de prestació				
Font: Departament de Benestar i Família				
Prestació	2003	2004	2005	2006
0-3	525	550	575	600
Nombroses	600	625	650	700
Monoparentals		625	650	700



- A més a més, durant aquesta legislatura s'han posat en marxa **dos nous ajuts a les famílies**: un destinat a les **famílies d'adopció internacional** i l'altre, a **famílies amb part, adopció o acolliment simultani de dos infants** –diferent a la prestació econòmica universal–, **sotmès al nivell d'ingressos de la unitat familiar**.
- També s'han ofert **ajuts a l'habitatge de compra o de lloguer** per a famílies amb pocs recursos econòmics.

Ajuts personalitzats a l'allotjament: És una línia d'ajut que té l'objectiu d'ajudar al pagament del lloguer o de quotes d'amortització hipotecària d'habitatges de promoció privada, per tal d'assegurar la permanència en l'habitatge. Evitar desnonaments i execucions hipotecàries.

Ajuts al lloguer per a determinats col·lectius: Es van crear l'any 2003. L'objectiu és ajudar a pagar la renda de lloguer de l'habitatge que constitueix el domicili habitual i permanent de diferents col·lectius els quals cal protegir. La quantia màxima d'ajut per sol·licitud és del 50% de la renda de lloguer amb un màxim de 150€ mensuals. El màxim de l'ajut són 6 mesos amb un topall de 900€.

- El **programa "Aprendre amb tu"**: s'ha presentat en aquesta legislatura i va dirigit a les AMPA, associacions, fundacions i col·lectius de famílies, i que preveu dues línies d'actuació: impartir un conjunt de **xerrades tallers arreu del territori i donar suport a les actuacions gestionades per les associacions de pares i mares de les escoles**. L'objectiu de les xerrades tallers és abordar temes concrets que preocupen les famílies i proporcionar informacions i recursos que donin suport a la seva tasca educativa.
- El **programa "Créixer amb tu"**: adreçat a pares i mares amb infants de 0 a 36 mesos i en la línia de donar-los el màxim suport. Comprèn tant l'edició de material específicament elaborat per a dos trams d'edat: 0-18 mesos i 18-36 mesos, com la realització de cicles de tallers dirigits a les famílies. D'aquesta manera es vol contribuir a la millora de la tasca edu-

cativa i, consegüentment, al desenvolupament harmoniós i equilibrat dels infants.

Suport a la infància

L'objectiu de l'adopció i l'acolliment és **promoure els drets dels infants**, particularment el de viure en un entorn afectiu confortable. És per aquest motiu que aquestes formes de convivència han de ser considerades com un servei a la societat i, per tant, és necessari que rebin un suport públic específic. Algunes actuacions que s'han dut a terme en aquest àmbit són les següents:

- **Campanya d'acolliment:** el balanç dels sis mesos de campanya d'acolliment per incrementar el nombre de famílies acollidores i per sensibilitzar i informar la societat catalana envers l'acolliment familiar ha estat molt positiva. S'ha passat de 380 famílies el 2004 a 420 el 2005, un increment del 10%; i de 538 infants acollits el 2004, han estat acollits 589 infants el 2005.
- **Adopcions:** l'any 2005 va ser adoptats 121 infants de Catalunya, i de gener fins al març d'enguany han estat adoptats 31 infants catalans. D'altra banda, el 2005 van ser adoptats a Catalunya un total de 1.411 menors d'altres països; els principals països de procedència són la Xina (622 infants), Rússia (441), Etiòpia (107) i Ucraïna (67).
- El **Programa d'atenció postadoptiva** per a totes aquelles famílies que tenen infants adoptats s'ha presentat en aquesta legislatura. L'objectiu del programa és donar assessorament, recolzament i un espai de consulta als pares adoptius que puntualment puguin tenir necessitat de poder plantejar a professionals experts en adopció qüestions entorn de la cria dels seus fills.

Altres projectes relacionats:

- **Creació dels "Punts de trobada"**. Nou servei destinat a atendre i prevenir, en un lloc neutral i transitori, en presència de personal qualificat, la problemàtica que sorgeix en els processos de conflictivitat familiar i, en concret, en el compliment del règim de visites dels fills i filles establert per als supòsits de separació o divorci dels progenitors o per als supòsits d'exercici de la tutela per part de l'Administració Pública amb la finalitat d'assegurar la protecció del menor. A la ciutat de Barcelona s'han obert quatre centres i a la ciutat de Lleida, un.
- **Conciliació familiar:** s'ha iniciat l'elaboració del **Pla estratègic per a la conciliació de la vida familiar i personal**, coincidint amb l'inici de la campanya de sensibilització pel repartiment equitatiu de les tasques a la llar. L'objectiu és dinamitzar el debat social entorn d'aquest tema, dotant de més reconeixement social la tasca reproductiva i el treball de cura de la llar, sensibilitzant la societat de la necessitat d'un repartiment equitatiu entre homes i dones.

S'ha fet una important campanya d'acolliment que ha incrementat les famílies acollidores i els infants acollits en aproximadament un 10%

Evolució del nombre de famílies acollidores i infants acollits			
Font: Departament de Benestar i Família			
	2004	2005	Increment
Famílies	380	420	10%
Infants	538	589	9%

I finalment, cal esmentar **l'aprovació de la Llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya**, aprovada pel Parlament el passat 22 de juny, que equipara la filiació biològica i les adopcions i acolliments, també entre les unions estables de parella, tant heterosexuales com homosexuals, i els matrimonis. La Llei incorpora com a novetat el permís de paternitat de quatre setmanes i la reserva del lloc de treball fins a tres anys en l'excedència voluntària per tenir cura d'un fill o familiar.

Balanç

S'han fet avenços importants en els dos objectius principals que es va marcar el Govern en aquest àmbit, ja que s'han reconegut les necessitats especials que tenien determinades famílies: famílies monoparentals, famílies amb persones dependents al seu càrrec, famílies en procés d'acolliment o adopció... Així, s'han creat nous ajuts, a banda de consolidar els ja existents.

Tot i això, si ens comparem amb altres països, encara queda molt camí per recórrer en relació a les polítiques de suport a les famílies, així es pot considerar que aquest és un **objectiu en vies d'assolir-se**

3.2.5

Reforçar les polítiques adreçades a la joventut

Punt de partida

Davant els nous reptes i prioritats que tenen avui en dia els joves, cal adequar les polítiques a ells; és per aquest motiu que es va crear el Pla nacional de Joventut, una eina per definir, impulsar i coordinar les polítiques de joventut arreu del país; aquest Pla, revisat estratègicament cada quatre anys, s'ha centrat, en aquesta legislatura, en dues grans línies d'actuació, prioritàries per al jove actual:

- 1 L'emancipació
- 2 El foment de la participació del jove

Desenvolupament de l'Acció del Govern

L'emancipació

Quan parlem de l'emancipació del jove, ho fem sota els eixos de l'habitatge, treball, salut, cultura i educació d'aquest, motiu pel qual la Secretaria General de Joventut ha dut a terme moltes actuacions conjuntes amb els altres departaments, fent referència al principi de transversalitat.

Durant aquesta legislatura s'ha produït un fet destacable, com és l'augment de l'emancipació domiciliar dels joves, que ha passat d'una taxa del 22,2% el 2003 a un 29% el 2005.

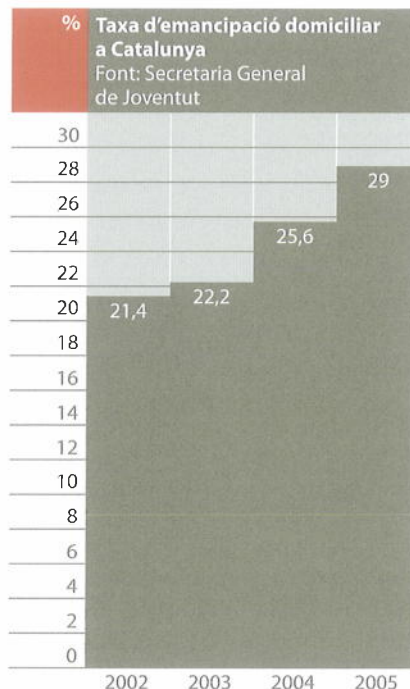
- Pel que fa a l'**habitatge**, i per tal de facilitar-hi l'accés dels joves, s'han desplegat 24 noves borses a tot el territori català en conveni amb els ens locals, a la vegada que s'han augmentat els recursos econòmics per a les 13 ja existents; aquest 2006 se signaran convenis per a la creació de 8 borses d'habitatge més, fet que suposarà una inversió total, durant aquesta legislatura (2004-2006), de 2.989.308 €.

Borses d'habitatge

Font: Secretaria General de Joventut

Subvencions	2004	2005	2006
A corporacions locals	235.000,00	402.333,00	346.675,65
A cambres de la propietat urbana	479.000,00	598.832,96	395.700,00
Oficines a Barcelona	162.500,00	168.999,96	200.267,28
Total	876.500,00	1.170.165,92	942.642,93

Cal destacar també que, en el marc del Pla per al dret a l'habitatge 2004-2007, el Govern ha establert una línia d'actuació destinada al pagament del lloguer per als joves menors de 35 anys, per afavorir així la seva emancipació.



S'han destinat 3 M€ en borses d'habitatges per a joves, per afavorir així la seva emancipació

**Per tal d'orientar, assessorar i
acompanyar el jove en la seva in-
serció al món del treball s'ha creat
l'Oficina Jove de Treball**

- Pel que fa al **treball**, per tal de potenciar i ampliar els mecanismes d'orientació i acompanyament laboral, s'ha inaugurat l'**Oficina Jove de Treball**, la qual se centra bàsicament a facilitar l'accés dels joves al món del treball amb una orientació particular a cada cas, l'assessorament laboral en qualsevol qüestió que puguin tenir, la gestió d'una borsa de treball i l'aconsegüiment d'un treball a l'estranger.

Així mateix, s'ha creat el **Pla de suport als joves emprenedors** per tal d'oferir formació, assessorament i seguiment personalitzat per a la creació d'empreses i el seu seguiment.

- D'altra banda, fent esment a l'àmbit de la **salut** i en conveni amb el Departament de Salut, s'han dut a terme dos programes: Salut i Escola i L'anticoncepció d'emergència en la xarxa de salut de Catalunya. El primer té com a objectiu apropar els serveis de salut als centres docents i als adolescents per reduir comportaments que afecten negativament la salut, així com la detecció precoç de problemes, i mitjançant el segon s'administrarà la píndola del dia després tant a centres de planificació familiar i, hospitals, com centres de salut.
- Pel que fa al tema de l'**educació** en el jove, s'ha creat el **Projecte Educatiu Integral**, una actuació conjunta amb el Departament d'Educació i Universitats, que pretén interrelacionar l'educació formal, la no formal i la informal, per aprofitar millor les possibilitats de cadascuna, compartint objectius. Es vol que els infants i els joves puguin, un cop finalitzat l'horari escolar, continuar formant-se, d'una banda facilitant la participació dels alumnes en activitats relacionades amb l'educació no formal i d'altra banda facilitant l'entrada de l'associacionisme educatiu i d'altres entitats juvenils als centres docents per utilitzar-ne els espais en horari no lectiu.

Creació dels Crèdits per a l'emancipació del jove per tal de facilitar el seu accés a l'habitatge, l'ampliació d'estudis i la creació d'una empresa

Finalment, una actuació nova i destacada en l'àmbit de l'emancipació, ha estat la creació dels **Programes de crèdits per a l'emancipació** en conveni amb el Departament d'Educació i Universitats, el Departament de Treball i Indústria i el Departament de Medi Ambient i Habitatge, una eina que consisteix a facilitar als joves l'accés a finançament en condicions preferencials per a diferents finalitats, com són: projectes d'autoempresa, ampliació d'estudis i despeses inicials en l'accés a un habitatge i comptant amb l'aval de la Generalitat de Catalunya.

14,3 M€ en subvencions a entitats juvenils i 6,8 M€ en subvencions a ens locals, amb un increment del 77% al llarg de la legislatura

El foment de la participació del jove

En aquest eix podem destacar, d'una banda, el suport a les entitats juvenils i, d'altra banda, els ajuts als ens locals.

- Pel que fa al suport a entitats, hi ha hagut un gran increment dels recursos econòmics a través de subvencions; s'ha passat dels 4,4 M€ al 2004 als 5,3 M€ al 2005, fet que suposa un augment del 20%; en referència al 2006 de moment s'han concedit subvencions per un import de 4,6 M€; d'altra banda, el nombre d'associacions juvenils també han augmentat al llarg de la legislatura, i han passat de les 2.141 el 2003 a les 2.389 el 2006.
- I fent referència a **polítiques de proximitat**, cal destacar el gran augment dels ajuts als ens locals per desenvolupar polítiques de joventut; així, s'ha passat dels 3.858.911 € el 2004 als 6.833.180 € el 2006, un increment del 77%.

Subvencions ens locals

Font: Secretaria General de Joventut

	2003	2004	2005	2006
Pressupost	14.240.363	15.080.909	18.545.000	21.545.000
Delegació de competències	1.156.587	1.053.358	521.890	542.487
Plans comarcals	942.775	1.048.350	1.375.802	1.501.071
Plans locals - Activitats	485.310	769.950	2.100.148	3.433.401
Plans locals - Inversions	667.473	13.333.333*	400.000	1.500.000
Total	3.252.145	3.271.658	5.331.174	6.976.959

* Interanuals 2004-2005, dels quals 933.333€ són del 2005.

Com a fita important d'aquesta legislatura, cal destacar l'aprovació de la **Llei sobre l'Agència Catalana de la Joventut**, organisme encarregat de dissenyar, executar i avaluar programes de joventut, així com el suport i les subvencions als plans locals i comarcals de joventut que busquen potenciar l'equilibri territorial. A través d'aquest organisme també es pretén el desenvolupament de polítiques de joventut transversals amb la resta de departaments a través de la creació de la comissió Interdepartamental i l'activació de taules sectorials d'interlocució.

Pel que fa als **recursos econòmics**, el pressupost de la Secretaria General de Joventut s'ha incrementat un 51,2%, i ha passat dels 14,24 M€ el 2005 als 21,54 M€ al 2006.

Balanç

En aquesta legislatura, les dues línies principals d'actuació han estat l'emancipació i la participació dels joves. Pel que fa a l'emancipació, s'ha fet un gran avenç sobretot en el seu accés a l'habitatge, facilitant ajuts, augmentant els recursos econòmics i desplegant borses al llarg del territori; malgrat això, el tema d'accés a l'habitatge encara segueix sent el que provoca més protestes i inquietuds entre els joves.

D'altra banda, amb la creació dels crèdits a l'emancipació, s'aconseguirà pal·liar les dificultats que tenen els joves per accedir a un crèdit, ja sigui per a estudis, habitatge o creació d'una empresa, a causa dels baixos recursos econòmics de què disposen.

En referència al foment de la participació, cal destacar el gran increment de recursos econòmics destinats tant a les entitats juvenils com als ens locals per poder desenvolupar polítiques de joventut.

Finalment, cal destacar l'aprovació de la Llei sobre l'Agència Catalana de la Joventut.

Per tot això, s'estima que aquest **objectiu** del Pla de Govern 2004-2007 està en **vies d'assolir-se**.

Les noves polítiques



Per primera vegada entre 5.000 i 6.000 joves podran accedir a préstecs en condicions preferencials i amb l'aval de la Generalitat per accedir a habitatge, formació i empresa.

Què són els crèdits per a l'emancipació?

Són crèdits concedits per entitats financeres a joves entre 18 i 35 anys amb les següents avantatges:

- La Generalitat actua com avaladora del / de la jove davant les entitats financeres
- Els interessos són més baixos que els del mercat
- No estan incrementats amb cap tipus de comissió

Quin és l'objectiu d'aquests crèdits?

Fomentar l'emancipació dels/ de les joves a través de tres àmbits d'actuació:

- Vivenda (per les despeses inicials a l'accés a l'habitatge)
- Formació (per a l'ampliació d'estudis)
- Ocupació: (per projectes d'autoempresa)

Com es distribuiran?

El Govern avalarà crèdits per un valor de 42 M€ (any 2006):

- 15 M€ per a creació d'empreses (despeses derivades de la posada en marxa d'un projecte empresarial)
- 13,5 M€ per a l'habitatge (fiances, comissions, despeses notarials...)
- 13,5 M€ per a formació acadèmica (finançament de la matrícula així com disposicions mensuals mentre duren els estudis)

3.3.1

Fomentar la salut pública

Punt de partida

La salut pública ha suposat un dels àmbits principals d'actuació del Govern aquesta legislatura. Els quatre **eixos estratègics** han estat:

- 1 Constituir i desplegar una **nova organització** en salut pública, resolutiva i propera tant al ciutadà com als municipis i a les institucions sanitàries.
- 2 Promoure polítiques i programes de **prevenció, promoció i protecció** de la salut.
- 3 Ampliar la **capacitat de vigilància i monitorització** de la salut i dels factors determinants que la condicionen
- 4 Impulsar la **comunicació, la participació, les noves tecnologies i la recerca** en suport a la bona pràctica de salut pública.

Val a dir que la **situació de partida** era l'absència d'una estructura sòlida de serveis (i activitats) de salut pública al nostre país capaç de protegir i promoure la salut com a element essencial per a la millora de la qualitat de vida de la població, així com donar resposta a problemes de salut prioritaris (com ara tabaquisme, abús d'alcohol i drogues, obesitat, SIDA i altres malalties de transmissió sexual, etc.) i riscos emergents (grip avària, "vaques boges", SARS, bioterrorisme, etc.) en la nostra societat.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Dels quatre eixos esmentats com a inicialment dissenyats, cal destacar a l'hora de fer balanç, els aspectes següents:

Nova organització del sistema

El Govern ha iniciat un important **procés de reforma i ordenació del sistema de salut pública de Catalunya**, pel qual es determinen sobre el territori català les estructures administratives que han de fer-se càrrec de les actuacions, prestacions i serveis en matèria de salut pública. S'ha estimat que era clau consolidar aquesta peça, i per això s'ha treballat amb l'estreta col·laboració del món local, el qual des d'ara haurà de jugar un rol actiu en aquest camp.

Val a dir que tot aquest procés ha de culminar amb la creació de l'Agència de Salut Pública de Catalunya: l'ASPCAT. Per manca de temps, però, la tramitació de l'actual avantprojecte de llei de creació d'aquest organisme s'haurà d'ajornar fins a la propera legislatura.

En qualsevol cas, les **fites ja acomplertes en aquesta direcció han estat determinants per avançar en la reforma dels serveis de salut pública**, que ha de garantir la vigilància de la salut de la població, la promoció de la

En el marc de la reorganització de la salut pública a Catalunya, que està portant a terme el Departament de Salut, un dels eixos prioritaris és la voluntat de col·laboració amb els ajuntaments, amb una concepció global i integradora dels serveis de salut pública

Aquesta legislatura s'han posat les bases per a la constitució, en breu, de l'entitat que haurà de fer polítiques actives de planificació, vigilància epidemiològica, promoció, prevenció i protecció de la salut

salut individual i col·lectiva, la prevenció de la malaltia i la protecció de la salut i, en definitiva: generar confiança i seguretat als ciutadans. Aquestes fites han estat, bàsicament:

- Un **ampli procés de participació i consens al voltant dels eixos principals de la reforma de la salut pública**, amb l'elaboració de dos documents clau: l'Informe del Comitè Científic per donar suport al projecte de reordenació del sistema de salut pública a Catalunya, i l'Informe del Consell Consultiu: Bases per a la creació de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.
- La constitució i el **desplegament reglamentari (de la Llei) de l'Agència de Protecció de la Salut**, embrió de la futura ASPCAT, per crear un nou àmbit de cooperació interadministrativa basat en la col·laboració amb les diferents administracions locals i apropar els serveis de salut als ciutadans, creant equips de protecció de la salut (EPS) que estaran ubicats en les diferents unitats territorials o sectors. S'ha iniciat l'obertura de les ofícines territorials de l'APS, fins a un total previst de 30, aproximadament.
- Redacció de la modificació de la Llei 7/2003, de 25 d'abril, de protecció de la salut, amb l'objectiu de **regular la situació del personal que ha desenvolupat funcions i activitats en l'àmbit de la salut pública a Catalunya**, per tal de millorar la prestació del servei de salut pública i de la coherència interna dels sistema de salut a Catalunya. Aquest projecte de llei, però, no podrà veure la llum aquesta legislatura ja que el Parlament de Catalunya n'ha sol·licitat dictamen al Consell Consultiu.
- Els **projectes demostratius de desplegament de la futura ASPCAT** al Maresme Centre (amb la participació de 13 municipis) i al Baix Camp, amb la previsió de posar en marxa un total de 7 projectes semblants abans de finals d'any.
- La **formulació del catàleg de prestacions i de la cartera de serveis de salut pública**, amb un especial desenvolupament en l'àmbit de la protecció, de la prevenció i de la promoció.
- L'increment substancial del **pressupost destinat a la salut pública**, que al 2006 ha estat el doble del que era al 2003, i reflecteix un creixement anual mitjà del 28,7% en el període 2004-2006.

El Govern ha fet una aposta per un nou concepte de salut que advoca no només intenta curar la malaltia, sinó també procura desenvolupar estratègies efectives de prevenció, promoció i protecció de la salut

Prevenció, promoció i protecció de la salut

Pel que fa al segon eix de treball, s'han formulat i implementat polítiques de salut pública que concreten aquestes estratègies. Les actuacions més ressenyables en aquests àmbits han estat:

- **Prevenció de les desigualtats en salut**, ja siguin socials, econòmiques o culturals. A través del Plans integrals de salut als barris, el Departament de Salut està desenvolupant programes de salut comunitària adreçats a les necessitats específiques de cada un dels 46 barris que participen del "Fons de foment del programa de barris i àrees urbanes d'atenció especial" promogut per la Llei 2/2004, coneguda com a "Llei de barris".

- **Prevenió de l'extensió de l'obesitat.** El Programa per una alimentació i activitat física saludables (PAAS), que ja es troba en desenvolupament, incorpora 19 activitats, entre les quals les més rellevants es destaquen a continuació.

Activitats del PAAS
Font: Departament de Salut

Àmbit Comunitari

Setmana TV3: "Ve de gust...menjar bé"

Tamborinada 2006 a la carta: "mengem d'una manera saludable i fem exercici"

Punts de decisió activitat física metro

Àmbit Escolar

Revisió menús escolars

Guia "L'alimentació saludable a l'etapa escolar"

Àmbit Empresarial

Restaurants promotors alimentació mediterrània

Menjadors d'empresa

Web sobre nutrició

Àmbit Assistencial

Revisió protocols

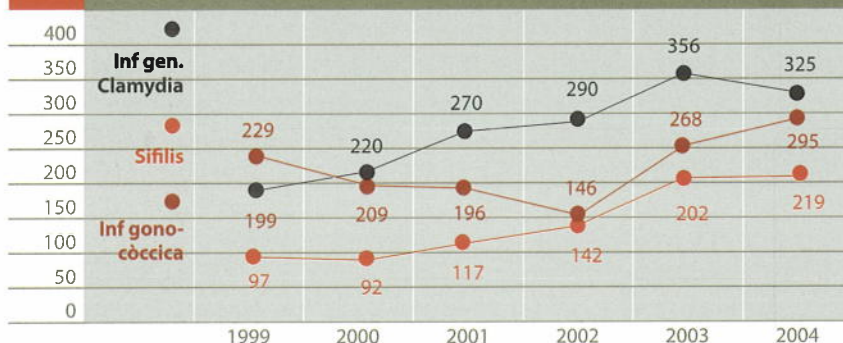
Guia activitat física

Formació

- **Lluita contra el sedentarisme:** mitjançant el Pla d'implantació progressiva en activitat física i salut a Catalunya (PIP), que consisteix en la prescripció d'activitat física com a eina terapèutica. Aquest Pla ja s'ha implantat en 21 àrees bàsiques de salut (ABS) i s'espera poder arribar a la seva implantació en 75 ABS a finals d'aquest any.
- **Prevenió dels embarassos no desitjats:** el Pla per a la prescripció gratuïta de la píndola de l'endemà es va posar en marxa l'octubre de l'any 2004. Des de llavors fins al juny 2006, el grup d'edat on existeix un major consum de la píndola postcoital es situa entre els 16 i els 24 anys, en concret amb un 60% del total de consumidores. Els dos terços de la dispensació es fa a Atenció Primària mentre que la resta es realitza a les urgències hospitalàries.
- **Vigilància, prevenió i control de les infeccions de transmissió sexual (ITS):** amb un programa específic amb aquesta finalitat, que ha permès fer un diagnòstic acurat de la situació epidemiològica de la població, així com l'establiment d'una xarxa sentinella de metges i laboratoris d'atenció primària, i arribar a un consens en la definició del catàleg de serveis de l'Agència de Salut Pública de Catalunya en matèria de prevenió i control de les ITS. Com que el Pla s'ha iniciat l'any 2005 no existeixen encara indicadors d'impacte.

Freqüència de casos de la sífilis, gonocòccia i infecció genital per clamídies, Catalunya, 1999-2004 (nombre de casos)

Font: Departament de Salut



A molts països europeus des de finals de 1996, es detecta un augment en la notificació de la infecció per gonococ, sífilis i clamídia, així com dels brots de sífilis, limfogranuloma veneri (LGV), hepatitis A i shigel·losis per via sexual. A Catalunya l'any 2005 s'inicia el procés de la notificació obligatòria individualitzada d'aquestes malalties, per tal de poder millorar les mesures de la prevalença de les ITS (infeccions de transmissió sexual) en poblacions determinades i facilitar més implicació de l'àmbit assistencial en la recerca que millori la prevenció i intervenció de problemes de salut pública.

- **Promoció de la salut maternoinfantil:** aquesta s'ha dut a terme a través de la difusió de nous protocols i informes (sobre el nen immigrant, l'alta hospitalària, els informes d'indicadors maternoinfantils i un monogràfic sobre població estrangera) i també la promoció de la lactància materna, entre altres.
- **Promoció de la salut escolar:** a banda de les activitats habituals d'educació sanitària a l'escola (salut bucodental, hàbits higiènics i estils de vida), s'ha desenvolupat el Programa salut i escola, que per la seva novetat es desenvolupa en la fitxa annexa.
- **Prevenció i control del tabaquisme:** a través del control i el seguiment del compliment de la llei (Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac), la creació d'unitats de deshabitució i l'ajuda a deixar de fumar, així com una intensa activitat d'inspecció dels establiments i d'implicació de la societat civil i dels sectors econòmics.
- **Promoció de la salut mental i prevenció de les addiccions:** a través de diferents iniciatives, algunes en el marc de la UE (alcohol i salut mental); el Pla integral d'atenció al consum de cocaïna, el Programa d'atenció als joves consumidors o la Prevenció riscos cànnabis. O iniciatives innovadores, com la posada en marxa d'un programa pilot de prevenció i detecció precoç del joc patològic i conductes addictives no tòxiques. I finalment, la formulació d'una estratègia nacional enfront de les drogodependències.
- **Edició de la guia higiènicosanitària per a professionals de tatuatges, pírcings i micropigmentació:** una iniciativa pionera per a minimitzar els riscos sanitaris d'aquestes pràctiques, cada vegada més emprades per la

El Govern fa complir amb rigor la llei de mesures contra el tabaquisme

població, material que complementarà el nou Decret en fase de tramitació sobre tatuatges i pírcings.

- **Reformulació estratègica de la salut laboral** inclosa en la proposta organitzativa de l'ASPCAT: reorientar les actuals Unitats de Salut Laboral (USL), que són punts de suport a l'atenció primària i especialitzada, en coordinació amb el Departament de Treball i Indústria, i estan integrades en la xarxa pública. Les USL són la frontissa entre els sistema de salut i el de la malaltia professional i l'accident laboral. Ja tenen un paper fonamental en les activitats del Departament de Treball i Indústria en matèria de prevenció de riscos laborals, i també han d'assolir aquest rol protagonista en l'assessorament a l'atenció primària i als serveis de prevenció de riscos laborals.

Vigilància i monitorització

Finalment, i en relació amb l'ampliació de la **capacitat de vigilància i monitorització** de la salut i dels factors determinants que la condicionen, cal destacar les actuacions següents:

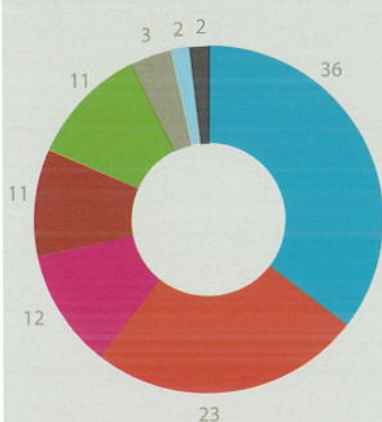
- **Pla de pandèmia de grip:** s'ha creat una Comissió Interdepartamental per a la prevenció i el control d'una possible pandèmia de grip, s'han elaborat protocols d'actuació i coordinació, s'han posat en marxa iniciatives de formació, així com també la compra d'equips i de medicació antiviral.
- **Accions de control de les instal·lacions de risc de legionel·losi:** a més de l'aprovació d'un nou decret que intensifica les mesures de control (Decret 352/2004), s'ha incrementat el nombre d'inspeccions i controls, en més de 2.600 torres de refrigeració o condensadors evaporatius. El resultat n'ha estat una reducció de l'impacte de la magnitud i gravetat dels brots de legionella, passant d'una mitjana de 12 casos per brot detectat al 2002 a 4 casos al 2005).
- **Vigilància ambiental:** arran de la preocupació pels residus acumulats a la zona de Flix, des del 2004 s'ha posat en marxa un programa de vigilància i control de les aigües i aliments de l'àrea d'influència de l'Ebre. Això complementa les prop de 39.000 determinacions analítiques de control d'aigües de consum anuals. Així mateix, s'ha posat en marxa l'estudi de l'avaluació de l'impacte en salut de la contaminació atmosfèrica a la regió metropolitana i l'Observatori de la Masó sobre salut i medi ambient al Camp de Tarragona, amb la participació del Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental (CREAL). Finalment, es troba en procés de tramitació el projecte de Decret de mesures addicionals de seguretat en el control de plagues i d'utilització de plaguicides.
- **Vigilància i seguretat alimentària:** s'han desenvolupat els Procediments de classificació dels establiments alimentaris de risc, i s'han incrementat les inspeccions, fins a una xifra mitjana de 218.000 inspeccions anuals, així com també l'anàlisi de mostres alimentàries, amb una mitjana de prop de 41.000 mostres analitzades anualment. Cal també destacar el suport als sectors agroalimentaris i comercials, que ha suposat l'elaboració de la Guia per a l'autocontrol als establiments alimentaris, així com la guia sobre Traçabilitat a Catalunya.

Les noves polítiques

El curs 2004-2005 es van atendre 2.242 consultes, la gran majoria referents a salut sexual afectiva i alimentària.

En un exemple de col·laboració entre departaments, Salut i Educació van iniciar el curs 2004-05 la primera de les tres fases de desplegament del **Programa salut i escola** amb l'objectiu de millorar la coordinació entre els dos àmbits i donar, així, una resposta més eficaç a les necessitats dels adolescents. El curs vinent es completarà el Programa, que treballa tres grans àrees: la **promoció i la prevenció d'hàbits i estils de vida saludables** (salut afectivo-sexual, salut mental, consum de drogues, alcohol i tabac, i trastorns de l'alimentació); la **detecció precoç de senyals d'alarma**, que requereixen una interconsulta amb els equips especialitzats; i finalment apropar els serveis de salut tant al professorat com als alumnes.

% Temes tractat en la Consulta Oberta (curs 2004-05)
Font: Departament de Salut



- Sexual afectiva
- Maltractament
- Alcohol
- Tabac
- Activitat física
- Alimentació
- Altres drogues
- Salut mental

Agents implicats en el Programa Salut i Escola
Font: Departament de Salut

	Centres docents	Alumnes (3r i 4t d'ESO)	ABS	Infermeria ¹	Municipis implicats
1a Fase:					
curs 2004-05	198	27.036	71 (20,82%)	129	180
2a Fase:					
curs 2005-06	292	37.444	99 (29,03%)	151	167
3a Fase:					
curs 2006-07	484	55.520	171 (50,15%)	308	365
Total	974	120.000	341	588	712

¹ Un professional per cada 2 centres d'ESO

La salut pública ha entrat, per primera vegada, com a tema principal de l'agenda política del Govern, i un símbol destacat n'ha estat el canvi de nom del departament responsable d'aquestes polítiques: el Departament de Salut (abans Sanitat i Seguretat Social). Es vol entroncar així amb les polítiques més modernes en l'àmbit de la salut, que tendeixen a invertir més en prevenció (promoció i protecció) per tal d'haver de gastar menys en curació.

Malauradament, l'escurçament de la legislatura no ha permès posar en marxa encara l'Agència de Salut Pública de Catalunya, però tot i així cal destacar **l'indubtable embranzida que ha pres aquest camp al nostre país**, i els avenços tangibles fets en la seva reordenació i descentralització, comptant amb una àmplia participació i consens. Aquests són prou garantia de consolidació d'aquesta política pública.

Alguns dels innovadors programes iniciats, com el de salut i escola, ens situen **en la línia dels països amb polítiques més avançades en aquest camp**.

Per tot això, s'estima que en aquest objectiu, el Pla de Govern 2004-2007, aquest és un **objectiu en vies d'assolir-se**.

3.3.2

Millorar l'assistència sanitària i adaptar el sistema a les malalties cròniques

Punt de partida

Els repte principal a què s'enfronta el nostre sistema sanitari, sobretot en la seva vessant assistencial, és conseqüència de l'**increment de la demanda**, motivat entre d'altres fenòmens, per l'augment poblacional: envelliment de la població, població nou vinguda i repunt de la natalitat, i donar compliment a l'exigència ciutadana de millora de la qualitat en la provisió del servei.

En el context descrit calia un cop de timó i donar un nou impuls a l'atenció sanitària del nostre país per respondre a tots els reptes plantejats.

En aquest marc, l'objectiu de les actuacions del govern s'han centrat en millorar els diferents àmbits de l'assistència sanitària:

- 1 L'atenció primària
- 2 L'atenció hospitalària
- 3 Les urgències, emergències i el transport sanitari
- 4 La salut mental
- 5 Les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)
- 6 La recerca biomèdica
- 7 L'atenció sociosanitària

El Departament de Salut ha hagut de donar resposta a l'increment de demanda provocat, principalment, per l'envelliment de la població i per la immigració

Mai a Catalunya s'havia invertit tant en salut

Desenvolupament de l'acció del Govern

La millora de l'assistència sanitària continua essent un dels àmbits principals d'actuació d'aquest Departament, que ha de fer front a un increment de la demanda provocada per la immigració, l'envelliment de la població i el repunt de la natalitat. D'altra banda l'envelliment de la població fa que calqui adaptar el sistema per donar resposta a les malalties cròniques i a la dependència.

Els esforços que el Govern dedica a l'àmbit de la salut tenen el seu reflex quantitatiu, entre d'altres, en el pressupost i les inversions en infraestructures:

- **Pressupost:** les polítiques de **salut** són una de les **prioritats del Govern** de la Generalitat de Catalunya que per a l'any 2006 hi destina un import de 7.949 milions, xifra que representa un increment del 42% respecte del pressupost de 2003, sense la generació d'un nou dèficit, i un 26,8 per cent del pressupost consolidat de la Generalitat de Catalunya. Aquest ritme de creixement ens permetrà assolir els nivells europeus de despesa per càpita en pocs anys (1.658 euros per càpita l'any 2011).

Enguany, el Govern de Catalunya destina a la sanitat 1.118,69 euros per càpita, és a dir, 3'06 euros diaris per persona.

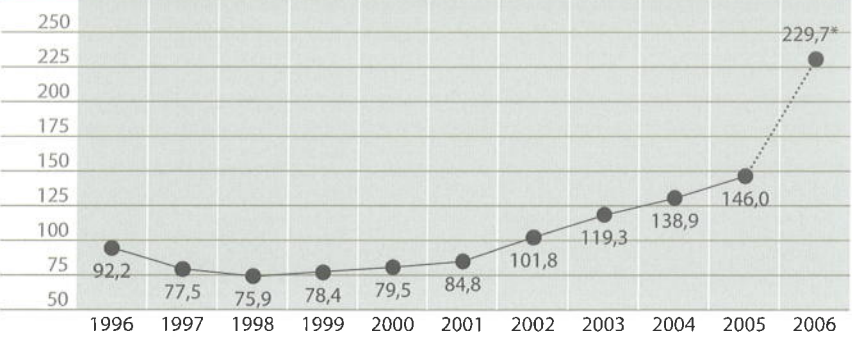
Evolució del pressupost del Departament de Salut, 2003-2006
 Font: Departament de Salut

Pressupostos	2003	2004	2005	2006	Incr. 03/06	% Incr. 03/06
Departament de Salut	5.596	6.616	7.229	7.949	2.353	42,0%

- **Inversions:** per millorar les infraestructures sanitàries, molt descapitalitzades per la manca d'inversions dels últims anys, el Govern va aprovar el Pla d'Inversions **en Equipaments de Salut, horitzó 2012.**

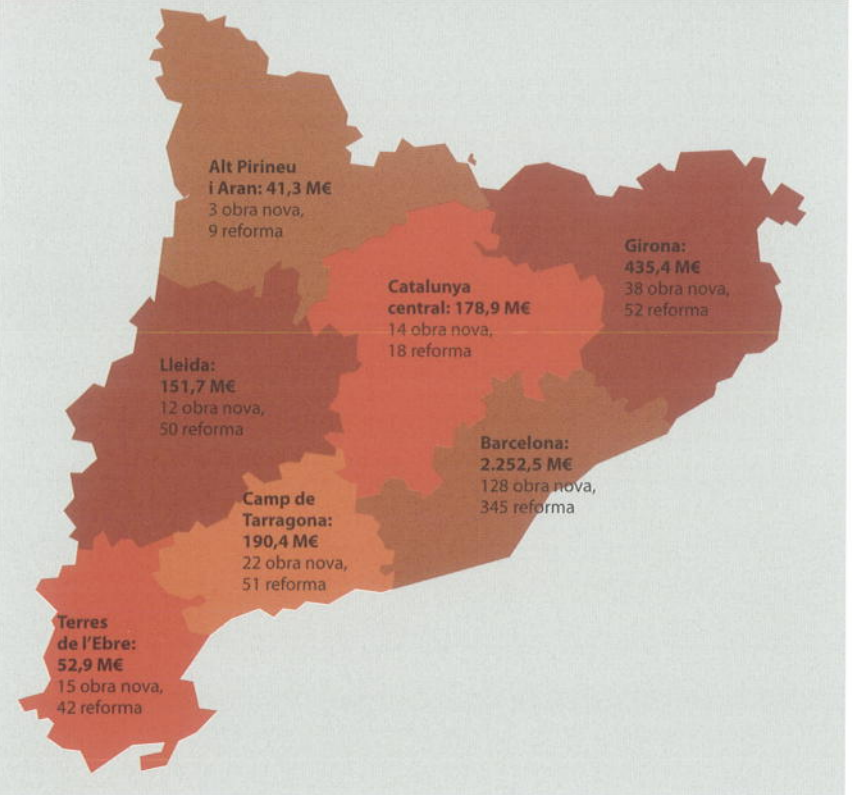
Aquest pla suposarà una inversió de més de 3.600 M€ en 799 actuacions, amb 232 obres noves (178 centres de salut, 14 hospitals, 5 hospitals lleugers, 17 centres sociosanitaris i 17 centres de salut mental) i 567 reformes i ampliacions.

M€ Un major finançament d'equipaments de salut.
 Pressupost de capital per al finançament d'inversions
 Font: Departament de Salut



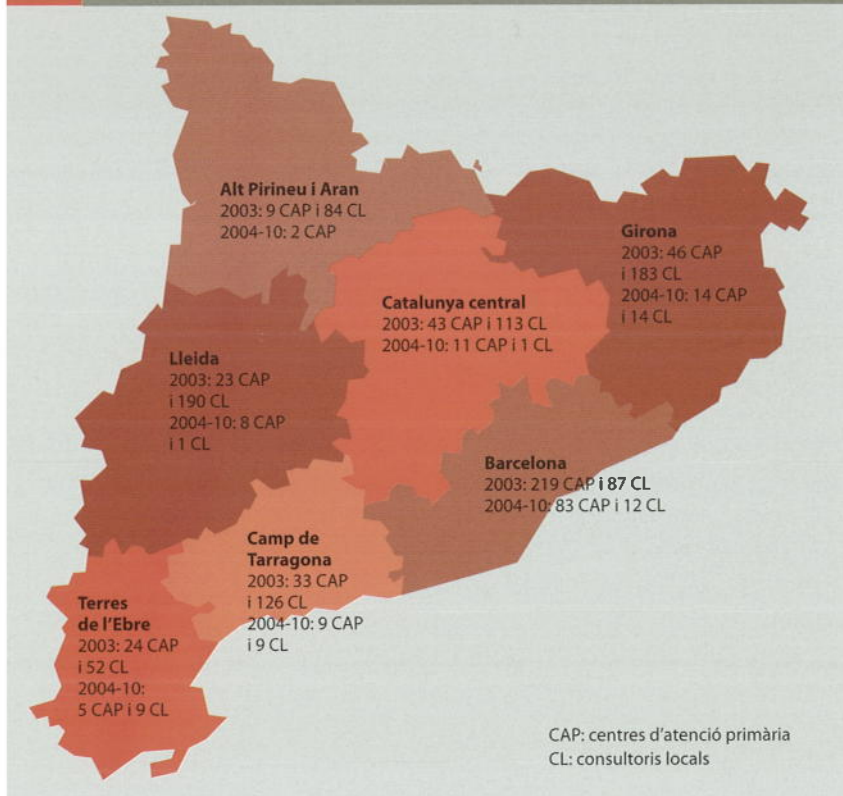
* Previsió

232 obres noves i 567 reformes i ampliacions previstes fins l'any 2012
 Font: Departament de Salut



178 nous centres per a l'atenció primària fins l'any 2012

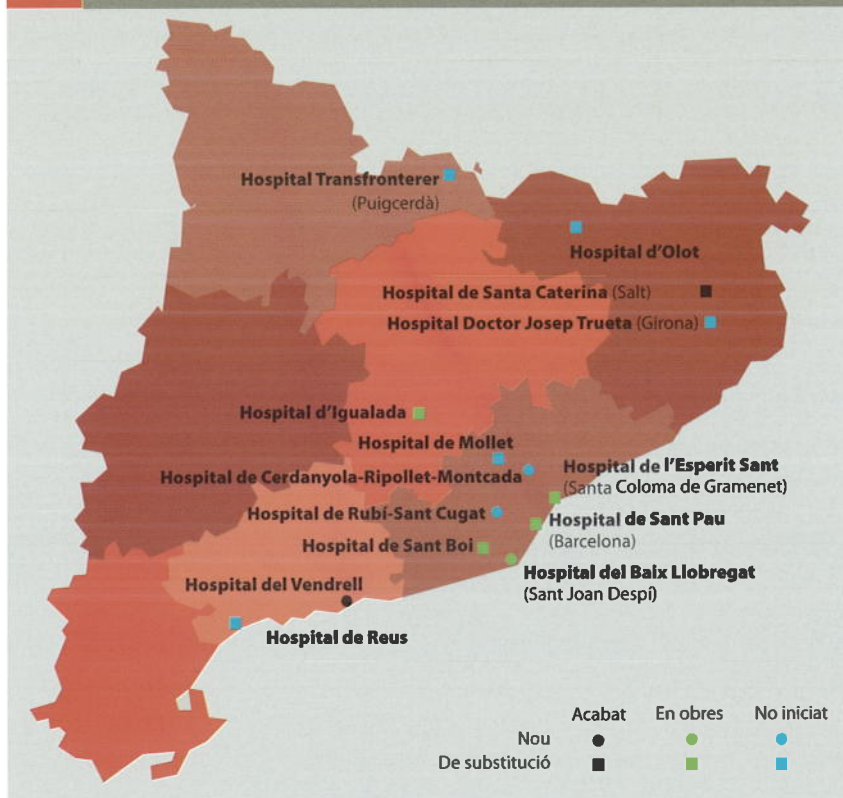
Font: Departament de Salut



En l'àmbit hospitalari cal destacar la inauguració de l'Hospital del Vendrell al Baix Penedès i l'inici de les obres dels hospitals d'Olot, de Mollet del Vallès i del Baix Llobregat a Sant Joan Despí, així com l'acord amb el Ministeri francès de Sanitat i Solidaritat per a la construcció del nou Hospital Transfronterer a Puigcerdà

14 hospitals nous fins l'any 2012

Font: Departament de Salut

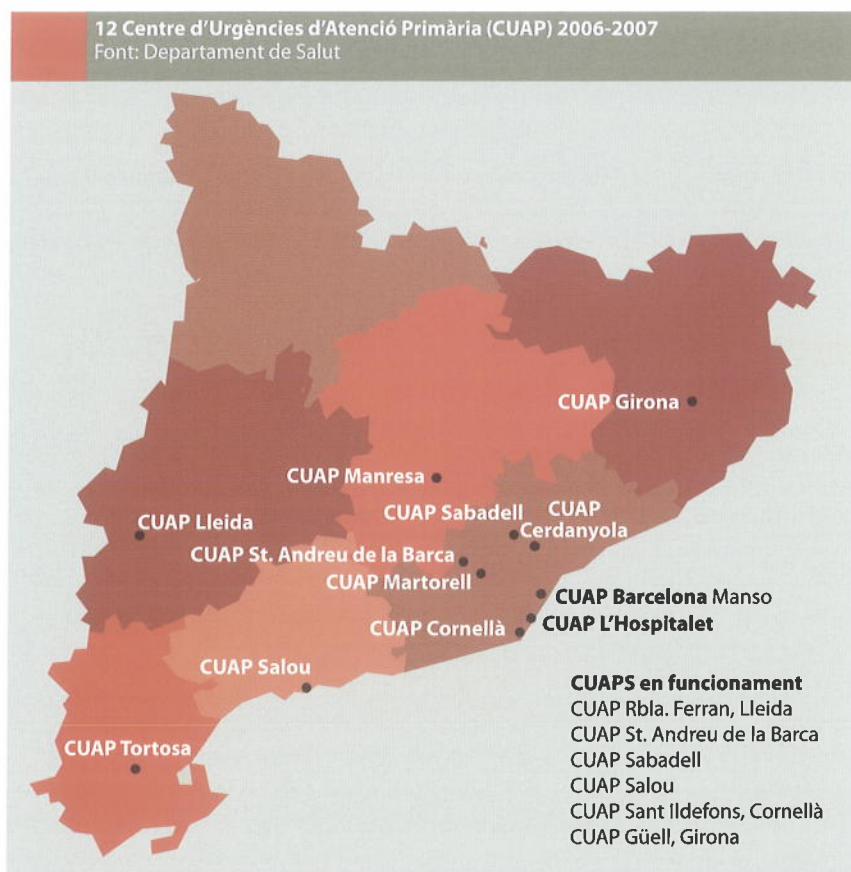


L'atenció primària

L'actuació més important en aquesta línia assistencial ha estat, en el marc del **Pla Estratègic de l'Atenció primària**, que preveu un conjunt d'accions per millorar l'eficàcia i l'eficiència del model actual, el **Pla de Xoc als centres de salut**. Aquest pla ha suposat, entre d'altres, una major dotació de professionals en els centres de salut i l'atorgament d'un "nou paper a la infermeria i als auxiliars d'infermeria". Així, s'ha avançat en la constitució de la "**Taula per l'avenç de la professió infermera a Catalunya**" i en la futura creació del "Consell de la Professió Infermera" que permetran potenciar i optimitzar la professió d'infermeria dins del sistema sanitari català.

A més a més, i encara en l'àmbit de l'AP, aquesta legislatura s'ha creat un nou dispositiu assistencial amb l'objectiu de millorar l'atenció a les urgències:

els centres d'urgències d'atenció primària (CUAP). Aquests centres són serveis que concentren l'atenció urgent i l'atenció continuada de la població de referència de diversos equips d'atenció primària (EAP), amb professionals provinents dels propis EAP, amb serveis de diagnòstic per la imatge i una alta capacitat resolutiva i que en general estan oberts 24 hores cada dia, qüestió que també ha de permetre descongestionar els serveis d'urgències dels hospitals.



En una primera fase (2006-07) es posaran en marxa 12 CUAP per arribar a un total de 34 CUAP l'any 2012 i donar cobertura a més de la

Finalment, la ICS ha adquirit més de 1.900 **nous equipaments** pel sistema de rènting que, durant els propers mesos, arribaran de forma progressiva als centres de salut de tot el territori. Aquests aparells permetran que els professionals d'atenció primària tinguin **més capacitat per resoldre els problemes de salut amb una major prevalença entre la població** catalana. Per exemple, els espiròmetres, pulsioxímetres i mesuradors de CO permetran millorar l'atenció al tabaquisme i a les malalties respiratòries cròniques. Les càmeres no midriàtiques i els tonòmetres, que serveixen per fer revisions

oftalmològiques, permetran millorar l'atenció a les persones diabètiques. Els electrocardiògrafs i els desfibril·ladors milloraran l'atenció a les persones amb malalties cardíaques. Els electrobisturís i els aparells de crioteràpia permetran fer petites intervencions quirúrgiques i atendre els casos lleus de lesions dermatològiques.

L'atenció hospitalària

Primer, una de les mesures més destacades en l'àmbit hospitalari ha estat el **Pla de Xoc de les llistes d'espera** per tal de garantir un temps màxim d'espera inferior a 6 mesos per a intervencions quirúrgiques de malalties no greus (cataractes, pròtesis de maluc, hèrnies, varius, etc.) i, com a novetat en aquesta legislatura, s'han suprimit els períodes d'espera tècnica i s'ha desenvolupat un nou sistema d'informació nominal que permetrà obtenir els indicadors de llistes d'espera per a proves diagnòstiques i consultes externes amb major fiabilitat gràcies a una major homogeneïtat de les dades obtingudes, facilitant la presa de decisions i l'establiment d'uns temps màxims de garantia per a les proves diagnòstiques i consultes a l'especialista.

A més a més s'ha incrementat l'activitat mitjançant sessions de tardes (5.000 proves diagnòstiques i 22.000 consultes especialistes).

Disminució d'un 11,8% en 2 anys de les llistes d'espera per operar-se i augment d'un 10% en el mateix període de l'activitat quirúrgica

Evolució de les llistes d'espera - Registre Central d'Assegurats (RCA)

Font: Departament de Salut

	Desembre 2003	Desembre 2005	Diferència 2003-2005
Activitat	141.520	155.686	14.166 (10%)
Llista d'espera	66.567	58.700	-7.867 (-11,8%)
Temps de resolució	5,64	4,52	-1,12 (-19,85%)
Població Catalunya	6.807.498	7.105.324	297.826 (4,4%)
Taxes x 10.000 hb.	97,8	82,6	

* Dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), 1 de gener 2004

** Població del RCA, 31 de gener de 2005

Segon, i encara amb relació a les esperes, s'ha posat en marxa el **Programa de diagnòstic ràpid del càncer** a tots els hospitals de la Xarxa d'Hospitalària d'Utilització Pública. En una primera fase, els circuits van ser per als tumors més freqüents i que causen més mortalitat i morbiditat: digestius, pulmonars i mamaris.

La mitjana de dies des de la sospita de càncer fins a l'inici de tractament és de: còlon, 31 dies; mama, 28 dies i pulmó, 35 dies

Tercer, en el marc el Pla de Salut, el Departament ha aprovat sis **Plans directors**: quatre d'aquests plans es centren en les malalties més prevalents (Oncologia, Sociosanitari, Salut mental i addiccions i Malalties de l'aparell circulatori) i els dos restants es centren en matèries prioritàries per al Govern (Immigració i cooperació i Recerca biomèdica).

Quart, volem destacar els diferents **plans de reordenació de l'atenció especialitzada** que s'estan portant a terme com el Pla estratègic de reforma de l'atenció especialitzada ambulatoria, el Pla Estratègic d'Ordenació Pediàtrica, el Pla estratègic de reordenació de l'atenció maternoinfantil als hospitals de la xarxa hospitalària d'utilització pública i el Pla estratègic d'atenció domiciliària (ATDOM). Durant aquest any 2006 s'ha incidit especialment en l'anàlisi detallada de l'estat de situació dels models actuals, tots ells amb una implantació molt heterogènia en el territori i no prou adaptada als canvis dels darrers anys. Les qüestions relatives a la definició dels nous

Pressupost sanitari públic destinat als grups de malalties més prevalents (CIM-9)

Font: Departament de Salut

Malalties	(x1000€)	%
Aparell circulatori	1.154.358	17,3
Aparell respiratori	730.285	10,9
Transtorns mentals	625.921	9,4
Neoplàsies	609.221	9,1
Aparell digestiu	512.430	7,7
Aparell locomotor	461.803	6,9

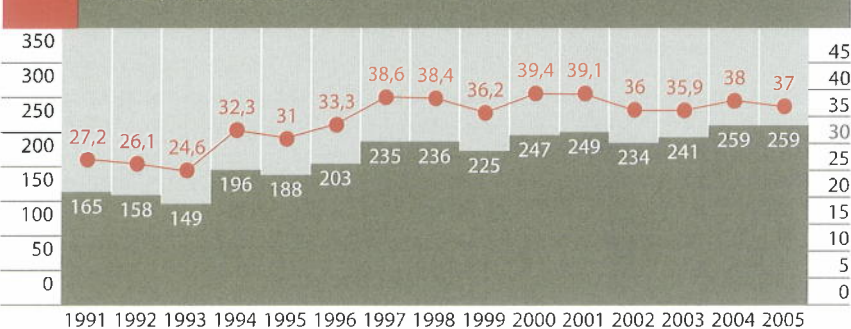
models estaran enllestides a finals d'aquest any per tal de poder desplegar-los i implantar-los el 2007.

Cinquè, si en l'apartat anterior destacàvem els CUAP's com un nou recurs, a camí entre l'atenció primària i l'hospitalària s'ha creat un nou recurs com són els **hospitals lleugers o de proximitat**. Es conceben com a dispositius d'atenció especialitzada sense internament que aglutinen l'atenció especialitzada ambulatoria (consultes d'especialistes), activitats típicament hospitalàries com la cirurgia major ambulatoria o l'hospitalització de dia, suport diagnòstic i urgències. Aquest tipus de dispositiu depèn d'un hospital de referència i els trets característics han de ser la rapidesa en l'atenció (visita única sempre que sigui possible), la utilització intensiva de les tecnologies de la informació (TIC) i la integració dels diferents tipus d'atenció.

Sisè, també volem destacar el fet que s'hagi començat a treballar, d'una banda, en **l'ús terapèutic del cànnabis** a Catalunya a través de la constitució d'una comissió. S'han encetat tres línies bàsiques d'actuació: la primera línia basada en recopilar i difondre tota la informació científica disponible sobre l'ús terapèutic del cànnabis, la segona línia basada en un pla pilot d'utilització terapèutica a Catalunya sota un protocol i, per últim, l'impuls de la recerca sobre les possibilitats d'utilització terapèutica de cànnabis. D'altra banda, regular les condicions per a l'exercici de determinades **teràpies naturals** (en aquests moments en tràmit d'informació pública) i crear un registre de professionals i de centres de formació autoritzats.

Finalment, fer referència a un dels indicadors en els quals Catalunya és pionera: les **donacions d'òrgans**, que fan possible no sols salvar la vida de moltes persones, sinó també millorar la de tants pacients. En realitat no seria possible si la població de Catalunya no fos tan solidària i generosa.

Evolució del nombre i de la taxa per milió de població (pmp) de donants de cadàver vàlids durant el període 1991-2005
Font: Departament de Salut



- Donants vàlids
- Taxa de donació

Les urgències, emergències i el transport sanitari

Durant aquesta legislatura s'ha implementat una **reforma** profunda de les urgències, emergències i el transport sanitari amb els objectius de millorar el temps de resposta i l'equitat territorial. S'ha creat una única empresa, a partir de la fusió SEMSA i SCUBSA, que es responsabilitza de la planificació, el finançament i la gestió de les emergències en tot el territori català. I s'han adjudicat els **concursos del transport sanitari** urgent i del no urgent d'acord amb el nou model descrit a la fitxa annexa.

També s'ha fet un nou **concurs en relació a la rehabilitació**, per tal de reordenar-la i potenciar-la amb un important increment de pressupost i de l'activitat contractada (vegeu la taula). Amb aquest nou concurs s'ha poten-

Evolució del pressupost de rehabilitació
Font: Departament de Salut

	% increment resp. 2004	euros
Ambulatoria	16,9	23.836.159
Domiciliària	125,4	18.510.593
Logopèdia	203,8	4.542.894
Total	56,6	46.889.646

Evolució de l'activitat contractada de rehabilitació
Font: Departament de Salut

	% increment resp. 2004	Num. processos
Ambulatoria	16,5	203.388
Domiciliària	117,9	30.095
Logopèdia	153	25.811
Total	30,4	259.293

En aquesta legislatura s'han adjudicat els concursos del transport sanitari (l'urgent i el programat) i el de la rehabilitació

ciat sobretot la rehabilitació domiciliària i s'han incorporat noves indicacions de rehabilitació com són la incontinència urinària d'esforç, la rehabilitació respiratòria i rehabilitació domiciliària a malalts neuromusculars amb discapacitat greu.

La salut mental ha estat una prioritat del Govern

Atenció a la salut mental

En aquest àmbit el Govern està aplicant les mesures previstes al **Pla director de Salut Mental i Addiccions** per implantar el **nou model comunitari i proactiu d'atenció** que garanteixi una resposta integral i de qualitat. L'objectiu és potenciar la coordinació i complementarietat de la xarxa de salut mental i addiccions en el territori, en col·laboració amb l'atenció primària. En aquest àmbit els **principals programes i actuacions** han estat orientats a l'increment de l'oferta d'atencions psicoterapèutiques, atenció domiciliària i programes psicoeducatius adreçats a les famílies, i podem destacar:

- La implantació de programes específics en el territori:
Pla de serveis individualitzat (PSI).
Programa trastorns mentals greus en infants.
Rehabilitació comunitària.
- Els Plans de reordenació de l'atenció a patologies emergents: trastorns del comportament alimentari, TLP, joc patològic...
- Programes d'atenció als adolescents amb trastorns mentals i problemes de consum.
- Programa d'atenció a poblacions vulnerables (immigrants, violència de gènere).
- L'increment de llits psiquiàtrics en els hospitals generals i actuacions lligades a la reconversió psiquiàtrica: unitats de patologia dual, unitats d'alta dependència psiquiàtrica, unitats polivalents (p. ex. Amposta).
- Programa d'atenció a les urgències psiquiàtriques domiciliàries (Barcelona, Lleida/Tarragona/Terres de l'Ebre/ Girona/ Central).

En l'àmbit **interdepartamental**, s'ha desenvolupat:

- Un nou model d'atenció a la salut mental i les addiccions en els centres de justícia juvenil.
- Serveis específics per a persones amb discapacitats intel·lectuals i trastorns mentals.
- Unitats funcionals d'atenció a la primera infància amb discapacitat psíquica i trastorns mentals.
- I s'ha preparat el protocol d'atenció a les urgències, als trasllats i als ingressos involuntaris de persones amb malaltia mental

Finalment, i en relació a les inversions en aquest àmbit, està previst que s'inverteixin més de **68 M€** fins l'any 2012, concretades en **més de 17 centres**.

Les noves polítiques



L'**objectiu** de la millora de les urgències, emergències i del transport sanitari passa per aconseguir una millora del **temps de resposta** i l'**equitat territorial**.

En la situació de partida no es diferenciava el transport sanitari urgent (TSU) del transport sanitari no urgent (TSNU). En la nova convocatòria s'han fet dos concursos per separat, un per cada tipus de transport. Per al transport sanitari urgent s'ha tingut en compte l'estructura territorial i les hores de cobertura. Per a l'activitat del transport sanitari no urgent s'ha tingut en compte els serveis programats a atendre.

En l'àmbit del transport sanitari hem de destacar:

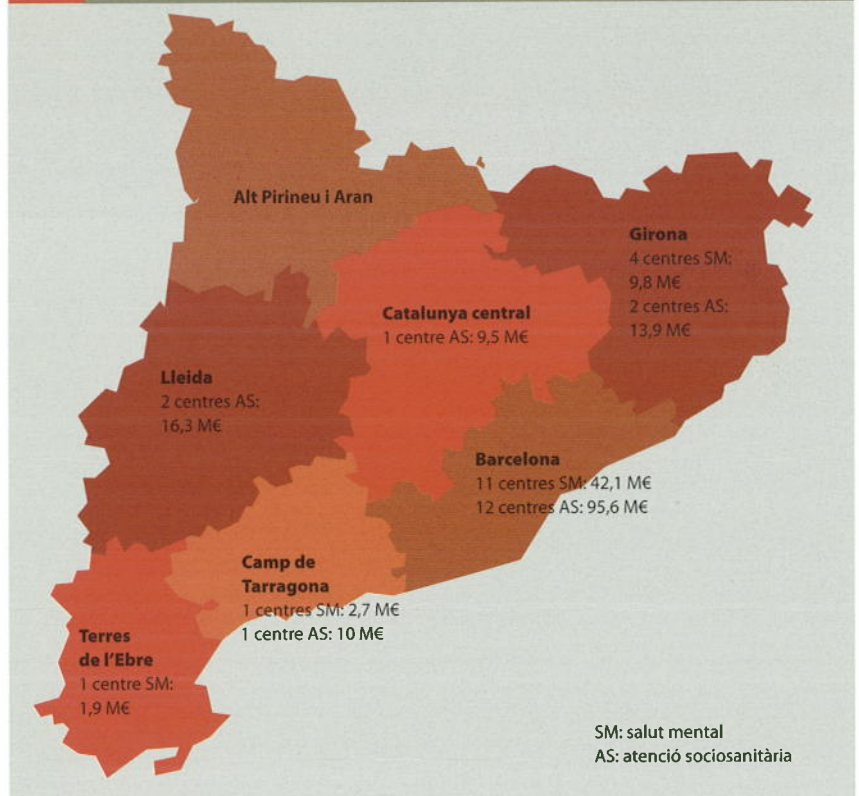
- El creixement del nombre de vehicles de transport sanitari en un 31% (1.142 ambulàncies l'any 2006).
- L'increment del pressupost dedicat a transport sanitari en un 113,2% (175'8 M€).

	Import concurs 2000 TSU+TSNU	Import concursos 2005 TSU+TSNU
Total	33M€	175,8 M€

- L'increment de personal: en més de 5.000 professionals.

Nova imatge





Noves tecnologies (TIC)

Les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) són eines adequades per facilitar l'accessibilitat dels ciutadans al sistema i han d'estar al seu servei i al dels professionals. En aquest àmbit volem destacar, primer, el **Projecte de Recepta Electrònica a Catalunya**, que es porta a terme com a experiència pilot en 5 ABS (Salt, La Bisbal, Tortosa Est, Tortosa Oest i Ulldecona) i que atenen al voltant de 100.000 usuaris i on estan implicats 200 metges i 40 farmàcies. Una vegada es garanteixi que el model en la fase pilot s'ajusta a les finalitats i necessitats del projecte s'implantarà progressivament a tota Catalunya.

Segon, l'Institut Català de la Salut (ICS) ha iniciat la **transformació i modernització dels sistemes d'informació dels processos assistencials de la seva xarxa hospitalària**. S'implanten una sèrie d'eines tecnològiques innovadores que faciliten la feina als/a les professionals i simplifiquen i normalitzen els projectes de gestió. Un dels elements clau en el desenvolupament del projecte és la implementació de la història clínica electrònica, que estarà a disposició de tots els i les professionals que atenguin pacients en un hospital determinat i que tinguin autorització d'accés a aquestes dades.

Tercer, destacar també els **projectes de telemedicina**: l'Hospital de Bellvitge ha posat en marxa un servei de telemedicina per als pacients trasplantats renals de les Terres de l'Ebre. A partir d'aquesta experiència pilot es valorarà la possibilitat d'estendre aquest servei a altres llocs. També han entrat en funcionament dos serveis pioners a la demarcació de Tarragona: la visita mèdica per videoconferència a Prades i la teledermatologia a Cornudella de Montsant. L'objectiu és apropar els serveis d'atenció primària als ciutadans aprofitant les oportunitats que ofereixen les tecnologies de la informació. En total s'han iniciat 40 proves pilot de projectes de telemedicina a tot Catalunya i ja s'han consolidat algunes com a servei permanent. En aquesta

àrea també s'està treballant en un Pla Integral de telemedicina
D'altra banda, ja són 541 els **centres d'atenció primària que ja disposen de banda ampla**, mentre que a finals de 2003 només n'hi havia 9.

La recerca biomèdica

Per avançar en la recerca, el Govern va dissenyar el Pla director de la Recerca Biomèdica. S'ha impulsat la creació d'institucions que han d'impulsar la investigació en camps especialitzats que afecten a la salut.

S'ha creat la "**Fundació privada Institut de Bioenginyeria de Catalunya**" (IBEC). La finalitat d'aquest institut és la d'esdevenir un referent internacional de primera línia en el desenvolupament de la recerca multidisciplinària i la docència en enginyeria biomèdica.

S'ha creat el **Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental (CREAL)** que tindrà per missió promoure i desenvolupar recerca epidemiològica avançada sobre els determinants ambientals que afecten la salut humana per tal de facilitar la prevenció i el control dels seus efectes perjudicials.

S'ha creat del **Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona (CMRB)**, així com el seu Banc de Línies de Cel·lulars.

El desembre de 2005 també es va crear l'Institut de Recerca Biomèdica (IRB); i molt recentment (juliol 2006), el Centre de Recerca en Salut Internacional (CRESIB), a més de tenir prevista la creació pel mes de setembre de l'**Institut de Medicina Predictiva i Personalitzada del Càncer**, que treballarà en la investigació en el camp del càncer.

Altres institucions creades són l'Institut de Recerca en Metàstasis tumorals, el Centre d'Investigació en salut internacional, l'Institut Català d'Investigació en Ciències Neurològiques, la Unitat d'Investigació Traslacional en càncer (UITC Vall d'Hebron) i l'Institut Gol i Gurina de Recerca en AP.

El Programa de nous centres de recerca convertiran Catalunya en un important pol biomèdic internacional

L'atenció sociosanitària

En aquest àmbit el Govern està implementant, a banda del **Pla director sociosanitari**, el Pla Director de la Malaltia Vascular Cerebral (malaltia molt prevalent en gent gran) i diferents programes per a l'Atenció al malalt fràgil i promoció de l'autonomia personal (Preparació de l'alta hospitalària, Programa ATDOM, entre d'altres).

Com a novetat en aquesta legislatura, el Departament de Salut conjuntament amb el Departament de Benestar i Família estan executant a 14 territoris pilot el **Programa per a la promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones amb dependències (Prodep)**. La seva finalitat és avançar cap a un sistema integral, on es trobin funcionalment l'àmbit sanitari i el social per garantir una continuïtat assistencial necessària per a les persones amb dependència. Aquest havia de ser l'embrió de l'Agència de la Dependència que, per manca de temps, no es podrà crear en aquesta legislatura.

El Prodep ha permès avançar en 14 projectes demostratius en l'atenció a la dependència a Catalunya



Balanç

Les millores introduïdes en aquest àmbit han estat importants: s'ha incrementat el pressupost (i s'ha gestionat amb rigor), s'ha tornat a invertir en infraestructures (per crear nous equipaments, renovar els existents i millorar els mitjans disponibles) i s'han fet avenços importants en els diferents nivells de l'assistència.

A més a més, s'han posat els fonaments perquè Catalunya participi de la recerca mèdica mitjançant la creació de centres punters dedicats a la investigació i s'han implantat projectes pilot en l'ús de les TIC que revertiran en una millora de l'assistència al ciutadà, entre d'altres.

Per tot això es considera que aquest objectiu del Pla de Govern 2004-2007 és un **objectiu assolit**.

3.3.3

Dissenyar l'organització i el finançament del nou model sanitari

Punt de partida

En l'àmbit de la salut, dos dels grans objectius del Govern són millorar l'organització del sistema per garantir la qualitat i la modernització, i millorar el sistema de finançament perquè el model vigent és del tot insuficient.

Els dos eixos estratègics han estat:

- 1 **Potenciar els principis i el paper dels protagonistes del sistema sanitari, que s'ha d'organitzar atenent al ciutadà, als professionals i al territori.**
- 2 **Millorar el finançament de la sanitat i aconseguir que en 8 anys el seu percentatge respecte al PIB s'equipari al d'altres regions o països de renda per càpita i característiques similars al nostre.**

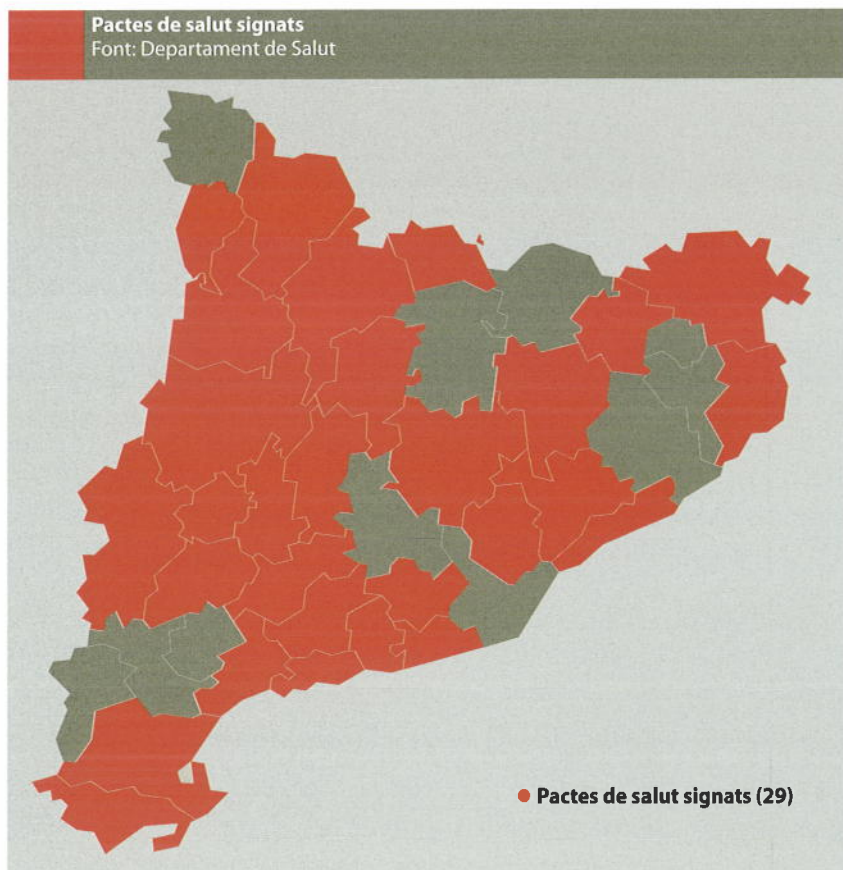
Desenvolupament de l'acció del Govern

Potenciar els principis i el paper dels protagonistes del sistema sanitari

El procés de definició d'un **nou model Català de salut** —inspirat en els principis de qualitat, equitat, eficiència, transversalitat entre sectors i departaments, integració a nivell territorial, participació, transparència, subsidiarietat, substituïbilitat de recursos i sostenibilitat econòmica i financera— ha estat el **fil conductor** de les diferents accions que s'han desenvolupat en **l'àmbit territorial**. Val a dir que, a diferència del que prevèiem a l'inici de la legislatura, aquest nou model s'ha pogut implementar sense haver de modificar l'actual Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya. En aquesta línia, s'ha fet una **aposta estratègica per a la descentralització, la governabilitat i la participació** a través dels Governos Territorials de Salut (GTS). El Decret 38/2006, de 14 de març, regula la creació de **governos territorials de salut**. Així, es preveu que a finals de l'any 2007 s'hagin creat **36 GTS** a tot el territori de Catalunya. De moment, com a pas previ a la seva creació, s'han signat 29 pactes de salut.

S'ha implantat un nou model català de salut basat en el triangle ciutadà/professional/territori

Territori	Data signatura
Garrotxa	17/05/2004
Alt Empordà	03/12/2004
Osona	28/01/2005
Baix Camp	01/03/2005
Maresme	19/04/2005
Garraf	02/05/2005
Baix Penedès	07/06/2005
Alt Camp-Conca Barberà	23/06/2005
Tarragonès	20/07/2005
Baix Llobregat Nord	11/10/2005
Baix Montseny	02/11/2005
Baix Llobregat Litoral	04/11/2005
Alt Penedès	22/11/2005
Baix Vallès (Mollet)	02/12/2005
Baix Ebre	03/12/2005
Montsià	03/12/2005
Pla de Lleida	18/01/2006
Vallès Occ. sector est (Sabadell)	17/03/2006
Vallès Occ. sector oest (Terrassa)	17/03/2006
Vallès Oriental (sector central)	17/03/2006
Baix Empordà	24/03/2006
Bages-Solsonès	27/04/2006
Cerdanya	22/05/2006
Alt Urgell	24/05/2006
Pallars Jussà-Pallars Sobirà	25/05/2006
Alta Ribagorça- Aran	26/05/2006
Hospitalet - El Prat	15/06/2006
Baix Ll. - Centre Fontsa	20/07/2006
Barcelonès - Nord	24/07/2006



A més a més, el Departament de Salut ha estat el primer Departament de la Generalitat de Catalunya en adaptar la seva estructura territorial a les futures vegueries, mitjançant la creació de 7 regions sanitàries a través del DECRET 105/2005, de 31 de maig, de **delimitació de les regions sanitàries** i dels sectors sanitaris del Servei Català de la Salut.

Finalment, el Govern ha aprovat i presentat al Parlament el **Projecte de Llei de reforma de l'Institut Català de la Salut** per transformar aquest organisme en una empresa pública amb l'objectiu de fer-ne una institució de qualitat, autònoma en la seva gestió, que reti comptes en funció dels seus resultats i permeti també un major nivell de descentralització en la gestió i en la presa de decisions. Aquesta llei no podrà ser aprovada en aquesta legislatura.

Així, el **territori** ha estat un dels eixos d'actuació més importants del Departament de Salut en aquesta legislatura, però n'hi ha hagut dos més: els/les **professionals** i el/la **ciudadà/na**.

En l'àmbit dels **professionals**, el Govern ha portat a terme **actuacions concretes** que, en general, vénen a recollir demandes i reivindicacions històriques del sector:

- **Conèixer la demografia de les professions sanitàries** i fer-ne una planificació futura.
- **Millorar les condicions laborals dels professionals** amb mesures com: l'increment i l'estabilització de plantilles de professional (partíem d'un 21'1% d'interins i ara el percentatge és del 17'6%); Catalunya esdevé la primera CA en incorporar la direcció per objectius i completar la implantació de la carrera professional, importants increments retributius, equiparacions de jornades, increment de les activitats formatives (més

En l'àmbit dels professionals s'han millorat les condicions laborals dels professionals

de 4.500 només en l'àmbit de la ICS), així com la generalització dels sistemes d'informació i de noves tecnologies, a tots els centres, entre altres mesures.

- **Incrementar la capacitat docent** (reconeixement de l'acció tutorial, contracte-docent de tutors...)

Però, sense cap mena de dubte, l'actuació més destacada en aquest àmbit ha estat el consens aconseguit en relació a un **nou model de relacions laborals**, en el qual es garanteix el diàleg permanent mitjançant la creació i diàleg continu entre els professionals, l'Administració sanitària i els diferents agents del sistema, on es debaten i es dona plena participació als professionals en qüestions relatives a les polítiques departamentals i de planificació dels recursos humans.

Aquests nous instruments que han permès obrir el diàleg amb els professionals són: el **Consell de la Professi6 Medica** de Catalunya, el **Consell de la Professi6 Infermera de Catalunya**, la **Mesa Social per a un acord marc en mat6ria de recursos humans** (acord per a l'homogeneitzaci6 de les condicions laborals de tots els professionals del sistema de salut de finançament **públic**), la **Taula per a l'avenç de la professi6 infermera**.

En definitiva, s'ha posat fil a l'agulla en l'elaboraci6 d'un veritable Pla de Govern de Recursos Humans del Sistema.

Finalment, i en relació a la **ciutadania**, durant la legislatura s'han fet avenços importants en relació a l'**accessibilitat** (telèfon, tracte i taulell), l'**equitat**, l'**atenci6 urgent i continuada** (CUAP'S), **les llistes d'espera** (temps d'espera garantits per operacions quirúrgiques per a malalties no greus, proves diagn6stiques i diagn6stic ràpid de càncer), **el transport sanitari**, la **rehabilitaci6** (nous concursos), entre d'altres (vegeu l'apartat 3.3.2).

Millorar el finançament de la sanitat

Un dels reptes més importants als quals ha hagut de fer front el Departament de Salut durant aquesta legislatura ha estat la manca de finançament de la sanitat. Però n'hi ha hagut d'altres, entre ells volem citar el repte **demogràfic** (envelliment, immigraci6 i repunt de la natalitat) per l'impacte que ha tingut i que, previsiblement, seguirà tenint: la poblaci6 usuària de la sanitat catalana ha passat a ser de **7.196.168** de persones (dades de la targeta sanitària individual de desembre de 2005), mentre que a principis de l'any 2004 era de 6.926.191 d'usuaris (febrer de 2004).

Per tant, en el **bienni 2004-05** hi ha hagut un increment poblacional de 269.977 persones; i es preveu que aquesta tendència continuï.

En l'àmbit de la ciutadania s'han fet avenços molt importants en relació a l'accessibilitat, l'equitat, l'atenci6 urgent i continuada, les llistes d'espera i el transport sanitari/rehabilitaci6

Targeta sanitària individual (TSI) per regions sanitàries, any 2006 Font: CatSalut	
Alt Pirineu i Aran	65.203
Barcelona	4.951.356
Catalunya central	479.048
Girona	657.948
Lleida	338.122
Tarragona	527.954
Terres de l'Ebre	176.537
Total	7.196.168

Un dels reptes més importants d'aquesta legislatura han estat la manca de finançament, al qual s'ha intentat donar resposta i, també, el fort creixement demogràfic

L'evoluci6 dels principals reptes demogràfics Font: Departament de Salut

	Cens 1981 (Font: INE)	Cens 1991 (Font: INE)	Cens 2001 (Font: INE)
Poblaci6	5.956.414	6.059.494	6.361.365
1. Envelliment		862.562	1.107.767
Poblaci6 més gran de 64 anys		(14,4%)	(17,4%)
2. Immigraci6			280.167
Poblaci6 immigrant			(4,4%)
3. Natalitat	79.758	56.464	64.177
Nre. de parts	(1980)	(1991)	(2001)

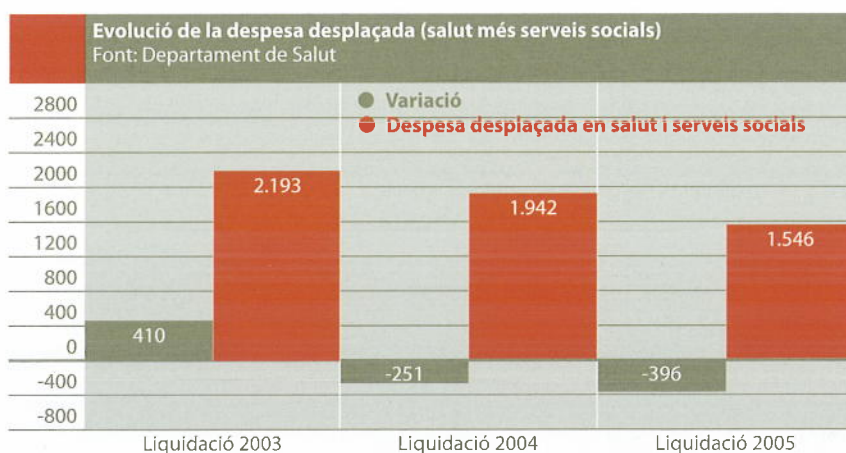
En relació al finançament, i tal i com descriu la fitxa sobre el **finançament de la sanitat**, el Govern de Catalunya ha tingut un paper destacat en el reconeixement de la insuficiència financera en aquest sector.

D'acord amb l'Informe economicofinancer elaborat pel Departament d'Economia i Finances sobre l'estat de les finances de la Generalitat el 31 de desembre de 2003, **la necessitat de finançament total de la sanitat es podia quantificar en 3.559 M€** (2.175 M€ corresponien a la despesa desplaçada -dèficit del departament de Salut de 6,5 M€, dèficit del CatSalut 2.062 M€ i dèficit de la ICS de 107 M€-, 564 M€ per fer front a les pèrdues acumulades del sector concertat i 820 M€ per realitzar inversions per recapitalitzar la ICS).

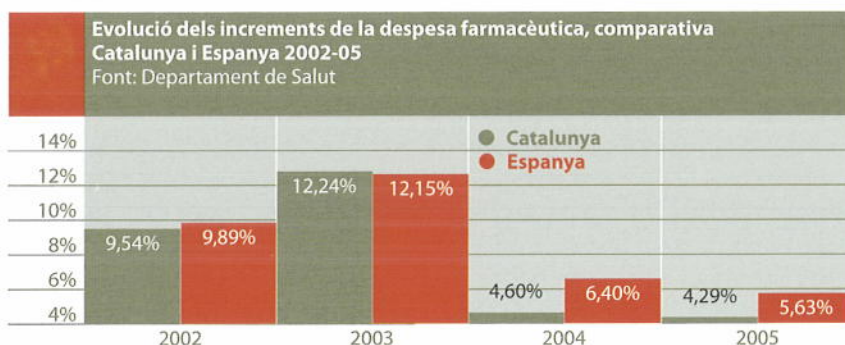
A banda de la solució conjunta amb l'Estat per millorar la insuficiència financera, la Generalitat de Catalunya ha fet importants esforços per gestionar amb rigor el pressupost i no generar dèficit

A banda dels acords presos entre l'Estat i les CA per a la millora del finançament, cal destacar els **esforços que ha fet el Govern de Catalunya per gestionar amb rigor el pressupost dedicat a salut i no continuar generant dèficit**. Els resultats obtinguts han estat immillorables. Així:

- **Despesa ajornada o desplaçada:** des de 2003 la despesa ajornada no solament no ha crescut, sinó que ha disminuït. L'any 2004 va disminuir en 251 milions, i l'any 2005 en 396 milions, de tal manera que avui la despesa desplaçada en sanitat ha passat dels 2.193 milions que ens vam trobar a 1.546 milions.



- **Despesa farmacèutica:** malgrat l'increment de demanda i població, s'ha reduït notablement el creixement de la despesa farmacèutica gràcies a les diferents mesures aplicades per a l'ús racional dels medicaments.



Els compromisos estratègics

El finançament de la sanitat: la salut una prioritat

El Govern de la Generalitat de Catalunya ha tingut un paper actiu i impulsor en el reconeixement de la insuficiència financera de la sanitat (creixement de la despesa sanitària per sobre dels recursos destinats al seu finançament), fruit d'un insuficient model de finançament pactat l'any 2001, i en la solució d'aquest problema general, que havia de passar, necessàriament, per un acord entre l'Estat i les CA, ja que aquestes es troben limitades per decidir els seus recursos.

Cronologia:

Maig 2004 – Informe sobre la situació economicofinancera

Posa de manifest l'existència del dèficit sanitari que ha originat un desplaçament de la despesa acumulada.

Juliol 2004 – Grup de Treball per a la Racionalització i el finançament de la despesa sanitària presidit pel Dr. Vilardell

Presenta un informe el febrer de 2005 on fa una diagnosi i apunta un conjunt de mesures.

Octubre 2004 – Conferència de Presidents (Estat)

Compromís d'abordar el finançament de la despesa sanitària en la propera Conferència.

Novembre 2004 i gener 2005 – Constitució de grups de treball (Estat)

Es posen en marxa els grups de Treball d'Anàlisi de la Despesa Sanitària i el de Població.

Setembre 2005 – (Estat)

- 7 de setembre: Presentació al Consell de Política Fiscal i Financera dels informes d'ambdós grups de treball

- 10 de setembre: Conferència de Presidents

- 13 de setembre: Consell de Política Fiscal i Financera

Acord: Finalment, es van adoptar mesures d'emergència per evitar l'agreujament de la situació, que van comportar una millora significativa (634 M€ d'aportació directa de l'Estat i 877 M€ de recursos addicionals disponibles), i el compromís de revisar el model de finançament autonòmic, així com millores en la gestió de la despesa sanitària.

- **Generalitzar progressivament el finançament de base poblacional (sistema capitatiu)** fins arribar a tot el territori l'any 2007. Aquest sistema de compra de serveis, que es basa en l'assignació pressupostària als territoris en base a la ponderació de variables objectives segons estructures d'edat, renda i concentració poblacional, va acompanyat d'un programa econòmic orientat a assolir l'equitat en l'assignació pressupostària als territoris per tal de corregir els dèficits i desequilibris històrics. Aquest sistema també ha de permetre avançar en la integració de serveis que assegurí la continuïtat de l'atenció en els diferents nivells assistencials. Actualment els territoris que ja funcionen sota aquest sistema d'assignació de recursos de base poblacional són:

Territoris amb assignació de base poblacional, 2006

Alt Camp-Conca Barberà
 Alt Empordà
 Alt Maresme i Selva Marítima
 Alt Penedès
 Alt Urgell
 Altebrat
 Bages-Solsonès
 Baix Camp
 Baix Ebre
 Baix Empordà
 Baix Montseny
 Baix Penedès
 Baix Vallès (Mollet)
 Barcelonès Nord
 Berguedà
 Cerdanya
 Garraf
 Garrotxa
 Gironès
 Vallès Oriental (sector central)
 Maresme
 Montsià
 Osona
 Pallars Jussà-Pallars Sobirà
 Ripollès
 Tarragonès
 Vallès Occ. sector oest (Terrassa)



Evolució del pressupost de Salut
 Font: Elaboració pròpia a partir de dades sobre participació de la despesa privada sobre total de la despesa en salut de "l'informe ACES sobre sostenibilitat financera i equilibri territorial del sistema sanitari espanyol en l'horitzó 2015"

	2003	2006	2011
Població	6.506.440	7.105.324	7.600.000
Pressupost	5.596 M€	7.949 M€	11.400 M€
Pressupost / PIB	3,8%	4,4%	5,5%
Despesa privada/PIB*	1,6%	1,8%	1,8% / 2%
Despesa anual pública per càpita	860€	1.119€	1.658€
Despesa anual privada per càpita	363€	470€	560€ / 62€

El Departament de Salut ha treballat per acostar el percentatge de despesa en salut respecte el PIB al d'altres regions o països de renda per càpita i característiques similars al nostre. L'any 2011 la despesa pública per càpita arribarà als 1.658 €.

Balanç

Els **avenços en aquest àmbit han estat molt importants, en relació al territori, en relació als professionals i en relació a la ciutadania**, ja no hi ha tornada endarrere. Per primer cop el Govern de la Generalitat ha avançat en un procés de descentralització real i progressiu vers el món local i amb una nova organització territorial en set vegueries. S'ha avançat en el consens d'un nou model de relacions laborals per a la xarxa sanitària i en la constitució dels Consells de la Professi6n Mèdica i Infermera de Catalunya, entre d'altres.

En relació al segon objectiu, la millora del **finançament de la sanitat**, els **avenços han estat clau**, tant l'acord a nivell estatal com els esforços interns per racionalitzar la despesa i no generar dèficit.

Per tot això podem dir que aquest és un **objectiu assolit**.

3.4.1

Garantir l'accés a la cultura

Punt de partida

Tots els ciutadans de Catalunya han de poder accedir a la cultura sense distincions de lloc ni procedència ni gènere ni edat i a més ho han de poder fer com a consumidors però també de forma activa com a protagonistes, a la vegada que s'han de preservar i donar rellevància a tots els béns culturals dels que disposem.

És en aquest sentit que el govern ha dut a terme una sèrie d'actuacions, les quals podem englobar en quatre eixos estratègics:

- 1 L'increment dels recursos destinats a la cultura
- 2 Ajuts a la inversió en equipaments culturals
- 3 El suport i foment dels grans equipaments culturals
- 4 La política museística i patrimonial

I en l'àmbit de l'esport s'havia fixat com objectiu **incrementar i millorar la xarxa d'instal·lacions i equipaments esportius.**

Increment del pressupost del Departament de Cultura en un 60% al llarg de la legislatura

Evolució del pressupost del Departament de Cultura, 2003-2006
Font: Departament de Cultura

	Pressupost	Increment (respecte 2003)
2003	173.038.515 €	
2004	194.865.000 €	13%
2005	239.838.922 €	40%
2006	275.366.000 €	60%

Programa 1% Cultural
Font: Departament de Cultura

2003	667.060,13 €
2004	350.267,76 €
2005	2.356.738,61 €
2006	1.698.873,40 €
Total	5.072.939,9 €

Desenvolupament de l'Acció del Govern

L'increment dels recursos destinats a la cultura

Durant aquesta legislatura ha estat molt important **l'increment del pressupost del Departament de Cultura.** Així, aquest ha anat augmentant any darrera any fins arribar a un 60% més de pressupost en relació a l'any 2003. Aquest fet ha permès aproximar-nos a un dels objectius bàsics d'aquesta legislatura com era doblar el pressupost del departament i situar-lo en un 2% dins el pressupost de la Generalitat.

Una altra actuació important en aquest àmbit ha estat el **programa 1% cultural** que a través de la signatura d'un protocol amb PTOP s'han invertit més de 5 M€ en restauració i conservació del patrimoni cultural català.

Així mateix, el **conveni amb les caixes d'estalvi catalanes** ha aportat recursos al món cultural per valor de 32,1 M€, destinats a activitats i inversions de caràcter singular i d'interès públic, no ajustables a les convocatòries de concurrència pública. Pel que fa a les dades del **conveni caixes**, els imports anuals són els següents:

Imports anuals dels convenis amb les caixes
Font: Departament de Cultura

2003	7.915.131,00 €
2004	7.183.324,35 €
2005	8.394.000,00 €
2006	8.675.694,21 €
Total	32.168.149,56 €

Pla d'inversions Equipaments Culturals

Una de les fites més importants d'aquesta legislatura ha estat l'increment de les inversions en **equipaments culturals a tot el territori** amb una inversió de 127,3 M€ entre el 2005 i el 2007, amb l'objectiu de dotar el territori català d'una xarxa de teatres, auditoris, espais d'art i centres polivalents, arxius i biblioteques de forma equilibrada.

Els quatre grans eixos en què s'estructura són:

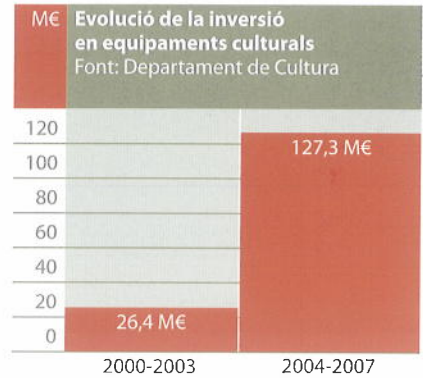
- Els teatres, espais d'art i espais polivalents (Pla d'Equipaments Culturals 2005-2007)
- Les Biblioteques
- Els Arxius
- Els Ateneus i centres associatius

Paral·lelament a la inversió en equipaments s'ha incrementat el suport a la programació. En aquest sentit, els ajuts a programacions estables municipals d'arts escèniques i música han passat dels 832.433€ el 2003 als 2.500.000€ pressupostats el 2006. El número de municipis beneficiaris ha passat de 54 (any 2004) a 97 (any 2006).

- **Biblioteques:** S'ha desplegat el Pla Específic de Biblioteques (2004-2007), que preveu la construcció de 77 noves biblioteques públiques i la millora d'altres 19 que ja estan en funcionament, amb una inversió de 31,5 M€. Per primera vegada el departament de cultura participa en la inversió que suposa la construcció i millora d'aquests equipaments a la ciutat de Barcelona, amb una aportació de 4,5 M€.

També s'ha redactat el Pla de Bibliobusos 2006-2013, que preveu actuacions en 34 els bibliobusos (11 dels quals estan actualment en funcionament) per assegurar el servei públic de lectura en municipis d'entre 300 i 3000 habitants.

En compliment de *l'Acord per a la millora i modernització del Sistema Bibliotecari de Catalunya en el període 2004-07*, el Govern de la Generalitat ha desenvolupat diferents mesures: l'inici del procés d'implementació d'un nou sistema de gestió bibliotecària; el Pla pilot de biblioteques escolars PUNTEDU, per afavorir les relacions de cooperació de les biblioteques públiques amb les escolars; el projecte de construcció d'un magatzem cooperatiu per a documents de poc us, amb capacitat per a 4 milions de documents; primeres passes per reformular i impulsar la Biblioteca Digital de Catalunya; inici dels treballs per crear el Catàleg Únic de Catalunya i inici dels estudis per crear serveis bibliotecaris d'àmbit nacional.



127,3 M€ en el Pla d'Equipaments Culturals per facilitar l'accés a la cultura a tots els ciutadans del territori català

S'han triplicat els ajuts a programacions estables d'arts escèniques i música

Detall de les subvencions a programacions estables municipals d'arts escèniques i música

	Pressupost adjudicat	Total municipis
2003	832.433 €	54
2004	960.327 €	74
2005	1.939.504 €	87
2006	2.500.000 €	97

S'han destinat 36 M€ a la construcció i millora de biblioteques públiques, per oferir nous i millors serveis a la ciutadania

Els compromisos estratègics

Pla d'equipaments culturals 2005-2007

El Pla d'Equipaments Culturals 2005-2007, constitueix la inversió més gran en equipaments culturals mai feta a Catalunya; comprèn actuacions en 232 equipaments permetent als municipis de Catalunya disposar dels equipaments que calen per garantir una programació cultural estable i de qualitat, garantint la igualtat d'oportunitats en l'accés a la cultura i millorant l'equilibri territorial en matèria cultural

Aquest Pla comprèn

1. Actuacions en 232 equipaments
2. Intervenció en 222 municipis amb una població de 2.660.897 persones
3. 100 M€ d'inversió, la meitat aportada pel Govern
4. La finalització d'un 90% de les obres el 2007

Actuacions en 232 equipaments:

159 sales polivalents.
60 teatres- auditoris
13 espais d'arts visuals

Dels 232 equipaments, un terç són de nova construcció i la resta són obres de rehabilitació i millora: reforma, dotació d'equipament escenotècnic i millora de les condicions de seguretat, accessibilitat i confort dels locals.

Mitjançant aquest Pla també s'adopten criteris comuns pel que fa a les característiques i els usos de les infraestructures culturals i permet consolidar una xarxa d'equipaments que permetrà crear i fidelitzar públics i dinamitzar econòmicament els circuits d'arts escèniques, música i arts visuals.

Principals indicadors de la xarxa de biblioteques

Font: Departament de Cultura

	2003	2004	2005 ¹	Increment 2003-2005
Nombres de biblioteques	306	322	324	5,88%
Superfícies total	186.512	194.531	211.072	13,17%
Visites	17.046.358	17.709.440	18.323.452	7,49%
Usos del servei préstec	4.176.378	4.582.387	4.776.571	14,37%
Documents prestats	11.356.429	12.344.568	13.630.415	20,02%
Documents prestats per ús del servei de préstec	2,72	6,69	2,85	4,78%
Fons total	7.531.875	7.922.199	8.488.647	12,70%
Documents per habitants	1,12	1,16	1,21	8,04%
Nombre de carnets	1.574.945	1.619.358	1.815.981	15,30%
Percentatge de població amb carnet	23,49%	23,77%	25,96%	10,52%
Percentatge de biblioteques amb accés a internet per als usuaris	93,44%	97,81%	97,84%	4,71%

¹ No disposem de dades estadístiques de 2005 de les biblioteques públiques de Pomar (Badalona, de la xarxa territorial de Barcelona), Lloret de Mar i Sant Joan de les Abadesses (de la xarxa territorial de Girona), Àger, Albesa, Belianes, Castellserà, la Granadella, la Granja d'Escarp, Guissona, Sort i Vinaixa (de la xarxa territorial de Lleida). El pes demogràfic de la població atesa per aquestes biblioteques representa el 0,74% del total de Catalunya.

- **Arxius.** El Pla de xoc de construcció dels Arxius Comarcals preveu actuacions en 22 Arxius Comarcals: la construcció de 14 arxius i l'ampliació i millora de les seus de 8 arxius ja existents. L'aportació pressupostària és de 37 M€.

Arxius comarcals

Font: Departament de Cultura



Per tal de preservar el patrimoni cultural, s'ha impulsat el desplegament de la xarxa d'arxius comarcals.

- **Ateneus i centres associatius:** el departament de Cultura ha posat en marxa un Programa d'inversions en equipaments culturals pertanyents a entitats privades sense finalitat de lucre. La inversió total estimada en aquesta tipologia d'equipaments se situa en els 5,3 M€.

Evolució de les principals línies d'inversió en equipaments culturals al territori
Font: Departament de Cultura

	2000-2003	2004-2007
Biblioteques	14,7 M€	36,0 M€
Arxius	6,0 M€	37 M€
Teatres-Auditoris	2,4 M€	24,7 M€
Espais d'Art	0,3 M€	2,5 M€
Centres Culturals Polivalents	0,0 M€	21,8 M€
Centres associatius	3,0 M€	5,3 M€
Totals	26,4 M€	127,3 M€

S'ha creat el consell de coordinació en l'àmbit dels teatres en el camí de la Creació de l'Ens de Teatre Públic.

El suport i foment dels grans equipaments culturals

En la present legislatura s'han posat les bases per a la creació d'un ens de coordinació en l'àmbit dels teatres públics i per la creació d'un nou equipament d'abast nacional, el Centre de les Arts de Moviment.

- **Ens de Teatres Públics.** S'ha signat un conveni de col.laboració entre la Generalitat de Catalunya, el Teatre Nacional de Catalunya, el Teatre Lliure i l'Institut de Cultura de Barcelona l'objecte del qual és l'establiment d'un marc de col.laboració general i estable entre el Teatre Nacional, el Teatre Lliure i el Mercat de les Flors -dependent de l'ICUB- a l'hora d'impulsar la realització conjunta d'actuacions orientades a aconseguir objectius o finalitats propis o comuns a les tres entitats, de potenciar la complementarietat entre elles i al mateix temps d'evitar possibles duplicitats, respectant sempre l'autonomia de cada teatre i en concret la de les respectives direccions artístiques.

Així mateix, el conveni preveu la possibilitat de crear un ens de teatres públics. En aquest sentit, les parts es comprometen a avaluar i estudiar un nou marc de col.laboració amb la possibilitat de crear un ens amb personalitat jurídica pròpia en el qual s'hi puguin incorporar altres centres públics de producció d'arreu de Catalunya.

S'ha presentat el Centre d'Arts en Moviment, un nou equipament que servirà de referència en el món de la dansa i de les arts en moviment.

- Presentació del **Centre de les Arts de Moviment** al Mercat de les Flors, impulsat pel Departament de Cultura, l'Ajuntament de Barcelona i el Ministeri de Cultura, que preveu una aportació del departament de Cultura d'1,3 M€ (2006).

En l'actual legislatura s'ha avançat en la definició del que ha de ser un equipament de referència en el món de la dansa i les arts de moviment.

Per altra banda, durant aquesta legislatura s'ha donat un gran impuls i suport als grans equipaments culturals ja existents com són:

Museu Nacional d'Art de Catalunya

S'inaugura el 16 de desembre de 2004. 45.000 m² de superfície construïda i 12.000 m² d'exposició dedicada a l'art català. La selecció del nou director s'ha realitzat mitjançant un concurs internacional. Ha incrementat el seu pressupost corrent en un 55,8% respecte al 2003 i situa el seu grau d'autofinançament en el 25%.

Teatre Nacional de Catalunya

Amb la presentació del document TNC: una nova etapa, l'any 2004 s'han establert les futures línies d'actuació del teatre: la creació i difusió de l'obra dels creadors com a eix vertebrador de l'activitat del teatre i les produccions pròpies.

MACBA

El museu ha consolidat la seva estructura i ha posat en marxa nous espais i nous serveis: el nou auditori, la capella del convent dels Àngels i el Centre de Documentació d'Art Contemporani.

Liceu

Es posen les bases per a un nou model de gestió amb l'aprovació del nou Contracte programa el qual defineix l'increment de l'aportació econòmica del departament de Cultura, que el 2005 se situava en el 32% i es preveu que arribi al 40% l'any 2009.

Consorti de l'Auditori i l'Orquestra

Al llarg de la legislatura s'ha tancat el finançament de la Sala de Cambra de l'Auditori mitjançant un acord que preveu el finançament del Ministeri de Cultura, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona que permetrà inaugurar la sala el segon semestre de 2006. El cost de l'obra se situa en els 4,8 M€

Biblioteca de Catalunya

Nou projecte d'ampliació de la Biblioteca de Catalunya que permetrà incrementar en 8.441,51 m² la superfície disponible d'aquest equipament.

- 6.580,91 m² d'espais nous que s'ocuparan del que era Escola d'Arts i Oficis i l'Escola Massana
- 1.863,60 m² d'espais que s'ocuparan com a resultat de la remodelació

Teatre Lliure

S'ha tancat l'acord que ha de definir el futur del Teatre Lliure, que es sustenta en tres grans decisions: l'establiment d'un contracte-programa; l'increment pressupostari i la decisió de les administracions de constituir un Consorci que gestioni el teatre.

Filmoteca

S'ha convocat un concurs restringit, al que van concórrer 34 equips d'arquitectes per a la construcció del nou edifici de la Filmoteca de Catalunya, que estarà ubicat al barri del Raval i se sumarà al procés de rehabilitació i modernització que experimenta el barri i a la ja nodrida xarxa d'equipaments culturals que aixopluga. Comptarà amb una superfície total construïda d'aproximadament 6.000 m² i el cost previst és de 10 M€. L'inici de les obres està previst pel darrer trimestre de 2006 i la seva finalització pel darrer trimestre de 2008.

Acord del TNC amb les 4 Diputacions Provincials per la circulació de les seves obres arreu del territori.

L'Auditori ha assumit la realització d'un cicle estable de música popular amb una aportació de 658.000 € del departament de cultura

34 equips d'arquitectes de Catalunya, la resta de l'Estat espanyol, Itàlia, França i Portugal concorren a la convocatòria per realitzar el nou edifici de la Filmoteca.

La política museística i patrimonial

El retorn dels papers de Salamanca, incautats al final de la Guerra Civil, marca una de les fites significatives de la legislatura en matèria de patrimoni. Aquest fet, però, no ha de fer oblidar l'increment de les inversions en la preservació del patrimoni o el principi d'acord, assolit el juliol de 2006, per a la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó

Papers de Salamanca

El 31 de gener del 2006 els documents incautats a la Generalitat al final de la guerra civil arriben a Catalunya. Les negociacions del Govern amb l'Estat Espanyol i el suport i implicació de la societat civil, ha fet possible que actualment els 507 lligalls de documentació estiguin dipositats a l'Arxiu Nacional de Catalunya de Sant Cugat del Vallès. El Govern de l'Estat ha impulsat la tramitació parlamentària del projecte de Llei que preveu el retorn a Catalunya dels documents pertenyents a la Generalitat, el Parlament, partits polítics, sindicats, associacions i particulars expoliats per l'exèrcit franquista.

Arxiu de la Corona d'Aragó

El juliol de 2006 el Conseller de Cultura, reunit amb la ministra de Cultura i els consellers de Cultura d'Aragó, País Valencià i Balears ha arribat a un acord per a la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Aquest acord resol un plet que durava més de 25 anys. L'esmentat acord es fonamenta en els següents eixos:

- 1 La constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó és una necessitat recollida a l'Estatut de Catalunya i que totes les parts reconeixen. Cal recordar que durant moltes dècades l'ACA ha estat gestionat exclusivament pel Ministeri de Cultura i és molt lògic que la Generalitat hi tingui, com finalment tindrà, una presència activa, més tenint en compte que la seu de l'Arxiu és a Barcelona. És, per tant, molt positiu que, com s'ha acordat, es creï el patronat el més aviat possible.
- 2 La disposició de tots els presents --la ministra i els consellers de Cultura de les altres tres comunitats-- per resoldre el problema.
- 3 Els fons que pertanyen a l'ACA es continuïn custodiant a l'Arxiu.
- 4 L'acceptació per totes les parts que els fons documentals propis de Catalunya actualment dipositats a l'Arxiu puguin integrar-se en el sistema d'arxius de Catalunya, tal com estableix la disposició addicional tretzena de l'Estatut.

Preservar el patrimoni cultural

El patrimoni cultural és signe d'identitat i una mostra de la història i el tarannà de la nostra societat. Per això s'han incrementat els recursos destinats a protegir-lo, augmentar-lo i fer-lo accessible al conjunt dels ciutadans. El govern ha passat de 10,9 M€ a 22,3M€ en un any, el que equival a un 104% més d'inversió en equipaments de patrimoni cultural.

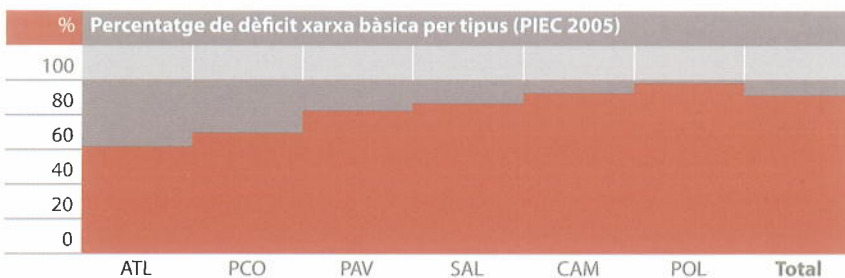
Taules d'equipaments i actuacions 2004-2005 en matèria de patrimoni

Patrimoni cultural	2004 Nombre	2004 Inversió *	2005 Nombre	2005 Inversió
Arxius	6	441.010 €	4	2.760.772 €
Museus	53	3.861.095 €	43	8.029.605 €
Arquitectura i monuments	108	5.208.447 €	116	9.452.680 €
Jaciments	146	1.427.946 €	182	2.100.499 €
Totals	313	10.938.498 €	345	22.343.556 €

* Inversió correspon a inversions + aportacions

Potenciar la pràctica esportiva i establir les bases d'un nou model de gestió

El Govern s'havia fixat com objectiu per a aquesta legislatura en l'àmbit de l'esport **incrementar i millorar la xarxa d'instal·lacions i equipaments esportius a Catalunya**. El Pla director d'instal·lacions i equipaments esportius de Catalunya (PIEC) respon, precisament, a aquest objectiu i estableix una xarxa bàsica d'equipaments esportius que es caracteritza pel seu caràcter poliesportiu obert a tothom (escolars, esportistes de competició i població en general), que es distribueix uniformement pel país per garantir el dret de tot ciutadà a practicar activitat físicoesportiva.



PAV – Pavellons

PCO – Piscines cobertes

SAL – Sales esportives

CAM – Camps poliesportius

ATL – Camps d'atletisme

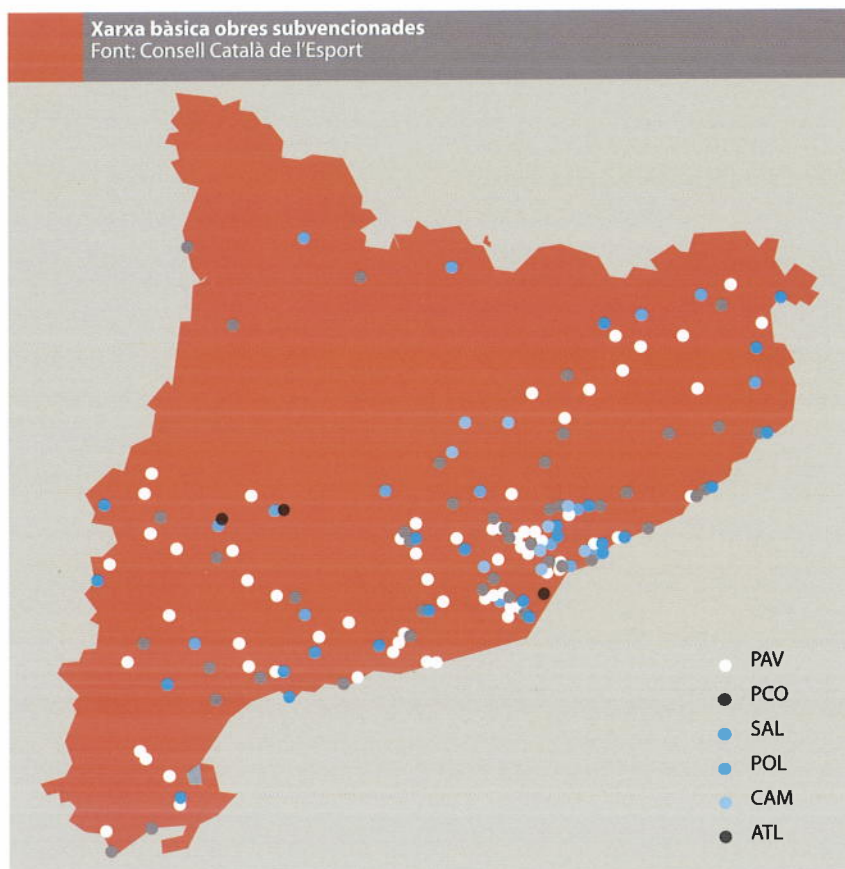
POL – Pistes poliesportives

A la convocatòria pública del Consell Català de l'Esport (CCE) per subvencionar obres de construcció o condicionament d'equipaments esportius per al període 2005-2008, s'hi han presentat prop de 700 peticions als diferents programes (xarxa bàsica, xarxa complementària i condicionaments d'instal·lacions ja existents). Cal destacar però la importància de les peticions de la xarxa bàsica ja que els seus pressupostos representen gairebé dues terceres parts del cost total de les obres. Per això, **amb l'objectiu de cobrir els déficits detectats pel PIEC d'aquesta xarxa bàsica, han estat subvencionades un total de 168 actuacions presentades per 142 ajuntaments de tot Catalunya**.

Tot i que el pressupost total dels projectes admesos és de gairebé 375 milions d'euros, no tota l'obra que aquests incorporen correspon als tipus de xarxa bàsica, per la qual cosa el pressupost modulad o subvencionable baixa a 211 milions d'euros i les subvencions representen un 44% d'aquesta quantitat, és a dir, 92 milions d'euros. Aquesta partida servirà per edificar 69 pavellons poliesportius, 46 piscines cobertes, 25 sales esportives, 16 pistes poliesportives, 9 camps poliesportius i 3 pistes d'atletisme en el conjunt del territori català,

Les subvencions permetran edificar 69 pavellons poliesportius, 46 piscines cobertes, 25 sales esportives, 16 pistes poliesportives, 9 camps poliesportius i 3 pistes d'atletisme

unes obres que s'emmarquen en la primera etapa prevista al PIEC. El gran nombre de pavellons i piscines cobertes subvencionades representarà exactament la reducció a la meitat del dèficit d'aquests dos tipus d'instal·lació. Atès l'alt cost econòmic que representa la construcció d'aquestes instal·lacions, principalment les piscines cobertes, resulta que més del 90% d'aquestes subvencions es destinaran a pal·liar els dèficits més importants que havia detectat el PIEC en la xarxa bàsica d'equipaments esportius de Catalunya.



Xarxa bàsica obres subvencionades

Xarxa bàsica	Unitats	Pressupost	Subvenció
PAV – Pavellons	69	96.356.106	44.080.000
PCO – Piscines cobertes	46	93.530.296	39.184.900
SAL – Sales esportives	25	7.032.641	2.674.900
CAM – Camps poliesportius	9	6.332.865	2.204.400
ATL – Camps d'atletisme	3	4.951.450	2.475.600
POL – Pistes poliesportives	16	2.597.650	1.381.400
Total actuacions	168	210.801.008	92.001.200

Pel que fa a la xarxa complementària, finalment han estat subvencionades 39 actuacions amb més de 8,2 milions d'euros, la qual cosa representa un 40% del cost de l'obra subvencionada. Destaca en aquest cas el programa dedicat a la construcció de piscines a l'aire lliure ja que es subvencionarà gairebé el 50% del cost de construcció en 9 municipis que no disposaven encara d'aquesta instal·lació esportiva. De la resta

d'obres subvencionades cal fer especial esment de les actuacions en àrees d'activitat per a l'adequació de recorreguts a peu o en bicicleta. També cal destacar com a actuació singular la subvenció per a la construcció d'un nou circuit d'activitats de motor a Castellolí.

Per últim, **també s'han subvencionat 143 actuacions de condicionament d'instal·lacions ja existents amb un total de 16,6 milions d'euros**, la qual cosa representa un 40% del pressupost modulad d'aquestes obres. **Les obres de rehabilitació, millora o adequació a la normativa de 30 pavellons i 28 piscines s'emporten més de la meitat dels recursos destinats a aquest programa.** Per altra part, la construcció de 35 nous edificis de vestidors en instal·lacions que fins ara no disposaven d'aquest espai complementari comportarà una millora del servei i del nivell d'utilització d'aquests espais.

Balanç

En aquesta legislatura un dels objectius prioritaris era fer possible l'accés de tots els ciutadans a la cultura; en aquest sentit i a través del Pla d'equipaments culturals, el Pla Específic de Biblioteques i el Pla de Xoc de construcció d'arxius s'ha avançat en el **desplegament d'infraestructures a tot el territori català**, garantint la igualtat d'oportunitats en l'accés a la cultura i millorant l'equilibri territorial en matèria cultural en complicitat amb l'Administració local.

Per altra banda hi ha hagut un important **increment dels recursos econòmics destinats a la cultura, mitjançant un augment del pressupost del Departament en un 60%**, fet que ha permès potenciar la creació i el pensament contemporani, impulsar la participació ciutadana i impulsar la cooperació cultural amb l'establiment de xarxes culturals, sempre amb l'horitzó de fer arribar la cultura al ciutadà i fer-lo partícip d'aquesta.

Podem dir que en aquest objectiu, el Pla de Govern 2004-2007 està **en vies d'assolir-se.**

3.4.2

Donar suport a la creació cultural a través de la innovació artística, la consolidació del sistema productiu i la projecció exterior de la cultura catalana

Punt de partida

La societat catalana s'ha caracteritzat, entre d'altres, per una enorme capacitat de creativitat i iniciativa, també en l'àmbit cultural. En els darrers anys, però, un cert desànim s'havia instal·lat en els diversos sectors i segments de la cultura catalana. Per això, calia potenciar la consolidació d'una estructura empresarial forta que assegurés el foment d'aquesta creativitat, paral·lelament a un augment dels recursos destinats a aquest objectiu.

Per altra banda cal seguir fent conèixer la nostra cultura arreu, amb una bona projecció exterior internacional, a la vegada que cal millorar els models de participació dels sectors culturals en el disseny i elaboració de les polítiques culturals

Per tal de donar resposta a totes aquestes necessitats culturals, les principals línies d'actuació en aquesta legislatura s'han centrat en:

- 1 **El suport a la creativitat i pensament contemporani: suport a la creativitat emergent, suport a la creació en llengua catalana i creació d'un teixit de centres d'art i pensament al territori**
- 2 **El foment de les indústries culturals**
- 3 **La projecció internacional de la Cultura Catalana**
- 4 **La creació del Consell de la Cultura i de les Arts**

Desenvolupament de l'acció del Govern

Suport a la creativitat i pensament contemporani

Hom admet que els elements més avantguardistes de la creació i el pensament necessiten ser ajudats des de l'àmbit públic, per tal de que puguin dur a terme els seus projectes. L'important és que la selecció d'aquests projectes, que sempre comporta un cert grau de risc inherent al fet creatiu, es dugui a terme amb criteris professionals, allunyats de tota arbitrarietat. Els objectius del Govern en aquest camp, doncs, han estat bàsicament tres:

- Abocar una quantitat de recursos rellevant en aquests nous jaciments artístics
- Dur a terme la selecció de projectes a través d'equips de professionals reputats i plenament independents
- Diversificar aquests ajuts per arribar a totes les disciplines de la creació i el pensament contemporanis

L'any 2005 es van adjudicar 9,8 M€ a 592 projectes, mentre que l'any 2006 s'han adjudicat ja fins al mes de juliol 9 M€: **en total 18,8 M€ en dos anys**. Els ajuts han abastat tots els agents del procés creatiu: tant els propis projectes de produccions artístiques com els projectes de recerca, però també les agrupacions, fundacions, orquestes, que duen a terme activitats estables. També s'han subvencionat estades de creadors en residències, per tal de fomentar l'intercanvi amb experiències i moviments artístics procedents d'altres indrets d'Espanya o internacionals. Finalment, s'han atorgat ajudes als espais d'exhibició i difusió.

Suport a la creació literària en llengua catalana

Aquesta línia de suport la promou, des de la seva creació, la Institució de les Lletres Catalanes, que ha dedicat de sempre una especial atenció a la tasca d'escriptors, traductors i investigadors. Però en aquesta legislatura s'ha prestat atenció especial també a altres activitats: la incorporació de la literatura catalana en les noves tecnologies, els ajuts per afavorir el coneixement d'altres literatures en català, etc

En el següent quadre es reflecteixen aquestes activitats. Es pot observar com en tres anys els ajuts s'han incrementat en un 70%.

Igualment s'han concedit ajuts a les editorials per a la traducció d'obres al català. Els ajuts han estat concedits en funció de l'interès de l'obra a traduir.

18,8 M€ per a projectes de l'àmbit de la creació i el pensament contemporani

Suport a la creació literària en llengua catalana, evolució de les sol·licituds i imports concedits

Font: Departament de Cultura

	sol·licituds concedides	import concedit	sol·licituds concedides	import concedit	sol·licituds concedides	import concedit
Creació	21	84.300,00	24	166.500,00	30	210.000,00
Pàgines web	4	17.000,00	6	28.210,00	13	47.900,00
Traductors	14	32.052,00	18	31.365,00	11	26.568,00
Investigació	8	19.618,05	12	29.775,00	16	42.400,00
Entitats	24	227.110,00	38	287.150,00	47	321.132,00
Totals	71	380.080,00	98	543.000,00	117	648.000,00

Subvencions a editorials per a la traducció al català d'obres

Font: Departament de Cultura

	sol·licituds presentades	sol·licituds concedides	import concedit
2004	72	46	60.372,81
2005	79	49	82.697,37
2006	75	44	88.558,27

El suport al món editorial s'ha concretat en diversos programes (traducció a l'aranès d'obres literàries catalanes, edició d'obres literàries d'especial interès cultural...) El pressupost global destinat a ajuts quasi s'ha doblat en aquests tres anys.

Creació en el territori d'una xarxa de centres d'art i de creació

Per tal d'assegurar l'equilibri territorial i fomentar la creativitat arreu, s'ha treballat de forma prioritària en la consolidació i el reforç d'espais ja existents dedicats a les arts contemporànies. Això ha permès fer aparèixer un primer mapa d'espais, que haurà de ser el punt de partida del pla de centres de creació del futur.



Val la pena ressenyar, entre tots aquests equipaments, el Centres d'Arts Escèniques de Reus, Terrassa i Salt, als quals s'ha assignat una despesa de vora 6,2 M€ fins al 2008.

Foment de les indústries culturals

Si pel que feia a la creació contemporània es partia de la base de la seva difícil sortida comercial, les polítiques desenvolupades a l'àmbit de les indústries culturals han volgut, a la inversa, crear i consolidar indústria, altrament dit fer teixit empresarial cultural, capaç de competir internacionalment. Aquest és un canvi manifest respecte de línies polítiques anteriors. El Govern ha considerat que era una aposta estratègica de Catalunya tant pel que feia a la projecció cap a l'exterior de la nostra cultura com pel necessari posicionament de Catalunya en la Societat del Coneixement.

Per les empreses culturals els espais d'ajut de l'administració han estat diversos: el finançament de les produccions, el suport en les tasques de gestió, la comercialització internacional de les produccions, i el foment del consum cultural intern. El Govern ha desenvolupat instruments de suport en tots aquests camps.

- La creació de noves línies de finançament i de suport a les indústries de la cultura.

Crèdit Cultural. Mitjançant un conveni amb grans entitats financeres (La Caixa, Caixa Catalunya, Banc de Sabadell, Banco Santander- Central Hispano i BBVA) s'ha aconseguit facilitar i abaratir l'accés a finançament. Concretament, en aquest conveni es posen a disposició de les indústries culturals 15 M€.

Finançament propi de l'administració, a través d'una ampliació dels fons d'ajuts reintegrables pels diferents sectors culturals. El pressupost pel 2005 va ser de 3,3 M€, amb un creixement del 65% respecte al 2004. L'any 2006 l'aportació va ser de 3,6 M€ (amb un increment del 9,1% respecte 2005). S'han obert aportacions al desenvolupament de línies estratègiques d'empresa i s'han introduït millores per assolir major flexibilitat, incidir en la correlació temporal entre gestació i execució del projecte i l'atorgament de l'ajut

Publicitat a risc, en col.laboració amb Televisió de Catalunya, que estableix una línia de publicitat als espais d'emissió de TVC vinculada als resultats d'explotació de projectes de les indústries culturals catalanes. Així, com més públic tingui la producció més es retorna a TVC el cost de la promoció.

El Servei de Desenvolupament Empresarial (SDE), creat l'any 2005, que dona suport a les empreses culturals en matèria de gestió d'empresa.

Amb la creació del Crèdit Cultural s'ha abaratit l'accés al finançament per part de les indústries culturals

Per tal de millorar la competitivitat de les empreses culturals, s'ha creat el Servei de Desenvolupament Empresarial

De manera específica, el Govern ha posat en marxa un seguit de mesures per tal de desenvolupar una indústria de l'audiovisual a Catalunya, que pugui competir internacionalment. Fruit d'aquest objectiu són les actuacions de la següent taula.

Mesures per al foment de la indústria audiovisual a Catalunya

Font: Departament de Cultura

Creació del Consorci Catalan Films & TV que promou la internacionalització del sector audiovisual català amb aportacions públiques i privades de 1,5 M€ per any.

Creació del Centre de Desenvolupament Audiovisual (CDA), una experiència pionera a Europa que té per objectiu oferir serveis gratuïts d'assessorament a les empreses productores.

La nova **Barcelona-Catalunya Film Commission** que té com a finalitat promoure Catalunya com a espai per rodatges.

La creació dels **fons de coproducció**, que invertiran en projectes de pressupost elevat (de més de 25,5 M€) que tinguin una clara vocació comercial.

Impuls a la Ciutat Audiovisual a Terrassa. Aquest és un ambiciós projecte d'indústria i de ciutat, que projectarà la ciutat vallesana en aquest sector. Aquesta infraestructura acollirà igualment els arxius de la Filmoteca de Catalunya.

Pel que fa a les **produccions editorials**, s'hi ha donat suport a través d'un programa que compra novetats en català i aranès i destina les obres comprades a les biblioteques públiques. S'hi ha destinat ja 2,8 M€ entre 2005 i 2006. Complementàriament s'ha destinat 3,6 M€ en ajuts directes a les editorials en aquest mateix període.

El sector de la premsa ha tingut accés, per la seva part, a un sistema d'ajudes automàtiques a la producció en català que actuen com a corrector de mercat. La dotació d'aquest sistema ha estat de 7,8 M€ entre 2005 i 2006.

Comercialització de la producció artística: mercats, festivals i fires.

Disposar d'aparadors en els que fer promoció de les produccions artístiques més rellevants, per tal de poder tenir distribució posterior és clau en el sector cultural. El Govern ha apostat per crear un referent per a cada un dels subsectors, de manera territorialment equilibrada, alhora que de manera general s'han facilitat ajudes a les propostes privades o d'iniciativa municipal de prou qualitat. Les principals iniciatives són les següents:

Principals iniciatives en els diferents subsectors

Font: Departament de Cultura

Cinema	Canvi de l'estructura jurídica i la participació públic-privada del Sitges Festival Internacional de Cinema de Catalunya Creació de la Coordinadora de Festivals de Cinema i vídeo de Catalunya que agrupa 24 festivals
Arts Escèniques	Conveni a tres anys amb la Fira de Tàrraga (1,6 M€) Conveni amb el Centre d'Arts Escèniques de Terrassa (1,3 M€)
Música	Mediterrània. Fira d'espectacles d'arrel tradicional de Manresa Impuls al Mercat de Música Viva de Vic
Llibre	Impuls al Saló del Llibre, organitzat pel Gremi d'Editors de Catalunya

Per altra banda s'ha contribuït a crear, conjuntament amb la CCRTV, el club TR3SC de consum cultural, amb l'objectiu d'incrementar la despesa en cultura dels ciutadans.

Projecció internacional de la cultura

El Govern ha contribuït a projectar el talent creatiu i la solidesa empresarial de la cultura catalana arreu del món. Destaquen en aquest treball tres fites emblemàtiques per a la cultura catalana:

- **La participació, com a convidada d'honor, a la Fira Internacional del Llibre (FIL) de Guadalajara** que es va dur a terme el mes de novembre de 2004. Des de Catalunya s'hi varen desplaçar 500 persones del món de la creació literària i de l'edició i la delegació de Catalunya hi ha organitzat més de 125 actes. Globalment, a la FIL hi varen participar 135.000 professionals de l'àmbit del llibre
- **La selecció també com a convidada d'honor a la Fira Internacional del Llibre de Frankfurt 2007.**
Aquesta és una enorme oportunitat de promoció que ha rebut la cultura catalana, i per tal d'aprofitar-la s'ha creat el Consell Promotor Frankfurt 2007 (presidit pel M. H. President de la Generalitat, i que aglutina els agents públics i privats), així com la Comissió Frankfurt 2007 (òrgan per a la coordinació de les institucions que participen en l'organització dels actes de la Fira i el sector editorial); i la Comissió de Continguts Frankfurt 2007
- **La presència de Catalunya, en representació de les comunitats autònomes espanyoles davant del Consell de la Unió Europea en matèria de cultura i audiovisual.**
Aquesta representació va culminar amb la intervenció al primer semestre de 2006 del Conseller de Cultura al Consell de Ministres europeus de Cultura.

Catalunya ha ostentat la representació de les CCAA davant del Consell de la Unió Europea en matèria de cultura i audiovisual

A més a més d'aquestes tres actuacions tan singulars, s'ha dut a terme una política de promoció que ha dut la cultura catalana a tenir presència exterior a través d'una munió d'exposicions, trobades, mercats, fires, estades i mostres. Anualment es disposa un stand- paraigues a deu fires o festivals i s'organitzen visites de prospecció per a professionals i empreses a 29 altres esdeveniments firals.

La creació del Consell de la Cultura i de les Arts

Després d'un procés de consulta i diàleg amb els sectors i les entitats del món de la cultura, s'ha aprovat el projecte de Llei del Consell de la Cultura i de les Arts, una entitat amb personalitat jurídica pròpia de la qual en formen part professionals de la cultura en representació de la societat civil i que té com a objectiu garantir la participació i l'autonomia del món de la cultura des d'una concepció de modernitat, àmplia i plural.

Entre les seves funcions destaquen:

- L'elaboració de dictàmens i recomanacions en matèria de política cultural
- La participació en l'elaboració del programa marc de Cultura per definir les línies estratègiques, els objectius, previsió de resultats a assolir i els instruments de seguiment i control
- Afavorir el diàleg entre els sectors culturals i l'Administració de la Generalitat

Balanç

En aquest àmbit, el Govern considera que la feina feta ha estat molt important: s'ha generat complicitat i il·lusió amb aquells que creen, produeixen, promouen i difonen la cultura al nostre país.

En aquesta legislatura s'han assolit igualment dues fites històriques com són la participació de la cultura catalana com a convidada d'honor a la **Fira Internacional del llibre de Guadalajara**, a la vegada que ha estat seleccionada també, com a convidada d'honor a la **Fira Internacional del llibre de Frankfurt 2007**. Aquests dos magnífics aparadors permeten la projecció, el coneixement i reconeixement de la nostra cultura arreu.

Per altra banda, amb el projecte de Llei de **Creació del Consell de la Cultura i de les Arts**, s'ha formulat un nou model de participació dels sectors culturals en l'elaboració i assessorament de les polítiques culturals que els afecten, fet que significa un avanç molt important en el protagonisme del sector privat i en el seu consens amb les polítiques públiques. Tot i que el projecte no haurà pogut esdevenir llei en aquesta legislatura, moltes de les maneres de fer i models de relació amb els sectors ja s'han convertit en la pràctica habitual de l'administració cultural.

Podem dir per tant que aquest és un **objectiu assolit**, que s'haurà de veure consolidat en termes normatius per la futura aprovació de la Llei del Consell de la Cultura i de les Arts.

3.5.1

Fomentar l'ús social del català

Punt de partida

El gran repte d'aquesta legislatura era transformar l'elevat grau de coneixement i comprensió de la llengua catalana (l'any 2001 un 74% de la població parlava català i un 94% l'entenia) en un índex més alt d'ús social (l'any 2003 un 50% de la població tenia el català com a llengua d'ús habitual). Les mesures han estat doncs de dos tipus:

1 Reforçar el coneixement del català:

- Augmentar l'oferta de formació en llengua catalana i desenvolupar un pla d'acollida lingüística de la immigració.
- Realitzar una campanya popular per associar valors positius a l'ús del català i mobilitzar amplis sectors de la societat.
- Crear l'Agència Catalana del Multilingüisme, per promoure la disponibilitat de productes de l'àrea e les TIC i audiovisuals en català.
- Vincular la política de compres de la Generalitat a l'ús del català en els productes i serveis.
- Promocionar l'ús del català dins la política comunicativa de les empreses.
- Crear una xarxa d'oficines de garanties lingüístiques.
- Promocionar el coneixement i l'ús habitual del català per part del personal al servei de l'administració de l'Estat i de l'administració de Justícia.

2 Fomentar l'ús del català:

- Garantir a tota la població l'accés al coneixement del català.
- Fomentar l'ús interpersonal del català.
- Promoure l'oferta de productes i serveis de gran consum en català
- Augmentar l'ús del català en l'atenció al públic de les empreses.
- Garantir el dret d'usar el català a tots els ciutadans

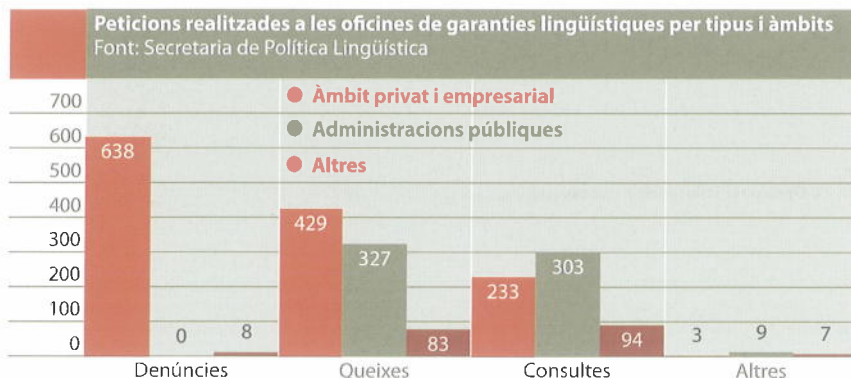
Desenvolupament de l'Acció del Govern

El Govern de la Generalitat ha treballat un marc estratègic de la legislatura en matèria de política lingüística amb dos plans bianuals, el Pla d'Acció de Política Lingüística 2004-2005 i el de 2005-2006, que finalitzarà el desembre de 2006.

El **Pla d'Acció de Política Lingüística 2004-2005** preveu 13 mesures amb l'objectiu de **potenciar l'ús social del català i fer fàcil viure en català**. En el marc d'aquest Pla d'Acció, destaquen les actuacions següents:

- La campanya **"Dóna corda al català"** per fomentar els usos interpersonals i informals de la llengua catalana i mobilitzar amplis sectors de la societat. Té com a objectius promoure l'ús de la llengua com un fet natural, vincular més els joves i adolescents i fomentar l'ús de la llengua com a forma d'integració per als nous ciutadans. En total s'han fet més de 150 activitats a 70 municipis.

- La creació de **cinc oficines de garanties lingüístiques**, que atenen consultes o denúncies a l'entorn del dret de viure en català o en aranès i s'encarreguen d'assessorar i oferir recursos a les empreses o entitats objecte de queixa o denúncia, per facilitar l'ús del català i per assessorar jurídicament. N'hi ha cinc, situades a les seus de la Secretaria de Política Lingüística de Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa. Durant l'any 2005 s'han rebut 2.134 peticions i s'han tramitat 646 denúncies (Balanz 9.02.05-31.12.05). En el quadre següent es reflecteixen per àmbits:



- Els Plans pilot d'acolliment lingüístic a les poblacions d'Ulldecona, Vic, Manlleu, Lleida, Badalona, Banyoles i Reus, que ofereixen a les persones novingudes formació en català, alfabetització en català i coneixements de la cultura catalana i de l'entorn més immediat.
- El programa **"Voluntaris per la llengua"**, una de les actuacions transversals més reeixides pel que fa a la promoció de la integració lingüística de les persones no catalanoparlants que viuen a Catalunya. Han col·laborat en el programa més de 200 entitats i organitzacions. Durant l'any 2005 s'han constituït 3.800 parelles lingüístiques, que sumades a les constituïdes des del 2003, fan un total de 9.922 parelles lingüístiques.



Estudi de l'impacte de la campanya
Font: Secretaria de Política Lingüística

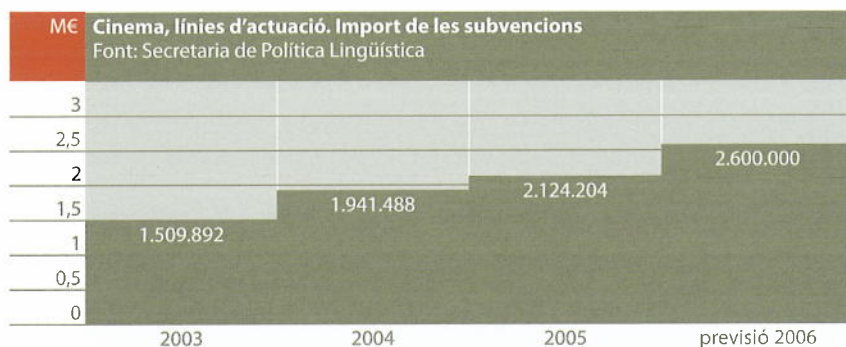
Valoració positiva per origen de les persones enquestades:

- Catalanoparlants: 78%
- no catalanoparlants habituals: 68%
- Immigrants o nous ciutadans i ciutadanes: 59%

Valoració positiva de la campanya "Dóna corda al català."

- **El multilingüisme als webs d'empresa:** la creació d'una aplicació informàtica i promoció de webs d'empresa multilingües disponible al web de la Generalitat, amb orientacions per a empreses i entitats que desenvolupen l'activitat a Catalunya o tenen la població catalana entre el seu públic objectiu. Aquesta aplicació ha rebut durant l'any 2005 11.796 visites.
- La Secretaria de Política Lingüística ha presentat diverses **convocatòries de subvencions:** per a iniciatives adreçades a promoure els usos interpersonals de la llengua catalana per a l'any 2006; per a iniciatives destinades a augmentar les estrenes comercials de pel·lícules doblades o subtitulades en llengua catalana per a l'any 2006 i per a iniciatives destinades a augmentar la presència a videoclubs, llibreries i altres circuits comercials de produccions audiovisuals en format digital sobre un suport físic, doblades o subtitulades en llengua catalana per a l'any 2006. En els gràfics següents es pot veure l'evolució del nombre de pel·lícules doblades o subtitulades i l'import de les subvencions concedides:

Increment d'un 36% dels llargmetratges exhibits en català.



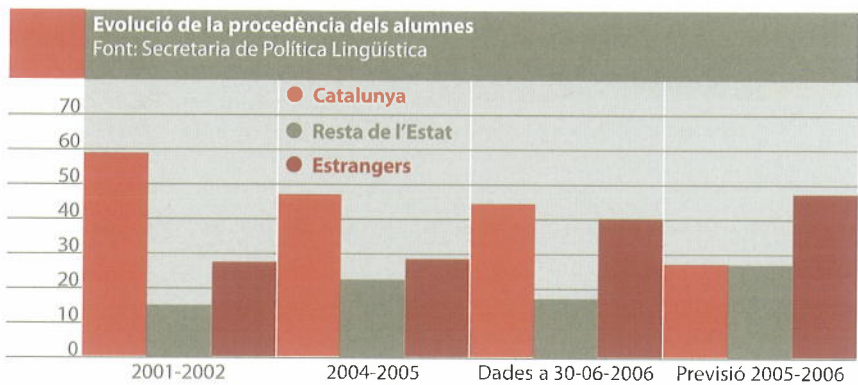
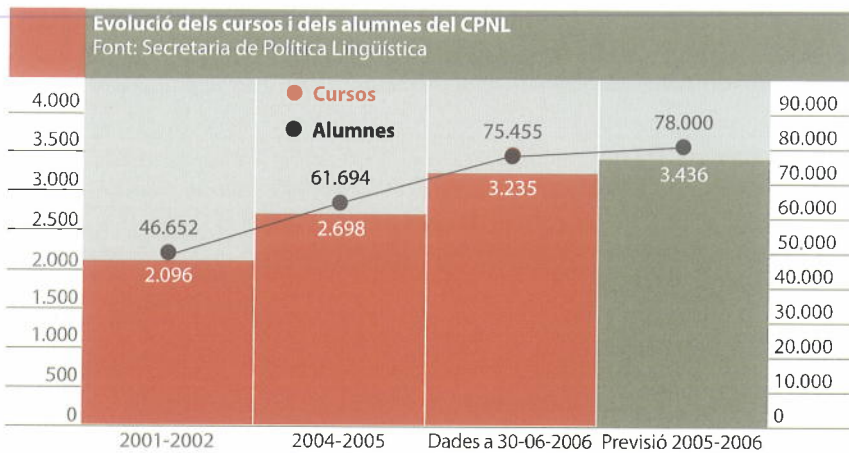
D'altra banda, l'exhibició de cinema català i en català ha passat de 25 llargmetratges exhibits l'any 2002 a 34 l'any 2005 (13 en versió original catalana i 22 en versió doblada al català), fet que representa un increment durant aquest període del 36%.

Pel període **2005-2006** s'ha aprovat un altre **Pla d'Acció de Política Lingüística** que té com a objectius principals fomentar l'ús social de la llengua en l'àmbit de la joventut (15-29 anys), reforçar les capacitats d'acolliment i capacitació lingüístiques per a la població adulta nouvinguda, enfortir la cooperació amb els territoris de la Catalunya Nord i l'Alguer i promoure la igualtat de les llengües oficials davant institucions públiques estatals i europees. En el marc d'aquest Pla d'Acció, destaquen diverses actuacions com la

campanya “**Dóna corda al català 2006**”, sota el lema “El català va amb tu” i adreçada principalment al públic jove; el **Programa d’acolliment lingüístic**, amb la creació al setembre de 2005 del Centre d’Acolliment Lingüístic de Barcelona, gràcies al qual s’ha garantit la matrícula permanent en qualsevol moment i amb un temps d’espera inferior a una setmana per a l’inici del curs. A Barcelona s’han començat més de 6 cursos a la setmana amb una mitjana de 140 inscripcions setmanals. Per part de la Secretaria de Política Lingüística, la inversió inicial ha estat de 600.000€ al 2005 i la inversió prevista per al 2006 és d’1,5M€.

Inversió d’1,5 M€ en el Programa d’acolliment lingüístic.

D’altra banda, l’any 2006 l’aportació de la Secretaria de Política Lingüística al **Consorti per a la Normalització Lingüística (CPNL)** ha estat de 14 M€, i ha permès passar dels 2.698 cursos, amb 61.694 alumnes del curs 2004-2005, als 3.436 cursos i 78.000 alumnes previstos en el curs 2005-2006.



Les noves polítiques



Casa de les Llengües

Aposta pel coneixement i el respecte a la diversitat lingüística

El 22 de març de 2005 el Govern va aprovar la constitució de la Casa de les Llengües.

La Casa de les Llengües es va constituir com un consorci, que en aquests moments està format per la Generalitat de Catalunya, el Centre Unesco de Catalunya i la Fundació Fòrum Universal de les Cultures. Properament està previst que s'hi incorpori l'Ajuntament de Barcelona.

Què fa Lingua Món – Casa de les Llengües?

Lingua Món – Casa de les Llengües treballa per:

- Promoure el coneixement i el respecte a la diversitat lingüística.
- Afavorir que es reconegui el valor de cada llengua per a la comunitat lingüística respectiva i per a la humanitat.
- Contribuir que es valori l'aprenentatge de llengües com un instrument de desenvolupament personal i col·lectiu.
- Difondre les polítiques que promouen la preservació i el desenvolupament de les llengües del món.
- Participar en l'impuls i la difusió de productes d'enginyeria lingüística.
- Establir una xarxa de col·laboració nacional i internacional amb organismes amb objectius coincidents.

Lingua Món-Casa de les Llengües impulsa:

- Un gran equipament museogràfic a Barcelona, lúdic i experimental, sobre el món de la llengua i les llengües del món.
- Productes audiovisuals sobre les llengües i sobre el multilingüisme.
- Un portal web en 20 llengües, un portal tecnològic i eines multilingües a través de les TIC.
- Serveis per facilitar l'aprenentatge de les llengües.
- Divulgació internacional del model aplicat a Catalunya de recuperació de la llengua pròpia.
- La incorporació d'altres experiències de gestió de la diversitat lingüística en administracions, empreses i entitats.
- Una xarxa de relacions internacionals amb entitats com al Fundació Anna Lindh o la Xarxa Mundial per a la Diversitat Lingüística.

Podem afirmar que les 13 mesures previstes al **Pla d'Acció de Política Lingüística 2004-2005 s'han complert**. I, el fet que la legislatura s'hagi escurçat fa que sigui prematur avaluar el Pla aprovat pel 2005-2006.

El Govern ha afrontat decididament la necessitat de garantir l'accés al coneixement del català a la nova població immigrada, amb un augment molt important de la inversió en cursos de català de nivell bàsic i inicial per a persones adultes.

Pel que fa al foment de l'ús del català, s'ha fet una important campanya de sensibilització i s'han desenvolupat i posat a l'abast de ciutadans i empreses noves eines, serveis i recursos per fer fàcil l'ús del català.

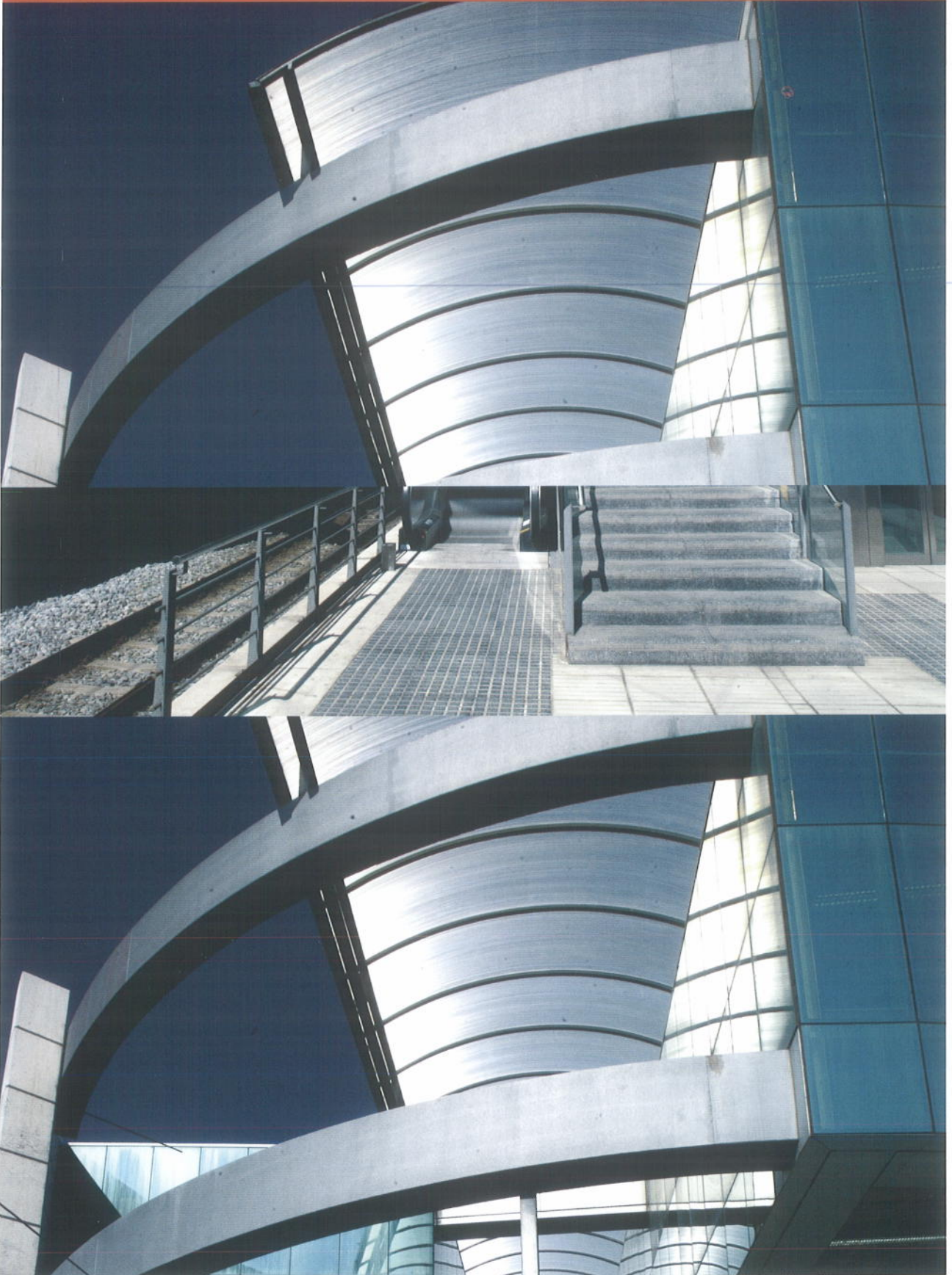
D'altra banda, les oficines de garanties lingüístiques s'han creat també amb la voluntat de facilitar l'ús del català, i s'han demostrat necessàries atès el volum de peticions rebudes.

Resulta complex fer una valoració global de quina ha estat l'evolució de l'ús del català en aquest període. Es parteix de les dades de l'Enquesta d'usos lingüístics de l'any 2003, que forma part de l'estadística oficial de la Generalitat i és quadriennal. Per tant, l'any 2007 s'obtidran les noves dades, a partir de les quals es podrà avaluar aquesta evolució.

Podem dir que en aquest objectiu, el Pla de Govern 2004-2007 està **en vies d'assolir-se**.

4 Una nova política territorial i ambiental

Balanç del Pla de govern



El territori i la societat

El Govern ha desplegat polítiques territorials i ambientals orientades per la voluntat planificadora, la racionalització, la sostenibilitat i la prioritització de polítiques de cohesió social, creixement equilibrat i creació de riquesa.

El Govern ha volgut donar resposta global i coherent a qüestions bàsiques i a preguntes elementals. On viuen les persones, de què viuen les persones, com es mouen les persones.

Fruit d'aquest plantejament han estat les grans decisions en matèria de planificació territorial i ambiental. Integrament. Pensant en totes les dimensions dels problemes. Abordant-los amb valentia. En el terreny legislatiu, en el terreny normatiu i en el terreny concret de les propostes. Plans i propostes en una interrelació creativa.

La protecció global del paisatge com un actiu i un patrimoni col·lectiu a través d'una llei específica, la delimitació i l'ampliació dels paratges i espais d'interès natural, l'adaptació a la normativa europea i a les seves directrius, la protecció del litoral, la preservació dels espais oberts, la distinció entre els assentaments humans i els sòls productius i d'especial interès agrícola, han determinat tant la política del programa de planejament territorial (plans territorials, plans directors i plans directors urbanístics) com la definició dels espais de la Xarxa Natura 2000.

L'escala més concreta, la definició del marc jurídic de l'urbanisme, ha comptat també amb llei i reglament propis, pensant en les condicions d'un creixement compacte, la sostenibilitat i la possibilitat de generar sòls per a un habitatge assequible. La política de sòl de l'Institut Català del Sòl i la d'habitatge del mateix Institut i del Departament de Medi Ambient i Habitatge ha capgirat una tendència a l'estancament i a la paràlisi en l'oferta de nous habitatges de lloguer o venda, per a joves, gent gran o segments de la demanda que el mercat no resolia, de promoció pública i protecció oficial d'acord amb les reserves que preveu la mateixa llei d'urbanisme.

Així mateix, ha calgut respondre als grans reptes de la mobilitat i a la superació dels dèficits d'infraestructures a través del Pla d'autovies, de l'impuls a la política de potenciació del transport públic i, molt especialment, a través del Pla d'infraestructures del transport, que recull la planificació per a un horitzó ampli i posa les bases de la racionalitat, la primacia del transport públic, l'enfortiment de l'oferta ferroviària competitiva, i l'aplicació de les Directrius Nacionals de Mobilitat per assegurar que totes les decisions hi quedaran supeditades.

Aquest és un repàs elemental i incomplet. Injust en la seva brevetat i insuficient per ressaltar l'àmplia gamma de propostes i d'accions que han deixat com a balanç un país més ordenat, més equilibrat, més modern, més ben senyalitzat, més ben comunicat, més civilitzat en definitiva, i amb tots els instruments a punt per fer tota la feina que encara queda per fer.


La combinació de l'escala macro i l'escala micro, de la gran planificació i el projecte concret, del curt, el mig i el llarg termini, és un bagatge complet de decisions que han deixat petjada i han sembrat la llavor d'un futur immediat compromès amb la modernització del sistema d'infraestructures i de l'encaix



Joaquim Nadal i Farreras

Conseller de Política Territorial i
Obres Públiques

President de la Comissió de Govern
de Política Territorial



d'aquesta xarxa en una matriu territorial repensada del tot i formulada amb rigor, prudència i equilibri.

La Llei de barris i els 46 barris que s'hi han acollit i les inversions realitzades en la xarxa viària i ferroviària podrien ser l'emblema de les polítiques que hem intentat sintetitzar i que afloren en una gamma àmplia d'instruments de planificació.

4.1.1

Garantir la qualitat en el subministrament d'energia

Punt de partida

Una de les preocupacions en els darrers anys, tant de la població com dels sectors industrials, sobretot en determinats moments de l'any, ha estat la garantia del subministrament elèctric. Per tant i per tal de no penalitzar el desenvolupament de l'economia catalana, **assegurar que les empreses, i les llars tinguin prou energia i de qualitat suficient** ha estat un dels objectius prioritaris de la tasca duta a terme pel Govern.

El Pla de Govern fixava tres grans eixos de treball per assolir aquests objectius:

- 1 Impulsar l'**aparició de nous operadors energètics** amb seu a Catalunya
- 2 Potenciar l'Institut Català d'Energia perquè assumeixi les funcions previstes per l'**Agència Catalana de l'Energia**
- 3 Elaborar el **nou Pla de l'energia**

Desenvolupament de l'acció del Govern

Garantir el subministrament d'energia i la seva qualitat

L'actuació del Govern ha anat per tant encaminada en el sentit de garantir la quantitat i la qualitat del subministrament: el desembre del 2004 es va signar amb el **Ministeri d'Indústria i nou companyies subministradores un compromís d'inversió de 42,5 M€**. Paral·lelament, al llarg d'aquest període s'ha realitzat un seguiment del pla d'inversions de Fecsa Endesa.

Si observem els resultats que es desprenen de l'anàlisi de determinats indicadors, veiem que s'han produït millores substancials en aquest període. Els indicadors de mesura de les errades en la qualitat del subministrament elèctric mostren una clara tendència a la baixa: el Temps d'Interrupcions Elèctriques Programades i Imprevistes (TIEPI), que mesura les hores d'interrupcions del subministrament elèctric, **s'ha reduït de més de 3 hores el 2002 a menys de d'1,7 hores el 2006**, és a dir, les hores d'interrupció avaluades pel conjunt de Catalunya han baixat més de la meitat. La reducció va ser molt substancial al llarg de 2004, i ha continuat millorant al llarg de 2005 i 2006. Les darreres dades, corresponents a març de 2006, mostren un lleuger repunt del TIEPI.

El nou Pla de l'energia

Però més enllà del seguiment dels indicadors del servei de subministrament, el Govern ha elaborat i presentat el **nou Pla de l'energia**, on es posiciona Catalunya com un país amb una forta dependència energètica pel que fa a les fonts d'energia primàries, que fa del tot imprescindible l'establiment d'un model energètic que pugui tenir futur.

Els indicadors que mesuren la qualitat del subministrament elèctric mostren una millora substancial

Temps de Interrupcions Elèctriques Programades i Imprevistes
Font: Companyies elèctriques
Elaboració Pròpia (2006)

Any	TIEPI imprevist
2002	3,01
2003	2,48
2004	1,4
2005	1,3
2006	1,6

Aquest **pla respon a la necessitat d'adaptar la gestió energètica al nou escenari actual i futur** a nivell internacional: increment dels preus del petroli, la cada cop més gran sensibilitat cap a les qüestions ambientals, i la nova legislació estatal, europea i mundial (Protocol de Kioto).

El pla s'estructura en quatre grans eixos, relacionats amb l'estalvi i l'eficiència, el desenvolupament de les infraestructures energètiques necessàries, el desenvolupament de les energies renovables, i l'impuls de la recerca i el desenvolupament tecnològic en matèria d'energia. Les inversions previstes associades al Pla de l'energia arribaran a gairebé 10.000 M€ (9.955 M€), dels quals gairebé 1.500 seran públics, corresponents a projectes d'eficiència energètica, d'energies renovables, de soterrament i trasllat de línies elèctriques, i d'electrificació i gasificació de nous municipis.

L'**objectiu** és aconseguir un **estalvi d'energia final del 10,6% respecte a la tendència actual**. El percentatge de **participació de les energies renovables** es triplicarà i **passarà del 3,3% del 2003 a l'11% el 2015**.

El pla també proposa una **disminució progressiva del pes de les nuclears**, que passi del **55,8% actual al 35,5% el 2015**, i començar el **tancament de les nuclears l'any 2022**.

L'elaboració del Pla s'ha realitzat en estreta col·laboració i consulta amb més d'un centenar d'institucions i entitats, reforçada mitjançant el procés d'exposició pública que va tenir lloc durant l'any 2005. Aquest debat és una prova que el Govern escolta el territori, i ha tractat d'assumir les propostes que se li han formulat, entenent-ho com un exercici més de la seva responsabilitat com a garant dels drets del poble de Catalunya. Aquest Pla és sens dubte un dels més importants compromisos estratègics cap a Catalunya del seu Govern, i per tant, en la fitxa annexa a l'apartat 4.1.3 es detallen les característiques del Pla de l'energia.

Balanç

Si el gran objectiu d'aquesta legislatura era donar solució a la manca de garanties en el subministrament elèctric, el balanç ha de ser positiu.

Els indicadors ens parlen d'un subministrament de major qualitat i per tant és innegable que s'han produït millores.

A més, s'ha elaborat el nou Pla de l'energia i s'ha començat a executar.

Ara bé, cal dir també que les accions dutes a terme per impulsar l'aparició de nous operadors energètics no han donat els resultats esperats.

Tampoc s'ha pogut dur a terme, a causa de l'abreujament de la legislatura, la creació de l'Agència Catalana de l'Energia.

Per tant, s'estima que en aquest apartat, el Pla de Govern 2004-2007 es pot valorar com d'**objectiu en vies d'assolir-se**.

4.1.2

Desenvolupar les fonts d'energia renovables

Punt de partida

Catalunya, tot i ser un país amb unes **condicions climàtiques molt favorables** al desenvolupament de les energies renovables, **està endarrerida en aquest àmbit en relació amb les mitjanes espanyola i europea**, ja que no s'havien prioritzat les condicions que fessin viable el desenvolupament d'aquest tipus d'energies.

Per situar Catalunya com a comunitat capdavantera en aquest àmbit, el Govern s'havia proposat diverses actuacions englobades en la **introducció de noves fonts de generació d'energia**.

Desenvolupament de l'acció de Govern

La introducció de noves fonts de generació d'energia s'ha concentrat en l'energia eòlica. Al llarg del període 2004-2006, s'ha treballat per fer viable la implantació d'aquest tipus d'energia en dues línies:

- **Racionalització de la implantació dels parcs i la senyalització dels punts de connexió a la xarxa.** La majoria dels parcs eòlics existents, malgrat estar autoritzats des de feia anys, no tenien garantida la connexió a la xarxa elèctrica on evacuar l'energia produïda. Després de dialogar amb les diferents parts implicades, el Govern ha desencallat el problema tenint en compte aspectes mediambientals.
- **Revisió del mapa de l'energia eòlica**, amb l'elaboració del projecte d'implantació de parcs eòlics, que han **d'assolir una potència de 1.500 MW l'any 2007** i que han de **produir energia** equivalent al **consum domèstic de 850.000 famílies**. Els **projectes d'implantació dels parcs eòlics se situen a sis zones**: Terra Alta, Baix Ebre, Garrigues, Anoia, Conca de Barberà i Alt Empordà. Els parcs s'han agrupat en aquestes zones ja que compleixen les tres condicions necessàries: estan en àrees on bufa el vent, l'impacte ambiental és mínim i hi ha evacuació elèctrica suficient per a la seva producció.

Els **resultats** ja s'han començat a observar amb la **posada en marxa del parc eòlic de Rubió**, el **més gran de Catalunya**. La nova instal·lació, amb una potència de 49,5 MW, **permet doblar la producció eòlica catalana**. Fins al moment ja s'ha assolit el 80% del total (1.205 MW dels 1.500 previstos)

A més s'han establert diferents acords amb l'Administració Local per tal de desenvolupar efectivament parcs eòlics a Catalunya. Així, **diversos municipis** en els quals no s'ubiquen parcs eòlics **han col·laborat perquè les línies**

Revisió del mapa eòlic, amb sis nous projectes de parcs eòlics que produiran energia equivalent al consum de 850.000 famílies

Amb el funcionament del parc eòlic de Rubió es doblarà la producció eòlica catalana

d'evacuació a la xarxa de distribució passin pels seus termes municipals, tot i no rebre els beneficis econòmics de la ubicació del parc eòlic. Aquests acords, que en tot cas s'haurien pogut desenvolupar mitjançant obligació legal, han permès la concertació i el consens amb el territori.

Indústria energètica associada

El Govern ha volgut ajudar a la indústria energètica associada a les energies renovables. Un exemple destacat és el cas d'Ecotència, que forma part del Grup Cooperatiu Clade, ha esdevingut una empresa catalana multinacional, líder mundial en la fabricació d'infraestructures per a l'energia eòlica. Des del Govern s'ha donat suport continu al desenvolupament de la seva posició competitiva i el seu creixement, mitjançant un aval de més de 4 milions d'euros, i de diverses ajudes directes, en ambdós casos per a la realització d'activitats de recerca, desenvolupament tecnològic i innovació.

Balanç

Respecte al desenvolupament de fonts d'energia renovables, s'ha fet un gran esforç en matèria d'energia eòlica amb la reorganització del mapa eòlic i el salt amb matèria de producció d'energia, així com l'assoliment del 80% de l'energia prevista.

Cal, però, recordar que l'altre pilar de les energies renovables són les energies solars i fotovoltaïques, on encara s'han de d'activar les iniciatives que fomentin el desenvolupament d'aquestes tant per part dels ens locals com per part dels promotors privats o particulars.

Es per això que cal seguir treballant en el desenvolupament de les energies renovables, i per tant, aquesta acció de Govern cal valorar-la com un **objectiu pendent d'assolir-se**.

4.1.3

Fomentar l'estalvi i l'eficiència energètica

Punt de partida

Aconseguir que Catalunya esdevingués capdavantera en l'eficiència en l'ús de l'energia en l'àmbit de la UE era el gran objectiu que es plantejava al Pla de Govern 2004-2007. Calia, però, per aconseguir aquest increment en l'eficiència i per tant també en l'estalvi energètic, desenvolupar diverses línies de treball: l'elaboració del **Pla d'eficiència energètica**; l'elaboració d'un programa **d'establiment d'infraestructures energètiques** que tenen un més alt grau d'eficiència i contaminen en menor mesura que les centrals convencionals; **minimitzar i racionalitzar l'ús de l'energia al transport i a les llars**, que són espais de gran consum energètic, d'acord amb negociacions amb el sector de l'automoció, i la promulgació d'una **lleï específica sobre eficiència energètica en els habitatges**.

Desenvolupament de l'acció del Govern

El model social actual tendeix a incrementar els estàndards de confort de la població, augmentant així de forma constant el consum d'energia. És per això que el consum d'energia s'utilitza com a signe indicador del desenvolupament de les societats. **Catalunya se situa a hores d'ara en un nivell de consum per càpita igual a la mitjana europea (3,9 tep/habitant) i lleugerament per sobre de la mitjana de l'Estat espanyol (3,24 tep/habitant)**. La mitjana europea presenta, però, una tendència a la reducció a diferència del que succeeix a Catalunya i a Espanya, on la tendència encara és creixent. Cal limitar de manera efectiva la demanda energètica i existeixen diferents vies per fer-ho: des de potenciar les inversions tecnològiques en la demanda enfocades a la reducció del consum, fins a dur a terme polítiques d'educació que posin en valor el fet d'autolimitar-se en la demanda energètica, passant per l'increment de l'ús del transport públic.

Pla d'eficiència energètica

El Pla de l'energia fixa com a objectius en l'estalvi i l'eficiència energètica la **reducció d'un 10,6% del consum d'energia final respecte als consums actuals**. En la fitxa annexa es detallen els compromisos energètics.

Els resultats encara no s'han produït, ja que, en primer lloc, els impactes d'aquests tipus de polítiques no són immediats, més aviat són a mig i llarg termini, i en segon lloc, el creixement de l'economia va sempre acompanyat d'un augment del consum energètic, situació que pot explicar en part els nivells d'aquests darrers anys (durant els darrers 12 mesos, el consum elèctric ha augmentat un 3,6%).

Cal dir, però, que s'ha produït una lleugera desacceleració en el consum total de productes petrolífers líquids: el consum de gasolines d'automoció s'ha reduït un 6,6% gràcies a l'eficiència dels motors, mentre que el de gasoil A ha augmentat un 1,2% degut al creixement del parc automobilístic. En conjunt, el consum de carburants d'automoció ha baixat un 0,9%.

Consum total a Catalunya de productes petrolífers líquids, gas natural i electricitat

Font: Institut Català d'Energia

Trimestre	Petrolífers líquids	Gas natural	Electricitat
	(tn)	(GWH)	(GWH)
1/2004	1.632.174	21.875	11.663
2/2004	1.522.169	18.025	10.752
3/2004	1.502.286	16.612	11.402
4/2004	1.625.661	20.892	11.466
1/2005	1.718.052	25.694	12.285
2/2005	1.525.410	18.107	11.365
3/2005		18.233	11.624
4/2005		21.469	12.019
1/2006		24.577	12.567

S'ha aprovat el Decret d'ecoeficiència dels edificis per reduir el consum energètic

Minimitzar i racionalitzar l'ús de l'energia al transport i a les llars

En aquest sentit s'han produït diferents iniciatives. S'ha signat un conveni de col·laboració entre l'Institut Català d'Energia i les empreses de serveis energètics per tal **d'incloure en les factures informacions diverses sobre estalvi i eficiència energètica**. Es tracta de contribuir a una major consciència de la població i del món empresarial envers l'ús de l'energia.

Ha estat aprovat també el **decret d'ecoeficiència dels edificis**, normativa que vol iniciar un procés de canvi social en la manera de concebre, dissenyar, construir i utilitzar els edificis.

Balanç

L'estalvi energètic i la millora de l'eficiència en aquest àmbit suposen reptes difícils per a qualsevol govern atesa la gran quantitat de variables externes que hi influeixen. Moltes vegades la marxa positiva de l'economia suposa ja de per si un increment constant en el consum energètic, i aquesta és una de les causes de l'increment del consum produït a Catalunya en els darrers anys.

Tot i això, cal valorar positivament en aquest àmbit tant l'elaboració del nou Pla de l'energia, que fixa actuacions i objectius per a l'estalvi energètic com l'elaboració del decret d'ecoeficiència. Es tracta, però, de mesures que no donen resultats de forma immediata, i per tant, per fer una valoració de la seva implantació, caldrà esperar un període més llarg de temps.

Per tot això s'estima que en aquest apartat, el Pla de Govern 2004-2007 presenta un balanç **d'objectiu pendent d'assolir-se**.

Els compromisos estratègics

Pla de l'energia de Catalunya 2006-2015

El Pla de l'energia 2006-2015 neix amb la voluntat de planificar un determinat marc energètic com a objectiu de futur. Aquest nou pla ha de mostrar el camí a seguir, els objectius a assolir i les eines necessàries que s'han d'utilitzar per fer front a les necessitats actuals i futures d'energia de la població, tot optimitzant-ne el consum i minimitzant l'impacte ambiental de la seva obtenció i transport.

El Pla de l'energia de Catalunya s'estructura en 4 àmbits principals:

- **Estratègia d'estalvi i eficiència energètica.** Es reduirà un 10,6% del consum d'energia final, i se superaran els objectius d'Espanya i la UE.
- **Pla d'energies renovables.** Assolir una participació de les energies renovables de l'11% l'any 2015.
- **Pla d'infraestructures energètiques necessàries.** El 60% de l'increment de la producció d'electricitat a Catalunya en el període 2003-2015 provindrà de noves instal·lacions de qualitat i amb el mínim impacte social i ambiental.
- **Programa de recerca i desenvolupament tecnològic en l'àmbit energètic.** Es crearan grups interdisciplinaris de recerca per assolir la màxima qualitat.

Per complir els objectius i les línies marcades al Pla de l'energia de Catalunya 2006-2015, s'ha definit el Pla d'acció 2006-2010, que proposa 247 mesures d'implementació.

El Pla de l'energia preveu que es facin unes inversions en el període 2006-2015 de l'ordre de 10.000 M€, corresponents tant a recursos públics com privats.

L'aportació pública serà d'uns 1.500 M€, repartits principalment en els àmbits de l'eficiència energètica i les energies renovables, així com en l'àmbit de l'electrificació rural, la gasificació de noves zones i el trasllat i el soterrament de línies elèctriques.

Inversions previstes per a les actuacions del Pla d'Energia

Inversions totals

Projectes d'energies renovables	5.139,9 M€
Projectes d'eficiència energètica	4.320,0 M€
Soterrament i trasllat de línies elèctriques	300,0 M€
Electrificació rural i gasificació de noves zones	195,7 M€
Total	9.955,6 M€

L'any 2006 es destinen 72,6 M€ per posar en marxa les 140 primeres de les 247. Aquestes mesures es poden agrupar en els capítols següents:

Pla d'acció 2006		
Capítol	Mesures	Pressupost
Estalvi i Eficiència Energètica	52	48.853.388 €
Energies Renovables	22	5.614.000 €
Execució d'Infraestructures energètiques	3	15.100.000 €
Accions Transversals	63	3.038.000 €
Total	140	72.605.389 €

Concretament, les actuacions més importants per a l'any 2006 són les desenvolupades a nivell d'estalvi i d'infraestructures.

Estalvi i eficiència energètica

- En el sector domèstic, inversió d'11,1 M€ en l'execució del Pla renovat d'electrodomèstics, que permetrà reduir el consum mitjançant la substitució d'aparells per equips amb etiquetatge energètic de classe A o superior.
- En el sector edificis i serveis, inversió de 19 M€ per a actuacions tant en edificis existents (rehabilitacions energètiques, introducció d'equips eficients de climatització, el Pla de renovació de calderes i escalfadors domèstics, ajuts a l'enllumenat interior i públic) com en edificis nous o en el sector públic, gràcies al Pla d'estalvi i eficiència de la Generalitat de Catalunya (diagnosi de consum energètic i futura renovació i millora d'equips).
- En el sector industrial, dedicació de 12,5 M€ per ajudar les empreses a reduir la intensitat energètica, gràcies a subvencions per a inversions de renovació d'equips energètics i ajudes a la utilització de noves tecnologies innovadores, entre altres.
- En el sector transports, inversió de 5,1 M€ en plans de mobilitat municipals o a afavorir la introducció de l'ús de la bicicleta.
- En el sector primari, 0,8 M€, per a implantació de tecnologies més eficients, formació d'agricultors i diagnòsis sobre consums.

Execució d'infraestructures energètiques

- Dedicació de 4 M€ per donar ajudes per a l'electrificació i la implantació d'energia fotovoltaica rural.
- 10 M€ per al Pla de soterrament i desplaçament de línies elèctriques.
- 1,1 M€ en subvencions per a l'extensió de la xarxa de gas canalitzat.

4.2.1

Impulsar una política de planificació territorial i de reordenació del territori.

Punt de partida

Davant la manca de desenvolupament del planejament territorial i el retard sistemàtic en l'establiment dels acords necessaris al territori per dur-los a terme, el Govern va decidir impulsar, com a prioritat, la planificació territorial de Catalunya.

Les principals accions que preveu el Pla de Govern per assolir-ho són les següents:

Posar en marxa la planificació territorial bàsica:

- 1 Redactar en el menor temps possible els plans territorials pendents, i revisar a fons el de les Terres de l'Ebre, únic existent.
- 2 Redactar els Plans Sectorials, que han de ser complementaris dels anteriors.
- 3 Redactar i aprovar els plans directors urbanístics d'abast supramunicipal, per tal de garantir un desenvolupament ordenat a les àrees de muntanya.

Promoure una nova generació de plans sectorials bàsics:

- 1 Plans d'ordenació i planificació de les infraestructures.

Determinar les àrees de protecció especial en el territori i els termes del seu desenvolupament:

- 1 Aprovar el Pla director Urbanístic del Litoral.
- 2 Aprovar una llei de gestió del paisatge.
- 3 Prioritzar que un conjunt important d'àrees de Catalunya es posin sota protecció especial, singularment els espais d'interès natural (PEIN), les zones ZEPA i els connectors biològics, que conformen la part catalana de la Xarxa Natura 2000.

Vetllar per la igualtat d'oportunitats als territoris rurals i de muntanya:

- 1 Elaborar un pla de xoc de desenvolupament d'infraestructures bàsiques per a zones rurals.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Posar en marxa la planificació territorial bàsica

En els darrers cinquanta anys, s'han produït grans canvis en l'ús del territori i en tot aquest temps no s'ha produït un consens sobre quines eren les regles generals d'aquest desenvolupament. El Govern ha impulsat el planejament territorial de Catalunya mitjançant el desenvolupament de diversos plans

Creació del Programa de Planejament Territorial

L'Alt Pirineu i Aran ha estat el primer àmbit en tenir aprovat el seu Pla en aquesta legislatura

territorials parcials previstos des de 1983, tot donant prioritat a aquells que comprenen zones sensibles del país on les tensions d'ocupació de sòl són especialment intenses. L'objectiu d'aquests plans ha estat establir el sistema d'espais oberts, ordenar el creixement urbà i determinar l'encaix de les principals infraestructures que afectin aquestes comarques.

Per aquest motiu, l'any 2004 es va crear el **Programa de Planejament Territorial** amb l'objectiu d'impulsar, elaborar i aprovar en el curs de la present legislatura els plans territorials de l'Alt Pirineu i l'Aran, la Plana de Lleida, el Camp de Tarragona, la Catalunya Central, la Regió Metropolitana i les Comarques Gironines, així com també revisar el Pla Territorial de les Terres de l'Ebre, l'únic pla parcial aprovat pels anteriors governs, i el Pla Territorial General de Catalunya.

Els **plans directors territorials** concreten les directrius generals del planejament que conté el Pla territorial general de Catalunya o els plans territorials parcials respecte als aspectes o àrees sobre les quals incideixen.

Aquest procés s'ha volgut dur a terme de manera especialment garant, donant veu als representants dels territoris en cada moment del procés. Això alenteix objectivament la tasca però enforteix els plans com a documents amb major grau de consens.

El mapa següent mostra l'estat dels diferents plans territorials endegats, ja siguin plans territorials parcials o plans directors territorials.



També s'ha impulsat la redacció del **Pla territorial de la regió metropolitana de Barcelona**, que ha de marcar les línies de desenvolupament d'aquest àmbit per als propers 25 anys. I paral·lelament a aquest procés, es troba en revisió també el **Pla territorial general de Catalunya**, que s'està lògicament desenvolupant a partir de la redacció dels plans territorials parcials.

Plans Directors urbanístics

Els plans directors urbanístics són els encarregats d'ordenar la planificació urbanística d'un territori d'abast supramunicipal. Aquests plans han de vetllar per la sostenibilitat del territori, tenint en compte variables com la mobilitat, la protecció del sòl no urbanitzable, les grans infraestructures i la programació de polítiques supramunicipals de sòl i d'habitatge, concertades amb els ajuntaments afectats.

Per ordenar l'excessiva pressió urbanística, el Govern enceta una revisió de plans directors. La taula següent recull la feina realitzada.

Plans Directors Urbanístics Font: Departament Política Territorial i Obres Públiques		
Treballs previs	Aprovació inicial	Aprovació definitiva
PDU de la Vall d'en Bas	PDU del Pla de Bages,	Pla director urbanístic del paratge de Gallecs.
PDU de la Vall del Ges	PDU de la Conca d'Òdena	PDU del Sistema Costaner -1
PDU del Pla de l'Estany	PDU de la Serra de Rodes	PDU del Sistema Costaner - 2
PDU de la Val d'Aran		
PDU de l'àmbit central del Camp de Tarragona		
PDU del Pallars Sobirà		
PDU de la Plana de Vic		
PDU de l'àrea urbana de Girona		
PDU de les colònies industrials del Llobregat		
PDU dels ferrocarrils Transversal i Orbital		

Els plans directors urbanístics del ferrocarril Transversal i el del ferrocarril Orbital tenen per objectiu de definir i prevenir possibles especulacions a l'entorn de dos dels projectes emblemàtics de les infraestructures a Catalunya en les properes dècades.

Cal destacar igualment, entre tots aquests, l'aprovació definitiva del **Pla director urbanístic del paratge de Gallecs**. D'aquesta manera la Generalitat preserva, ordena definitivament i garanteix la no urbanització d'aquest espai de 774 hectàrees d'alt valor paisatgístic i alt interès natural i agrícola, i clou de manera definitiva un conflicte iniciat ara fa 35 anys. Els Plans del Sistema Costaner, encara més transcendents, es detallen més endavant.

Per citar-ho tot, finalment, es pot esmentar la recent signatura d'un conveni per a la redacció del PDU plurimunicipal de la Vall de Ribes.

Promoure una nova generació de plans sectorials bàsics

A banda dels plans territorials, s'han posat en marxa els grups de treball que han produït, finalment en el decurs d'aquesta legislatura, diferents i importants plans sectorials entre els quals destaquen:

- el **Pla d'Infraestructures de Transport de Catalunya 2006-2026, aprovat pel Govern el mes de juliol de 2006**. Aquest pla defineix la xarxa d'infraestructures viàries i ferroviàries necessàries per a Catalunya, en coherència amb les directrius de planejament territorial vigent i amb una visió sostenible de la mobilitat.
- el **Pla de Ports de Catalunya 2006-2015**, en fase d'informació pública, que és l'instrument d'ordenació del litoral que estableix els criteris per a l'ús portuari racional de la costa catalana.

- el **Pla de xoc de millora de la senyalització d'orientació**, en execució, que preveu millorar la senyalització de més de 2.900 cruïlles amb la instal·lació de més de 29.000 nous plafons.
- el **Pla estratègic de la bicicleta**, que s'ha presentat recentment, amb l'objectiu de potenciar i fomentar l'ús d'aquest mitjà de transport al país. Aquest Pla, per primera vegada, estructura una xarxa interurbana de carrils-bici.

És especialment important l'aprovació del **Pla director de les estacions de muntanya 2006-2011**, que té com a principal objectiu impulsar les activitats turístiques de neu i muntanya i aportar un marc regulador clar i estable, ordenar els ajuts públics i millorar la competitivitat del sector. El repte ha estat assegurar la seva viabilitat com a motor econòmic de les comarques pirinenques i fer-lo compatible amb el medi natural. Es compta amb un pressupost per valor de 71,4 M€, dels quals 31,4 corresponen a subvencions i accions directes dels departaments i 40 M€, a la concessió de crèdits.

Polítiques de sòl

Les polítiques de promoció de sòl han focalitzat l'atenció del Govern ateses les necessitats socials en matèria d'habitatge, així com les necessitats de desenvolupament industrial ordenat de diferents àrees de Catalunya. Així, s'ha aprovat el **Programa de sòl 2005-2008**, que té per xifres bàsiques les següents.

Programa de sòl 2005-08 Font: Departament Política Territorial i Obres Públiques		
Inversió Global	Sòl residencial	Sòl Industrial
2.600 M€	2.400ha dividides en 113 nous sectors. S'hi construeixen 122.000 nous habitatges on 58.500 són de protecció oficial	3.600ha dividides en 85 nous sectors

Encavalcant-se entre els terminis d'aplicació d'aquest programa i l'anterior, s'hauran formalitzat acords de compra per valor de 300 M€, dels quals 229 són per al desenvolupament de sectors industrials i 71 M€ per a sectors residencials.

El Govern promou el sòl necessari perquè els ajuntaments puguin dur a terme els seus projectes de creixement

A banda de la política de promoció de sòl, s'ha dut a terme una **política de compres dirigida a la preservació del territori**. Podem esmentar les 644,8 hectàrees adquirides als Castillejos d'Arbolí (a la Serra de Prades), per 3,18 M€ i les 115 hectàrees de la Torre de Mornau (a Castelló d'Empúries), per valor de 2,30 M€ (una part és per desenvolupar-hi activitat econòmica). Però més enllà de les directrius generals expressades en els plans plurienials, el Govern, mitjançant l'Institut Català del Sòl, ha volgut constituir-se en aliat del món local per entomar conjuntament els desenvolupaments de sòl necessaris per al progrés econòmic i social d'aquests municipis. Així, s'han establert 61 **nous convenis** amb ajuntaments per a la promoció de sòl, 39 dels quals corresponen al programa de sòl industrial i de serveis per a la promoció d'activitat econòmica i 22 al de sòl residencial i renovació urbana. No es poden citar totes les actuacions en un document de síntesi, però sí que es poden destacar les següents.

Sòl residencial

El Consorci de Can Filuà, amb l'ajuntament de **Santa Perpètua de Mogoda**, que permetrà desenvolupar un nou sector residencial de 16,3ha amb capacitat per a 650 habitatges potencials, la meitat subjectes a algun règim de protecció.

El conveni urbanístic per a l'execució del sector residencial la Fàbrica Nova amb l'ajuntament de **Sallent**. El nou sector, d'1,29 hectàrees i amb capacitat per a 220 habitatges potencials (100 corresponents a l'INCASÒL), permetrà real·lotjar a part dels afectats del Barri de l'Estació.

El conveni entre els ajuntaments de la **Roca del Vallès i Granollers** amb l'Institut Català del Sòl per al desenvolupament urbanístic d'un àmbit amb usos predominantment residencials d'abast plurimunicipal anomenat la Bòbila/Can Granota. Aquest nou sector té una superfície de 98,05 hectàrees.

La presentació, amb l'Aj. d'**Esparguera**, del projecte de reordenació de la Colònia Sedó que suposarà la construcció i rehabilitació d'un total de 250 habitatges, el 50% seran de règim protegit. Inversió aproximada de 12 MEUR.

Prat Nord al **Prat de Llobregat**. Actuació mixta residencial i industrial de 115,2 hectàrees i amb capacitat per a 2.000 habitatges potencials.

Un conveni amb la Diputació de Barcelona i l'ajuntament de **Monistrol de Calders** per tal de dur a terme una prova pilot sobre desenvolupament de la Llei d'Urbanisme.

L'Estrella i Abat Escarré a **Badalona**. Actuació residencial de 3,56 hectàrees amb 494 habitatges potencials.

La Gran Via II a l'**Hospitalet de Llobregat**. Acord per finalitzar el desenvolupament urbanístic del barri (zona verda, 20.000 m2 de sostre residencial, equipaments i zona esportiva).

Bòvila-entorn ferrocarril a **Montmeló**. Operació urbanística lligada al soterrament de la línia del TGV de 17,80 hectàrees.

Entorns Colònia Güell a **Sant Boi de Llobregat/Santa Coloma de Cervelló**. Desenvolupament urbanístic de caire residencial de 16,27 hectàrees.

la Marina a Barcelona. Actuació de desenvolupament d'un nou barri a la Marina de 72,40 hectàrees amb capacitat per a 10.860 habitatges potencials, dels quals 3.258 seran protegits.

Sòl industrial i de serveis

Nova promoció de sòl industrial a **Lleida**, on s'ha donat un fort impuls, mitjançant la compra de terrenys, al sector industrial Torre Blanca-Quatre Pilans de Lleida que és la resposta que dona el Govern de la Generalitat a la forta demanda de nou sòl per a usos industrials existent a la zona (s'han adquirit 120 hectàrees). El nou sector tindrà una superfície aproximada de 350 ha que suposen més del doble del Camí dels Frares (116 hectàrees), el darrer polígon desenvolupat per l'Institut Català del Sòl a Lleida i actualment ja exhaurit.

Adquisició de 24 hectàrees de terreny a **Oivan** on es construirà un nou sector per a activitats econòmiques. Amb aquesta compra, la Generalitat impulsa la creació d'un sector d'abast comarcal d'iniciativa pública, que aportarà sòl a preus competitiu i afavorirà el creixement industrial del Berguedà.

Conveni marc entre el DPTOP i vuit alcaldes de les comarques de l'Ebre per tal de promoure el nou sector industrial supramunicipal Camposines a la Fatarella. La Generalitat promou aquest nou sector amb la col·laboració dels ajuntaments de la **Fatarella, Batea, Bot, Caseres, Corbera d'Ebre, Gandesa, Móra d'Ebre i Vilalba dels Arcs**. El conveni signat permetrà la constitució del consorci urbanístic per a desenvolupar i executar el sector. Aquest, tindrà una superfície aproximada de 50 hectàrees, de les que 30 es destinaran a ús industrial.

Durant el mes de setembre de 2006 està prevista la signatura del conveni entre l'Institut Català del Sòl i l'ajuntament de **Viladecans** per a la constitució d'un consorci (abans del mes de setembre) que permeti desenvolupar el Parc empresarial d'activitats aeroespacials i de mobilitat de Viladecans (53,60

Durant el mes de juliol 2006 està prevista la constitució del consorci per al desenvolupament del sector d'activitat econòmica de la **Guardiola a Olot** (10,62 ha) i passat l'estiu la constitució del consorci Mas les Vinyes II-III a Torelló (39,76 ha).

La Generalitat, mitjançant l'Institut Català del Sòl, està en procés d'adhesió (pendent d'autorització del Consell Executiu) al consorci constituït al Molló per a la comercialització de les parcel·les del sector que urbanitzarà l'INCASÒL. El consorci està integrat pels ajuntaments de **Tivissa, Móra la Nova, Ginestar, Garcia, Rasquera** i per la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Reus.

Altres actuacions

Conveni entre el DPTOP, a través de l'Institut Català del Sòl, i els ajuntaments de **Figueres i Vilafant** que estableix la creació d'un consorci per al desenvolupament urbanístic dels terrenys situats al voltant de la nova estació ferroviària del tren d'alta velocitat (TGV) amb l'objectiu de col·laborar en l'ordenació d'aquest important àmbit estratègic pel futur econòmic de la zona.

La nova Ronda de Ponent a **Sant Feliu de Guíxols**. S'ha obert al trànsit aquest nou eix viari que transcorre per la perifèria i permetrà descongestionar el pas dels vehicles pel centre del municipi. Inversió de 5,6 M€.

Enderroc per voladura controlada de l'edifici del Fluvià Nàutic a **Sant Pere Pescador** amb un cost de 247.000 €.

Determinar les àrees de protecció especial en el territori i els termes del seu desenvolupament

Pel que fa a la **protecció del litoral**, cal destacar l'aprovació definitiva de dos plans complementaris que han pal·liat una greu i ja antiga problemàtica, com és la urbanització de la costa. El **Pla director urbanístic del sistema costaner** és l'instrument de planejament urbanístic supramunicipal adequat per ordenar la costa catalana des dels principis que inspiren el desenvolupament urbanístic sostenible i en defensa de l'interès general. Els dos plans que l'integren són:

Una decisió històrica, el Govern protegeix el litoral català on encara no està urbanitzat

- **Pla director urbanístic del sistema costaner (PDUSC-1)**, amb l'objectiu de preservar el litoral i evitar la urbanització del gran part del sòl costaner que encara no està urbanitzat. Aquesta normativa estableix que no es podrà construir a menys de 500 metres de la costa en el cas de sòls no urbanitzables i de sòl urbanitzable no delimitades, i estableix la condició de sòl no urbanitzable costaner. El Pla permetrà així mantenir com a sòl no urbanitzable una superfície superior a les 23.500 ha en la primera línia de costa.
- **Pla director urbanístic del sistema costaner per sectors de sòl urbanitzable delimitat sense pla parcial aprovat (PDUSC-2)**. Aquest nou pla completa el primer i centra el seu interès en un àmbit de 656 hectàrees que conformen 44 sectors de 22 municipis catalans.

Es tracta del primer esforç integral de protecció del litoral fet des d'un govern de Catalunya.

La protecció legal d'aquests espais, però, es combina amb les actuacions de millora, a través d'una convocatòria de **subvencions als ajuntaments**. Així, s'han fet dues convocatòries d'ajuts (2004 i 2005) per a actuacions paisatgístiques en la gestió del sòl no urbanitzable del sistema costaner per un import d'1,9 MEUR la qual cosa permetrà una inversió global de 6,3 MEUR que beneficiaran a 18 municipis. La tercera convocatòria es realitzarà aquest estiu per un import d'1,2 MEUR. I seguint amb les actuacions de millora, es van destinar 4,8 MEUR per al programa **d'actuació en camins de ronda** 2005-2007, que permetrà l'execució de 15 trams, amb una longitud total de 17.913 metres.

Les **polítiques sobre el paisatge iniciades aquesta legislatura**, per la seva novetat, es destaquen en fitxa adjunta.

Preservació de paratges d'interès natural

Per la seva significació especial, per la urgència de la seva salvaguarda i per la pressió que en molts casos pateixen, és prioritari que un conjunt important d'àrees de Catalunya sigui posat sota protecció especial, singularment els espais d'interès natural (PEIN), les zones ZEPA i els connectors biològics.

Aquesta gestió tindrà com a principal objectiu fer compatible la conservació dels recursos naturals amb el desenvolupament socioeconòmic del territori.

El Pla d'espais d'interès natural (PEIN) és el sistema d'àrees protegides de Catalunya, que inclou 144 espais naturals la superfície acumulada dels quals equival aproximadament al 21% del territori de Catalunya, i que són representatius de la diversitat biològica i paisatgística del país.

En l'actualitat el 91% del PEIN té la delimitació definitiva.

Durant la legislatura s'ha donat un important impuls al desplegament del PEIN, amb l'aprovació definitiva de 17 Plans especials de delimitació definitiva que afecten a 40 espais del PEIN, els quals delimiten amb detall els espais protegits i n'estableixen la regulació normativa.

Dels **plans especials aprovats** podem destacar els del **Cap de Santes Creus, de les Gavarres, de Castell-Cap Roig i del Cap de Creus**. També s'ha aprovat l'ampliació de l'espai PEIN de la **platja de Torredembarra**, que inclourà els terrenys del paratge del Gorg de Creixell, espai natural de gran valor ecològic. Aquesta protecció ha impedit la transformació irreversible d'un espai verge a primera línia de mar i ha completat l'espai del PEIN de la Platja de Torredembarra.

També s'ha declarat Paratge Natural d'Interès Nacional (PNIN) la finca **Pinya de Rosa**, un espai de 101,05 ha. De gran vàlua natural i paisatgística de característiques excepcionals atès que no està urbanitzat, en una zona de la Costa Brava sotmesa a una gran pressió. Aquesta delimitació estava pendent des de l'aprovació de la llei l'any 2003 i dona solució a una demanda històrica del país i del Parlament de Catalunya.

L'**espai de Gallecs** també s'ha incorporat al Pla d'espai d'interès natural de Catalunya (PEIN). Aquesta nova delimitació protegirà el connector biològic entre les serres del litoral i els espais naturals de l'interior amb una superfície total de 1.091 ha.

En termes de futur, s'ha presentat el Projecte de creació del **nou Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter**, que tindrà una extensió de 7.378 ha. També s'ha presentat el projecte d'**ampliació del Parc Natural de Montserrat** que arribarà a tenir 4.906,01 ha. i de l'estudi de mesures de protecció de la serra de Collserola. 2005

Actualment es treballa en la tramitació dels plans especials de l'EIN Muntanyes de Begur i de l'EIN de l'Alta Garrotxa, i s'està redactant el Pla de Connectors Ecològics.

En la mateixa línia d'ampliar la protecció dels espais amb valor ecològic, s'ha creat el **Consorci per a la Protecció i la Gestió dels Espais Naturals del Delta del Llobregat**, per gestionar de manera integrada el conjunt d'espais naturals del Delta, i vetllar per la conservació dels seus sistemes naturals, la preservació de la seva biodiversitat i el foment del seu estudi i coneixement. També s'ha constituït el Consell de Cooperació del Consorci del Delta del Llobregat, òrgan de consulta, participació i informació sobre les qüestions pròpies de l'àmbit d'actuació del Consorci per a la Protecció i la Gestió dels Espais Naturals del Delta del Llobregat.

L'experiència adquirida en la gestió dels espais protegits en aquests darrers anys, ja siguin espais del PEIN o espais naturals de protecció especial, posa de manifest la idoneïtat de mantenir línies d'ajut seguint els criteris de desenvolupament sostenible.

S'ha avançat molt en la feixuga tasca de delimitar els PEIN

Es treballa per conciliar els usos logístics del Delta del Llobregat amb el seu valor ambiental

Així, el Govern ha iniciat, una línia única d'ajuts per al finançament d'actuacions als espais protegits de Catalunya durant l'any 2005. A aquesta convocatòria s'hi destinaran uns 3,6 M€ i se'n pot beneficiar un col·lectiu molt ampli (entitats locals, titulars d'explotacions forestals i agràries, persones jurídiques sense ànim de lucre titulars de terreny, etc.). Pel 2006, se'n destinaran 4,6 M€ d'ajuts per actuacions en espais naturals protegits.

Finalment destacar la presentació al Govern del **Pla General de Política Forestal (2006-2015)** que és un pla territorial sectorial que té com a objectiu establir les directrius i les estratègies per fomentar la gestió sostenible dels terrenys forestals, i assegurar la conservació dels ecosistemes forestals i les seves funcions ambientals, així com el desenvolupament sostenible i els seus valors socials i econòmics.

La previsió de protecció del territori català és d'un 30%

També és important destacar que després de molts mesos de treball i de diàleg amb el territori, s'ha presentat la darrera proposta de la **Xarxa Natura 2000**, que amplia fins a les 969.381 ha terrestres i les 83.920 ha marines la superfície a protegir, que representa un 30,2% del territori de Catalunya, i ja ha finalitzat el termini d'informació pública. La proposta permet representar millor els hàbitats i les espècies d'interès comunitari i, un cop s'hagi aprovat definitivament, resoldrà els diversos procediments d'infracció que la Comissió Europea té oberts contra Catalunya.

De les 969.381 hectàrees de superfície terrestre que incorpora la nova proposta d'ampliació de la xarxa Natura 2000, gairebé el 80% ja disposa en l'actualitat d'algun tipus de protecció segons la normativa catalana, ja sigui perquè estan incloses en algun espai de protecció especial (parcs naturals, reserves...) o en el Pla d'espais d'interès natural (PEIN), o bé perquè són forestes d'utilitat pública.

Així, Catalunya vol situar-se per voluntat pròpia en el nivell de territori protegit que marca la Unió Europea, fent-ho compatible amb les legítimes activitats socioeconòmiques del territori. És la primera comunitat autònoma de l'Estat que disposa d'unes directrius per a la gestió dels espais de la xarxa. També s'han designat com a Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) alguns espais proposats a la Xarxa Natura 2000 com a Llocs d'Interès Comunitari (LIC). En concret, els espais proposats seran els següents: Sistema transversal català, Gallifa, Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Montserrat-Roques Blanques, Serres del litoral central, Serres de Miralles-Queralt, Alta Garrotxa, Cap de Creus, les Guilleries, Massís de l'Albera, Muntanyes de Begur, El Montgrí-Illes Medes, Serres d'Aubenç i de Turp, Vall alta de Serradell-Serra de Sant Gervàs, Aiguabarreig Segre-Noguera Pallaresa, Serra del Montsec, Serra de Montsià, Serres de Cardó-Boix, Prades-Montsant, Tivissa-Vandellós-Llaberia, Sistema prelitoral meridional, Tossals d'Almatret i Riba-Roja.

Vetllar per la igualtat d'oportunitats als territoris rurals i de muntanya

Pel que fa a l'últim apartat d'aquest objectiu, dotar les àrees rurals de les infraestructures i els serveis bàsics, tal i com en disposen els medis urbans, s'han destinat 9,1 M€ com a partida de **subvencions adreçades a les comarques i zones de muntanya**, en el marc dels Plans Comarcals de Muntanya 2001- 2005, destinades tant a infraestructures com a programes de promoció econòmica.

Dins la programació dels Plans Comarcals de Muntanya 2006-2010, es destinaran pel període 2006-2007, 10,6 MEUR a les comarques i zones de muntanya, que s'adrecen a la millora en les comunicacions i el desenvolupament de projectes de dinamització econòmica i territorial.

Altres actuacions

Per últim cal destacar l'aprovació de la **lleï de l'Institut Geològic de Catalunya**, amb l'objectiu d'enriquir el coneixement dels sòls que formen el nostre territori, i la **lleï de la Informació Geogràfica i de l'Institut Cartogràfic de Catalunya**, que evidencia les necessitats de la informació cartogràfica com una peça clau per al desenvolupament de l'activitat econòmica i d'explotació responsable del territori, i defineix els instruments que en donen resposta.

Aquesta iniciativa parteix de les resolucions del Parlament de Catalunya arran de l'accident a les obres de l'L5 del metro per a la millora de informació geològica i geogràfica de base.

Balanç

Pel que fa a aquest punt cal destacar sobretot la **creació del Programa de Planejament Territorial** que es configura com una unitat a disposició del Govern i del territori per donar un impuls important a la tasca de poder-ne planificar i ordenar el creixement.

Així, tot i que els objectius que es va fixar el Govern en aquest tema eren molt ambiciosos, es pot dir que els ha assolit en bona mesura. Prova d'això és la quantitat de plans aprovats i iniciats de que disposem en aquest moment. Això és molt important, sobretot tenint en compte que es tracta d'una tasca feixuga, llarga i molt voluminosa, feta amb el consens i la participació del territori. Per tant podem dir que la manca de plans d'ordenació territorials i sectorials a Catalunya està en vies de resoldre's.

Igualment ressenyables són la **definitiva protecció del litoral català**, la delimitació dels espais PEIN i la millora del paisatge, que de fet s'ha configurat com una nova política pública.

Així mateix, s'han posat en marxa una bateria de **Plans Sectorials bàsics** en àmbits molt diversos, des de l'ordenació i la planificació de les infraestructures fins a la promoció de sòl per al creixement ordenat de les nostres ciutats passant per l'impuls a les activitats turístiques de neu i de muntanya.

La Xarxa Natura 2000 ha estat un dels temes més controvertits que ha hagut de solventar el Govern, inclosa la legítima posició de certs col·lectius del territori. A través del conseqüent procés de debat i consens afegits fins allà on ha estat possible, s'ha pogut finalment aprovar aquest important pla.

Per tot això, podem dir que el Pla de Govern pot presentar aquest com un **objectiu assolit**, doncs les actuacions completades són especialment rellevants, però en el que caldrà seguir treballant intensament fins a completar les tasques endegades.

Les noves polítiques



Observatori del Paisatge

Els valors paisagístics sempre han estat un element de referència a l'hora d'avaluar l'impacte de les transformacions en el territori, però no disposaven d'un reconeixement legal. Per això, sovint, no eren prou tinguts en compte. L'any 2000, el Consell d'Europa aprovava el **Conveni Europeu del Paisatge**, amb el compromís dels estats membres de reconèixer en el seu ordenament jurídic l'existència legal d'aquesta figura, i aplicar també polítiques de protecció i desenvolupament ordenat dels seus paisatges rurals i urbans més característics. D'aquesta manera s'introduïa, en la dinàmica planificadora de les administracions públiques, un element humà, per dir-ho d'alguna manera, que recull la percepció subjectiva del ciutadà sobre els territoris que veu i trepitja.

Seguint aquesta directriu, el Govern va promoure el juny del 2005 la **Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge a Catalunya**, que preveu els principis que han de guiar l'actuació dels poders públics en matèria de paisatge i els instruments concrets d'intervenció, així com, també, mesures de sensibilització, educació i suport.

Aquesta llei ha permès començar a establir instruments perquè les administracions i les entitats interessades puguin intervenir eficaçment en la gestió del paisatge, amb l'objectiu de preservar-lo com l'importantíssim actiu del país que és, atès el seu valor de patrimoni cultural i històric, indicador ambiental i recurs econòmic. Es tracta, doncs, **d'una llei important i pionera** en el marc de l'Estat espanyol.

La llei crea igualment els **catàlegs del paisatge**, com l'instrument per a la introducció d'objectius paisagístics en el planejament territorial a Catalunya, així com en les polítiques sectorials.

També s'ha creat l'**Observatori Català del Paisatge**, amb seu a Olot, juntament amb representants del món local, col·legis professionals i els rectors de les universitats catalanes. Aquest ens desenvoluparà línies d'actuació política, farà tasques de sensibilització i servirà d'espai de trobada entre les administracions i la societat civil en matèria de gestió i conservació del paisatge.

Durant l'any 2006 l'Observatori, entre altres tasques, coordina els **catàlegs (del paisatge) del Camp de Tarragona i de la Plana de Lleida**, que estaran enllestits en aquesta legislatura, així com els catàlegs del paisatge de l'Alt Pirineu i Aran, les Comarques Gironines, i les Terres de l'Ebre, que es presentaran a finals del 2006.

També s'ha signat la Carta del Paisatge de l'Alt Penedès.

4.2.2

Aconseguir barris segurs i dignes i dotar els ajuntaments de major capacitat d'actuació urbanística

Punt de partida

Tot i no aparèixer en un inici en el Pla de Govern, es va considerar necessari incorporar aquest punt per tal de tractar individualment el tema de les polítiques adreçades als barris amb problemàtiques de degradació i en general la política urbana.

Les principals accions que preveu el Pla de Govern en aquest àmbit són:

Impulsar la rehabilitació de barris:

Programa per a la rehabilitació integral dels barris i àrees urbanes on es concentren les carències urbanístiques i les situacions més agudes de problemàtica social i econòmica

Recuperar el patrimoni i revitalitzar els nuclis antics:

Programa per dur a terme actuacions per aconseguir aturar el deteriorament físic i l'envelliment progressiu dels nuclis antics i el patrimoni edificat de les nostres ciutats.

Impulsar operacions de transformació urbana:

Impulsar grans actuacions de transformació urbana que contribueixen a estructurar i potenciar noves centralitats dins l'estructura urbana i metropolitana.

Dotar de major capacitat d'actuació urbanística els ajuntaments:

Revisar la Llei d'urbanisme

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Impulsar la rehabilitació de barris

La Llei de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen atenció especial respon a una de les prioritats del Govern de Catalunya: la rehabilitació integral de barris per evitar riscos i per millorar les condicions dels ciutadans residents en aquestes àrees. La Llei impulsada pel Govern i aprovada pel Parlament de Catalunya el mes de maig de 2004, preveu la creació d'un fons al que es poden acollir els ajuntaments que resulten seleccionats en cada convocatòria, que serveix per finançar projectes d'intervenció integral que tinguin per objectiu la millora urbanística social i econòmica de barris que requereixen una atenció especial.

Una llei per donar resposta a un problema urgent de Catalunya

Comencen a ser realitat els primers canvis a alguns dels barris objectes d'ajuts

Actualment, els 30 projectes beneficiaris de la primera i la segona convocatòries estan ja en marxa. Els ajuntaments han tramitat els seus projectes, s'han creat els comitès d'avaluació i seguiment de tots els barris i s'han iniciat les diferents obres de millora en edificis, carrers i places.

Dels projectes ja executats, podem destacar les actuacions al Nucli antic de Manresa i a la Serra d'en Mena de Badalona i Santa Coloma de Gramenet en l'àmbit de l'espai públic, accessibilitat i sostenibilitat; el nou Centre Cívic Frederica Montseny al Barri de l'Erm de Manlleu i les actuacions al centre històric de Balaguer en l'àmbit dels equipaments, rehabilitació i millora urbanística; els programes socials, la promoció econòmica i els programes de dinamització al barri de la Mariola de Lleida i Ca n'Anglada de Terrassa i les actuacions en matèria de participació i cooperació ciutadana als barris de Collblanc-Torrassa de l'Hospitalet de Llobregat i de Sant Ildefons a Cornellà.

A més dels ajuts que impulsa el DPTOP, el **Programa de barris té vocació d'integral i transversal. Per això, és necessària la intervenció d'altres departaments, com els de Medi Ambient i Habitatge, de Salut, de Treball i Indústria i de Benestar i Família**, que desenvoluparan programes d'intervencions complementàries als municipis que han estat beneficiaris en les diferents convocatòries d'ajuts per tal de millorar l'atenció sanitària, vetllar per la integració laboral dels col·lectius en risc d'exclusió o facilitar la integració dels nous nadius.

Recuperar el patrimoni i revitalitzar els nuclis antics

L'any 2005 es va formalitzar el protocol de col·laboració entre els departaments de Política Territorial i Obres Públiques i de Cultura per a l'**aplicació de l'1 per cent cultural durant el període 2005-2008**. Aquest protocol preveu un total de 140 actuacions arreu de Catalunya amb un pressupost total de 41,33 M€. L'aportació de la Generalitat, mitjançant l'Institut Català del Sòl, serà de 19,47 M€.

Mitjançant aquest protocol es finançaran actuacions de conservació, intervenció en centres històrics i restauració del patrimoni arquitectònic i arqueològic, d'acord amb el que preveu la Llei del patrimoni cultural català.

Entre les 140 actuacions previstes destaquen les següents: el monestir de Sant Miquel de Fluvià (Alt Empordà), el castell de Sant Martí de Sarroca (Alt Penedès), la muralla de Besalú (Garrotxa), les muralles de Balaguer (Noguerà), el castell Comtes de Prades de Falset (Priorat), el castell de Montsoriu (a Arbúcies, Selva), el monestir de Sant Llorenç de Morunys (Solsonès) i la muralla de Tarragona.

La Generalitat de Catalunya, mitjançant l'Institut Català del Sòl, ha establert al llarg d'aquesta legislatura **143 acords amb ajuntaments** per a la rehabilitació de nuclis antics i la restauració de monuments en aquests municipis. **S'han iniciat un total de 103 obres i se n'han acabat 111**. Entre les obres acabades durant aquest període podem destacar les següents:

- Segona fase de rehabilitació de l'antic molí fariner d'Almenar.
- Restauració de la façana de vidre estructural del Palau de la Música de Barcelona.
- Segona fase de rehabilitació del Monestir de Santa Maria de Gualter a la Baronia de Rialb.
- Restauració del Pont Vell de la Bisbal d'Empordà.
- Quarta fase de rehabilitació del nucli històric de la Coma i la Pedra.
- Ordenació del nucli antic i millora de la plaça Catalunya de Fornells de la Selva.
- La Llengua de la Serp de Lleida.
- Restauració de la Cooperativa modernista del Pinell del Brai.
- Restauració de l'església de Santa Maria i entorn a Viu de Llevata al Pont de Suert.
- Restauració de la plaça del Rec i condicionament del jardí i la tanca de la Torre Viladomiu a Puigcerdà.
- Rehabilitació de l'edifici de les Casotes a Sant Carles de la Ràpita.
- Restauració del castell de Montsoriu, a Arbúcies.
- Castell de Barberà de la Conca.
- Restauració de les teulades de l'ala est i de la torre de la Universitat de Cervera. Es tracta de l'inici d'una operació de gran abast que restaurarà la totalitat de les teulades de la Universitat, amb una superfície de 7.800 m².
- Restauració de les esglésies de les Oluges, de la Pobla de Lillet i del Pont de Suert.
- Restauració del Camí Gaudí a la Colònia Güell de Santa Coloma de Cervelló.
- El Palau Abària de Tortosa que acull la nova seu de la Delegació del Govern a les Terres de l'Ebre (2 M€).
- Rehabilitació de l'antiga fàbrica de ceràmica per a museu de Terrissa a Quart.
- Rehabilitació del nucli antic de Centelles.
- Urbanització de diversos carrers i places a Sant Quirze de Besora.
- Urbanització de la plaça de la Catedral de Vic.
- Plaça Major de Prades.
- Restauració del Teatre Municipal Orfeo a Ulldecona.

Impulsar operacions de transformació urbana

L'execució de grans projectes de reforma i remodelació urbana ha tingut un protagonisme molt rellevant durant la legislatura. En aquest sentit cal destacar l'impuls de la **reforma urbanística de la Gran Via Sud**, que millorarà els accessos a l'Hospitalet de Llobregat, obrirà una nova porta a la Fira de Barcelona i facilitarà la integració urbana de la futura Ciutat Judicial. A principis d'any es va iniciar la fase final de les obres de soterrament de la Gran Via a l'entorn de la plaça Europa. També s'ha signat un Conveni amb l'Ajuntament de l'Hospitalet per desenvolupar una nova fase de la reordenació urbanística de la Gran Via al seu pas per aquest municipi, que permetrà desenvolupar la part sud-oest de l'àrea de la Marina així com el projecte BioPol L'H a l'entorn dels equipaments sanitaris i educatius per a la generació de coneixement en la indústria emergent de la biotecnologia mèdica. A l'altre extrem d'aquest eix s'està executant la remodelació de la Gran Via en el sector Besòs, que inclou la implantació del tramvia en aquest tram.

Així mateix, s'ha aprovat definitivament el projecte del **Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès**, que en una superfície de 340 hectàrees, acollirà el Parc de la Ciència i el Laboratori de Llum Síncrotró, una nova zona residencial, un corredor verd que uneix Collserola amb Sant Llorenç del Munt i un gran parc central (183 M€).

Més recursos per a la necessària rehabilitació de nuclis històrics

Les grans operacions a l'Àrea Metropolitana de Barcelona caminen endavant

Dotar de major capacitat d'actuació urbanística els ajuntaments

Conforme a la voluntat que tots els municipis disposin de les figures bàsiques del planejament, en les tres convocatòries realitzades aquesta legislatura **s'han atorgat subvencions per a l'actualització de plans urbanístics** per valor de 9 M€ a dos consells comarcals i 311 municipis d'arreu de Catalunya. Aquestes subvencions tenen com a objectiu ajudar els municipis a actualitzar els seus planejaments urbanístics i a adaptar-los a l'actual normativa urbanística.

Síntesi del planejament general vigent

Nombre de municipis

Font: DGU

	2003	%	2004	%	2005	%
Plans generals sense adaptar	236	24,9	234	24,7	226	23,9
Plans generals adaptats	11	1,2	20	2,1	42	4,4
Normes subsidiàries	491	51,9	494	52,2	488	51,6
Delimitacions del sòl	75	7,9	70	7,4	66	7
Amb figura de planejament	813	85,9	818	86,5	822	86,9
Sense figura de planejament	133	14,1	128	13,5	124	13,1
Total municipis	946	100	946	100	946	100

Modificacions clau en la normativa urbanística per aturar l'urbanisme difòs i per promoure l'habitatge públic

Una nova normativa urbanística

En el Pla de Govern 2003-2004 es definia la necessitat de promoure "el model d'urbanització caracteritzat per la compacitat, la complexitat i el caràcter integrat dels assentaments, principal garantia de la preservació del sòl no urbanitzable i dels valors del paisatge". Per donar compliment a aquest compromís, s'ha aprovat una **modificació substancial de la Llei 2/2002, d'urbanisme de Catalunya** per tal de fomentar la creació de sòl per a habitatge assequible, millorar els criteris ambientals en el planejament urbanístic i dotar de major autonomia en aquest camp l'Administració local (Llei 10/2004, de 24 de desembre, de modificació de la Llei 2/2002, del 14 de març, d'urbanisme, per al foment de l'habitatge assequible, de la sostenibilitat territorial i de l'autonomia local).

El mes de juliol de 2006 el Govern ha **aprovat el Reglament de desenvolupament de la Llei d'urbanisme per al foment de l'habitatge assequible, de la sostenibilitat territorial i de l'autonomia local**. Aquest Reglament abasta els aspectes relatius a l'ordenació, la transformació, la conservació i el control de l'ús del sòl i del subsòl, així com la seva urbanització i edificació, la regulació de l'ús, de la conservació i de la rehabilitació de les obres, els edificis i les instal·lacions. L'objecte d'aprovació d'aquest decret és desenvolupar aquells preceptes necessaris de la Llei d'urbanisme d'una forma sistemàtica, clara i abordant els aspectes més rellevants en matèria urbanística.

D'altra banda, cal destacar que s'ha constituït la **Comissió Territorial d'Urbanisme de la Val d'Aran**, que permetrà atendre d'una manera més propera i àgil els expedients urbanístics que tramitin els ajuntaments de la Val d'Aran.

Les noves polítiques

Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial

Objectiu

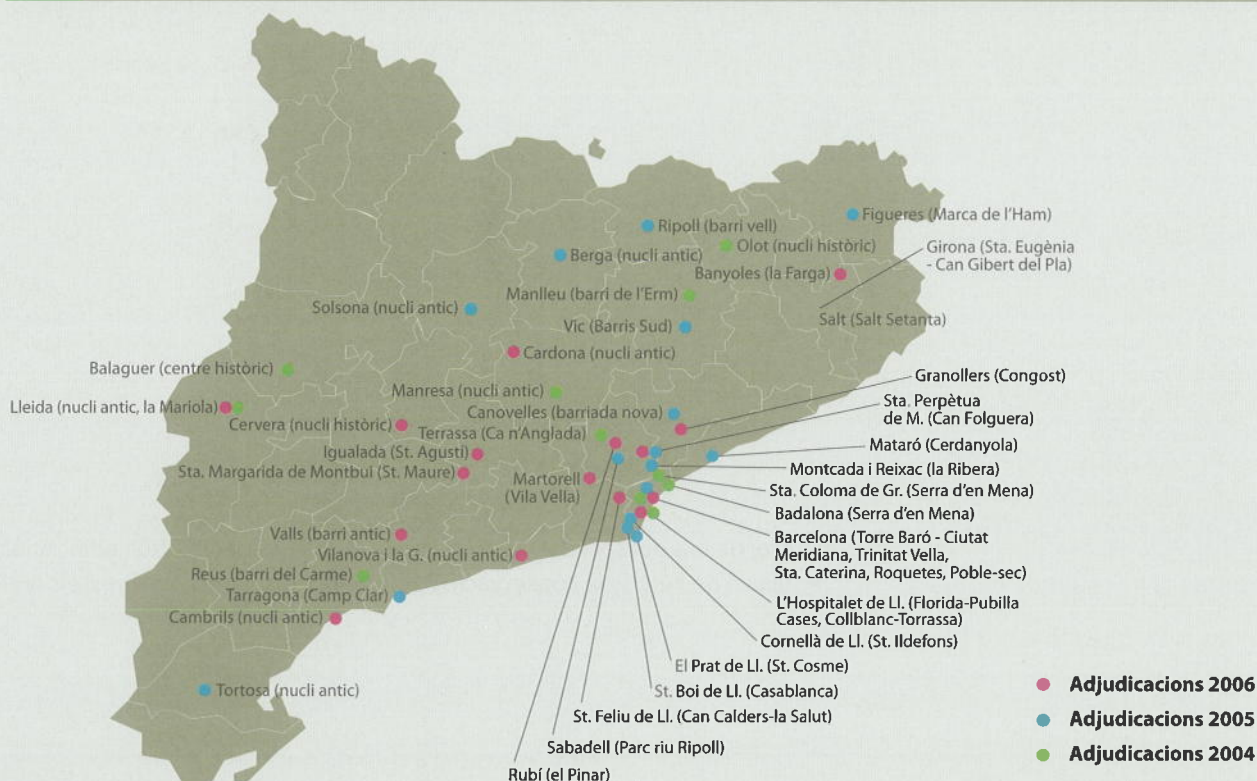
La Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, té com a objectiu promoure la rehabilitació global de barris per evitar-ne la degradació i millorar les condicions dels ciutadans residents en aquestes àrees, i afavorir, d'aquesta manera, la cohesió social.

Fons d'ajut als Ajuntaments

La llei preveu la creació d'un fons d'ajut als ajuntaments que presentin projectes d'intervenció integral que tinguin com a objectiu la millora urbanística, social i econòmica de barris que requereixen una atenció especial. Les aportacions de la Generalitat estan destinades a cofinançar aquests projectes.

Llei de barris

	Municipis participants	Pressupost	Subvenció de la Generalitat
2004	13	198 M€	99 M€
2005	17	196 M€	99 M€
2006	16 (17 projectes)	198 M€	99 M€
Total		594 M€	297 M€



Balanç favorable

entre les tres convocatòries s'han concedit ajuts ja a 46 barris, amb una inversió total generada que ascendirà a prop de 600 M€. Aquesta xifra representa **haver assolit en tres anys l'objectiu que es va marcar la Llei de barris per a tota la legislatura.**

L'element més destacable d'aquest conjunt d'actuacions de millora urbana és la ja **coneguda popularment com a Llei de barris**, impulsada pel Govern des de l'inici de la legislatura i que ja ha començat a transformar la fesomia d'alguns barris de Catalunya. Ha esdevingut una eina clau per completar la rehabilitació integral dels barris de Catalunya, i és l'aposta del Govern per lluitar contra la degradació d'algunes àrees del país i la concentració de problemes urbanístics, socials i econòmics en uns llocs concrets. D'aquesta manera es vol evitar la creació de dues velocitats en el desenvolupament del país.

La **substancial revisió de la Llei d'urbanisme**, completada amb el seu Reglament, són les eines normatives essencials cap a un nou model d'assentaments urbans en el territori més respectuosos amb aquest, que s'allunyin del model d'urbanisme disseminat. Alhora, es fa possible la progressiva constitució de sòl destinat a habitatge de protecció en quantitats suficients.

Per tots aquests elements podem dir que aquest és un **objectiu assolit** del Pla de Govern.

4.3.1

Garantir l'accés a l'habitatge digne a tota la població

Punt de partida

L'accés a l'habitatge s'ha mostrat com un dels grans problemes de la societat catalana, especialment per als sectors de menor poder adquisitiu i per als joves. Els preus de l'habitatge han seguit augmentant a un ritme molt superior al de l'increment de sous i salaris i a l'increment de la inflació.

Això afecta sobretot els joves, els treballadors de rendes baixes i ocupació temporal o eventual i els sectors socials afectats per problemes d'exclusió social: gent gran, immigrants, famílies monoparentals, persones en situacions de crisi familiar i atur.

L'objectiu de garantir l'accés a l'habitatge es volia assolir, en el marc del Pla de Govern, amb les actuacions principals següents:

- 1 Impulsar una oferta adequada d'habitatge a les necessitats existents: Aprovar del Pla per al Dret a l'Habitatge 2004-2007.
- 2 Establir mesures per millorar els programes d'actuació urbanística destinats a habitatges, rehabilitació, preservació i millora urbana.
- 3 Crear instruments de gestió per millorar la situació de l'habitatge a Catalunya.
- 4 Redactar el Projecte de Llei de l'Habitatge.
- 5 Aprovar el Pla Territorial de l'Habitatge.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

El parc d'habitatges de Catalunya ha crescut un 22% en el decenni 1991-2001, fins arribar als 3,3 milions d'unitats.

El parc d'habitatge social (format per parcs públics o semipúblics de lloguer) representa a Espanya la proporció més baixa del conjunt de països de la Unió Europea, amb 10 habitatges per cada 1.000 habitants, davant una mitjana de la UE de 80 habitatges per cada 1.000 habitants.

L'edificació residencial, en termes de producció ha experimentat un creixement en el període 1997-2005 del 75,2%, 2,6 vegades superior al del PIB global.

L'any 2005 es va donar novament la xifra rècord d'habitatges iniciats, 110.513, amb un increment d'un 14,5% respecte de l'any 2004, i que gairebé dobla els volums de producció de l'inici de l'etapa expansiva, l'any 1997.

La manca de política d'habitatge dels governs anteriors han convertit l'accés a l'habitatge en un greu problema

El nou Govern comença el desplegament d'una política d'habitatge

Els ajuntaments s'impliquen en la política d'habitatge.

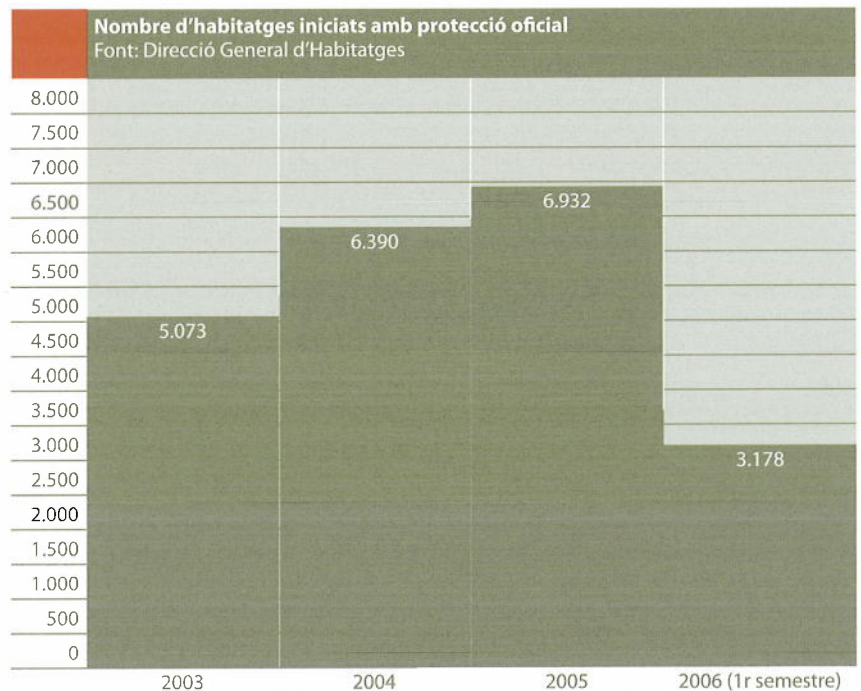
La promoció d'habitatges de protecció oficial va ser escassa en relació a les necessitats socials. Els governs anteriors no la consideraven una prioritat política.

Des del Govern s'ha volgut potenciar en aquest període la implicació dels promotors privats i s'han establert línies d'ajut als promotors d'habitatge de protecció pública, a les promocions d'habitatge amb protecció oficial destinats a lloguer, especialment per al segment de població jove, i a les promocions destinades a la venda i als habitatges de preu concertat.

El govern ha aprovat el **Pla per al Dret de l'Habitatge 2004-2007**, que promou la creació de 42.000 nous habitatges protegits, la meitat en règim de lloguer, fomenta la rehabilitació de 40.000 habitatges i suposa una inversió anual, per part de la Generalitat de 100 M€.

En aquest marc, l'any 2004 es van **iniciar** 6.390 nous **habitatges de protecció oficial** (un 26% per sobre del 2003), 2.170 dels quals van ser de lloguer (un 59% per sobre del 2003), i l'any 2005 es van iniciar 6.932 nous habitatges amb protecció oficial (un 8,3% per sobre del 2004).

Fins el 30 de juny de 2006, s'han iniciat 3.178 habitatges de protecció oficial.



Així mateix, les cooperatives socials entren en el Pla pel Dret a l'Habitatge

Del total d'aquests habitatges (16.500), 4.014 corresponen a la **promoció directa de l'Incasòl** (amb anterioritat a l'any 2004 la seva producció era de 800 habitatges/any, la qual cosa significa que s'ha doblat la producció d'habitatges directa de la Generalitat).

A més d'aquests habitatges, l'INCASÒL en té 8.102 en fase de projecte, gràcies a la signatura de 126 **convenis** amb sengles ajuntaments, emparats en Plans Locals d'Habitatge.

L'incasòl, a més, en el primer protocol signat a mitjans de l'any 2004 va establir la **cessió de sòl** propi a cooperatives i fundacions per a 4.600 habitatges durant la legislatura.

D'altra banda, el **Pla de Sòl 2005-2010** preveu la preparació de sòl per part de l'Institut Català del Sòl, per a més de 100.000 habitatges, el 50% dels quals seran protegits.

Pel que fa als **habitatges amb protecció oficial finalitzats**, el 2004 foren 5.462 i el 2005, 5.039.



Així mateix, s'han signat 70 convenis amb els ajuntaments mitjans i grans de Catalunya, així com amb els Consells Comarcals, per a la creació d'**Oficines Locals d'Habitatge** que facin funcions d'atenció de sol·licituds, d'informació, de tramitació d'expedients, de mediació entre propietaris i llogaters i de Registre de sol·licitants d'habitatge protegit, amb suport informàtic i forta aportació econòmica del Departament de Medi Ambient i Habitatge (mitjana de 36.000€ anuals per oficina).

També s'ha creat la **Xarxa Catalana de Mediació per al lloguer**, que oferirà avals asseguradors de les rendes i dels possibles desperfectes als propietaris i premis vinculats a l'eficàcia de la gestió de les oficines gestores. La creació d'aquesta Xarxa ha permès:

- Signar convenis amb ajuntaments i consells comarcals per constituir **Borses de mediació social**, en aquests moments se'n troben en funcionament 40, a iniciativa d'ajuntaments i consells comarcals, amb suport informàtic i forta aportació econòmica del Departament de Medi Ambient i Habitatge.
- Signar un conveni amb la Secretaria de Joventut per a coordinar les tasques de les 16 **borses de lloguer jove**.

Dins el Programa de prevenció de l'exclusió social residencial, s'ha establert un sistema **d'ajuts per compensar els diferencials entre els lloguers que poden suportar les llars amb ingressos baixos i els lloguers adequats que haurien de percebre els propietaris o gestors**, a través de convocatòries de subvenció anuals.

En la convocatòria de l'any 2005, s'han atès a la Direcció general d'Habitatge 2.912 sol·licituds d'ajuts per al pagament del lloguer per part de famílies amb ingressos per sota de 2 vegades la IPREM, de les quals 2.153 han estat aprovades. Les subvencions mitjanes son de 1.526 €/any, i totalitzen 3,3 M€. Aquests ajuts s'han distribuït de la manera següent:

- 58,2% per a llogaters de la Xarxa de Mediació per al Lloguer Social
- 11,7% per a llogaters dels parcs públics
- 14,7% per a llogaters de les borses de lloguer jove
- 15,5% per a llogaters de més de 65 anys, amb contractes de lloguer de pròrroga forçosa

En la convocatòria de l'any 2006, han entrat gairebé 10.000 sol·licituds d'ajuts que han obligat a incrementar els pressupostos previstos per la Direcció General d'Habitatge, que enguany eren de 8 M€, fins a prop de 15 milions. Cal destacar també l'aprovació de la **modificació substancial de la Llei 2/2002 d'Urbanisme de Catalunya** per tal de fomentar la creació de sòl per a habitatge assequible, millorar els criteris ambientals en el planejament

Es crea una xarxa pública d'oficines d'habitatge

S'incentiva els propietaris per fomentar el lloguer

La nova llei d'urbanisme reforça la cessió de sòl per a l'habitatge protegit.

urbanístic i dotar de major autonomia en aquest camp l'Administració local (Llei 10/2004, de 24 de desembre, de modificació de la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme, per al foment de l'habitatge assequible, de la sostenibilitat territorial i de l'autonomia local).

Per primera vegada el Govern fixa el dret a l'habitatge com a una actuació política prioritària. Arran de maniobres parlamentàries de l'oposició el projecte de llei pel dret a l'habitatge no ha pogut ser aprovat pel Parlament de Catalunya. El Govern manté el compromís ferm de promoure en la propera legislatura l'aprovació parlamentària d'aquesta llei.

Redactar el Projecte de Llei de l'Habitatge.

S'ha **aprovat el Projecte de Llei del dret a l'habitatge**. Es tracta d'una llei que dota, tant la Generalitat com els ens locals, d'instruments normatius per tal de desenvolupar polítiques d'accés a l'habitatge, tot garantint el compliment de la funció social de la propietat i la defensa dels drets dels compradors i els llogaters. Bona part del contingut de la llei ja s'està aplicant a través del Pla pel dret a l'habitatge 2004-2007 i del Pla de rehabilitació.

Aprovar el Pla Territorial de l'Habitatge

S'ha signat un conveni amb la Universitat Politècnica de Catalunya per a l'elaboració del Pla Territorial sectorial d'Habitatge i s'ha començat a treballar en el terreny de la demografia i de l'urbanisme en col·laboració amb l'Institut d'Estadística de Catalunya i amb l'Institut Cartogràfic.

Balanç

S'ha dut a terme política d'habitatge per primer cop, però és difícil d'aturar les inèrcies del mercat. S'ha d'entendre aquesta acció de Govern com una política a mig-llarg termini.

Cal destacar, però, que amb l'escurçament de la legislatura no ha estat possible aprovar la llei de l'habitatge. L'aprovació d'aquesta llei comportarà uns canvis importants en la mesura que permetrà més marge d'actuació a l'administració pública envers el sector privat.

Per tot això, s'estima que aquest **objectiu es troba en vies d'assoliment**.

4.3.2

Promoure la rehabilitació d'habitatges

Punt de partida

La rehabilitació d'habitatges constitueix el segon gran àmbit d'actuació de la política d'habitatge. Amb el foment de la rehabilitació d'habitatges es persegueix el manteniment i la millora de les condicions de l'habitabilitat i de l'accessibilitat.

Les **principals accions** que preveia el Pla de Govern en aquest àmbit eren:

Programes específics de rehabilitació d'habitatges que havien d'incidir en els següents punts:

- 1 Millorar les condicions d'habitabilitat dels habitatges.
- 2 Millorar les condicions d'accés (reformes d'accés, ascensors i adaptació per a les persones de mobilitat reduïda).
- 3 Promoure la revalorització d'habitatges per mobilitzar els habitatges buits.

Desenvolupament de l'acció del Govern

Programes específics de rehabilitació d'habitatges

L'objectiu per aquesta legislatura era la rehabilitació de no menys de 40.000 habitatges, donant prioritat a les instal·lacions d'ascensors, les obres de millora de l'eficiència energètica dels edificis, la rehabilitació de patologies estructurals, l'adaptació dels habitatges per a persones amb dificultats de mobilitat, i a la rehabilitació en zones de muntanya i rurals en regressió demogràfica.

A Catalunya hi ha 925.600 llars que manifesten tenir necessitats de rehabilitació en els seus habitatges, i 583.128 tenen dificultats econòmiques per fer front a les obres.

Per tot això s'ha aprovat el **Pla de rehabilitació d'habitatges de Catalunya**, un dels eixos bàsics del Pla pel Dret a l'Habitatge. Aquest Pla estableix dues línies d'actuació:

- **Programa per al coneixement del parc d'habitatges de Catalunya:** té com a missió conèixer l'estat de conservació dels edificis d'ús residencial i permetre una avaluació tècnica de les deficiències de l'habitatge abans d'iniciar una obra de rehabilitació per a la qual es vulguin sol·licitar ajuts públics
- **Programa de rehabilitació d'edificis d'ús residencial i d'habitatges,** que estableix les actuacions protegibles en matèria de rehabilitació d'edificis d'ús residencial i d'habitatges.

Un aspecte remarcable del Programa de rehabilitació són els **ajuts** que ofereix la Generalitat per facilitar les condicions d'accessibilitat i de millora de la sostenibilitat i l'eficiència energètica.

Ajuts a la rehabilitació d'edificis	
Instal·lació d'ascensors	fins al 60% dels costos
Supressió de barreres arquitectòniques	fins a un 25%
Obres d'adequació de les instal·lacions comunitàries	fins a un 40%
Millora de l'aïllament tèrmic i acústic, o la instal·lació d'energies alternatives	fins a un 35%

Tant en el 2005 com en el 2006 s'ha aprovat la convocatòria de subvencions per accedir a aquests ajuts, amb una dotació inicial de 6 i de 8,5 milions d'euros respectivament.

Cal remarcar com a novetat del Programa de rehabilitació d'habitatges que qualsevol obra de rehabilitació que vulgui acollir-se als ajuts haurà de passar per una fase prèvia de justificació de necessitat i d'idoneïtat de l'obra mitjançant el **Test de l'edifici**, i l' **Informe Intern d'Idoneïtat**. Aquests informes, que radiografien l'estat de conservació dels edificis i habitatges objecte de rehabilitació, són un molt bon indicador de l'estat de conservació del parc, i són requisit indispensable per gaudir de subvencions públiques.

Per fer viable la realització d'aquesta tasca, el 2005 el Departament de Medi Ambient i Habitatge va signar un conveni amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i els Col·legis d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de tot el territori per a l'elaboració dels TEDI (test de l'edifici) i dels III (Informe Intern d'Idoneïtat). Entre l'any 2005 i el segon trimestre de 2006, la Direcció General d'Habitatge ha rebut sol·licituds i ha encarregat la realització de **6.960 Test d'Edificis (TEDI)**, i **3.155 Informes Interns d'Idoneïtat (III)**, que cobreixen un total de **111.716 habitatges**.

D'aquests informes, han entrat 3.084 habitatges amb sol·licitud d'ajuts per ser rehabilitats dins la convocatòria del 2005. La previsió de sol·licituds per a la convocatòria d'ajuts a la rehabilitació de l'any 2006, encara oberta, és de 3.500 expedients i 37.000 habitatges.

La subvenció mitjana ha estat de 1.930 euros per habitatge, amb un increment extraordinari respecte dels 190 euros de mitjana per habitatge del període 2000-2001, i dels 900 euros del període 2002-2005.

L'allau de sol·licituds d'ajuts per rehabilitació d'edificis i habitatges que s'ha viscut durant aquests dos anys, obligarà a un increment extraordinari de les aportacions pressupostàries del Govern de la Generalitat de cara als exercicis 2006 i 2007. En aquest sentit s'està treballant en la constitució d'un pla plurianual de **finançament de la rehabilitació de Catalunya** per al **període 2006-2008**, que permetrà cobrir la demanda enregistrada en les dues convocatòries.

Un dels altres objectius del Govern era donar sortida als prop de 60.000 **expedients d'ajuts a la promoció i rehabilitació d'habitatges** acumulats pel govern anterior, fent front a un deute proper als 75 M€. així doncs, s'han pagat subvencions de promoció de 6.000 habitatges de lloguer endarrerides, per un import proper als 40 milions d'euros, i de 40.000 habitatges rehabilitats, per un import de 34 milions d'euros, i es troba en aquests moments pràcticament tancada l'operació de posada al dia dels expedients anteriors a l'any 2004 que s'havies acumulat sense ser atesos i sense dotació pressupostària.

S'ha doblat la subvenció per habitatge a rehabilitar

Existia un tap d'expedients acumulats del Govern anterior

Rehabilitació de barris

Finalment cal destacar que s'ha aprovat el decret pel qual s'estableixen ajuts a la rehabilitació de grups d'habitatges de promoció pública dels barris de Canyelles, Sud-oest del Besòs i Trinitat Nova de la ciutat de Barcelona, afectats per patologies estructurals o altres deficiències constructives que afectin als elements comuns.

Seguint en aquesta línia s'han signat diversos convenis amb el Ministeri d'Habitatge per al finançament d'obres de rehabilitació integral a Barcelona, Terrassa, Manresa i Lleida.

Pel que fa al **procés de remodelació de barris**, s'han entregat 7 noves promocions d'habitatges de compra amb un total de 475 habitatges: 152 habitatges de compra al barri de Sant Roc de Badalona, 84 al barri de Via Trajana a Sant Adrià de Besòs, 111 al barri del Polvorí de Barcelona i 60 al barri del Besòs, on es reallojaran famílies que ja viuen al barri, 65 de compravenda al districte de Sant Martí, i 63 de compravenda al barri de Salipota de Súria, lliurament amb el qual finalitza la quarta i darrera fase de remodelació del barri, que ha suposat una inversió total de 23,50 M€ i la construcció de 360 habitatges.

A partir d'un altre **conveni amb el Ministeri d'Habitatge**, es seguirà donant continuïtat a la remodelació de vivendes de barris a la demarcació de Barcelona. Els barris beneficiats per aquestes remodelacions són el Turó de la Peira, Via Trajana, el Polvorí, del Besòs, Trinitat Nova i Governador, a la ciutat de Barcelona; Can Gambús (barri d'Arraona), a Sabadell; Sal i Pota, de Súria; Sant Roc, de Badalona; Creu Roja-Vallparada, de l'Hospitalet de Llobregat; i de Sant Cosme, al Prat de Llobregat (12,4 M€ a càrrec del Departament de Medi ambient i Habitatge, i 8,3 M€ a càrrec del Ministeri d'Habitatge).

Barri del Carmel

Finalment cal fer esment també de les actuacions dutes a terme al **barri del Carmel**, arran de l'esfondrament de les obres del túnel de la Línia 5 del Metro.

El Govern va declarar el barri del Carmel i entorns com a Àrea extraordinària de Rehabilitació Integral. També ha aprovat la llei de concessió d'un crèdit extraordinari al Pressupost de la Generalitat de Catalunya per al 2005, per un import de 95 M€, per tal de finançar les indemnitzacions i les despeses derivades de tot aquest procés.

Fins el mes de **juny de 2006** s'han destinat al barri del Carmel un total de **97,1 MEUR** distribuïts de la següent manera:

- Indemnitzacions a persones físiques i altres despeses associades als afectats: 57.942.044,72 €
- Indemnitzacions a comerços: 4.346.133,66 €
- Obra civil i edificació: 33.377.123,03 €
- Altres despeses (serveis de peritacions, suport informàtic, contractes de serveis...): 1.439.411,24 €

El mes de maig d'enguany s'ha obert als veïns del Carmel la plaça que s'ha construït al solar delimitat pels carrers de Sigüenza i de Conca de Trepmp i el passatge de Calafell, espai que va quedar lliure d'edificació com a conseqüència dels enderrocs produïts a causa de l'enfonsament de part del túnel de maniobres de l'L5 del Metro.

Es multipliquen les operacions de rehabilitació integral de barri amb habitatges precaris

El Govern ha fet front amb celeritat a les compensacions als veïns afectats del Carmel

És important destacar el gran impuls en la rehabilitació del parc d'habitatges de Catalunya, amb l'aprovació del programa de Rehabilitació d'habitatges de Catalunya. Aquest programa, juntament amb l'aprovació de la Llei de barris ha de suposar a curt i mig termini una millora substancial, dels barris i vivendes més degradades, així com del global del parc de l'habitatge.

L'actuació del govern d'ençà de l'any 2004 ha suposat l'inici d'un procés que serà difícilment aturable, però certament no ha acabat d'atacar els problemes del conjunt del parc d'habitatges d'aquest país: es necessari un període molt més llarg per poder fer front a totes les demandes i a una realitat de país que disposa hores d'ara de moltes vivendes en situació precària.

L'esfondrament de la cua de maniobres de la línia V del metro de Barcelona al barri del Carmel va suposar també un punt d'inflexió en la rehabilitació de l'entorn d'aquest barri, al que la Generalitat ha destinat recursos especials.

Per tot això, podem dir que en aquest **objectiu** es troba **en vies d'assoliment**.

4.4.1

Impulsar l'Agenda 21 de Catalunya

Punt de partida

Impulsar l'Agenda 21 de Catalunya vol dir aconseguir que tots els municipis catalans posin en marxa un procés de reflexió sobre com millorar el medi ambient mitjançant accions sostenibles a nivell local. Però vol dir més que això, vol dir sensibilitzar els ciutadans sobre la delicadesa del nostre mediambient, i de la capacitat individual que tenim per ajudar a millorar-lo, i vol dir protegir la biodiversitat, garantir una preservació de les zones més riques en ecosistemes del nostre territori.

Per tant, aquestes accions pensades per fomentar el desenvolupament sostenible i la biodiversitat no des d'un vessant coercitiu sinó de foment, es va decidir desenvolupar-les des de les línies d'actuació següents:

- 1 **Impulsar els processos d'Agenda 21**
- 2 **Fomentar la conscienciació, la col·laboració i la participació en els aspectes mediambientals**
- 3 **Establir plans de gestió i protecció de la biodiversitat**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Impulsar els processos d'Agenda 21

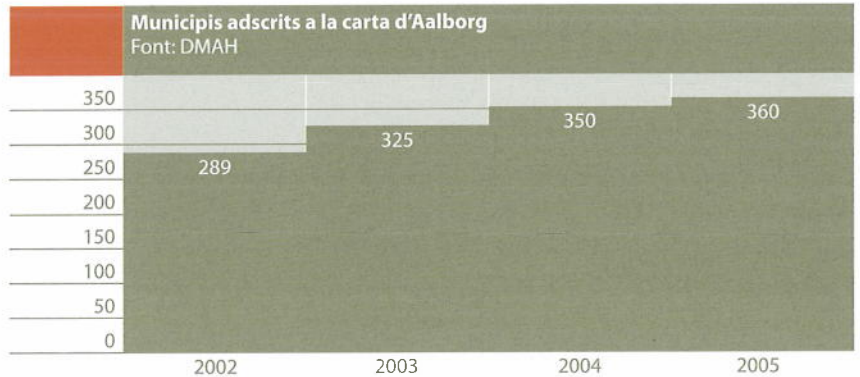
Com recull el Pla de Govern 2004-2007, aquest Govern és del parer que la sostenibilitat es decideix en els sistemes urbans. És per aquest motiu que s'ha apostat pels processos de sostenibilitat a nivell local mitjançant, per exemple, ajuts als ens locals que volguessin iniciar experiències d'aquest tipus. Només el **2005**, es van atorgar per a aquest fi **subvencions** per import de **400.000 €**. Pel que fa a l'any 2006, es preveu una convocatòria bianual **2006-2007** amb una dotació inicial d'**1.000.000 €**.

En aquests darrers anys ha augmentat el nombre de municipis catalans signataris de la carta d'Aalborg, document mitjançant el qual els municipis signataris s'integren a la Campanya Europea sobre Ciutats i Viles Sostenibles i es comprometen a iniciar processos d'Agenda 21. Concretament, s'ha passat de **325 municipis** signataris **el 2003 a 360 el 2005**.

Catalunya avança cap a la sostenibilitat i promou l'Estratègia Catalana per al Desenvolupament Sostenible

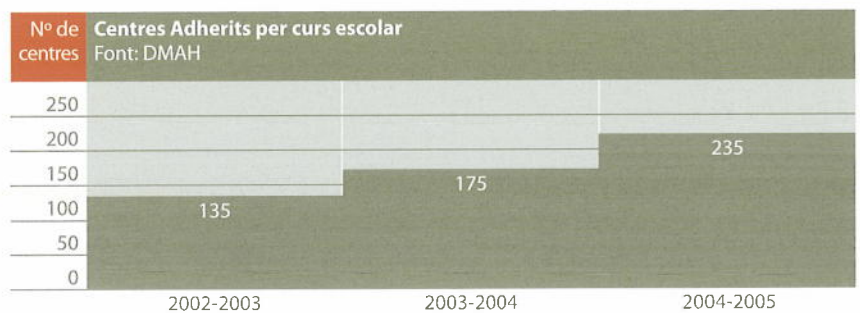
Increment important del nombre de municipis signataris de la carta d'Aalborg

Conscienciar als infants i als joves és adoptar polítiques de sostenibilitat en el futur



Fomentar la conscienciació, la col·laboració i la participació en els aspectes mediambientals

Aquesta línia d'actuació té per objectiu conscienciar el conjunt de la societat sobre la bondat d'adoptar models sostenibles. Hi ha un sector en què aquesta tasca és especialment important: els **infants i els joves**, atès que són ells qui hauran d'impulsar les futures polítiques sostenibles. Aquí cal destacar l'impuls a les **Escoles Verdes**, experiència que té per objectiu que les escoles incorporin la dimensió ambiental a la seva gestió i els seus currículums. El curs **2004-2005** ja eren **235** els **centres adherits** al programa escoles verdes, pels 175 del curs 2003-2004 i els 135 del 2002-2003. Destacar també el III Fòrum d'escoles verdes, ja que permet intercanviar experiències entre els diferents centres adherits.



Més de 2,5 M€ per promoure accions de sostenibilitat a municipis i empreses

A més de la sensibilització dels joves, hi ha hagut accions encaminades al **món local** i a l'**empresarial**. D'aquestes, destaquen les **convocatòries de subvencions per promoure accions de sostenibilitat local**, amb imports superiors a 1.400.000€ entre 2005 i 2007 o els **ajuts per a la millora mediambiental de les empreses**; durant el període 2004-2006 s'han convocat **subvencions per un import d'1.240.000€**.

A més, cal que els sistemes d'informació ambiental siguin coherents amb la conscienciació en aspectes mediambientals. La Informació Ambiental disponible al DMAH engloba l'estat de l'aire, l'aigua, el sòl, la terra, els paisatges i espais naturals, inclosos els aiguamolls i les platges, la diversitat biològica; les substàncies contaminants, el foment de les energies renovables, soroll, residus, emissions o abocaments que puguin afectar el medi ambient. Entre altres novetats, **s'ha actualitzat la informació sobre els usos del sòl a Catalunya**, també disponible al Web del Departament de Medi Ambient.

Establir plans de gestió i protecció de la biodiversitat

En aquesta línia d'actuació cal destacar l'elaboració de l'**Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la biodiversitat**. Aquesta s'integra en les estratègies de més ampli abast: la "Estratègia Espanyola para la Conser-

vación y usos sostenibles de la diversidad biológica” a nivell estatal; “Sobre una estratègia de la Comunitat Europea en Matèria de Biodiversitat” a nivell de la UE, i l’“Estratègia Global per a la Biodiversitat” a nivell planetari.

L’estratègia catalana impulsa una **visió integradora de la conservació i l’ús sostenible de la diversitat biològica** que, sense ignorar-ne els elements (les espècies) posa l’èmfasi en els conjunts (els ecosistemes), incloent-hi sempre els humans, atès que la humanització del territori de Catalunya arriba fins al racó més remot.

Cal tenir present que molts aspectes relacionats amb la **biodiversitat** estan estretament **vinculats** amb la **planificació i la gestió del territori**, especialment pel que fa a política forestal i plans d’espais d’interès naturals. Aquests temes, però, són tractats en l’àmbit 4.2 Política i ordenació del territori. Ara bé, destaquem-ne uns quants de més rellevants:

- **La proposta d’ampliació de la Xarxa Natura 2000**, fins a les 969.381 Ha terrestres i les 83.920 Ha marines, que representa el **30,2% del territori**.
- **Pla general de política forestal**, que té com a objectius establir les directrius i les estratègies per fomentar la gestió sostenible dels terrenys forestals.
- Redacció dels **projectes de llei de protecció de la biodiversitat, i d’ordenació sostenible de la pesca recreativa fluvial i conservació dels ecosistemes aquàtics continentals a Catalunya**.
- **Regeneració ambiental del riu i del delta del Llobregat** per recuperar les funcions de corredor biològic i d’eix natural que vertebrava el territori del Baix Llobregat, de nord a sud, obrint-se als diversos municipis com a espai de lleure i de convivència per a les persones. S’hi destinaran 27 M€ en acord amb el Ministeri de Medi Ambient.

Elaboració de l’estratègia catalana per a la conservació i l’ús sostenible de la biodiversitat

Balanz

S’ha avançat en les tres línies d’actuació que fixava el Pla de Govern 2004-2007. Destacar l’elaboració de l’Estratègia catalana per a la conservació i l’ús sostenible de la biodiversitat, ja que fins ara no es tenia cap document d’aquest tipus a nivell català. També és important assenyalar la tasca duta a terme per implantar l’Agenda 21 al llarg de tot el territori català, així com la sensibilització duta a terme a diferents capes de la població catalana. Cal, però, seguir treballant, especialment en l’aspecte de la protecció d’àrees d’especial interès mediambiental, i definir-ne el seu desenvolupament. És per això que respecte d’aquesta Acció de Govern, s’ha de considerar que el resultat ha estat d’**objectiu en vies d’assolir-se**.

4.4.2

Establir instruments d'inspecció i control ambiental

Punt de partida

El respecte al medi ambient, i la voluntat de fomentar un desenvolupament sostenible són els pilars de qualsevol política mediambiental, però han d'anar acompanyats de mesures d'anàlisi i de regulació dels usos de l'entorn natural.

Catalunya ja gaudeix, des del 1988, de normativa pròpia i d'una consolidada experiència en matèria d'avaluació ambiental de projectes. Aquesta normativa cal adaptar-la als avenços que s'han produït en les tècniques d'avaluació ambiental des de finals dels anys 80. Però més enllà de l'avaluació de projectes singulars, cal avançar cap a una avaluació ambiental més ambiciosa i coherent, que avaluï no només projectes sinó els plans i els programes en els quals s'emmarquen.

És per això que, pel que fa a l'establiment d'instruments d'inspecció i control ambiental, el Pla de Govern 2004-2007 es fixava dues línies d'actuació:

- 1 **Elaborar la Llei d'avaluació ambiental de plans i programes**
- 2 **Disposar d'instruments suficients per fer efectives les tasques d'inspecció i control en el medi natural**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Elaborar la Llei d'avaluació ambiental de plans i programes

En la present legislatura el Govern ha estat treballant en l'elaboració d'un projecte de llei d'avaluació ambiental de plans i programes. Un cop enllestits els treballs inicials, **el Govern va sotmetre a informació pública l'avantprojecte de llei d'avaluació ambiental de plans i programes el 2 d'agost del 2005.**

El 5 de juny del 2006 es feia pública una segona versió de l'avantprojecte, que incorpora les modificacions resultants del procés de consultes esmentat. L'escurçament de la legislatura no ha permès que l'avantprojecte sigui aprovat pel Govern i passi a tràmit parlamentari.

Disposar d'instruments suficients per fer efectives les tasques d'inspecció i control en el medi natural

Existeixen diferents instruments per garantir un ús adequat del medi natural, dels quals podem destacar els Agents Rurals i les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF). Respecte a aquestes eines, s'han desenvolupat les accions següents:

- **Proposta de desplegament reglamentari de la llei 17/2003, de 4 de juliol, del Cos d'Agents Rurals.** El 3 de juliol de 2006 han estat sotmesos a informació pública els projectes de decret pel qual s'estableix l'**estructura del Cos d'Agents Rurals i el de selecció, provisió i promoció professional** del Cos d'Agents Rurals. A més a més, el 30 d'agost del 2005 es va **aprovar el Decret 184/2005, de creació de la Subdirecció General dels Agents Rurals**, per tal d'adequar l'**estructura orgànica** del Departament de Medi Ambient i Habitatge.
- **Introducció de modificacions en la convocatòria d'ajuts a les ADF** per incidir en criteris com la superfície, el risc d'incendi del territori on actuen les ADF, els perímetres d'especial protecció, el tipus de vigilància, els espais naturals protegits, la capacitat de gestió de l'agrupació, l'adequació de les activitats previstes als recursos humans disponibles o l'especialització i els projectes de futur de l'entitat. **L'import de les subvencions ha estat de 2,5 M€ el 2005 i 2,3 M€ el 2006.**

Quasi 200 agents s'integraran com a funcionaris de carrera en el Cos d'Agents Rurals

Millor relació i increment de recursos per a les Associacions de Defensa Forestal (ADF)

Finalment, com a línia de treball paral·lela a la normativa ambiental i a l'enfortiment d'instruments de control, s'han establert mecanismes de reconeixement per a aquelles institucions que han tingut un especial interès a adoptar bones pràctiques ambientals. Concretament els reconeixements han estat realitzats de la forma següent:

- **Implantació del sistema de gestió ambiental** d'acord amb el reglament EMAS a **30 CAP i 5 Hospitals**, a la **seu del Departament de Medi Ambient i Habitatge i al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa**, amb una **inversió total de prop de 300.000 €**
- **Convocatòria d'ajuts per a la implantació de sistemes de gestió ambiental a ens locals, els seus organismes autònoms i les associacions d'ens locals.** És la primera convocatòria pública a ens locals en aquest àmbit. La **dotació** de la convocatòria ha estat de **540.000 €**, i s'hi han presentat **58 projectes**.

Des del govern s'ha fomentat la implantació de sistemes de gestió ambiental, amb el resultat de 95 centres i organitzacions implicats

Balanç

L'escurçament de la legislatura no ha permès assolir l'actuació cabdal d'aquest apartat del Pla de Govern, l'aprovació del Govern del projecte de llei d'avaluació ambiental de plans i programes i la posterior tramitació parlamentària perquè esdevingués llei.

Sí que s'ha avançat, però, en l'altra gran línia d'actuació d'aquest objectiu, l'establiment d'instruments per dur a terme la inspecció i el control del medi natural, així com en el foment de la cultura de protecció del medi ambient, gràcies al reconeixement i al foment d'accions en aquesta línia.

En la propera legislatura, el Govern haurà d'aprovar la llei d'avaluació ambiental, per garantir una política de protecció de medi natural compatible amb el desenvolupament econòmic de la nostra societat.

De les conclusions dites, es desprèn que en matèria d'inspecció ambiental, l'Acció del Govern es pot valorar com a **objectiu en vies d'assolir-se**.

4.4.3

Establir una nova cultura de l'aigua

Punt de partida

La importància estratègica de l'ús de l'aigua al nostre país, la seva planificació a mig i llarg termini i la seva depuració i reutilització són peces clau d'una estratègia de sostenibilitat, de competitivitat i de qualitat de vida.

L'objectiu principal de la política del Govern en aquest àmbit ha estat de **continuar assegurant la disponibilitat en quantitat i qualitat de l'aigua**, sense malmetre els recursos disponibles i vetllant per fer-ne un **ús més racional**. Aquest gran objectiu s'havia de traduir en les línies de treball següents:

- 1 Aconseguir que **no es dugués a terme el transvasament del riu Ebre** i executar-ne les mesures alternatives
- 2 Desenvolupar el **Pla nacional de la gestió de l'aigua**
- 3 Revisar el **Pla de sanejament**, per establir el sistema català integral de sanejament

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Les característiques definitòries de Catalunya en relació amb l'aigua són dues: gran desequilibri en l'ocupació del territori juntament amb recursos limitats i distribuïts irregularment. Aquestes característiques condicionen la política que en relació amb l'aigua s'ha de dur a terme des del Govern.

Alternatives al Pla hidrològic nacional

En relació amb el primer dels objectius, cal destacar que ja al principi de la legislatura **van ser derogats els apartats agressius amb el riu Ebre del Pla hidrològic nacional**. En aquest sentit es van signar diversos convenis de col·laboració amb l'Administració central per garantir la cooperació per tal d'executar les obres alternatives al transvasament de l'Ebre:

- Conveni per al desenvolupament i el finançament d'un seguit d'actuacions alternatives al Ramal Nord del transvasament de l'Ebre
- Conveni per a la redacció i l'execució del Pla integral de protecció del delta de l'Ebre

S'ha anul·lat el transvasament de l'Ebre

Més finançament europeu per a la política hidràulica

Paral·lelament s'ha gestionat des de la Generalitat i conjuntament amb l'Administració de l'Estat la concessió d'ajuts dels Fons de Cohesió a un seguit de projectes relacionats amb les actuacions alternatives al transvasament: Interconnexió de xarxes del Maresme Nord i ATLL; Prolongació de la conducció Abrera-Fontsanta fins el Prat de Llobregat; Ampliació i millora del tractament de la potabilitzadora d'Abrera; Dessalinitzadora de l'Àrea Metropolitana de

Barcelona, entre d'altres. **El finançament aconseguit ha estat superior que el previst en l'antic Pla hidrològic.**

A data d'avui, la Unió Europea ha concedit fons de cohesió a la Generalitat per un import total de 433,26 M€.

Pel que fa a la resta d'actuacions en l'àmbit de la política de l'aigua, aquestes s'han desenvolupat en una doble direcció: **l'assoliment dels objectius fixats** en el Programa de Govern i la **resolució dels problemes puntuals** que s'han anat produint.

Resolució dels problemes puntuals

Començant per aquests darrers, aquesta legislatura ha estat marcada per estius secs i poc plujosos, que han deixat les reserves d'aigua en nivells mínims. Per tal de fer front a aquesta situació meteorològica, l'any 2005 el Govern va aprovar un decret d'adopció de **mesures d'emergència en relació amb la utilització dels recursos hídrics**. Aquest decret va quedar posteriorment sense vigència, ja que les pluges caigudes durant els mesos d'octubre i novembre van permetre recuperar els nivells dels embassaments de les conques internes per sobre del 47%.

Un altre fenomen meteorològic al qual cal fer front als països mediterranis són els forts aiguats de la tardor. S'han activat per això al llarg de la legislatura **programes de prevenció d'inundacions** amb l'objectiu de minimitzar els danys en el cas de fenòmens meteorològics extrems: en funció de la perillositat dels trams, el pla incloïa un programa d'extracció selectiva de materials de lleres.

Pla nacional de la gestió de l'aigua

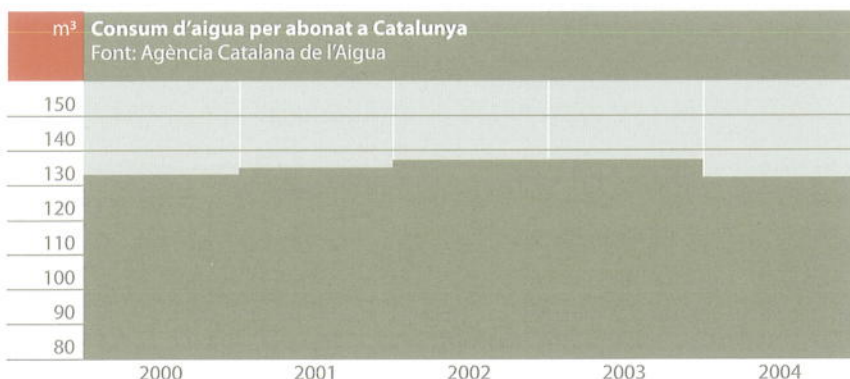
Examinant les mesures adoptades referents als objectius inicials, veiem que en relació amb l'estalvi d'aigua per a usos domèstics, l'1 de gener del 2005 van entrar en vigor **modificacions sobre el cànon de l'aigua** que han de permetre **fomentar un ús més eficient** d'aquest recurs i un **repartiment més equitatiu** dels seus costos. Aquesta modificació ha afectat tant el cànon que s'aplica als **usos domèstics** com els **usos de caràcter industrial**, i permet assolir un **preu final** de l'aigua més **assequible** per als **consums bàsics**, alhora que **grava els consums més elevats**. És a dir, s'apliquen els **principis tributaris d'equitat, progressivitat i gradualitat**.

En aquest sentit, el consum d'aigua per abonat, que creixia en els darrers anys, va tenir l'any 2003 un punt d'inflexió, i el 2004 es va apreciar el primer descens. No disposem, però, de dades relatives a l'any 2005 que permetin avaluar l'impacte de l'entrada en vigor del nou cànon.

S'han posat en marxa mesures de lluita contra la sequera i de prevenció d'inundacions

El Govern afronta els problemes d'insuficiència financera del cycle de l'aigua

Ha entrat en funcionament el nou cànon de l'aigua adreçat a fomentar l'estalvi de l'aigua



El Pla sectorial de Cabals de manteniment dels rius és la primera normativa de l'Estat en aquesta matèria

El PSARU 2005 serà un instrument fonamental per finalitzar la xarxa de depuració d'aigües a Catalunya

El PSARU 2005 potencia la construcció de més depuradores i delimita responsabilitats entre els agents implicats

Increment d'un 10% en el nombre d'estacions depuradores en el període 2003-2005

Desde l'any 2003 la totalitat de les platges del litoral català garanteixen un 100% de qualitat de les seves aigües

A més, pel que fa a l'**abastament**, s'han realitzat obres d'ampliació de diferents xarxes regionals d'abastament d'aigua. En un altre ordre de coses cal destacar l'aprovació provisional del **Pla sectorial de cabals de manteniment, la primera normativa de l'Estat espanyol específica en aquest assumpte**, que assigna un règim de cabals mínims que han de circular mensualment pels diferents trams del riu en un total de 320 punts de la xarxa fluvial de les conques internes de Catalunya, i aporta la metodologia necessària per determinar els cabals necessaris per al funcionament correcte de la resta de trams fluvials. La importància estratègica de l'ús de l'aigua al nostre país, la seva planificació a mig i llarg termini i la seva depuració i reutilització són peces clau d'una estratègia de sostenibilitat, de competitivitat i de qualitat de vida. Es va considerar necessari abandonar l'antic model de gestió fonamentat en la satisfacció il·limitada de les diverses demandes, que es limitava a establir una jerarquia entre elles, però sense primar mai els requeriments intrínsecs de l'ecosistema hídic.

Pla de sanejament

En l'àmbit de les infraestructures, el Govern ha aprovat el **Programa de sanejament d'aigües residuals urbanes (PSARU 2005)**, que preveu **1.785 actuacions** de sanejament fins el 2014 i unes inversions de **876,8 M€**. A grans trets, el PSARU preveu la construcció d'unes **600 noves depuradores**, així com un seguit d'actuacions per garantir la preservació de les captacions d'aigua potable, la reducció de determinats compostos en el medi hídic, el tractament dels fangs a les depuradores i l'eliminació de les aigües blanques en les xarxes de sanejament.

Una de les característiques destacades del nou PSARU és l'establiment d'una proposta de definició que ajudi a concretar, per primera vegada, la frontera competencial entre sanejament en baixa i sanejament en alta, és a dir, **l'assumpció de responsabilitats per part de tots els agents públic i privats intervinents**. En aquest sentit, **l'Agència Catalana de l'Aigua ha traspassat ja l'execució de les actuacions del PSARU al Consorci de la Costa Brava** en el seu àmbit territorial.

En aquesta mateixa línia, el PSARU estableix les responsabilitats que correspon assumir a cadascú en matèria de sanejament en determinades urbanitzacions i activitats econòmiques concretes. Es preveu com a element nou que l'ampliació de les plantes depuradores obligada pels creixements urbanístics haurà d'anar a càrrec dels promotors pel que fa a la construcció dels col·lectors en alta així com la part proporcional de la depuradora.

Cal destacar que, paral·lelament a l'elaboració i posada en marxa del PSARU, s'han produït les inauguracions de les estacions depuradores d'aigües residuals d'Arenys de Mar, Arenys de Munt i Canet; Castellar de n'Hug i Begues. També es va inaugurar la depuradora d'aigües residuals del Pont de Vilomara, que ha de permetre la recuperació ambiental d'un tram del riu Llobregat. A finals de l'any 2005, trobàvem ja a Catalunya 328 estacions depuradores d'aigües residuals, enfront de les 297 existents a finals del 2003. En tan sols 2 anys s'ha produït un increment de més del 10% en el nombre d'estacions depuradores. I en conjunt s'ha produït una inversió programada superior als 100 M€ entre els anys 2004, 2005 i el que portem del 2006.

Gràcies a la millora en el sanejament, s'ha aconseguit ja que al llarg de tres anys consecutius, l'indicador que mesura la qualitat de les aigües de bany del litoral de Catalunya, assoleixi ja el 100% de platges conformes a la directiva d'aigües de bany en relació amb la seva qualitat sanitària.

L'any 2006 s'han adjudicat, provisionalment, les obres per a la construcció de la dessaladora de l'àrea metropolitana de Barcelona ubicada dins el terme municipal del Prat de Llobregat.

Amb un cabal de 60 hm³/any i una demanda energètica reduïda pel procés de dessalinització de només 2,9 kWh/m³, la dessaladora permetrà:

- millorar substancialment la garantia del subministrament, amb aigua de màxima qualitat, fins i tot en situació de sequera extrema.
- Iniciar, en condicions favorables, la reducció de l'aprofitament intensiu dels rius Ter i Llobregat, amb la millora consegüent de reserves, i obrirà la possibilitat d'incrementar els cabals de manteniment en els rius.

Gràcies a la dessaladora de l'Àrea Metropolitana de Barcelona es reduirà l'aprofitament intensiu de rius Ter i Llobregat

Per primera vegada el govern aprova un Contracte Programa per l'Agència Catalana de l'Aigua

El govern fa una aposta decidida per l'agència pública competent en la gestió del cicle de l'aigua. Aquest Contracte Programa és l'instrument que estableix les obligacions recíproques entre l'ACA i el Govern de la Generalitat per assolir els objectius de la política hídrica. En la fitxa adjunta es detallen les característiques d'aquest Contracte Programa.

Els compromisos estratègics



Agència Catalana
de l'Aigua

Contracte Programa ACA

- **El Contracte Programa dona viabilitat econòmica al cicle de l'aigua**, ja que permet assegurar totes les actuacions compromeses per l'ACA i alhora incrementar el servei en termes quantitius i qualitius, atès que proporciona un marc cert d'actuació i finançament en dotar l'ACA d'aportacions, anuals i creixents, procedents del Govern, destinades al cicle de l'aigua
- **Permet agilitzar les actuacions previstes en el primer escenari del PSARU** i també establir terminis concrets per desenvolupar les obres alternatives al transvasament de l'Ebre i la interconnexió del CAT-Abrera
- **Estableix certesa en l'evolució dels ingressos de l'Agència i en la repercussió de costos sobre els serveis de l'aigua**
- **Proporciona major transparència** (en els àmbits d'actuació i en l'assumpció de les càrregues corresponents) i delimita les polítiques sectorials de l'administració hidràulica
- **Permetrà l'assoliment del mandat de la Directiva Marc de l'Aigua**, tant pel que fa als criteris de sostenibilitat en la gestió dels recursos hídrics, com en la recuperació de costos, gradualitat i equitat

Objectius del Contracte Programa de l'ACA per al període 2006-2010:

- Desenvolupar un sistema de gestió sostenible del cicle de l'aigua
- Prevenir el dany ambiental en origen
- Internalitzar progressivament el nivell de recuperació dels costos dels serveis relacionats amb l'aigua
- Garantir l'accés de tots els ciutadans a l'aigua amb la quantitat i qualitat adequades
- Promoure una ordenació de conductes més eficient i sostenible
- Aprofundir en les possibilitats que encara ofereixen l'estalvi i la substitució de l'aigua que s'utilitza en els processos industrials i agrícoles
- Incidir en l'ordenació de les pràctiques de reg en l'agricultura

Resum global de les inversions en infraestructures 2006-2010

	M€
Pla d'Actuació Territorial (PAT) juny 2006	479,45
Actuacions del PHN incloses al PAT juny 2006, pendents programar	10,18
Actuacions del PHN pendents de decisió de la UE i pendents de programació	128,02
Altres actuacions compromeses no incloses en el PAT	31,46
PSARU en concessió (Fons de cohesió)*	64,09
Redacció de projectes, terrenys i assistència tècnica direcció obres	60,00
PSARU primer escenari pendent de programar	74,76
Total inversions a executar 2006-2010	847,97

* Garona, Noguera P, Noguera R, Ebre i Alt Maresme Nord

Balanç

Aquesta legislatura ha permès aturar el transvasament del riu Ebre i portar a terme mesures alternatives menys agressives amb el medi, i amb un major finançament per part de la UE.

D'altra banda, ha permès també iniciar mesures previstes en el Pla nacional de gestió de l'aigua així com incrementar de forma important el nombre de depuradores existents, fet que es tradueix en una major qualitat de les aigües.

També és remarcable l'aprovació del Contracte Programa de l'ACA 2006-2010, així com l'adjudicació provisional de les obres de la dessaladora de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Per tot això, s'estima que en aquest objectiu, el Pla de Govern 2004-2007 es pot valorar com d'**objectiu assolit**.

4.5.1

Impulsar la recollida selectiva i la gestió dels residus

Punt de partida

El respecte al territori no és només la seva conservació, és també la protecció d'elements que puguin deteriorar el medi natural. Uns d'aquests elements són els residus que generen la nostra activitat diària, ja sigui com a ciutadans o com a organitzacions.

El punt de partida de la política de residus d'aquest Govern es caracteritza per la necessitat de revisar el conjunt de programes de residus, tant els municipals com els sectorials (construcció i industrials). És per això que el Pla de Govern 2004-2007 estableix dues grans línies d'actuació en l'àmbit dels residus:

- 1 **La gestió de residus municipals** i la revisió del corresponent programa de gestió
- 2 **La revisió dels programes sectorials de residus**

Cal recordar que la política de residus municipals s'ha basat fins aquesta legislatura en una actuació voluntària dels propis ajuntaments, on, a més, el cànon sobre residus municipals no era retornat als municipis.

Modificació de la Llei 6/1993, reguladora dels residus

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Abans d'analitzar quina ha estat l'acció de Govern en cadascuna de les dues línies d'actuació, cal esmentar la **modificació de Llei 6/1993, reguladora dels residus**. Aquesta modificació ha permès **adaptar la Llei als diversos canvis, tan normatius com de l'entorn, transcorreguts des del 1993**.

Presentació, a l'octubre de 2005, del Pla d'acció de residus municipals 2005-2012

La gestió dels residus municipals

Quan aquest Govern inaugura el seu mandat es troba amb la necessitat de revisar el PROGEMIC 2001-2006, el Programa de Gestió de Residus Municipals de Catalunya per al període 2001-2006. Aprofitant aquesta revisió el Govern treballa en una **estratègia global per a la gestió de residus en l'horitzó del 2012**. Aquests treballs van tenir el seu fruit i a l'octubre de 2005 es presenta el Pla d'acció de residus municipals 2005-2012. El pla té com a **objectius** destacats **evitar la generació de residus innecessaris** i la **màxima recuperació dels residus**, a més d'impulsar un sistema en què els **territoris** siguin **autosuficients** en la **gestió** dels residus. Per tal d'assolir aquests objectius, el pla s'estructura en 4 eixos:

El nou govern acorda amb les entitats locals i territorials el desplegament de les infraestructures de residus

- **Revisió i adaptació de la normativa de residus municipals**
- **Revisió del PROGEMIC**, que inclou la revisió del programa 2001-2006 i l'establiment de les bases del futur PROGEMIC
- **Pla sectorial d'infraestructures de residus municipals**

• Programa d'inversió i pla financer del conjunt d'actuacions previstes

Pel que fa al PROGEMIC vigent, cal esmentar que el 29 de maig de 2006 l'Agència de Residus de Catalunya aprovà la seva revisió, en la qual també s'estableixen les bases per al programa futur.

En allò relatiu a les infraestructures i al corresponent pla financer, cal dir que **s'han planificat 108 instal·lacions de tractament, 53 de les quals haurien de ser de nova construcció.** El cost íntegre de la **inversió prevista per a les instal·lacions es xifra en 943 M€.**

Però no tot ha estat planificar la gestió dels residus municipals. També s'han dut a terme actuacions concretes que han permès avançar en dos dels principals objectius de la política de residus municipals: la seva minimització i l'impuls de la recollida selectiva. Un cop d'ull a les dades permet copsar l'abast de la millora.

53 noves instal·lacions de tractament de residus



Reducció, per primer cop des del 2000, de la generació de residus per càpita i augment del percentatge de recollida selectiva



Com es pot observar, **per primer cop des de l'any 2000, la generació de residus municipals per càpita baixa respecte al període anterior.**

Aquesta dada és molt important, ja que indica que la tendència alcista en la generació de residus s'atura i comença una suau disminució. **Pel que fa a la recollida selectiva, cal destacar que continua la seva progressió lineal i el 2005 s'ha arribat a gairebé un 29% de residus recollits selectivament.**

Cal dir que aquesta progressió lineal és més difícil de mantenir a mesura que avancen els anys, ja que és més fàcil créixer ràpidament quan encara queda molt camí per recórrer que quan ja s'ha assolit un nivell més alt.

Entre les actuacions que han permès aquesta millora en la gestió dels residus municipals cal destacar la **intensificació de les campanyes comunicatives** (en aquest àmbit la conscienciació de la ciutadania és bàsica) i la **política de retorn del cànon sobre la deposició de residus municipals als ens locals.** Mitjançant aquesta darrera línia d'actuació s'han incentivat els ens locals per què milloressin quantitativament i qualitativa la recollida selectiva, en especial pel que fa a la fracció orgànica. **En el període 2004-2005 s'han retornat per aquest concepte 30M€/any,** i any rere any es milloren els criteris per tal de potenciar les bones pràctiques en aquest camp.

Augmenten progressivament la recollida selectiva i les instal·lacions de tractament necessàries

Les ajudes del Govern a més de 200 municipis per la recollida de la fracció orgànica beneficiaran a 5,3 milions de persones

És important ressenyar que el Govern ha destinat **9 M€ en ajuts** per a la **recollida de la fracció orgànica durant l'any 2005** (l'any 2003 es van atorgar 2,8 M€). Són **més de 200 municipis**, en els quals hi viuen **5,3 milions de persones**, els que tenen desplegada la recollida selectiva de la fracció orgànica dels residus municipals totalment o parcialment.

En la línia de la millora de la gestió de residus municipals, s'han signat **més de 30 convenis** de col·laboració entre el Govern i entitats públiques locals, que engloben una part important del país, per **implantar un nou model de gestió de residus**, on la prevenció i la recollida selectiva són prioritàries. Cal recordar també que, en el marc del Pla d'acció per a la gestió dels residus municipals 2005-2012, s'ha previst la **futura construcció** a la Comarca de l'Anoia de l'**Ecoparc 4**, que, juntament amb les instal·lacions existents a Barcelona i a l'eix del Besòs, s'ocuparan del **tractament dels residus** en el territori **metropolità**.

La revisió dels programes sectorials de residus

Actualment hi ha tres programes sectorials de residus a Catalunya:

- Programa de gestió de residus de la construcció a Catalunya (PROGROC)
- Programa de gestió de residus industrials a Catalunya (PROGRIC)
- Programa de gestió de dejeccions ramaderes

Pel que fa al programa de gestió de residus de la construcció (PROGROC), cal dir que l'11 de juliol de 2005 es va aprovar la seva revisió, amb la qual cosa es va complir la previsió del propi Pla.

En relació al Programa de gestió de residus industrials de Catalunya (PROGRIC), el juliol d'aquest any s'ha presentat la revisió del programa corresponent al període 2001-2006. El balanç d'assoliment dels objectius de l'anterior programa indica que actualment un 70% dels residus industrials es reaprofiten. L'any 2005 es van recuperar 3,5 milions de tones de materials (d'un total de 4.986.513 tones generades). Com a conseqüència, avui dia menys d'un terç d'aquests residus acaba en abocador o incineradora.

En relació al Programa de gestió de residus industrials de Catalunya (PROGRIC), el juliol d'aquest any s'ha presentat la revisió del programa corresponent al període 2001-2006. El balanç d'assoliment dels objectius de l'anterior programa indica que actualment un 70% dels residus industrials es reaprofiten. L'any 2005 es van recuperar 3,5 milions de tones de materials (d'un total de 4.986.513 tones generades). Com a conseqüència, avui dia menys d'un terç d'aquests residus acaba en abocador o incineradora.

Creació del Consorci de Gestió de la Fertilització Agrària de Catalunya per tal d'optimitzar els recursos destinats al tractament de purins

En allò relatiu a les **dejeccions ramaderes**, cal esmentar la creació del consorci de Gestió de la Fertilització Agrària de Catalunya (GESFER), **amb una dotació inicial de 562.000€**. L'ens, format pels departaments d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; Medi Ambient i Habitatge; Treball i Indústria; i vuit entitats agràries més, **té per objectiu establir una xarxa, per primer cop, entre la trentena de firmes dedicades a la gestió de les dejeccions ramaderes**. D'aquesta manera es vol optimitzar la gran quantitat de recursos que es destinen al tractament dels purins.

S'aprova el primer contracte-Programa de l'Agència Catalana de Residus que permetrà finançar les actuacions de gestió de residus municipals en base a un nou model i que garanteix el finançament de l'Agència de Residus per als propers anys. Aquest Contracte Programa té un pressupost de 1.165 M€ per al període 2006-2024, destina 925 M€ al finançament de millores i a la

construcció de noves instal·lacions de caràcter urgent. El Contracte Programa preveu una aportació del Govern de 432 M€ per al període 2006-2010.

Balanç

El Govern ha posat les bases per a una política de gestió dels residus sostenible per als propers anys. El Pla d'acció per a la gestió de residus municipals 2005-2012 n'és el millor exemple.

Però el Govern, a més de planificar el futur del país en aquest àmbit, també ha dut a terme actuacions concretes que han permès una millora important de la situació, especialment en allò relatiu als residus municipals.

Cal, però, seguir treballant, especialment amb els residus industrials, i no oblidar la importància de la tasca sensibilitzadora als ciutadans, ja que aquests són els primers en la cadena del reciclatge.

Per tot això, s'estima que en aquest objectiu el Pla de Govern 2004-2007 presenta un balanç que es pot considerar **objectiu assolit**.

4.5.2

Establir mesures de protecció sobre diversos tipus de contaminació

Punt de partida

El conjunt d'activitats humanes produeixen una pluralitat de formes de contaminació. A les més conegudes, com les emissions de gasos a l'atmosfera, cal afegir-ne d'altres a les quals tradicionalment no s'ha prestat tanta atenció. Seria el cas, per exemple, de la contaminació lumínica, l'acústica i l'odorífera. El Govern ha actuat sobre els diversos focus de contaminació per tal de fer el país més habitable per a les generacions actuals i futures.

El Pla de Govern 2004-2007 emmarca les diferents actuacions destinades a reduir l'emissió de gasos amb efecte hivernacle en una **Estratègia Catalana de lluita contra el Canvi Climàtic**. El raonament és el següent: atès que les emissions d'efecte hivernacle, bàsicament de CO₂, provenen de camps tant diferents com la mobilitat, els serveis, l'edificació, els residus o l'energia, **cal un estratègia transversal** que actuï sobre els diferents fronts per tal de reduir efectivament l'emissió d'aquest tipus de gasos.

Una altra línia d'actuació del Pla de Govern era la **reducció de la contaminació mitjançant l'establiment de programes de gestió i suport per reduir l'impacte ambiental**. Actuacions destacades d'aquesta línia eren el desplegament de la Xarxa de Vigilància i Prevenció de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) i els programes de protecció contra la contaminació lumínica, acústica i odorífera.

Finalment, una tercera línia d'actuació era la **creació i desenvolupament d'una Agència Catalana de l'Aire (ACAIR)**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

L'estratègia catalana de lluita contra el canvi climàtic

Pel que fa a les mesures contra el canvi climàtic, cal destacar els avenços en dues de les dimensions: l'edificació i l'energia.

La construcció i ús dels edificis a Catalunya genera més del 40% de les emissions de CO₂ a l'atmosfera. Reduir aquestes emissions és doncs prioritari. El 14 de febrer de 2006 s'aprova el decret 21/2006, pel qual es regula l'adopció de criteris ambientals i d'ecoeficiència en els edificis. Bàsicament, el decret estableix que **les noves edificacions hauran de tenir en compte criteris mediambientals en 4 dimensions: energia, aigua, materials i sistemes constructius, i residus**.

Pel que fa a l'energia, cal destacar l'impuls que suposarà per a les energies renovables el **Pla de l'Energia 2006-2015**. Apuntar només que es **preveu passar d'una participació de les energies renovables sobre el total**

S'ha aprovat el decret 21/2006, pel qual es regula l'adopció de criteris d'ecoeficiència en els edificis

d'energia primària del 2,9% de 2003 al 9,5% el 2015, amb la consegüent reducció d'emissions de CO₂ (vegeu l'apartat 4.1.1 i següents).

El Govern promou, dins del marc de l'estratègia catalana contra el canvi climàtic, l'eficiència energètica en els sectors industrial, domèstic i de serveis, promovent l'ús de les energies netes i ecoeficients, tot aprofitant les capacitats autòctones de producció d'energies renovables, en especial de les energies solar i eòlica, així com del tractament de la biomassa forestal.

Programes de prevenció de la contaminació

L'Acció de Govern en el marc d'aquest objectiu ha tingut un caràcter marcadament normatiu. Així, s'ha aprovat el **Decret 50/2005, pel qual es desplega la Llei 4/2004, d'1 de juliol, reguladora del procés d'adequació de les activitats existents a la Llei 3/1998 de la Intervenció Integral de l'Administració Ambiental, de 27 de febrer, i de modificació del Decret 220/2001, de gestió de les dejeccions ramaderes.**

En l'àmbit de l'**emissió de gasos a l'atmosfera**, cal destacar totes aquelles actuacions destinades a la prevenció de la contaminació:

- La potenciació de la Xarxa de Vigilància i Prevenció de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA). Fruit d'aquest impuls l'any 2005 es varen realitzar 9 milions de mesuraments de contaminants atmosfèrics en els 123 punts de mesurament existents, en part gràcies a l'augment del 60% del pressupost destinat a reposició i adquisició de material de la XVPCA.
- **L'aprovació del decret 226/2006, de 23 de maig, pel qual es declaren zones de protecció especial de l'ambient atmosfèric diversos municipis de les comarques del Barcelonès, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental i el Baix Llobregat** per al contaminant diòxid de nitrogen i per a les partícules. De resultes d'aquest decret, s'està treballant en col·laboració amb els ajuntaments afectats per elaborar un pla que permeti reduir la presència d'aquests contaminants.

Pel que fa a la **contaminació lluminosa**, cal destacar l'avenç que ha suposat l'**aprovació del Decret 82/2005, de 3 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 6/2001 d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn**. Entre altres coses, **l'esmentat decret ha creat l'Oficina per a la Prevenció de la Contaminació Llumínica**, que divideix Catalunya en 4 àrees en funció dels diferents graus de protecció lumínica que cal assegurar.

L'Estratègia catalana contra el canvi climàtic preveu donar suport als ens locals que elaborin i formulin programes d'actuació que executin accions que integrin criteris per avançar vers una societat més sostenible. És en aquest marc que el DMAH, l'any 2006, procedeix a l'obertura d'una línia de subvencions destinades als ens locals amb un import inicial de 1,6 M€.

En l'àmbit de la **contaminació acústica** cal esmentar l'aprovació del decret 245/2005, de 8 de novembre, pel qual es fixen els criteris per a l'elaboració dels mapes de capacitat acústica. **Mitjançant els criteris que estableix el decret, els Ajuntaments ja podran elaborar els mapes de capacitat acústica dels termes municipals corresponents.**

També s'ha avançat en matèria de **contaminació odorífera**, ja que s'ha elaborat un avantprojecte de llei de la contaminació odorífera que ha estat sotmès a debat públic.

**El nou Govern promourà ferma-
ment l'ús de les energies netes i
ecoeficients**

**S'ha aprovat el decret 226/2006,
pel qual es declaren zones de
protecció especial de l'ambient
atmosfèric diversos municipis del
Barcelonès, Vallès Occidental i
Oriental i Baix Llobregat**

**Aprovats decrets sobre conta-
minació lluminosa i acústica i
avantprojecte de contaminació
odorífera**

Els avenços han estat més que notables en dues de les tres línies d'actuació d'aquest objectiu. D'una banda, s'ha avançat en la limitació de les emissions de gasos amb efecte hivernacle, especialment en l'àmbit de l'energia i l'edificació. De l'altra, s'ha treballat amb eficàcia per tal de limitar diferents tipus de contaminació (luminosa, acústica i odorífera).

Per tot això, s'estima que, en aquest objectiu, el Pla de Govern 2004-2007 presenta un balanç d'**objectiu en vies d'assolir-se**. Cal, per tant, seguir treballant per tal de garantir una protecció adequada envers els diferents tipus de contaminació, àmbit en el qual Catalunya ha trigat molt de temps en començar a prendre les mesures correctes.

4.6.1

Afavorir les xarxes, les connexions i el transport públic ferroviari

Punt de partida

A Catalunya hi ha actualment un gran desequilibri entre la xarxa de carreteres i la xarxa ferroviària, que acaba consolidant encara més el transport privat per carretera i encara més el transport de mercaderies per camió. En termes de sostenibilitat, potenciar i ampliar aquesta xarxa ferroviària és doncs un dels reptes principals del país.

En aquesta línia, els objectius que plantejava el Pla de Govern en aquest camp eren els següents:

- 1 Elaborar la Llei ferroviària de Catalunya
- 2 Potenciar la xarxa ferroviària de mercaderies
- 3 Construir la xarxa ferroviària d'alta velocitat
- 4 Impulsar la liberalització del sector ferroviari, afavorint la competència i la creació de nous operadors públics i privats

Desenvolupament de l'Acció del Govern

En aquesta legislatura els sistemes ferroviaris han tornat al primer pla de l'actualitat. En primer lloc perquè, estratègicament, el Govern ha apostat pel transport ferroviari com a eix de futur vertebrador de la mobilitat de Catalunya. Així, a més de la primera llei catalana vertebradora del sistema, una munió de projectes s'han vist impulsats, tant a escala nacional com local. El Pla d'infraestructures del transport de Catalunya els recull exhaustivament, però l'important és que molts d'ells, que pels necessaris temps de planificació, projectació i construcció, seran realitats a llarg termini, han iniciat ja el seu desenvolupament, exemplificant així la voluntat del Govern que no siguin projectes de paper.

Per altra banda s'han sostingut i aprofundit les obres ja en curs dels sistemes metropolitans i de rodalies de la Generalitat, mentre que s'han revigoritzat i fet viables altres sistemes importants pels seus territoris de pas.

Una Llei ferroviària per a Catalunya

El març de 2006 es va aprovar la **Llei ferroviària de Catalunya**, una mesura legislativa pionera que defineix, regula i promou el sector ferroviari al nostre país. La llei té per objecte regular les infraestructures i els serveis de transport ferroviari de Catalunya, en el marc de les competències de la Generalitat, tenint en compte les directives comunitàries europees que integren el "paquet ferroviari" i les previsions de la Llei de la mobilitat de l'any 2003. Per la seva importància es desenvolupa en la fitxa annexa.

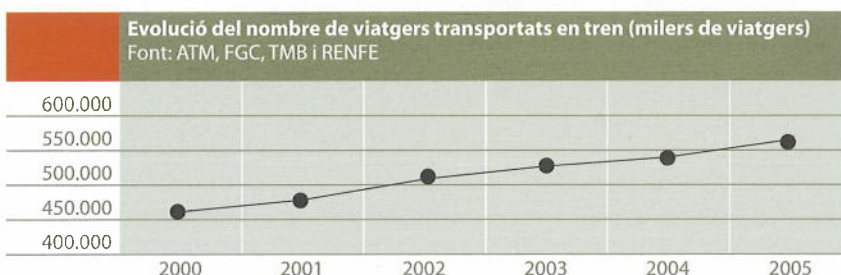
Els projectes i obres ferroviaris no s'han aturat en el TAV i han tornat a centrar el debat de futur del país en termes d'infraestructures.

Una oferta adequada de transport ferroviari garanteix un increment del nombre de passatgers

El PITC, eina estratègica: projectes de país i projectes de proximitat per al creixement i la millora de la xarxa

Les previsions indiquen que entre el 2001 i el 2026 la mobilitat intermunicipal augmentarà un 2,3% anual de mitjana, que suposa un increment acumulat en aquests 25 anys del 77%. Els plans i les polítiques que s'estan desenvolupant tenen per objectiu fer créixer el transport públic fins al 120%, i només un 60% el vehicle privat. Hom sap que tot i que és necessari treballar les polítiques de demanda, **són sobretot les polítiques d'oferta les que incorporen usuaris als sistemes de transport públic. Més xarxa, més freqüències, millors trens, més intermodalitat.**

En els darrers anys, l'evolució del nombre de viatgers en tren mostra una sistemàtica tendència a l'alça, a causa sobretot de la creixent necessitat de mobilitat dels ciutadans. Fins ara, la resposta inversora no havia seguit al mateix ritme aquesta necessitat.



El nou **Pla d'infraestructures del transport de Catalunya**, aprovat pel Govern el mes de juliol de 2006, dibuixa les prioritats actuals i futures per permetre el desenvolupament coherent i ordenat de la xarxa ferroviària catalana (conjugant-la amb la xarxa viària) tant en el transport de viatgers com en el transport de mercaderies, en un horitzó fins al 2026. El PITC emmarca molts projectes, els més rellevants dels quals descriurem a continuació.

Un dels projectes principals i més important que planteja el Pla és l'**Eix Transversal Ferroviari**, que haurà d'unir en 233 km de recorregut les ciutats de Lleida, Cervera, Mollerussa, Tàrraga, Igualada, Manresa, Vic i Girona (cost previst de 6.500 M€). Es tracta d'una línia mixta, per a passatgers i mercaderies, d'ample internacional i d'alta velocitat amb el ramal de connexió cap a la regió metropolitana i el port de Barcelona. Significa una aposta pel reequilibri territorial, prioritant la transversalitat davant la centralitat, i el sistema en malla al de nusos.

Les primeres passes del projecte ja s'han iniciat, amb la licitació d'estudis informatius i d'impacte mediambiental de diferents trams (Lleida-Cervera; Igualada-Manresa-Castellbisbal; i Vic-Girona. S'ha iniciat també el **Pla director urbanístic del traçat, eina fonamental per prevenir possibles especulacions a l'entorn dels terrenys per on haurà de transcórrer el ferroviari.**

Eix transversal ferroviari



El segon gran projecte estratègic llançat és el projecte de **tren orbital que unirà Mataró amb Vilanova i la Geltrú**, passant per Granollers, Sabadell, Terrassa, Martorell i Vilafranca, en un recorregut de 106 km, dels quals 55 seran de nova construcció. Es tracta d'una actuació important ja que connecta grans ciutats metropolitanes amb dèficits d'enllaços directes en transport públic. Es preveu una inversió de 1.227 M€. També s'ha iniciat ja el Pla director urbanístic sobre el seu traçat.

El tren orbital Mataró-Vilanova i la Geltrú crearà una nova anella ferroviària al voltant de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i el seu entorn

Tren orbital Mataró-Vilanova i la Geltrú



Aquestes dues noves línies són **una mostra clara de l'aposta del Govern per la comunicació transversal**, tant ferroviària com viària que enforteix la xarxa. L'objectiu és afavorir la relació entre les poblacions de l'entorn barceloní, i impulsar el transport per ferrocarril de passatgers i mercaderies a Catalunya. La proposta ferroviària del PITC classifica la xarxa en els tipus següents:

- Noves línies d'alta velocitat
- Noves línies convencionals
- Variants i millores de les línies existents
- Trens tramvia
- Actuacions incloses al Pla director d'infraestructures de la Regió Metropolitana (PDI)

- Altres actuacions que seran objecte d'un estudi de viabilitat

Entre les noves actuacions ferroviàries de proximitat que es proposen en el PITC hi trobem les del quadre següent:

Perllongament Blanes-Lloret	Perllongament de la C3 entre Cornellà i Castelldefels	Connexió Reus-Valls per Picamoixons	Desdoblaments dels trams Arenys-Blanes, Montcada-Vic i Vic-Ripoll	Perllongament dels FGC fins a Castellar i Matadepera
Accés rodalies a l'aeroport	Variant Barcelona-Mataró	Variant a Figueres	Variant de Reus	Tramvia del Camp de Tarragona (TramCamp)
Adaptació a tren tram de la línia Lleida-la Pobla de Segur	Adaptació a tren tram de la línia Martorell-Igualada	Adaptació a tren tram de la línia Lleida-Manresa	Adaptació a passatgers i tren tramvia de la línia d'FGC Manresa-Súria i Manresa-Sallen	Nou tram Aeroport de Girona-Girona-Flaçà

Òbviament, aquesta és una llista de projectes de futur, però tots junts configuren l'aposta de canvi més ambiciosa dels models de sistemes de transport en el territori que aquests han tingut en molt de temps.

Les inversions previstes per a FGC permetran que aquest sigui l'operador de referència en les línies suburbanes i de rodalies

FGC creix en servei i recursos

Precisament un exemple de benefici per al territori d'inversió en els sistemes ferroviaris és la nova gestió de la línia Lleida-la Pobla de Segur, que finalment la Generalitat va assumir l'1 de gener de 2005, com a punt final d'una llarga reivindicació que s'ha concretat en aquesta legislatura. Després de millorar-ne la infraestructura, amb un trajecte més curt, i d'augmentar les freqüències, **la posada en marxa el mes de juny d'enguany del nou servei que presta FGC** ja ha permès observar un increment del nombre d'usuaris en aquests trajectes.

Però és en el conjunt de les línies que opera FGC on s'ha produït una aposta de futur. Un futur que passa per esdevenir operador de referència en el nou marc competencial que dibuixa el nou EAC. El **Pla d'inversions 2005-2007 de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC)**, que preveia una inversió històricament alta de 602,9 M€ es va executant a bon ritme. S'ha signat també el **contracte programa d'FGC per al període 2005-2010 (345 M€)**, important per seguir millorant la qualitat del servei en tots aquells aspectes que no entren dins del marc del contracte programa amb l'ATM. Les inversions que s'estan executant van en una doble línia: **la conversió de la línia Llobregat-Anoia-Bages en un metro regional**, que faci possible l'augment de freqüències, i per **la línia del Vallès els perllongaments a Terrassa i Sabadell** que la converteixin funcionalment en el metro d'aquestes ciutats. En el quadre següent es dóna compte de les principals obres per assolir aquestes fites.

Línia Llobregat-Anoia-Bages		Línia del Vallès	
Nou vestíbul de l'estació d'Almeda (Cornellà)	Construcció de la nova estació d'Amadeu Torner (Hospitalet)	Perllongament fins a Can Roca (Terrassa) avançant en 2 anys la fi de les obres (2008)	Cobriments d'un tram a Rubí
Obres de desdoblament entre Martorell enllaç i Olesa de Montserrat	Construcció dels apartadors de Capellades i Vilanova del Camí	Treballs de perllongament a Sabadell fins a can Oriac	Projecte de construcció de la nova estació de Vulpalleres (St. Cugat)
Soterrament de la línia a Pallejà	Desdoblament entre el Baixador de Palau i l'estació de Martorell	Nou programa de transport escolar, amb més serveis	

Les dades de viatgers transportats per FGC el 2005 són de 75,2 milions de viatgers, un 1,0% menys que el 2004, atribuïbles a les obres de la línia Llobregat-Anoia, però que de segur es recuperaran amb les noves inversions.

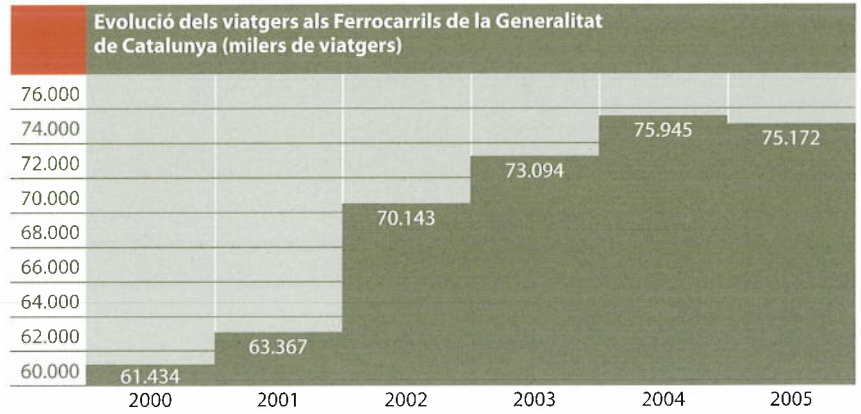
Nombre de viatgers als diferents serveis de FGC

Font: Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

	Urbà	Transport suburbà		Rodalia	Regional	Altres transports			Total
		Metro del Vallès	Metro del Baix Ll.			Lleida-La Pobla	Carretera	Funicular de Gelida*	
2000	25.177	21.888	11.864	1.817	-	594	94	61.434	
2001	26.832	21.574	12.734	2.024	-	97	106	63.367	
2002	28.645	24.942	14.260	2.179	-	-	117	70.143	
2003	28.352	26.152	16.085	2.388	-	-	117	73.094	
2004	28.994	27.320	16.918	2.606	-	-	108	75.945	
2005¹	28.984	27.834	15.632	2.485	139	-	98	75.172	

L'any 2001 FGC renuncia a l'explotació del servei públic de transport de viatgers per carretera.

¹ L'1 de gener de 2005 FGC assumeix l'explotació del ferrocarril de Lleida a la Pobla de Segur.



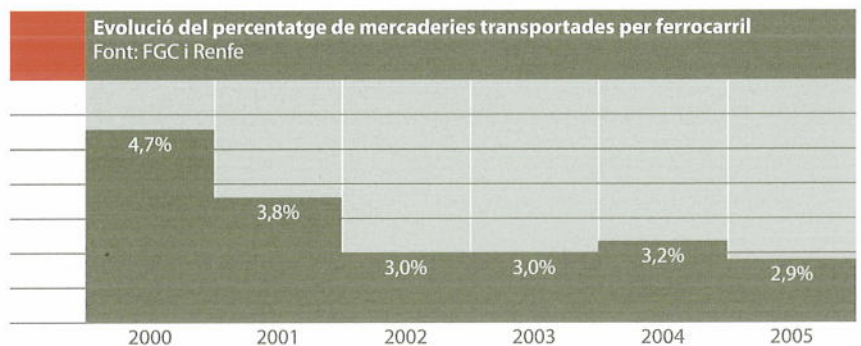
Cal citar també l'entrada en funcionament del nou telefèric que uneix l'estació d'FGC d'Olesa de Montserrat amb el municipi d'Esparreguera, així com l'entrada en servei del nou Ferrocarril Turístic de l'Alt Llobregat, que uneix la Pobla de Lillet amb el Museu del Cement Asland, dins del terme municipal de Castellar de n'Hug.

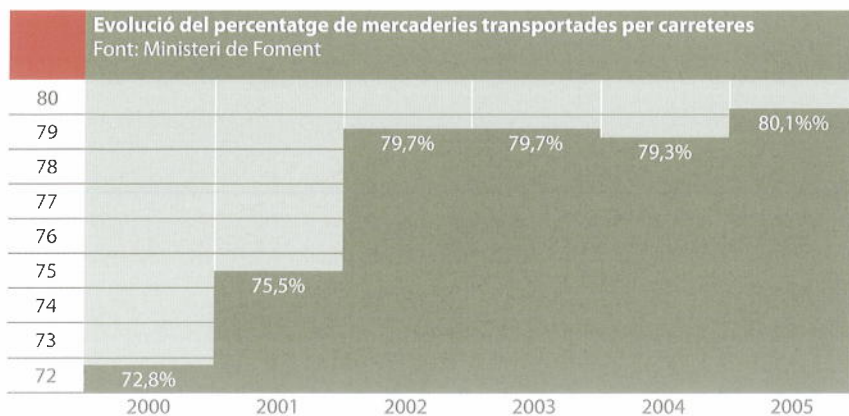
És important esmentar també que ha entrat en servei en aquesta legislatura una nova línia de rodalies entre Mollet i el Papiol, entre altres fets gràcies a la reivindicació de les institucions davant de RENFE. El nou EAC, com és sabut, inclou com a competència de la Generalitat els transports a l'interior de Catalunya, amb les rodalies i els regionals. En breu s'iniciaran les gestions per assumir aquestes competències, amb l'objectiu de potenciar-les encara més (122,6 milions de viatgers varen tenir les rodalies RENFE l'any 2005, 7,6% més que el 2004, després precisament d'aquest increment en l'oferta).

Mitjançant la creació d'accessos ferroviaris als principals nodes logístics, es preten impulsar el transport de mercaderies per tren, especialment amb destinació a Europa

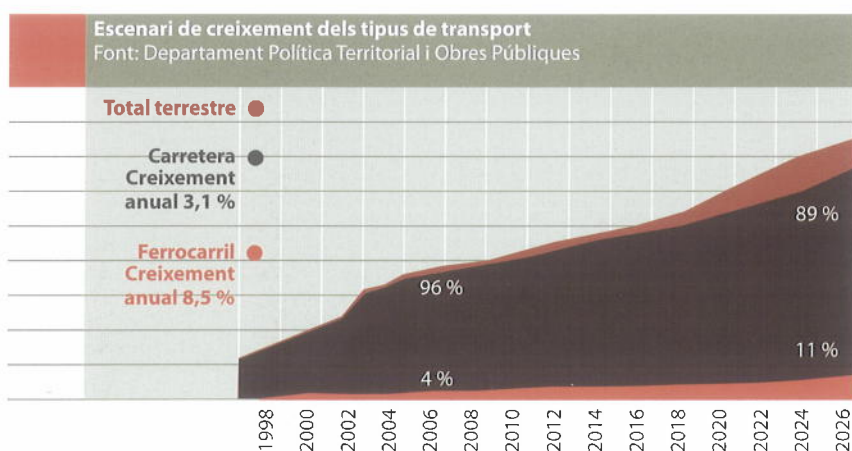
Potenciar la xarxa ferroviària de mercaderies

Un dels altres objectius importants del PdG era impulsar **el transport de mercaderies per tren**, que ara mateix es situa sobre un 3% del total de mercaderies transportades. Aquest és un objectiu a llarg termini en el qual el PITC fixa la seva atenció. El canvi passa per construir el conjunt d'accessos ferroviaris als principals nodes logístics. El marge de millora es troba en les mercaderies amb destinació a Europa. Tanmateix, entre les mesures dutes a terme es pot citar que s'ha signat un conveni amb l'Autoritat Portuària de Barcelona, FGC i SEAT, per adaptar la línia Anoia-Llobregat de FGC al transport de vehicles des de la factoria d'aquesta empresa a Martorell fins al Port de Barcelona (amb un cost previst de 4,5 M€).





En aquest sentit cal recordar que les directrius nacionals de mobilitat assenyalen que el ferrocarril ha d'assolir una quota superior al 10% l'any 2026. Per aquesta raó, es preveu un creixement del ferrocarril del 8,5% anual i un creixement de la carretera del 3,1%, inferior al de l'escenari tendencial del 4,9% anual.



D'acord amb això, l'aposta pel ferrocarril que fa el PITC preveu un esforç molt significatiu en la definició d'una potent xarxa per al transport de mercaderies amb actuacions com les següents:

- Línia d'alta velocitat port-frontera francesa
- Nova línia port de Tarragona-Castellbisbal
- Línia Saragossa-Móra-Reus (futura adaptació UIC)
- Línia Aragó-Lleida-Tarragona (futura adaptació UIC)
- Ampliació capacitat Mollet-Sant Celoni

Establir la xarxa ferroviària d'alta velocitat

Pel que fa a actuacions fetes referents a la xarxa ferroviària d'alta velocitat, que executa ADIF, el Govern va acordar amb el Govern central la constitució d'una oficina de seguiment de l'execució d'obres del TAV. Aquestes obres es multipliquen arreu, i singularment a l'estació de Sants i al túnel del Portús, com a exemples principals. El Govern durà a terme les iniciatives necessàries per reclamar la connexió del TAV pel cantó francès en terminis raonables.

Balanç

La quantitat d'obres iniciades i de projectes presentats fan d'aquesta una legislatura especialment centrada en els sistemes ferroviaris. Sota la pedra angular de la nova Llei ferroviària de Catalunya, s'han anat plantejant i iniciant projectes de país tan ambiciosos i transformadors com el futur Eix Transversal Ferroviari o la nova Línia Orbital.

Però és en els serveis de proximitat on la munió d'iniciatives es multiplica: des de les millores en les línies en servei d'FGC (ara incrementades amb la línia Lleida-la Pobla), fins a les ampliacions aprovades en totes les línies del Metro, i els projectes a mig i llarg termini de solucions ferroviàries de proximitat en molts dels sistemes urbans de Catalunya.

L'increment de recursos destinats en aquesta legislatura a les infraestructures i serveis ferroviaris és la millor garantia que l'assumpció de les competències que el nou EAC adjudica a la Generalitat (serveis de rodalies i de trens regionals) es faran en clar benefici dels usuaris.

En conseqüència, s'estima que aquest és un **objectiu assolit**, en el qual se seguirà invertint amb la mateixa intensitat.

4.6.2

Millorar la xarxa viària de Catalunya

Punt de partida

Segons el PdG, la millora de l'accessibilitat i de la mobilitat, de la seguretat viària i la incorporació dels criteris de la intermodalitat han de ser els punts essencials de la nova xarxa viària catalana. Per tant, cal definir unes polítiques de carreteres basades en actuacions complementàries entre les vies troncal·s bàsiques de pas entre Europa i la península que transiten per Catalunya, i la xarxa de carreteres locals i comarcals.

D'acord amb aquesta filosofia, les actuacions a implantar s'englobaran dins l'elaboració del **Pla d'infraestructures del transport de Catalunya**, com a substitut del **Pla de carreteres de Catalunya** vigent fins a finals del 2005. Així doncs les actuacions es poden definir en 3 grans eixos:

- 1 **L'actualització de la xarxa viària bàsica** que transcorre el nostre país ha de garantir unes infraestructures i una xarxa primària de prou qualitat tant pel que fa al trànsit intern de llarga distància, el trànsit de pas lligat a la xarxa transeuropea com a les vies inter i intracomarcals d'una especial importància.
- 2 La **millora de les comunicacions viàries locals i comarcals** ha de garantir una millor interconnectivitat entre territoris i un fàcil accés a les xarxes viàries bàsiques, així com garantir la seva seguretat.
- 3 La **millora de la seguretat viària**, que ha de permetre reduir significativament la sinistralitat viària.

Les actuacions realitzades en Governos anteriors se centraven en la qualitat de les carreteres i l'equilibri territorial, però no tenien en compte els nous requeriments emergents de l'ús que fan els ciutadans de les carreteres del segle XXI (com ara la seguretat de les persones i la millora de la qualitat ambiental i paisatgística, d'acord amb el principi de la sostenibilitat). Així mateix, la inversió general era encara insuficient.

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Per tal de garantir una solidesa en les actuacions previstes i dotar-les d'un marc normatiu adequat, s'ha elaborat el **Pla d'infraestructures del transport de Catalunya (PITC)**, que té caràcter de Pla territorial sectorial, i que **estructura per primer cop la xarxa viària de Catalunya**, en l'horitzó dels **propers 20 anys**, en el marc de referència de l'Euroregió. El PITC programa en un mateix document les xarxes viària, ferroviària i logística, posant-les per primer cop en relació estratègica.

El PITC s'engloba dins l'Acord estratègic, com a eina per a la millora de la mobilitat, i també com a recurs del desenvolupament de l'Euroregió.

S'ha aprovat el Pla d'infraestructures del transport de Catalunya com a referència en les inversions dels propers 20 anys.

1.500 Km. de noves autovies

Concretament, el Pla preveu **la dotació de 1.500 km de noves autovies**, mitjançant la nova construcció o el desdoblament de les vies existents, a més del reforç de la qualitat del conjunt de la xarxa viària. La **inversió prevista és de 12.000 M€ en infraestructures viàries**.

El PITC defineix i identifica les vies que formen part de les xarxes de carreteres bàsica i comarcal. En el cas de la proposta de xarxa bàsica, es diferencia entre la xarxa transeuropea, la xarxa bàsica primària i la resta de la xarxa bàsica.

Actualitzar la xarxa viària bàsica

Dins les iniciatives establertes per garantir una xarxa viària troncal de qualitat, s'han desenvolupat diferents actuacions, detallades a continuació:

La modificació de la Llei de carreteres de 1993 facilitarà la construcció d'autovies sense peatges directes

- En línia de promoure carreteres d'altres prestacions sense carregar els usuaris amb més peatges directes, el Parlament aprovà el 26 de maig de 2005 una **Llei** que modifica la **Llei de carreteres de 1993**, per facilitar la construcció de noves **autovies sense peatges directes**, amb un sistema de finançament anomenat *peatge a l'ombra* mitjançant el qual el cost del peatge no es repercuteix directament sobre l'usuari.
- Pel que fa als **grans eixos viaris**, el Govern va aprovar l'any 2004 l'anomenat **Pla d'autovies**, que s'iniciava amb l'impuls de la construcció de 4 eixos viaris. Els eixos a impulsar són: Vic-Ripoll, Maçanet-Platja d'Aro, Vilanova-Manresa i Reus-Alcover, que suposen actuar en 133 km i una inversió de 515 M€. Formen part d'aquest pla d'autovies els principals eixos viaris del país com és el cas del desdoblament de l'Eix Transversal, el desdoblament de la C-31 entre Palamós i Palafrugell o l'Eix del Llobregat (C-16). Moltes d'aquestes actuacions ja es troben en execució o són en fase avançada de projecte.
- Per tal d'avançar en la construcció dels principals eixos viaris que travessen Catalunya, i tenint en compte que molts d'ells són de titularitat estatal, l'octubre de 2005 es va signar un **conveni entre el DPTOP i el Ministeri de Foment**. Aquest conveni garanteix la inversió de **més de 7.000 M€ en set anys** destinats a diferents actuacions en els grans eixos viaris del país.

Relació d'inversions i obres destacades del Conveni DPTOP-Ministeri de Foment
Font: Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Generalitat de Catalunya (2005). Elaboració Pròpia.

Departament de Política Territorial i Obres Públiques

Import d'inversió 3.540 M€

Actuacions destacades

Desdoblament de l'Eix Transversal
Construcció de l'Eix Llobregat
Construcció de l'Eix Diagonal
Construcció de l'anella de les Gavarres
Construcció de l'Eix Vic-Ripoll
Construcció de l'eix Vilanova-Vilafranca
Construcció de l'Eix Reus-Alcover
Construcció de l'autovia de la Conreria

Ministeri de Foment

Import d'inversió 3.805 M€

Actuacions destacades

Construcció de l'Autovia A-14 entre Lleida i Alfarràs
Construcció de l'A-2 entre Tordera i França
Construcció de l'A-22 entre Lleida i Osca
Construcció de l'A-26 entre Figueres i Besalú
Construcció de l'A-27 entre Tarragona i Lleida
Construcció de l'A-7 entre Castelló i Abrera
Construcció de la B-40 entre Abrera i Terrassa

Els compromisos estratègics

Pla d'infraestructures del transport de Catalunya

El Pla d'infraestructures de transport de Catalunya (en endavant PITC) és el Pla Territorial Sectorial que defineix la xarxa d'infraestructures viàries i ferroviàries necessàries per a Catalunya per al període 2006-2026, en coherència amb les directrius del planejament territorial vigent i amb una visió sostenible de la mobilitat.

El PITC coexisteix amb d'altres plans i programes d'infraestructures, que tenen els seus propis àmbits geogràfics i sectorials, en funció del marc competencial propi de les institucions que els impulsen. En relació amb tots ells, el PITC vol ser l'instrument que permeti el desenvolupament coordinat de les xarxes viàries i ferroviàries a Catalunya, tant pel que fa al transport de viatgers com de mercaderies.

L'objectiu del PITC és desenvolupar un sistema de transport organitzat com a xarxa integrada i multimodal, segur i sostenible, ambientalment responsable, equilibrat socialment i viable econòmicament.

Per tal d'assolir els seus objectius, el PITC preveu un seguit de prioritats segons el tipus de transport, ja sigui ferroviari o per carretera.

Prioritats xarxa ferroviària

- En l'àmbit de l'alta velocitat, finalitzar la línia Madrid-Lleida-Barcelona-França i connectar Barcelona i Madrid mitjançant el corredor mediterrani
- En l'àmbit de les rodalies, connectar Sants amb l'aeroport i desdoblant les línies entre Barcelona i Vic i entre Cerdanyola i la Llagosta
- En l'àmbit de la xarxa regional, millorar la línia Vic-Puigcerdà i condicionar les línies Lleida-Manresa-Barcelona i Reus-Móra, garantint així l'eix transversal ferroviari.
- En l'àmbit de la xarxa de mercaderies, millorar els accessos al port de Barcelona, adaptació dels amples de via i creació de l'estació de mercaderies de la Llagosta

Prioritats xarxa viària

- En l'àmbit de la xarxa transeuropea, millorar els corredors del mediterrani, de Barcelona-Península, Tarragona-Península, Corredor Transversal, Eix occidental de Catalunya i Eix Barcelona-Puigcerdà-França
- En l'àmbit de la xarxa primària, millorar els eixos de llarg recorregut Tarragona/Reus-Andorra, Lleida-Osca, Eix Pirinenc, entre d'altres, i millorar els eixos de l'entorn metropolità de Barcelona i d'accés a la Costa Brava i Pla de l'Estany.
- En l'àmbit de la xarxa bàsica, millora de les carreteres C-17, C-31, C-35, C-53, C-63, C-68, i de Vielha a Esterri d'Àneu, i de Pallejà a Montcada i Reixac.

El PITC representa un nou model de planificació viària i ferroviària, que s'ha dut a terme en el marc d'una visió integrada de la política de mobilitat, coherent amb la planificació territorial i amb les Directrius de mobilitat.

Els compromisos estratègics

Pressupost i finançament

La inversió total prevista en infraestructures del PITC és de 44.794 M€ fins l'any 2026, on les actuacions ferroviàries preveuen un pressupost de 31.346 M€ i les de la xarxa viària de 12.815 M€.

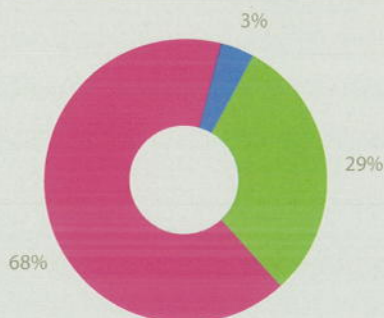
El finançament d'aquest pressupost es reparteix entre l'Administració de la Generalitat i l'Administració General de l'Estat.

La planificació integrada de les infraestructures és indispensable per fer un bon ús dels recursos públics, per evitar retards i sobrecostos en les inversions, i, en bona mesura, per facilitar-ne la reducció dels impactes ambientals i la maximització dels beneficis socials i econòmics.

Inversió total prevista

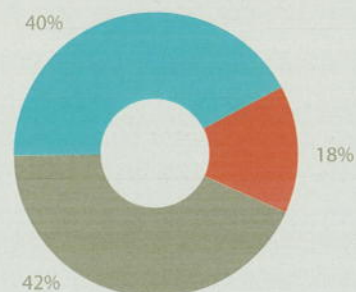
Distribució de les inversions per mode

- Xarxa ferroviària
- Xarxa viària
- Resta actuacions transport públic



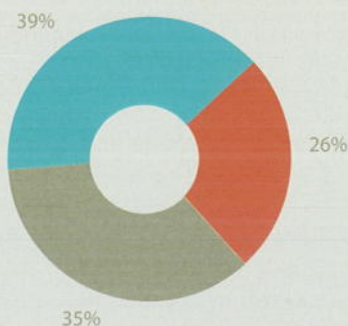
Inversió en infraestructures viàries i ferroviàries

- Ministeri de Foment
- Generalitat de Catalunya
- A determinar



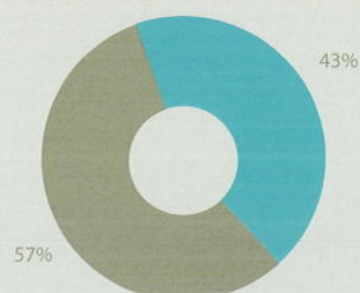
Inversió en infraestructures ferroviàries

- Ministeri de Foment
- Generalitat de Catalunya
- A determinar



Inversió en infraestructures viàries

- Ministeri de Foment
- Generalitat de Catalunya



Amb aquest conjunt d'obres, totes elles extraordinàriament significatives per als seus territoris, **es produirà un avenç molt significatiu cap a l'objectiu d'assolir una estructura mallada que millori la connectivitat**, amb vies de gran capacitat al conjunt de Catalunya.

Relació d'obres destacades del Conveni DPTOP-Ministeri de Foment
 Font: Font: Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Generalitat de Catalunya (2005). Elaboració Pròpia.



- Pel que fa a la política de **peatges**, s'ha seguit treballant des del **Grup de Treball per a la Reordenació dels Peatges a Catalunya**, amb l'impuls d'un seguit de mesures per **rebaixar el preu dels peatges de les autopistes** d'entrada i sortida de Barcelona. Es tracta d'una política comercial que afavoreix la descongestió de la xarxa.

Manteniment de política de l'aplicació d'un nou model de peatges i signatura de conveni amb el Ministeri de Foment, com a eines de millora de la xarxa viària bàsica

Millorar les comunicacions viàries locals i comarcals

En referència a les millores en la xarxes comarcals i locals, es poden indicar dues línies d'actuacions bàsiques:

- **L'assumpció de les carreteres comarcals de la demarcació de Barcelona per part de la Generalitat com a pròpies i la delegació de la gestió de la xarxa local a la Diputació de Barcelona.** Així, mitjançant aquest acord la Generalitat assumeix la gestió de 420 km de 45 carreteres comarcals i la Diputació assumeix 315 km de 35 carreteres locals. Aquest conveni preveu l'aportació conjunta de **30 M€ en 5 anys per dur a terme actuacions de millora a la xarxa viària.**

Mitjançant la reordenació de titularitat de part de la xarxa comarcal i les obres de millora realitzades a tot el territori, s'han assolit millores en el conjunt de les vies secundàries

En conjunt, s'han realitzat una sèrie d'**actuacions de millora de la xarxa viària catalana**, tant pel que fa a la xarxa bàsica com a la comarcal i local, amb més de **500 actuacions al llarg del període 2004-2006**, que han

representat **més de 1.600 M€ d'inversió**. D'aquestes actuacions destaquen la nova carretera de Vic a Olot, el desdoblament de l'Eix del Llobregat (C-16), el soterrament de la ronda nord de Granollers, la cobertura de la Gran Via de Barcelona en ambdós extrems, el desdoblament de la variant sud de Lleida i la prolongació de la Ronda Oest de Sabadell. Són igualment remarcables les inversions al conjunt de la Costa Brava.

Inversió a les carreteres de la Generalitat 2004-2006
 Font: DPTOP 2006. Elaboració Pròpia.

Tipus d'actuació	Import en milers d'euros
Noves carreteres	656.856,79
Actuacions de millora de carreteres	655.353,58
Actuacions en accesos o vies locals	299.321,58
Import total invertit	1.611.531,95

Tipus d'actuació	Nous quilòmetres
Noves carreteres supralocals	120,58
Noves vies locals	39,20
Total nous quilòmetres	159,78

Millorar la seguretat viària

En referència a la millora de la seguretat viària, s'han definit les estratègies d'actuació, tant pel que fa als trams existents com als de nova construcció amb l'objecte de reduir l'accidentabilitat. Les principals línies d'actuació dutes a terme en aquest àmbit són les següents:

- El tractament sistemàtic dels anomenats punts negres de la xarxa. Per aquesta raó s'està treballant en la detecció i el seguiment dels trams de concentració d'accidents (TCA) per tal d'actuar-hi i eliminar-los progressivament.
- El **Pla de xoc per millorar la senyalització d'orientació** de les carreteres. La inversió relativa a la senyalització ha representat més de 50 M€. D'aquesta manera, s'aconsegueix informar els conductors de forma més completa i entenedora sobre les diverses destinacions de la via on transiten i **guanyar en seguretat viària i qualitat en la conducció**.

Més de 50 M€ per millorar la seguretat viària de les carreteres catalanes

Balanç

La millora de la Xarxa Viària Catalana ha estat un **objectiu assolit**, gràcies a l'esforç realitzat pel Govern de la Generalitat en garantir una inversió tant en carreteres pròpies com d'altra titularitat pública.

Així, mitjançant la **col·laboració amb diferents nivells de l'Administració pública**, el Govern garanteix **actuacions en tots els nivells de la xarxa viària**, beneficiant el ciutadà amb independència de la titularitat de les vies. Caldrà ara observar el progressiu compliment dels acords pactats.

Aquestes actuacions **garanteixen l'equilibri territorial de la inversió**, essencial per mantenir ritmes de desenvolupament territorials adequats, i ajuden a tenir **xarxa viària més segura**.

4.6.3

Un nou model de mobilitat: fomentar el transport públic per a les persones

Punt de partida

L'increment sostingut de les necessitats de mobilitat de la societat catalana, i el repte en termes de sostenibilitat que suposa fer-hi front, era el punt de partida en el Pla de Govern per introduir les diferents actuacions que s'havien de dur a terme, en gran mesura centrades en executar la Llei de la mobilitat i a oferir solucions tangibles i diversificades que vagin suposant millores que permetin a cada cop més ciutadans optar pel transport públic en lloc del privat.

Els objectius específics que ressenyava el PdG eren, per un cantó, un objectiu de gran envergadura, que resumia el conjunt de polítiques:

- 1 Fomentar una nova cultura de la mobilitat, ampliant els recursos, les infraestructures, i la vertebració institucional del sistema en el territori.**
Que es complementava per un altre cantó amb dos objectius de volum més petit però que per la seva significació sectorial se subratllaven.
- 2 Garantir un transport públic adaptat a les persones amb mobilitat reduïda.**
- 3 Facilitar l'accés dels treballadors als polígons industrials.**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Fomentar una nova cultura de la mobilitat: l'execució de la Llei de la mobilitat

La Llei de la mobilitat, aprovada per unanimitat l'any 2003, suposava el tombant cap a un nou plantejament de les polítiques públiques en aquesta matèria. Es tractava de superar la visió reduccionista de les polítiques tradicionals de transport públic, a través d'una nova reformulació del problema on es conjuguessin l'acció mancomunada de la Generalitat amb el territori i amb els agents socials pel cantó més institucional, i pel cantó més tècnic l'anàlisi territorial generalista combinada amb la planificació d'actuacions de detall (fins i tot relacionant mobilitat i urbanisme).

És en aquesta línia que aquesta havia de ser la legislatura de desplegament de la Llei, i això és el que ha centrat gran part dels esforços del Govern.

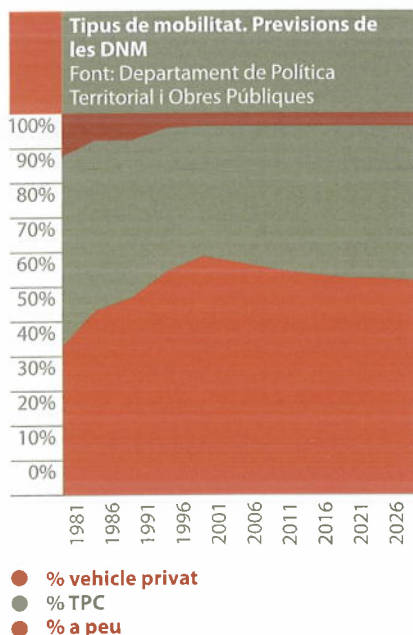
S'han presentat, així, les **Directrius Nacionals de Mobilitat**, que formulen l'arquitectura bàsica i els compromisos estratègics per transformar el model actual de mobilitat a Catalunya. En tant que pla territorial sectorial, seran doncs orientadores dels plans sectorials de mobilitat que han de redactar les autoritats del transport.

El quadre adjunt mostra com a exemple algunes accions concretes que proposen les directrius i l'objectiu desitjable que apunten els indicadors en l'horitzó 2012.

Actuacions Objectius (horitzó 2012)

Font: Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Generalitat de Catalunya (2005). Elaboració Pròpia.

Actuacions	Objectius (horitzó 2012)
Integració tarifària a tot Catalunya	100% de Catalunya integrada tarifàriament
Millora de la velocitat comercial dels autobusos	Augment del 10% de la velocitat comercial dels autobusos urbans Augment d'un 15% de la velocitat comercial interurbans
Potenciació de vols intercontinentals directes	Augment del 50% els vols intercontinentals directes des de l'aeroport de Barcelona
Menys transport de mercaderies per carretera en favor del ferrocarril	Reducció del 10% (fins al 72%) el transport de mercaderies per carretera
Increment de la seguretat en la xarxa viària	Reducció del 37% de víctimes mortals d'accident de trànsit
Adaptació del transport públic a persones amb mobilitat reduïda (PMR)	Adaptació del 100% de les estacions i del 90% dels vehicles de transport públic a PMR
Millora del servei ferroviari a Catalunya	Augment del 12% els km de la xarxa ferroviària per cada 1.000 habitants.
Urbanisme amb criteris de mobilitat	Augment del 5% de les places de distribució de mercaderies Augment del 200% de carrils bici Augment del 12% dels viatges intramunicipals amb transport públic



Pel que fa al transport públic, les Directrius proposen fer-lo créixer en un 120% mentre que en el cas del vehicle privat es preveu un augment del 60%.

Així mateix, s'ha produït la progressiva **constitució dels Consorcis Territorials de la Mobilitat** que es plantejava crear i dotar en aquesta legislatura, el del **Camp de Tarragona** i el de **l'àrea de Lleida**. En ambdós casos la concertació institucional ha induït ja millores en el disseny i la prestació dels serveis, com s'explica més endavant. En aquesta mateixa línia, el mes de juliol de 2006 el Govern ha aprovat la constitució del consorci de **l'àrea de Girona**, mentre que s'han iniciat els estudis per analitzar la possibilitat de definir-ne un a **l'àrea del Bages**.

Els Consorcis Territorials de la Mobilitat tenen per objectiu la planificació i la coordinació dels serveis de transport públic i col·lectiu amb origen i destinació en el seu àmbit territorial així com l'impuls de polítiques d'integració tarifària i el foment de la cultura de la mobilitat sostenible entre els ciutadans.

Pel que respecta a la constitució dels instruments participatius de les entitats socials, empresarials i acadèmiques d'aquest àmbit, ha començat a funcionar el Consell de la Mobilitat, on s'han anat presentant i debatent els diferents projectes de mesures. Com a eina per a la presa de decisions, per tal de proporcionar les dades i mètriques que per-

metin el coneixement i l'anàlisi, es va posar en marxa a l'inici de la legislatura l'Observatori de la Mobilitat. Aquest observatori disposa d'un portal web específic i de publicacions periòdiques des d'on difondre aquest coneixement. Finalment, la darrera peça desenvolupada que té per origen la llei és el decret d'estudis d'avaluació de la mobilitat generada, que, entre altres aspectes, obliga els promotors de nous espais urbans i de nous equipaments singulars a fer estudis de previsió de la mobilitat induïda, per tal de poder dotar aquests espais de creixement de transport col·lectiu. Per primer cop s'obliga que el creixement urbanístic es faci d'una manera sostenible en termes de mobilitat.

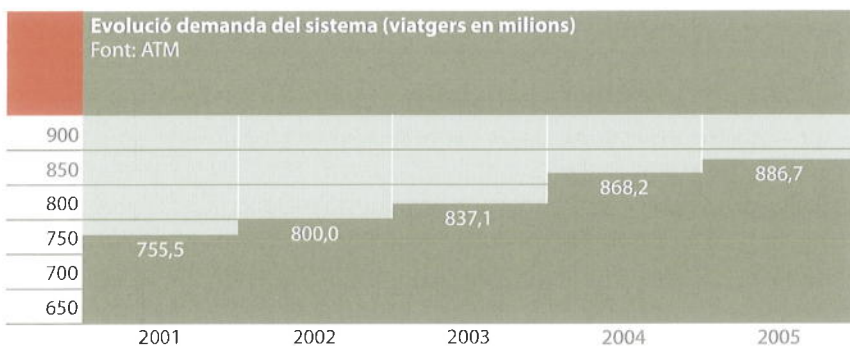
Amb els mecanismes desplegats el creixement urbanístic haurà de garantir una mobilitat sostenible

Més recursos, per posar en marxa més serveis als principals sistemes urbans

En les diverses actuacions més rellevants de foment del transport públic el denominador comú ha estat esmerçar recursos econòmics més grans per tal d'incrementar el servei.

Regió Metropolitana de Barcelona: l'exemple més ressenyable és l'augment de les transferències a l'ATM de Barcelona, òrgan gestor del transport públic metropolità integrat, en el marc del seu Contracte Programa 2005-2006. Per aquest període es destinaran 975 M€ al transport metropolità, la qual cosa representa un volum d'inversió anual de 488 M€. L'anterior contracte-programa, per al període 2002-2004, tenia un volum de 1.175 M€ que representaven 392 M€ l'any. S'incrementen, doncs, els recursos invertits en el transport de l'àrea metropolitana en un 26% de mitjana anual i la participació estrictament del Govern s'incrementa fins a 432 M€, un 74% més. Aquesta injecció de recursos ha permès entre altres coses, que TMB realitzés una molt important renovació i ampliació de la flota d'autobusos, que ja han entrat parcialment en servei.

El gràfic següent recull l'evolució del nombre de viatges de persones en transport públic al Sistema Tarifari Integrat de la Regió Metropolitana de Barcelona. S'observa com la taxa de creixement s'ha anat alentint, i era per tant necessari reinvertir per tornar a taxes més grans de creixement.



Consorci del Transport Públic del Camp de Tarragona: el treball d'aquesta nova entitat, unit a l'aposta del Govern per abocar-hi recursos, han conduït a iniciar el compliment d'un Programa de Treball 2005-2007, aprovat per unanimitat. L'increment de freqüències en gairebé totes les línies, així com una política comunicativa i de màrqueting corporativa, comencen a donar cos i gruix a una oferta d'abast metropolità que es veurà aviat consolidada per la integració tarifària (horitzó 2007). S'ha produït un augment significatiu d'oferta (més freqüències o nous autobusos) als corredors Tarragona-Vilaseca-Reus; Reus-Salou-Cambrils; Tarragona-Salou-Cambrils; Tarragona-

Valls i Reus–Valls.

Consorci del Transport Públic de l'àrea de Lleida: constituït el 2005, el gener d'enguany es va signar un acord per al seu finançament que permetrà invertir 3,5M€ en dos anys. Ja des del mes de febrer s'han posat en servei reforços a les línies existents, de tal manera que l'oferta creixerà un 56%. En aquest àmbit també és prevista la integració tarifària l'any 2007.

Resta de Catalunya: el Govern ha treballat per millorar el servei regular de transport de viatgers per carretera arreu de Catalunya. A través de convenis amb els consells comarcals de l'Alta Ribagorça, Segarra, Garrigues, Alt Urgell, Pallars Sobirà, Pallars Jussà, Alt Penedès, Anoia, Ripollès, Baix Llobregat i amb Terrassa i els municipis del voltant, s'ha potenciat i millorat el transport públic en aquestes comarques. S'han ampliat també els serveis d'autobusos a les Terres de l'Ebre.

S'han construït o reformat estacions d'autobusos a diverses poblacions, com ara Camprodon (342.298 €), Palafrugell (1,9 M€), Sant Feliu de Guíxols (1,9 M€), Cervera (0,49 M€), demarcació de Tarragona (2 M€), el Vendrell (230.000 €), i Lloret de Mar (8 M€), entre altres actuacions menors.

Finalment, a més dels ajuts per a la renovació del parc mòbil i la millora del transport interurbà, s'ha establert **una nova línia d'ajuts al transport urbà** que presten els municipis de més de 50.000 habitants.

La creació de carrils bus en vies interurbanes de la regió metropolitana de Barcelona millorarà al servei, garantint la fiabilitat del sistema i els temps de recorregut previstos

Solucions de futur a la mobilitat: els carrils bus

Una de les novetats especialment importants és el programa que el Departament de Política Territorial i Obres Públiques està impulsant per implantar carrils bus interurbans a un conjunt de vies estratègiques de la Regió Metropolitana de Barcelona. L'objectiu és reduir els efectes de la congestió viària sobre els serveis de transport públic col·lectiu per carretera, incrementar la fiabilitat del sistema i augmentar la seva velocitat comercial. De moment ha entrat en servei el carril bus de la intersecció de la C-17 i la N-150 a Montcada i Reixac (750.000 €). Aquesta actuació suposarà una millora per als usuaris del transport públic de viatgers per carretera ja que s'escurça la durada del viatge en estalviar temps en la incorporació a la C-17 i, a més, sense perjudicar el transport privat.

S'està treballant en altres projectes, com el que es preveu realitzar a la C-58 entre Ripollet i l'avinguda Meridiana (l'estudi informatiu i l'estudi d'impacte ambiental suposen el primer pas cap a la seva consecució). També s'estan estudiant altres vies on incorporar el carril bus, el de la C-32–Gran Via des de Castelldefels fins a la Plaça Espanya, l'A-2/AP-7 fins a Diagonal/Gran Via i el carril bus a la C31 des d'un quilòmetre abans de la bifurcació amb la pota nord (B-20) fins a Mataró.

El Pla estratègic de la bicicleta garantirà 1.200 km de carrils bici segregats

Menció especial mereix, tot i el poc pes actual que representa en el conjunt del transport, la presentació del **Pla estratègic de la bicicleta**, que té l'objectiu de potenciar i fomentar l'ús d'aquest mitjà de transport al país a través de mesures com l'increment de la xarxa de vies per a bicicletes amb la construcció de 1.200 km de carrils segregats, la creació d'una entitat de gestió de les polítiques relatives a la bicicleta, la promoció intensiva del seu ús i el foment de la intermodalitat amb el transport públic. El Pla, en una primera fase, té una inversió prevista de 17 M€ i s'ha de desenvolupar des d'ara fins al 2010.

També en aquest punt cal parlar d'una iniciativa per fomentar una nova cul-

tura en l'ús de l'automòbil, amb dues experiències, el carsharing i el car-pooling. El servei Carsharing (cotxe multiusuari) va entrar en ple funcionament el mes de febrer de 2005 després d'un període de rodatge. A finals de 2005 Catalunya Carsharing tenia 507 clients i 36 cotxes repartits en 16 aparcaments per tot Barcelona.

Les principals xifres d'activitat són:

- Total reserves: 3.500
- Total hores d'ús: 64.000
- Total km recorreguts: 560.000
- Accidents amb danys personals: cap

El Metro creixerà en totes les seves línies

L9 L'obra emblemàtica de metro a l'àrea metropolitana és la L9, que quan finalitzi serà la més llarga d'Europa (46,6 km, 51 estacions) i representa una inversió vora 3.500 M€.

Actualment s'estan construint o es començaran en breu 21 de les 51 estacions de la L9, ja s'ha posat en marxa la tuneladora que farà el tram de la Fira II a l'aeroport, s'ha acabat el túnel a Santa Coloma i s'ha definit un nou traçat al Prat de Llobregat que permetrà incorporar l'estació intermodal d'aquest municipi i una nova estació al Centre direccional.

En aquesta legislatura s'ha modificat el sistema de finançament de la L9, basat en el mètode alemany, que difereix el deute fins al final de l'obra per un mètode que consisteix en la transmissió del deute a l'operador català IFERCAT, que serà per indicació de la Llei ferroviària el titular de totes les infraestructures ferroviàries de la Generalitat.

Més enllà del procés constructiu, s'han signat els contractes de subministrament i l'arrendament de 50 nous trens per a la Línia 9 per 296 M€.

L1 S'ha adjudicat el contracte de subministrament de 10 trens per a la L1, per valor de 65 M€. També s'ha adjudicat les obres de remodelació de l'estació de Mercat Nou (13 M€).

L2 S'han iniciat els treballs per al perllongament de la L2 del metro entre Pep Ventura i Badalona Centre (31 M€). Així mateix, ha sortit a informació pública el perllongament de la L2 de Metro de Sant Antoni a Fira 2 i més recentment, la connexió directa de la L2 amb el ramal de l'aeroport de la L9. Aquest darrer projecte dona continuïtat a l'anterior i permetrà l'accés directe des del centre de la ciutat a l'aeroport. A més, amb aquesta obra els dos espais firals de la ciutat quedaran definitivament connectats per metro (i ambdós amb l'aeroport per la L9, per tant), que suposa un enorme efecte multiplicador per a Fira de Barcelona, i per a la seva capacitat competitiva en l'entorn europeu. L'execució de tot el tram Sant Antoni-Parc Logístic de la L2 suposarà una inversió de 588 M€.

L3 Estan en marxa les obres de perllongament de la L3 entre Canyelles i Trinitat Nova.

L4 S'ha adjudicat el perllongament de la L4 entre les estacions de Santander i Sagrera Meridiana, i les obres de connexió de la L4 i la L9 amb les cotxeres del triangle ferroviari per 88,9 M€. S'ha decidit igualment construir una nova estació a Virrei Amat.

L5 Les obres de millora en aquesta línia s'han vist per descomptat aturades pel terrible accident del Carmel, que va alterar les vides de més d'un miler

El carsharing i el car-pooling han de motivar una nova cultura de la mobilitat

de persones. El Govern està duent a terme tot allò que el Parlament li va encomanar com a conseqüència dels debats posteriors a l'accident. Entre aquestes noves lleis cal destacar el nou Projecte de Llei de l'obra pública, que estableix els principis generals als quals s'haurà de subjectar la planificació, la programació, la projecció, la contractació, la direcció, l'execució i el control de l'obra civil, amb el principi rector transversal de la seguretat.

Era però important que el conjunt del barri del Carmel no deixés de disposar de servei de metro per causa dels fets ocorreguts. Així, cal destacar també l'aprovació de la modificació del traçat de la L5 en el tram que va quedar aturat després de l'accident. El Carmel quedarà connectat doncs amb el conjunt de Barcelona amb el sistema de transport urbà més eficient. D'altra banda, cal destacar que es troba en execució la nova estació entre Collblanc i Pubilla Cases (31,4 M€)

Cal destacar igualment l'esforç que s'està realitzant en la implantació d'una potent xarxa d'intercanviadors en l'àmbit del ferrocarril metropolità entre els quals cal destacar l'intercanviador de Sagrera-Meridiana, en construcció (91 M€) i l'intercanviador de Diagonal, adjudicat per un import de 26 M€.

Les dades d'ús del Metro són de 345,3 milions de viatgers, un 0,7% més que el 2004, un ritme de creixement menor que el 3,4% que hi havia hagut sobre el 2003. Aquest increment més baix s'ha donat per un decreixement de l'oferta de cotxe*km. El Metro és un transport molt usat i ben valorat, i de segur que l'increment d'oferta induirà que tingui més usuaris.

Un nou vell mode: el tramvia

L'any 2004 van entrar en servei els tramvies del Baix Llobregat i del Besòs. Trambaix i Trambesòs han tingut una acceptació creixent, com es veu en la taula adjunta. S'hi observa que el creixement dels viatges és superior al ritme de creixement d'oferta.

Font: Transmet Xifres. ATM

	Cotxes*km (milions)		Nombre de viatgers (milions)	
	2004	2005	2004	2005
Trambaix	0,8	1,2	5,9	10,2
Trambesòs	0,3	0,4	1,8	2,8

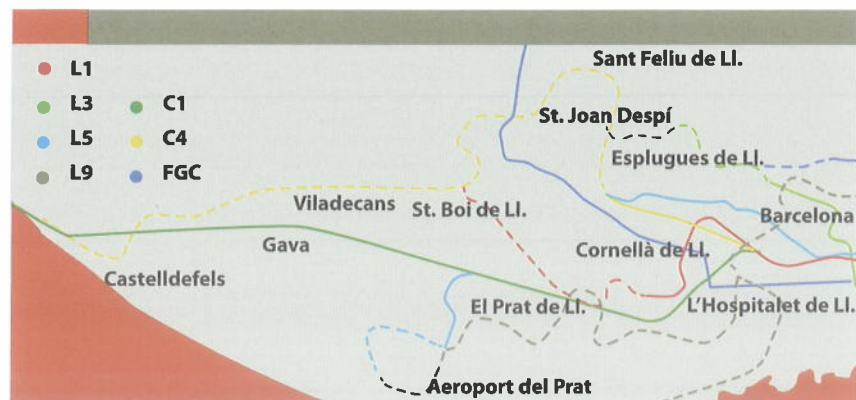
A més del traçat inaugurat l'any 2004, s'ha perllongat **la línia T-3 del Trambaix fins a Sant Just Desvern i s'ha aprovat la continuació del traçat que arribarà** fins al nucli de Sant Feliu del Llobregat. També s'inaugurarà durant la tardor el ramal del Trambesòs que transcorre per la Gran Via.

Un nou projecte per al transport públic al Baix Llobregat

Com a projecte de gran transcendència, cal incloure igualment l'acord amb els alcaldes de les principals ciutats del Baix Llobregat per al **nou disseny de la xarxa ferroviària al Baix Llobregat sud**, en el qual es planteja:

- Perllongar la L3 de metro des de Zona Universitària fins a Sant Feliu de Llobregat (212,52 M€).
- Crear el metro del Delta del Llobregat, des de Cornellà fins a Castelldefels, integrat a Rodalies (657,27 M€).
- Perllongar la L1 del metro des de Bellvitge fins a Sant Boi.
- Perllongar la línia d'FGC de Reina Elisenda a Hospital de Sant Joan de Déu.

Aquesta proposta reformula l'antic disseny de la L12, i té un horitzó d'execució situat a l'any 2015.



Garantir l'adaptació per a les Persones amb Mobilitat Reduïda de la xarxa de Metro i FGC

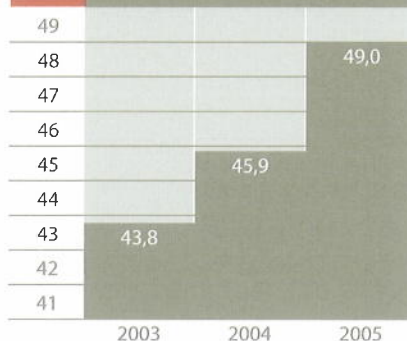
Aquesta ha estat una prioritat en la línia del que la llei d'accessibilitat determinava. S'ha desenvolupat un **pla per millorar els accessos i eliminar les barreres arquitectòniques a les estacions de Metro**, que està suposant una important inversió, que superarà els 100 M€. Malgrat el que preveu aquesta llei, tot i que no estaran totes les obres d'adaptació acabades, sí que, almenys, estarà iniciat el procés en totes elles. Cal tenir en compte la dificultat de remodelar estacions antigues i en funcionament, pel seu elevat cost i la seva complexitat tècnica.

L'eliminació de les barreres arquitectòniques es un procés iniciat a totes les estacions de metro

Estat d'adaptació d'estacions de metro i ferrocarril

2005	En construcció adjudicades o licitades		Noves	En projecte	Total estacions	% estacions adaptades
	Adaptades					
FMB	48	52	21	7	128	38%
L1	8	15	7	0	30	27%
L2	17	0	0	1	18	94%
L3	6	16	2	2	26	23%
L4	6	8	8	0	22	27%
L5	6	13	4	4	27	22%
L11	5	0	0	0	5	100%
FGC	50	15	5	2	72	69%
L6	5	2	2	0	9	56%
L7	1	2	1	0	4	25%
L8	7	3	0	1	11	64%
Metro Vallès	15	0	2	1	18	83%
	22	8	0	0	30	73%
Total	98	67	26	9	200	49%

Evolució percentatge d'estacions adaptades a persones amb mobilitat reduïda a la xarxa de FGC i metro



Facilitar l'accés dels treballadors als polígons industrials

El darrer dels objectius d'aquest àmbit era facilitar l'accés dels treballadors als polígons industrials. Aquesta actuació, que forma part de l'Acord per la competitivitat signat amb els agents socials i econòmics, era una necessitat ateses les xifres d'accidentalitat de treballadors in itinere en el seu cotxe particular, i la manca d'alternatives de transport col·lectiu. Les línies d'actuació són bàsicament l'establiment de línies d'autobús des dels nuclis urbans fins

als polígons i la redacció i l'execució d'un Pla de mobilitat integral en aquells polígons en què es consideri necessari. Cal dir que finalment es doblarà el nombre d'iniciatives que preveia el Pacte per a la competitivitat.

En el marc del **pla d'accessibilitat en transport públic als polígons industrials**, s'han realitzat o s'estan realitzant 42 actuacions que afecten més de 70 municipis i 165 polígons industrials amb més de 5.000 empreses i 195.000 treballadors localitzats. Les xifres d'empreses i treballadors es refereixen, només, a aquells polígons en els quals disposem de pla de mobilitat, és a dir, s'ha fet treball de camp. El conjunt d'actuacions afecta més empreses i més treballadors, però no disposem de dades fiables.

Les diverses actuacions que es porten a terme s'estructuren de la forma següent:

Actuacions realitzades sota un Pla de mobilitat i amb l'establiment de serveis de transport públic						
Àmbit d'actuació	Realització Pla	Serveis	Realització serveis	Núm. serveis	Muni-cipis	Polí-gons
Rubí Zona sud i Castellbisbal	Realitzat i aprovat	Rubí-Castellbisbal	Sí	1	2	9
Montmeló, Montornès i Parets del Vallès	Realitzat i aprovat	Montmeló-Montornès-Parets del Vallès	Sí	2	3	12
Riudellots de la Selva	Realitzat i aprovat	Girona-Salt-Riudellots de la Selva	Sí	1	3	1
Granollers	Realitzat i aprovat	Polígons de Granollers	Ultimant preparatius posada en marxa	2	1	10
Palau Solità-Plegamans i Polinyà	Realitzat i aprovat	Polígons de Palau Solità i de Polinyà	Ultimant preparatius posada en marxa	1	2	8
Zona Franca - ZAL - Polígon Pratenc	En realització	Prat-Mercabarna-Pratenc-ZAL	Pendent concurs EMT	1	2	4
Polígons de Quatre Camins	En realització	Polígons de Quatre Camins	Ultimant preparatius posada en marxa	2	5	13
Polígons de Terrassa	Licitat o adjudicat	Polígons Can Parellada i Colom de Terrassa	En servei Rubí-Terrassa En estudi FGC-Polígons	2	1	2
Baix Vallès: Mollet, la Llagosta, Martorelles, St. Fost	Realitzat i aprovat	Polígons de Mollet, Martorelles i Sant Fost	Ultimant preparatius posada en marxa	2	4	6
Aeroport del Prat	Licitat o adjudicat	Aeroport de Barcelona	Ultimant preparatius posada en marxa	1	1	1
Polígons de l'Anoia	Pla de Serveis Comarcal		En estudi		8	8
				15	32	74

Actuacions realitzades sota un Pla de mobilitat sense l'establiment de serveis de transport públic

Àmbit d'actuació	Realització Pla	Municipis	Polígons
Vilanova i la Geltrú	En realització	1	15
L'Hospitalet. Polígon Pedrosa	Realitzat i aprovat	1	2
Sabadell, Sant Quirze	En realització	2	8
Castellbisbal - St. Andreu de la Barca	Licitat o adjudicat	1	8
Constantí i Riu Clar (Polígons de Tarragona i Constantí)	Licitat o adjudicat	2	4
Polígon Sta. Maria (Valls) i Polígon Repsol de Constantí	Licitat o adjudicat	1	2
Costa Daurada	Licitat o adjudicat	3	3
Alt Penedès	En realització		
Cardedeu - Llinars	Licitat o adjudicat	2	
La Garriga, l'Ametlla, Figaró	Aprovat	3	12
Baix Llobregat - Polígon el Pla	En realització	1	1
Polígon Agro Reus	En realització	1	1
Polígon Santiga	En realització	COMP	1
		18	57

Establiment de serveis de transport públic (sense Pla de mobilitat)

Àmbit d'actuació	Serveis	Realització serveis	Núm. serveis	Municipis	Polígons
Vilamallà	Figueres-polígons	Sí	1	1	1
Manresa. Polígon Bufalvent	Manresa-Bufalvent	Sí	1	1	1
Castellgalí	Manresa-Rocafort-Sant Vicenç de Castellet	Sí	1	1	
Polígon Politger St. Jaume de Llierca	Sant Jaume de Llierca (bus transversal de la Garrotxa es perllonga fins al polígon)	Sí	1	1	1
Figueres - Vilamallà	Figueres - Sta. Llogaia - Vilamallà	Sí	1	2	2
Can Sant Joan a Sant Cugat del Vallès	Can Sant Joan a Sant Cugat del Vallès (bus llançadora a l'estació d'FGC)	Sí	1	2	1
Polígons de Vic	Vic-Manlleu i Roda-Vic	Sí	2	1	2
La Sènia	Tortosa-La Sènia i Amposta-La Sènia	Sí	2	1	1
Viladecavalls - Terrassa	Viladecavalls-Terrassa	Sí	1	1	2
Polígons del Segre i Camí dels Frares (Lleida)	Polígons del Segre i Camí dels Frares a Lleida	Sí	1	1	2
Moja, Vilafranca, Olèrdola	Moja, Vilafranca i Olèrdola	Sí	1	2	
			13	14	13

Actuacions en estudi			
Àmbit d'actuació	Serveis	Municipis	Polígons
Girona, Aeroport	En estudi	1	1
Martorell	En estudi	3	3
Montgat, Vilassar de Mar i Mataró	En estudi	3	5
Rubí, Terrassa, Sabadell i Castellar del Vallès	Servei que uneix les poblacions amb l'Hospital General de Terrassa	2	COMP
Sta Perpètua - la Llagosta	En estudi	1	8
Zona Franca: Colt Telecom	Perllongament línia "9" d'EMT fins a la zona de l'empresa	COMP	COMP
Sentmenat - Castellar del Vallès	Servei que uneix ambdues poblacions i els seus P.I.	2	4
Total		12	21

Balanç

Durant la legislatura s'han dut a terme les principals tasques vinculades a la nova visió de la mobilitat. Així mateix s'ha reforçat de manera molt significativa el finançament del transport públic, en línia amb l'objectiu d'incrementar molt significativament el nombre d'usuaris arreu de Catalunya.

S'han iniciat igualment programes innovadors, com el dels carrils bus de penetració a la Regió metropolitana de Barcelona, l'accessibilitat dels treballadors als polígons industrials, el pas de la bicicleta a mode de transport interurbà o el car-sharing.

També s'ha destinat una inversió important de diners per aconseguir tenir adaptades les estacions del Metro i d'FGC per a les persones amb mobilitat reduïda.

S'han anat constituint progressivament els Consorcis Territorials de la Mobilitat que es plantejaven crear i dotar en aquesta legislatura. Estan en marxa el del Camp de Tarragona i el de l'àrea de Lleida, s'ha aprovat la constitució del consorci de l'àrea de Girona i s'han iniciat els estudis per analitzar la possibilitat de constituir-ne un a l'àrea del Bages.

Amb aquests elements, que en molts casos suposen rellevants passes endavant, s'estima que aquest objectiu del Pla de Govern 2004-2007 és un **objectiu en vies d'assolir-se**.

4.6.4

Potenciar els ports catalans com a centres logístics del sud d'Europa

Punt de partida

La costa catalana (780 km) disposa de 47 ports de pes diferent. D'una part, destaquen els ports de Barcelona i Tarragona, com a centres de transport marítim importants del Mediterrani i d'altra banda, es disposa d'una sèrie de ports majoritàriament pesquers i esportius, entre els quals destaquen els de Palamós, Vilanova i Sant Carles, que també tenen activitat comercial. El Govern de la Generalitat és conscient de les diferències de necessitats entre els uns, grans ports industrials, i els altres, ports esportius i pesquers que realitzen una tasca de vertebració del territori i desenvolupament de l'economia local.

- 1 Impulsar els **ports de Barcelona i Tarragona** com a motors logístics i econòmics de Catalunya
- 2 Augmentar en prop de **6.000 places l'oferta d'amarratges** per a la nàutica esportiva prioritzant l'ampliació de ports enfront de les noves construccions
- 3 Potenciar el sector de **creuers**
- 4 Cercar el reequilibri territorial en la ubicació dels nous amarratges
- 5 **Integrar** els ports en el seu entorn urbà i millorar-los ambientalment
- 6 Facilitar les **condicions comercials i millorar l'eficiència** als ports pesquers
- 7 Potenciar la capacitat de **nous mercats com l'Àsia o l'Amèrica del Sud** i el transport marítim de curta distància des dels ports comercials

Desenvolupament de l'Acció del Govern

Cal assenyalar que del conjunt de ports de Catalunya, la Generalitat de Catalunya té les competències exclusives de tots ells a excepció dels de Barcelona i del de Tarragona, on n'assumeix el nomenament del president. L'evolució del sector ha estat força favorable, tal com mostren les dades següents.

Evolució del transport de mercaderies als ports catalans
Font: Port de Barcelona, Port de Tarragona, Ports de la Generalitat i Ministeri de Foment

Mercaderies (milers de tones)	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Port de Barcelona	29.805	31.469	32.608	34.775	39.321	43.837
%var	6,9	5,6	3,6	6,6	13,1	11,5
Port de Tarragona	27.530	26.919	29.828	29.041	29.641	30.992
%var	9,6	-2,2	10,8	-2,6	2,1	4,6
Ports de la Generalitat	2.732	2.805	2.501	2.572	5.415	3.813
%var	-6,7	2,7	-10,8	2,8	110,5	-29,6
Catalunya	60.067	61.193	64.937	66.387	74.376	78.641
%var	7,4	1,9	6,1	2,2	12,0	5,7
Port de València	25.423	28.479	32.553	35.757	37.757	40.493
%var	7,5	12,0	14,3	9,8	5,6	7,2
Port d'Algesires	44.054	49.043	51.822	57.449	61.304	63.317
%var	4,1	11,3	5,7	10,9	6,7	3,3
Espanya	323.036	333.033	349.729	367.239	396.971	426.267
%var	6,4	3,1	5,0	5,0	8,1	7,4
% Catalunya / Espanya	18,6	18,4	18,6	18,1	18,7	18,4
Contenidors (TEUS)						
Port de Barcelona	1.387.570	1.411.054	1.461.232	1.652.366	1.916.493	2.070.726
%var	12,4	1,7	3,6	13,1	16,0	8,0
Port de Tarragona	44.853	39.064	53.088	57.018	17.405	8.978
%var	12,9	-12,9	35,9	7,4	-69,5	-48,4
Catalunya	1.432.423	1.450.118	1.514.320	1.709.384	1.933.898	2.079.704
%var	12,4	1,2	4,4	12,9	13,1	7,5
Port de València	1.324.933	1.506.051	1.798.669	2.002.793	2.141.862	2.427.803
%var	16,9	13,7	19,4	11,3	6,9	13,4
Port d'Algesires	2.027.778	2.151.770	2.238.857	2.515.908	2.937.381	3.179.614
%var	9,2	6,1	4,0	12,4	16,8	8,2
Espanya	6.841.136	7.321.987	8.157.488	8.985.277	9.968.913	11.034.160
%var	8,7	7,0	11,4	10,1	10,9	10,7
% Catalunya / Espanya	20,9	19,8	18,6	19,0	19,4	18,8

Evolució del trànsit de passatgers als ports catalans
Font: Port de Barcelona, Port de Tarragona, Ports de la Generalitat i Ministeri de Foment

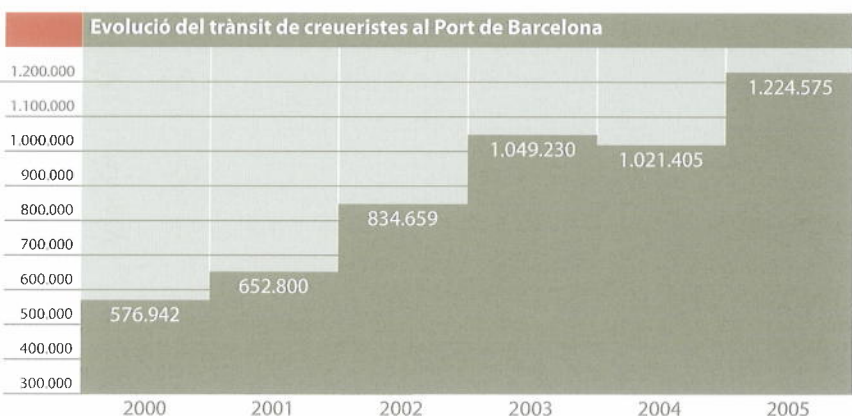
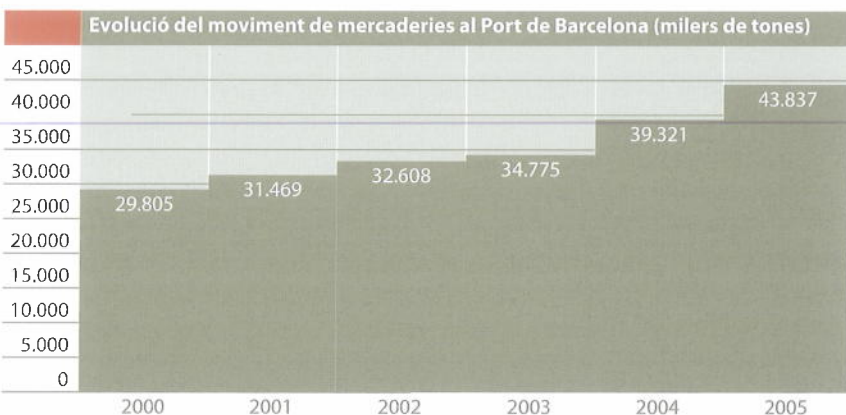
Nombre de passatgers	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Port de Barcelona	1.424.621	1.443.060	1.690.515	1.869.967	1.968.193	2.208.330
%var	3,4	1,3	17,1	10,6	5,3	12,2
Port de Tarragona	1.910	889	5.737	1.977	3.780	5.441
%var	-2,9	-53,5	545,3	-65,5	91,2	43,9
Ports de la Generalitat	923	3.715	5.441	247	6.022	1.279
%var	16,7	302,5	46,5	-95,5	2.338,1	-78,8
Catalunya	1.427.454	1.447.664	1.701.693	1.872.191	1.977.995	2.215.050
%var	3,4	1,4	17,5	10,0	5,7	12,0
Port de València	263.628	274.096	314.354	295.125	300.548	327.372
%var	30,0	4,0	14,7	-6,1	1,8	8,9
Port d'Algesires	4.257.934	4.358.374	4.486.492	4.549.709	4.623.274	4.827.545
%var	4,7	2,4	2,9	1,4	1,6	4,4
Espanya	18.259.023	18.329.232	19.096.800	20.077.039	22.252.638	22.402.164
%var	6,3	0,4	4,2	5,1	10,8	0,7
% Catalunya / Espanya	7,8	7,9	8,9	9,3	8,9	9,9

Sector comercial

El tràfic comercial de mercaderies té un pes cada vegada més important. Només el port de Barcelona representa un 1,07% del Valor Afegit Brut (VAB) de Catalunya. D'una altra banda, es preveu un increment anual del 4% fins al 2015.

Durant el 2005, el conjunt de ports comercials i industrials situats a Catalunya va manipular més de 78 milions de tones de mercaderies, gairebé 4.300 més que al 2004. Pel que fa al transport de passatgers, el port de Barcelona va registrar un moviment de més de dos milions de persones, un 12,2% més que al 2004. Tarragona, per la seva part, va superar els 5.000 passatgers, que suposa un augment de prop del 44%.

En aquest període el tràfic de mercaderies i passatgers als ports catalans no ha deixat d'augmentar notablement.



Els objectius: nous mercats i augment dels creuers

- **Potenciar els ports industrials i comercials de Barcelona i Tarragona** per tal que guanyin pes en el transport de mercaderies i continuïn diversificant la seva activitat
- Captar nous **tràfics de mercaderies** i recerca de **nous mercats**
- Crear un nou **marc tarifari per al tràfic marítim de curta distància** i impulsar **noves línies** amb base en algun dels ports catalans
- Millorar els **accessos terrestres** als ports
- Impulsar la coordinació amb el sector turístic per **captar creuers**, incrementar-ne les escales

Les actuacions

Potenciar els ports industrials i comercials de Barcelona i Tarragona.

De les actuacions que s'han dut a terme per impulsar els dos grans ports catalans, Barcelona i Tarragona, cal destacar les següents: (el denominador

Les diferents amenaces que pesaven sobre el Port de Barcelona van esvaint-se a mesura que la seva ampliació progressa i la seva accessibilitat a llarg termini es defineix.

comú de les quals és que garanteixen un creixement sostingut dels principals ports catalans)

- **El Pla d'accessibilitat ferroviària i viària al port de Barcelona**, que juntament amb l'anunci d'informació pública fet pel Govern central el maig d'enguany de l'estudi informatiu dels accessos al port de Barcelona, es converteixen en dues notícies que en materialitzar-se garantiran l'eficàcia i la viabilitat de les noves terminals i el funcionament global d'aquesta infraestructura, arribant a la fase final d'ampliació del port.
- **L'adjudicació de la nova terminal de contenidors** al Moll Prat, la primera de l'aplicació sud del port. **Es tracta d'una superfície de 93 ha, amb capacitat per moure fins a 2,5 milions de contenidors anuals, i començarà a operar l'any 2008, un any i mig abans del que es preveia inicialment.** Els adjudicataris, TerCat i Hutchinson Group (primer operador mundial de terminals de contenidors), formen una molt interessant aliança catalano-multinacional, que permetrà consolidar els tràfics locals i alhora potenciar la presència competitiva del Port de Barcelona en el seu "foreland" (zona d'influència llunyana) incloent el sud-est asiàtic. Amb aquesta terminal, el Port podria assolir una xifra de 4,5 milions de contenidors l'any 2013. Cal recordar que el tràfic de contenidors és el més rendible per a un port.
- **El conveni signat entre l'Autoritat Portuària, FGC i SEAT, per adaptar la línia ferroviària Anoia-Llobregat d'FGC al transport de vehicles des de la factoria d'aquesta empresa a Martorell fins al Port**, fet destacable per la gran importància econòmica que la indústria automobilística té al port i pel fet que ajuda a descongestionar la xarxa viària.
- **Ampliacions** al port de Barcelona de la **zona d'emmagatzematge per a vehicles**: la nova àrea ocupa 92.000 metres quadrats repartits en quatre plantes i amb una **capacitat de 5.500 vehicles**.
- D'una altra banda, l'Autoritat Portuària de Tarragona ha anunciat la intenció de fer créixer el port de Tarragona en 120 ha sobre les 625 ha actuals.
- El conveni signat l'any 2005 entre el Govern i l'APT, dotat de 30.000 € de pressupost, per a la redacció d'un pla director ferroviari del port de Tarragona

La Redacció del **Pla d'inversions de ports de la Generalitat 2005-2006** que representarà unes inversions de **105,7 M€** per a l'optimització de les instal·lacions portuàries i la protecció dels espais portuaris en els pròxims quatre anys. El Govern també ha dotat, en el marc d'aquest Pla, 29 ports de Catalunya dels recursos necessaris per rebre i tractar les aigües residuals generades per les embarcacions. Així mateix, la tramesa a informació pública **del nou Pla de ports 2006-2015 marca un horitzó ambiciós** per a un Pla a deu anys que fa una aposta ferma per un sistema portuari que de manera conjunta vol acostar-se molt als 100 milions de tones de càrrega. És un pla amb compromisos d'inversió port a port, i on la preocupació pel creixement es fa amb criteris de sostenibilitat i reequilibri.

Les principals obres dutes a terme per Ports de la Generalitat durant el període 2004-2006 van ser:

- Al port de **Vilanova i la Geltrú**: Treballs al col·lector de llevant, la remodelació de les instal·lacions pesqueres, la urbanització del vial del moll de Baix a mar, l'ordenació dels accessos, aparcament i xarxa contraincendis de la dàrsena pesquera del port.
- Al port de **Mataró**: Ampliació de la nau de vendes.

Es garanteixen inversions a tots els ports catalans, sota el plantejament estratègic de creixement equilibrat.

L'ampliació d'amarratges garanteix una distribució de la oferta equilibrada territorialment

Sector esportiu

Catalunya compta amb 47 dàrsenes esportives i una oferta de 48.500 places, de les quals 28.641 són amarradors. Quant a la distribució territorial del total de les places, 23.240 es troben a les comarques gironines, 13.143 a Barcelona i 12.094 a Tarragona. En els darrers vint anys l'increment ha estat superior al 100%.

Els objectius: reequilibri territorial i optimització de l'espai

- Distribució més equilibrada del litoral
- Reconversió de l'oferta per acollir eslores de 12 a 15 metres.
- Potenciació de l'accés al mar d'embarcacions petites (rampes de varada)
- Potenciació d'instal·lacions de baix impacte ambiental (de temporada i en sec)
- Impuls de la pràctica popular de la nàutica
- Professionalització de la gestió dels ports i les dàrsenes esportives

Les actuacions

A Catalunya hi ha 50.500 embarcacions amb un augment anual mitjà de 400. El Pla de ports preveu un **creixement d'amarratges de l'1,1% anual fins al 2015**. Per tal de cobrir aquesta demanda de manera sostenible amb la preservació del litoral, el DPTOP té previst habilitar uns 6.000 nous amarradors fins a aquesta data. D'aquests, 3.250 se situaran en ports esportius ampliat. Actualment, l'oferta d'amarradors es troba molt concentrada a les comarques del nord. Amb l'horitzó 2015 la nova oferta es pretén localitzar en les comarques del sud com a mesura d'equilibri. Destaquen les ampliacions següents: Roda de Barà, l'Ampolla o Tarragona.

Una actuació prioritària és la reordenació de les dàrsenes de molts dels ports existents per optimitzar espais i absorbir la tendència a un creixement de l'eslora de les embarcacions esportives.

A banda de l'ampliació dels ports esportius, es proposen altres opcions per a la creació de 2.726 noves places, com ara marines seques, zones de fondeig controlades o places d'avarada.

Balanç

Cal assenyalar en primer lloc que l'actuació del Govern ha estat adequada per assolir l'objectiu d'enfortir els ports de Barcelona i Tarragona en el seu posicionament com a nodes logístics clau a la Mediterrània. També s'han fet avenços importants en la millora de les infraestructures d'accés ferroviari.

Pel que fa als ports de la Generalitat, s'ha intensificat la inversió en millores adreçades a la modernització del sector pesquer, esportiu i comercial i, sobretot, al conjunt d'actuacions mediambientals i de millora d'integració.

És per això que es pot considerar, que en l'àmbit de polítiques portuàries, l'acció del Govern es pot considerar com un **objectiu assolit**, tot i que evidentment en el futur proper caldrà seguir invertint i millorant dia a dia la gestió d'aquestes instal·lacions.

4.6.5

Promoure la xarxa d'aeroports de Catalunya. Fons de Promoció de noves rutes aèries

Punt de partida

Un dels objectius de vital importància en el Pla de Govern era la **qüestió de la distribució final de competències en matèria d'aeroports entre l'Estat i la Generalitat**, així com actuar per tal de dinamitzar la xarxa d'aeroports a Catalunya i promocionar noves rutes aèries.

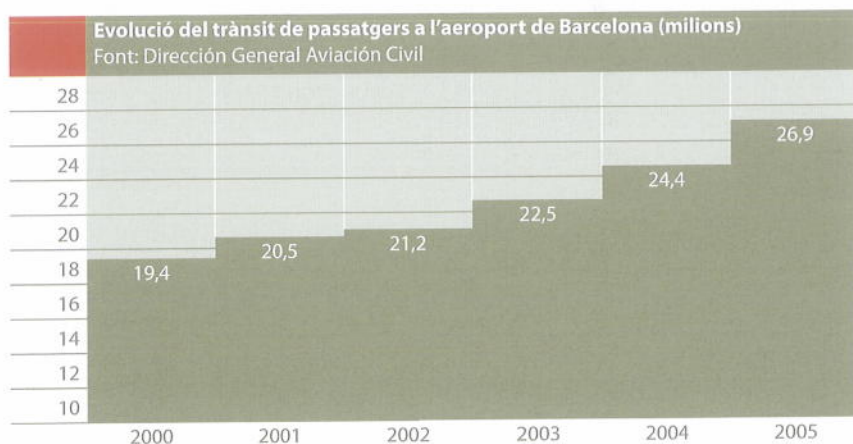
Amb les actuacions dutes a terme i projectades **s'està consolidant una xarxa d'aeroports** que comprèn els aeroports de Barcelona, amb vocació de Hub aeroportuari, Girona i Tarragona-Reus, el nou aeroport de Lleida (Alguaire) i un conjunt d'aeròdroms distribuïts arreu del país (Cerdanya, Òdena...).

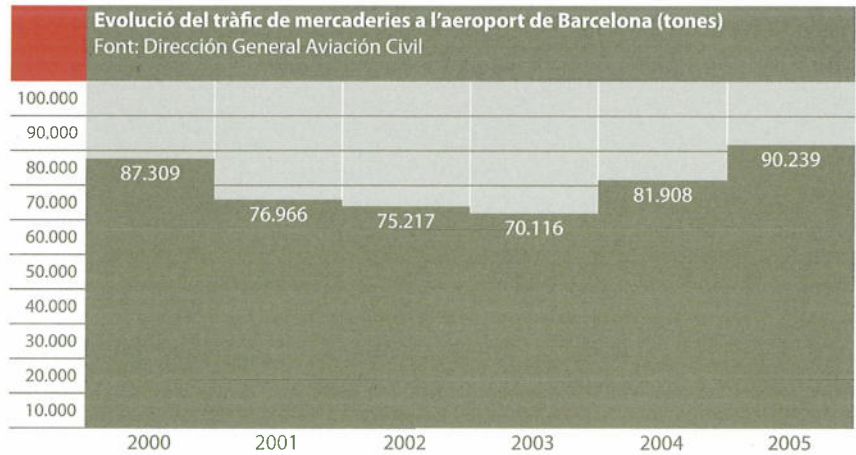
Desenvolupament de l'Acció del Govern

Els aeroports catalans són ja l'any 2006 el 19% en termes de passatgers del total espanyol (eren el 16,3% l'any 2003). Cal indicar que l'activitat institucional s'ha centrat a treballar per la inclusió dels aeroports com a competència de la Generalitat en el nou EAC. Aquesta tasca, recolzada per totes les forces polítiques catalanes, no ha pogut concloure del tot favorablement, ja que les competències incloses abastaran tota la xarxa aeroportuària catalana, llevat del cos de l'aeroport del Prat, considerat d'interès general, que de moment continuarà essent gestionat exclusivament per l'Estat.

L'aeroport del Prat

L'aeroport de Barcelona, igual que la resta d'aeroports catalans, ha continuat amb el creixement iniciat l'any 2004 tant pel que fa al trànsit de passatgers com pel que fa a moviment de mercaderies.





Per primer cop s'ha fet promoció comercial activa de l'aeroport del Prat, que ha permès connexions directes amb Xina, Xile, Colòmbia, Perú i noves línies als Estats Units

Les noves rutes inaugurades de l'aeroport de Barcelona el projecten estratègicament com a pont cap al sud-est asiàtic

Durant el 2005, l'aeroport de Barcelona va ser dels que va presentar una **taxa de creixement més significativa** respecte a l'any anterior d'entre els aeroports europeus amb més trànsit, per davant d'aeroports com els de Madrid, Munic o París. De fet, es va situar el primer en l'increment del trànsit de passatgers total, i ja és el novè aeroport d'Europa per aquest concepte. L'any 2005 el trànsit de passatgers va ser de gairebé 27 milions i el de càrrega més de 90.000 tones. Si es mantenen aquestes tendències és clar que el creixement es mantindrà a l'alça. Val a dir que en valors absoluts, les xifres de càrrega aèria encara tenen molt marge de millora.

Una de les causes del creixement continu del trànsit de passatgers a l'aeroport de Barcelona ha estat **la tasca desenvolupada pel Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries (CDRA)**. Constituït a principis de 2005 per la Generalitat de Catalunya, la Cambra de Comerç de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i Aena, la seva activitat es concentra en dues estratègies: establir-se com a òrgan de contacte i de promoció de l'aeroport de Barcelona amb les companyies aèries, fent de pont entre les institucions catalanes, i donar suport a l'establiment de noves rutes intercontinentals, a més de mantenir les actuals. Les seves línies de treball consisteixen a elaborar estudis de mercat per identificar rutes interessants i realitzar accions de promoció per aconseguir que s'estableixin. Amb aquestes premisses, els resultats obtinguts han estat del tot satisfactoris. Al llarg de l'any 2005 es va aconseguir connectar l'aeroport de Barcelona amb països com la Xina, els Estats Units, Xile, Colòmbia i el Perú.

Enguany s'han inaugurat noves rutes, com la de Barcelona a Singapur, fent que l'aeroport del Prat es posicioni com un enclavament estratègic per esdevenir un pont cap al sud-est asiàtic, Austràlia i Nova Zelanda (sud-est pacífic). Una altra ruta inaugurada aquest 2006 ha estat Barcelona-Tallin (Estònia) i Barcelona-Bogotà (Colòmbia).

Una altra de les causes de la trajectòria ascendent de l'aeroport ha estat **la inauguració de la tercera pista** (actuació realitzada pel Ministeri de Foment), que ha permès incrementar el nombre d'operacions per hora, i que es veurà encara millorada amb la inauguració de la nova terminal.

S'ha de fer esment també que Barcelona, per la seva posició com un dels primers destins turístics internacionals, ha induït un gran creixement de vols de baix cost, amb especial rellevància de la companyia de capital català Vueling o Easy Jet, que s'han consolidat en aquest mercat.

Trànsit de passatgers als aeroports catalans (en milions)

Font: Direcció General d'Aviació Civil (Ministeri de Foment)

Milions de passatgers	2000	2001	2002	2003	2004	2005	*2006
Barcelona	19,4	20,5	21,2	22,5	24,4	26,9	11,3
%var	13%	6%	3%	6%	8%	11%	12%
Girona	0,6	0,6	0,5	1,4	2,9	3,5	1,3
%var	3%	-4%	-11%	167%	106%	20%	6%
Reus	0,7	0,7	0,8	0,8	1,1	1,4	0,4
%var	11%	7%	3%	11%	35%	20%	10%
Catalunya	21	22	22	25	28	32	13
%var	13%	6%	3%	10%	15%	12%	11%
Espanya	138,6	142,7	141,2	151,7	163,9	179,0	70,2
%var	9%	3%	-1%	7%	8%	9%	8%
% Catalunya / Espanya	15%	15%	16%	16%	17%	18%	19%

* Dades acumulades de gener a maig

Tràfic de mercaderies a l'aeroport del Prat (en tones)

Font: DG d'Aviació Civil

*Dades acumulades de gener a maig

Tones	2000	2001	2002	2003	2004	2005	*2006
Barcelona	87.309	76.966	75.217	70.116	81.908	90.239	36.773
%var	1%	-12%	-2%	-7%	17%	10%	-1%
Madrid-Varajas	305.499	294.692	295.291	304.386	337.050	328.105	127.798
%var	8%	-4%	0%	3%	11%	-3%	-7%
Espanya	607.520	577.031	574.066	576.835	629.396	610.145	232.818
%var	4%	-5%	-1%	0%	9%	-3%	-8%

Els aeroports de Girona i Reus

Però més enllà de la centralitat i la importància de l'aeroport de Barcelona per al conjunt del país, cal destacar el desenvolupament dels altres aeroports del territori. **L'aeroport de Girona-Costa brava s'ha consolidat internacionalment i ha presentat un espectacular creixement.** El trànsit de passatgers s'ha multiplicat per 5 des de l'any 2000 i ha passat de poc més de mig milió de passatgers a més de tres milions i mig l'any 2005. Tot indica que el creixement en aquest àmbit continuarà progressant positivament. Per a aquest desenvolupament ha estat important l'acord al qual es va arribar entre la Generalitat, la Diputació de Girona, la Cambra de Comerç i la Federació d'Hostaleria de les comarques gironines per al foment de rutes aèries i l'establiment de Girona com a base de companyies aeronàutiques de baix cost. Així mateix, s'ha constituït l'Associació per a la Promoció del Desenvolupament de les Comarques Gironines, que té com a finalitat bàsica la promoció dels vols regulars de l'aeroport de Girona i la signatura d'un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Vilobí d'Onyar i AENA per regular i ordenar la circulació en els accessos de l'aeroport. **S'ha millorat el principal problema de creixement d'aquest aeroport, com era l'aparcament de vehicles.** Igualment, s'ha fet possible que l'aeroport tingués un **Punt d'Inspecció Fronterer (PIF)**, pel qual es controlen sanitàriament productes frescs. Aquest fet obre unes oportunitats de mercat que poden fer multiplicar el moviment de mercaderies.



Girona i Reus van dotant-se les infraestructures que els permeten desenvolupar el seu nou potencial de creixement.

Pel que fa a l'aeroport de Reus, l'any 2005 va inaugurar una nova terminal d'arribades, infraestructura que li era del tot necessària i que ha estat cabdal per al seu progressiu creixement. **El 2004 va superar per primera vegada el milió de passatgers, xifra que va continuar creixent l'any 2005 fins a assolir 1,4 milions.**

Els projectes d'estacions de ferrocarril amb l'ample de via europeu prop d'aquests dos aeroports seran de segur el catalitzador d'una nova fase de creixement a mig i llarg termini. Ho són també les connexions amb transport públic amb els seus sistemes urbans més propers, mitjançant per exemple el futur TramCamp.

Amb les actuacions dutes a terme i les projectades, en un futur no gaire llunyà qualsevol ciutadà de Catalunya estarà a menys de dues hores en cotxe per accedir a un aeroport, amb els avantatges que aquest fet implica.

Alguaire i els nous aeroports al territori

Cal fer especial incidència en aquesta legislatura, de l'impuls al futur aeroport de Lleida-Alguaire. Aquesta infraestructura aportarà a les terres de Ponent una projecció fins ara inexistent i es convertirà en la primera construcció d'un aeroport per part de la Generalitat.

Es va resoldre en primer lloc el debat sobre la seva ubicació, veritable moment desllorigador del projecte. En el transcurs de l'any 2005 es va aprovar el Pla especial per a la delimitació de sòl de l'àmbit del futur aeroport, que delimita l'espai i legitima la reserva de sòl per garantir la seva ubicació i, en paral·lel, està a punt de ser aprovat el seu Pla director. **L'aeroport d'Alguaire compta amb una inversió prevista de 42,5 M€** i l'objectiu d'assolir 400.000 viatgers i 6.000 tones de transport de mercaderies anuals. A més de connectar internacionalment les comarques de Ponent, la nova infraestructura aeroportuària dinamitzarà l'entorn socioeconòmic de la zona. Finalment, pel que fa a la promoció a la xarxa d'aeroports a Catalunya cal ressaltar l'aprovació recent dels plans directors dels aeròdroms d'Igualada-Conca d'Òdena i de la Cerdanya, que tenen com a objectiu delimitar les instal·lacions actuals i considerar possibles ampliacions.

La xarxa d'aeroports s'amplia i es potencien els existents, alhora que la promoció de noves rutes aèries ha estat un èxit. D'aquesta manera, l'aeroport de Barcelona ha inaugurat la tercera pista i s'ha mantingut en una posició capdavantera a Europa mentre que la resta d'aeroports del Principat s'han mantingut en creixement constant i en alguns casos espectacular com és el cas del de Girona. Les tasques dutes a terme pel Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries (CDRA) ha comportat l'establiment de noves rutes intercontinentals a **l'aeroport de Barcelona, que l'han convertit en un dels deu aeroports europeus amb més trànsit.**

Destaca també **l'aprovació de l'emplaçament de l'aeroport de Lleida, a Alguaire, que serà el primer construït per la Generalitat.**

Pel que fa a un dels subobjectius més rellevants expressats al Pla de Govern, l'aprovació de les figures legals que fessin possible la participació decisiva de les institucions polítiques i empresarials del territori en la gestió aeroportuària, les converses i avenços realitzats són notables, i malgrat que no s'hagi pogut incloure aquesta competència en el nou Estatut, s'espera tancar aquesta legislatura havent-se resolt el traspàs de Girona, Reus i Sabadell i sent molt propera la constitució d'un consorci de gestió per al Prat.

Per tot el que s'ha exposat, tot i que era un objectiu especialment ambiciós i el temps per desenvolupar-lo ha estat només de tres anys, s'estima que aquest és un **objectiu en vies d'assolir-se.**

4.6.6

Crear estructures logístiques com a factor de competitivitat

Punt de partida

S'ha demostrat que les zones d'activitat logística, integrades i amb serveis específics, són un èxit que beneficien tant el territori com les empreses que en fan ús. És per aquest motiu que, davant **el repte de consolidar Catalunya com a porta logística d'entrada al sud d'Europa**, el Govern es va fixar els següents objectius per a aquesta legislatura:

- 1 **Impulsar un eix infraestructural i logístic a la Catalunya interior que es recolzi sobre l'Eix Transversal.**
- 2 **Apostar per la intermodalitat en les noves àrees logístiques (carretera, vaixell, ferrocarril).**
- 3 **Crear una xarxa d'aparcaments per a camions, i una altra d'aparcaments per a mercaderies perilloses.**
- 4 **Iniciar o completar totes les centrals que els grans eixos de transport i àmbits de població requereixen.**
- 5 **Promoure actuacions vinculades a la consolidació d'una gran àrea logística intermodal liderada pels ports de Barcelona i Tarragona.**

Desenvolupament de l'Acció del Govern

La Generalitat, a través de la seva empresa pública CIMALSA, impulsa plataformes d'iniciativa pública que es consideren estratègiques per al desenvolupament del sistema logístic de Catalunya. A continuació es repassen més en detall les principals actuacions dutes a terme.

Impulsar un eix infraestructural i logístic a la Catalunya interior que es recolzi sobre l'Eix Transversal.

Des de l'any 1998 funcionava a Catalunya la Central Integrada de Mercaderies (CIM) del Vallès i a partir d'un acord entre l'Ajuntament de Lleida i CIMALSA el maig de l'any 2000 va iniciar-se el projecte de la CIM Lleida, que va començar a funcionar com a tal el 2004. Des d'aquest punt de partida, durant la legislatura present **s'ha vist la necessitat d'impulsar unes centrals logístiques interiors**, obrint al territori les possibilitats que fins el moment es concentraven tan sols en dos punts.

D'aquesta manera, el 2004 CIMALSA va invertir prop de **30 M€ en la millora CIM de Lleida**, la promoció de **noves Centrals logístiques de la Selva** (parc logístic de **Girona**), **el Camp** (situada entre **Reus i Tarragona**), i **LOGIS Empordà** (situada al **Far de l'Empordà**), fent possible així que cadascuna d'aquestes quatre capitals catalanes passi a disposar d'una CIM en la seva àrea d'influència. Així mateix, l'any 2005 el Govern es va aprovar el Pla

Inversió de prop de 150 M€ (2004-2008) per tal de consolidar els dos grans eixos logístics de Catalunya.

Estratègic de CIMALSA per al període 2005-2008, dotat amb 118,5 M€. Val a dir que els processos de comercialització d'aquestes CIM són francament positius.

Amb el desenvolupament de les Centrals Integrades de Mercaderies (CIM) al Vallès, Lleida, Camp de Tarragona i les comarques de Girona, totes les demarcacions compten amb una plataforma logística d'iniciativa pública.

La potenciació logística sobre l'Eix Transversal respon a la voluntat política de potenciar la Catalunya interior que es va encetar amb la construcció de l'Eix Transversal viari i que continua amb el seu projecte de desdoblament i la construcció de l'Eix transversal ferroviari. Unint les poblacions de Cervera, Igualada, Manresa i Vic, es desenvoluparà un nou eix entre Girona i Lleida que promourà el desenvolupament de les comarques interiors de Catalunya sense sobrecarregar el corredor mediterrani.

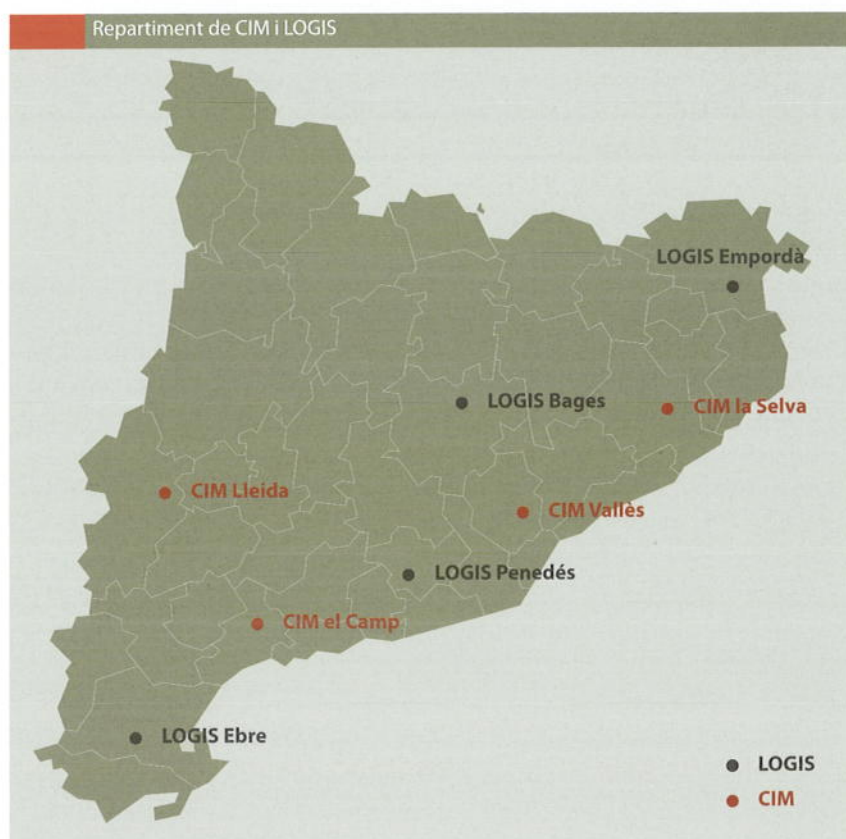
S'ha promogut ja en aquesta legislatura el concurs per a la constitució de LOGIS Bages, la plataforma logística de la Catalunya Central que, connectant amb les dels àmbits de Lleida i Girona, contribuirà significativament a fer realitat el nou eix logístic que es dibuixa sobre l'Eix Transversal viari i ferroviari. LOGIS Bages se situa a Sallent, punt d'encreuament de l'Eix Transversal amb l'Eix del Llobregat i amb una superfície de 8,7 ha. Es preveu la creació de 250 llocs de treball i la continuïtat de l'activitat durant un mínim de 50 anys.

Ben aviat s'hauran de definir i iniciar els processos de creació de les plataformes de les Terres de l'Ebre i del Penedès. En el cas de la LOGIS Ebre s'ha signat recentment el conveni per al desenvolupament de la plataforma.

Cal subratllar com a pròpia d'aquesta legislatura **la creació del nou concepte de plataforma batejat com a LOGIS**, i que fa possible que en el mateix polígon logístic s'hi instal·lin activitats industrials lleugeres i serveis complementaris, que a més de facilitar la comercialització de l'espai promogut, assegurant el rendiment de la inversió pública, facilita crear sinergies entre empreses industrials i empreses logístiques.

Amb la construcció de noves CIMS i LOGIS, es consoliden les plataformes logístiques com a factor d'ordenació del territori.

En un futur proper, doncs, entre els equipaments construïts i els que s'estan construint, el repartiment de CIM i LOGIS pel territori serà el que veiem al mapa següent.



Les CIM són equipaments eficients logísticament i mediambiental.

Apostar per la intermodalitat en les noves àrees logístiques (carretera, vaixell, ferrocarril).

Perseguint aquest objectiu, la CIM de la Selva ja es va pensar i construir tenint en compte la seva particular ubicació en el territori, **molt proper a l'aeroport de Girona, desenvolupant un parc d'activitats aeroportuàries i logístiques** que pretén oferir serveis complementaris tant a les empreses logístiques instal·lades a la CIM com a les empreses i usuaris de l'aeroport. Respecte d'aquesta CIM, val la pena destacar que aquesta instal·lació compta amb una instal·lació de generació d'electricitat fotovoltaica de 100 KW que es finançarà a través de la venda de l'energia que produeixi. Es comprova així que les plataformes logístiques faciliten, entre altres avantatges, que aquest sector tingui millor comportament mediambiental.

En aquesta mateixa línia, es preveu la promoció de polítiques concretes destinades a la implantació de terminals ferroviàries. Les **terminals ferroviàries** són elements fonamentals per augmentar l'eficiència del ferrocarril en el transport de mercaderies entre les quals destaquen, per la seva funció estratègica les del port de Barcelona i la de la Llagosta.

Crear una xarxa d'aparcament per a camions, així com un conjunt d'aparcaments per a mercaderies perilloses

Entre les actuacions desenvolupades en aquest àmbit, cal destacar l'acord subscrit a principis del 2005 per ampliar l'aparcament de camions al Polígon industrial "El Segre", i així mateix l'aparcament que es va inaugurar a Tarragona el juny del 2005 al polígon de Riuclar, amb un cost d'inversió total de 8,6 M€, i que ha suposat una important millora, en general, per al sector logístic del Camp de Tarragona.

Promoure actuacions vinculades a la consolidació d'una gran àrea logística intermodal liderada pels ports de Barcelona i Tarragona

El sector de la logística a Catalunya no té per únic agent la Generalitat. Tant les Autoritats Portuàries de Barcelona i Tarragona, amb les seves ZAL portuàries que segueixen creixent, com el Consorci de la Zona Franca, com fins i tot operadors privats, s'han sumat en aquests tres anys a l'impuls d'aquest àmbit, que té el seu fonament en els avantatges objectius que comporta tant per al territori com per a la indústria.

En aquest sentit, cal destacar dues iniciatives estratègiques del port de Barcelona (APB) com són **la compra de terrenys prop de Saragossa i prop de Tolosa per tal de constituir la terminal marítima de Saragossa (tmZ) i la terminal marítima de Tolosa (tmT)**, consolidant així el "hinterland" del Port de Barcelona i donant sentit pràctic a la nova Euroregió.

A banda d'aquestes actuacions, també cal destacar **el nou impuls que s'ha donat a l'Observatori de la Logística de Catalunya**, amb l'objectiu que es disposi d'una eina eficaç per conèixer el nivell d'eficiència de la logística del país, incloent-hi tots els seus promotors, i per poder analitzar les particularitats i les necessitats logístiques de diversos sectors econòmics per contribuir a la seva competitivitat.

Tots els actors de la logística a Catalunya es troben en fase d'expansió

Balanç

L'evolució i el **compliment dels objectius fixats per part de l'Acció de Govern ha estat en general satisfactòria**, sobretot tenint en compte els temps de desenvolupament que tenen les infraestructures. En aquests anys, s'ha invertit i s'ha gestionat. Es pot dir que aquest és un àmbit en ple creixement, i que l'excel·lència logística és un projecte ja consolidat en el teixit públic i empresarial de Catalunya, que s'anirà afermant amb el pas dels anys.

Tanmateix, cal fer esment que s'ha donat un impuls definitiu al projecte de LOGIS de l'Ebre, amb la signatura del conveni. Manca avançar el projecte de la LOGIS Penedès.

És per això que es pot qualificar aquest últim objectiu polític del Pla de Govern 2004-2007 com un **objectiu en vies d'assolir-se**.